Jules Verne

Robur Cuceritorul
Stăpânul lumii

EDITURA ION CREANGĂ

Proiectul RI - Jules Verne 2010

Prezentarea grafică:
VAL MUNTEANU

Proiect RI 2010

31

JULES VERNE

Colecţia Editurii Ion Creangă

JULES VERNE
Robur le Conquérant
Hachette 1935

JULES VERNE
Maitre du monde
Hachette 1936

Jules Verne

31

Jules Verne

Robur Cuceritorul

•

Stăpînul lumii

ÎN ROMÂNEŞTE DE
OVIDIU CONSTANTINESCU

EDITURA ION CREANGĂ — BUCUREŞTI, 1982

Capitolul I

ÎN CARE SE VEDE CUM OAMENII TOBA DE CARTE POT FI LA FEL DE BINE PUȘI ÎN ÎNCURCĂTURĂ CA ȘI CEI IGNORANȚI

— Pac!... Pac!...

Cele două focuri de revolver porniră aproape în aceeași clipă. Unul din gloanțe nimeri o văcuță care păștea ceva mai încolo, la vreo cincizeci de pași, pătrunzîndu-i în șira spinării. Bietul dobitoc n-avea totuși nici un amestec în tărășenia asta.

Nici unul, nici celălalt dintre adversari nu fusese rănit.

Cine erau cei doi gentlemeni? Nu se știe, deși am fi avut acum prilejul să transmitem posterității numele lor. Tot ce putem spune este că cel mai vîrstnic dintre ei era englez, iar celălalt american. În schimb, putem foarte ușor arăta unde anume, în ce loc, tihnitul rumegător păscuse ultimul smoc de iarbă: pe malul drept al cascadei Niagara, în preajma podului suspendat care unește țărmul american cu cel canadian, trei mile mai la vale de cataractă.

Englezul se apropie atunci de american:

— Rămîn la părerea mea că era *Rule Britannia!* spuse el.

— Ba nu! *Yankee Doodle*, îi întoarse vorba celălalt. Și cearta ar fi izbucnit iarăși, dacă unul dintre martori — probabil ca să cruțe bietele vite — n-ar fi intervenit:

— Să zicem că era *Rule Doodle* și *Yankee Britannia*, spuse el, și acum haidem la masă!

În sfîrșit, spre mulțumirea tuturor, căzură la învoială, acceptînd un compromis între cele două imnuri naționale ale Americii și Marii Britanii. Luînd-o în sus pe malul stîng al Niagarei, se îndreptară cu toții, americani și englezi laolaltă, spre restaurantul hotelului din Goat-Island — teritoriu neutru între cele două căderi de apă — unde se așezară la o masă. Și cum se aflau în fața unei gustări alcătuite

din ouă fierte și șunca tradițională, din friptură rece cu pickles iute ca focul, toate stropite cu puhoaie de ceaiuri, în stare să stîrnească invidia vestitei cascade, mai bine să-i lăsăm în pace. Dealtfel, nici nu cred să mai vină vorba despre ei mai încolo, în cursul acestei povestiri.

Care avea dreptate — englezul, sau americanul? Ar fi greu de spus. În orice caz, duelul acesta ne arată cît de înfierbîntate erau spiritele — și nu numai în Lumea Nouă, dar și pe vechiul continent — din pricina unui fenomen inexplicabil care înflăcărase toate cugetele.

...Os sublime dedit coelumque tueri [1], a spus Ovidiu spre cea mai mare cinste a ființei omenești. Într-adevăr, niciodată cerul nu fusese privit cu atîta interes de cînd apăruse omul pe fața globului pămîntesc.

Chiar în noaptea din ajun, de undeva, din văzduh, o trompetă slobozise în spațiu sunetele-i metalice, deasupra Canadei, în partea cuprinsă între lacul Ontario și lacul Erie. Unora li se păruse că aud *Yankee Doodle*, altora *Rule Britannia*. De aici și sfada dintre anglo-saxoni, sfadă ce se încheiase cu o masă la Goat-Island. În definitiv, poate că nu fusese nici unul dintre cele două imnuri naționale. Ceea ce nimeni însă nu punea la îndoială era faptul că aceste sunete ciudate păreau să coboare din cer.

Să fi fost cumva o trompetă cerească din care sufla vreun înger sau vreun arhanghel?... Ori, poate, mai degrabă niște veseli aeronauți care buciumau din acest instrument răsunător, folosit din plin de gloria cea zgomotoasă?

Nu! Nici pomeneală de balon, nici de aeronauți. Era vorba de un fenomen neobișnuit ce se producea undeva în straturile superioare ale văzduhului, fenomen a cărui natură și obîrșie nimeni nu le putea stabili. Azi își făcea apariția deasupra Americii, patruzeci și opt de ore mai tîrziu deasupra Europei, iar după opt zile, în Asia, deasupra Imperiului Ceresc. Hotărît lucru, dacă trompeta care călătorea cu alai prin văzduh nu anunța judecata din urmă, atunci ce putea fi?

Faptul acesta provocase în toate țările lumii, regate sau republici, oarecare neliniște care trebuia potolită. Dacă vi s-ar întîmpla să auziți în casă niște zgomote ciudate, inexplicabile, vă întreb, n-ați căuta să aflați cît mai degrabă de unde vin ele, și în cazul cînd investigațiile ar rămîne fără nici un rezultat, nu-i așa că ați părăsi casa și v-ați muta într-altă parte? Cu siguranță că da! În împrejurările de față însă, casa era chiar globul pămîntesc. Dar cum, în ce fel să-l părăsești și să te muți în Lună, sau pe Marte, Venus, Jupiter sau, în sfîrșit, pe vreo altă planetă din sistemul solar? Trebuia deci de aflat ce se

---

[1] *...Și datu-i-a lui chip măreț întors spre cer* — vers din Metamorfozele lui Ovidiu. (n. t.)

petrecea, nu în vidul infinit, ci în păturile atmosferice. Într-adevăr, acolo unde nu există aer, nu există nici sunete, iar cum în cazul de față era vorba de sunete — iarăși faimoasa trompetă — înseamnă că fenomenul se producea în pătura de aer din jurul sferoidului nostru, pătură a cărei grosime nu trece de două leghe și a cărei densitate descrește cu înălțimea.

Mii și mii de ziare, cum era și firesc, atacară această problemă comentînd-o în fel și chip, căutară s-o lămurească sau o făcură să pară și mai încîlcită, menționînd diferite fapte adevărate sau false, îi puseră pe foc pe cititori sau se străduiră să-i liniștească — desigur ca să sporească tirajul — făcură vîlvă mare în rîndurile omenirii care și așa își cam pierduse cumpătul. De o bucată de vreme nimeni nu se mai ocupa de politică, ceea ce nu înseamnă că treburile lumii mergeau mai prost ca înainte. Dar ce se petrecea?

Toate observatoarele de pe glob fură întrebate. Dacă nu puteau să dea un răspuns, ce rost mai aveau atunci observatoarele? Dacă astronomii, care sînt în stare să vadă stelele duble sau triple la sute de mii de miliarde de leghe distanță, nu erau capabili să descopere originea unui fenomen cosmic pe o rază de numai cîțiva kilometri, ce rost mai aveau atunci astronomii?

Dealtminteri, cine ar fi putut să spună cîte telescoape, lunete, ocheane, lornete, binocluri, monocluri erau îndreptate spre cer, în acele frumoase nopți de vară, cîte priviri stăteau ațintite prin ocularele instrumentelor de toate dimensiunile. Vor fi fost poate cel puțin cîteva sute de mii. De zece sau chiar de douăzeci de ori mai multe decît stelele care pot fi numărate cu ochiul liber pe firmament. Nu! Niciodată pînă atunci vreo eclipsă, observată în același timp din toate punctele de pe glob, nu fusese primită cu atîta alai.

Răspunsurile pe care le dădură observatoarele se dovediră nesatisfăcătoare. Fiecare era de altă părere. De aici, război în lege în lumea savanților, spre sfîrșitul lui aprilie și începutul lui mai.

Observatorul din Paris se arătă foarte rezervat. Nici una din secții nu-și exprimă vreo părere. Serviciul Astronomiei Matematice nu catadicsise să facă observații, cel al operațiunilor Meridiane nu descoperise nimic, Laboratorul de Fizică nu avea nimic de spus, cel de Geodezie, de asemenea, la Meteorologie, nici un indiciu, în sfîrșit, la Secția Calculatorilor nu se aflase nimic. Cel puțin era un răspuns franc. Aceeași sinceritate din partea observatorului din Montsouris ca și din partea stațiunii de cercetări magnetice din parcul Saint-Maur. Și același respect față de adevăr din partea Biroului de Longitudini. Hotărît lucru, francez înseamnă a fi „franc".

Răspunsurile primite din provincie erau ceva mai pozitive. Se pare că în noaptea de 6 sau 7 mai s-ar fi semnalat un fenomen luminos de natură electrică, ce stăruise pe cer maximum douăzeci de secunde. La Pic-du-Midi, fenomenul acesta se manifestase între orele nouă şi zece seara. La observatorul meteorologic din Puy-de-Dôme fusese detectat între unu şi două dimineaţa, la Mont Ventoux, în Provence, între două şi trei, la Nisa, între orele trei şi patru, în sfîrşit, la Semnoz-Alpes, între lacurile Annecy, Bourget şi Leman, în momentul cînd zorii zilei începuseră să mijească.

Evident, aceste observaţii nu puteau fi pur şi simplu tăgăduite. Nu mai încăpea nici o îndoială că fenomenul fusese semnalat în diferite puncte — succesiv — în răstimp de cîteva ore. Aşa că sau existau mai multe focare luminoase, din loc în loc, în atmosfera terestră, sau în cazul cînd nu exista decît un singur focar, acesta se deplasa cu o viteză de aproximativ două sute de kilometri pe oră.

Întrebarea este dacă în timpul zilei se observase ceva neobişnuit în văzduh?

Nimic.

Cel puţin se putea afirma că sunetele trompetei veneau din păturile superioare ale atmosferei?

Nicidecum: glasul trompetei nu răsunase niciodată între răsăritul şi apusul soarelui.

În Marea Britanie toată lumea era uluită. Părerile emise de observatoare se băteau cap în cap. Greenwich nu reuşea să se pună de acord cu Oxford, deşi amîndouă susţineau acelaşi lucru: că erau „simple năzăriri".

— Iluzie optică, spunea unul.

— Iluzie auditivă, afirma celălalt.

De aici dispute interminabile. În orice caz, era o iluzie.

La observatorul din Berlin şi la cel din Viena discuţia iscată era cît pe ce să dea naştere la complicaţii pe plan internaţional. Rusia însă, în persoana directorului de la observatorul din Pulkovo, le dovedi că aveau şi unul şi altul dreptate, asta depindea numai de punctul de vedere pe care-l adoptau, atunci cînd încercau să stabilească natura fenomenului, imposibil în teorie şi posibil totuşi în practică.

În Elveţia, la observatorul din Saentis, în cantonul Appenzel, la Richi, la Gabris, la staţiunile din Saint-Gothard, Saint-Bernard, Julier, Simplon, Zürich, Somblick, în Tirol, fenomenul acesta, pe care nimeni nu avusese vreodată prilejul să-l constate, era privit cu cea mai mare neîncredere — aşa cum se şi cuvenea.

În Italia însă, la staţiunile meteorologice de pe Vezuviu, la cea de pe Etna, istalată în fosta Casa Inglese, la Monte Cavo, observatorii

nu pregetară să admită că era vorba totuşi de un fenomen concret, care se manifestase o dată, în timpul zilei, sub forma unei pîcle dispuse în spirală, iar altă dată, noaptea, sub forma unei stele căzătoare. Dar ce era în realitate, nimeni nu ştia.

La drept vorbind, oamenii de ştiinţă începuseră să se plictisească de acest mister care, pe de altă parte, continua să facă vîlvă, ba chiar să-i înspăimînte pe oamenii simpli şi fără carte care au alcătuit şi alcătuiesc marea majoritate în lumea asta. Astronomii şi meteorologii nici nu s-ar mai fi ocupat de el, dacă în noaptea de 26 spre 27, la observatorul din Kantokeino, Finmark, Norvegia, şi în noaptea de 28 spre 29 la cel din Isfjord, Spitzberg, norvegienii pe de o parte şi suedezii pe de alta n-ar fi căzut de acord asupra unui fapt, şi anume că în mijlocul aurorei boreale s-ar fi ivit în văzduh un fel de pasăre uriaşă, un adevărat monstru. Deşi nu s-a putut determina structura lui, un lucru era sigur: că monstrul emitea un fel de corpusculi care detunau ca nişte bombe.

În Europa, nimeni nu se gîndi să pună la îndoială observaţiile făcute de staţiunile din Finmark şi Spitzberg. Dar ceea ce părea extraordinar, în cazul de faţă, era faptul că suedezii şi norvegienii reuşiseră să cadă de acord într-o privinţă oarecare.

În schimb, în toate observatoarele din America de Sud, din Brazilia, Peru ca şi din La Plata, în cele din Australia, în Sidney, Adelaide şi Melbourne se făcu mare haz pe socoteala acestei pretinse descoperiri. Şi să nu uităm că australienii au un rîs foarte molipsitor.

Pînă la urmă, singurul care luă în serios chestiunea aceasta, în pofida comentariilor usturătoare pe care le putea prilejui supoziţia lui, fu un chinez, directorul observatorului din Zi-Ka-Wey, situat în mijlocul unei cîmpii vaste, la aproape zece leghe de mare, cu zări necuprinse şi limpezi.

— E foarte probabil, spuse el, ca obiectul în cauză să fie pur şi simplu un aparat aviatic, o maşină zburătoare!

Ce fantezie!

Dacă discuţiile fură atît de înverşunate în Lumea Veche, închipuiţi-vă cum vor fi fost în Lumea Nouă, unde Statele Unite ocupă teritoriul cel mai întins.

Se ştie că yankeul nu umblă cu ocolişuri, ci merge totdeauna drept la ţintă. De aceea observatoarele federaţiei americane nu pregetară să-şi spună pe şleau părerea. Şi dacă nu şi-au dat cu telescoapele în cap, n-au făcut-o numai pentru că ar fi trebuit să caute altele în loc tocmai cînd aveau mai mare nevoie de ele.

Problema aceasta care iscase atîtea controverse prilejui o dispută în care observatoarele din Washington, districtul Columbia, şi cel din Cambridge, statul Duna, pe de o parte, se ciocniră cu cel de la Dar-

mouth-College din Connecticut şi cel din Aun-Arbor, statul Michigan, pe de altă parte. Disputa se învirtea, nu aşa cum s-ar fi crezut, în jurul naturii corpului observat, ci al momentului exact cînd fusese făcută observaţia, deoarece toţi susţineau că l-ar fi zărit în aceeaşi noapte, la aceeaşi oră, în acelaşi minut şi secundă, deşi acel corp misterios se deplasa la o înălţime destul de mică deasupra orizontului. Or, între Connecticut şi Michigan, între Duna şi Columbia sînt nişte distanţe mult prea mari pentru ca el să fi putut fi observat din punctele respective în acelaşi moment.

„Dudley" din Albany, statul New York, şi „West-Point", Academia militară, îşi combătură colegii printr-o notă în care precizau cu cifre înălţimea şi viteza de deplasare a numitului corp.

Mai tîrziu însă se constată că aceşti observatori se înşelaseră asupra corpului şi că, de fapt, ei vorbeau despre un bolid care trecuse prin păturile mijlocii ale atmosferei. Aşadar, acest bolid nu putea fi corpul cu pricina. Dealtfel, cine a mai pomenit bolid să cînte din trompetă!

Cît despre trompetă, în zadar au căutat unii să categorisească glasul ei buciumător drept o simplă iluzie auditivă. Nici ochii şi cu atît mai puţin urechile nu se înşelau în împrejurarea de faţă. Nu mai încăpea nici o îndoială, oamenii văzuseră cu ochii lor şi auziseră cu urechile lor. În noaptea de 12 spre 13 mai — o noapte neagră ca smoala — observatorii de la Yale-College şi de la Academia de ştiinţe din Sheffield reuşiseră chiar să înregistreze cîteva măsuri dintr-o frază muzicală în re major, în patru timpi, ce se dovedi a fi, notă cu notă şi tact cu tact, refrenul vestitului *Chant du depart*[1].

— Are haz! făcură mucaliţii. O orchestră franceză care n-a găsit alt loc mai bun unde să cînte decît în văzduh!

Gluma asta însă nu putea fi un răspuns, după cum remarcă observatorul din Boston — întemeiat de *Atlantic Iron Works Society*[2] — ale cărui păreri în domeniul astronomiei şi meteorologiei aveau deplină autoritate în rîndul savanţilor.

În sfîrşit, îşi spuse cuvîntul şi observatorul din Cincinnati, construit în 1870 pe muntele Lookout, prin mărinimia domnului Kilgoor — cunoscut prin măsurătorile micrometrice făcute asupra stelelor duble. Directorul acestui observator declară cu cele mai bune intenţii că, fără îndoială, trebuie să fie ceva la mijloc, de vreme ce se observase apariţia unui corp la intervale apropiate, în diverse puncte ale atmosferei, dar că nu se putea stabili nimic în legătură cu natura acestui corp, dimensiunile, viteza de deplasare şi traiectoria sa.

---

[1] Cîntec de plecare. (n. t.).

[2] Trustul uzinelor metalurgice din Atlantic. (n. t.).

Tocmai atunci un ziar cu o foarte mare răspîndire, *New York Herald*, primi din partea unui abonat următoarea anonimă:

„E încă proaspătă în amintirea noastră rivalitatea ce a dezlănțuit acum cîțiva ani o încăierare în lege între cei doi moștenitori ai domeniului Begum din Ragginahra, medicul francez Sarrasin din Franceville și inginerul german Herr Schultze din Stahlstadt, localități aflate în sudul Oregonului, în Statele Unite.

N-am uitat de asemenea că Herr Schultze, vrînd să distrugă Franceville, a lansat o ghiulea formidabilă care urma să cadă asupra orașului francez și să-l radă într-o clipă de pe fața pămîntului.

Cu atît mai puțin am fi putut uita faptul că, proiectat în spațiu de un tun gigantic, obuzul, a cărui viteză inițială fusese greșit calculată, și-a luat zborul cu o iuțeală de șaisprezece ori mai mare decît aceea a proiectilelor obișnuite, adică aproximativ o sută cincizeci de leghe pe oră, așa că n-a mai căzut pe pămînt, ci, transformîndu-se într-un bolid, a început să se învîrtească și se va învîrti veșnic în jurul planetei noastre.

De ce n-ar fi, în definitiv, corpul în cauză, a cărui existență nu poate fi contestată?[1]"

Foarte ingenioasă explicația dată de abonatul ziarului *New York Herald*. Dar cum rămînea cu trompeta?... Nu cumva ghiuleaua lui Herr Schultz era prevăzută cu o trompetă?

Așadar, toate aceste ipoteze nu spuneau nimic, după cum toate observațiile erau eronate.

Nu mai stătea în picioare decît supoziția făcută de directorul observatorului din Zi-Ka-Wey.

Să nu credeți cumva că populația vechiului, ca și a noului continent, va fi ajuns în cele din urmă să se plictisească de toată tevatura asta. Dimpotrivă! Discuțiile se întețiră mai vîrtos, fără să se poată cădea la o înțelegere. Nu se potoliră decît vremelnic, timp de cîteva zile, în care corpul cu pricina, fie el bolid sau altceva, nu mai fusese semnalat nicăieri și în care nu se mai auzise în văzduh nici un sunet de trompetă. Nu cumva căzuse într-un punct de pe glob unde cu greu i s-ar fi putut da de urmă — în mare, de pildă? Cine știe dacă nu zăcea undeva, în adîncurile Atlanticului, ale Pacificului sau ale Oceanului Indian? Nimeni nu putea spune. Tocmai atunci însă avură loc o serie de întîmplări neașteptate, care nu puteau fi explicate numai prin existența unui fenomen cosmic.

În răstimp de opt zile, cetățenii din Hamburg, din vîrful Turnului Sfîntului Mihai, turcii de pe cel mai înalt minaret al Sfintei Sofia, locuitorii din Rouen, de sus, din capătul săgeții de metal a catedralei, cei din Strasbourg, de pe culmea Münsterului, americanii de pe Statuia Libertății ce străjuiește Golful Hudson și din vîrful monumentului închinat lui Washington, la Boston, chinezii, de pe acoperișul tem-

---

[1] Întîmplările la care se face aluzie sînt povestite pe larg în romanul „Cele cinci sute de milioane ale Begumei" de Jules Verne. (n. r.).

plului celor Cinci sute de Spirite de la Canton, indienii de la cel de-al şaisprezecelea cat al templului Tanjur, populaţia Romei, de pe crucea basilicei Sfîntul Petru, englezii, de pe crucea Sfîntului Paul din Londra, egiptenii, din vîrful marei piramide din Gizeh, parizienii, de pe paratrăsnetul turnului de fier ridicat cu prilejul expoziţiei din 1889, înalt de trei sute de metri, zăriră fluturînd un drapel de pe fiecare din aceste culmi unde cu mare greutate ar fi putut să se urce cineva.

Era un drapel negru presărat cu stele şi cu un soare de aur la mijloc.

Capitolul II

ÎN CARE MEMBRII INSTITUTULUI WELDON POARTĂ O DISCUŢIE APRINSĂ, FĂRĂ A REUŞI SĂ CADĂ DE ACORD

— Şi cine va îndrăzni să spună că nu-i aşa...

— Ce vorbeşti!... Şi totuşi se va găsi cine, dacă e cazul!

— În ciuda ameninţărilor voastre...

— Măsoară-ţi cuvintele, Bat Fyn!

— Şi dumneata, Uncle Prudent!

— Susţin că elicea nu poate să fie decît la spate!

— Şi noi!... Şi noi!... se auziră cincizeci de glasuri la unison.

— Ba nu!... Trebuie să fie în faţă! strigă Phil Evans.

— În faţă? se minunară alte cincizeci de glasuri, răspunzîndu-i cu o vehemenţă la fel de impresionantă.

— Aşa n-o să ne înţelegem niciodată!

— Niciodată! Niciodată!

— Atunci ce rost are să ne mai ciorovăim?

— Asta nu-i ciorovăială! E o discuţie!

Nu-ţi venea să-ţi crezi urechilor, ascultînd schimburile de cuvinte, bruftuluielile, hărmălaia care făceau să răsune de o bucată de vreme sala de şedinţe.

Era cea mai încăpătoare sală a Institutului Weldon, faimosul club din Walnut-Street, Philadelphia, statul Pennsylvania, în Statele Unite ale Americii.

Întîmplarea face ca tocmai în ajun, cu ocazia alegerii unui lampagiu, să fi avut loc o serie de manifestaţii de stradă şi de întruniri gălăgioase, însoţite de încăierări. Şi cum fierberea ce domnea în oraş nu se potolise încă, se explică poate şi agitaţia care se manifesta printre

membrii Institutului Weldon. Şi cînd te gîndeşti că era vorba doar de o simplă reuniune a „baloniştilor" la care se discuta încă problema la ordinea zilei — chiar şi atunci — referitoare la dirijarea baloanelor!

Lucrurile se petreceau într-un oraş din Statele Unite, care ajunsese mult mai rapid decît New York, Chicago, Cincinnati, San Francisco la o stare cît se poate de prosperă, un oraş care totuşi nu este nici port, nici centru minier pentru exploatarea huilei sau a petrolului, nici cetate industrială, nici nod de cale ferată, un oraş mai mare decît Berlin, Manchester, Edinburgh, Liverpool, Viena, Petersburg, Dublin, oraş înzestrat cu un parc mai întins decît toate cele şapte parcuri ale capitalei Angliei laolaltă, în sfîrşit, un oraş care în momentul de faţă are o populaţie de aproape un milion două sute de mii de oameni şi care e socotit al patrulea din lume, după Londra, Paris şi New York.

Philadelphia s-ar putea spune că este o adevărată cetate de marmură cu clădirile ei impunătoare şi instituţiile ei publice fără de seamăn. Cel mai vestit colegiu din lumea nouă este colegiul „Girard" care se află la Philadelphia. Cel mai larg pod de fier de pe glob este podul construit peste rîul Schuylkill, pod care se află tot la Philadelphia. Cel mai frumos templu al francmasoneriei este templul masonic din Philadelphia. În sfîrşit, cel mai mare club al adepţilor navigaţiei aeriene se află de asemenea la Philadelphia. Şi dacă e cineva amator să-l viziteze astă-seară, 12 iunie, s-ar putea să culeagă impresii destul de plăcute.

În sala cea mare se agitau, dădeau din mîini, se frămîntau, vorbeau, discutau, se ciondăneau — toţi cu pălăriile pe cap — o sută de aşa-numiţi „balonişti" sub înalta priveghere a unui preşedinte, asistat de un secretar şi un trezorier. Să nu credeţi că erau cumva ingineri de meserie. Nu. Doar nişte simpli amatori în problemele de aerostatică, însă nişte amatori înfocaţi şi mai ales aprigi adversari ai celor care voiau să înlocuiască aerostatele cu nişte aparate „mai grele decît aerul", un fel de maşini zburătoare, nave aeriene sau mai ştiu eu ce. Că aceşti oameni cumsecade vor izbuti să descopere vreodată modul de conducere a baloanelor — tot ce se poate. În orice caz, preşedintele lor trebuia să-şi bată nitel capul cu ei, ca să-i conducă.

Preşedintele cu pricina, un om cunoscut de toată lumea în Philadelphia, era faimosul Uncle Prudent — Prudent fiind numele de familie. Cît despre calificativul Uncle, trebuie să ştiţi că e ceva destul de obişnuit în America, unde poţi foarte bine să fii unchi fără să ai cumva nepoţi sau nepoate. Acolo multora li se spune Uncle, aşa

cum aiurea li se spune „tăticule" unor oameni care nu s-au învrednicit niciodată să aibă copii.

Uncle Prudent era o persoană cu vază, adeseori citat, în pofida numelui său, pentru cutezanța lui. Putred de bogat, ceea ce nu-i strică niciodată unui om, nici chiar în Statele Unite. Și cum să nu fi fost bogat cînd deținea o mare parte din acțiunile Societății *Niagara-Falls?* Era o societate întemeiată de niște ingineri la Buffalo, pentru exploatarea căderilor de apă. Minunată afacere! Cei șapte mii cinci sute de metri, debitul pe secundă al Niagarei, produc o forță de șapte milioane cai-putere. Iar forța aceasta uriașă, repartizată tuturor uzinelor aflate pe o rază de cinci sute kilometri, reprezenta o economie anuală de un miliard cinci sute de milioane franci aur, din care o bună parte intrau în casa de bani a societății și mai cu seamă în buzunarul lui Uncle Prudent. Altminteri, fiind burlac, ducea o viață modestă, tot personalul său de serviciu reducîndu-se la un singur valet, Frycollin, care nu merita cîtuși de puțin să fie în slujba unui stăpîn atît de viteaz. Dar uneori se mai întîmplă și de astea!

Fiind bogat, se înțelege de la sine că Uncle Prudent avea destui prieteni; dar ca președinte al clubului avea și destui dușmani și, printre alții, toți cei care rîvneau la această situație. Și, printre cei mai înverșunați, se cuvine să-l pomenim și pe secretarul Institutului Weldon.

Îl chema Phil Evans și era tot atît de bogat, deoarece conducea *Walton Watch Company*, o mare fabrică de ceasuri, care scotea cinci sute de mecanisme zilnic și ale cărei produse aflate în comerț se puteau compara cu cele mai bune produse elvețiene. Phil Evans ar fi putut deci să treacă drept unul dintre cei mai fericiți oameni de pe fața pămîntului și chiar din Statele Unite, dacă n-ar fi fost situația lui Uncle Prudent. Și unul și altul aveau aceeași vîrstă, patruzeci și cinci de ani, erau sănătoși tun, îndrăzneți fără doar și poate și nici unuia dintre ei nu i-ar fi trecut prin gînd să schimbe foloasele neîndoielnice ale burlăciei cu cele mai puțin sigure ale căsniciei. Erau doi oameni făcuți parcă să se înțeleagă, dar care totuși nu se înțelegeau; amîndoi iuți din fire, amarnic de iuți, unul, Uncle Prudent — la cald, celălalt, Phil Evans — la rece.

Cum se făcea însă că Phil Evans nu ajunsese să fie ales președinte al clubului? Voturile fuseseră egal împărțite între Uncle Prudent și el. De douăzeci de ori în șir se repetase scrutinul și tot de atîtea ori nici unul din ei nu reușise să obțină majoritatea. Situația era destul de încurcată și ar fi putut dăinui așa pînă la capătul vieții celor doi candidați.

Atunci unul dintre membri, anume Jem Cip, casierul Institutului Weldon, propuse un mijloc menit să încline într-o parte sau alta ba-

lanţa scrutinului. Jem Cip era un vegetarian convins sau un aşa-numit legumist, adică unul dintre acei adversari neîmpăcaţi ai tuturor alimentelor de origine animală şi ai tuturor băuturilor alcoolice, jumătate brahman, jumătate musulman, rivalul unora ca Niewman, Pitman, Ward, Davie şi altor iluştri reprezentanţi ai acestei secte de oameni într-o ureche, dar inofensivi.

În împrejurarea respectivă, Jem Cip fu sprijinit de un alt membru al clubului, William T. Forbes, directorul unei mari uzine pentru fabricarea glucozei din cîrpe prin tratarea lor cu acid sulfuric — o modalitate de a prepara zahărul din tot felul de bulendre. Era un om cu greutate William T. Forbes, tatăl a două încîntătoare fete bătrîne, miss Dorothy, sau pe numele ei de alint Doll, şi miss Martha sau Mat, care dădea tonul în înalta societate a Philadelphiei.

În urma propunerii lui Jem Cip, susţinută de William T. Forbes şi de alţi cîţiva, se hotărî ca preşedintele clubului să fie desemnat prin „tragere la ţintă".

La drept vorbind sistemul acesta electoral ar putea fi foarte bine întrebuinţat ori de cîte ori se pune chestiunea alegerii celui mai vrednic dintre toţi, şi o seamă de americani cu scaun la cap se şi gîndeau chiar să-l folosească pentru numirea preşedintelui Statelor Unite.

Luînd, aşadar, două tăbliţe albe, fără nici un semn pe ele, traseră cîte o linie neagră pe fiecare. Cele două linii aveau o lungime egală, matematic calculată, cu aceeaşi exactitate cu care s-ar fi determinat triunghiul de bază într-o operaţie de triangulaţie. Pe urmă cele două tăbliţe fură aşezate în aceeaşi zi în mijlocul sălii de şedinţe, şi cei doi concurenţi, înarmat fiecare cu cîte o andrea foarte fină, o porniră în acelaşi timp spre tăbliţa ce le era destinată. Cel care avea să împlînte andreaua mai aproape de mijlocul liniei urma să fie proclamat preşedintele Institutului Weldon.

Bineînţeles, mişcarea trebuia executată dintr-o dată, fără nici un fel de repere sau dibuiri, doar din ochi. Cum s-ar zice, trebuia să ai o privire ca un compas.

Uncle Prudent înfipse andreaua odată cu Phil Evans, chiar în aceeaşi clipă. Se făcu apoi măsurătoarea pentru a se stabili care din cei doi concurenţi nimerise mai aproape de ţintă.

Să vezi minunăţie însă! Atît de mare fusese precizia cu care procedaseră concurenţii, încît la măsurătoare nu ieşi decît o diferenţă neînsemnată. Şi chiar dacă nu atinseseră exact punctul calculat matematic, cele două andrele se abătuseră prea puţin, aproape imperceptibil, de la ţintă şi pare-se în egală măsură şi una şi cealaltă.

Întreaga adunare se afla deci într-o mare încurcătură.

Noroc că unul dintre membri, Truk Milnor, stărui să se facă din nou măsurătoarea, de astă dată însă cu o riglă gradată după sistemul aparatului micrometric al d-lui Perreaux, cu ajutorul căruia milimetrul poate fi divizat în o mie cinci sute de părţi. Se procedă, aşadar, la o nouă măsurătoare, folosindu-se această riglă cu gradaţii de a mia cinci suta parte dintr-un milimetru însemnate cu o aşchie de diamant şi, citindu-se diviziunile la microscop, se obţinură următoarele rezultate: Uncle Prudent nimerise lîngă ţintă cu o diferenţă de aproximativ şase diviziuni, iar Phil Evans cu o diferenţă de aproximativ nouă diviziuni.

Iată deci pentru ce Phil Evans ajunsese doar secretar al Institutului Weldon, în timp ce Uncle Prudent era proclamat preşedintele clubului.

O simplă diferenţă de trei diviziuni de o mie cinci sutimi de milimetru, nici mai mult, nici mai puţin, fusese de ajuns pentru ca Phil Evans să-i poarte lui Uncle Prudent o ură care, deşi mocnită, nu era mai puţin înverşunată.

La vremea aceea, în urma experienţelor întreprinse în ultimul pătrar al celui de-al nouăsprezecelea veac, se făcuseră oarecare progrese în chestiunea dirijabilelor.

Nacelele prevăzute cu elice propulsoare, încercate mai întîi în 1852 de Henry Giffard la aerostatul său cu formă alungită, apoi în 1872 de Dupuy de Lôme, în 1883 de fraţii Tissandier, iar în 1884 de căpitanii Krebs şi Renard, dăduseră unele rezultate ce meritau a fi luate în seamă. Dar dacă aceste aparate, cufundate într-un mediu mai dens şi puse în mişcare de o elice, în aşa fel încît să poată înainta piezişş faţă de direcţia curenţilor de aer, ba chiar să ia în piept cîte un vînt potrivnic, pentru a se întoarce la punctul lor de plecare, ajunseseră cu adevărat să „se dirijeze", nu reuşiseră s-o facă decît numai datorită unor împrejurări cît se poate de prielnice. De pildă, în interiorul unor imense hale acoperite — perfect! Într-o atmosferă liniştită — foarte bine! Sau pe un vînt uşor cu o viteză de cinci pînă la şase metri pe secundă — mai treacă meargă! Dar, în definitiv, nu se făcuse mare scofală. Pe un vînticel numai bun să învîrtească aripile unei mori — opt metri pe secundă — aparatele acestea aproape că ar fi rămas locului; pe un vînt ceva mai aspru — zece metri pe secundă — ar fi mers de-a-ndaratelea; pe timp de furtună — douăzeci şi cinci pînă la treizeci de metri pe secundă — ar fi fost învîrtejite în văzduh ca un fulg; iar în toiul unui uragan — patruzeci şi cinci de metri pe secundă — n-ar fi lipsit mult, poate, să fie făcute bucăţi; în fine, să fi bîntuit un ciclon de peste o sută de metri pe secundă, praful s-ar fi ales de ele.

Fapt este că, după faimoasele experienţe ale căpitanului Krebs şi Renard, chiar dacă dirijabilele îşi sporiseră un pic viteza, cu toate astea abia dacă puteau înfrunta o briză uşoară. Aşa se explică de ce pînă atunci mijlocul acesta de locomoţie nu putuse fi încă întrebuinţat cu folos.

În orice caz, alături de problema dirijării aerostatelor, adică a mijloacelor necesare pentru a le da o viteză proprie, în privinţa motoarelor, progresele realizate fuseseră mult mai rapide. Maşina cu aburi a lui Henry Giffard, apoi sistemul lui Dupuy de Lôme, bazat pe utilizarea forţei musculare, fuseseră încetul cu încetul înlocuite cu motoare electrice. Cu ajutorul bateriilor cu bicromat de potasiu, alcătuind elemente cu potenţial sporit, se obţinuse o viteză de patru metri pe secundă. Maşinile dinamo-electrice ale căpitanilor Krebs şi Renard, dînd naştere unei forţe de doisprezece cai-putere, făceau să se deplaseze aparatele cu o viteză mijlocie de şase metri şi jumătate pe secundă. Şi atunci, urmînd acest drum spre perfecţionarea motorului, inginerii şi electricienii căutaseră să se apropie încetul cu încetul de acel deziderat care preconiza „un cal putere între capacele unui ceasornic". Aşa că rezultatele dobîndite cu ajutorul pilei electrice inventate de ei, asupra căreia căpitanii Krebs şi Renard păstraseră secretul, fură treptat-treptat depăşite şi mai tîrziu aeronauţii avură prilejul să folosească motoare pe cît de puternice, pe atît de uşoare.

Erau suficiente motive pentru ca adepţii dirijabilelor, convinşi de utilitatea acestora, să prindă curaj. Şi totuşi cîţi oameni cu scaun la cap nu voiau cu nici un chip să recunoască atare utilitate. Într-adevăr, de vreme ce aerostatul plutea datorită aerului ce-l susţinea, înseamnă că el aparţinea mediului în care se afla cu totul cufundat. În asemenea condiţii cum ar fi putut oare, fiind la cheremul curenţilor de aer, să ţină piept, cu masa lui, unor vînturi de intensitate mijlocie, oricît de puternic ar fi fost propulsorul său? Aici era buba; nădăjduiau să ajungă însă la o soluţie, folosindu-se aparate de mari dimensiuni.

Întîmplarea făcea ca, în strădania inventatorilor de a descoperi un motor uşor şi totodată puternic, americanii să se fi apropiat cel mai mult de realizarea faimosului deziderat. Un aparat dinamo-electric, avînd la bază o nouă pilă, a cărei compoziţie rămăsese învăluită în mister, fusese tocmai achiziţionat de la inventatorul lui, un chimist din Boston, necunoscut pînă atunci. Calculele făcute extrem de meticulos, diagramele întocmite cu cea mai mare exactitate dovedeau că, datorită aparatului în cauză, care punea în mişcare o elice de dimensiuni potrivite, se putea atinge o viteză de deplasare de optsprezece pînă la douăzeci de metri pe secundă.

Într-adevăr, ar fi fost extraordinar!

777/1

— Şi nici nu costă mult! adăugase Uncle Prudent, înmînînd inventatorului, cu chitanţă în regulă, ultimul teanc de o sută de mii de dolari-hîrtie din suma cu care îi plătise invenţia sa.

Institutul Weldon se apucă îndată de treabă. Cînd este vorba de o experienţă de pe urma căreia s-ar putea trage unele foloase practice, banul iese cu uşurinţă din buzunarele americanilor. Fondurile curgeau din belşug, fără a mai fi nevoie să se înfiinţeze o societate pe acţiuni. Chiar de la primul apel, în casa de bani a clubului se şi strînsese o sumă de trei sute de mii de dolari — adică de un milion cinci sute de mii de franci. Lucrările începură imediat sub conducerea celui mai vestit aeronaut din Statele Unite, Harry W. Tinder, al cărui nume va rămîne cu siguranţă nemuritor prin trei din cele o mie de ascensiuni făcute: una, în care se înălţase la o altitudine de douăsprezece mii de metri, mai sus, adică, decît Gay-Lussac, Coxwell, Sivel, Croce-Spinelli, Tissandier, Glaisher; a doua, în care zburase pe deasupra Americii, de la New York pînă la San Francisco, depăşind cu cîteva sute de leghe distanţele parcurse de Nadar, Godard şi alţii, fără a-l mai pune la socoteală pe John Wise, care străbătuse în zbor o mie cinci sute de mile, de la Saint-Louis pînă în comitatul Jefferson; şi, în sfîrşit, cea de-a treia, care se încheiase cu o prăbuşire de la înălţimea de o mie cinci sute de picioare, fără ca aeronautul să se fi ales decît cu mîna dreaptă scrîntită, în timp ce Pilâtre de Rozier, mai puţin norocos, deşi se prăbuşise de la o altitudine mai mică de şapte sute de picioare, murise pe loc.

În momentul cînd începe această istorisire, am putea spune că Institutul Weldon dusese lucrurile la bun sfîrşit. Pe şantierele Turner stătea înfoiat un aerostat uriaş de formă alungită, a cărui rezistenţă urma să fie încercată cu aer comprimat la mare presiune. Mai mult decît oricare altul, balonul putea fi numit pe bună dreptate un monstru.

Într-adevăr, să vedem care era capacitatea balonului *Gigant* al lui Nadar? Şase mii de metri cubi. Dar a celui construit de John Wise? Douăzeci de mii de metri cubi. Dar al lui Giffard, de la expoziţia din 1878? Douăzeci şi cinci de mii de metri cubi cu o rază de optsprezece metri. Comparaţi aceste trei aerostate cu aparatul aeronautic al Institutului Weldon, al cărui volum ajungea la patruzeci mii de metri cubi, şi vă veţi da seama atunci că Uncle Prudent şi colegii săi erau întrucîtva îndreptăţiţi să se umfle în pene.

Balonul în chestiune, nefiind sortit să exploreze cele mai înalte pături ale atmosferei, nu purta, aşa cum s-ar putea crede, numele de *Excelsior,* deşi acest nume se află în mare cinste, chiar prea mare, printre cetăţenii americani. Nu! Se chema pur şi simplu *Go ahead*

adică — „Înainte" — și tot ce-i rămînea de făcut era să nu-și dea numele de rușine și să răspundă la toate comenzile căpitanului său.

În momentul acela, mașina dinamo-electrică era aproape în întregime construită după sistemul brevetat pe care-l cumpărase Institutul Weldon. Se putea presupune că pînă în șase săptămîni *Go ahead* avea să-și ia zborul în spațiu.

După cum am văzut însă, nu toate dificultățile tehnice fuseseră rezolvate. Se ținuseră o mulțime de ședințe în care nu se discutase nici forma elicei și nici dimensiunile ei, ci dacă propulsorul trebuie să fie așezat la spatele aparatului, așa cum procedaseră frații Tissandier, sau în față, așa cum făcuseră căpitanii Krebs și Renard. Nu mai e nevoie, cred, să adaug că, în focul discuției, partizanii celor două sisteme ajunseseră chiar să se ia la bătaie. Grupul „avantiștilor" era egal ca număr cu acela al „arieriștilor". Uncle Prudent, al cărui cuvînt ar fi putut să atîrne greu în balanță în cazul cînd era paritate de voturi, Uncle Prudent, cum spuneam, care avea probabil școala profesorului Buridan, nu reușise încă să-și formeze o părere.

Prin urmare, nu era chip să se ajungă la o înțelegere și nici să se stabilească locul elicei. Și situația asta putea să mai dureze încă cine știe cît timp, firește numai dacă guvernul nu se gîndea cumva să intervină. Dar în Statele Unite, guvernului, precum se știe, nu-i prea place să se amestece în treburile particulare, nici să-și bage nasul unde nu-i fierbe oala. Și are dreptate.

Așa stăteau lucrurile, iar faimoasa ședință din 13 iunie părea să nu se mai sfîrșească niciodată sau să se sfîrșească printr-un tămbălău nemaipomenit — de la schimburi de înjurături ajungîndu-se la ghionturi, la bastoane, iar de la bastoane la focuri de revolver — cînd iată că la orele opt și treizeci și șapte avu loc o diversiune.

Ușierul Institutului Weldon se apropie tacticos, calm, ca un policeman în toiul unui miting furtunos, de biroul președintelui și-i întinse o carte de vizită. Apoi așteptă dispozițiile pe care Uncle Prudent avea să socotească de cuviință a i le da.

Uncle Prudent făcu să răsune o trompetă cu aburi pe care, în calitatea sa de președinte, o folosea în chip de clopoțel, deoarece în cazul de față nici clopotele Kremlinului nu i-ar fi ajutat la nimic!... Hărmălaia însă parcă se înteți și mai mult. Atunci președintele „se descoperi" și datorită acestui gest suprem reuși să potolească pe jumătate tărăboiul.

— O comunicare! rosti Uncle Prudent după ce luă o priză generoasă de tabac din tabachera de care nu se despărțea niciodată.

— Vorbiți! Vorbiți! se auziră nouăzeci și nouă de glasuri care, din întîmplare, căzură de acord asupra acestui punct.

— Dragi colegi, un străin cere să fie primit în sala noastră de şedinţe.

— Nu se poate! răspunseră toţi într-un glas.

— Pe cît se pare, ar vrea să ne arate, urmă Uncle Prudent, că nu există o utopie mai absurdă decît credinţa că baloanele pot fi dirijate.

Un mormăit întîmpină această declaraţie.

— Să intre!... Să intre!

— Cum se numeşte năzdrăvanul ăsta? întrebă secretarul Phil Evans.

— Robur, răspunse Uncle Prudent.

— Robur!... Robur!... Robur! începu a urla întreaga adunare.

Să nu vă miraţi că reuşiseră atît de repede să fie de acord în privinţa acestui nume curios: minunea se datora faptului că Institutul Weldon spera să-şi descarce asupra celui care-l purta tot focul mîniei sale. Furtuna se astîmpărase deocamdată, cel puţin aşa se părea. Între noi fie vorba însă, cum ar fi posibil să se potolească furtunile în sînul unui popor care de două, trei ori pe lună le expediază pe adresa Europei în chip de uragane?

Capitolul III

ÎN CARE NU ESTE NEVOIE SĂ VĂ PREZENTĂM NOUL PERSONAJ, DEOARECE ARE GRIJĂ S-O FACĂ SINGUR

— Iubiţi cetăţeni ai Statelor Unite ale Americii, numele meu este Robur şi vă declar că sînt vrednic de el. Am patruzeci de ani bătuţi pe muchie, deşi nu par nici de treizeci, şi o constituţie de fier. Sînt sănătos tun, am muşchi de oţel şi un stomac pe care şi-un struţ l-ar socoti minunat. Asta în legătură cu fizicul.

Toţi îl ascultau. Da, da! La început zurbagiii rămaseră cu gura căscată auzind acest discurs *pro facie sua*.[1] Aveau cumva în faţă vreun smintit ori vreun şarlatan? Oricum, era un om care ştia să impună şi să se impună. Nimeni nu mai sufla în sînul acestei adunări unde, pînă mai adineauri, bîntuise un adevărat ciclon. Ca valurile cînd se liniştesc după furtună.

În afară de asta, Robur părea, într-adevăr, să fie aşa cum se zugrăvea. De statură mijlocie, spătos, aproape geometric croit, în chip de

[1] Pentru faţa lui (pentru el însuşi) — în latină.

—Numele meu este Robur...

trapez regulat, cea mai mare dintre laturile paralele constituind-o linia umerilor. Deasupra ei, legat printr-un grumaz vînjos, capul cît o baniță de formă sferică. Cu capul cărui animal putea fi, oare, asemuit dacă ar fi să dăm crezare teoriilor Analogiei afective? Cu al unui taur poate, dar un taur cu mutră inteligentă. Niște ochi pe care cea mai mică nemulțumire, probabil, îi făcea să verse foc și pară, iar deasupra lor sprîncenele, pururea încruntate, vădeau o nemăsurată energie. Părul scurt, puțin creț, cu reflexe metalice, ca o perucă din sîrmă. Pieptul lat se umfla și se dezumfla ca niște foale. Brațele, mîinile, picioarele, toate pe măsura trunchiului.

Nici mustăți, nici favoriți, așa încît i se vedeau încheieturile fălcilor cu mușchii maxilari în care sălășluia, pare-se, o putere uriașă. Măsurîndu-se — căci ce nu se măsoară astăzi? — presiunea fălcilor unui crocodil oarecare, s-a constatat că ea ajunge pînă la patru sute de atmosfere, în timp ce la un cîine mare de vînătoare nu depășește o sută de atmosfere. Lucrul acesta a fost formulat într-un chip destul de curios: dacă un kilogram de cîine produce opt kilograme de forță maxilară, un kilogram de crocodil ar produce douăsprezece. Ei bine, în cazul acesta un kilogram din mai sus-numitul Robur ar fi trebuit să dea naștere la o forță de cel puțin zece kilograme. În această privință deci putea fi situat între cîine și crocodil.

De unde, din care țară venea acest ins remarcabil? Greu de spus. În orice caz, vorbea curgător englezește, fără acel accent puțin tărăgănat prin care se deosebesc yankeii din Noua-Anglie.

— Și acum, urmă el, onorabili cetățeni, să vă spun cîte ceva și despre trăsăturile mele morale. Aveți în fața dumneavoastră un inginer al cărui moral nu este cîtuși de puțin mai prejos decît fizicul său. Nu mi-e teamă de nimeni și de nimic. Am o tărie de caracter pe care nici un om n-a reușit s-o încovoaie. Cînd îmi pun eu ceva în gînd, America toată sau chiar lumea întreagă zadarnic ar încerca, unindu-și forțele, să mă oprească în loc. Cînd am o idee personală, înțeleg s-o împărtășească toată lumea, nu pot suferi defel să fiu contrazis. Și dacă stărui asupra acestor amănunte, onorați cetățeni, o fac anume fiindcă vreau să mă cunoașteți mai temeinic. Poate vi se pare că vorbesc prea mult numai despre mine? N-are a face! Și acum, vă rog să vă gîndiți bine înainte de a mă întrerupe, căci lucrurile pe care am venit să vi le spun mă tem că nu vor avea darul să vă placă.

Un vuiet ca de valuri ce se sparg de țărm trecu printre primele rînduri de bănci din sală, semn că nu mai era mult pînă ce marea va începe să se zbuciume.

— Aveți cuvîntul, onorate domn, se mulțumi să răspundă Uncle Prudent, care abia mai putea să se stăpînească.

Şi Robur continuă a vorbi pe acelaşi ton, fără să se prea sinchisească de ascultători.

— Da! Ştiu! După un secol de experienţe neizbutite, de încercări fără nici un rezultat, mai sînt unii oameni cam într-o ureche, care se încăpăţînează să creadă că baloanele pot fi dirijate. Oamenii ăştia îşi închipuie că e posibil să montezi un motor oarecare, electric sau mai ştiu eu cum, la nişte biete băşici de bou, altminteri destul de pretenţioase, aflate la cheremul tuturor curenţilor atmosferici. Pesemne se şi văd conducînd un aerostat, aşa cum ar conduce o corabie pe mare. Deci, pentru că doi, trei inventatori au reuşit pe o vreme liniştită, sau aproape, să meargă în curmezişul vîntului sau chiar să înfrunte pieptiş o briză uşoară, înseamnă că dirijarea unor aparate de zbor mai uşoare decît aerul ar fi devenit practic posibilă? Haida-de! Sînteţi aici o sută de persoane care cred cu tărie că li se vor împlini visurile, aruncînd, nu pe gîrlă, ci în vînt, mii şi mii de dolari. Cum văd eu, vă place să vă luaţi la trîntă cu imposibilul!

În faţa acestei declaraţii, lucru destul de ciudat, membrii Institutului Weldon nici nu crîcniră. Să fi surzit aşa, deodată, sau poate îşi încercau răbdarea? Ori aşteptau, poate, să vadă pînă unde va merge cu îndrăzneala cel ce se încumeta, astfel, să-i combată?

— Cum adică, un balon... continuă Robur, cînd pentru a scădea cu un kilogram greutatea unui corp în atmosferă ai nevoie de un metru cub de cutare sau cutare gaz?! Un balon ce are pretenţia să ţină piept vîntului cu ajutorul motorului său, cînd, umflînd pînzele unei corăbii, vîntul exercită o presiune egală cu forţa unui motor de patru sute de cai putere şi cînd cu ocazia catastrofei ce a distrus podul de la Tay s-a constatat că presiunea exercitată de uragan era de patru sute patruzeci de kilograme pe metru pătrat! Un balon! Cînd se ştie că natura n-a plăsmuit niciodată după sistemul ăsta vreo fiinţă zburătoare, înzestrată fie cu aripi ca păsările, fie cu membrane ca unii peşti ori unele mamifere...

— Mamifere?... se miră în gura mare unul din membrii clubului.

— Da! De pildă, liliacul, care, dacă nu mă înşel, zboară! Ori poate cel ce m-a întrerupt habar n-o fi avînd că această zburătoare este un mamifer? Te pomeneşti c-o fi văzut pe cineva făcînd omletă din ouă de liliac?

Întrerupătorul îşi înghiţi vorba, renunţînd să mai spună ceva de aci încolo, aşa că Robur continuă cu aceeaşi însufleţire:

— Înseamnă, oare, că omul trebuie să renunţe la ideea de a cuceri văzduhul şi de a transforma moravurile civice şi politice din lumea veche, folosind acest admirabil mijloc de locomoţie? Firesc că nu! Şi, aşa cum a izbutit să ajungă stăpînul mărilor datorită navelor cu

vîsle sau cu pînze, cu roată sau cu elice, tot astfel va ajunge şi stăpînul văzduhului cu ajutorul unor aparate mai grele decît aerul, pentru că numai aşa fiind, adică mai greu decît el, îl poţi birui.

De astă dată adunarea luă foc. O adevărată salvă de ţipete izbucni din gurile celor de faţă îndreptate toate împotriva lui Robur, ca tot atîtea oţele de flintă sau guri de tun. Strigătele acestea nu erau, oare, un răspuns, dat declaraţiei de război azvîrlite în tabăra baloniştilor? Nu cumva, oare, avea să înceapă iar lupta dintre „mai uşor" şi „mai greu" decît aerul?

Robur nici nu se sinchisi. Aşteptă cu braţele încrucişate, vitejeşte, să se facă linişte.

Uncle Prudent, cu un gest, porunci încetarea focului.

— Da, spuse iar Robur. Viitorul este al aparatelor zburătoare. Aerul poate fi un punct de sprijin temeinic. E destul, de pildă, să imprimi unei coloane din acest fluid o mişcare de ascensiune de patruzeci şi cinci de metri pe secundă, pentru ca un om să se poată menţine deasupra ei, în cazul cînd tălpile pantofilor lui au o suprafaţă de cel puţin o optime dintr-un metru pătrat. Iar dacă viteza coloanei atinge nouăzeci de metri pe secundă, el ar putea să meargă pe ea cu picioarele goale. Acelaşi rezultat s-ar obţine şi atunci cînd am face să treacă pe sub braţele unei elice o masă de aer cu o iuţeală egală.

De fapt, Robur spunea aceleaşi lucruri pe care le spuseseră înaintea lui toţi adepţii aviaţiei, oameni ale căror strădanii trebuiau să ducă, încet, dar sigur, la rezolvarea problemei. Cinste celor care au răspîndit aceste idei atît de simple: d-lor de Ponton d'Amécourt, de La Landelle, Nadar, de Luzy, de Louvrié, Liais, Béléguic, Moreau, fraţilor Richard, lui Babinet, Jobert, du Temple, Salives, Penaud, de Villeneuve, Gauchot şi Tatin, Michel Loup, Edison, Planavergne şi, în sfîrşit, multor altora. Părăsite şi reluate rînd pe rînd de mai multe ori, nu se putea ca ideile astea să nu triumfe într-o bună zi. Nu se grăbiseră ei, oare, să dea răspunsul cuvenit adversarilor aviaţiei care spuneau, chipurile, că pasărea pluteşte în văzduh numai datorită faptului că încălzeşte aerul pe care îl absoarbe? Nu arătaseră ei, oare, că un vultur, cîntărind cinci kilograme, ar fi trebuit, ca să se poată menţine în spaţiu, să absoarbă cincizeci de metri cubi din acest fluid?

Este tocmai ceea ce căuta şi Robur să demonstreze în mijlocul hărmălaiei ce umplea sala. Şi, încheind, le spuse de la obraz baloniştilor:

— N-o să faceţi nici o scofală, ascultaţi-mă pe mine, cu certurile dumneavoastră, n-o să ajungeţi la nici un rezultat, n-o să vă încumetaţi a întreprinde nimic! Cel mai inimos dintre aeronauţii dumneavoastră, John Wise, a reuşit, ce-i drept, să facă un zbor de două sute de mile pe deasupra continentului american, dar pînă la urmă s-a văzut

silit să renunţe la proiectul său de a traversa Atlanticul! De-atunci însă, după cîte ştiu, n-aţi mai înaintat nici măcar un pas, unul singur, în această direcţie!

— Domnule, rosti atunci preşedintele care se silea în zadar să-şi păstreze cumpătul, pe cît se pare, dumneavoastră aţi uitat cuvintele nemuritorului nostru Franklin, cu prilejul apariţiei celei dintîi montgolfiere, pe vremea cînd balonul era abia în faşă: „E încă un prunc, dar o să crească mare!" Şi într-adevăr a crescut...

— Nu, domnule preşedinte, nu! N-a crescut!... S-a umflat doar... ceea ce nu-i totuna!

Era un atac direct îndreptat împotriva proiectelor Institutului Weldon care pusese la cale, sprijinise, finanţase, construise un aerostat uriaş. Aşa că numaidecît începură a zbura prin sală tot felul de propuneri, care mai de care mai puţin liniştitoare, sunînd cam în felul ăsta:

— Jos cu nepoftitul!

— Daţi-i un brînci să plece de la tribună!...

— Să vadă că-i mai greu decît aerul!

Şi cîte şi mai cîte.

Noroc că se mulţumeau s-o spună, nu s-o şi facă. Fără să se sinchisească, Robur mai apucă, aşadar, să adauge:

— Viitorul nu este nicidecum al aerostatelor, cetăţeni baloniști, ci al aparatelor de zbor. Pasărea zboară fără să fie totuşi un balon, ci pur şi simplu un mecanism!...

— Da, da, zboară! sări cu gura gălăgiosul Bat T. Fyn. Aşa e, dar zboară în ciuda tuturor legilor mecanicii!...

— Nu mai spune! rosti Robur dînd din umeri.

Apoi, continuînd:

— De cînd s-a început a se studia mişcarea zburătoarelor mari şi mici, întotdeauna a precumpănit această idee foarte simplă şi anume că nu ne rămîne altceva de făcut decît să imităm natura, pentru că ea nu se înşală niciodată. Între albatrosul care bate din aripi numai de zece ori pe minut, între pelicanul care bate de şaptezeci de ori...

— Şaptezeci şi una! răsări un glas zeflemitor.

— Şi albina care dă din aripi de o sută nouăzeci şi două de ori pe secundă...

— O sută nouăzeci şi trei!... strigă cineva în bătaie de joc.

— Şi musca obişnuită care face aceeaşi mişcare de trei sute treizeci...

— Trei sute treizeci şi jumătate!

— Şi ţînţarul la care numărul bătăilor din aripi este de cîteva milioane...

— Ba nu... miliarde!

Dar Robur, deşi întrerupt la tot pasul, nu-şi curmă firul demonstraţiei sale.

— Între aceste moduri diferite... urmă el.

— E unul şi mai şi! îi întoarse vorba cineva.

— ...există posibilitatea de a găsi o soluţie practică. În ziua cînd domnul de Lucy a constatat că răgacea, o insectă care cîntăreşte abia două grame, poate să ridice o sarcină de patru sute de grame, problema aviaţiei a fost rezolvată. Pe de altă parte, se ştie că suprafaţa aripilor se micşorează cu cît cresc dimensiunile şi greutatea animalului. De atunci, oamenii au ajuns a plăsmui sau construi peste şaizeci de aparate...

— Care niciodată n-au reuşit să zboare! exclamă secretarul Phil Evans.

— Care au zburat sau care vor zbura, răspunse Robur, fără să-şi piardă cumpătul. Şi fie că le numim stereofore, elicoptere, ortoptere sau, după exemplul cuvîntului „navă" ce-şi are obîrşia în *navis,* le vom spune „ave", ca o derivaţie de la *avis,* ajungem la aparatul a cărui creaţie îi va da putinţă omului să stăpînească văzduhul.

— A! Elicea! spuse prompt Phil Evans. Bine, dar păsările n-au elice... după cîte ştiu!

— Ba da, răspunse Robur. Precum a arătat domnul Penaud, pasarea însăşi se transformă într-o elice şi zborul ei este de fapt elicopter. De aceea, cum spuneam, elicea este aparatul viitorului...

— De o astfel de price,
Sfîntă Elice
cruţă-ne pe noi!...

fredonă cineva dintre cei de faţă, care-şi amintise întîmplător de acest motiv din *Zampa* lui Herold. Şi toţi începură a cînta după el în cor refrenul de mai sus, în asemenea hal, încît să fi auzit, compozitorul francez s-ar fi cutremurat în mormînt.

Pe urmă, cînd ultimele note se pierdură într-o tevatură cumplită, profitînd de un moment de linişte, Uncle Prudent socoti cu cale să intervină:

— Străine, spuse el, v-am lăsat pînă acum să vorbiţi în voie, fără să vă întrerupem...

Pe cît se pare, pentru preşedintele Institutului Weldon toate aceste cuvinte azvîrlite din zbor, toate aceste ţipete şi aiureli nu erau nicidecum nişte întreruperi, ci doar un schimb de vederi.

— Totuşi, continuă el, ţin să vă amintesc faptul că principiile aviaţiei au fost de la început înfierate şi respinse de majoritatea inginerilor americani sau străini. Este un sistem la pasivul căruia se află

înscrisă moartea Musulmanului zburător, la Constantinopol, aceea a călugărului Voador, la Lisabona, a lui Letur în 1852, a lui Groof în 1864, fără a mai pune la socoteală atîtea alte victime, care acum îmi scapă, chiar de-ar fi să-l amintesc numai pe Icar din mitologie...

— Nu văd, îi răspunse Robur, pentru ce sistemul acesta ar fi mai păcătos decît un altul din pricina căruia au fost atîţia mucenici ca, de pildă: Pilâtre de Rozier la Calais, d-na Blanchard la Paris, Donaldson şi Grimwood, care au căzut în lacul Michigan, Sivel şi Croce-Spinelli, Eloy şi mulţi alţii pe care vom avea grijă să nu-i dăm uitării!

Era o lovitură „la ţanc", ca la scrimă.

— Dealtminteri, continuă Robur, cu baloanele dumneavoastră, oricît de perfecţionate ar fi ele, n-o să atingeţi niciodată ceea ce, practic vorbind, se poate numi viteză. Zece ani v-ar trebui ca să faceţi ocolul lumii, lucru pe care un aparat de zbor l-ar îndeplini în opt zile!

Şi iarăşi se ştîrni un val de proteste şi contestaţii care ţinură mai bine de trei minute, pînă cînd Phil Evans putu să ia din nou cuvîntul.

— Domnule aviator, rosti el, dumneavoastră care aţi venit aici să ne lăudaţi foloasele aviaţiei, spuneţi-ne, vă rugăm, dacă aţi „aviat" vreodată?

— Sigur că da!

— Şi aţi cucerit într-adevăr văzduhul?

— De ce nu, domnule?

— Ura, trăiască Robur Cuceritorul! se auzi un glas ironic.

— Ei bine, da! Robur Cuceritorul, accept numele acesta şi chiar am să mi-l însuşesc, fiindcă mi se cuvine!

— Daţi-ne voie să avem oarecare îndoieli! strigă Jem Cip.

— Domnilor, spuse Robur, încruntîndu-se, de vreme ce am venit aci să discut cu toată seriozitatea un lucru serios, nu admit să fiu luat în răspăr şi aş fi încîntat să cunosc numele persoanei care m-a întrerupt...

— Mă numesc Jem Cip... şi sînt legumist...

— Cetăţene Jem Cip, îi răspunse Robur, ştiam pînă acum că legumiştii au în general intestinele mai lungi decît ceilalţi oameni — cu vreo două palme, cel puţin. Şi asta încă-i mult... aşa că nu mă siliţi, rogu-vă, să vă mai lungesc şi urechile...

— Afară cu el!

— În stradă!

— Muiaţi-i oasele!

— Să-i aplicăm legea Lynch!

— Să-l facem elice!...

Baloniştii erau furioşi la culme. Se sculaseră toţi de pe scaune şi împresuraseră tribuna. Robur nu se mai vedea din lanul de braţe ce tălăzuia ca-n toiul unei furtuni. Zadarnic trompeta cu aburi bombarda adunarea cu un potop de sunete buciumătoare! Probabil că, în seara aceea, Philadelphia îşi va fi închipuit că cine ştie ce cartier al oraşului era cuprins de flăcări şi că toată apa rîului Schuylkill nu va ajunge să stingă incendiul.

Deodată, în mijlocul acestei harababuri, se desluşi o mişcare de retragere. Scoţîndu-şi mîinile din buzunare, Robur le întinse către primele rînduri din gloata înverşunaţilor. Ţinea în fiecare mînă cîte un box american, în acelaşi timp şi revolver cu repetiţie — un fel de mitraliere de buzunar — pe care ar fi fost de-ajuns să apese cu degetele ca să se descarce.

Şi atunci Robur, folosindu-se nu numai de faptul că asediatorii dăduseră înapoi, dar şi de tăcerea ce se făcuse odată cu această mişcare de retragere, spuse:

— Hotărît lucru, nu Amerigo Vespucci a fost cel ce a descoperit Lumea Nouă, ci Sebastian Cabot! Dumneavoastră, cetăţeni baloniști, nu sînteţi americani! Sînteţi doar nişte cabotini...

În aceeaşi clipă detunară patru sau cinci focuri de revolver, trase în aer. Nimeni nu fu rănit. Inginerul se făcu nevăzut într-un nor de fum şi, cînd norul se risipi, ia-l de unde nu-i. Robur Cuceritorul se topise de parcă s-ar fi înălţat în văzduh cu vreun aparat de zbor.

Capitolul IV

ÎN CARE, VORBIND DESPRE VALETUL FRYCOLLIN, AUTORUL ÎNCEARCĂ SĂ REABILITEZE LUNA

Firește, nu era prima dată cînd, ieşind de la vreuna din şedinţele clubului, în urma unor discuţii furtunoase, membrii Institutului Weldon făcuseră să clocotească de gălăgia lor Walnut-Street şi străzile învecinate. Adeseori, locuitorii cartierului se plînseseră, şi pe bună dreptate, de aceste zgomotoase finaluri de discuţii, care le tulburau tihna căminului. În sfîrşit, policemenii se văzuseră adeseori nevoiţi să intervină pentru ca să poată circula nestingheriţi trecătorii, dintre care cei mai mulţi se sinchiseau prea puţin de problema navigaţiei aeriene. Niciodată însă pînă în seara aceea zarva nu fusese atît de straşnică, nici plîngerile atît de întemeiate şi nici intervenţia policeme-

nilor atît de necesară. Totuşi membrii Institutului Weldon puteau fi scuzaţi într-o oarecare măsură. Închipuiţi-vă îndrăzneala: să fie atacaţi chiar în bîrlogul lor! Înfocaţilor adepţi ai principiului „mai uşor decît aerul", un nu mai puţin înfocat apărător al devizei „mai greu decît aerul" le trîntise în faţă o seamă de lucruri destul de neplăcute. Şi, tocmai cînd se pregăteau să-i dea lecţia cuvenită, spălase putina.

Era într-adevăr ceva strigător la cer! Un om care ar fi lăsat asemenea ocară nepedepsită cu siguranţă că nu avea sînge american în vine! Urmaşii lui Amerigo să fie luaţi drept urmaşi ai lui Cabot! Nu era, oare, o insultă pentru care nu putea să încapă iertare, mai ales că se întîmpla să pice tocmai la ţanc — din punct de vedere istoric?

Membrii clubului o porniră, grupuri, grupuri, val-vîrtej, care încotro pe Walnut-Street, pe urmă pe străzile învecinate, pe urmă prin tot cartierul, trezindu-i din somn pe locuitori. Ba chiar îi siliră să-i lase a cotrobăi prin casele lor, chit că mai apoi aveau să-i despăgubească pentru supărările aduse vieţii lor private, ştiut fiind că bunul acesta era respectat cu sfinţenie de popoarele de origine anglo-saxonă. Degeaba însă toate sîcîielile astea şi toate scotocelile. Robur nu era de găsit nicăieri. Dispăruse fără urmă... S-ar fi zis că plecase cu *Go ahead,* balonul Institutului Weldon. După un ceas întreg de percheziţii, se văzură nevoiţi să renunţe şi colegii se despărţiră, nu fără a fi făcut mai întîi legămînt de a-şi desfăşura cercetările mai departe, pe tot teritoriul celor două Americi care alcătuiesc Noul Continent.

Către ceasurile unsprezece, liniştea aproape se statornicise din nou în cartier. Philadelphia putea să se cufunde iarăşi într-un somn adînc, privilegiu vrednic de jinduit, hărăzit oraşelor ce au fericirea să nu fie industriale. Membrii clubului abia aşteptau să ajungă mai repede acasă. Şi, ca să-i pomenim doar pe cei mai cu vază, vom spune că William T. Forbes se îndreptă spre marea sa rafinărie de zahăr, unde miss Doll şi miss Mat îi pregătiseră, ca în fiecare seară, ceaiul îndulcit cu glucoza produsă de propria-i întreprindere; Truk Milnor luă drumul fabricii lui, a cărei pompă cu aburi gîfîia zi şi noapte, în cea mai îndepărtată mahala. Casierul Jem Cip, care fusese acuzat în faţa tuturor că ar fi avut intestinele mai lungi cu două palme decît cereau funcţiunile maşinii omeneşti, purcese spre sufrageria lui, unde-l aştepta cina alcătuită exclusiv din legume.

Doi dintre cei mai de frunte baloniști — numai doi — nu păreau însă deloc grăbiţi să se ducă spre casă. Dimpotrivă, nu scăpară prilejul de a avea un schimb de vorbe ceva mai aprig ca de obicei. Aceştia erau cei doi duşmani neîmpăcaţi, Uncle Prudent şi Phil Evans, adică preşedintele şi secretarul Institutului Weldon.

La ușa clubului, valetul Frycollin își aștepta stăpînul, pe Uncle Prudent.

Valetul se luă după ei, fără să-și bată prea mult capul pentru a afla pricina ce-i făcea pe cei doi colegi să se ia la colți.

Trebuie să spunem că termenul „schimb de cuvinte" nu este decît un eufemism folosit pentru a desemna îndeletnicirea la care se dedaseră de comun acord președintele și secretarul clubului. La drept vorbind, se ciorovăiau amîndoi cu o înfocare ce-și avea obîrșia în vechea lor rivalitate.

— Nu, domnule, nu! stăruia Phil Evans. Să fi avut eu cinstea de a fi în capul Institutului Weldon, niciodată, zic, niciodată nu s-ar fi întîmplat un scandal ca ăsta!

— Și ce ai fi făcut, mă rog, dacă aveai această cinste? îl iscodi Uncle Prudent.

— I-aș fi tăiat vorba neobrăzatului care ne-a insultat în public. Nici nu l-aș fi lăsat să deschidă gura!

— Mi se pare că, pentru a tăia vorba cuiva, trebuie mai întîi să-l lași să spună ceva!

— Nu însă în America, domnule, nu în America!

Și tot azvîrlindu-și așa unul altuia cuvinte mai degrabă acre decît dulci, cei doi o apucară pe niște străzi care-i îndepărtau din ce în ce de casă; umblau acum prin niște cartiere în așa fel situate, încît, ca să se întoarcă înapoi, ar fi trebuit să facă un ocol serios.

Frycollin se ținea pas cu pas după ei; nu se simțea însă deloc în apele lui, văzînd cum se afundă stăpînu-său în inima unor asemenea pustietăți. Nu prea îi plăceau lui Frycollin locurile astea, mai ales acum, spre miezul nopții. Într-adevăr, era întuneric beznă și secera lunii abia își începuse „stagiul de douăzeci și opt de zile".

Așadar, Frycollin se uita cînd la dreapta, cînd la stînga, să vadă de nu-i pîndesc cumva niscai umbre suspecte. Și chiar i se păru că zărește vreo cinci sau șase măgădăi, care nu-i slăbeau din ochi.

Instinctiv, Frycollin se dădu mai aproape de stăpînul său; pentru nimic în lume însă n-ar fi îndrăznit să-l întrerupă din toiul unei discuții, știind că ar fi tras imediat ponoasele.

Într-un cuvînt, întîmplarea făcuse ca președintele și secretarul Institutului Weldon să-și fi îndreptat pașii, fără să-și dea seama, spre Fairmont-Park. Ajungînd acolo, tocmai cînd disputa era mai aprinsă, trecură vestitul pod de fier de peste rîul Schuylkill; abia dacă întîlniră ici, colo cîțiva întîrziați. În sfîrșit se pomeniră în mijlocul unor întinderi vaste, dintre care unele se desfășurau cît vedeai cu ochii în chip de pajiști, iar altele erau adumbrite de copaci falnici, podoaba acestui parc unic în lume.

Aici, valetul Frycollin simţi cum spaima începe a-l încolţi mai vîrtos, cu atît mai mult, cu cît băgase de seamă că cele cinci sau şase mogîldeţe se furişaseră pe urmele lor, trecînd şi ele podul peste Schuylkill. De teamă, pupilele ochilor i se lărgiseră atît de mult, încît aproape că atingeau circumferinţa irisului. În acelaşi timp însă corpul i se micşora cu încetul, i se chircea, de parcă ar fi avut acea proprietate de a se contracta cu care sînt înzestrate moluştele şi unele animale articulate.

Fiindcă trebuie să vă spunem că Frycollin era un fricos fără pereche.

Negru get-beget din Carolina de Sud, cu un cap nătîng pe un trup sfrijit, Frycollin să tot fi avut douăzeci şi unu de ani, ceea ce înseamnă că nu fusese sclav nici măcar la naşterea sa. Cu toate astea, mare lucru nu era de capul lui. Mofturos, lacom, leneş şi mai ales fricos nevoie mare. De trei ani se afla în serviciul lui Uncle Prudent şi în acest răstimp de vreo sută de ori nu lipsise mult să fie dat afară; stăpînul său îl ţinuse numai de teamă să nu dea peste altă poamă şi mai rea. Şi cu toate astea, viaţa lui fiind împletită cu a unui stăpîn gata oricînd să se avînte în cele mai cutezătoare aventuri, Frycollin avea să se afle adeseori în impasuri, în care inima lui fricoasă avea să fie supusă la grele încercări. În schimb, era despăgubit într-alt fel. Nu prea i se făceau zile fripte nici pentru că era mîncăcios şi cu atît mai puţin fiindcă-i plăcea să trîndăvească. Ah, Frycollin, de-ai putea citi în viitor!

De ce însă nu va fi rămas Frycollin în serviciul unei familii din Boston, anume Sneffel, care se pregătea tocmai să plece în Elveţia şi care totuşi renunţase la acest proiect de teama avalanşelor? Nu era oare mai bine să fi stat acolo, decît la Uncle Prudent în casa căruia sălăşluia pururea cutezanţa?

În sfîrşit, asta era situaţia şi stăpînu-său ajunsese chiar să se împace cu defectele lui. Frycollin, dealtminteri, avea şi o calitate. Deşi negru din născare, nu vorbea totuşi aşa cum vorbesc de obicei negrii, ceea ce este vrednic de luat în seamă, căci nu cred să existe ceva mai neplăcut decît acel supărător jargon în care pronumele posesiv şi infinitivele sînt folosite peste măsură.

Rămîne deci stabilit că valetul Frycollin era fricos, ba chiar, cum se zice, „fricos ca luna".

Şi pentru că veni vorba, e cazul, cred, să protestăm împotriva acestei comparaţii jignitoare pentru blonda Febe, pentru gingaşa Selene, neprihănita soră a strălucitorului Apolo. Cu ce drept să i se scoată, oare, ponosul că-i fricos unui astru care, de cînd e lumea, a privit Pămîntul drept în faţă, fără să-i fi întors vreodată spatele?

Oricum ar fi fost, la ora aceea — cam pe miezul nopţii — cornul „palidei calomniate" scăpăta spre apus, după coamele înalte ale copacilor. Strecurîndu-se printre crengi, razele ei aşterneau cîteva pete de lumină pe pămînt. Adîncul pădurii părea astfel mai puţin întunecos. Asta îi îngăduia lui Frycollin să arunce în urmă o privire mai pătrunzătoare.

— Brr! se scutură el. Tot aici sînt, puşlamalele! Fără doar şi poate, vin încoace!

Şi cum nu-l mai răbda inima, se apropie de stăpînu-său:

— Master Uncle! îl strigă el.

Aşa îi spunea de obicei şi aşa ţinea şi preşedintele Institutului Weldon să i se spună.

În momentul acela sfada celor doi adversari ajunsese la punctul culminant. Şi cum se trimiteau unul pe altul la plimbare, Frycollin fu şi el poftit cu brutalitate să-şi ia tălpăşiţa.

Pe urmă, în timp ce discutau amîndoi, ochi în ochi, Uncle Prudent pătrunse şi mai mult în inima pustietăţilor din Fairmont-Park, îndepărtîndu-se de Schuylkill-river şi de podul peste care trebuiau să treacă din nou ca să se întoarcă în oraş.

Se aflau acum cîteşitrei în mijlocul unui bunget înalt, în coama căruia se întreţeseau ultimele sclipiri ale lunii. În marginea bungetului se deschidea un larg luminiş, o pajişte întinsă, de formă ovală, parcă anume făcută pentru întreceri pe hipodrom. Nici un accident de teren n-ar fi stînjenit galopul cailor, nici un pîlc de arbori n-ar fi împiedicat spectatorii să cuprindă cu privirea pista ovoidală, ce se desfăşura pe cîteva mile.

Totuşi, dacă Uncle Prudent şi Phil Evans n-ar fi fost atît de cufundaţi în discuţia lor, dacă s-ar fi uitat în jur mai cu atenţie, şi-ar fi dat seama că luminişul nu avea înfăţişarea lui obişnuită. Să se fi clădit cumva peste noapte o întreagă morărie? Într-adevăr, aşa s-ar fi spus, judecînd după mulţimea morilor de vînt, ale căror aripi, nemişcate în momentul acela, păreau că rînjesc în penumbră.

Nici preşedintele şi nici secretarul Institutului Weldon nu băgară însă de seamă ciudata schimbare suferită de priveliştea parcului Fairmont. Frycollin nu observă nici el nimic. I se părea că haimanalele se apropiau, strîngîndu-se laolaltă, ca şi cum ar fi pus la cale vreo lovitură. Îl apucase o spaimă convulsivă, mîinile şi picioarele-i erau ca paralizate şi tot părul din cap i se zburlise, în sfîrşit, era cum nu se poate mai înfricoşat.

Cu toate astea, simţind cum i se înmoaie genunchii, mai avu puterea să strige o dată:

— Master Uncle!! ...Master Uncle!

— Ei, spune odată ce vrei! își ieși din sărite Uncle Prudent.

Poate că în momentul acela nici Phil Evans, nici el n-ar fi pregetat să-și verse focul asupra nefericitului valet, luîndu-l la bătaie. Numai că nu avură vreme s-o facă, după cum nici Frycollin nu avu răgaz să le răspundă.

În aceeași clipă, se aùzi un țignal în pădure. Și îndată, un fel de stea electrică se aprinse în mijlocul luminișului.

Fără doar și poate, era un semn; pesemne venise momentul să se înfăptuiască cine știe ce samavolnicie.

Cu o iuțeală pe care nici gîndul n-ar putea-o atinge, șase oameni se năpustiră din bunget, doi asupra lui Uncle Prudent, doi asupra lui Phil Evans și doi asupra valetului Frycollin, cu toate că aceștia doi din urmă n-aveau, în chip vădit, nici un rost, căci negrul nu mai era în stare să se apere.

Deși luați pe nepusă masă, președintele și secretarul Institutului Weldon încercară să se împotrivească, dar nu avură nici timp și nici destulă putere. Cît ai clipi, muți din pricina călușului din gură, cu o cîrpă înfășurată peste ochi, legați fedeleș, fără să poată face o mișcare, fură luați pe sus și duși la repezeală, prin luminiș. Ce puteau oare să creadă decît că aveau de-a face cu acel soi de indivizi fără nimic sfînt pe lume, care nu șovăie să despoaie bieții oameni rătăciți prin pădure? Totuși nu păţiră nimic nici unul dintre ei. Nici măcar nu fură buzunăriți, deși Uncle Prudent avea întotdeauna asupra lui, potrivit unei vechi deprinderi, cîteva mii de dolari-hîrtie.

Într-un cuvînt, un minut după această agresiune, fără ca făptuitorii să fi schimbat o singură vorbă între ei, Uncle Prudent, Phil Evans și Frycollin simțiră că erau lăsați binișor jos, dar nu pe iarbă, în poiană, ci pe un fel de podea, care scîrțîi sub greutatea lor, și rezemați de ceva, unul lîngă altul. Pe urmă o ușă fu închisă pe dinafară și scrîșnetul unui zăvor le dădu de știre că erau ferecați.

În clipa aceea se stîrni un foșnet neîntrerupt, ceva ca un freamăt, un „sfîrrr", al cărui „rr" se prelungea fără sfîrșit, fiind singurul zgomot ce izbea urechea în tăcerea nopții.

. . . . . .

Ce vîlvă, a doua zi, în Philadelphia! Dis-de-dimineață toată lumea știa tot ce se întîmplase în ajun, la ședința Institutului Weldon: apariția unui personaj misterios, un oarecare inginer, anume Robur Cuceritorul, lupta pe care pare-se voia s-o dea împotriva baloniștilor, apoi dispariția lui atît de curioasă.

Ce tevatură însă cînd se răspîndi în tot orașul zvonul că președintele și secretarul clubului dispăruseră și ei în noaptea de 12 spre 13 iunie!

Cît i-au mai căutat de la un cap la altul al oraşului şi prin împrejurimi! Degeaba însă. Gazetele din Philadelphia, apoi ziarele din Pennsylvania şi, în sfîrşit, din tot cuprinsul Americii nu mai vorbeau decît despre această întîmplare, dînd fel de fel de explicaţii, dintre care nici una nu putea fi cea adevărată. Anunţuri şi afişe făgăduiau sume impresionante de bani, nu numai celor care aveau să-i găsească pe onorabilii dispăruţi, dar şi oricui ar fi putut să dea vreun indiciu care să ducă pe urmele lor. Nimic nu folosi. Parcă s-ar fi deschis pămîntul să-i înghită, aşa pieriseră amîndoi de pe faţa globului, şi preşedintele, şi secretarul Institutului Weldon.

Cu acest prilej, ziarele guvernamentale cerură să se sporească într-o măsură considerabilă personalul poliţienesc, dat fiind că cei mai de ispravă cetăţeni ai Statelor Unite puteau fi ţinta unor astfel de atentate — şi aveau dreptate...

E adevărat că, la rîndul lor, ziarele opoziţiei cerură ca personalul mai sus-pomenit să fie scos din serviciu ca inutil, de vreme ce puteau avea loc asemenea atentate, fără ca vinovaţii să poată fi descoperiţi — şi poate că nu greşeau.

Pînă la urmă, poliţia rămăsese aşa cum era şi cum va fi întotdeauna în cea mai bună dintre lumi, care nu este perfectă şi nici n-ar putea să fie.

Capitolul V

ÎN CARE PREŞEDINTELE ŞI SECRETARUL INSTITUTULUI WELDON CAD LA ÎNVOIALĂ SĂ ÎNTRERUPĂ PENTRU UN TIMP OSTILITĂŢILE

O cîrpă peste ochi, un căluş în gură, mîinile şi picioarele legate cu frînghii, nici chip deci să vadă, să vorbească sau să se mişte din loc. Nimic din toate astea nu era făcut să uşureze situaţia în care se aflau Uncle Prudent, Phil Evans şi valetul Frycollin. Pe de altă parte, să nu ştii cine sînt făptuitorii unei asemenea răpiri, unde anume ai fost azvîrlit, ca un simplu colet într-un vagon de bagaje, să n-ai habar unde eşti şi ce te aşteaptă, iată tot atîtea pricini apte să scoată din răbdări şi pe cei mai răbdători reprezentanţi ai speţei ovine, or este îndeobşte cunoscut faptul că membrii Institutului Weldon erau departe de a fi oi în privinţa răbdării. Ştiind cît era de iute din

fire, ne putem prea bine închipui starea în care putea să fie Uncle Prudent.

În orice caz, şi el şi Phil Evans se gîndeau, probabil, c-o să le vină tare greu să se înfiinţeze a doua zi în biroul clubului. Cît despre Frycollin, care şedea cu ochii închişi şi gura încleştată, nu putea să se gîndească la nimic. Era mai mult mort decît viu.

Timp de un ceas nu se produse nici o schimbare în situaţia prizonierilor. Nimeni nu veni să-i vadă, nici să le redea libertatea de a se mişca în voie şi de a cuvînta, libertate a cărei lipsă o simţeau atît de mult. Trebuiau să se mulţumească doar a suspina înăbuşit, a pufni prin căluşuri şi a se zvîrcoli ca nişte crapi care, scoşi din iazul lor de baştină, se dau de ceasul morţii. Vă daţi seama, cred, cîtă mînie mută şi furie sugrumată, sau mai bine-zis legată cobză, vădeau toate astea. Într-un tîrziu, după o mulţime de sforţări zadarnice, rămaseră o bucată de vreme nemişcaţi. Şi, lipsiţi fiind de simţul văzului, căutară a se folosi de auz, încercînd să descopere vreun indiciu asupra acestei neliniştitoare stări de lucruri. Degeaba însă se străduiră a desluşi vreun alt zgomot afară de sfîrîitul acela ciudat şi neîntrerupt, ce părea să-i învăluie într-o atmosferă înfrigurată.

Să vedeţi însă ce se întîmplă atunci: migălind cu răbdare, Phil Evans reuşi să slăbească legătura ce-i încătuşa mîinile. Apoi, încetul cu încetul, nodul se desfăcu, degetele-i lunecară unele peste altele şi putu iarăşi să-şi mişte slobod braţele.

Frecîndu-şi-le apoi energic, restabili circulaţia sîngelui, stingherită un timp din pricina legăturilor. O clipă mai tîrziu, Phil Evans îşi luase cîrpa de pe ochi, îşi smulsese căluşul din gură şi tăiase frînghiile cu limba ascuţită a unui „bowie-knife". Căci un american care n-ar avea în fiece moment un „bowie-knife" în buzunar n-ar mai fi american.

Dealtminteri, singurul cîştig cu care se alese Phil Evans fu acela de a se putea mişca şi vorbi în voie, atîta tot. De ochi nu se putea încă folosi, practic vorbind, cel puţin deocamdată. Încăperea era cufundată într-o întunecime oarbă. O rază de lumină totuşi se strecura printr-o bortă îngustă, sfredelită în perete, la o înălţime de vreo şase sau şapte picioare.

Vă închipuiţi, cred, că,oricare ar fi fost sentimentele lui, Phil Evans nu şovăi o clipă să-şi elibereze adversarul. Harşt, harşt, reteză din cîteva lovituri nodurile ce-i sugrumau braţele şi picioarele. Îndată Uncle Prudent, aproape spumegînd de mînie, sări în picioare, îşi smulse legătura de la ochi şi căluşul, apoi rosti cu un glas înăbuşit:

— Mulţumesc!

— Nu!... N-ai de ce, îi răspunse celălalt.

— Phil Evans?

— Uncle Prudent?

— Aici nu mai poate fi vorba nici de preşedintele, nici de secretarul Institutului Weldon, nu mai există adversari!

— Bine zici! răspunse Phil Evans. Nu mai există decît doi oameni care trebuie să se răzbune pe un al treilea, fiindcă atentatul ăsta nu se poate să nu fie aspru pedepsit. Iar acest al treilea...

— E Robur!

— E Robur!

Iată în sfîrşit un lucru asupra căruia cei doi foşti concurenţi erau întru totul de acord. În privinţa asta nu mai încăpea nici o gîlceavă.

— Dar cu valetul dumitale ce facem? îi atrase atenţia Phil Evans, arătînd spre Frycollin, care pufăia ca o focă. Nu-l dezlegăm?

— Mai lasă-l, spuse Uncle Prudent. O să ne împuie urechile cu văicărelile lui şi acum avem altă treabă decît să blestemăm.

— Adică ce, Uncle Prudent?

— Să scăpăm de aci, dacă se poate.

— Şi chiar dacă nu se poate!

— Ai dreptate, Phil Evans, chiar dacă nu se poate!

Nici unul dintre ei nu s-ar fi îndoit o clipă că istoria asta cu răpirea lor ar putea fi pusă pe socoteala altcuiva decît a lui Robur; preşedintele şi colegul lui nici măcar nu s-ar fi putut gîndi la aşa ceva. Într-adevăr, nişte tîlhari cinstiţi, de rînd, le-ar fi luat ceasurile, inelele, portofelele şi portmoneele şi i-ar fi aruncat în Schuylkill-river, după ce le-ar fi băgat cuţitul în piept,în loc să-i ferece în fundul unui...Unde anume? Grea întrebare, ce-i drept, o întrebare căreia trebuiau să-i afle răspunsul, înainte de a începe să se pregătească pentru o evadare cu oarecare sorţi de izbîndă.

— Phil Evans, grăi din nou Uncle Prudent, în loc să ne fi spus atunci, după şedinţă, atîtea drăgălăşenii, asupra cărora nu e cazul să mai discutăm, mai bine am fi fost mai puţin distraţi. Dacă ne-am fi plimbat numai pe străzile Philadelphiei, n-am fi păţit asemenea bucluc. Sigur că Robur ăsta bănuia ce o să se întîmple la club; prevăzuse furtuna pe care avea s-o dezlănţuie cu atitudinea lui provocatoare şi lăsase de pază la uşă, să-i dea o mînă de ajutor, cîţiva bandiţi de-ai lui. Cînd ne-au văzut depărtîndu-ne de Walnut-Street, puşlamalele ne-au pîndit, s-au luat după noi şi pe urmă, cînd am apucat-o ca nişte nesăbuiţi pe aleile parcului, atît le-a fost de ajuns.

— Aşa e, încuviinţă Phil Evans. Da, rău am făcut, foarte rău, că nu ne-am dus numaidecît acasă.

— Totdeauna faci rău cînd greşeşti! răspunse Uncle Prudent.

În clipa aceea se auzi oftînd adînc cineva din colţul cel mai întunecos al celulei.

— Ce-o fi? întrebă Phil Evans.

— Nu-i nimic... Frycollin o fi visat ceva.

Şi Uncle Prudent continuă:

— Din momentul cînd ne-au înşfăcat la marginea luminişului — mai erau cîţiva paşi pînă acolo — şi pînă cînd ne-au azvîrlit în chichineaţa asta, n-au trecut mai mult de două minute. Nu încape, aşadar, nici o îndoială că indivizii ăştia nu ne-au scos din Fairmont-Park...

— Şi chiar de-ar fi făcut-o, am fi simţit probabil o mişcare de translaţie.

— Întocmai, răspunse Uncle Prudent. Deci e mai mult ca sigur că ne aflăm zăvoriţi într-un vehicul închis, probabil vreo hărăbaie de acelea ce cutreieră preriile sau vreun vagon de comedianţi...

— Evident! Dac-ar fi fost cumva vreun vas ancorat la ţărmul fluviului Schuylkill, ne-am fi dat seama imediat după tangajul lui din pricina curentului.

— Ai dreptate, şi de astă dată ai dreptate! repetă Uncle Prudent. Părerea mea este că, de vreme ce ne aflăm încă în poiană, acum ar fi momentul cel mai potrivit ca să fugim, chit c-o să umblăm mai tîrziu să-l găsim pe Robur...

— Şi să-l silim să plătească scump încălcarea libertăţii a doi cetăţeni ai Statelor Unite ale Americii.

— Scump... foarte scump!

— Dar cine să fie omul ăsta?... De unde vine? Ce o fi oare — englez, german, francez...

— E un ticălos şi atîta tot, răspunse Uncle Prudent. Şi acum, la lucru!

Amîndoi, cu mîinile întinse şi degetele răşchirate, începură a pipăi pereţii încăperii, căutînd vreo încheietură sau vreo crăpătură. Nimic. La uşă, tot aşa. Era închisă ermetic şi nici vorbă nu putea fi să forţeze broasca. Nu aveau altă posibilitate decît să facă o gaură în perete şi s-o şteargă pe acolo. Rămînea de văzut numai dacă *bowie-knife*-urile puteau să răzbată prin perete şi dacă tăişurile lor nu se vor toci ori nu se vor rupe în timpul lucrului.

— Dar ce-o fi cu foşnetul ăsta ce nu mai încetează odată? întrebă Phil Evans, arătîndu-se foarte mirat de sfîrîitul neîntrerupt ce se auzea afară.

— Vîntul, probabil, răspunse Uncle Prudent.

— Care vînt?... Pînă la miezul nopţii, după cîte ştiu, a fost o linişte desăvîrşită.

— Este evident, Phil Evans. Dacă nu-i vîntul, atunci ce vrei să fie?

Desfăcînd cea mai ascuțită limbă a briceagului, Phil Evans încercă s-o împlînte în perete, lîngă ușă. Se gîndea că poate ar fi de ajuns să facă o gaură ca s-o poată deschide apoi pe dinafară, dacă era închisă doar cu un zăvor, ori dacă uitaseră cumva cheia în broască.

După cîteva minute de caznă, nu reuși să facă altă scofală decît să știrbească toate limbile briceagului, să le rupă vîrful și să le preschimbe în pînze de ferăstraie.

— Ce, nu merge, Phil Evans?

— Nu.

— N-om fi cumva într-o cușcă de tablă?

— Da' de unde, Uncle Prudent? Ia bate în perete, să vezi că nu scoate un sunet metalic.

— O fi atunci lemn tare?

— Nu! Nici lemn, nici tablă.

— Atunci ce să fie?

— N-aș putea să-ți spun; în orice caz un material în care nu poate pătrunde oțelul.

Cuprins de o furie năprasnică, Uncle Prudent începu să suduie și să lovească cu piciorul podeaua sunătoare, în timp ce bîjbîia cu mîinile prin aer, căutînd să strîngă de gît un nevăzut Robur.

— Liniștește-te, Uncle Prudent, îi spuse Phil Evans, liniștește-te! Încearcă și dumneata, dacă vrei.

Uncle Prudent încercă și el, dar briceagul nu fu în stare să răzbească peretele, pe care cea mai ascuțită limbă a lui nu izbuti nici măcar să-l zgîrie, de parc-ar fi fost de cristal.

Așadar, era imposibil să-și pună planul în aplicare, admițînd că ar fi putut face o asemenea tentativă în cazul cînd ar fi reușit să deschidă ușa.

Deocamdată trebuiau să se resemneze, ceea ce nu stă deloc în firea yankeului, și să se lase în voia întîmplării, lucru cu care, de asemenea, nu se poate împăca un spirit eminamente practic. În orice caz, nu fără bruftuluieli, cuvinte grele și ocări aprige aruncate numitului Robur care, de bună seamă, nu s-ar fi sinchisit cîtuși de puțin de toate astea, dacă se dovedea cumva a fi în viața lui particulară așa cum se arătase la Institutul Weldon.

Între timp Frycollin începuse a da unele semne din care se vedea că se simte rău. Fie că avea crampe la stomac, fie că i se puseseră cîrcei în mădulare, se zbuciuma într-un hal fără hal.

Uncle Prudent socoti de cuviință să pună capăt odată acestei gimnastici, tăind frînghiile cu care era legat negrul. În clipa următoare se căia poate c-o făcuse. Să fi auzit atunci văicăreli, în care chinurile spaimei se îngemănau cu suferințele pricinuite de foame. Creierul bie-

tului Frycollin îndura aceleaşi canoane ca şi stomacul său. Era greu de spus căruia dintre aceste două organe îi era mai îndatorat pentru ceea ce simţea în acel moment.

— Frycollin! strigă Uncle Prudent.

— Master Uncle!... Master Uncle!... răspunse negrul între două orăcăieli lugubre.

— S-ar putea să fim condamnaţi a muri de foame în închisoarea asta. Dar să ştii că noi sîntem hotărîţi să nu ne dăm duhul pînă nu vom fi isprăvit toate mijloacele de hrană în stare să ne prelungească viaţa...

— Vreţi să mă mîncaţi! tresări Frycollin.

— Aşa cum se întîmplă de obicei cu negrii în astfel de împrejurări!... Aşa că, vezi, Frycollin, taci chitic să nu ne mai aducem aminte de tine...

— Dacă nu, te facem Fry-gă-ne-le! adăugă Phil Evans.

Şi Frycollin se temu cu tot dinadinsul să nu fie cumva folosit la prelungirea acestor două vieţi mai preţioase, de bună seamă, decît a lui. Aşa că se mulţumi să se vaite *in petto*.

Pînă una, alta, însă, timpul trecea şi orice încercare de a sparge uşa sau peretele se dovedise zadarnică. Nu puteau deloc să-şi dea seama din ce erau făcuţi pereţii încăperii. Nu erau nici din metal, nici din lemn, nici din piatră. Podeaua, de asemenea, părea şi ea făcută din acelaşi material. Iar cînd o loveau cu piciorul, scotea un sunet aparte, pe care lui Uncle Prudent i-ar fi venit destul de greu să-l categorisească în rîndul sunetelor cunoscute. Încă ceva: podeaua suna a gol, ca şi cum n-ar fi fost aşezată de-a dreptul pe pămînt, în poiană. Da, chiar aşa! Şi fîşiitul acela ciudat părea că se prelinge pe sub ea. Nu aveau deci nici un motiv să se simtă liniştiţi.

— Uncle Prudent! spuse Phil Evans.

— Phil Evans? răspunse Uncle Prudent.

— Nu ţi se pare că cuşca noastră s-a deplasat?

— Nicidecum.

— Totuşi, la început, cînd ne-au băgat aici, am simţit deslușit o boare proaspătă de iarbă şi mirosul de răşină al copacilor din parc. Acum, degeaba adulmec aerul: am impresia că toate miresmele astea au dispărut...

— Într-adevăr.

— Cum îţi explici asta?

— Oricare explicaţie-i bună, Phil Evans, în afară de ipoteza că închisoarea noastră ar fi fost mutată din loc. Îţi spun încă o dată, dacă am fi într-un vagon în mers sau pe un vas purtat de valuri, fără îndoială că ne-am da seama.

Frycollin slobozi atunci un suspin adînc, de ai fi crezut că stă să-şi dea sufletul, dacă acest suspin n-ar fi fost urmat de alte cîteva.

— Aş vrea să cred că Robur ăsta o să ne ofere în curînd prilejul să-l vedem la faţă, rosti Phil Evans.

— Sper şi eu, exclamă Uncle Prudent, şi atunci am să-i spun...

— Ce?

— Că s-a purtat la început ca un neobrăzat, ca să sfîrşească prin a fi o puşlama!

În momentul acela, Phil Evans băgă de seamă că începeau să mijească zorii zilei. O lumină, încă slabă, se strecura prin borta îngustă ce sfredelea, sus de tot, peretele din faţa uşii. Trebuie să fi fost aproape ceasurile patru dimineaţa fiindcă, după cîte ştia, cam la ora aceea, în luna iunie, la paralela unde se aflau, zarea Philadelphiei începe să albească de primele luciri ale revărsatului de ziuă.

Cu toate astea, cînd Uncle Prudent puse să sune ceasul său cu repetiţie — o adevărată capodoperă ieşită chiar din uzina colegului său — soneria le dădu de ştire că erau orele trei fără un sfert, deşi ceasornicul nu se oprise.

— Ce curios! se miră Phil Evans. La trei fără un sfert ar trebui să fie încă noapte afară.

— Se vede c-o fi rămas în urmă ceasul... îşi dădu cu părerea Uncle Prudent.

— Un ceas de la *Walton Watch Company!* protestă Phil Evans.

Orice ar fi fost, fapt era că se lumina de ziuă. Încetul cu încetul, borta din perete începu să se contureze în alb în miezul întunecimii oarbe din celulă. Totuşi dacă zorile mijeau mai curînd decît s-ar fi cuvenit la paralela patruzeci, pe care se afla Philadelphia, ele nu se revărsau chiar atît de repede cum ar fi trebuit la o latitudine joasă.

Încă un lucru pe care Uncle Prudent îl observă cu acest prilej, încă un fenomen care-i dădea de gîndit.

— Ce-ar fi să ne căţărăm pînă sus, la ochiul acela de lumină, spuse Phil Evans, să încercăm, poate om vedea unde ne aflăm?

— De ce nu? răspunse Uncle Prudent.

Apoi către Frycollin:

— Hai, Fry, scoală-te în picioare!

Negrul se ridică.

— Reazimă-te cu spatele de perete, urmă Uncle Prudent, iar dumneata, Phil Evans, fii bun şi urcă-te pe umerii băiatului ăstuia, în timp ce eu am să-l proptesc să nu cadă.

— Cu dragă inimă, răspunse Phil Evans.

O clipă mai tîrziu, urcat pe umerii lui Frycollin, ajunsese cu faţa în dreptul ochiului de lumină.

Ochiul acela nu era astupat cu o sticlă bombată în chip de lentilă cum sînt hublourile vapoarelor, ci cu un geam obişnuit, care, fără a fi prea gros, îl împiedica pe Phil Evans să vadă afară, scurtîndu-i peste măsură raza privirii.

— Sparge geamul, îl îndemnă Uncle Prudent, poate că aşa ai să vezi mai bine!

Phil Evans izbi vîrtos cu plăselele briceagului său geamul care scoase un sunet argintiu.

O nouă lovitură şi mai vîrtoasă. Acelaşi rezultat.

— Na! făcu Phil Evans. Geam incasabil!

Într-adevăr, geamul era, probabil, făcut din sticlă călită după procedeul inventatorului Siemens, deoarece, oricît îl lovi, rămase la fel ca la început.

Totuşi, afară se luminase destul acum, pentru ca privirea să poată răzbate în voie, cel puţin în limitele cîmpului vizual pe care-l ţărmureau marginile ferestruicii.

— Ce vezi? întrebă Uncle Prudent.

— Nimic.

— Cum? Nici un desiş?

— Nu.

— Nici măcar coama copacilor?

— Nici.

— Deci nu mai sîntem în mijlocul luminişului!

— Nici în luminiş, nici în parc.

— Nu vezi barem niscaiva acoperişuri de case sau creştetul vreunui monument? stărui Uncle Prudent, a cărui dezamăgire, împerecheată cu o aprigă mînie, nu înceta să crească.

— Nici acoperişuri, nici monumente.

— Cum? Nici măcar vreo prăjină de drapel sau vreo clopotniţă de biserică, sau chiar vreun horn de fabrică?

— Nimic decît spaţiul.

În aceeaşi clipă uşa celulei se deschise şi cineva se arătă în prag. Era Robur.

— Stimaţi balonişti, le spuse el grav, sînteţi liberi să umblaţi şi să...

— Liberi! exclamă Uncle Prudent.

— Da... dar numai în cuprinsul *Albatrosului!*

Uncle Prudent şi Phil Evans se grăbiră să iasă din celulă.

Şi ce le văzură ochii?

La vreo mie două sute sau trei sute de metri sub ei, întinsurile unui ţinut pe care se străduiau în van să-l identifice.

PESTE CARE INGINERII, MECANICII ŞI ALŢI OAMENI PRICEPUŢI ÎN ACESTE LUCRURI AR FACE, POATE, MAI BINE SĂ TREACĂ

„Cînd va înceta, oare, omul să se mai tîrască prin văgăuni, pentru a trăi în seninătatea şi tihna cerului?" La această întrebare a lui Camille Flammarion este destul de uşor de răspuns: atunci cînd progresele realizate în domeniul mecanicii vor permite să se rezolve în sfîrşit problema aviaţiei. Şi, de cîţiva ani, se presupunea că, prin folosirea cît mai practică a electricităţii, avea să se ajungă la dezlegarea acestei probleme.

În 1873, cu mult înainte ca fraţii Montgolfier să fi construit cea dintîi montgolfieră, iar fizicianul Charles, cel dintîi balon al său, cîţiva inşi în care sălăşluia dorul de aventură năzuiseră să cucerească văzduhul cu ajutorul unor aparate mecanice. Primii inventatori nu se gîndiseră deci la nişte aparate mai uşoare decît aerul, lucru pe care stadiul în care se afla fizica pe vremea aceea nu le-ar fi îngăduit să şi-l închipuie cumva. Ei voiau să realizeze locomoţia aeriană folosind nişte aparate mai grele decît aerul, adică nişte maşini zburătoare alcătuite după chipul şi asemănarea păsărilor.

E tocmai ceea ce încercase să facă şi zănaticul de Icar, feciorul lui Dedal, ale cărui aripi, lipite cu ceară, se desprinseseră la arşiţa soarelui.

Dar ca să nu ne întoarcem atît de departe în trecut, pînă în vremurile mitologice, trecînd peste Arkitas din Tarent, vom spune că întîlnim chiar în lucrările lui Dante din Perugia, ale lui Leonardo da Vinci, ale lui Guidotti, ideea unor maşini menite să se deplaseze în atmosferă. Două secole şi jumătate mai tîrziu, numărul inventatorilor începe să crească. În 1742, marchizul de Bacqueville construieşte un sistem de aripi pe care îl încearcă într-un zbor peste Sena şi, căzînd, îşi rupe un braţ. În 1768, Paucton plănuieşte construirea unui aparat cu două elice, una de suspensie şi alta de propulsie. În 1781, Meerwein, arhitectul prinţului de Baden, imaginează un aparat cu o mişcare ortopteră, ridicîndu-se împotriva dirijării aerostatelor, care abia fuseseră inventate. În 1784, Launoy şi Bienvenu pun în mişcare un elicopter acţionat cu ajutorul unor resorturi. În 1808, încercările de zbor ale austriacului Jacob Degen. În 1810, broşura lui Deniau din Nantes, în care se află formulat principiul „mai greu decît aerul". Pe urmă, din 1811 şi pînă în 1840, studiile şi invenţiile lui Berblinger, Vigual, Sarti,

Dubochet, Cagniard de Latour. În 1842 întîlnim pe englezul Henson cu sistemul său de planuri înclinate şi elice puse în mişcare prin forţa aburilor; în 1845, pe Cossus cu aparatul său cu elice de ascensiune; în 1847, pe Camille Vert cu elicopterul său cu aripi de pene; în 1852, pe Letur cu aparatul său în chip de paraşută dirijabilă, pe care îl încearcă cu preţul vieţii; în acelaşi an, pe Michel Loup cu proiectul unui aparat de zbor prevăzut cu patru aripi turnante; în 1853, pe Béléguic cu aeroplanul său acţionat de nişte elice de propulsie, pe Voussin-Chardannes cu zmeul său dirijabil, pe George Cauley cu proiectele lui de maşini zburătoare, prevăzute cu motoare cu explozie. Între 1854 şi 1863 apar Joseph Pline cu brevetele mai multor maşini aeriene, Bréant, Carlingfort, Le Bris, Du Temple, Bright, la care elicele de ascensiune se învîrtesc în sens invers, Smythies, Panafieu, Crosnier etc. În sfîrşit, în 1863, prin străduinţele lui Nadar, ia fiinţă la Paris o societate a partizanilor principiului *mai greu decît aerul*. În cadrul ei inventatorii au putinţă să-şi experimenteze aparatele, dintre care unele au şi fost brevetate: Ponton d'Amécourt şi elicopterul său cu aburi, La Landelle şi sistemul său de elice combinate cu planuri înclinate şi paraşute, Louvrié şi aeroscaful său, Esterno cu pasărea sa mecanică, Groof cu aparatul său cu aripi acţionate prin pîrghii. Şi acum că şi-au luat avînt, inventatorii inventează şi calculatorii fac toate calculele necesare pentru ca locomoţia aeriană să poată fi pusă în practică. Bourcart, Le Bris, Kaufmann, Smyth, Stringfellow, Prigent, Danjard, Pomés şi de la Pauze, Moy Pènaud, Jobert, Hureau de Villeneuve, Achenbach, Garapon, Duchesne, Danduran, Parisel, Dieuaide, Melkisff, Forlanini, Brearey, Tatin, Dandrieux, Edison, unii cu ajutorul aripilor sau elicelor, alţii cu ajutorul unor planuri înclinate, născocesc, creează, construiesc, perfecţionează maşinile lor zburătoare, ce aşteaptă ziua cînd vor fi înzestrate de vreun inventator cu un motor de o forţă considerabilă şi extrem de uşor, pentru a intra în funcţiune.

Fie-mi iertat acest pomelnic puţin cam lung. Nu eram însă dator să menţionez toate treptele urcate de locomoţia aeriană ca să ajung în vîrful scării, unde se află Robur Cuceritorul? De n-ar fi fost dibuirile şi experienţele înaintaşilor săi, inginerul nostru ar fi putut oare născoci un aparat atît de perfect? Nu, fără doar şi poate! Şi dacă el se uita cu dispreţ la cei ce se încăpăţînau încă să caute mijloacele de dirijare a baloanelor, în schimb avea o înaltă stimă pentru toţi adepţii principiului „mai greu decît aerul", fie ei englezi, americani, italieni, austrieci, francezi — mai ales francezii, ale căror lucrări, perfecţionate de el, îl ajutaseră să creeze, apoi să construiască maşina lui zburătoare, *Albatrosul*.

— Zboară, zboară, cine zboară? exclamase unul dintre cei mai stăruitori adepţi ai aviaţiei.

— Vom păşi prin văzduh cum păşim pe pămînt! răspunsese unul dintre cei mai aprigi partizani ai săi.

— În loc de locomotivă, o aeromotivă! rostise cel mai gălăgios dintre toţi, care suna trompeta publicităţii ca să trezească şi Lumea Veche şi Lumea Nouă.

Şi într-adevăr era un lucru bine stabilit, şi prin experienţă şi prin calcule, că aerul oferă un punct de sprijin foarte rezistent. O paraşută cu diametrul de un metru poate nu numai să micşoreze viteza unei coborîri prin aer, ba chiar s-o facă isocronă. Se ştia asta; şi se mai ştia de asemenea că atunci cînd viteza unei mişcări de translaţie este mare, acţiunea greutăţii variază invers proporţional cu pătratul acestei viteze, devenind aproape neînsemnată.

Se ştia pe urmă că, pe măsură ce greutatea unui animal zburător creşte, suprafaţa aripilor necesară pentru a-l susţine în aer creşte şi ea, dar din ce în ce mai puţin, cu toate că mişcările pe care trebuie să le facă aripile sînt mai încete.

Un aparat de aviaţie se cuvine deci a fi construit în aşa fel, încît să folosească aceste legi ale naturii, adică să imite zborul păsării, „un admirabil tip de locomoţie aeriană", după spusele doctorului Marey de la Academia Franceză.

Pe scurt, aparatele în stare să ofere o soluţie acestei probleme sînt de trei feluri:

1. Elicopterele sau spiraliferele, care nu sînt altceva decît nişte elice cu axă verticală.

2. Ortopterele, mecanisme ce încearcă să reproducă zborul păsărilor.

3. Aeroplanele, care, de fapt, nu sînt decît nişte planuri înclinate, ca zmeul, însă remorcate sau împinse de elice cu axă orizontală.

Fiecare dintre aceste sisteme avusese şi avea încă adepţii lui, hotăriţi să nu dea înapoi nici un pas măcar.

Cu toate acestea, din diferite motive, Robur respinsese primele două sisteme.

Că ortopterul, pasărea mecanică, prezintă anumite avantaje, nu mai încape nici o îndoială. Lucrările şi experienţele domnului Renaud, făcute în 1884, stau mărturie. Dar, după cum i s-a obiectat, natura nu trebuie imitată în chip slugarnic. Locomotivele n-au fost copiate după alcătuirea iepurilor, nici vapoarele după aceea a peştilor. Primele au fost înzestrate cu nişte roţi care n-au nici un fel de asemănare cu picioarele, iar ultimele cu elice care, de asemenea, n-au nici în clin, nici în mînecă cu înotătoarele peştilor. Şi, cum vedeţi, asta nu

le împiedică totuşi să meargă. Dimpotrivă! Dealtminteri, cine poate să cunoască mişcările mecanice cuprinse în zborul păsărilor, care e atît de complex? Doctorul Marey n-a presupus, oare, că în timp ce aripa se ridică, penele se răsfiră lăsînd să treacă aerul printre ele, mişcare destul de greu de reprodus în chip artificial, cu ajutorul unui mecanism?

Pe de altă parte, era tot atît de neîndoielnic că aeroplanele dăduseră unele rezultate favorabile. Elicele, opunînd un plan oblic stratului de aer, constituiau un mijloc potrivit pentru a produce o mişcare de ascensiune, iar aparatele de dimensiuni mici, cu care se făcuseră experienţe, dovedeau că greutatea disponibilă, adică aceea care rămînea la dispoziţia aeronauţilor, lăsînd la o parte greutatea aparatului, creştea proporţional cu pătratul vitezei. Iată tot atîtea mari avantaje, mai mari chiar decît avantajele pe care le ofereau aerostatele supuse unei mişcări de translaţie.

Robur se gîndise totuşi că lucrul cel mai bun de făcut era şi cel mai simplu.

Aşadar, elicele — „sfînta elice" pe care i-o azvîrliseră în cap membrii Institutului Weldon — îndestulaseră toate nevoile aparatului său de zbor. Unele erau folosite ca să-l ţină suspendat în văzduh, iar altele ca să-l remorcheze în cele mai bune condiţii, din punctul de vedere al vitezei şi siguranţei zborului.

Într-adevăr, teoretic vorbind, cu ajutorul unei elice cu un pas destul de mic, dar cu o suprafaţă considerabilă, potrivit celor arătate de d. Victor Tatin, s-ar putea, „mergînd pînă la extrema limită, ridica o greutate infinită cu o forţă cît de neînsemnată".

Dacă ortopterul — care se mişcă prin bătăi de aripi ca păsările — se înalţă în văzduh, aflînd în chip firesc un punct de sprijin în aer, elicopterul se ridică în sus, lovind pieziş aerul cu braţele elicei, ca şi cum s-ar urca pe un plan înclinat. De fapt, în acest caz e vorba de nişte aripi în formă de elice în locul unor aripi în formă de căuş. Elicea înaintează neapărat în direcţia axei sale. Este cumva verticală axa? Atunci se deplasează şi ea vertical. Este orizontală? Se deplasează şi ea tot orizontal.

Maşina zburătoare a inginerului Robur se limita în definitiv la aceste două moduri de funcţionare.

Iată acum şi descrierea ei în amănunţime, maşina fiind alcătuită din trei părţi esenţiale: o platformă, aparatele de suspensie şi de propulsie şi maşinăria propriu-zisă.

Platforma era o construcţie ce măsura treizeci de metri în lungime şi patru în lăţime, o adevărată punte de corabie cu prova ca un pinten. Dedesubt se rotunjea *coca*, cu întăriturí solide, în care se aflau apara-

tele sortite să producă forţa mecanică, magazia cu muniţii, echipamentul, ustensilele, depozitul general cu felurite provizii, printre care rezervoarele cu apă pentru bord. Jur împrejurul acestei construcţii, o serie de bare subţiri, legate între ele printr-o împletitură de sîrmă, susţineau balustrada de care se sprijineau pasagerii. La suprafaţă, trei construcţii în chip de *ruf*, împărţite în compartimente, dintre care o parte erau rezervate personalului, iar restul maşinăriilor. În *ruful* din mijloc se afla maşina ce punea în mişcare mecanismele de suspensie, în cel de dinainte, maşina propulsorului din faţă, iar în cel de dinapoi, maşina propulsorului din spate — fiecare din aceste trei maşini fiind pusă în funcţiune separat de celelalte două. În partea dinspre prova, în primul *ruf*, se aflau oficiul, bucătăria şi postul echipajului. În partea dinspre pupa, în ultimul *ruf*, mai multe cabine, printre care şi cabina inginerului, o sufragerie, iar deasupra o încăpere cu geamuri pentru *timonier*, care conducea aparatul cu ajutorul unei cîrme puternice.

Compartimentele fiecărui *ruf* primeau lumina zilei de la *hublourile* cu geamuri făcute din sticlă călită, care e de zece ori mai rezistentă decît sticla obişnuită. Sub *coca* era fixat un sistem de resorturi flexibile, ca să amortizeze loviturile, deşi aparatul putea să aterizeze uşurel de tot, atît era de stăpîn inginerul pe mişcările lui.

Aparate de suspensie şi de propulsie. Deasupra platformei se ridicau vertical treizeci şi şapte de axe, dintre care, pe margini, cîte cincisprezece, de o parte şi de alta, iar şapte, mai înalte, la mijloc. Ai fi crezut că era o corabie cu treizeci şi şapte de catarge. Numai că aceste catarge, în loc de vele, purtau fiecare cîte două elice orizontale cu un pas şi un diametru destul de mic, care însă se puteau învîrti cu o iuţeală uluitoare. Fiecare din axele astea se mişcau independent de celelalte, fiecare învîrtindu-se, pe de altă parte, din două în două, în sens invers — dispoziţie necesară pentru ca la un moment dat aparatul să nu sufere o mişcare de rotaţie. În felul acesta, elicele, continuînd a se înălţa de-a lungul unei coloane de aer verticale, se cumpăneau între ele pentru a înfrunta rezistenţa orizontală. Aşadar, aparatul era prevăzut cu şaptezeci şi patru de elice de suspensie, ale căror braţe, în număr de trei, erau prinse în cadrul unui cerc de metal îndeplinind funcţiunea de volant, ceea ce ducea la o economie de forţă motrice. Înainte şi înapoi, montate pe axe orizontale, două elice propulsoare, cu cîte patru braţe şi cu un pas invers foarte mare, învîrtindu-se în sensuri diferite, imprimau aparatului o mişcare de propulsie. Aceste elice cu un diametru mai mare decît acela al elicelor de suspensie puteau, de asemenea, să se învîrtească cu o viteză extraordinară.

Ai fi crezut că era o corabie cu treizeci şi şapte de catarge

Într-un cuvînt aparatul acesta era construit după sistemele preconizate de domnii Cossus, de La Landelle şi de Ponton, d'Amécourt şi perfecţionate de inginerul Robur. Dreptul de a fi socotit inventator se datora însă îndeosebi felului în care îşi alesese mijloacele şi în care folosise forţa motrice.

Maşinăria. Ca să obţină forţa necesară pentru a menţine în aer şi pune în mişcare aparatul său, Robur nu se gîndise să recurgă nici la vaporii de apă sau de alte lichide, nici la aerul comprimat sau la alte gaze elastice, nici la diferite amestecuri explozive capabile să producă o acţiune mecanică. Mijlocul pe care-l utilizase el era electricitatea, acest agent care va deveni cîndva sufletul lumii industriale. Cu toate astea nu se afla nici o maşină electromotrice pe bord. Nimic altceva decît pile electrice şi acumulatori. Care erau însă elementele ce intrau în compoziţia acestor pile, cu ce fel de acizi funcţionau? Ăsta era secretul lui Robur. Acelaşi lucru şi cu acumulatorii. Din ce erau făcute discurile pozitive şi negative? Nu se ştia. Inginerul se ferise — şi pe bună dreptate — să-şi scoată un brevet pentru invenţia lui. Ca să nu mai lungim vorba, rezultatele obţinute erau neîndoielnice: pile electrice cu un randament excepţional, acizi înzestraţi cu o rezistenţă aproape absolută la evaporare şi congelare, acumulatori ce depăşeau cu mult acumulatorii Faure-Sellon-Wolckmar, în sfîrşit, curenţi electrici a căror intensitate întrunea un număr de amperi încă necunoscut pînă atunci. Ca urmare, o forţă electromotrice, calculată în cai-putere, infinită, ca să zicem aşa, punea în mişcare elicele de suspensie şi cele propulsoare, forţă superioară tuturor necesităţilor aparatului, în orice împrejurare.

Trebuie s-o mai spunem încă o dată, invenţia aceasta se afla numai şi numai în mîna lui Robur. Şi inginerul păstra taina cea mai desăvîrşită asupra ei.

Dacă preşedintele şi secretarul Institutului Weldon n-aveau să reuşească a-l descoperi, de bună seamă, secretul avea să rămînă pururea îngropat pentru omenire.

Se înţelege de la sine că aparatul avea suficientă stabilitate, dată fiind poziţia centrului său de gravitate. Nu exista nici o primejdie să se aplece cumva pe o coastă, formînd un unghi îngrijorător de mare cu orizontala, nici o temere că s-ar putea răsturna vreodată.

Rămîne de văzut care era materialul folosit de inginerul Robur pentru construcţia aeronavei sale, aşa cum prea bine poate fi numit *Albatrosul.*

Ce putea să fie acest material atît de rezistent pe care Phil Evans nu izbutise să-l străpungă cu bowie-knife-ul său şi asupra căruia Uncle Prudent nu apucase încă să se dumirească? Hîrtie, pur şi simplu.

Se împlineau cîţiva ani de cînd acest fabricat luase o dezvoltare considerabilă. Foi de hîrtie fără clei, impregnate cu dextrină şi amidon şi puse apoi la presa hidraulică, dădeau în cele din urmă un preparat tare ca oţelul. Din materialul acesta se făceau scripeţi, şine de tren, roţi de vagoane, mai durabile decît cele de metal şi totodată mai uşoare. De aceea, tocmai pentru că era atît de durabil şi de uşor, Robur se gîndise a-l folosi la construirea locomotivei sale aeriene.

Totul, coca, platforma, construcţiile în formă de ruf, cabinele, era din hîrtia care, supusă la o presiune puternică, se transformase într-un material tot atît de rezistent ca şi metalul; mai mult chiar decît atît, devenise neinflamabilă, însuşire ce nu era deloc de lepădat, fiind vorba de un aparat menit să zboare la mari înălţimi. Cît despre organele diverselor mecanisme de suspensie şi de propulsie, axele ori paletele elicelor, fuseseră fabricate dintr-o substanţă rezistentă şi flexibilă totodată: fibre muiate în gelatină.

Substanţa aceasta care putea fi uşor modelată, luînd orice formă, insolubilă în majoritatea gazelor şi lichidelor, fie acizi, fie esenţe, fără a mai pomeni de proprietăţile ei izolante, se dovedise a fi de mare folos în construcţia maşinăriilor electrice de pe bordul *Albatrosului*.

Inginerul Robur, contramaistrul său, Tom Turner, un mecanic cu două ajutoare, doi timonieri şi un bucătar — în total opt oameni — alcătuiau echipajul aeronavei, suficient de numeros pentru a executa manevrele cerute de locomoţia aeriană. Cît priveşte echipamentul şi proviziile de pe bord, acestea erau constituite din: arme de vînătoare şi de luptă, unelte de pescuit, faruri electrice, instrumente de observaţie, busole şi sextante pentru a stabili ruta, un termometru pentru cercetarea temperaturii, diferite barometre, unele pentru a determina înălţimea atinsă, altele ca să indice variaţiile presiunii atmosferice, un storm-glass care să anunţe furtunile, o mică bibliotecă, o imprimerie portativă, o piesă de artilerie montată de un pivot în mijlocul platformei, ce se încărca de la chiulasă cu proiectile de şase centimetri în diametru, o provizie de praf de puşcă, gloanţe, cartuşe cu dinamită, o bucătărie încălzită cu ajutorul curentului electric furnizat de acumulatori, o provizie de conserve de carne şi legume rînduite într-un depozit ad-hoc împreună cu cîteva butoiaşe de brandy, whisky şi gin, în sfîrşit, tot ce trebuia, lăsînd deoparte faimoasa trompetă, pentru a călători luni de zile fără a fi nevoie să aterizeze.

În afară de cele de mai sus, se mai afla pe bord şi o barcă uşoară de cauciuc, care putea să poarte opt oameni pe apele unui fluviu, ale unui lac sau ale unei mări liniştite.

Robur însă instalase cumva şi nişte paraşute în eventualitatea unui accident? Nu. Pentru că nu credea în asemenea accidente. Axele elice-

lor se mişcau independent unele de altele. Dacă s-ar fi întîmplat să se oprească o parte din ele, mersul celorlalte n-ar fi fost în nici un fel stingherit. Şi era destul să rămînă în funcţiune jumătate din întregul sistem, pentru ca *Albatrosul* să se poată menţine în elementul său.

— Şi prin el, le explică Robur Cuceritorul, folosind cel dintîi prilej, oaspeţilor săi — oaspeţi fără voia lor — prin el mă pot socoti stăpînul celei de-a şaptea părţi a lumii, mai întinsă decît Australia, Oceania, Asia, America şi Europa, un adevărat continent aerian, Icaria, pe care mii şi mii de icarieni îl vor popula într-o bună zi!

Capitolul VII

ÎN CARE UNCLE PRUDENT ŞI PHIL EVANS NU VOR ÎNCĂ SĂ SE LASE ÎNDUPLECAŢI

Preşedintele Institutului Weldon rămăsese trăsnit, iar însoţitorul său era ca năuc. Şi unul şi celălalt însă se feriră să dea în vileag uimirea lor atît de firească.

În schimb, valetul Frycollin nici măcar nu încerca să-şi ascundă frica pe care o simţea, văzîndu-se călător prin văzduh pe bordul unei asemenea bazaconii.

Între timp, elicele de suspensie se învîrteau cu repeziciune deasupra capetelor lor. Oricît de mare era în clipa aceea viteza lor de rotaţie, ea putea fi triplată în cazul cînd *Albatrosul* ar fi vrut să se înalţe într-o zonă superioară.

Cît priveşte cele două elice propulsoare, puse în mişcare cu o viteză destul de moderată, ele făceau să se deplaseze aparatul cu numai douăzeci de kilometri pe oră.

Aplecîndu-se peste parapetul platformei, călătorii de pe *Albatros* zăriră o lungă şi întortocheată panglică lichidă ce şerpuia ca o gîrlă oarecare, de-a curmezişul unui ţinut văluros, printre ochiuri de apă, în care razele soarelui băteau piezîş. Gîrla era de fapt un fluviu, şi încă unul din cele mai de seamă de pe aceste meleaguri. Pe malul stîng se contura un lanţ de munţi, ce se pierdeau departe, în zare.

— Eşti bun să ne spui unde sîntem? întrebă Uncle Prudent cu un tremur de mînie în glas.

— Cred că nu mai e nevoie, răspunse Robur.

— O să fii atunci bun să ne spui unde mergem? adăugă Phil Evans.

77/1981

— În văzduh.
— Şi cît o să ţină asta?...
— Cît va fi necesar.
— Nu cumva ţi-ai pus în gînd să faci ocolul lumii?... întrebă ironic Phil Evans.
— Mai mult chiar, răspunse Robur.
— Şi dacă nu ne arde de asemenea călătorie?... se răţoi Uncle Prudent.
— Trebuie, n-aveţi încotro!

Asta lăsa să se întrezărească felul relaţiilor ce aveau să se statornicească între stăpînul *Albatrosului* şi oaspeţii — ca să nu spunem prizonierii săi. Pînă una, alta, însă se vedea că voia să le lase răgaz să se dezmeticească, să admire aparatul miraculos care-i purta prin văzduh şi, de bună seamă, să-i aducă laude inventatorului. Aşadar, îşi făcu de lucru, preumblîndu-se de la un capăt la altul al platformei. Puteau deci să cerceteze în voie întregul dispozitiv şi modul cum era amenajată aeronava, sau să-şi dăruiască toată atenţia priveliştii ce-şi desfăşura relieful dedesubtul lor.

— Uncle Prudent, spuse la un moment dat Phil Evans, mi se pare, dacă nu mă înşel, că zburăm deasupra părţii mijlocii a teritoriului canadian. Fluviul ăsta ce curge spre nord-vest trebuie să fie Saint-Laurent. Iar oraşul care a rămas acum în urmă, Quebec.

Era într-adevăr bătrîna cetate întemeiată de Champlain, ale cărei acoperişuri de tablă străluceau în bătaia soarelui ca nişte reflectoare. *Albatrosul* ajunsese deci pînă la patruzeci şi şase de grade latitudine nordică; aşa se explica faptul că se luminase de ziuă mai devreme ca de obicei şi că revărsatul zorilor se prelungise nefiresc de mult.

— Da, continuă Phil Evans, uite oraşul în amfiteatru, uite şi măgura pe care se înalţă zidurile cetăţii, Gibraltarul Americii de Nord! Uite şi catedrala anglicană şi cea franceză! Şi vama cu turla pe care flutură drapelul britanic!

Nici nu apucase Phil Evans să termine ce avea de spus şi capitala Canadei şi începuse să se topească în zare. Aeronava pătrunse într-o îngrămădire de norişori care, încetul cu încetul, perdeluiră priveliştea pămîntului.

Văzînd că preşedintele şi secretarul Institutului Weldon îşi îndreptau atenţia asupra instalaţiilor exterioare ale *Albatrosului,* Robur se apropie de ei şi-i întrebă:

— Ei, ce mai ziceţi acum, domnii mei, credeţi, ori nu că se poate călători prin văzduh cu ajutorul unor aparate mai grele decît aerul?

Ar fi fost greu să nu te dai bătut în fața unor mărturii atît de vădite. Cu toate astea, Uncle Prudent și Phil Evans nu spuseră nici pîs.

— Cum, nici un cuvînt? urmă inginerul. Se vede că v-a pierit glasul din pricina foamei!... Trebuie să știți însă că, dacă mi-am luat asupra mea îndatorirea să vă port, așa, pe căile aerului, n-am nicidecum de gînd să vă astîmpăr foamea cu acest fluid prea puțin hrănitor. Vă așteaptă prînzul — primul prînz pe care-l luați aici pe bord.

N-ar fi avut nici un rost să facă nazuri, mai ales că și Uncle Prudent și Phil Evans simțeau cum le dă ghes foamea. O masă nu te obligă la nimic și, după ce Robur îi va fi coborît din nou pe pămînt, se bizuiau amîndoi că-și vor redobîndi față de el întreaga libertate de acțiune.

Fură conduși în ruf, unde se afla un mic *dining-room*, cu o masă întinsă cu tot dichisul, la care urmau să mănînce, separat de ceilalți, tot timpul călătoriei. Ca feluri de mîncare, diferite conserve, printre care un fel de pîine făcută dintr-un amestec în părți egale de făină și praf de carne și dres cu un pic de slănină, amestec care, pus în apă clocotită, dădea o supă grozav de gustoasă, pe urmă felii de șuncă friptă și, ca băutură, ceai.

Frycollin nu fusese nici el uitat. Avusese și el parte de o supă minunată, pe care o mîncase în față, la prova. Trebuie să fi fost, într-adevăr, lihnit de foame ca să mănînce, fiindcă-i clănțăneau dinții de frică și nu știu, zău, dacă s-ar fi putut folosi de ei.

— Dacă se rupe!... Dacă se rupe! îndruga mereu bietul om.

De aceea stătea tot timpul cu inima pierită. Gîndiți-vă numai! Să cazi de la o mie cinci sute de metri și să te faci terci!

Un ceas mai tîrziu, Uncle Prudent și Phil Evans ieșiră iar pe platformă. Robur însă nu mai era acolo. În partea dinapoi, omul de la cîrmă, în cușca lui cu geamuri, cu ochii pe busolă, urma cu sînge rece, fără nici o clipă de șovăială, ruta indicată de inginer.

Cît privește pe ceilalți, erau, pesemne, toți la masă, în camera echipajului. Doar unul din ajutoarele mecanicului, lăsat să supravegheze mașinile, se plimba pe platformă de la un *ruf* la altul.

Cei doi colegi nu puteau să-și dea prea bine seama cît de mare era viteza aparatului, cu toate că *Albatrosul* ieșise tocmai din nori și Pămîntul se vedea iar la o mie cinci sute de metri sub ei.

— Parcă nu-ți vine a crede! spuse Phil Evans.

— Nici nu trebuie să credem! răspunse Uncle Prudent.

Se duseră amîndoi în față și-și ațintiră privirile în zare, spre apus.

— A! Uite încă un oraș! exclamă Phil Evans.

— Îl recunoști?

— Da! Pare-mi-se că-i Montreal.

— Montreal?... Bine, dar acum două ore abia am trecut de Quebec!

— Înseamnă că aparatul merge cu o viteză de cel puţin douăzeci şi cinci de leghe pe oră.

Era, într-adevăr, viteza aparatului, şi dacă pasagerii nu se simţeau cîtuşi de puţin stingheriţi, asta se datora numai faptului că zburau în direcţia în care bătea vîntul. Să fi fost o vreme liniştită, ar fi avut destul de suferit din pricina iuţelii cu care se deplasa aeronava, iuţeală care era aproape la fel de mare ca şi a unui expres. Dacă ar fi mers cu vîntul în faţă, n-ar fi putut s-o înfrunte nici unul.

Phil Evans nu se înşelase. Jos, pe pămînt, sub *Albatros,* se zărea Montrealul, uşor de recunoscut după Victoria-Bridge, podul ca un tub construit peste Saint-Laurent, aidoma viaductului ce trece peste laguna Veneţiei. Se desluşeau apoi străzile largi, magazinele uriaşe, băncile ca nişte palate, catedrala în chip de bazilică, recent ridicată după modelul bisericii Sfîntul Petru din Roma, în sfîrşit Mont-Royal, care domină tot oraşul şi care fusese transformat într-un parc măreţ. Norocul lui Phil Evans că apucase să vadă oraşele mai mari din Canada. Putu să recunoască, astfel, cîteva din ele fără să-l mai întrebe pe Robur. După Montreal, pe la unu jumătate după-amiază, trecură pe deasupra rîului Ottawa, a cărui cascadă, văzută de sus, semăna cu o imensă căldare cu apă în clocot, ce se revărsa în şuvoaie spumegătoare de cel mai mare efect.

— Uite şi palatul Parlamentului, spuse Phil Evans.

Şi arătă un fel de jucărie de Nürenberg înfiptă într-o colină. Jucăria aceea, cu arhitectura ei policromă, semăna cu Parlament-House din Londra, după cum catedrala din Montreal semăna cu biserica Sfîntul Petru din Roma. Dar n-avea a face, nu mai încăpea nici o îndoială că era Ottawa.

Curînd şi aşezarea aceasta începu a se micşora în depărtare, zărindu-se doar ca o pată luminoasă pe faţa pămîntului.

Erau aproape orele două după-amiază cînd Robur se arătă iar. Tom Turner, contramaistrul său, se ţinea după el. Inginerul îi spuse numai trei cuvinte, pe care Tom le transmise celor două ajutoare ce stăteau de pază în faţă şi înapoi, lîngă *ruf.* La un semn, timonierul schimbă direcţia *Albatrosului* cu două grade spre sud-vest. În acelaşi timp, Uncle Prudent şi Phil Evans putură să-şi dea seama că se mărise viteza propulsoarelor aeronavei.

La drept vorbind, viteza lor putea fi dublată, depăşind rezultatele obţinute pînă în momentul acela cu cele mai rapide mijloace de locomoţie terestră.

Gîndiţi-vă numai: torpiloarele pot atinge o viteză de douăzeci şi două de noduri, adică de patruzeci de kilometri pe oră; trenurile de pe căile ferate engleze şi franceze, o viteză de o sută de kilometri; săniile cu pînze de pe rîurile îngheţate ale Statelor Unite, o sută cincisprezece kilometri; o locomotivă construită în atelierele Patterson, cu un sistem de angrenaj, a parcurs o sută treizeci de kilometri pe oră pe linia lacului Erie, iar o alta, pe linia Trenton-Jersey, o sută treizeci şi şapte.

Pasămite însă *Albatrosul,* atunci cînd propulsoarele lui erau în funcţie cu maximum de intensitate, putea atinge o viteză de două sute de kilometri pe oră, adică aproape cincizeci de metri pe secundă.

Ei bine, aceasta era tocmai viteza unui uragan, care smulge copacii din rădăcini, sau a curentului de aer care, în toiul uraganului din 21 septembrie 1881, de la Cahors, a ajuns să străbată o sută nouăzeci de kilometri pe oră. Este viteza medie a unui porumbel călător, depăşită numai de zborul rîndunelei obişnuite (67 metri pe secundă) şi de acela al lăstunului (89 metri).

Într-un cuvînt, *Albatrosul,* aşa cum spusese Robur, punîndu-şi elicele în mişcare cu maximum de intensitate, ar fi putut să facă ocolul lumii în două sute de ore, adică în mai puţin de opt zile!

Ce-i păsa, oare, aparatului nostru de zbor că, la vremea aceea, globul terestru era înzestrat cu patru sute cincizeci de mii de kilometri de cale ferată — adică o cale ferată care ar face de unsprezece ori înconjurul Pămîntului în dreptul Ecuatorului? Într-adevăr, de ce i-ar fi păsat, cînd găsea un punct de sprijin pretutindeni în atmosferă?

Mai e nevoie s-o spunem? Fenomenul a cărui apariţie dăduse atîta de gîndit omenirii din cele două lumi era unul şi acelaşi lucru cu aeronava inginerului. Trompeta ce-şi trîmbiţa clocotitoarea-i chemare peste înălţimile văzduhului era trompeta contramaistrului Tom Turner. Iar drapelul înfipt în vîrful celor mai de seamă monumente din Europa, Asia şi America era pavilionul lui Robur Cuceritorul şi al maşinii lui zburătoare: *Albatrosul.*

Şi dacă pînă atunci inginerul luase oarecare măsuri să nu fie recunoscut, călătorind mai ales noaptea şi luminîndu-şi calea cu farurile electrice, dacă în timpul zilei se făcea nevăzut, zburînd pe deasupra stratului de nori, se pare că de aci înainte nu mai avea de gînd să tăinuiască lumii izbînda sa. Şi dacă venise la Philadelphia şi pătrunsese în sala de şedinţe a Institutului Weldon, n-o făcuse oare ca să împărtăşească tuturor uimitoarea sa descoperire şi să-i convingă *ipso facto*[1] pe cei mai neîncrezători?

---

[1] Prin însuşi faptul (în mod concret) — în latină.

Se știe cum fusese primit și vom vedea mai departe în ce fel socotea el să le-o plătească președintelui și secretarului acelui club.

Între timp, Robur se apropiase de cei doi confrați. Aceștia căutau cu tot dinadinsul să nu manifeste nici umbră de mirare în fața celor ce vedeau și a celor ce, fără voie, trebuiau să le încerce pe pielea lor. Fără doar și poate, în capetele lor de anglo-saxoni era temeinic implîntată o încăpățînare pe care cu chiu cu vai ar fi putut s-o smulgă cineva din rădăcini. Dinspre partea lui, Robur se făcu a nu fi băgat de seamă nimic și, ca și cum ar fi legat din nou firul unei conversații, care fusese totuși întreruptă mai înainte cu vreo două ore și mai bine, spuse:

— Domnilor, vă întrebați, desigur, dacă aparatul de față, atît de admirabil înzestrat cu mijloace de locomoție aeriană, e în stare să suporte o viteză mai mare? N-ar fi vrednic însă, vă rog să mă credeți, să cucerească spațiul,dacă ar fi incapabil să-l mistuie. Am căutat să aflu un punct de sprijin temeinic în aerul atmosferic și l-am aflat. Am înțeles că pentru a înfrunta vîntul e destul să fii, pur și simplu, mai tare decît el, și sînt mai tare. N-am nevoie de pînze să mă tragă, nici de lopeți sau de roți să mă împingă, nici de șine ca să lunec mai repede. Aerul mi-ajunge. Aerul ce mă înconjoară, așa cum apa înconjoară un vas submarin, și pe care propulsoarele mele îl sfredelesc, așa cum elicele unui steamer vîntură apa. Iată cum am dezlegat eu problema navigației aeriene. Și nici balonul, nici vreun alt aparat mai ușor decît aerul nu va ajunge vreodată aici.

Muțenie desăvîrșită din partea celor doi colegi — ceea ce nu-l făcu nicidecum pe inginer să-și piardă cumpătul. Mulțumindu-se să schițeze un zîmbet, acesta continuă pe un ton interogativ:

— Vă întrebați cumva, de asemenea, dacă, așa cum poate să se deplaseze pe orizontală, *Albatrosul* e în stare să se deplaseze tot atît de lesne pe verticală, într-un cuvînt, dacă se poate măsura cu un aerostat chiar atunci cînd e vorba să dea o raită prin păturile înalte ale atmosferei? Ei bine, eu nu v-aș sfătui să puneți la cale o întrecere între *Go ahead* și el.

Cei doi confrați dădură din umeri, nici mai mult, nici mai puțin. Probabil că abia așteptau să le pună întrebarea aceasta.

Robur făcu un semn. Elicele propulsoare se opriră deodată. *Albatrosul* merse ce mai merse, preț de o milă, apoi încremeni locului.

La cel de-al doilea semn al lui Robur, elicele de suspensie se puseră în mișcare cu o iuțeală ce nu se putea asemui decît cu a sirenelor în experiențele acustice. Sfîrîitul lor urcă aproape cu o octavă în scara sunetelor, micșorîndu-și totuși intensitatea din cauza rarefierii aerului,

și aparatul își făcu vînt, ridicîndu-se vertical, întocmai ca o ciocîrlie ce săgetează văzduhul cu țipătul ei ascuțit.

— Stăpîne! Stăpîne!... îndruga întruna Frycollin. Numai de nu s-ar rupe!

Un zîmbet disprețuitor fu singurul răspuns al lui Robur. În cîteva minute, *Albatrosul* se și ridicase la o înălțime de două mii șapte sute de metri, ceea ce sporea raza vizuală pînă la șaptezeci de mile împrejur — apoi la patru mii de metri, după cum arăta barometrul care scăzuse la 480 milimetri. Acum că făcuse dovada, *Albatrosul* începu să coboare. Scăderea presiunii în straturile înalte ale atmosferei aduce cu sine micșorarea procentului de oxigen din aer, și, ca urmare, și din sînge, ceea ce dă loc la accidente grave, așa cum li s-a întîmplat unora dintre aeronauți. Robur socotea de prisos să le înfrunte.

Albatrosul coborî, așadar, din nou la înălțimea la care zbura, pe cît se pare de obicei, și propulsoarele, puse iar în mișcare, îl purtară mai departe cu o viteză sporită, spre sud-vest.

— Și acum, domnilor, dacă aceasta era întrebarea pe care v-ați pus-o, spuse inginerul, vă las să răspundeți singuri.

Apoi, aplecîndu-se spre balustradă, se adînci în contemplare.

Cînd ridică puțin mai tîrziu capul, președintele și secretarul Institutului Weldon se aflau în fața lui.

— Domnule inginer Robur, rosti Uncle Prudent, care căuta în zadar să se stăpînească, ținem să știi că nu ne-am întrebat nimic din ceea ce crezi, pare-se, dumneata. În schimb vom pune o întrebare la care socotim că vei binevoi să ne răspunzi.

— Spuneți.

— Cu ce drept ai tăbărît asupra noastră la Philadelphia, în Fairmont-Park? Cu ce drept ne-ai închis în cușca asta? Cu ce drept ne cari acum cu dumneata, trecînd peste voința noastră, pe bordul acestei mașini zburătoare?

— Dar dumneavoastră, domnilor baloniști, le întoarse vorba Robur, cu ce drept m-ați insultat, huiduit, amenințat atunci, la club, încît mă și mir cum de-am scăpat cu viață?

— De ce răspunzi cu o întrebare? urmă Phil Evans. Repet: cu ce drept?...

— Vreți să știți?

— Te rog.

— Ei bine, cu dreptul celui mai tare!

— E un răspuns cinic!

— Dar adevărat!

— Și cît timp, rogu-te, cetățene inginer, îl luă din scurt Uncle Prudent, răbufnind în cele din urmă, cît timp ți-ai pus în gînd să te folosești de acest drept?

— Cum se poate, domnilor, răspunse ironic Robur, cum se poate să-mi puneţi asemenea întrebare, cînd e destul să vă plecaţi ochii în jos ca să vă bucuraţi de o privelişte fără seamăn pe lume?

Albatrosul tocmai se oglindea pe faţa neţărmuritelor ape ale lacului Ontario; trecuse în zbor cu puţin înainte peste ţinutul cîntat cu atîta poezie de Cooper. Plutind apoi de-a lungul malului dinspre miazăzi al acestei uriaşe căldări, se îndreptă spre vestitul rîu prin care se scurg apele lacului Erie, spărgîndu-se în cascade.

O clipă, un ropot măreţ, un vuiet ca de furtună, răzbi pînă la el. Şi, ca şi cum o burniţă deasă ar fi împroşcat de jos văzduhul, aerul se răcori simţitor.

Dedesubt puhoaie de apă se prăvăleau, alcătuind un fel de potcoavă. Ai fi zis că era un uriaş torent de cristal împresurat de mii de curcubee datorită unui fenomen de refracţie, ce descompunea razele solare. Era într-adevăr o privelişte sublimă.

În faţa cataractelor, o punte uşoară, întinsă ca un fir, lega cele două ţărmuri. Ceva mai jos, la vreo trei mile distanţă, se afla un pod suspendat, pe care tocmai se tîra un tren trecînd de pe malul canadian, dincolo, pe malul american.

— Cascada Niagara! exclamă Phil Evans.

Strigătul îi scăpase fără voie, în timp ce Uncle Prudent se străduia din răsputeri să nu admire nimic din toate aceste minunăţii. Un minut mai tîrziu, *Albatrosul* trecuse şi peste rîul ce desparte Statele Unite de colonia canadiană şi se avînta în zbor pe deasupra vastelor întinderi ale Americii de Nord.

Capitolul VIII

ÎN CARE SE VA VEDEA CĂ ROBUR SE HOTĂRĂŞTE SĂ RĂSPUNDĂ LA ÎNTREBAREA CAPITALĂ CE I S-A PUS

Într-una din cabinele instalate la pupa în *ruf*, Uncle Prudent şi Phil Evans aflaseră două minunate culcuşuri, rufărie şi haine de schimb cît să le ajungă pe drum, mantale şi pleduri de călătorie. Să fi fost pe un transatlantic şi tot n-ar fi avut mai mult confort. Iar dacă nu dormiră duşi, pricina e că le abătuse lor să nu doarmă sau, mai bine zis, că griji cît se poate de serioase îi împiedicară să închidă ochii. În ce fel de aventură intraseră? La ce soi de experienţe fuseseră

invitaţi — *inviti,* dacă ni-e îngăduit a face o legătură cu termenul latinesc — să ia parte? Cum avea să se isprăvească toată dandanaua asta şi ce voia, la urma urmei, inginerul Robur? Aveau, aşadar, destule motive să-şi frămînte mintea.

Cît despre valetul Frycollin, acesta era găzduit în partea din faţă, într-o cabină alăturată de a bucătarului de pe *Albatros.* O vecinătate care, firește, nu se putea să nu-i fie pe plac. Frycollin se simţea de minune în societatea oamenilor de seamă din lume. Dar dacă în cele din urmă el reuşi să adoarmă, somnul său fu bîntuit de coşmaruri care mai de care mai cumplite: visă numai prăbuşiri ce se ţineau lanţ şi salturi în gol.

Cu toate astea, nu cred să fi fost cîndva o călătorie mai tihnită în sînul unei atmosfere în care curenţii de aer se domoliseră odată cu căderea serii. În afară de foşnetul stîrnit de braţele elicelor nu se auzea nici un zgomot în zona prin care treceau. În răstimpuri, doar un şuierat slobozit de vreo locomotivă terestră ce luneca pe drumul de fier sau zbieretul vreunui animal domestic. Ce curios instinct! Aceste vieţuitoare pămînteşti simţeau trecînd peste capetele lor maşina zburătoare şi o întîmpinau cu răcnete de spaimă.

A doua zi, 14 iunie, la orele cinci dimineaţa, Uncle Prudent şi Phil Evans se plimbau pe platformă sau mai bine zis pe puntea aeronavei. Nu se schimbase nimic din ajun: un om de veghe în faţă, cîrmaciul la pupa.

Ce rost avea omul acela pus de veghe? Se putea ciocni cumva *Albatrosul* cu vreun alt aparat identic? Nici pomeneală. Nu se găsise încă cine să-l imite pe Robur. Iar ca să întîlnească vreun aerostat plutind în văzduh erau atît de puţine probabilităţi, încît putea nici să nu le ia în seamă. În orice caz, păgubaşul tot aerostatul ar fi fost — ce se potriveşte oala de lut cu ceaunul de tuci? *Albatrosul* n-ar fi avut pentru ce să se teamă de o asemenea ciocnire.

Oricum, în sfîrşit, era cu putinţă oare să se întîmple aşa ceva? Da! N-ar fi fost imposibil ca aeronava să se izbească de ceva întocmai ca o corabie ce se sfărîmă de ţărm, dacă i-ar fi ieşit cumva în cale vreun pisc peste care n-ar fi putut să treacă, nici să-l ocolească. Erau şi-n văzduh stînci ca şi în mijlocul mării şi trebuia să se ferească de ele, cum se feresc navigatorii pe mare. Inginerul, ce-i drept, indicase direcţia întocmai ca un căpitan de vas, socotind altitudinea necesară pentru a depăşi vîrfurile cele mai înalte de pe aceste meleaguri. Dat fiind însă că aparatul avea să plutească în curînd pe deasupra unui ţinut muntos, era mai prudent să stea cineva de veghe, în cazul cînd s-ar fi abătut puţin de la ruta lui.

Cercetînd din ochi întinderile ce se desfăşurau sub ei, Uncle Prudent şi Phil Evans zăriră un lac imens. *Albatrosul* era pe cale să ajungă în dreptul capătului său de jos, din sud, ceea ce însemna că, în timpul nopţii, zburaseră de-a lungul lacului Erie, depăşindu-l. Aşadar, fiindcă mergea aproape în linie dreaptă spre vest, în clipa aceea aeronava se afla probabil în drum spre extremitatea lacului Michigan.

— Nu mai încape nici o îndoială! spuse Phil Evans. Acoperişurile acelea din zare ce pot să fie — nu-i aşa? — decît Chicago.

Şi nu se înşela. Era, într-adevăr, oraşul spre care se îndreaptă şaptesprezece linii ferate, regina Vestului, depozitul uriaş în care se adună produsele din India, Ohio, Wisconsin, Missouri, din toate provinciile ce alcătuiesc partea occidentală a Statelor Unite. Înarmat cu un minunat ochean marinăresc pe care îl găsise în compartimentul său din ruf, Uncle Prudent recunoscu fără nici o dificultate clădirile mai importante ale oraşului. La rîndul lui, Phil Evans îi arăta bisericile, edificiile publice, numeroasele „elevatoare" sau macarale mecanice, monumentalul hotel „Sherman", semănînd, de acolo, de sus, cu un zar mare, cu sute de punctuleţe — adică ferestrele — pe fiecare faţă.

— Dacă e Chicago, spuse Uncle Prudent, înseamnă că ne-am abătut spre vest mai mult decît s-ar fi cuvenit ca să ne putem întoarce la punctul de plecare.

Într-adevăr, *Albatrosul* se îndepărta în linie dreaptă de capitala Pennsylvaniei.

Dar în momentul acela, chiar dacă ar fi vrut să-l someze pe Robur să-i întoarcă înapoi, spre est, Uncle Prudent n-ar fi avut cum s-o facă. În dimineaţa aceea, inginerul nu părea deloc grăbit să iasă din cabină, fie că avea ceva de lucru, fie că dormea încă. Cei doi confraţi se aşezară deci la masă, fără să fi dat ochii cu el.

Viteza aparatului nu se modificase din ajun. Dată fiind direcţia vîntului, care bătea dinspre est, iuţeala cu care zburau nu-i incomoda cîtuşi de puţin, iar cum termometrul scade doar cu un grad la fiece o sută şaptezeci de metri altitudine, temperatura era destul de convenabilă. Aşadar, chibzuind în sinea lor sau vorbind între ei, în aşteptarea inginerului, Uncle Prudent şi Phil Evans se plimbau de colo pînă colo sub ceea ce am putea foarte bine numi rămurişul elicelor care, în momentul acela, se aflau prinse într-o mişcare giratorie atît de puternică încît, învîrtindu-se, braţele lor se topeau parcă, alcătuind un disc aproape diafan.

Trecură astfel peste statul Illinois, de-a lungul frontierei de la miazănoapte, în mai puţin de două ore şi jumătate. Pe urmă pe deasupra fluviului Mississipi, patriarhul apelor, pe undele căruia *steam-boats* cu cîte două caturi se vedeau mici ca nişte bărcuţe. Apoi *Albatrosul*

se avîntă spre statul Iowa, după ce, pe la unsprezece dimineaţa, Iowa-City se întrezărise în depărtare.

O serie de lanţuri deluroase, aşa-numitele *bluffs*, şerpuiau de-a curmezişul acestui ţinut, de la sud spre nord-vest. Dat fiind înălţimea lor destul de mică, aeronava nu fu nevoită să se ridice mai sus. Dealtminteri, curînd spinările acestor dealuri începură să scadă, pentru a face loc vastelor cîmpii ale statului Iowa ce, cuprinzînd toată partea dinspre apus, se întind pînă în Nebraska — nesfîrşite prerii desfăşurate pînă la poalele Munţilor Stîncoşi. Pe alocuri, numeroase *rios*, afluenţi ori subafluenţi ai lui Missouri. Pe malurile lor, oraşe şi sate din ce în ce mai răzleţe cu cît *Albatrosul* zbura mai iute peste Far-West.

Nu se petrecu nimic deosebit toată ziua. Uncle Prudent şi Phil Evans rămaseră singuri cu gîndurile lor. Abia dacă-l luară în seamă pe Frycollin care, tolănit pe punte, în faţă, ţinea ochii închişi ca să nu vadă nimic. Şi totuşi nu avea ameţeli cum s-ar putea crede. Cum nu existau nici un fel de repere, nu-l putea cuprinde ameţeala aşa cum i s-ar fi întîmplat, de bună seamă, în vîrful unui edificiu înalt. Abisul nu te soarbe, cînd îl priveşti de sus, din nacela unui balon sau de pe platforma unei aeronave, mai bine-zis nu poate fi vorba de un abis ce se cască sub picioarele aeronautului, ci de orizontul care se înalţă şi-l împresoară din toate părţile.

La orele două, *Albatrosul* trecea pe deasupra oraşului Omaha, la hotarele statului Nebraska — Omaha-City, un adevărat nod de cale ferată pe linia Pacificului, o lungă dîră de fier de o mie cinci sute de leghe, între New York şi San Francisco. Cîteva clipe se văzură apele lutoase ale fluviului Missouri, pe urmă oraşul cu case de bîrne şi de cărămidă, aşezat în mijlocul acestui ţinut bogat, ca o pafta la cingătoarea de fier ce strînge talia Americii de Nord. Nu încape nici o îndoială că, în timp ce călătorii de pe aeronavă desluşeau toate aceste amănunte, locuitorii oraşului, la rîndul lor, zăriseră şi ei pe cer aparatul năzdrăvan. Uimirea lor, văzîndu-l cum plutea în văzduh, nu cred să fi fost însă mai mare decît a celor doi pasageri, preşedintele şi secretarul Institutului Weldon, de a se afla pe bordul lui.

Era, în orice caz, un eveniment pe care ziarele din Statele Unite aveau să-l comenteze în fel şi chip. Aşa ieşea în vileag şi explicaţia ciudatului fenomen despre care vorbea şi cu care îşi frămînta mintea toată lumea, de la o vreme încoace.

Un ceas mai tîrziu, *Albatrosul* lăsase în urmă şi Omaha. Era învederat acum că se îndrepta din nou spre est, îndepărtîndu-se de Platte-River pe valea căruia merge şi drumul de fier al Pacificului, de-a curmezişul preriei. Fireşte că lucrul ăsta nu era deloc pe placul lui Uncle Prudent şi al lui Phil Evans.

— E într-adevăr serios, va să zică, proiectul acela fantezist? Vrea cu tot dinadinsul să meargă cu noi la antipod? spuse unul dintre ei.

— Cum așa, fără să ne întrebe? se miră celălalt. Ah! Să ia seama acest domn Robur! Nu mă las eu așa cu una, cu două, călcat în picioare!...

— Nici eu! adăugă Phil Evans. Dar, zău, Uncle Prudent, ai face mai bine să te potolești...

— Să mă potolesc!...

— Și să-ți înăbuși mînia pîn-o veni clipa să-i dai frîu liber.

Pe la cinci, după ce trecuse peste culmile Munților Negri, acoperite de brazi și de cedri, *Albatrosul* zbura pe deasupra ținutului numit pe drept cuvînt Pămînturile Sterpe din Nebraska — o adevărată harababură de măguri galbene-lutoase, crîmpeie de munți pe care de le-ai fi lăsat să cadă de undeva din văzduh, pe pămînt, s-ar fi făcut fărîme. De departe, mogîldețele astea luau cele mai năstrușnice forme. Pe alocuri, în mijlocul acestui uriaș joc de arșice, se întrezăreau parcă ruinele unor cetăți medievale, cu întărituri, donjonuri, turnuri de metereze și foișoare. De fapt, Pămînturile Sterpe nu erau decît un uriaș depozit de oseminte unde albeau mii și mii de rămășițe de pahidermi, chelonieni și chiar, zice-se, de oameni, adunate aici în urma cine știe cărui cataclism din vremurile primitive.

Cînd se lăsă seara, trecuseră dincolo de bazinul lui Platte-River. Cît vedeau cu ochii, șesul se întindea sub ei pînă în fundul zărilor largi, dat fiind înălțimea la care zbura *Albatrosul*.

Peste noapte, nici șuierăturile ascuțite de locomotive, nici glasul gros al vreunei sirene de steam-boat nu mai tulburară liniștea cerului înstelat. Cînd și cînd doar răzbăteau pînă la aeronavă, ce zbura acum mai aproape de pămînt, mugete prelungi. Erau cirezi de bizoni ce băteau preria căutînd izvoare ori pășuni. Iar în răstimpurile în care amuțeau, iarba călcată de picioarele lor foșnea înăbușit, făcînd un zgomot asemănător cu vuietul apelor cînd se revarsă, zgomot cu totul deosebit de sfîrîitul neîntrerupt al elicelor.

Pe urmă, din vreme în vreme, un urlet de lup, de vulpe sau un țipăt de pisică sălbatică, un țăhnit de coyot, acest *canis latrans*, al cărui nume este pe deplin îndreptățit de larma ce o stîrnește cu hămăitul lui. Apoi o seamă de mirosuri pătrunzătoare — de mentă, de salvie, de pelin — amestecate cu aroma îmbătătoare a coniferelor, îmbălsămînd aerul curat al nopții.

În sfîrșit, ca să pomenim toate zvonurile ce adiau de jos, de pe pămînt, un fel de chelălăit lugubru care de astă dată nu mai părea

să fie al vreunui coyot; era un țipăt scos de o Piele Roșie, pe care nici un pionier nu l-ar fi putut asemui cu un țipăt de fiară.

A doua zi, 15 iunie, către orele cinci dimineața, Phil Evans ieși din cabină. Poate — cine știe? — va avea parte cumva, în ziua aceea, să dea ochi cu inginerul Robur?

Oricum, vrînd să știe pentru ce în ajun acesta nu se arătase la față, încercă să-l iscodească pe contramaistrul Tom Turner.

Tom Turner, de origine engleză, era un om de vreo patruzeci și cinci de ani, lat în piept, cu mîini și picioare scurte, cu o cherestea ca de fier, cu un cap cît o baniță și o mutră caracteristică, gen Hogarth, așa cum sînt cele pe care le-a înfățișat pictorul tuturor sluțeniilor saxone. Priviți cu atenție stampa numărul patru din *Harlots Progress* și veți descoperi căpățîna lui Tom Turner pe umerii paznicului închisorii; cred că veți recunoaște atunci și dumneavoastră că mutra lui nu era cîtuși de puțin făcută să te încurajeze.

— Ce zici, o să-l vedem azi pe inginerul Robur? întrebă Phil Evans.

— Nu știu, răspunse Tom Turner.

— Nu te întreb dacă a ieșit în oraș.

— Poate.

— Nici cînd o să se întoarcă.

— De bună seamă cînd o fi terminat cu alergătura.

Și spunînd acestea, Tom Turner intră la el în cabină.

Trebuia să se mulțumească deci cu acest răspuns, cu atît mai puțin liniștitor cu cît, cercetînd busola, constată că *Albatrosul* își continua drumul spre nord-vest.

Ce deosebire între pustietatea Pămînturilor Sterpe, pe care o părăsiseră odată cu noaptea, și priveliștea ce se desfășura în acele clipe jos, la picioarele lor!

Aeronava, care străbătuse o distanță de o mie de kilometri de la Omaha, se afla în momentul acela deasupra unor meleaguri pe care Phil Evans nu le putea recunoaște, pentru simplul motiv că nu fusese niciodată pe acolo. Cîteva forturi menite să-i îngrădească pe indieni încununau așa-numitele *bluff* cu formele lor geografice, aducînd mai degrabă cu niște zăplazuri, decît cu niște redute de zid. Satele erau destul de rare, ca și locuitorii de pe aceste tărîmuri atît de diferite de terenurile aurifere din Colorado, situate la cîteva grade mai spre sud.

În depărtare, începeau să mijească, încă nedeslușit, un șir de creste, pe care soarele, răsărind, le tivea cu o geană de foc.

Erau Munții Stîncoși.

De la început, în dimineaţa aceea, Uncle Prudent şi Phil Evans simţiră că-i răzbeşte un frig năprasnic. Scăderea temperaturii nu se putea datora vremii schimbătoare, deoarece soarele scînteia în toată măreţia lui pe cer.

— Probabil că *Albatrosul* s-o fi urcat mai sus, în atmosferă, spuse Phil Evans.

Într-adevăr, barometrul ce se afla fixat afară, pe uşa rufului din mijloc, scăzuse la cinci sute patruzeci de milimetri, ceea ce însemna că aparatul se ridicase la trei mii de metri altitudine. Aeronava zbura, aşadar, la o înălţime destul de mare, cerută de ridicăturile scoarţei pămînteşti.

Dealtminteri, cu vreun ceas mai înainte, atinsese, probabil, o altitudine de peste patru mii de metri, deoarece în urma lor se profilau creştetele unor munţi acoperiţi cu zăpezi eterne.

Nici Uncle Prudent, nici tovarăşul său nu reuşeau să găsească printre amintirile lor ceva care să le arate ce meleaguri puteau fi acelea. Pesemne că, peste noapte, *Albatrosul* se abătuse de la ruta lui spre nord sau spre sud, cu o viteză extraordinară, şi de aceea se aflau acum în încurcătură.

Cu toate astea, după ce luară în discuţii diverse ipoteze mai mult sau mai puţin plauzibile, rămaseră în cele din urmă la una dintre ele, şi anume: întinderea aceea încercuită de munţi era probabil teritoriul care, printr-o hotărîre a Congresului, în martie 1872, fusese declarat Parc Naţional al Statelor Unite.

Era într-adevăr ţinutul acela atît de curios, căruia i se spunea pe drept cuvînt parc: un parc cu munţi în loc de dîmburi, cu lacuri în loc de heleşteie, cu rîuri în loc de pîrîiaşe, cu circuri glaciare în loc de labirinturi şi gheizeri ţîşnind cu o forţă nemaipomenită în chip de havuzuri.

În cîteva clipe, *Albatrosul* alunecă pe deasupra lui Yellowstone-River, lăsînd pe dreapta muntele Stevenson,şi ajunse deasupra lacului ce poartă acelaşi nume ca şi rîul. Cîtă diversitate în conturul ţărmurilor acestei întinderi de apă, ale cărei plaje, presărate cu fărîme de obsidiană şi cristale mărunte, sclipesc la soare în mii şi mii de faţete! Cît de capricioasă-i aşezarea insulelor ce ies la iveală din undele ei! Ce lumină azurie se revarsă din această uriaşă oglindă! Iar împrejurul lacului situat, ca puţine altele de pe faţa pămîntului, la o mare înălţime, puzderie de zburătoare, pelicani, lebede, raţe, pescăruşi, gîşte sălbatice şi cufundari! Pe alocuri malurile ce coboară în prăvălişuri drepte sînt îmbrăcate în verdeaţa copacilor, pini şi zade, în timp ce, de jos, de la poalele rîpelor se ridică numeroase fumerole albe. Sînt aburii ce

ies din pămînt ca dintr-un recipient uriaş în care, datorită focului din miezul planetei, apa fierbe tot timpul în clocote.

Cît despre bucătar, ar fi avut acum prilejul nebănuit de a strînge o provizie serioasă de păstrăvi, singurul peşte căruia apele lacului Yellowstone îi îngăduiau a se prăsi cu miile. *Albatrosul* rămase însă tot timpul la o asemenea înălţime, încît nu se ivi nicicum ocazia de a pescui, deşi pescuitul — fără doar şi poate — ar fi fost într-adevăr miraculos.

Unde mai puneţi că în trei sferturi de oră şi apucaseră să zboare pe deasupra lacului, ba chiar, ceva mai încolo, şi peste regiunea gheizerilor, care se întrec în frumuseţe cu cei mai minunaţi gheizeri din Islanda. Aplecaţi peste balustradă, Uncle Prudent şi Phil Evans priveau columnele de apă ce se avîntau spre cer ca şi cum ar fi vrut să ofere aeronavei un detaliu nou. Văzură astfel „Evantaiul", ale cărui şipote erau orînduite în chip de raze ca lamele unui evantai, „Cetăţuia" care părea să se apere cu ajutorul unor adevărate trombe marine, „Bătrînul credincios" cu volbura-i încununată de curcubee, „Uriaşul" a cărui zvîcnire lăuntrică varsă un puhoi vertical cu o circumferinţă de douăzeci de picioare şi o înălţime de peste două sute de picioare. Probabil că Robur cunoştea pe de rost toate minunăţiile înfăţişate de această neasemuită privelişte, am putea spune chiar unică în lume, deoarece nu se arăta deloc pe platformă. Nu cumva îşi mînase aeronava deasupra acestui domeniu naţional anume pentru plăcerea oaspeţilor săi? Oricum ar fi fost, nu se învrednici să iasă afară pentru a primi mulţumirile lor. Nu catadicsi să se urnească nici chiar în timpul îndrăzneţului zbor peste Munţii Stîncoşi, spre care *Albatrosul* se avîntă pe la orele şapte dimineaţa.

Se ştie că acest dispozitiv orografic se întinde, ca o uriaşă şiră a spinării, din dreptul şalelor şi pînă la grumazul Americii septentrionale, în prelungirea Anzilor mexicani. E un lanţ lung de trei mii cinci sute de kilometri, dominat de piscul James, al cărui vîrf atinge înălţimea de aproape douăsprezece mii de picioare.

Sporindu-şi numărul bătăilor de aripi, ca o pasăre ce zboară în înaltul cerului, *Albatrosul* ar fi putut, desigur, să treacă pe deasupra celor mai înalte creste ale acestui lanţ muntos, pentru a coborî apoi dintr-un salt în ţinutul Oregon sau în Utah. Manevra aceasta însă nu se dovedi necesară. Existau pasuri pe unde stavila putea fi trecută fără a mai fi nevoie să urci creasta. Erau cîteva defileuri dintr-astea, aşa-numitele *cañon*, mai mult sau mai puţin înguste, prin care te puteai strecura; aşa, de pildă, pasul Bridger, prin care drumul de fier al Pacificului pătrunde pe teritoriul mormonilor, sau altele ce se deschid mai la nord sau mai la sud.

Albatrosul o apucă şi el pe unul din aceste *cañon,* după ce mai întîi îşi micşorase viteza, ca nu cumva să se izbească de pereţii trecătoarei. Cu o mînă sigură, ce punea şi mai mult în valoare sensibilitatea extraordinară a cîrmei, timonierul conduse aparatul ca pe o ambarcaţie de primul rang la o regată a Royal Thames Clubului. Un spectacol într-adevăr rar. Şi, cu tot necazul ce-l simţeau, cei doi adversari neîmpăcaţi ai principiului „mai greu decît aerul" nu se putură stăpîni să nu se minuneze în faţa perfecţiunii pe care o atinsese acest aparat de locomoţie aeriană.

În mai puţin de două ore şi jumătate, *Albatrosul* trecuse peste coamele uriaşului lanţ de munţi, reluîndu-şi viteza de la început de două sute de kilometri pe oră. Se îndrepta spre sud-vest acum, zburînd în diagonală peste teritoriul statului Utah în timp ce se apropia de pămînt. Coborîse chiar pînă la o înălţime de cîteva sute de metri, cînd nişte şuierături atraseră atenţia lui Uncle Prudent şi a lui Phil Evans.

Era un tren de pe *Pacific-railway* ce gonea spre oraşul de pe ţărmul Marelui Lac Sărat.

În momentul acela, supunîndu-se unui ordin dat în secret, *Albatrosul* coborî şi mai jos, în aşa fel încît să poată urmări convoiul ce mergea cu toată viteza. Nu trebui mult ca să fie observat. Îndată se iviră cîteva capete la geamurile vagoanelor. Pe urmă călătorii ieşiră buluc pe platformele ce leagă între ele vagoanele de tren — *cars* — americane. Ba încă unii dintre ei nu pregetară să se caţăre pe imperiale, ca să poată vedea mai bine maşina zburătoare. Strigăte de „hip, hip, ura!" săgetară văzduhul; cu toate astea, nici ele măcar nu reuşiră să-l facă pe Robur a ieşi din bîrlog.

Albatrosul coborî şi mai mult, micşorînd viteza elicelor de suspensie, şi-şi încetini mersul ca să nu se depărteze de convoiul pe care altminteri în cîteva clipe l-ar fi lăsat mult în urmă. Zburda pe deasupra ca un uriaş scarabeu, deşi semăna mai degrabă cu o pasăre de pradă cît toate zilele de mare. Se sucea cînd spre dreapta, cînd spre stînga, o lua înainte, se întorcea îndărăt, purtîndu-şi semeţ pavilionul negru cu un soare auriu la mijloc, pe care şeful trenului îl salută fîlfîind drapelul cu treizeci şi şapte de stele al Statelor Unite.

Zadarnic încercară cei doi prizonieri să se folosească de prilej ca să dea de ştire lumii despre soarta lor. Zadarnic răcni preşedintele Institutului Weldon cît îl ţinea gura:

— Sînt Uncle Prudent din Philadelphia.

Iar secretarul:

— Sînt Phil Evans, colegul dumnealui!

Strigătele lor fură acoperite de miile de urale cu care călătorii îi întîmpinau în drum.

Între timp, vreo trei, patru oameni din echipajul aeronavei ieşiră pe platformă. Unul dintre ei chiar aruncă peste bord un capăt de frînghie ca şi cum s-ar fi oferit, în zeflemea, să remorcheze trenul — aşa cum fac marinarii cînd o iau înaintea unui vas mai puţin sprinten decît al lor.

Albatrosul porni îndată mai departe cu viteza lui obişnuită şi, o jumătate de oră mai tîrziu, expresul rămăsese hăt în urmă şi ultima-i dîră de aburi se mistui curînd şi ea.

Către ora unu după-amiază se ivi în zare o tipsie vastă în care se răsfrîngeau razele soarelui, luminînd ca un reflector uriaş.

— Trebuie să fie capitala mormonilor, Salt-Lake-City! îşi dădu cu părerea Uncle Prudent.

Era, într-adevăr, cetatea de pe ţărmul Marelui Lac Sărat, iar tipsia aceea nu putea fi decît cupola Tabernacolului în care puteau încăpea zece mii de sfinţi şi încă mai rămînea loc. Aidoma unei oglinzi convexe, cupola împrăştia razele soarelui în toate părţile.

Acolo, la poalele munţilor Wahsatch, înveşmîntaţi în păduri de cedri şi brazi, pînă la jumătate, pe malul rîului Iordan, prin care apele ţinutului Utah se varsă în Great-Salt-Lake, se întindea marele oraş. Sub aeronavă se desfăşura o imensă tablă cu pătrăţele, ca la jocul de dame — aşa cum arată mai toate oraşele americane — joc în care s-ar putea spune că „sînt mai multe piese decît pătrăţele", dat fiind că poligamia este la mare preţ printre mormoni. Jur împrejur, pămînturi bine rostuite şi temeinic lucrate, cu bogate culturi de textile şi mii de turme de oi.

Toată această alcătuire se topi însă ca o umbră şi *Albatrosul* se îndreptă spre sud-est cu o viteză sporită, pe care călătorii o simţiră, fiind mai mare decît aceea a vîntului.

Peste puţin aeronava zbura pe deasupra statului Nevada şi a pămînturilor argintifere despărţite numai prin Sierra de terenurile aurifere ale Californiei.

— Hotărît lucru, spuse Phil Evans, n-ar fi de mirare să vedem şi San Francisco pînă la căderea nopţii!

— Şi pe urmă?... răspunse Uncle Prudent.

Erau orele şase seara, cînd străbătură Sierra Nevada, trecînd chiar prin defileul Truckie, prin care pătrunde şi drumul de fier.

Nu le mai rămînea deci de făcut decît trei sute de kilometri ca să ajungă, dacă nu la San Francisco, măcar la Sacramento, capitala statului californian.

Atît de mare era viteza pe care i-o imprimaseră *Albatrosului,* încît, înainte de ceasurile opt, domul Capitoliului şi începuse a miji în zare, spre vest, pentru ca puţin mai tîrziu să dispară în partea opusă.

Abia atunci catadicsi şi Robur să iasă pe platformă. Cei doi colegi se duseră întins la el.

— Inginere, îl luă în primire Uncle Prudent, cum văd, am ajuns la hotarele Americii! Sper că gluma asta o să ia sfîrşit...

— Eu nu glumesc niciodată, îi tăie vorba Robur.

La un semn al lui, *Albatrosul* începu a se lăsa, cu iuţeală, în jos; în acelaşi timp însă îşi înteţi atît de mult mersul, încît trebuiră să se adăpostească în ruf.

Abia apucase să se închidă uşa cabinei în urma lor şi Uncle Prudent rosti:

— Puţin a lipsit să-l strîng de gît!

— Trebuie să încercăm cumva s-o ştergem de aici! răspune Phil Evans.

— Da... orice ar fi!

În clipa aceea însă un freamăt prelung le veni la ureche.

Era vuietul talazurilor ce se spărgeau de stîncile ţărmului. Se aflau deasupra Oceanului Pacific.

Capitolul IX

ÎN CARE *ALBATROSUL* STRĂBATE APROAPE ZECE MII DE KILOMETRI PENTRU A FACE, ÎN CELE DIN URMĂ, UN SALT ULUITOR

Uncle Prudent şi Phil Evans erau cu tot dinadinsul hotărîţi să fugă. Dacă n-ar fi avut de-a face cu opt oameni deosebit de puternici, care alcătuiau echipajul aeronavei, poate că ar fi încercat să dea lupta. Printr-o lovitură îndrăzneaţă ar fi putut ajunge cumva să pună mîna pe aparat şi să coboare, astfel, undeva, pe teritoriul Statelor Unite. Fiind însă numai ei doi, deoarece pe Frycollin nu puneau cine ştie ce temei, nici gînd nu putea fi de aşa ceva. Aşadar, cum nu era chip să recurgă la forţă, ar fi fost mai nimerit să folosească viclenia, în clipa cînd *Albatrosul* ar fi coborît pe pămînt. Asta căuta Phil Evans să-i bage în cap arţăgosului său coleg, temîndu-se mereu să nu facă vreo năzbîtie tocmai cînd nu trebuia, ceea ce ar fi înrăutăţit,de bună seamă, lucrurile.

În orice caz, nu era încă momentul pentru așa ceva. Aeronava zbura cu toată viteza deasupra părții nordice a Pacificului. A doua zi dimineața, adică la 16 iunie, nu se mai zărea nici urmă de țărm. Cum însă litoralul se arcuiește începînd din dreptul insulei Vancouver și pînă la grupul de insule Aleutine, al căror teritoriu a fost cedat de Rusia în 1867 Statelor Unite, *Albatrosul*, pe cît se părea, avea să-l întîlnească din nou în cale, la capătul de sus al curburii, dacă nu cumva, între timp, își va fi schimbat direcția.

Ce lungi li se păreau nopțile celor doi confrați! De-abia așteptau să iasă afară din cabină. În dimineața aceea, cînd păși pe punte, zorile înălbiseră de cîteva ore cerul, la răsărit, în zare. Dealtminteri, se apropia solstițiul de vară cînd este cea mai lungă zi de peste an în emisfera boreală, iar la paralela șaizeci abia dacă se lasă, pentru un scurt răstimp, noaptea.

Cît despre inginerul Robur, fie că așa-i era obiceiul, fie că o făcea anume, nu părea deloc grăbit să iasă din *ruf*. În ziua aceea, cînd se îndură în sfîrșit să-l părăsească, întîlnindu-și oaspeții pe puntea aeronavei, la pupa, se mulțumi doar să-i salute.

Între timp, cu ochii roșii de nesomn și privirea năucă, Frycollin, căruia îi tremurau picioarele, își luase inima în dinți și ieșise din cabină. Mergea ca un om care se temea că-i fuge pămîntul de sub picioare. Prima aruncătură de ochi fu hărăzită mecanismului de suspensie care funcționa regulat, fără prea mare grabă, ceea ce nu putea decît să-l liniștească.

Pe urmă valetul se îndreptă, împleticindu-se, spre parmaclic, apucîndu-se de el cu amîndouă mîinile ca să-și poată ține mai bine echilibrul. Precum se vedea, voia să ia cunoștință de priveliștea pe care *Albatrosul* o domina de la vreo două sute de metri înălțime.

Frycollin, pesemne, își dăduse ghes multă vreme pînă să se încumete a face asemenea încercare. Trebuia curaj, nu glumă, ca să-ți pui astfel pielea la bătaie.

La început, Frycollin stătu aplecat pe spate în fața balustradei; apoi începu să o zgîlțîie ca să vadă dacă-i destul de solidă; după aceea își îndreptă trupul; pe urmă se aplecă înainte și, în sfîrșit, scoase capul afară. Nu mai e nevoie să spun că, în timp ce executa toate aceste mișcări, ținea ochii închiși. Într-un tîrziu, abia, îi deschise.

Ce țipăt dădu! Și ce repede se trase înapoi! Și cum își vîrî de adînc capul între umeri!

Jos de tot, în hăul ce se căsca dedesubt, zărise nesfîrșitele întinsuri ale oceanului. I s-ar fi făcut părul măciucă, fără îndoială, de n-ar fi fost atît de creț.

— Marea!... Marea!... strigă el.

Şi probabil, ar fi căzut lat pe platformă, dacă bucătarul n-ar fi întins braţele să-l ţină.

Bucătarul era francez de felul lui, ba poate chiar gascon, deşi se numea François Tapage. Iar dacă nu era gascon, în orice caz adulmecase probabil în copilărie boarea Garonnei. Cum se făcea însă că François Tapage se afla în slujba inginerului? Prin ce înlănţuire de întîmplări nimerise în rîndurile echipajului de pe *Albatros*? Cine ştie? Tot ce pot spune este că pehlivanul vorbea engleza ca un yankeu.

— Hai! Sus, hopa! îi strigă el lui Frycollin, făcîndu-l să se ridice cu un ghiont zdravăn în şale.

— Master Tapage!... îngînă sărmanul valet, aruncînd priviri disperate spre elice.

— Ce e, Frycollin?

— Spune, astea nu s-au rupt niciodată?

— Nu! Dar odată şi odată tot au să se rupă.

— De ce?... De ce?...

— Pentru că totul se rupe, totul trece, totul se strică, aşa cum spune o zicală de-a noastră.

— Şi-o să cădem în mare!...

— Dacă-i vorba de căzut, mai bine-i să cazi în mare.

— Bine, dar te îneci!...

— Te îneci, dar nu te faci ciu-la-ma! răspunse François Tapage apăsînd pe fiecare silabă.

O clipă mai apoi, Frycollin se şi strecurase ca un şarpe pînă în fundul cabinei lui.

Tot timpul zilei de 16 iunie, aeronava merse cu o viteză scăzută. Părea că se şterge de faţa apelor, liniştite ca niciodată şi împînzite de razele soarelui, deasupra cărora aparatul zbura la o înălţime de numai o sută de picioare.

La rîndul lor, Uncle Prudent şi colegul său rămăseseră la ei în cabină, ca să nu dea ochi cu Robur care se plimba, fumînd, pe afară, cînd de unul singur, cînd împreună cu contramaistrul Tom Turner. Numai jumătate din elice se aflau în funcţiune, adică tocmai cît trebuia pentru ca aparatul să se menţină în păturile inferioare ale atmosferei.

În asemenea condiţii, oamenii de pe bordul *Albatrosului* ar fi putut foarte bine să se dedea plăcerii pescuitului şi, în acelaşi timp, să mai varieze un pic felurile de bucate pe care le mîncau în chip obişnuit, dacă prin acele părţi în apele Pacificului s-ar fi aflat peşti. La suprafaţă nu ieşea decît, ici, colo, cîte o balenă din speţa celor cu pîntecele gălbui, măsurînd în lungime pînă la douăzeci şi cinci de metri. Sînt cele mai cumplite cetacee din mările boreale. Pescarii de meserie se feresc să le atace din pricina puterii lor năprasnice.

Pescuitul lor se putea face totuşi fără nici o primejdie, vînîndu-le fie cu o cange obişnuită, fie cu ajutorul rachetei Flechter, fie cu lancea-proiectil, arme din care aveau un sortiment întreg pe bord.

Dar, zău, ce rost ar fi avut un asemenea măcel? Cu toate astea, probabil ca să le arate celor doi membri ai Institutului Weldon ce isprăvi putea pune la cale cu aeronava lui, Robur ţinu să vîneze una din aceste matahale. Cum auziră strigîndu-se „balena! balena!", Uncle Prudent şi Phil Evans ieşiră din cabină. Te pomeneşti că s-ar fi ivit la orizont vreo balenieră... Ar fi fost gata şi unul şi celălalt să se arunce în apă, numai ca să scape din înhisoarea lor zburătoare, gîndindu-se că poate vor avea norocul să fie pescuiţi de vreun vas.

Echipajul *Albatrosului* se şi aliniase pe platformă, aşteptînd.

— O facem şi pe asta, master Robur? întrebă contramaistrul Turner.

— Da, Tom, răspunse inginerul.

Într-unul din rufuri, în care erau instalate maşinile, mecanicul şi cele două ajutoare se aflau la posturile lor, gata să execute comenzile ce aveau să li se transmită prin gesturi. *Albatrosul* începu să coboare fără zăbavă şi se opri cînd ajunse la vreo cincizeci de picioare deasupra mării.

Nu se zărea nici un vas în largul mării — după cum putură să-şi dea seama cei doi colegi — nici un petic de pămînt spre care s-o pornească înot, admiţînd că Robur nu şi-ar fi dat osteneala să pună iarăşi mîna pe ei.

Cîteva coloane de aburi şi de apă, slobozite prin răsuflători, dădură în curînd de ştire că în preajmă se aflau nişte balene care ieşiseră la suprafaţă să respire.

Tom Turner, împreună cu un camarad de-al său pe care-l avea ca ajutor, se aşeză în faţă, avînd la îndemînă una din acele lănci-proiectile, de fabricaţie californiană, ce sînt lansate cu o archebuză. Era un fel de cilindru avînd la capăt un proiectil tot aşa, de formă cilindrică, prevăzut cu o vergea cu nişte ţepi în vîrf.

Urcat pe banca de cart de la prova, Robur comanda prin semne — cu mîna dreaptă mecanicilor, iar cu stînga timonierului — manevrele pe care trebuiau să le execute. În felul ăsta era stăpîn pe aeronavă în orice direcţie, orizontală ca şi verticală. Nimeni nu şi-ar putea închipui, cred, cît de prompt, de precis reacţiona aparatul, dînd urmare tuturor comenzilor lui. Ai fi zis că era un organism viu al cărui suflet părea să fie inginerul Robur.

— Balena!... Balena! strigă din nou Tom Turner.

Într-adevăr, la o distanţă de patru ancabluri de *Albatros*, se vedea ieşind din apă spinarea unui cetaceu.

Aeronava fu smucită în jos, pînă la suprafața mării

Albatrosul porni întins într-acolo şi, cînd nu mai rămăseseră decît vreo şaizeci de picioare pînă la el, se opri.

Tom Turner pusese la umăr archebuza ce se sprijinea într-o crăcană înţepenită în parmaclîc. Slobozi o împuşcătură şi proiectilul, tîrînd după el o frînghie lungă, legată la capăt de platformă, nimeri drept la ţintă, lovind balena... Şi, cum era încărcat cu o substanţă fulminantă, făcu explozie pe loc, sărind în ţăndări şi azvîrlind în aceeaşi clipă un fel de cange mai mică, cu două braţe, care se împlîntă în carnea animalului.

— Atenţiune! răcni Turner.

Deşi în toane rele, Uncle Prudent şi Phil Evans se simţiră atraşi de acest spectacol.

Balena, grav rănită, izbi cu coada atît de vîrtos apa, încît o făcu să ţîşnească pînă sus, la prova aeronavei. Pe urmă animalul se cufundă la o mare adîncime, în timp ce de pe bord lăsau să se depene colacul de frînghie muiat în prealabil într-un hîrdău cu apă ca să nu ia foc prin frecare. Ieşind mai apoi la suprafaţă, balena o porni cu toată viteza spre nord.

Vă închipuiţi cu ce iuţeală fu remorcat *Albatrosul!* Dealtminteri, elicele propulsoare şi încetaseră să se mai învîrtească. Totul fusese lăsat pe seama balenei; singura grijă era să păstreze aceeaşi direcţie ca şi ea. Tom Turner stătea gata să taie frînghia, dacă animalul s-ar fi afundat cumva din nou în apă, în care caz sistemul acesta de remorcaj ar fi devenit mult prea primejdios.

Timp de o jumătate de oră, *Albatrosul* fu purtat aşa la remorcă, pe o distanţă de aproape şase mile; se simţea însă că puterile cetaceului începeau să slăbească.

Atunci, la un gest al lui Robur, ajutoarele mecanicului băgară motorul în marş-arier şi propulsoarele începură să opună o anumită rezistenţă balenei care, încet, încet se apropie de bord.

Nu trecu mult şi aeronava plutea în văzduh la douăzeci şi cinci de picioare deasupra ei. Coada animalului se zbuciuma încă, bătînd apa cu o vehemenţă nemaipomenită. Şi de cîte ori se întorcea cu pîntecele în sus, stîrnea viltori uriaşe.

Deodată balena se ridică în sus — ca să zicem aşa — şi, azvîrlindu-se cu capul în apă, se cufundă atît de repede, încît Tom Turner abia apucă să-i lase slobod odgonul.

Aeronava fu smucită în jos, fără veste, pînă la suprafaţa mării. În locul unde se afundase animalul se formase un vîrtej. Un puhoi de apă se prăvăli peste bord.

Noroc că în aceeaşi clipă Tom Turner reteză frînghia cu securea şi acum, că i se desprinsese remorca, *Albatrosul,* sub acţiunea elicelor de suspensie, se urcă din nou la două sute de metri altitudine.

Cît privește pe Robur, acesta manevrase aparatul fără să-și piardă o clipă sîngele rece.

Cîteva minute mai tîrziu, balena ieșea iar la suprafață — de astă dată răpusă definitiv. Păsări de mare începură să se adune din toate părțile spre a tăbărî asupra cadavrului, făcînd o asemenea larmă că ar fi împuiat urechile întregului Congres.

Neavînd ce face cu stîrvul, *Albatrosul* o porni mai departe spre vest.

A doua zi, 17 iunie, la orele șase dimineața, pămîntul se profilă în zare. Era peninsula Alaska și lungul șirag de stînci al insulelor Aleutine.

Albatrosul făcu un salt peste această stavilă în jurul căreia mișună focile vînate de localnici pentru blănurile lor, în folosul Companiei Ruso-Americane. Straşnică afacere să prinzi aceste amfibii lungi de șase sau șapte picioare, cu blana ruginie și cîntărind de la trei pînă la cinci sute de livre! Le vedeai stînd aliniate în front ca ostașii, în șiruri nesfîrșite, putînd fi numărate cu miile.

Dacă focile mici nu se clintiră în momentul cînd *Albatrosul* trecu pe deasupra lor, nu tot același lucru s-ar putea spune despre cufundarii, bodîrlanii și pinguinii ale căror țipete sparte împînziră văzduhul și care într-o clipă se mistuiră sub apă, ca și cum i-ar fi amenințat cine știe ce cumplită jivină din înalt.

Cele două mii de kilometri pe deasupra mării Bering, începînd de la primele insule Aleutine și pînă la extremitatea peninsulei Kamceatka, îi străbătură ca o nimica toată în douăzeci și patru de ore, adică în ziua aceea și-n noaptea următoare. Împrejurările în care se aflau Uncle Prudent și Phil Evans nu le erau încă prielnice pentru a-și aduce la îndeplinire planul lor de evadare. Nici pe coastele pustii ale Asiei extrem-orientale, nici pe malurile scăldate de marea Ohotsk n-ar fi putut pune la cale o fugă cu oarecare sorți de izbîndă. Precum se vedea, *Albatrosul* se îndrepta spre țărmurile Japoniei sau ale Chinei. Acolo, deși poate că nu era prudent să se bizuie pe discreția chinezilor sau a japonezilor, cei doi colegi aveau de gînd să spele putina, în cazul cînd aeronava poposea într-un punct oarecare de pe teritoriul acestor țări.

Vorba era însă dacă avea să facă vreun popas ori nu? Fiindcă *Albatrosul* nu era nici pasăre, să obosească după un zbor prea lung, nici balon, să fie silit să coboare, împuținîndu-i-se gazul. Avea provizii berechet pentru cîteva săptămîni încă, iar organismul său nu cunoștea nici slăbiciunea, nici oboseala.

Un salt peste peninsula Kamceatka, unde abia apucară să zărească așezarea Petropavlovskului și vulcanul Kliucev, în ziua de 18 iunie,

pe urmă încă un salt pe deasupra mării Ohotsk cam în dreptul insulelor Kurile, care formează un fel de baraj întrerupt de sute de mici canale. În ziua de 19, dimineaţa, *Albatrosul* ajunse deasupra strîmtorii La Pérouse, sugrumată între extremitatea nordică a Japoniei şi insula Sahalin, din vecinătatea unei mări ce seamănă, în proporţii reduse, cu Marea Mînecii şi în care se varsă marele fluviu siberian Amur.

Tocmai atunci se ridică o negură groasă din care aeronava trebui să iasă înălţîndu-se mai sus. Nu însă pentru că ar fi avut nevoie să fie deasupra ceţurilor pentru a se putea călăuzi. La altitudinea la care se afla nu avea cum să întîlnească vreun obstacol în cale, nici monumente prea înalte de care să se ciocnească în zbor, ori piscuri de care s-ar fi putut să se izbească, sfărîmîndu-se. Ţinuturile astea erau prea puţin accidentate. În schimb pîclele erau cît se poate de supărătoare şi umezeala lor ar fi pătruns peste tot pe bord.

Nu le mai rămînea decît să se înalţe deasupra acestui strat de negură, gros de trei sute pînă la patru sute de metri. Aşadar, elicele fură puse mai activ în mişcare şi, ieşind din ceaţă, *Albatrosul* regăsi seninul cerului însorit.

În asemenea condiţii, Uncle Prudent şi Phil Evans ar fi întîmpinat oarecare greutăţi dacă ar fi încercat să-şi realizeze planul lor de evadare, presupunînd că ar fi putut părăsi aeronava.

În ziua aceea, trecînd pe lîngă ei, Robur se opri cîteva clipe şi, vorbind parcă într-o doară, le spuse:

— Domnilor, un vas cu pînze sau cu motor cu aburi, învăluit în negura din care nu are cum să iasă, se găseşte întotdeauna la mare strîmtoare. Nu-şi mai poate continua drumul decît slujindu-se de sirenă sau de goarnă. E nevoit să-şi încetinească mersul şi, oricîte măsuri de precauţie ar lua, în orice clipă îl paşte primejdia unei ciocniri. *Albatrosul*, în schimb, nici că se sinchiseşte de aşa ceva. Ce-i pasă lui de neguri, cînd poate oricînd să scape de ele? Cît poţi cuprinde cu ochiul, văzduhul îi aparţine, din zare în zare!

Spunînd aceasta, Robur îşi văzu mai departe, liniştit, de plimbarea lui fără a mai aştepta un răspuns pe care, dealtfel, nici nu-l ceruse, şi colăceii de fum ce ieşeau din pipa sa se topiră în azur.

— Uncle Prudent, spuse Phil Evans, după cum se pare, năzdrăvanul ăsta de *Albatros* nu se teme de nimic pe lume!

— Vom trăi şi vom vedea! răspunse preşedintele Institutului Weldon.

Ceaţa stărui trei zile în şir, adică 19, 20 şi 21 iunie, cu o regretabilă încăpăţînare. Fuseseră nevoiţi, de aceea, să se ridice şi mai sus, ca să nu se izbească de creasta muntelui japonez Fusi-Yama. Perdeaua

Cei doi colegi putură să vadă uriaşa cetate...

de piclă se destrămă însă în cele din urmă, lăsînd să iasă la iveală un oraş imens cu palate, vile, case, parcuri, grădini. Fără să-l fi văzut chiar, Robur l-ar fi recunoscut numai după hămăitul sutelor şi miilor de cîini, după ţipetele păsărilor de pradă şi duhoarea de stîrv pe care leşurile osîndiţilor la moarte o împrăştia în văzduh.

Cei doi colegi se aflau pe platformă, în momentul în care inginerul îşi întipărea în minte acest punct de reper, pentru cazul cînd ar fi trebuit să-şi urmeze drumul prin neguri.

— Domnilor, rosti el, nu văd de ce v-aş tăinui faptul că oraşul acesta este Yedo, capitala Japoniei.

Uncle Prudent nu răspunse. De cîte ori se afla de faţă inginerul, simţea că i se taie suflarea, ca şi cum plămînii lui ar fi dus lipsă de aer.

— Privelişteа acestui oraş, continuă Robur, e într-adevăr foarte ciudată.

— Oricît ar fi de ciudată... îi întoarse vorba Phil Evans.

— Nu se compară cu Pekin? îl completă inginerul. Şi eu cred la fel şi peste puţin veţi avea prilejul să vă încredinţaţi cu ochii dumneavoastră.

Nici că putea fi cineva mai binevoitor.

Albatrosul, care se îndreptă spre sud-est, îşi schimbă în momentul acela direcţia cu patru carturi, căutîndu-şi spre est o nouă rută.

Peste noapte, ceaţa se risipi. Erau semne că taifunul era gata să se dezlănţuie, judecînd după scăderea rapidă a barometrului, după aburii ce se împrăştiaseră şi după norii groşi şi de formă elipsoidală ce încremeniseră pe cerul ca de aramă; în partea opusă, dîre lungi de carmin, în zare, trase cu condeiul parcă pe o pînză sură ca ardezia, apoi o porţiune largă, senină de tot, la nord; în sfîrşit, marea lină, netedă, a cărei faţă însă, la apusul soarelui, căpăta o culoare stacojie închisă.

Spre marele lor noroc, taifunul se dezlănţui mai la sud, neavînd alte consecinţe decît aceea de a risipi pîclele ce se îngrămădiseră de aproape trei zile.

Într-un ceas făcură două sute de kilometri, zburînd peste strîmtoarea Coreei, apoi peste extremitatea peninsulei. În timp ce taifunul bîntuia coasta de sud-est a Chinei, *Albatrosul* se legăna deasupra Mării Galbene, iar în zilele de 22 şi 23, deasupra golfului Pe-Tchi-Li; la 24 o lua în sus pe valea fluviului Pei-Ho, ca în sfîrşit să plutească deasupra capitalei Celestului Imperiu.

Aplecaţi peste balustrada platformei, cei doi colegi putură să vadă foarte desluşit, aşa cum le spusese inginerul, uriaşa cetate cu zidul ce-o desparte în două — oraşul manciurian şi oraşul chinez —

cele douăsprezece mahalale ce o înconjoară, bulevardele largi ce se îndreaptă toate spre centru, templele cu acoperişuri galbene şi verzi scăldate în lumina răsăritului de soare, parcurile ce împresoară palatele mandarinilor; apoi în mijlocul oraşului manciurian, cele şase sute şaizeci şi opt de hectare[1] ale oraşului galben, cu pagodele lui, cu grădinile împărăteşti, cu lacurile-i artificiale, cu muntele-i de cărbune ce domină întreaga aşezare; în sfîrşit, în mijlocul oraşului galben, ca la un joc de cuburi, un cub vîrît într-altul, oraşul roşu, adică palatul imperial cu toate acele uluitoare plăsmuiri ale arhitecturii lui. În timp ce zburau aşa, aerul, dedesubt, era împînzit de o armonioasă şi ciudată îmbinare de zvonuri. Ai fi spus, un concert de harpe eoliene. În văzduh pluteau sute de zmeie de toate formele, din frunze de palmier sau de pandanus, prevăzute în partea de sus cu un fel de arc dintr-un lemn uşor cu capetele împreunate printr-o limbă subţire de bambus. În bătaia vîntului toate aceste drimbe cu sunete diferite, ca notele unei armonice, scoteau nişte suspine cum nu se poate mai melancolice. Se părea că aici respirai un fel de oxigen muzical.

Robur avu ideea năstruşnică de a se apropia de orchestra aceea din văzduh şi *Albatrosul* coborî agale să se scalde în undele sonore pe care le emiteau zmeiele împînzind atmosfera.

În clipa următoare, însă, în sînul populaţiei fără număr a oraşului se stîrni o vîlvă nemaipomenită. Sunete de tam-tam şi de alte felurite instrumente chinezeşti zgomotoase, mii şi mii de detunături de puşti, sute de bubuituri de mortiere, totul fu pus în mişcare ca să alunge aeronava. Dacă astronomii chinezi putură să-şi dea seama în ziua aceea că maşinăria ce plutea în văzduh era fenomenul a cărui apariţie stîrnise atîtea discuţii, milioanele de locuitori ai Celestului Imperiu, de la modestul făuritor de versuri pînă la cei mai ursuzi mandarini, îl luară drept o arătare apocaliptică, ce se ivise pe cerul lui Buddha.

Nimeni nu se sinchisi însă de aceste demonstraţii pe bordul *Albatrosului,* de care nu era chip să se apropie cineva. În schimb, sforile ce ţineau zmeiele priponite de ţăruşii împlîntaţi în grădinile împărăteşti fură secerate sau smulse năprasnic. Cît despre jucăriile uşoare ce pluteau în văzduh, unele începură a coborî cu repeziciune, înteţindu-şi armonioasele suspine, altele se prăvăliră ca nişte păsări cărora nişte plumbi le-ar fi frînt aripile şi al căror cîntec se sfîrşeşte odată cu ultima suflare. Un vacarm cumplit cu sunete de fanfară, stîrnit de trompeta lui Tom Turner, năpădi deodată capitala, acoperind ultimele note ale concertului aerian. Cu toate astea detunăturile terestre nu încetară. Şi cum în aceeaşi clipă o bombă explodă la cîteva zeci de picioare

[1] De patrusprezece ori, aproximativ, suprafaţa Cîmpului lui Marte. (n. a.)

distanţă de platforma *Albatrosului*, aeronava se urcă din nou în înaltul cerului, în zonele inaccesibile.

Ce alte întîmplări se mai petrecură în zilele următoare? Nimic, nici un incident de pe urma căruia prizonierii să poată trage vreun folos. Încotro zbura aeronava? Mereu în aceeaşi direcţie, adică spre sud-vest, ceea ce mărturisea intenţia de a lua drumul Hindustanului. Lucrul acesta se vedea şi după faptul că ţinuturile peste care treceau, fiind brăzdate de înălţimi tot mai mari, sileau *Albatrosul* să-şi potrivească zborul după relieful lor. La vreo zece ore după ce părăsiseră Pekinul, Uncle Prudent şi Phil Evans avură prilejul să zărească o parte din Marele Zid, la marginea provinciei Şensi. Pe urmă, ocolind Munţii Kunlun, zburară peste valea Weng Ho şi ajunseră deasupra Tibetului.

Tibetul — podişuri înalte lipsite de vegetaţie, ici şi colo creste înzăpezite, prăpăstii secătuite de apă, puhoaie alimentate de gheţari, adînciturii îmbrăcate în scînteietoare straturi de sare, lacuri împresurate de verdeaţa pădurilor.

Barometrul scăzuse la 450 de milimetri, ceea ce însemna că se aflau la o altitudine de peste patru mii de metri deasupra nivelului mării. La înălţimea asta, temperatura, deşi erau în toiul căldurilor de peste an din emisfera boreală, nu se ridica niciodată peste zero grade. Frigul împreună cu viteza *Albatrosului* îi punea pe călători într-o situaţie destul de neplăcută. Aşa că îndată ce căpătară nişte pleduri călduroase, cei doi colegi se grăbiră să se retragă la ei, în ruf.

Firește că, pentru a menţine aeronava într-o atmosferă rarefiată, trebuise să se sporească la maximum viteza cu care se învîrteau elicele de suspensie. Acestea însă mergeau strună, toate ca una singură — şi pluteau, parcă, legănaţi de un freamăt de aripi.

În ziua aceea, Gartok, oraş din partea occidentală a Tibetului, capitala ţinutului Guari-Khorsum, avu prilejul să vadă trecînd *Albatrosul*, care, de acolo, de jos, nu părea să fie mai mare ca un porumbel călător.

La 27 iunie, Uncle Prudent şi Phil Evans zăriră un stăvilar colosal, deasupra căruia se înălţau cîteva piscuri semeţe troienite de omături, ce le închideau zarea.

Proptiţi amîndoi în ruf, la prova, ca să poată înfrunta viteza zborului, priveau uriaşii aceia de piatră ce păreau că vor să iasă în calea aeronavei.

— Trebuie să fie munţii Himalaya, spuse Phil Evans. Probabil că Robur o să cîrmească, luînd-o pe la poalele lor, fără a mai încerca să treacă dincolo, în India.

— Cu atît mai rău! răspunse Uncle Prudent. E atît de întinsă ţara asta, încît cine ştie dacă n-ar fi putut să...

— Dacă nu cumva o avea de gînd să ocolească lanţul prin Birmania, pe la est, sau prin Nepal, pe la vest.

— În orice caz, în vecii vecilor n-ar fi în stare să răzbată prin el!

— Nu mai spune! se auzi în momentul acela un glas.

A doua zi, 28 iunie, *Albatrosul* se afla în faţa masivului gigantic, deasupra ţinutului Dzang. De partea cealaltă a Munţilor Himalaya se întindea Nepalul.

De fapt sînt trei lanţuri de munţi ce-ţi curmă pe rînd drumul spre India, cînd vii dinspre nord. Cele două de la miazănoapte, printre care *Albatrosul* se strecurase ca o corabie printre două matahale de stînci, sînt primele trepte ale barierei ce taie în curmeziş Asia Centrală. Mai întîi, Kunlun, pe urmă Karakorum, care mărginesc valea longitudinală paralelă cu Himalaya, adică paralelă cu lanţul crestelor, ce separă bazinul fluviului Indus, la vest, de al fluviului Brahmaputra, la est.

Ce minunat sistem orografic! Peste două sute de vîrfuri a căror altitudine fusese măsurată, dintre care şaptesprezece depăşind înălţimea de douăzeci şi cinci de mii de picioare! În faţa *Albatrosului* se ridica Muntele Everest, de opt mii opt sute patruzeci de metri. La dreapta, culmea Dwalaghiri, de opt mii două sute de metri. La stînga vîrful Kinciandjinga de opt mii cinci sute nouăzeci şi doi de metri, ce rămăsese pe al doilea plan de cînd cu ultimele măsurători ale Everestului.

Robur nu năzuia, desigur, să atingă culmile acestor înălţimi, în schimb cunoştea, fără doar şi poate, diferitele pasuri din Munţii Himalaya şi, printre altele, şi pasul Ibi-Gamin pe unde trecuseră, în 1856, fraţii Schlagintweit, la o altitudine de şase mii opt sute de metri, şi, luîndu-şi inima în dinţi, o apucă într-acolo.

Trăiră astfel cîteva ceasuri pline de emoţii, ba chiar foarte grele. Cu toate astea, dacă rarefacţia aerului nu atinse un asemenea grad încît să fie siliţi a folosi nişte aparate speciale pentru a primeni oxigenul în cabine, era în schimb un ger cumplit.

Robur, care şedea la postul lui la prova, cu figura-i virilă acoperită de o glugă, dădea comenzile, dirijînd manevrele. Tom Turner ţinea în mînă cîrma. Mecanicul era tot timpul cu ochii la pilele ale căror acizi, din fericire, nu aveau de ce să se teamă de îngheţ. Elicele puse în mişcare cu maximum de viteză scoteau un sunet din ce în ce mai ascuţit, extrem de puternic în pofida densităţii atît de scăzute a aerului. Barometrul coborîse la 290 de milimetri, ceea ce însemna că se aflau la o altitudine de şapte mii de metri.

Măreaţă era aşezarea acestui vălmăşag de creste! Pretutindeni numai vîrfuri ninse. Nici un ochi de apă nicăieri, numai gheţari ce coborau pînă la zece mii de picioare, socotind de la poalele munţilor în sus. Nici un fir de iarbă, nimic decît fanerogame răzleţe la graniţa vieţii vegetale. Nici pomeneală de falnicii pini şi cedri ce alcătuiesc neasemuitele păduri de jos, de pe coastele Himalayei. Nici pomeneală de uriaşele ferigi sau de acele plante parazite nemăsurat de lungi ce înlănţuie trunchi de trunchi la umbra pădurilor din junglă. Nici picior de animal, cal sălbatic, iac sau bou tibetan. Cînd şi cînd doar vreo gazelă rătăcită prin aceste coclauri. Nici o zburătoare, în afară de cîteva perechi de ciori în stare să trăiască în păturile cele mai de sus ale atmosferei, unde nu se mai poate respira. Răzbătînd în partea cealaltă a trecătoarei, *Albatrosul* începu a coborî. La ieşirea din defileu, dincolo de zona pădurilor, se întindea cît vedeai cu ochii şesul neţărmurit. Robur se apropie atunci de oaspeţii săi şi-i înştiinţă cu amabilitate:

— India, domnilor!

Capitolul X

ÎN CARE VOM VEDEA CUM ŞI DE CE A AJUNS VALETUL FRYCOLLIN SĂ FIE COBORÎT CU HÎRZOBUL

Inginerul nu avea nicidecum intenţia să colinde cu maşina lui zburătoare pe deasupra minunatelor ţinuturi ale Hindustanului. Pe cît se părea, nu urmărise altceva decît să arate ce extraordinar aparat de locomoţie avea şi să-i convingă de acest lucru şi pe cei care nu voiau să se lase convinşi. Înseamnă, deci, că *Albatrosul* era desăvîrşit în toate privinţele, deşi nimic nu poate fi desăvîrşit pe lume? Vom vedea mai încolo.

În orice caz, dacă în sinea lor Uncle Prudent şi colegul său nu puteau decît să admire forţa unui asemenea aparat de navigaţie aeriană, pe chipul lor nu lăsau să se vadă nimic. Nu aşteptau decît un prilej potrivit ca să fugă. Nici măcar nu catadicseau să se minuneze în faţa priveliştei fără pereche ce li se dezvăluia în timp ce *Albatrosul* zbura de-a lungul pitoreştilor hotare ale ţinutului Pendjab.

E drept că la poalele Himalayei se ţineau lanţ smîrcurile, dînd naştere la emanaţii dăunătoare sănătăţii; în această regiune numită Terai

frigurile bîntuiau sub formă endemică. Aceasta însă nu putea să stinghereascâ nicidecum mersul *Albatrosului,* nici să primejduiască sănătatea echipajului. Aparatul se îndrepta fără prea mare grabă spre unghiul pe care îl făcea teritoriul Hindustanului în punctul de întîlnire al graniţelor Turkestanului cu cele ale Chinei. În ziua de 29 iunie, dis-de-dimineaţă, în faţa lui se deschidea minunat de frumoasa vale a Kashmirului.

Da, era într-adevăr minunată această padină ce se desfăcea între lanţul cel mare şi cel mic al munţilor Himalaya! Brăzdată de sute de contraforturi ale uriaşilor de piatră, contraforturi ce se pierdeau cu încetul în bazinul rîului Hidasp, valea era udată de încolăciturile capricioase ale acestei ape care avusese parte să vadă încrîncenîndu-se armatele lui Porus şi ale lui Alexandru, adică India şi Grecia măsurîndu-şi puterile în Asia Centrală. Iar dacă cele două cetăţi întemeiate de Macedonean în amintirea biruinţei sale dispăruse de pe faţa pămîntului de nu li se mai dăduse de urmă, Hidaspul curgea şi acum prin aceleaşi locuri.

În dimineaţa aceea, *Albatrosul* trecu în zbor pe deasupra oraşului Srinagar, cunoscut mai ales sub numele de Kashmir. Uncle Prudent şi însoţitorul său văzură o încîntătoare aşezare tolănită pe amîndouă malurile apei, cu poduri de lemn drepte ca nişte fire întinse, cu case de bîrne împodobite cu baloane dantelate, cu ţărmuri umbrite de plopi semeţi, cu acoperişuri năpădite de iarbă ce semănau, privite de sus, cu nişte mușuroaie de cîrtiţe, cu nenumărate canale, pe care bărcile se vedeau ca nişte coji de nucă, iar luntraşii mici ca furnicile, cu palate şi temple, şi chioşcuri, şi moschei şi bungalowuri la marginea oraşului — toate oglindindu-se în apă, încît păreau de două ori mai multe; pe urmă străvechea cetăţuie Hari-Parvata durată pe creştetul unei măguri, ca fortul cel mai de seamă al Parisului pe înălţimea ce poartă numele de Mont Valérien.

— Aş zice că-i Veneţia, rosti Phil Evans, dacă am fi în Europa.

— Ei, dacă am fi în Europa, îi răspunse Uncle Prudent, am şti noi — nu-i aşa? — să găsim drumul spre America!

Albatrosul nu zăbovi deasupra lacului pe care îl străbate rîul şi o porni mai departe în zbor peste valea rîului Hidasp.

Apoi, coborînd la o distanţă de vreo zece metri de undele lui, se opri locului timp de o jumătate de oră, nu mai mult. Atunci, azvîrlind peste bord un tub de cauciuc, Tom Turner cu oamenii săi se îngriji să facă o nouă provizie de apă, pe care o pompară din rîu cu ajutorul unui aparat pus în mişcare de curentul electric produs de acumulatori.

În timp ce se îndeplinea această operaţie, Phil Evans şi Uncle Prudent schimbară o privire. Acelaşi gînd le fulgerase amîndurora prin

minte. Se aflau la numai cîţiva metri deasupra rîului, destul de aproape de mal. Amîndoi erau buni înotători. O săritură în apă ar fi fost de ajuns ca să-şi recapete libertatea şi, după ce se vor fi cufundat în valuri, ce mai putea să facă Robur ca să-i înhaţe din urmă? Pentru ca elicele propulsoare să se poată mişca în voie nu trebuia oare ca aparatul să păstreze o distanţă de cel puţin doi metri de suprafaţa apei?

Într-o clipă li se perindară prin minte toţi sorţii de izbîndă. Într-o clipă cumpăniră toate posibilităţile. Şi tocmai se pregăteau să sară peste parmaclîc, cînd deodată cîteva perechi de mîini îi înşfăcară de umeri.

Fuseseră cu ochii pe ei. Acum nu mai era chip s-o şteargă.

De astă dată nu se mai lăsară chiar aşa, cu una, cu două. Încercară să-i îmbrîncească pe cei care-i ţineau să nu scape. Numai că oamenii de pe *Albatros* erau nişte vlăjgani, nu glumă!

— Domnilor, se mulţumi să spună inginerul, cînd cineva are plăcerea de a călători împreună cu Robur Cuceritorul, cum prea bine l-aţi poreclit, şi încă pe bordul unui aparat atît de minunat ca *Albatrosul,* nu se gîndeşte s-o şteargă aşa... englezeşte! Aş spune chiar că nici măcar nu se mai gîndeşte să plece!

Phil Evans îl trase cu de-a sila pe colegul său, care părea gata să facă cine ştie ce năzbîtie, şi intrară în ruf, hotărîţi să-şi ia tălpăşiţa, fie ce-o fi, încotro îi vor duce ochii.

Albatrosul îşi continuă drumul în aceeaşi direcţie, adică spre vest. În ziua aceea zbură cu o viteză mijlocie peste teritoriul Kabulistanului, a cărui capitală se întrezări cîteva clipe, pe urmă trecu frontiera regatului în dreptul cetăţii Herat, la o mie o sută de kilometri depărtare de Kashmir.

Ţinutul se mistui curînd sub un adevărat uragan de nisip, aşa cum se dezlănţuiau prea deseori prin partea locului. Vîntul acesta, numit *tebbad,* purta cu sine, odată cu sarcina imponderabilă a pulberei stîrnite în cale, germenii frigurilor. Şi cîte caravane nu se prăpădiseră în mijlocul vîrtejurilor de colb!

Cît despre *Albatros,* ca să scape din colbăria ce ar fi putut dăuna gingaşelor lui angrenaje, se ridică la o înălţime de două mii de metri, căutînd o zonă mai sănătoasă.

Şi astfel pieri din vedere frontiera Persiei şi nesfîrşitele-i cîmpii ce rămaseră învăluite în pîcle. Aparatul mergea cu o viteză destul de moderată, deşi nu avea a se teme de nici un obstacol ce i-ar fi putut ieşi în cale. Într-adevăr, dacă pe hartă se văd cîteva lanţuri de munţi, cotele indică doar înălţimi mijlocii. În preajma capitalei însă era mai cuminte să ocolească piscul Damavend al cărui creştet înzăpezit atin-

gea o înălțime de aproape șase mii șase sute de metri, pe urmă Elbrusul la poalele căruia era așezat Teheranul.

La 2 iulie, cum se crăpă de ziuă, se pomeniră în față cu piscul Damavend ce se ridica deasupra simunului.

Albatrosul își croi drumul în așa fel, încît să treacă pe deasupra orașului, pe care vîntul îl învăluise într-un nor de praf fin.

Cu toate astea, pe la orele zece dimineața, se zăriră șanțurile largi ce înconjoară întăriturile, iar la mijloc, palatul șahului cu zidurile-i îmbrăcate în plăci de faianță și cu bazinele lui ce păreau săpate în niște uriașe peruzele de un albastru strălucitor.

Priveliștea pieri ca o nălucă. De aci încolo, *Albatrosul,* schimbînd direcția, o porni aproape de-a dreptul spre nord. Cîteva ore mai tîrziu se afla deasupra unui orășel durat în colțul pe care îl face la miază-noapte granița persană, pe malul unei ape întinse, ale cărei margini nu se zăreau nici spre nord, nici spre apus.

Orașul acesta era cea mai înaintată spre sud dintre așezările ruse. Iar întinderea aceea de apă era Marea Caspică.

Nici urmă de colburi învîrtejite, aici. Priveliștea înfățișa o grupare de case europenești, orînduite de-a lungul unui promontoriu, din mijlocul cărora se înălța o clopotniță.

Albatrosul începu să coboare spre apa mării a cărei suprafață se află la trei sute de picioare sub nivelul oceanului. Spre seară aeronava zbura de-a lungul coastei ce se desfășoară în sus spre golful Balkan, iar a doua zi, 3 iulie, plutea la o sută de metri deasupra Caspicei.

Pămîntul nu se mai zărea deloc nici spre Asia, nici spre Europa. Cîteva pînze umflate de vînt pe fața mării. Erau niște corăbii indigene, ușor de recunoscut după forma lor, unele așa-numite *keebey* cu două catarge, caicuri cu cîte un catarg folosite odinioară de pirați, teimiluri, bărci obișnuite de transport sau de pescuit. Pe alocuri se ridicau pînă la *Albatros* suluri de fum slobozite de coșurile unor steamere din Astrulad, pe care Rusia le ținea pentru paza apelor turcmene.

În dimineața aceea, stînd de vorbă cu bucătarul François Tapage, la o întrebare pusă de acesta, contramaistrul Tom Turner îi răspunsese următoarele:

— Da, vom rămîne cam patruzeci și opt de ore, aproximativ, deasupra Caspicei.

— Ce bine, se bucurase bucătarul, să putem — nu-i așa? — să pescuim!...

— Întocmai!

Ca să facă în patruzeci și opt de ore un drum de șase sute douăzeci și cinci de mile — cît măsura, adică, în lungime, marea aceasta lată

de două sute de mile — însemna că *Albatrosul* avea să meargă cu o viteză destul de redusă, ba chiar nulă în timpul pescuitului.

Se vede, însă, că vorbele lui Tom Turner fuseseră auzite de Phil Evans care se afla în clipa aceea la prova. Frycollin se încăpăţîna, tocmai, să-i impuie urechile cu tînguirile lui fără sfîrşit, rugîndu-l să stăruie pe lîngă stăpînul său „să-l lase jos, pe pămînt".

Fără a răspunde nicicum la această cerere năstrușnică, Phil Evans se înapoie la Uncle Prudent. Şi luînd toate măsurile de precauţie cuvenite ca să nu-i audă cineva, îi împărtăşi cele cîteva fraze pe care le schimbaseră între ei Tom Turner şi bucătarul.

— Phil Evans, răspunse Uncle Prudent, cred că nici unul dintre noi nu-şi face vreo iluzie asupra intenţiilor pe care nemernicul ăsta le are în privinţa noastră?

— Nici o iluzie, într-adevăr, răspunse Phil Evans. N-o să ne lase liberi decît atunci cînd i-o căşuna lui, dacă ne-o lăsa liberi vreodată!

— În cazul ăsta, trebuie să facem pe dracul în patru ca să scăpăm de *Albatrosul* ăsta!

— Straşnic aparat, ce să spun!

— O fi, exclamă Uncle Prudent, dar e al unei puşlamale care ne ţine aici ferecaţi, călcînd orice drepturi în picioare. Gîndeşte-te că aparatul ăsta e pentru noi şi pentru ai noştri o primejdie de fiece clipă. Dacă, aşadar, nu reuşim să-l distrugem...

— Mai întîi să ne luăm tălpăşiţa!... răspunse Phil Evans. Pe urmă om vedea ce-o mai fi!

— Bine, încuviinţă Uncle Prudent, să folosim, deci, orice prilej ce ne-o ieşi în cale. Precum se vede, *Albatrosul* o să traverseze Marea Caspică, pentru ca după aceea să-şi ia zborul mai departe spre Europa, îndreptîndu-se fie spre nord, deasupra Rusiei, fie spre vest, deasupra ţărilor meridionale. Ei, şi atunci, oriunde ar fi să punem piciorul pe pămînt, pînă la ţărmul Atlanticului, fii sigur că vom găsi un mijloc de salvare. Aşa că trebuie să fim gata oricînd.

— Dar, întrebă Phil Evans, cum fugim?

— Ascultă aici, răspunse Uncle Prudent. Cîteodată noaptea se întîmplă ca *Albatrosul* să plutească la o distanţă de cîteva sute de picioare numai de pămînt. Ei bine, există pe bord nişte cabluri care au cam aceeaşi lungime şi, cu un pic de curaj, am putea — nu-i aşa? — să ne dăm drumul în jos...

— Sigur, răspunse Phil Evans, la o adică, n-aş pregeta...

— Nici eu, adăugă Uncle Prudent. Trebuie să-ţi mai spun că, noaptea, în afară de timonierul care stă la pupa, nu mai rămîne nimeni de veghe. Şi s-a nimerit ca unul din cablurile astea să se afle tocmai

la prova, așa că n-ar fi imposibil să-l desfacem pe tăcute fără să prindă nimeni de veste...

— Bun, spuse Phil Evans. Mă bucur, Uncle Prudent, că ești mai liniștit acum. E mai bine așa, cînd vrei să te apuci de-o treabă. Deocamdată însă iată-ne deasupra Caspicii. Se văd o mulțime de vase de mare. *Albatrosul* o să coboare, desigur, și o să stea locului tot timpul cît vor pescui. Ce zici, n-am putea oare să ne folosim de acest prilej?...

— Da' de unde, sînt mereu cu ochii pe noi, chiar și atunci cînd ai crede că nu e nimeni la pîndă, răspunse Uncle Prudent. Ai văzut și dumneata cînd am încercat să ne aruncăm în Hidasp.

— Dar cum putem ști că nu sînt cu ochii pe noi și noaptea? îi întoarse vorba Phil Evans.

— Trebuie totuși să isprăvim odată! exclamă Uncle Prudent. Da, isprăvim și cu *Albatrosul*, și cu stăpînu-său!

Cum vedeți, sub imboldul mîniei, cei doi colegi — și mai cu seamă Uncle Prudent — ar fi fost în stare să facă cele mai nesăbuite lucruri și poate și cele mai dăunătoare siguranței lor personale.

Simțămîntul propriei lor neputințe, felul disprețuitor și ironic în care se purta Robur față de ei, răspunsurile tăioase pe care le dădea, totul nu făcea decît să sporească încordarea unei situații din ce în ce mai grele pe zi ce trecea.

Chiar în aceeași zi se întîmplă ceva care era cît pe ce să dea loc unui schimb de cuvinte fără doar și poate regretabil între Robur și cei doi colegi. Nici că și-ar fi închipuit Frycollin că de la el avea să se pornească totul.

Trezindu-se deasupra nețărmuritelor întinsuri ale mării, slab de înger cum era, îl apucase iarăși o spaimă cumplită. Și, ca un copil, începu să se vaite, să cîrtească, să strige și să se zbuciume, zvîrcolindu-se și strîmbîndu-se în fel și chip.

— Vreau să plec!... Vreau să plec! răcnea el. Ce-s eu, pasăre?... Doar nu m-am născut să zbor!... Lăsați-mă jos, zău, lăsați-mă să cobor... chiar acum!...

Nu mai e nevoie să spun că Uncle Prudent nu încerca deloc să-l potolească — dimpotrivă. Așa că în cele din urmă urletele îl făcură pe Robur să-și iasă, ca niciodată, din răbdări.

Și atunci, cum Tom Turner și tovarășii acestuia se pregăteau tocmai să manevreze aparatul în vederea pescuitului, inginerul, ca să se descotorosească de Frycollin, dădu ordin să fie închis la el în cabină. Frycollin însă continuă să se zbuciume, să bată în pereți, să urle și mai cu foc.

Era pe la miezul zilei. În momentul acela, *Albatrosul* se afla la vreo cinci, şase sute de metri numai deasupra nivelului mării. La vederea lui, cîteva ambarcaţii o luară pe aci încolo, spăimîntate. Curînd nu se mai zări nici urmă de vas pe Caspica.

Cum vă puteţi închipui, în asemenea condiţii, cînd n-aveau decît să se azvîrle în apă ca să scape, cei doi colegi trebuiau să fie, aşa cum erau de fapt, supravegheaţi în mod special. Chiar dacă s-ar fi aruncat peste bord, se înţelege de la sine că cei de pe *Albatros* s-ar fi priceput, nici vorbă, să-i culeagă din apă cu barca lor de cauciuc. Aşa că nu putură face nici o mişcare în timpul pescuitului, la care Phil Evans se simţi obligat să asiste, pe cînd Uncle Prudent, spumegînd de mînie, se retrase în cabină.

Marea Caspică, precum se ştie, este o depresiune de origine vulcanică. În ea se varsă o seamă de fluvii mari, Volga, Ural, Kura, Kama, Emba şi altele. Dacă prin evaporare apele n-ar fi fost uşurate de prisosul lor, de bună seamă că marea aceasta, cu o suprafaţă de şaptesprezece mii de leghe pătrate şi o adîncime mijlocie cuprinsă între şaizeci şi patru sute de picioare, s-ar fi revărsat, inundînd ţărmurile ei de la nord la est, mai scunde şi mlăştinoase. Deşi această căldare nu comunica nici cu Marea Neagră, nici cu Marea Aral, ale căror niveluri erau mult mai ridicate decît al său, în sînul ei mişunau totuşi sumedenie de peşti — bineînţeles dintr-aceia cărora le convine amărăciunea destul de pronunţată a undelor ei, datorită catranului cărat de apele afluenţilor săi din partea de miazăzi.

Aşadar, gîndindu-se la variaţia pe care pescuitul putea s-o aducă în meniul lor de fiecare zi, oamenii din echipajul *Albatrosului* nu căutau să ascundă cîtuşi de puţin plăcerea ce o simţeau de pe acum.

— Atenţiune! strigă Tom Turner, care tocmai apucase cu cangea o matahală de peşte ce semăna cu un rechin.

Era o frumuseţe de nisetru, lung de şapte picioare, din specia numită de ruşi „beluga", o specie din ale cărei icre, preparate cu sare, oţet şi vin alb, se face caviarul. Poate că nisetrul pescuit în apele fluviilor e mai gustos decît nisetrul de mare; totuşi şi acesta fu întîmpinat cu bucurie pe bordul *Albatrosului*.

Pescuitul fu mai spornic însă cînd cutreierară marea cu năvoadele aducînd de-a valma crapi, plătici, somoni, ştiuci de apă sărată[1] şi mai ales o mulţime de cegi de mărime mijlocie din acelea pe care bogătaşii, iubitori de mîncăruri alese, le aduc, vii, la Moscova şi la Petesburg, tocmai de la Astrahan. Toţi aceşti peşti aveau să treacă

---

[1] Din eroare, autorul amestecă peştii de apă dulce cu cei de mare; nici crapul, nici plătica, nici ştiuca nu trăiesc în apă sărată. (n. t.)

Frycollin se pomeni legănîndu-se în gol

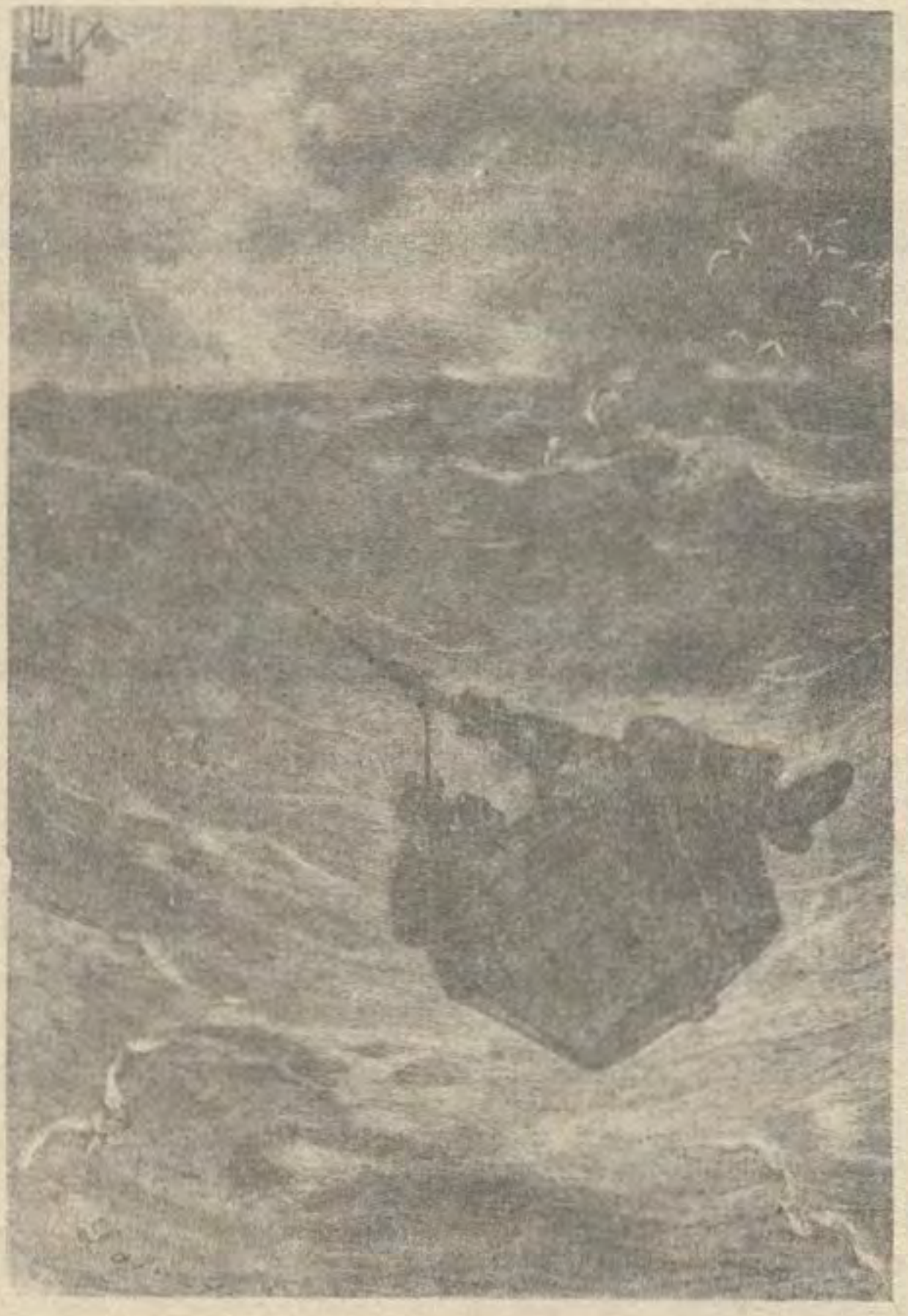

imediat din elementul lor natural în clădirile echipajului, fără nici un fel de speze de transport.

Oamenii lui Robur traseră cu dragă inimă năvoadele afară din apă, după ce le plimbaseră pe o distanță de cîteva mile. Gasconul François Tapage urla de plăcere, arătînd astfel că-și merita din plin numele[1]. Un ceas de pescuit le ajunse să umple bazinele cu pește viu de pe aeronava care o porni mai departe, spre nord.

Cît ținu popasul, Frycollin nu încetase o clipă să strige și să bată în pereții cabinei, făcînd un tărăboi insuportabil.

— Afurisitul ăsta de negru nu se mai potolește odată! izbucni Robur, care ajunsese într-adevăr la capătul răbdării.

— Cred, domnule, că are tot dreptul să protesteze! îi răspunse Phil Evans.

— Desigur, așa cum și eu am dreptul să-mi cruț urechile! îi întoarse vorba Robur.

— Domnule inginer Robur... rosti Uncle Prudent care tocmai ieșise pe platformă.

— Domnule președinte al Institutului Weldon... Făcură cîțiva pași unul spre altul, privindu-se în luminile ochilor.

Apoi, Robur, dînd din umeri:

— Jos, cu hîrzobul, ordonă el.

Tom Turner înțelese pe loc. Frycollin fu scos cu de-a sila din cabină.

Ce țipete pe el cînd contramaistrul împreună cu un camarad de al său îl înșfăcară și, legîndu-l fedeleș, îl băgară într-un hîrdău de care înnodară zdravăn capătul unui odgon!

Era unul din odgoanele acelea pe care Uncle Prudent chibzuise să le folosească așa cum știm.

Frycollin crezuse la început că vor să-l spînzure...

Nu! Avea să fie spînzurat, ce-i drept, însă într-un hîrdău.

Într-adevăr, odgonul fu aruncat peste bord și lăsat să se depene pe o lungime de o sută de picioare, iar Frycollin se pomeni deodată legănîndu-se în gol. Acum putea să țipe cît poftea. Spaima însă îi încleștase beregata, așa că nu mai spuse nici pîs.

Uncle Prudent și Phil Evans încercară să împiedice execuția, dar fură împinși înapoi.

— E o ticăloșie!... O faptă mișelească! începu să strige Uncle Prudent, care-și ieșise din fire.

— Nu mai spune! îl luă peste picior Robur.

---

[1] „Tapage" în limba franceză înseamnă tărăboi, gălăgie. (n. t.).

— E un abuz de putere împotriva căruia voi protesta şi nu numai prin viu grai!

— Protestează!

— Am să ţi-o plătesc, domnule inginer Robur!

— Poftim, plăteşte-mi-o, domnule preşedinte al Institutului Weldon!

— Şi dumitale, şi celorlalţi ce te însoţesc!

Oamenii de pe *Albatros* se apropiaseră cu intenţii prea puţin binevoitoare. Robur le făcu semn să plece.

— Da, şi dumitale şi celorlalţi!... stărui Uncle Prudent, pe care colegul său căuta zadarnic să-l potolească.

— N-ai decît! îi răspunse inginerul.

— Prin toate mijloacele cu putinţă!

— Destul! îi tăie vorba Robur pe un ton ameninţător. Destul! Vezi că mai sînt şi alte odgoane pe bord! Fă bine şi taci, dacă nu vrei ca stăpînul să ia şi el urma valetului!

Uncle Prudent tăcu, dar nu de frică, ci fiindcă îl apucase un asemenea năduf, încît Phil Evans fu nevoit să-l ia cu el în cabină.

Între timp, într-un singur ceas, vremea se schimbase fără veste. Erau semne în văzduh care nu lăsau nici o îndoială. Furtuna stătea gata să izbucnească. Atmosfera era atît de încărcată cu electricitate, încît, pe la orele două şi jumătate, Robur putu să vadă cu ochii lui un fenomen pe care nu-l mai întîlnise încă pînă atunci.

Din nord, adică din partea de unde venea furtuna, se ridicau vălătuci de pîclă aproape luminoşi — ceea ce se datora, desigur, variaţiei pe care o suferise încărcătura electrică a diferitelor straturi de nori. Reflexele acestor trîmbe împrăştiau pe suprafaţa mării mii şi mii de sclipiri cu atît mai vii, cu cît cerul începea să se întunece.

Nu mai lipsea mult ca *Albatrosul* să se întîlnească în drum cu meteorul, de vreme ce se îndreptau unul spre altul.

Dar Frycollin? Ei bine, Frycollin era şi acum remorcat — şi nu greşim spunînd remorcat, deoarece odgonul forma un unghi destul de larg cu aparatul ce o pornise cu o sută de kilometri pe oră, aşa că hîrdăul se afla cam în coada lui.

Vă puteţi închipui prin ce trecu bietul om în clipa cînd fulgerele începură a brăzda văzduhul jur împrejur, în timp ce tunetul bubuia în înaltul cerului.

Tot echipajul era ocupat acum să manevreze aparatul spre a preîntîmpina vijelia, fie ridicîndu-se deasupra ei, fie urmîndu-şi drumul printr-una din zonele inferioare ale atmosferei, spre a se depărta de locul acesta.

Albatrosul se afla la altitudinea pe care o păstra de obicei — adică la o mie de metri aproximativ — cînd se abătu un trăsnet năprasnic. În acelaşi moment se dezlănţui urgia. În cîteva clipe norii de foc se năpustiră asupra aeronavei.

Phil Evans se duse atunci să intervină pentru Frycollin, cerînd să fie urcat din nou pe bord.

Robur nu aşteptase însă să-l roage, luînd din vreme măsurile cuvenite. Pe platformă, oamenii tocmai trăgeau de odgon cînd, deodată, se produse o încetinire inexplicabilă în mişcarea de rotaţie a elicelor de suspensie.

Robur se repezi spre *ruf*, la maşini.

— Dă-i drumul!... Dă-i drumul!... îi strigă mecanicului. Trebuie să urcăm cît mai repede deasupra vijeliei!

— Imposibil, stăpîne.

— Ce s-a întîmplat?

— Nu mai merge curentul!... Se întrerupe mereu!...

Şi, într-adevăr, *Albatrosul* cobora văzînd cu ochii.

Aşa cum se întîmplă cu cablurile telegrafice în toiul furtunilor, acumulatorii electrici de pe bordul aeronavei nu mai funcţionau cum ar fi trebuit. Dar ceea ce, în cazul depeşelor, constituia un simplu neajuns, în împrejurarea de faţă însemna o primejdie cumplită, deoarece aparatul putea în orice clipă să se prăvălească în mare fără să mai fie nimic de făcut.

— Lasă-l să coboare, strigă Robur, pînă vom ieşi din cîmpul electric. Păstraţi-vă cumpătul, băieţi.

Inginerul se urcase pe banca de cart. Oamenii, fiecare la postul său, stăteau gata să execute ordinele stăpînului.

Deşi coborîse cu cîteva sute de picioare, *Albatrosul* se afla cufundat şi acum în nori şi împresurat de fulgerele ce se încrucişau în văzduh ca nişte focuri de artificii. Din clipă în clipă ai fi zis că avea să cadă trăsnetul asupra lui. Elicele îşi încetineau mereu mişcarea, şi ceea ce pînă atunci fusese o coborîre ceva mai grabnică, ameninţa să se preschimbe într-o prăbuşire.

Nu mai încăpea nici o îndoială că în mai puţin de un minut aparatul ar fi ajuns la nivelul mării. Şi ar fi fost destul să intre în apă, ca nici o putere din lume să nu-l mai poată scoate din genune.

Deodată norul încărcat cu electricitate se zări deasupra, tocmai în clipa cînd *Albatrosul* se afla cam la vreo şaizeci de picioare de crestele valurilor, care, în două, trei secunde, ar fi ajuns să scalde platforma.

Robur, însă, prinzînd momentul prielnic, se repezi la *ruf*-ul din mijloc, puse mîna pe pîrghiile de comandă şi lăsă să circule slobod curentul pilelor electrice, curent care acum nu mai era neutralizat de

tensiunea electrică a mediului înconjurător... Cît ai clipi elicele își recăpătară viteza lor obișnuită, căderea fu oprită și *Albatrosul* rămase la o altitudine mică, în timp ce propulsoarele îl mînau cît mai departe de vijelia pe care curînd o lăsă în urmă.

Nu mai e nevoie, cred, să spun că Frycollin făcuse fără voia lui o baie — preț de cîteva secunde numai. Cînd îl traseră sus, pe bord, era ud ciuciulete de parcă l-ar fi scos din fundul mării. Vă puteți închipui că, așa cum era, îi pierise și glasul.

A doua zi, 4 iulie, *Albatrosul* trecu peste țărmul dinspre miazănoapte al Mării Caspice.

Capitolul XI

ÎN CARE SE VEDE CUM MÎNIA LUI UNCLE PRUDENT CREȘTE PROPORȚIONAL CU PĂTRATUL VITEZEI

Nicicînd, în tot acest răstimp, Uncle Prudent și Phil Evans nu-și văzură atît de definitiv spulberate speranțele lor de scăpare ca în următoarele cincizeci de ore. Să se fi temut cumva Robur că supravegherea prizonierilor lui s-ar putea să fie mai puțin lesnicioasă în timpul zborului lor deasupra Europei? Se prea poate. Știa, dealtminteri, că erau hotărîți să fugă cu orice preț.

Oricum ar fi fost, o încercare în acest sens era o adevărată sinucidere. Să sări jos dintr-un expres care merge cu o sută de kilometri pe oră, nu înseamnă, poate, decît să-ți pui pielea în joc, dar să faci același lucru dintr-un rapid ce aleargă cu două sute de kilometri pe oră ar fi să-ți dorești singur moartea. Ei bine, aceeași viteză — maximum de viteză pe care-l putea atinge — o căpătase și *Albatrosul*. Mai mare decît a zborului rîndunelei, adică o sută optzeci de kilometri pe oră.

De cîtva timp, după cum probabil ați observat, vînturile dinspre nord-est predominau cu o regularitate ce nu putea fi decît prielnică manevrării aparatului, care zbura în aceeași direcție, adică, în genere, spre vest. Cum însă aceste vînturi începeau să se domolească, foarte curînd nu mai fu chip să stai afară pe platformă, fără a simți că ți se taie respirația din pricina vitezei de deplasare. Ba încă n-ar fi lipsit mult ca, la un moment dat, cei doi colegi să fie azvîrliți peste bord, dacă presiunea aerului nu i-ar fi înghesuit în peretele rufului.

Noroc că timonierul îi zări prin hublourile cabinei sale şi în aceeaşi clipă o sonerie electrică îi vesti pe oamenii din echipaj ce stăteau în post, la prova.

Patru dintre ei se strecurară fără zăbavă pe platformă, spre partea dinapoi a aparatului.

Cei care au călătorit vreodată pe mare cu vîntul în faţă, în toiul unei furtuni, să-şi amintească de această împrejurare şi îşi vor da seama cît de puternică poate fi o asemenea presiune. Atît numai că, în cazul de faţă, *Albatrosul* era cel care-i dădea naştere, datorită vitezei lui extraordinare.

Pînă la urmă, aparatul trebui să-şi încetinească zborul; numai aşa Uncle Prudent şi Phil Evans putură să se întoarcă la ei în cabină. În fiece ruf de pe *Albatros* era o atmosferă în care puteai respira în voie.

Ce solidă trebuia să fie însă construcţia, ca să poată rezista la un asemenea zbor! O adevărată minune! Cît priveşte propulsoarele din faţă şi dindărăt, nici nu se mai vedeau învîrtindu-se. Sfredeleau aerul, deşchizîndu-şi drum cu o forţă infinit de mare.

Ultima aşezare omenească observată de pe bord fusese Astrahan, oraş situat aproape la extremitatea nordică a Mării Caspice.

Steaua Deşertului — numele pesemne i-l dăduse vreun poet rus — stea odinioară de prima mărime, coborîse acum în rîndul celor de al cincilea sau al şaselea ordin. Simplă capitală de gubernie, Astrahanul îşi arătase o clipă bătrînele-i ziduri cu creneluri — acum fără nici un rost — turnurile străvechi din mijlocul cetăţii, moscheile învecinate cu biserici de construcţie modernă, catedrala ale cărei turle, în număr de cinci, poleite şi presărate cu stele albastre, păreau croite dintr-un crîmpei de cer — totul aşezat cam în dreptul gurilor fluviului Volga, largi de vreo doi kilometri.

De aici înainte zborul *Albatrosului* se asemui cu o cavalcadă prin înaltul cerului, ca şi cum ar fi fost tras de acei fabuloşi hipogrifi, care dintr-o singură bătaie de aripi străbat cîte o leghe întreagă.

În ziua de 4 iulie, la orele 10 dimineaţa, aeronava luă direcţia nord-vest, pe Volga în sus, mergînd mai mult sau mai puţin pe firul văii. Stepele Donului şi ale Uralului alunecau de o parte şi de alta a fluviului. Dacă ar fi fost cu putinţă să-şi afunde privirea în zarea acestor imense cuprinsuri, călătorii abia dacă ar fi avut răgaz să numere oraşele şi satele. În sfîrşit, spre seară, aeronava zbura deasupra Moscovei, fără a mai apuca măcar să salute drapelul Kremlinului. În zece ore făcuse vreo două mii de kilometri, adică distanţa de la Astrahan la vechea capitală a tuturor Rusiilor.

De la Moscova la Petersburg linia ferată să tot fi avut cam o mie două sute de kilometri, ceea ce însemna o călătorie de o jumătate de zi. Aşa că *Albatrosul* ajunse la Petersburg, pe malurile Nevei, întocmai ca un expres, către orele două dimineaţa. Noaptea albă, pe aceste meleaguri de care, dat fiind latitudinea lor înaltă, soarele de iunie aproape că nu se desparte mai deloc, le îngădui să cuprindă o clipă cu ochii priveliştea vastei capitale.

Trecură apoi pe deasupra golfului Finic, arhipelagului Abo, Mării Baltice, Suediei, la latitudinea Stockholmului, Norvegiei, la latitudinea Kristianiei. Două mii de kilometri numai în zece ore! S-ar fi spus că, într-adevăr, de aci încolo, nici o putere din lume n-ar fi fost în stare să stăvilească avîntul *Albatrosului*, ca şi cum rezultanta forţei sale de proiectare în spaţiu şi a atracţiei terestre l-ar fi menţinut pe aceeaşi neschimbată traiectorie în zborul lui în jurul globului pămîntesc.

Cu toate astea, la un moment dat aparatul se opri chiar deasupra vestitei cascade Rjukanfos, din Norvegia. Muntele Gusta, a cărui creastă domină toată această minunată regiune din Telemark, îi ieşi în cale întocmai ca o uriaşă piatră de hotar, peste care nu-i era îngăduit să treacă mai departe, spre vest.

Aşadar, ajungînd în acest punct, *Albatrosul* cîrmi pur şi simplu spre sud, fără să-şi micşoreze viteza.

Să vedem, însă, ce făcea Frycollin în timpul acestui neasemuit zbor? Frycollin tăcea chitic în fundul cabinei lui şi dormea cît îi poftea inima, trezindu-se doar la vremea mesei. Atunci François Tapage venea să-i ţină de urît, simţind o plăcere să-şi bată joc de sperieturile lui.

— Ei, da' ce-i asta, măi flăcăule, spunea el, ţi-a pierit graiul de nu mai strigi?... Hai, dă-i drumul, nu te sfii!... O să te ţină iarăşi atîrnat vreo două ceasuri şi atîta tot! Ia gîndeşte-te numai ce straşnică baie de aer pentru reumatism, la viteza cu care mergem acum!

— Nu ştiu, dar parcă totul stă să se desfacă în bucăţi! îndruga întruna Frycollin.

— Se prea poate, Fry, băiete! Dar aşa cum mergem noi de repede, nici măcar n-am putea să cădem!... Fii pe pace, deci!

— Credeţi?

— Pe cinstea mea de gascon!

La drept vorbind, fără a exagera cu nimic lucrurile, aşa cum făcea François Tapage, nu încăpea îndoială că, datorită vitezei cu care zburau, travaliul elicelor de suspensie era întrucîtva micşorat. *Albatrosul* aluneca la suprafaţa unei pături atmosferice aidoma rachetelor Congrève.

— Mult o să mai ţină aşa? întreba Frycollin.

— Mult?... Da' de unde! răspundea bucătarul. Toată viaţa!

— Ah! suspina Frycollin şi iar începea să se văicărească.

— Ia vezi, Fry, ia vezi, îl lua la rost, atunci, François Tapage, să nu te trimită şeful iar la plimbare, cum se zice pe la noi!

Şi Frycollin îşi înghiţea suspinele, odată cu dumicaţii dubli pe care îi băga în gură.

Între timp, Uncle Prudent şi Phil Evans, care nu erau oameni făcuţi să cîrtească fără folos, luaseră o hotărîre. Era limpede ca lumina zilei că nu mai putea fi vorba s-o şteargă. Totuşi, dacă nu mai era chip pentru ei să pună piciorul pe globul pămîntesc, n-ar putea face în aşa fel ca să dea de ştire locuitorilor acestuia ce se întîmplase, din momentul în care li se pierduse urma, cu preşedintele şi secretarul Institutului Weldon, cine era cel ce-i răpise, pe bordul cărui aparat zburător se aflau prizonieri şi să provoace, astfel, poate — dar cum, în ce fel, mărite dumnezeule! — din partea prietenilor o temerară încercare de a-i smulge din mîinile lui Robur?

Să comunice cu ei?... Dar cum? Să facă şi ei, oare, ca marinarii ajunşi la ananghie, care vîră într-o sticlă o mărturie indicînd locul naufragiului şi o azvîrlă apoi în mare?

În cazul acesta, însă, marea era însăşi atmosfera. Aici sticla n-avea cum să plutească. S-ar putea întîmpla, deci, să n-o găsească nimeni, afară numai dacă n-ar pica drept în creştetul unui trecător, căruia n-ar fi greu să-i spargă capul.

La urma urmelor, cei doi colegi n-aveau decît acest mijloc la îndemînă şi se pregăteau tocmai să jertfească una din sticlele de pe bord, cînd lui Uncle Prudent îi veni o altă idee. Preşedintelui, precum ştim, îi plăcea să tragă tabac, blînd năravaş ce se cade, cred, a fi trecut cu vederea unui american, care ar putea să aibă alte păcate mai grele. Ca unul, deci, căruia îi plăcea să tragă tabac, Uncle Prudent avea, bineînţeles, o tabacheră — acum goală. Iar tabachera asta era de aluminiu. Odată azvîrlită afară, dacă dădea peste ea vreun cetăţean cinstit, sigur c-ar fi cules-o de pe jos şi, culegînd-o, ar fi dus-o la poliţie, iar acolo s-ar fi descoperit mărturia sortită să dea în vileag situaţia în care se aflau cele două victime ale lui Robur Cuceritorul.

Zis şi făcut. Scriseră o notă scurtă, dar cuprinzătoare, pe adresa Institutului Weldon, cu rugămintea de a fi transmisă.

Pe urmă, după ce strecură nota înăuntru, Uncle Prudent înfăşură tabachera într-un petic de stofă de lînă, legînd-o zdravăn, nu numai ca să nu se deschidă în cădere, dar totodată ca să nu se spargă izbindu-se de pămînt. Nu le mai rămînea, aşadar, decît să aştepte prilejul nimerit.

În realitate operația cea mai anevoioasă, în timpul zborului acestuia uluitor deasupra Europei, era să iasă din *ruf* și să meargă de-a buşilea pe platformă, cu riscul de a fi în orice clipă luați pe sus, totul petrecîndu-se pe furiș. Pe de altă parte nu trebuia ca tabachera să cadă în mare sau în vreun golf, lac ori apă curgătoare, fiindcă s-ar fi pierdut.

N-ar fi fost însă cu neputință ca, prin acest mijloc, cei doi colegi să reușească a intra în legătură cu lumea pămînteană.

Pînă una, alta, era ziua nămiaza mare. Se gîndiră, deci, că ar fi mai bine să aștepte pînă la noapte, folosindu-se fie de o încetinire a mersului, fie de un popas, ca să iasă din *ruf*. Poate că așa ar izbuti să ajungă la marginea platformei și să lase să cadă prețioasa tabacheră numai deasupra unui oraș.

Dealtminteri, chiar dacă toate aceste condiții ar fi fost întrunite, planul lor nu putea fi totuși pus în aplicare — cel puțin în ziua aceea.

Într-adevăr, părăsind meleagurile norvegiene în dreptul muntelui Gusta, *Albatrosul* cîrmise spre sud. Mergea chiar pe meridianul zero, care, în Europa, nu este altul decît meridianul Parisului. Aparatul zbură deci pe deasupra Mării Nordului, stîrnind, cum era și firesc, uimirea tuturor celor de pe bordul miilor de vase ce fac legătura între porturile Angliei, Olandei, Franței și Belgiei. Dacă tabachera nu se nimerea să cadă pe puntea unuia din aceste vase, avea sorți să se ducă la fund.

Uncle Prudent și Phil Evans se văzură, așadar, siliți să aștepte un moment mai prielnic. Dealtfel, după cum veți vedea mai încolo, peste puțin avea să se ivească un prilej minunat.

La orele zece seara, *Albatrosul* se afla în preajma țărmurilor Franței, cam în dreptul portului Dunkerque. Noaptea era destul de întunecoasă. O clipă doar se zăriră scăpărările electrice ale farului de la Gris-Nez încrucișîndu-se cu ale farului de la Dover între cele două limanuri ale strîmtorii Pas-de-Calais. Pe urmă *Albatrosul* se avîntă în zbor deasupra teritoriului francez, menținîndu-se la o altitudine mijlocie de o mie de metri.

Aparatul nu-și micșoră însă viteza. Trecea ca o ghiulea peste orașele, tîrgurile și satele ce împînzesc aceste mănoase provincii ale Franței de miazănoapte. După Dunkerque veniră la rînd, pe același meridian al Parisului, Doullens, Amiens, Creil, Saint-Denis. Nimic nu-l făcu să se abată cumva de la linia dreaptă. Și astfel, în toiul nopții, ajunse deasupra „Orașului-Lumină", căruia i se cuvine pe drept acest nume, chiar atunci cînd locuitorii lui dorm — sau ar trebui să doarmă.

Ce năstruşnică toană îl îndemnă, oare, pe inginer să facă un popas deasupra cetăţii pariziene? Cine ştie! Tot ce putem spune este că *Albatrosul* coborî atît de mult încît acum domina oraşul de la o înălţime de numai cîteva sute de picioare. Robur ieşi atunci din cabina lui şi odată cu el ieşi pe platformă tot echipajul să ia aer.

Uncle Prudent şi Phil Evans căutară bineînţeles să nu scape ocazia minunată ce li se înfăţişa. Părăsindu-şi aşadar cabina, făcură ce făcură şi se depărtară de ceilalţi, ca să poată prinde momentul cel mai prielnic. Şi, mai ales, se fereau să nu bage nimeni de seamă.

Aidoma unui scarabeu gigantic, *Albatrosul* plutea lin deasupra marelui oraş. Aeronava lunecă de-a lungul bulevardelor luminate ca ziua de aparatele Edison.[1] Se auzea pînă la el zgomotul trăsurilor ce mai forfoteau încă pe străzi şi huruitul trenurilor de pe numeroasele linii ferate ce se îndreptau, aidoma spiţelor unei roţi, spre Paris. Pe urmă *Albatrosul* începu să planeze la altitudinea celor mai înalte monumente, ca şi cum ar fi vrut anume să izbească măciulia din vîrful Panteonului sau crucea de pe Domul Invalizilor. Zbură molcom din dreptul celor două minarete ale palatului Trocadero pînă la turnul metalic[2] de pe Cîmpul lui Marte, al cărui reflector uriaş scălda toată capitala într-o baie de lumină electrică.

Această plimbare prin văzduh, hoinăreala aceasta nocturnă ţinu aproape un ceas ca şi cum aparatul ar fi făcut un popas în aer, înainte de a-şi urma nesfîrşita-i călătorie.

Ba chiar, inginerul Robur voi, pesemne, să ofere parizienilor priveliştea unui meteor pe care astronomii nu-l prevăzuseră. Toate farurile de pe *Albatros* fură aprinse. Doi snopi strălucitori alunecară peste pieţele publice, peste scuaruri, grădini, palate, peste cele şaizeci de mii de case din cuprinsul oraşului, împrăştiind imense canafuri de lumină, din zare în zare.

Nu mai încăpea nici o îndoială că *Albatrosul* se văzuse lămurit de astă dată — şi nu numai că se văzuse, dar se şi auzise, fiindcă Tom Turner, ducînd trompeta la gură, slobozise asupra cetăţii talazuri de sunete clocotitoare. În aceeaşi clipă, Uncle Prudent, aplecîndu-se peste parmaclîc, lăsă să-i scape tabachera din mînă...

Îndată după aceea chiar, *Albatrosul* se ridică în văzduh cît ai bate din palme.

Şi atunci în înaltul cerului parizian ţîşni un „ura-a" vijelios din rîndurile mulţimii ce umplea încă bulevardele, un „ura-a" de neţărmurită mirare închinat năstruşnicului meteor.

---

[1] E vorba de lampa electrică, inventată de Edison. (n. t.).

[2] Turnul Eiffel. (n. t.)

Farurile de pe bordul aeronavei se stinseră toate deodată, întunericul nopții se închegă iarăși în jur și în același timp și tăcerea, și aparatul își văzu mai departe de drum, zburînd cu o viteză de două sute de kilometri pe oră. Asta era tot ce le fusese dat să vadă în capitala Franței.

La ceasurile patru dimineața, *Albatrosul* traversase pieziș întreg teritoriul țării. După aceea, ca să nu mai piardă timp trecînd peste Pirinei sau peste Alpi, pluti pe deasupra regiunii Provence pînă la Cap d'Antibes. La orele nouă, locuitorii din preajma bisericii Sfîntul Petru din Roma, adunați în piața din fața edificiului, căscau gura privind zborul aeronavei deasupra Orașului Etern. Două ceasuri mai tîrziu, dominînd din înaltul cerului golful Neapole, se legănă o clipă în mijlocul vălătucilor de funingine ce ieșeau din gura Vezuviului. În sfîrșit, după ce trecu în diagonală peste Mediterana, la ora unu după-amiază chiar, fu semnalat de străjile de coastă din La Goulette, pe țărmul tunisian.

După America, Asia! După Asia, Europa! Peste treizeci de mii de kilometri pe care aparatul fermecat îi străbătuse în mai puțin de douăzeci și trei de zile!

Iar acum, iată-l pornind să cutreiere în zbor ținuturile cunoscute sau necunoscute încă ale continentului african!

. . . . . .

Poate că sînteți curioși să știți ce s-a întîmplat cu faimoasa tabacheră, după ce a căzut jos, pe pămînt?

Tabachera nimeri în strada Rivoli, în fața casei cu numărul 210, într-un moment cînd nu era țipenie de om pe afară. A doua zi dădu peste ea o măturătoare care, fire cinstită, se grăbi s-o ducă la prefectura poliției.

Acolo, crezîndu-se la început că ar fi o mașină infernală, fusese dezlegată, despachetată și deschisă cu cea mai mare grijă.

Cînd, deodată, se produse un fel de explozie... Un strănut detunător pe care șeful Siguranței nu și-l putuse stăpîni.

Documentul fu scos, în sfîrșit, din tabacheră și, spre marea lor mirare, cei de față citiră următoarele:

„Uncle Prudent și Phil Evans, președintele și secretarul Institutului Weldon din Philadelphia, răpiți de aeronava *Albatros* a inginerului Robur.

A se înștiința prietenii și cunoștințele.

U.P. și P.E."

Astfel, locuitorii celor două lumi aflară explicația unui fenomen ce părea inexplicabil. Astfel, oamenii de știință ce activau în numeroasele observatoare de pe suprafața globului își redobîndiră în sfîrșit liniștea.

Capitolul XII

ÎN CARE INGINERUL ROBUR SE POARTĂ AŞA, CA ŞI CUM AR AVEA DE GÎND SĂ CONCUREZE PENTRU UNUL DIN PREMIILE MONTYON

Ajungînd la această etapă a călătoriei aviatice în jurul Pămîntului, pe care o începuse *Albatrosul,* socot că ni-e îngăduit, de bună seamă, să ne punem următoarele întrebări:

Cine era la urma urmei acest Robur, căruia pînă în momentul de faţă nu-i cunoaştem decît numele? Nu cumva îşi petrecea toată viaţa în văzduh? Şi cum se făcea că aeronava lui nu avea nici o clipă de răgaz? Să nu fi găsit oare un sălaş, undeva, într-un loc inaccesibil, unde, chiar dacă n-ar fi avut nevoie de repaus, poposea măcar pentru a-şi împrospăta proviziile? Ar fi fost de mirare să nu fie aşa. Cele mai straşnice zburătoare au şi ele un adăpost sau un cuib pe lume.

Şi apoi, ce avea de gînd, oare, inginerul cu cei doi prizonieri ai săi care nu făceau decît să-l încurce? Nu cumva i se va fi năzărit să-i ţină mai departe la cheremul său, să-i osîndească a fi în vecii vecilor aviatori? Sau, poate, după ce-i va fi plimbat aşa pe deasupra Africii, Americii de Sud, Australiei, Oceanului Indian, Atlantic, Pacific, ca să-i convingă neapărat, va fi avut intenţia să-i pună în libertate, spunîndu-le:

„Şi acum, domnilor, nădăjduiesc că nu veţi mai fi atît de neîncrezători în principiul «mai greu decît aerul»!"

Iată tot atîtea întrebări la care nu sîntem încă în măsură să răspundem. E aci o taină ce se află în puterea viitorului. Poate că va fi cîndva dată în vileag.

Tot ce ştim este că Robur nu-şi dădea osteneala să caute acest cuib pe ţărmurile de miazănoapte ale continentului african. Avu chef să-şi petreacă timpul pînă pe înserat deasupra regenţei Tunisului, cînd în zbor lin, cînd plutind, după toane, de la capul Bon pînă la capul Cartagina. Ceva mai apoi, pătrunse în interior, pe valea încîntătoare a fluviului Medjerda, zburînd de-a lungul albiei sale cu unde lutoase, pierdute printre cactuşi şi tufişuri de o'eandri. Ce vîlvă făcu aparatul stîrnind sute şi sute de papagali pitici, dintre cei care, cocoţaţi pe firele de telegraf, par să aţină calea depeşelor ca să le ia cu ei sub aripă!

Mai apoi, pe înnoptat, *Albatrosul* se legăna desupra frontierelor regiunii krumirilor şi dacă va mai fi rămas vreun krumir pe lume, fără doar şi poate că va fi căzut cu faţa la pămînt, rugîndu-l pe Alah să se milostivească, în clipa cînd va fi văzut ivindu-se matahala aceea de vultur.

A doua zi dimineaţa veni rîndul oraşului Bône şi al încîntătoarelor coline ce-l înconjoară, pe urmă Philippeville ce devenise un mic Alger cu cheiurile-i proaspăt construite, numai în arcade, cu viile sale neîntrecute, ai căror butuci înfrunziţi îmbracă tot ţinutul, aşa încît ai impresia că te afli în Bordelais sau pe pămînturile Burgundiei.

Plimbarea asta de vreo cinci sute de kilometri peste cuprinsurile marii şi micii Kabylii se sfîrşi în dreptul citadelei Kasbah — din Alger. Ce privelişte pentru călătorii de pe bordul aeronavei! Rada ce se deschidea între capul Matifou şi limba de pămînt numită Pescade, litoralul împodobit cu palate, cu păsări marabu, cu vile, văile întortocheate înveşmîntate în mantii de verdeaţă, Mediterana albastră, albastră, brăzdată de transatlantice semănînd cu nişte şalupe! Şi tot aşa, pînă la pitorescul Oran, ai cărui locuitori, zăbovind în grădinile citadelei, avură prilejul să vadă *Albatrosul* îngînîndu-se, pe înserat, cu primele stele.

Dacă pînă atunci Uncle Prudent şi Phil Evans se întrebaseră ce-l va fi apucat pe inginerul Robur să-i plimbe aşa, în închisoarea lor zburătoare, pe deasupra meleagurilor Algeriei, pesemne la vreo două ceasuri după scăpătatul soarelui se vor fi gîndit că, în sfîrşit, stăpînul *Albatrosului* îşi făcuse mendrele. Sucind cîrma, timonierul îndreptase tocmai aparatul în direcţia sud-est şi, a doua zi, după ce scăpase de coclaurile ţinutului muntos Tell, văzu răsărind astrul zilei deasupra nisipurilor Saharei.

Iată şi itinerarul zilei de 8 iulie. Vedere asupra tîrguşorului Géryville, clădit ca şi Laghouat la marginea deşertului, pentru a înlesni mai tîrziu cucerirea Saharei. Trecerea aeronavei prin pasul Stillen, nu fără oarecare greutăţi, înfruntînd vîntul destul de puternic. Traversarea pustiului, cînd într-un zbor lin, pe deasupra oazelor înverzite sau forturilor — aşa-numitele *ksur* — cînd cu o viteză năprasnică, depăşind zborul zăganilor. De cîteva ori se văzură chiar nevoiţi să deschidă focul împotriva cumplitelor păsări care, în stoluri de cîte douăsprezece sau cincisprezece, nu se sfiau să se năpustească asupra aeronavei, băgîndu-l pe Frycollin în sperieţi.

Dar, dacă zăganii nu le puteau răspunde într-alt fel decît prin ţipete fioroase sau cu ghearele şi cu ciocul, indigenii în schimb, tot atît de sălbatici şi ei, nu-şi cruţară focurile de armă, mai ales cînd *Albatrosul* trecu peste Muntele de Sare, ale cărui stane, verzi şi viorii, ieşeau la iveală de sub giulgiul său alb. De sus, din înalt, cuprindeau cu ochii întinsurile nesfîrşite ale Saharei, unde mai stăruiau încă urmele taberelor lui Abb el-Kader, ţinuturi pururea primejdioase pentru un călător european, mai cu seamă în confederaţia Beni-Mzab.

Ajungînd aici, *Albatrosul* se văzu nevoit să se urce iar la o altitudine mai mare, ca să scape de simunul care se înteţise, stîrnind un val de nisip roşcat la suprafaţa solului, ca talazurile ridicate de curenţi la suprafaţa oceanului. Pe urmă pustietăţile podişului Chebka îşi desfăşurară balastul lor de lavă negricioasă pînă la valea Ain-Massin, răcoroasă şi înverzită. Cu greu şi-ar închipui cineva cît erau de felurite aceste meleaguri pe care ochiul le putea cuprinde pe de-a întregul. După colinele acoperite de copaci şi arbuşti, se perindau lungi unduiri sure, drapate ca un burnus arab ale cărui falnice cute răscoleau faţa pămîntului. În depărtare se aflau aşa-numitele *nadi* cu ape năvalnice, păduri de palmieri, pîlcuri de colibe strînse laolaltă pe cîte o măgură, în jurul vreunei moschei, de pildă Metliti, în care hălăduia un conducător religios musulman, marele marabu Sidi Sik.

Pînă la căderea nopţii străbătuseră cîteva sute de kilometri, zburînd pe deasupra unui ţinut mai mult şes, brăzdat de dune înalte. Dacă *Albatrosul* ar fi vrut să facă un popas, ar fi putut să aterizeze în inima oazei Ouargla, pitită sub umbrarul unei păduri uriaşe de palmieri. Oraşul se vedea lămurit, cu cele trei cartiere deosebite ale sale, cu vechiul palat al sultanului, un fel de Kasbah întărit, cu casele de cărămizi răscoapte de arşiţa soarelui şi fîntînile-i ţîşnitoare săpate în vale, de la care aeronava şi-ar fi putut împrospăta proviziile de apă. Datorită, însă, vitezei uluitoare cu care zbura, rezervoarele ei erau încă pline, aici în mijlocul pustietăţilor africane, cu apa pompată din Hidasp, pe valea Kashmirului.

Să fi fost oare observat *Albatrosul* de arabii, mozabiţii şi negrii ce sălăşluiesc împreună în oaza Ouargla? Nici vorbă că da, deoarece fu întîmpinat cu sute de focuri de puşti; plumbii însă căzură îndărăt fără să-l fi nimerit. Pe urmă se lăsă noaptea, tăcuta noapte a deşertului cu tainele ei, pe care Félicien David le-a tălmăcit atît de poetic.

În orele următoare îşi continuară drumul spre sud-vest, tăind drumurile ce duc spre oaza El Golea şi dintre care unul a fost descoperit, în 1859, de francezul Duveurier, un om plin de iniţiativă.

Era întuneric beznă. Aşa că nu văzură nici o frîntură din calea ferată transsahariană ce se construia după proiectul lui Duponchel — o lungă panglică de oţel menită să lege Algerul cu Tombouctou prin Loghouat şi Ghardaia, ca să ajungă mai tîrziu pe ţărmul golfului Guineei.

Albatrosul pătrunse, astfel, în zona ecuatorială, dincolo de tropicul Cancerului. La o distanţă de o mie de kilometri de marginea nordică a pustiului Sahara, aparatul îşi încrucişă zborul cu drumul pe care maiorul Laing îşi aflase moartea în 1846, tăie apoi calea urmată de

caravanele ce veneau din Maroc spre Sudan şi, trecînd pe deasupra cuprinsului pustiu bîntuit de tuaregi, avu parte să asculte aşa-numitul „cîntec al nisipurilor", un murmur dulce, tînguios, ce pare însuşi suspinul pămîntului.

O singură păţanie în tot acest timp: un nor de lăcuste se ridică în văzduh, lăsînd pe bord o încărcătură atît de straşnică, încît corabia aeriană fu gata, gata să „se scufunde". Oamenii din echipaj, însă, se grăbiră să se descotorosească de tot acest prisos, în afară de cîteva sute de lăcuste din care François Tapage îşi făcu o provizie. Apoi gătì cu ele o mîncare atît de gustoasă, încît Frycollin dădu pentru o clipă uitării spaima ce-l băga mereu în răcori.

— Parcă-s crevete. le lăuda el.

Ajunseră la vreo mie opt sute de kilometri de oaza Ouargla, aproape de graniţa nordică a imensului regat al Sudanului.

Prin urmare, către orele două după-amiază se ivi în zare o cetate aşezată în cotul unui fluviu larg. Fluviul era Nigerul, iar cetatea Tombouctou.

Dacă pînă în momentul acela oraşul, o adevărată Mekka a meleagurilor africane, fusese vizitat numai de călători din Lumea Veche — Batuta, Khazan, Imbert, Mungo-Park, Adams, Laing, Caillé, Barth, Lenz, de astă dată, datorită tribulaţiilor uneia dintre cele mai curioase aventuri, doi americani aveau să poată vorbi despre el *de visu, de auditu* şi chiar *de olfactu,* la întoarcerea lor în America — în cazul cînd le va mai fi dat să se înapoieze acolo vreodată.

De visu, pentru că puteau îmbrăţişa cu privirea orice punct al acestui triunghi de cinci sau şase kilometri în care se află oraşul; *de auditu,* fiindcă nimeriseră într-o zi de tîrg mare şi era o zarvă nemaipomenită; *de olfactu,* deoarece nervul olfactiv nu putea fi decît foarte neplăcut impresionat de duhoarea ce se ridica din piaţa Youbou-Kamo, unde se afla hala de carne, în preajma palatului vechilor regi So-mais.

Oricum, inginerul se socoti dator a deschide ochii prizonierilor săi — preşedintele şi secretarul Institutului Weldon — asupra faptului că avea neasemuita fericire de a o vedea cu ochii lor pe Regina Sudanului, cetate stăpînită în momentul acela de tuaregii din Togant.

— Domnilor, Tombouctou! le spuse el cu acelaşi ton cu care, în urmă cu douăsprezece zile, îi înştiinţase: „India, domnilor!"

După care, continuă:

— Tombouctou, 18° latitudine nordică şi 5°56' longitudine vestică faţă de meridianul Parisului, altitudine două sute patruzeci şi cinci de metri deasupra nivelului mediu al mării. Aşezare importantă, cu douăsprezece sau treisprezece mii de locuitori, vestită cîndva prin arta şi ştiinţa ei! Poate doriţi cumva să faceţi aici un popas de cîteva zile?

Propunerea de mai sus nu putea fi, desigur, rostită decît în zeflemea.

— Dar, urmă inginerul, ar fi, cred, primejdios pentru niște străini să descindă în mijlocul negrilor, berberilor, fulanilor și arabilor din părțile acestea, mai cu seamă că — adaug — sosirea noastră cu aeronava s-ar prea putea să nu le fie pe plac.

— Domnule, îi răspunse Phil Evans pe același ton, vă asigur că, pentru plăcerea de a vă părăsi, am fi în stare să înfruntăm cu dragă inimă riscul de a fi prost primiți de indigeni. Dar dacă e vorba să alegem între două închisori, mai bine Tombouctou decît *Albatrosul!*

— Fiecare om cu gusturile lui, îi întoarse vorba inginerul. În orice caz n-am să încerc, credeți-mă, această aventură, fiindcă mă simt răspunzător de soarta unor oaspeți care mi-au făcut cinstea de a călători cu mine...

— Așadar, domnule inginer Robur, spuse Uncle Prudent dînd frîu liber indignării, nu te mulțumești să ne fii temnicer? Vrei să îmbini samavolnicia cu insultele?

— O! Cel mult e vorba de o ironie!

— N-aveți nici o armă pe bord?

— Ba da, un arsenal întreg!

— Două revolvere ne-ar ajunge, dacă unul l-aș lua eu, iar celălalt dumneata, domnule!

— Un duel, exclamă Robur, un duel din care s-ar putea trage moartea unuia dintre noi!

— Fără îndoială, unul din noi ar muri!

— Ei bine, nu, domnule președinte al Institutului Weldon. Mi-e mult mai la îndemînă să te păstrez așa, teafăr!

— Ca să fii sigur c-o să rămîi teafăr și dumneata. E mai cuminte așa!

— Cuminte sau nu, așa-mi place mie. N-ai decît să crezi altfel sau să te plîngi celor în drept, dacă poți!

— Am și făcut-o, domnule inginer!

— Nu mai spune!

— Mare lucru, zburînd peste ținuturile locuite de europeni, să lași să cadă un document...

— Cum, ați făcut asta? spuse Robur, năpădit de o neînfrînată mînie.

— Și dac-am făcut-o?

— Dacă ați făcut-o, într-adevăr... ați merita...

— Ce anume, domnule inginer?

— Să zburați peste bord, după documentul dumneavoastră!

— Hai, aruncă-ne jos! strigă Uncle Prudent. Cînd îți spunem că-i așa!..

Robur dădu să se repeadă spre cei doi colegi. La un gest al său, Tom Turner se şi înfiinţase împreună cu alţi cîţiva oameni din echipaj. Într-adevăr, inginerul ar fi avut o poftă grozavă să-şi aducă la îndeplinire ameninţarea, de aceea, probabil, temîndu-se să nu cadă în ispită, se grăbi să intre la el în cabină.

— Bun! spuse Phil Evans.

— Dacă el n-a avut curajul s-o facă, răspunse Uncle Prudent, am s-o fac eu! Da, am s-o fac eu!

În acest timp populaţia oraşului Tombouctou începuse să iasă buluc în mijlocul pieţelor, pe străzi, pe terasele caselor clădite în amfiteatru. Atît în cartierele arătoase Sankar şi Sarahama ca şi printre colibele amărîte cu acoperişuri ţuguiate din Raguidi, preoţii aruncau cele mai amarnice blesteme, din înaltul minaretelor, asupra monstrului din văzduh. Blesteme şi mai puţin vătămătoare decît gloanţele de puşcă.

Pînă şi în portul Kabara de la cotul Nigerului nu era om din echipajele flotilelor să nu se fi pus în mişcare. Fără doar şi poate — dacă *Albatrosul* ar fi coborît pe pămînt, praful s-ar fi ales de el.

Cale de cîţiva kilometri, stoluri gălăgioase de berze, prepeliţe şi păsări ibis îi făcură alai, silindu-se să-l întreacă; dat fiind însă iuţeala cu care zbura, foarte curînd *Albatrosul* le lăsă în urmă. Odată cu căderea serii, aerul prinse a fremăta de mugetele numeroaselor cirezi de bivoli şi turme de elefanţi ce cutreierau aceste ţinuturi, într-adevăr, nemaipomenit de mănoase.

În răstimp de douăzeci şi patru de ore, întreaga zonă cuprinsă între zero grade longitudine şi meridianul doi ce trece prin cotul Nigerului se desfăşură în calea *Albatrosului*.

Vă închipuiţi ce uşor i-ar fi venit unui geograf, avînd la îndemînă un asemenea aparat, să ridice planul topografic al acestor întinderi de pămînt, să determine cotele, să înscrie cursurile fluviilor şi ale afluenţilor respectivi, să stabilească poziţiile oraşelor şi satelor! N-ar mai fi existat atunci golurile acelea mari ce există pe hărţile Africii Centrale, nici porţiunile în culori palide, fără alte semne decît nişte linii punctate, nici indicaţiile vagi care-i aduc la deznădejde pe cartografi.

În ziua de 11, dimineaţa, *Albatrosul* trecu peste culmile munţilor din Guineea de Nord, cuprinsă între Sudan şi golful ce-i poartă numele. În zare mijeau Munţii Kong din regatul Dahomey.

De la plecarea din Tombouctou, Uncle Prudent şi Phil Evans băgaseră de seamă că direcţia urmată de aeronavă fusese tot timpul de la nord spre sud. De unde concluzia că dacă direcţia aceasta nu suferea nici o modificare, aveau să întîlnească în curînd, cu şase grade latitudine mai jos, linia echinoxială[1]. *Albatrosul* avea, oare, de gînd

[1] Adică Ecuatorul. (n. t.).

să părăsească uscatul şi să se avînte deasupra mării, dar nu deasupra unei mări oarecare, fie ea Marea Bering sau Caspica, Marea Nordului sau Mediterana, ci deasupra Oceanului Atlantic, nici mai mult, nici mai puţin?

Perspectiva asta nu era cîtuşi de puţin făcută să-i liniştească pe cei doi confraţi, ale căror planuri de evadare nu mai aveau nici un fel de sorţi de izbîndă.

Albatrosul, totuşi, îşi încetinise mersul, ca şi cum ar fi şovăit în clipa cînd trebuia să se despartă de continentul african. Nu cumva pe inginerul Robur îl bătea gîndul să se întoarcă? Nicidecum! Ţinuturile peste care zburau însă în momentul acela îi stîrniseră în mod deosebit curiozitatea.

Se ştie — şi o ştia şi el — ce este cu regatul Dahomey, unul dintre cele mai puternice de pe coastele vestice ale Africii. Destul de puternic, în orice caz, pentru a se fi putut război cu vecinul său, regatul Achanti; cu toate astea graniţele lui sînt restrînse, măsurînd nu mai mult de o sută douăzeci de leghe de cînd şi-a alipit teritoriile independente Ardrah şi Wydah, de la sud la nord, şi şaizeci de la est la vest; în schimb are o populaţie de şapte sau opt sute de mii de suflete.

Întîmplarea făcuse ca tocmai în ziua cînd *Albatrosul* trecea graniţa regatului Dahomey, suveranul Bahadu să fi închis ochii şi poporul întreg să se pregătească pentru a sărbători urcarea pe tron a urmaşului său. De aceea toată ţara era în fierbere, lucru care nu-i scăpase din vedere lui Robur.

Într-adevăr, şiruri lungi de dahomieni de pe întinsurile ţării se îndreptau în momentul acela spre Abomey, capitala regatului. Drumuri în bună stare, răsfirate ca spiţele unei roţi peste şesurile largi pe care creşteau ierburi uriaşe, cîmpuri nesfîrşite cu manioc, păduri de palmieri, de cocotieri, mimoze, portocali, manghieri, aşa arătau aceste meleaguri ale căror miresme adiau pînă sus, pe platforma *Albatrosului,* în timp ce mii şi mii de papagali pitici şi de păsări cardinal îşi luau zborul din sînul mării de verdeaţă.

Inginerul stătea pe gînduri, aplecat peste parmaclîc, şi doar cînd şi cînd schimba cîte o vorbă cu Tom Turner.

Dealtminteri, *Albatrosul* nu părea să aibă darul de a atrage atenţia gloatelor mişcătoare care de cele mai multe ori se mistuiau sub bolta nepătrunsă a pădurilor. Pesemne din pricină că aparatul zbura la o altitudine destul de mare, printre crîmpeie de nori.

Pe la orele unsprezece dimineaţa, capitala ieşi din nou la iveală, încinsă cu un brîu de ziduri şi ocrotită de un şanţ măsurînd douăsprezece mile jur împrejur, cu străzi largi, drepte, desfăşurate pe pămîntul

alb, cu o piață mare în partea de nord, alături de care se înălța palatul regal. Mai presus de toate aceste vaste construcții, în preajma lăcașului pentru jertfe, se afla o terasă. De aici, de pe terasa asta, în zilele de sărbătoare erau dați pradă mulțimii prizonierii, legați cobză, în niște coșuri de nuiele, și cu greu și-ar fi putut închipui cineva furia cu care sărmanii de ei erau sfîrtecați.

În cîteva din curțile ce despărțeau clădirile palatului, sălășluiau patru mii de războinici, adică un contingent întreg — și nu cel mai puțin curajos — din armata regală.

Dacă este îndoielnic că ar exista amazoane pe țărmurile fluviului cu același nume, în Dahomey faptul acesta nu mai putea fi pus nicicum la îndoială. Unele din ele, îmbrăcate în cămăși albastre și pantaloni scurți, albi cu dungi albastre, aveau o eșarfă albastră, tichie albă și cartușieră la cingătoare; altele, care se îndeletniceau cu vînătoarea de elefanți, erau înarmate cu cîte o carabină grea, cu un jungher cu lamă scurtă și purtau pe cap două coarne de antilopă prinse cu un cerc de fier; artileristele, cu tunici jumătate albastre, jumătate roșii, mînuiau flinte cu țeava scurtă și tunuri vechi de fontă; în sfîrșit era un batalion de fete tinere, cu tunici albastre și pantaloni scurți albi, adevăratele vestale, neprihănite ca Diana și tot ca ea înarmate cu arcuri și săgeți.

Adăugați la cetele de amazoane vreo cinci sau șase mii de bărbați cu pantaloni scurți, cămăși de bumbac și o fîșie de pînză legată la brîu și veți fi trecut în revistă întreaga armată dahomiană.

Abomey, în ziua aceea, era cu desăvîrșire pustiu. Suveranul, curtenii, armata masculină și feminină, poporul — toți părăsiseră capitala pentru a se îngrămădi, la o depărtare de cîteva mile, pe o cîmpie întinsă, încercuită de falnice păduri.

Pe această cîmpie urma să aibă loc mărturia de credință față de noul rege. Aici, cîteva mii de prizonieri luați în ultimele iureșuri aveau să fie jertfiți în cinstea lui.

Să tot fi fost ceasurile două după-amiază cînd *Albatrosul*, ajungînd deasupra cîmpiei, începu să coboare, în mijlocul dîrelor de nori ce-l ascundeau încă privirilor poporului dahomian.

Se strînseseră vreo șaizeci de mii de oameni, pe puțin, veniți din toate colțurile regatului, din Widah, din Kerapay, din Ardrah, din Tombory, de prin cele mai îndepărtate sate.

Noul rege — un vlăjgan în toată puterea, pe nume Bu-Nadi — în vîrstă de douăzeci și cinci de ani, ședea pe un dîmb umbrit de un pîlc de arbori rotați. Iar în fața lui stăteau îngrămădiți curtenii, oastea bărbătească, amazoanele, tot poporul.

La poalele dîmbului, vreo cincizeci de muzicanţi cîntau din instrumentele lor primitive, colţi de elefanţi ce scoteau nişte sunete gîjîite, tobe din piele de ciută, tîlve, instrumente cu coarde, clopoţei loviţi cu o vărguţă de fier, fluiere de bambus al căror dîrlîit subţiratic se auzea cel mai tare. Pe urmă, mai în fiecare clipă, detunături de puşti şi de flinte, bubuiturile tunurilor ale căror afeturi se zdruncinau, gata să le strivească pe artileriste, în sfîrşit zarva mulţimii şi strigăte atît de puternice încît ar fi acoperit şi răzbubuiala trăsnetelor.

La marginea cîmpiei, într-un colţ, stăteau de-a valma prizonierii sortiţi să-l însoţească pe celălalt tărîm pe răposatul monarh, care, prin moarte, nu se cădea să piardă nici unul din privilegiile rangului său.

La înmormîntarea lui Ghozo, tatăl lui Bahadu, fecioru-său îi trimisese pe lumea cealaltă trei mii de suflete. Bu-Nadi nu putea, deci, să-şi dea mai puţină osteneală decît predecesorul său. Nu era nevoie, oare, de o sumedenie de vestitori ca să cheme nu numai duhurile, ci şi pe toţi oamenii cerurilor, spre a-l primi cu alai pe suveranul adorat ca un dumnezeu?

Un ceas încheiat ţinură cuvîntările, predicile, trăncăneala, toate amestecate cu dansuri pe care le executau nu numai baiaderele de meserie, dar şi amazoanele, care desfăşurară o adevărată gingăşie războinică.

Momentul măcelului se apropia, însă Robur, care cunoştea practicile sîngeroase ale regatului Dahomey, nu scăpa o clipă din ochi prizonierii — bărbaţi, femei şi copii — ce urmau să fie căsăpiţi.

Minghanul stătea la poalele dîmbului şi învîrtea prin aer iataganul său de călău, cu o pasăre de metal în chip de mîner, a cărui greutate îi îngăduia gealatului să răsucească arma cu mai multă siguranţă.

De astă dată nu era singur. N-ar fi putut prididi cu treaba. Lîngă el se afla o ceată de vreo sută de alţi călăi, meşteri în a reteza capetele dintr-o singură lovitură.

Între timp *Albatrosul* lunecase în jos pieziş, încetul cu încetul, micşorînd viteza elicelor de suspensie ca şi a propulsoarelor. Nu trecu mult şi ieşi din norii ce-l învăluiseră pînă atunci şi ajungînd la o distanţă de pămînt mai mică de o sută de metri, se înfăţişă pentru întîia oară privirilor.

Ca niciodată, însă, sălbaticii indigeni văzură în el doar o făptură cerească, ce coborîse în chip de prinos adus regelui Bahadu.

Se stîrni o vîlvă nemaipomenită, chemări ce se ţineau lanţ, invocaţii însufleţite, în gura mare, rugi ridicate de toţi către fiinţa aceea supranaturală, hipogriful ce venise de bună seamă să ia trupul răposatului rege şi să-l urce în înaltul cerului dahomian.

În aceeaşi cilpă iataganul minghanului făcu să zboare prima căpăţînă. Apoi sute de prizonieri fură aduşi înaintea crîncenilor gealaţi.

Deodată un foc de puşcă fulgeră de pe bordul *Albatrosului.* Ministrul de justiţie căzu cu faţa la pămînt.

— Straşnic l-ai ochit, Tom! spuse Robur.

— Ei!... La grămadă! răspunse contramaistrul.

Ceilalţi oameni din echipaj, cu arma în mînă ca şi el, stăteau gata să tragă la primul semnal dat de inginer.

Între timp însă se produse o schimbare bruscă în sînul mulţimii: oamenii se dumeriseră în sfîrşit. Monstrul acela înaripat nu era deci un duh prielnic, ci un duh vrăjmaş. Aşa că, după ce minghanul se prăbuşi, strigăte de răzbunare se ridicară din toate părţile. Şi îndată chiar, împuşcăturile începură a detuna deasupra cîmpiei.

Ameninţările astea însă nu împiedicară aparatul să coboare cu tot curajul la mai puţin de o sută cincizeci de picioare de la pămînt. Oricare ar fi fost simţămintele lor faţă de Robur, atît Uncle Prudent cît şi Phil Evans nu puteau decît să se asocieze.

— Hai! strigară ei. Să-i scăpăm pe prizonieri!

— Asta şi vreau! le răspunse inginerul.

Şi puştile cu repetiţie de pe *Albatros,* aflate în mîinile echipajului, deschiseră focul fără ca un singur glonte măcar să se irosească în mijlocul gloatei de oameni. Pînă şi piesa de artilerie de pe bord, cît era ea de mică, reglată la cel mai mic unghi de tragere, slobozi la ţanc cîteva ghiulele cu mitralii care făcură minuni.

Imediat prizonierii, fără să se dumerească deloc ce era cu ajutorul ăsta venit din slăvi, rupseră funiile cu care fuseseră legaţi, în vreme ce soldaţii răspundeau focurilor trase de pe aeronavă. Elicea din faţă fu străpunsă de un glonte, în timp ce alte cîteva proiectile loveau aparatul în plin. Şi nu lipsi mult ca Frycollin, care stătea pitit la el în cabină, să fie lovit de un plumb prin peretele rufului.

— Pesemne că-i mănîncă pielea! strigă Tom Turner.

Şi coborînd în depozitul de muniţii, se întoarse cu o duzină de cartuşe cu dinamită, pe care le împărţi echipajului. La un semn al lui Robur, cartuşele fură aruncate asupra dîmbului şi, căzînd pe pămînt, făcură explozie întocmai ca nişte obuze mai mici.

Să-i fi văzut atunci alergînd care încotro, pe rege, pe curteni, armata, mulţimea, cuprinşi de o spaimă cît se poate de îndreptăţită în urma acestei intervenţii! Toţi căutară să se aciueze sub copaci, în timp ce prizonierii o luau la sănătoasa, fără ca nimeni să se gîndească a fugi după ei.

Astfel fură tulburate festivităţile în cinstea noului suveran al regatului Dahomey, iar Uncle Prudent şi Phil Evans se văzură siliţi să recunoască posibilităţile de care dispunea aparatul şi foloasele pe care le putea aduce omenirii.

Pe urmă, *Albatrosul* se urcă din nou, pe îndelete, la o înălţime mijlocie şi luîndu-şi zborul peste ţinutul Wydah, pierdu în curînd din vedere ţărmul sălbatic unde nici un vas nu poate să acosteze din pricina talazurilor ce, stîrnite de vînturile dinspre sud-vest, vin să se spargă de stînci.

Plutea acum desupra Atlanticului.

Capitolul XIII

ÎN CARE UNCLE PRUDENT ŞI PHIL EVANS TRAVERSEAZĂ DIN ŢĂRM ÎN ŢĂRM OCEANUL, FĂRĂ SĂ SIMTĂ RĂUL DE MARE

Da, Atlanticul! Temerile celor doi colegi se împliniseră. Robur însă nu părea să fie cîtuşi de puţin îngrijorat de faptul că se aventurase deasupra vastelor întinsuri ale oceanului. Nici că se sinchisea, atît el, cît şi oamenii săi care, precum se vedea, erau obişnuiţi cu asemenea călătorii. Dealtfel, aceştia intrasèră liniştiţi la ei în cabină şi nici un vis urît, cred, nu le tulbură somnul.

Încotro se ducea *Albatrosul?* Avea acum de gînd să facă înconjurul lumii, aşa cum spusese inginerul, ba chiar şi mai mult? În orice caz, odată şi odată călătoria asta tot trebuia să aibă un sfîrşit. Nu era de crezut că Robur ar putea să-şi petreacă toată viaţa în văzduh, pe bordul aeronavei, fără să aterizeze vreodată. Cum şi-ar mai fi putut împrospăta atunci proviziile de alimente şi de muniţii, fără a mai pomeni de materialele necesare bunului mers al maşinilor? Trebuia neapărat să existe un refugiu, un popas dacă vreţi, undeva într-un loc necunoscut de pe glob, unde nimeni nu putea ajunge şi unde *Albatrosul* avea posibilitatea să se aprovizioneze. Să zicem că ar fi rupt orice legătură cu locuitorii Pămîntului, dar să nu mai aibă defel contact cu nici un punct de pe faţa planetei, asta nu!

Dacă aşa stau lucrurile, unde se afla, oare, punctul acela? Şi ce anume îl făcuse pe inginer să-l aleagă? Să fi fost aşteptat cumva de o colonie al cărei conducător era? Putea să-şi recruteze de acolo un nou echipaj? Şi, mai întîi, de ce oare oamenii aceştia atît de feluriţi

ca obîrşie îşi legaseră soarta de a lui? Pe urmă, ce mijloace băneşti avea la îndemînă ca să fi reuşit să fabrice un aparat atît de costisitor, a cărui construcţie se făcuse în cel mai mare secret? Ce-i drept, întreţinerea lui nu părea să-l coste prea mult. Pe bord, echipajul trăia laolaltă o viaţă de familie, ca nişte oameni care nu caută să ascundă că sînt fericiţi. Dar, în definitiv, cine era acest Robur? De unde venea? Ce ascundea trecutul lui? Iată tot atîtea enigme cu neputinţă de lămurit şi a căror cheie, probabil, cel direct interesat n-avea să se înduplece s-o dea niciodată.

Să nu vă miraţi, aşadar, dacă această situaţie, în care se întreţeseau atîtea probleme insolubile, stîrnise în cel mai înalt grad curiozitatea celor doi colegi. Să se vadă astfel duşi în necunoscut, să nu întrezărească măcar sfîrşitul unei asemenea aventuri, să fie osîndiţi a naviga aşa, în văzduh, toată viaţa, nu erau oare motive destul de puternice spre a-i împinge la cine ştie ce faptă nesăbuită pe preşedintele şi pe secretarul Institutului Weldon?

Pînă una, alta, începînd din seara zilei de 11 iulie, *Albatrosul* zbura întins deasupra Oceanului Atlantic. A doua zi, în faptul dimineţii, soarele se ridică deasupra liniei orizontului, unde apele se îngînă cu cerul. Nici un petic de uscat în depărtare; deşi cîmpul vizual era atît de cuprinzător, Africa se cufundase sub dunga zării la nord.

Cînd, în sfîrşit, Frycollin se încumetă să păşească peste pragul cabinei, văzînd noianul acela de apă sub el, simţi că-i îngheaţă inima de frică. Sub el nu este chiar cuvîntul potrivit: mai corect ar fi să spunem împrejurul lui, căci, pentru un observator aflat la o asemenea altitudine, hăul pare să-l înconjure din toate părţile, iar linia orizontului, înălţată la nivelul său, pare şi ea să se îndepărteze necontenit, fără ca să-i poată atinge vreodată băierile.

Firește că Frycollin nu-şi putea lămuri, din punct de vedere fizic, senzaţia pe care o încerca; moralicește însă era de ajuns ca să-i trezească acel „fior al adîncurilor" de care unii oameni, altminteri curajoşi din fire, nu pot scăpa. În orice caz, din prudenţă, Frycollin se feri să se văicărească. Cu ochii închişi, bîjbîind, intră iar în cabină, avînd perspectiva să rămînă ferecat acolo încă multă vreme.

Într-adevăr, din trei sute şaptezeci şi patru de milioane cincizeci şi şapte de mii nouă sute doisprezece kilometri pătraţi[1] ce reprezintă suprafaţa apelor de pe glob, Atlanticul cuprinde mai bine de un sfert. Inginerul însă nu mai părea deloc grăbit acum. De aceea nu luase nici un fel de măsuri pentru ca aparatul să meargă cu cea mai mare viteză. Dealtfel, *Albatrosul* n-ar mai fi putut atinge iuţeala cu care

---

[1] Suprafaţa uscatului este de 136.051.371 km². (n. a.).

zburase pe deasupra Europei, făcînd două sute de kilometri pe oră. În această regiune străbătută de curenţii de aer dinspre sud-vest, aparatul mergea cu vîntul în faţă şi deşi vîntul era încă destul de slab, îi dădea totuşi de furcă.

În zona intertropicală, potrivit celor mai recente studii ale meteorologilor, sprijinite pe un mare număr de observaţii, s-a stabilit că există o convergenţă a direcţiei vînturilor alizee, fie spre Sahara, fie spre golful Mexic; în afară doar de zona liniştită unde curenţii de aer vin dinspre vest, îndreptîndu-se spre Africa,sau dinspre est, îndreptîndu-se spre Lumea Nouă, cel puţin în timpul căldurilor.

Aşadar, *Albatrosul* nu încercă să înfrunte vîntul potrivnic, folosind din plin forţa propulsoarelor sale. Se mulţumi să meargă cu o viteză mijlocie care, dealtfel, depăşea viteza celor mai rapide transatlantice.

În ziua de 13 iulie, aeronava trecu linia echinoxială — eveniment despre care luă cunoştinţă tot echipajul.

În felul acesta Uncle Prudent şi Phil Evans aflară şi ei că, puţin mai înainte, părăsiseră emisfera boreală, pătrunzînd în emisfera australă. Traversarea Ecuatorului nu fu însoţită însă de nici un fel de renghiuri sau mai ştiu eu ce ritualuri, aşa cum era datina pe bordul anumitor vase de război sau de comerţ.

Atîta doar că François Tapage se apucă să toarne o stacană de apă pe ceafa lui Frycollin; dar, cum botezul acesta fu sărbătorit cu cîteva pahare de rachiu, Frycollin se declară gata să traverseze linia echinoxială ori de cîte ori va pofti, numai nu în spinarea unei păsări mecanice care, zău, nu-i insufla nici un fel de încredere.

În dimineaţa zilei de 15, *Albatrosul* trecu în zbor printre insula Ascension şi insula Sfînta Elena — mai aproape totuşi de cea din urmă, ale cărei maluri înalte se văzură în zare cîteva ceasuri în şir.

Dacă pe vremea cînd Napoleon se afla în puterea englezilor ar fi existat un aparat asemănător celui construit de inginerul Robur, fără îndoială că Hudson Lowe, în pofida jignitoarelor măsuri de precauţie pe care le luase, s-ar fi pomenit cu ilustrul său prizonier scăpîndu-i din mînă pe calea văzduhului!

În zilele de 16 şi 17 iulie seara, pe la scăpătat, se produse un fenomen destul de curios, de lumină crepusculară; la o altitudine, mai înaltă, s-ar fi putut crede că era vorba de aurora boreală. Apunînd, soarele aruncă un snop de raze multicolore, dintre care unele aveau o puternică scînteiere verzuie.

Să fi fost oare un nor de praf cosmic, pe care planeta noastră tocmai îl străbătea şi în care se vor fi răsfrînt ultimele focuri ale zilei? Cel puţin asta este explicaţia pe care au dat-o unii observatori luminii

...Se produse un curios fenomen de lumină crepusculară

crepusculare. În cazul de față însă, dacă respectivii savanți ar fi călătorit pe bordul aeronavei, n-ar mai fi susținut asemenea ipoteză.

În urma cercetărilor făcute, se văzu că în aer se aflau în suspensie sumedenie de cristale infime de piroxen, mici globule sticloase și particule fine de fier magnetic, asemănătoare materiilor pe care le aruncă anumiți munți, vărsători de foc.

Nu mai încăpea, deci, nici o îndoială că era vorba de un vulcan în erupție care slobozise în văzduh norul alcătuit din corpuscule cristaline ce dădeau naștere fenomenului observat; datorită curenților de aer, în momentul acela norul plutea deasupra oceanului.

În cursul acestei etape a călătoriei se mai observară și alte fenomene. Adeseori, cerul, acoperit de pîcle, avea o culoare sură, destul de neobișnuită; după aceea, cînd răzbeau dincolo de perdeaua de ceață, firmamentul se vedea acoperit de niște gurguie în chip de volute strălucitoare, orbitor de albe, presărate cu paiete mici, solidificate — ceea ce, ținînd seama de latitudinea la care se aflau, nu se putea explica decît prin prezența unor formații identice grindinei.

În noaptea de 17 spre 18 se ivi pe cer un curcubeu lunar galben-verzui, din pricina poziției pe care o ocupa în momentul acela aeronava, avînd deasupra ei luna plină, iar dedesubt o rețea subțire de ploaie ce se volatiliza înainte de a fi apucat să ajungă la suprafața oceanului.

Să fi fost oare aceste fenomene diferite tot atîtea semne ale unei apropiate schimbări de vreme? Poate că da. În orice caz vîntul, care tot timpul, de cînd părăsiseră coasta Africii, suflase dinspre sud-est, începuse să se domolească în preajma Ecuatorului.

Aici, în zona tropicală, era o căldură nesuferită. Robur se gîndi deci să caute un pic de răcoare în păturile mai înalte ale atmosferei, deși acolo trebuiau să se ferească de razele soarelui, pe care nici unul dintre ei nu le-ar fi putut suporta, fiindcă-i băteau drept în creștet.

Schimbarea suferită de curenții de aer îi făcea să bănuiască, firește, că dincolo de zona echinoxială aveau să dea peste alte condiții climaterice. Trebuie, dealtminteri, să amintim că luna iulie pe emisfera australă coincide cu luna ianuarie pe emisfera boreală, cu toiul iernii, adică.

Coborînd ceva mai la sud, curînd, *Albatrosul* avea să facă singur această constatare.

Oceanul, dealtfel, „simțea asta", cum spun marinarii. În ziua de 18 iulie, dincolo de tropicul Capricornului, se manifestă un alt fenomen care pe o corabie ar fi stîrnit oarecare teamă.

La suprafața oceanului se rostogoleau, într-o perindare ciudată, valuri luminoase cu o iuțeală atît de mare, încît cu siguranță că atin-

geau cel puțin șaizeci de mile pe oră. Valurile se fugăreau la o distanță de optzeci de picioare unul de altul, lăsînd dîre lungi de lumină. Și cum începuse să se coboare noaptea, sclipirile lor puternice se răspîndeau și asupra *Albatrosului*. Cine l-ar fi văzut în clipa aceea, ar fi zis că e un bolid arzător. Niciodată pînă atunci Robur nu mai avusese prilejul să zboare deasupra unei mări în flăcări — niște flăcări însă care nu radiau căldură, așa încît nu era nevoit să se ferească de ele, urcîndu-se în înaltul cerului.

Părea să fie un fenomen de natură electrică, fiindcă nu putea fi pus pe seama vreunui banc de pești veniți să-și lepede icrele ori unor legiuni de animale microscopice care prin acumularea lor ar fi dat naștere unei lumini fosforescente.

Asta te făcea să presupui că tensiunea electrică din atmosferă era, în momentul acela, considerabil de mare.

Într-adevăr, a doua zi, 19 iulie, un vas care ar fi navigat pe întinsul acestor ape s-ar fi aflat, poate, în primejdie de moarte. *Albatrosul* însă nici nu se sinchisea de vînturi sau de valuri, aidoma vajnicei zburătoare al cărei nume îl purta. Dacă nu-i plăcea să zboare la suprafața apei, ca pescărușii, putea atunci să găsească în slăvi, ca vulturii, lumina soarelui și tihna.

Trecuseră, tocmai, peste paralela patruzeci și șapte sudică. Durata zilei, aici, era de vreo șapte, opt ore. Și pe măsură ce se apropiau de regiunile antarctice, avea să descrească.

Pe la ora unu după-amiază *Albatrosul* coborîse simțitor în căutarea unor curenți de aer mai prielnici. Zbura deasupra oceanului la o distanță mai mică de o sută de picioare de suprafața apelor.

Vremea era liniștită. Ici și colo, pe cer se vedeau însă nori groși, întunecați, cu niște bulbucături în partea de sus, iar jos retezați, cu o margine dreaptă, perfect orizontală. Din norii aceștia se desprindeau un fel de protuberanțe alungite, al căror vîrf părea să soarbă apa ce clocotea dedesubt, boltindu-se ca un frunziș lichid.

Deodată, în locul acela, apa începu să se înfoaie, luînd forma unei carafe uriașe.

Cît ai clipi, *Albatrosul* fu înfășurat în vîrtejul unei gigantice trombe, căreia îi făceau alai altele douăzeci, negre ca cerneala.

Din fericire, mișcarea giratorie a trombei era în sens invers față de aceea a elicelor de suspensie, altminteri acestea n-ar mai fi fost de nici un folos și aeronava s-ar fi prăbușit în ocean. În schimb începu să se învîrtească pe loc cu o iuțeală înspăimîntătoare.

Pericolul era totuși foarte mare, ba chiar, poate, cu neputință de înlăturat, deoarece inginerul nu avea cum să se smulgă din mijlocul trombei care-l sorbea, ținîndu-l locului, în pofida elicelor propulsoare.

Oamenii,azvîrliţi de forţa centrifugă în cele două capete ale platformei, fură siliţi să înşface în braţe stîlpii balustradei, ca să nu fie tîrîţi de vîrtej.

— Păstraţi-vă cumpătul! le strigă Robur.

Aveau nevoie, într-adevăr, de aşa ceva — precum şi de răbdare.

Uncle Prudent şi Phil Evans, care chiar atunci ieşiseră din cabină, se pomeniră tocmai la pupa, gata, gata să fie azvîrliţi peste bord.

Albatrosul nu se învîrtea numai pe loc, ci se şi deplasa în acelaşi timp, odată cu trombele care pivotau cu o iuţeală atît de mare, încît şi elicele aparatului ar fi rîvnit-o. Iar dacă se întîmpla să se smulgă dintr-una, era înşfăcat de alta şi ameninţat în fiece clipă să se desfacă din încheieturi sau să se sfărîme.

— Trage cu tunul!... strigă inginerul.

Ordinul era adresat lui Tom Turner. Contramaistrul se agăţase de mica piesă de artilerie aşezată la mijlocul platformei, unde acţiunea forţei centrifuge se simţea prea puţin. Tom înţelese îndată ce anume voia Robur şi cît ai clipi deschise culata tunului, vîrind înăuntru un obuz pe care-l scosese din chesonul fixat pe afet.

Se auzi o detunătură şi în acelaşi moment trombele se năruiră odată cu tavanul de nori care părea că se sprijină pe creştetul lor.

Fusese de ajuns să vînture aerul printr-o zguduitură pentru a spulbera meteorul; scuturîndu-se, norul cel gros începu a brăzda orizontul cu săgeţi verticale, ca un uriaş năvod întins între mare şi cer.

Slobod, în sfîrşit, *Albatrosul* se grăbi să se înalţe cu cîteva sute de metri mai sus.

— Nici o avarie pe bord? întrebă inginerul.

— Nimic, îi răspunse Tom Turner, dar zău că nu-mi place jocul ăsta de-a sfîrleaza olandeză şi de-a racheta. N-aş mai vrea să-l joc altă dată!

Avea dreptate: timp de vreo zece minute, *Albatrosul* se cumpănise între viaţă şi moarte. Să nu fi fost rezistenţa lui nemaipomenită, urgia trombelor i-ar fi venit de hac.

Ce lungi păreau orele ce se înlănţuiau de-a lungul acestui zbor peste Atlantic, atunci cînd vreun fenomen neobişnuit nu venea să spargă monotonia lor! Pe de altă parte, zilele începeau să descrească şi frigul se înteţea mereu. Uncle Prudent şi Phil Evans îl vedeau rareori pe Robur. Inginerul stătea toată ziua în cabină şi întocmea planul călătoriei, însemnînd pe hartă cu linii punctate drumul urmat, determina poziţia aparatului ori de cîte ori avea posibilitatea s-o facă, nota

indicațiile barometrelor, termometrelor, cronometrelor, în sfîrșit, nu uita să treacă în jurnalul de bord toate peripețiile.

Cît despre cei doi colegi, amîndoi cu capul îmbrobodit, își aținteau mereu privirile în depărtare, doar, doar vor zări vreun petic de pămînt spre sud.

Dinspre partea lui Frycollin, mustruluit de Uncle Prudent, încerca să-l descoasă pe bucătar în privința inginerului. Pas de pune, însă, vreun temei pe spusele gasconului! Robur ba era un fost ministru al republicii argentine, ba conducătorul suprem al nu știu cărei amiralități, ba un președinte al Statelor Unite retras din viața politică, ba un general spaniol în disponibilitate, ba un vicerege al Indiei care, rîvnind o situație mai înaltă, o căutase în văzduh. Cînd era putred de bogat, datorită jafurilor săvîrșite cu ajutorul aparatului său, fiind urmărit de represaliile societății, cînd își prăpădise toată averea ca să-și construiască aparatul și, împins de nevoie, se pregătea să facă o serie de ascensiuni publice ca să-și scoată banii. Dacă avea cumva de gînd să poposească undeva? Nu, asta nu, niciodată! În schimb, pe cît se părea, voia să plece în Lună și dacă s-ar întîmpla să găsească vreo localitate care să-i placă, să se statornicească definitiv acolo.

— Ei, ce zici, Fry, băiete?... Nu-ți dă brînci inima să mergi și tu să vezi cum și ce fel e pe acolo, pe sus?

— Vezi-ți de treabă!... Nici nu mă gîndesc!... răspundea naiv Frycollin, care credea în toate minciunile astea gogonate.

— De ce nu, Fry, zău, de ce? O să-ți găsim vreo lunatică tînără și nurlie, să te însurăm!... Să faci prăsilă de negri în Lună!

Frycollin se ducea să-i raporteze toate palavrele astea lui stăpînu-său, care-și dădea seama că n-o să ajungă niciodată să afle ceva despre Robur. Gîndul lui era, deci, numai la răzbunare.

— Phil, îi spuse el într-o zi colegului său, te-ai convins și tu acum, nu-i așa, că nu mai e chip să fugim?

— Nici un chip, Uncle Prudent.

— Bun! Orice om însă e stăpîn pe el — nu-i așa? — și, la nevoie, chiar jertfindu-și viața...

— Dacă-i vorba de jertfă, atunci s-o facem cît mai curînd, răspunse Phil Evans, care, deși era o fire mai calmă, ajunsese la capătul răbdării. Da! Trebuie să sfîrșim odată... Încotro se îndreaptă *Albatrosul?*... Cum văd acum, și-a pus în gînd să traverseze Atlanticul pieziș; dac-o să meargă tot așa, în direcția asta, o să ne pomenim deasupra țărmurilor Patagoniei, pe urmă pe meleagurile Țării de Foc... Și după aceea? Ce o să facă, o să-și ia zborul peste Oceanul Pacific, sau o să pornească haihui spre alt continent, la polul austral? La orice te poți aștepta cu Robur ăsta!... Și atunci înseamnă că ne-am

dus pe copcă!... Aşadar, e un caz de legitimă apărare, şi dacă ne-o fi dat să pierim...

— Nu mai înainte, răspunse Unchiul Prudent, de a ne fi răzbunat, de a fi distrus drăcovenia asta cu toţi cîţi sînt aici!

Iată unde-i împinsese pe cei doi confraţi mînia lor neputincioasă, fierea ce-o adunaseră în ei. Da, chiar aşa! Dacă nu se putea altfel, ar fi fost în stare să-şi jertfească şi viaţa, numai să-l dea pierzării pe năstruşnicul inventator, cu secretul lui cu tot.

Cîteva luni, atîta, deci, îi va fi fost hărăzit să trăiască miraculoasei aeronave, a cărei incontestabilă superioritate în materie de locomoţie aeriană erau, vrînd, nevrînd, siliţi şi ei s-o recunoască!

Această idee prinsese rădăcini atît de adînci în ei, încît nu se mai gîndeau la altceva decît s-o pună cît mai grabnic în aplicare. Dar cum? Şterpelind din provizia de muniţii de pe bord şi provocînd o explozie care să nimicească aparatul?

Pentru asta însă trebuia să se strecoare în depozit.

Noroc că Frycollin habar n-avea de planul lor. Altminteri, numai la gîndul că *Albatrosul* ar putea să facă explozie în văzduh, ar fi fost în stare să-şi denunţe stăpînul!

În ziua de 23 iulie uscatul se ivi în fine la orizont, spre sud-est, cam pe lîngă capul Virgenes, la gura strîmtorii Magellan.

Dincolo de paralela patruzeci şi cinci, în acest anotimp, noaptea ţinea cam vreo optsprezece ore, iar temperatura cobora, în medie, la şase grade sub zero.

La început, *Albatrosul*, în loc să pătrundă mai adînc pe continent, o apucă de-a lungul coiturilor strîmtorii, ca şi cum ar fi vrut să iasă în largul Oceanului Pacific. După ce trecu peste micul golf Lomas, lăsînd în urmă Muntele Gregory la nord şi culmile Munţilor Brecknocks la vest, îi ieşi în cale Punta Arenas, un săţuleţ chilian, chiar în clipa cînd clopotele bisericii băteau de zor, apoi, cîteva ore mai tîrziu, vechea aşezare a portului Foametei.

Dar ce privelişte minunată în cele cîteva ceasuri ale zilei australe! Munţi prăpăstioşi, culmi pururea ninse, cu păduri dese, rînduite în caturi pe coaste, mări interioare, golfuri mici deschizîndu-se între peninsulele şi insulele acestui arhipelag. Clarence, Dawson, insula Desolacion, canale şi strîmtori, nenumărate capuri şi promontorii, o harababură în care abia te puteai descurca şi pe care gheaţa o şi cuprinsese într-un bloc, de la capul Forward unde se isprăveşte continentul american şi pînă la capul Horn unde se termină Lumea Nouă!

Odată ajunşi în dreptul portului Foametei, se văzu lămurit că *Albatrosul* avea de gînd să-şi urmeze totuşi drumul spre sud. Trecînd prin-

tre muntele Tarn din peninsula Brunswick și masivul Graves, aparatul zbură întins spre Muntele Sarmiento, vîrf uriaș cu o scufie de gheață ce domină strîmtoarea Magellan, de la înălțimea lui de două mii de metri deasupra nivelului mării.

Era pămîntul fuegienilor, băștinașii din Țara de Foc.

Să fi venit aici cu șase luni în urmă, în miezul verii, cînd zilele sînt lungi de cîte cincisprezece, șaisprezece ore, ce minunate și mănoase li s-ar fi înfățișat aceste tărîmuri, mai ales în partea dinspre miazăzi!

Pretutindeni i-ar fi întîmpinat vîlcele și islazuri făcute să hrănească mii și mii de animale, păduri virgine, cu arbori uriași, mesteceni, stejari, frasini, chiparoși, ferigi arborescente, cîmpii cutreierate de turme de guanaco[1], lama de Peru și cîrduri de struți, apoi detașamente întregi de pinguini, sumedenie de zburătoare.

Așa se făcu, deci, că atunci cînd de pe *Albatros* farurile electrice fură aprinse, cufundari, rațe, gîște se năpustiră pe bord, cît să umple o bucătărie ca a lui François Tapage.

Vă închipuiți că bucătarul care știa să prepare de minune vînatul de soiul acesta, în așa fel încît să-i dispară gustul de ulei, abia mai prididea cu treaba. La fel și Frycollin, pe care nu-l lăsa inima să nu jumulească mai știu eu cîte duzini din aceste zburătoare atît de interesante.

În aceeași zi, pe la orele trei după-amiază, cînd soarele cobora spre asfințit, ieși la iveală un lac întins prins într-un chenar de falnice păduri. Lacul era la vremea aceea înghețat bocnă și cîțiva băștinași, cu un fel de rachete lungi la picioare, lunecau cu iuțeală pe luciul lui.

De fapt fuegienii, înspăimîntați de moarte, fugeau care încotro la vederea aparatului, sau, dacă nu aveau cum fugi, se ascundeau, se pitulau ca animalele.

Albatrosul zbură tot înainte spre sud, trecînd peste canalul Beagle, dincolo de insula Navarino al cărei nume grecesc sună cam ciudat printre numele aspre pe care le poartă aceste îndepărtate țărmuri, dincolo de insula Wollaston, scăldată de ultimele valuri ale Pacificului. În cele din urmă, după ce străbătuse în zbor șapte mii cinci sute de kilometri, de la coasta regatului Dahomey și pînă aici, aeronava lunecă pe deasupra insulelor din margine ale arhipelagului Magellan, și, în sfîrșit, pe deasupra celei care pătrundea mai adînc în sud, terminată printr-un pinten — cumplitul cap Horn — pururea bătut de talazuri.

---

[1] Mamifer rumegător din America de Sud, semănînd cu lama. (n. t.)

Capitolul XIV

ÎN CARE *ALBATROSUL* FACE UN LUCRU PE CARE NIMENI N-O SĂ MAI AJUNGĂ VREODATĂ SĂ-L FACĂ

A doua zi era 24 iulie. Ziua de 24 iulie pe emisfera australă este echivalentă cu ziua de 24 ianuarie pe emisfera boreală. În afară de asta, depăşiseră cincizeci şi şase de grade latitudine, adică paralela corespunzătoare celei care, în nordul Europei, trece prin Scoţia, cam prin dreptul oraşului Edinburgh.

Termometrul, aşadar, rămînea tot timpul la o temperatură medie sub zero grade. Drept care se văzură nevoiţi să ceară un pic de căldură artificială aparatelor destinate să încălzească toate cabinele de pe bordul aeronavei.

E de la sine înţeles, de asemenea, că dacă pe de o parte durata zilelor era în creştere de la solstiţiul din 21 iunie al iernii australe, pe de altă parte, aceeaşi durată tindea să se micşoreze, în mult mai mare măsură, cu cît *Albatrosul* înainta spre ţinuturile polare.

Vă închipuiţi cît de puţin se puteau bucura de lumină, deasupra Pacificului de miazăzi, în vecinătatea cercului antarctic. Deci, cît de puţin se puteau bucura de priveliştesi trebuie să mai spunem că noaptea era un frig cumplit. Ca să-l poată înfrunta, erau siliţi să se îmbrace ca eschimoşii sau fuegienii. Şi cum pe bord nu duceau lipsă de asemenea vestminte, încotoşmănaţi de sus şi pînă jos, cei doi colegi putură astfel să stea afară pe platformă şi să rumege pe îndelete planul lor, aşteptînd doar prilejul să-l pună în aplicare. Încolo, pe Robur aproape că nu-l vedeau mai deloc, iar de cînd cu ameninţările schimbate între inginer şi ei în apropiere de Tombouctou,nici nu-şi mai vorbeau.

Cît despre Frycollin nu mai ieşea o clipă din bucătărie, unde François Tapage îl găzduise cu inimă largă, cerîndu-i în schimb să-i dea ajutor. Şi cum situaţia aceasta avea oarecare avantaje, Frycollin primise foarte bucuros, cu îngăduinţa stăpînului său. Dealtminteri, stînd acolo toată ziulica, nu mai vedea nimic din ce se întîmpla pe afară şi putea deci să se creadă ferit de orice primejdii. Nu avea, oare, unele asemănări cu struţul, nu numai fizic, cu stomacul lui în stare să macine şi pietre, dar şi moral, prin naivitatea lui fără pereche?

Încotro avea de gînd să meargă acum *Albatrosul,* spre care punct de pe glob? Să fie cu putinţă oare ca în toiul iernii să se încumete a porni aşa, razna, peste mările australe sau peste pămînturile de la Pol? Să zicem că, în atmosfera asta glacială, agenţii chimici ai pilelor electrice ar fi fost în stare să reziste la congelare, în schimb, n-ar

fi însemnat să-şi osîndească la moarte echipajul, şi încă la o moarte înspăimîntătoare, prin îngheţ? Mai treacă, meargă, dacă ar fi încercat să zboare peste Cercul Polar, cînd începea să se încălzească vremea! Dar, aşa, în toiul nopţii fără sfîrşit a iernii antarctice, era o adevărată sminteală! Astfel chibzuiau în sinea lor preşedintele şi secretarul Institutului Weldon, purtaţi prin văzduh spre capătul acestui continent al Lumii Noi, care tot America se numeşte, fără a mai fi totuşi America Statelor Unite!

Da, într-adevăr! Ce voia oare să facă nărăvaşul ăsta de Robur? N-ar fi fost momentul acum să pună capăt călătoriei, nimicind maşinăria călătoare?

Tot ce ştiau era că, în timpul zilei de 24 iulie, inginerul ţinuse de cîteva ori sfat cu contramaistrul său. De cîteva ori Tom Turner şi el cercetară barometrul — de astă dată însă nu ca să determine înălţimea la care zburau, pentru a culege informaţii privitoare la starea timpului. Fără îndoială, erau anumite semne de care se cuvenea să ţină socoteală.

De asemenea, lui Uncle Prudent i se păru că Robur voia să facă inventarul diferitelor provizii rămase, atît pentru întreţinerea mecanismelor de propulsie şi de suspensie ale aeronavei, cît şi pentru întreţinerea mecanismelor omeneşti, de care trebuia să aibă grijă să funcţioneze tot atît de bine ca şi celelalte de pe bord.

Toate astea păreau să arate că inginerul avea de gînd să se înapoieze.

— Să se înapoieze!... spuse Phil Evans. Dar unde, în ce loc?

— Acolo unde Robur îşi poate împrospăta proviziile, răspunse Uncle Prudent.

— Trebuie să fie cine ştie ce insulă pierdută din Oceanul Pacific, unde se află vreo colonie de netrebnici de acelaşi calibru ca şi căpetenia lor.

— Şi eu tot aşa cred, Phil Evans. Probabil că are de gînd s-o apuce spre vest şi, cu viteza pe care poate s-o atingă, în doi timpi şi trei mişcări a şi ajuns la destinaţie.

— Înseamnă că n-o să ne mai putem pune planul în aplicare... dacă ajunge acolo...

— N-o să ajungă, Phil Evans, ascultă-mă pe mine!

De bună seamă, cei doi colegi dibuiseră în parte planurile inginerului. În timpul zilei nu mai avură nici o îndoială că *Albatrosul*, după ce înaintase pînă aproape de ţărmurile Oceanului Atlantic, se pregătea să facă, fără doar şi poate, calea întoarsă. Cînd gheţurile vor fi cotropit aceste meleaguri pînă la capul Horn, toate întinsurile Pacificului aveau să se preschimbe în aisberguri şi aisfilduri. Banchizele vor ridica

atunci o stavilă de netrecut chiar pentru cele mai puternice vase, ca şi pentru cei mai îndrăzneţi navigatori.

Nici vorbă că, înteţindu-şi bătăile aripilor, *Albatrosul* putea foarte bine să treacă peste munţii de gheaţă răsăriţi la suprafaţa oceanului, apoi peste munţii de pămînt ce se înălţau pe continentul polar, dacă într-adevăr calota australă alcătuia un continent. S-ar fi încumetat însă el, oare, să înfrunte în toiul nopţii polare o atmosferă îngheţată a cărei temperatură putea să scadă pînă la şaptezeci de grade sub zero? Nu, nici pomeneală! Aşa că, după ce înaintase vreo sută de kilometri spre sud, *Albatrosul* cîrmi spre vest, îndreptîndu-se spre cine ştie ce insulă necunoscută din pîlcurile de insule din Pacific.

Dedesubt se desfăşura noianul de apă ce se întinde între ţărmul american şi cel asiatic. În timp ce zburau, undele căpătaseră o culoare ciudată din pricina căreia aceste cuprinsuri au fost numite „marea de lapte". În penumbra pe care razele lîncede ale soarelui nu mai izbuteau s-o risipească, toată suprafaţa oceanului era albă ca laptele. Ai fi zis un cîmp nemăsurat de larg, troienit de zăpadă, cîmp ale cărui dîmburi, privite de la o asemenea înălţime, nici nu se mai deslu-şeau.

Dacă prin partea locului apele s-ar fi închegat de frig, preschim-bîndu-se într-un aisfild neţărmurit, n-ar fi arătat altfel.

Se ştie acum că fenomenul respectiv este produs de nenumărate particule luminoase, nişte corpusculi fosforescenţi. Singurul lucru de mirare pentru ei era faptul de a fi întîlnit asemenea îngrămădiri opales-cente aiurea decît în apele Oceanului Indian.

Deodată, barometrul, care se menţinuse destul de ridicat în primele ceasuri ale zilei, coborî brusc. Semn de care, fără îndoială, o corabie ar fi trebuit să ţină seama neapărat, în timp ce aeronava putea foarte bine să nu se sinchisească.

Totuşi, pe cît se părea, o vijelie năprasnică răscolise de curînd apele Pacificului.

Să fi fost ceasul unu după-amiază, cînd Tom Turner se apropie de inginer şi-i spuse:

— Master Robur, uitaţi-vă acolo, la punctul acela negru din zare!... Acolo... drept înainte, spre nord!... N-o fi cumva vreo stîncă?

— Nu, Tom, pe aici nu există nici un petic de uscat.

— Atunci trebuie să fie vreun vas sau măcar vreo corăbioară cu pînze.

Uncle Prudent şi Phil Evans, care se duseseră şi ei în faţă, priveau în direcţia arătată de Tom Turner.

Robur ceru ocheanul marinăresc şi începu să cerceteze cu atenţie punctul indicat.

— E o barcă cu pînze, rosti el, ba chiar aș putea să spun că sînt și oameni pe bord.

— Naufragiați? exclamă Tom.

— Da, niște naufragiați siliți probabil să părăsească vasul cu care călătoreau, adăugă Robur, niște bieți oameni care nu mai știu unde-i uscatul și care, poate, în clipa asta sînt pe cale să moară de foame și de sete! Ei bine, nu vreau să se spună vreodată că *Albatrosul* n-a încercat să le vină într-ajutor!

Un ordin fu numaidecît trimis mecanicului și celor două ajutoare ale lui. Aeronava începu să coboare treptat. La o altitudine de o sută de metri se opri și elicele propulsoare o purtară cu viteză spre nord. Era într-adevăr o barcă cu pînze; vela atîrna de catarg. Nu se simțea nici o adiere de vînt și vasul nu mai putea să se îndrumeze încotrova. Pe bord, pesemne, nimeni nu mai era în stare să mînuiască o vîslă.

Pe fundul bărcii zăceau cinci oameni, adormiți sau biruiți de oboseală, dacă nu cumva erau morți.

Ajungînd deasupra lor, *Albatrosul* începu iar să coboare încet, încet. În partea din spate a bărcii, afară, se putea citi deslușit numele vasului căruia îi aparținea: *Jeannette*, din Nantes, sub pavilion francez, pe care echipajul fusese silit să-l părăsească.

— O-o-o! strigă Tom Turner.

Nu se putea să nu-l fi auzit, căci barca se afla doar la vreo optzeci de picioare dedesubt.

Nici un răspuns.

— Trage cu pușca! spuse Robur.

Ordinul fu împlinit și detunătura răsună îndelung la suprafața undelor.

Abia atunci unul dintre naufragiați se opinti să se scoale, cu privirile rătăcite și un chip ca de mort.

Zărind deasupra *Albatrosul*, în prima clipă omul făcu un gest de spaimă.

— Nu vă temeți! îi strigă Robur în franțuzește. Am venit să vă scăpăm!... Cine sînteți?

— Mateloți din echipajul *Jeannettei*, o corabie cu trei catarge; eu sînt secundul, îi răspunse omul. Am părăsit-o... acum cincisprezece zile... cînd a început să se scufunde!

Ceilalți patru naufragiați se ridicaseră și ei, cu chiu, cu vai. Scofîlciți, sleiți de puteri, prăpădiți de slabi că te înfiorai văzîndu-i, întindeau mîinile spre aeronavă.

— Atențiune! strigă Robur.

O frînghie începu a se depăna de pe platformă și o găleată cu apă dulce fu lăsată în jos spre cei din barcă.

Nenorociții tăbărîră pe ea, bînd chiar din găleată cu o lăcomie că ți se strîngea inima cînd te uitai la ei.

— Pîine!... Pîine!... cerură apoi în gura mare.

Îndată, un coșuleț cu ceva merinde — conserve, o sticlă de brandy, cîteva cești de cafea — coborî pînă la ei. Cu mare greutate reuși secundul să-i țină în frîu, în timp ce-și astîmpărau foamea.

Pe urmă:

— Unde sîntem? întrebă el.

— La cincizeci de mile de coasta chiliană și de arhipelagul Chonos, răspunse Robur.

— Mulțumesc. Din păcate, însă, nu suflă vîntul și...

— Lasă că vă remorcăm noi!

— Dar cine sînteți dumneavoastră?...

— Niște oameni bucuroși că au putut să vă dea o mînă de ajutor, se mulțumi să spună Robur.

Secundul își dădu seama că era vorba de un incognito ce trebuia respectat. Cît privește mașina zburătoare, să fi avut, oare, atîta forță ca să-i remorcheze?

Ba bine că nu! Și barca, trasă de puternicul aparat de care era prinsă cu un cablu lung de o sută de picioare, începu a luneca spre est.

La orele zece seara, se zări uscatul sau mai bine zis se văzură strălucind focurile ce arătau dispoziția locurilor. Venise tocmai la timp ajutorul acesta ceresc pentru naufragiații de pe vasul *Jeannette* și bieții oameni aveau tot dreptul să creadă că izbăvirea lor se împlinise printr-o minune!

După ce-i duse pînă în dreptul canalelor dintre insulele Chonos, Robur le strigă să dezlege remorca — treabă pe care naufragiații o făcură, binecuvîntîndu-și izbăvitorii — și *Albatrosul* ieși din nou în larg, fără zăbavă.

Ce mai încolo, încoace, avea și ceva bun aeronava asta, capabilă să vină în ajutorul marinarilor rătăciți pe ape! Care balon, cît de perfecționat ar fi fost el, putea să facă astfel de servicii? Uncle Prudent și Phil Evans se văzură și ei siliți s-o recunoască, deși în starea în care se aflau erau gata să tăgăduiască însuși un lucru bătător la ochi. Marea tot furtunoasă. Semne neliniștitoare. Barometrul coborîse cu cîțiva milimetri. Cînd și cînd vîntul se înfoia năprasnic, șuierînd cumplit printre mașinăriile elicopterice ale *Albatrosului*, ca o clipă mai tîrziu să devină neprielnic zborului. În asemenea împrejurări, o corabie cu pînze ar fi luat cîte două terțarole în velele gabiere și o terțarolă în vela mică. Totul arăta că vîntul avea să-și schimbe direcția spre nord-vest. Barometrul începea s-o ia razna într-un chip îngrijorător.

La ora unu noaptea, vîntul porni să sufle cu o înverşunare nemaipomenită. Cu toate astea, deşi acum trebuia să-l înfrunte, aeronava, împinsă de propulsori, reuşi să-l răzbească, înaintînd cu o viteză de patru pînă la cinci leghe pe oră. Mai mult decît atît însă nu i se putea cere.

Fără doar şi poate, era pe cale să se dezlănţuie un ciclon, ceea ce nu se prea întîmplă decît rareori la asemenea latitudine. Că i se spune uragan pe Oceanul Atlantic, taifun pe mările Chinei, simun în Sahara sau tornadă pe coastele occidentale, în fond e vorba de acelaşi lucru, adică de o furtună cu vîrtejuri, cu alte cuvinte o vijelie cumplită. Da, cumplită pentru orice vas furat de mişcarea de rotaţie, a cărei viteză creşte de la margine spre centru, lăsînd o singură porţiune liniştită, în mijlocul acestui Maelström al văzduhului.

Robur ştia şi el asta. Şi mai ştia, de asemeni, că e mai cuminte să te fereşti de un ciclon şi să cauţi să ieşi din zona lui de atracţie, printr-o ascensiune în păturile superioare ale atmosferei. Era un lucru ce-i reuşise întotdeauna pînă atunci. Nu avea însă nici un ceas de pierdut, nici chiar un minut măcar!

Într-adevăr, vîntul se înteţea clipă de clipă. Valurile cu coamele spulberate făceau să tălăzuiască o pulbere albă la suprafaţa mării. Şi tot aşa, era vădit că, schimbîndu-şi necontenit locul, ciclonul avea să se abată asupra ţinuturilor polare, cu o viteză uluitoare.

— Sus! comandă Robur.

— Sus! răspunse Tom Turner.

Atingînd cea mai mare forţă ascensională a sa, aeronava prinse a se ridica pieziş în văzduh, ca pe un plan înclinat spre sud-vest.

În momentul acela, barometrul coborî şi mai mult — coloana de mercur scăzu îndată mai întîi cu opt, apoi cu doisprezece milimetri. Deodată *Albatrosul* se opri în plină ascensiune. Care era cauza acestei opriri? Fără îndoială, o presiune pe care o exercita atmosfera, un curent de aer nemaipomenit de puternic care, mişcîndu-se de sus în jos, micşora rezistenţa punctului de sprijin.

Atunci cînd un steamer merge în susul unui fluviu, travaliul produs de elicea lui se dovedeşte a fi cu atît mai puţin util cu cît tendinţa curentului este să lunece pe sub braţele elicei. Şi, în acest caz, vasul mai mult dă înapoi decît înaintează, aşa încît s-ar putea spune că pluteşte aproape în voia valurilor. La fel şi cu *Albatrosul* în momentul acela.

Robur totuşi nu se dădu bătut. Numărul de turaţii ale celor şaptezeci şi patru de elice care funcţionau cu cea mai deplină simultaneitate fu sporit la maximum. Sorbit însă cu o forţă căreia nu i se putea împotrivi din cauza vijeliei, aparatul se lupta zadarnic să scape. În

scurtele răstimpuri de liniște, își continua ascensiunea. Curînd, însă, apăsarea năprasnică îl biruia din nou și cădea iarăși în jos ca o corabie ce s-ar fi scufundat. Căci nu era, oare, ca și cum s-ar fi scufundat în unda nemărginitului văzduh, în sînul unei nopți pe care reflectoarele aeronavei nu reușeau s-o destrame decît pe o rază destul de mică?

Dacă ciclonul ar fi bîntuit și mai aprig, *Albatrosul*, fără îndoială, n-ar mai fi putut să fie nicicum cîrmuit, ca un pai purtat prin văzduh de unul din acele vîrtejuri care scoteau copacii din rădăcini, smulgeau acoperișurile caselor și doborau la pămînt pereți întregi.

Robur și Tom nu mai comunicau între ei decît prin semne. Agățați de parmaclîc, Unele Prudent și Phil Evans se întrebau dacă nu cumva meteorul o să le facă un hatîr și o să nimicească aparatul și odată cu el și pe inventator, iar odată cu inventatorul și secretul invenției sale!

Cum însă *Albatrosul* nu reușea să se desprindă în direcție verticală din vîrtejul ciclonului, nu-i mai rămînea pare-se decît un singur lucru de făcut: să răzbată pînă la mijloc, unde era o liniște relativă și unde putea să manevreze mai liber. Da, firește, numai că pentru a răzbate acolo ar fi trebuit să sfarme curenții circulari care-l împingeau spre periferie. Avea el, oare, destulă forță mecanică pentru a se putea smulge din învîrtejire?

Deodată partea de sus a norului plesni și, condensîndu-se, vaporii de apă se prefăcură în puhoaie.

Era orele două dimineața. Barometrul, oscilînd mereu cu variații de cîte doisprezece milimetri, tocmai coborîse la 709 milimetri; de fapt, trebuia pusă la socoteală și scăderea datorită înălțimii deasupra nivelului mării la care ajunsese aeronava.

Ciclonul se dezlănțuise — ceea ce rareori se întîmplă — în afara zonei unde bîntuia de obicei, adică zona cuprinsă între paralela treizeci nord și paralela douăzeci și șase sud. Așa se explică, poate, de ce învolburarea aceea sălbatică de vînt se preschimbase într-o furtună rectilinie. Un adevărat uragan! Doar vijelia care se abătuse asupra statului Connecticut, la 22 martie 1822, cu o viteză de o sută șaisprezece metri pe secundă, adică mai bine de o sută de leghe pe oră, mai putea fi asemuită cu el.

Nu le mai rămînea deci altceva de făcut decît să fugă cu vîntul în spate, ca o corabie din calea furtunii, sau, mai degrabă, să se lase purtați de curenții de aer pe care *Albatrosul* nu era în stare să-i înfrunte și din care nu putea ieși cu nici un chip. Dar, ca să urmeze nestrămutata lor traiectorie, ar fi însemnat să se deplaseze spre sud, adică să ajungă deasupra ținuturilor polare, de care Robur se ferea să se apropie, ar fi însemnat adică să nu mai fie stăpîni pe direcție, să meargă încotro avea să-i ducă uraganul!

Tom Turner pusese mîna pe cîrmă. Era nevoie de toată iscusința lui pentru ca aeronava să nu se abată nici într-o parte, nici într-alta.

În primele ceasuri ale dimineții — dacă s-ar putea numi așa geana aceea ușoară de lumină ce mijea în zare — *Albatrosul* traversase o zonă de cincisprezece grade latitudine socotind de la capul Horn în sus, străbătuse adică mai bine de patru sute de leghe și era tocmai pe cale să treacă și peste Cercul Polar.

Prin părțile acestea, în luna iulie, noaptea are o durată de nouăsprezece ore și jumătate. Discul soarelui, lipsit de lumină și de căldură, răsare deasupra liniei orizontului pentru a scăpăta aproape imediat. La Pol, noaptea ține o sută șaptezeci și nouă de zile. Și după toate semnele, *Albatrosul* avea să se cufunde în adîncul ei ca într-o genune.

În ziua aceea, făcîndu-se observații, dacă așa ceva ar fi fost cu putință, s-ar fi văzut că se aflau la 66°40' latitudine sudică. Prin urmare distanța pînă la polul antarctic nu era mai mare de o mie patru sute de mile.

Tîrît valvîrtej spre punctul acesta inaccesibil de pe glob, aparatul avea o viteză ce „înghițea", ca să zicem așa, greutatea lui, deși forța gravitației era mult mai mare acum, dat fiind că pămîntul este turtit la poli. Elicele de suspensie păreau că nu-i mai sînt de nici un folos. Ba chiar ceva mai tîrziu uraganul începu a bintui atît de turbat, încît Robur socoti cu cale să reducă la minimum turațiile propulsoarelor, spre a evita vreo stricăciune mai grea, în așa fel încît să poată conduce aparatul, micșorînd pe cît îi stătea în putință viteza lui proprie.

În mijlocul acestor primejdii, inginerul împărțea comenzile cu sînge rece, iar echipajul se supunea, ca și cum în fiecare dintre oameni ar fi sălășluit spiritul comandantului lor.

Uncle Prudent și Phil Evans nu părăsiseră o singură clipă măcar platforma. Dealtminteri puteau sta acolo fără să fie cîtuși de puțin stingheriți. Aeronava se afla în situația unui aerostat ce se mișca odată cu mediul fluid înconjurător.

Tărîmurile de la polul austral ar avea, precum se spune, o suprafață de patru milioane cinci sute de mii de metri pătrați. Să fie vorba, oare, de un continent? sau de un arhipelag? ori de o mare paleocristalină, ale cărei ghețuri nu ajungeau să se topească nici chiar în răstimpul îndelungat al zilelor de vară? Nu se știe. Tot ce s-a aflat este că la polul austral ar fi mai frig decît la polul boreal, fenomen ce se datorește poziției Pămîntului pe orbită în timpul iernii din cuprinsurile antarctice.

În ziua aceea, nimic nu arăta că temperatura ar fi în scădere: *Albatrosul* era pe cale să pătrundă în zona circumpolară prin dreptul celui

de-al şaptezeci şi cincilea meridian, la vest. Prin dreptul cărui meridian avea să iasă, oare, de aici — dacă-i era dat să iasă cîndva?

În orice caz, cu cît înainta mai mult spre sud, cu atît se micşora şi ziua. Nu mai avea mult, deci, ca să se afunde în noaptea statornică, luminată doar de razele lunii şi de slabele licăriri ale aurorelor australe. Din nefericire însă, era tocmai lună nouă şi s-ar fi putut ca însoţitorii lui Robur să nu aibă parte să vadă mare lucru din aceste meleaguri a căror taină curiozitatea omenească n-a reuşit încă s-o biruie.

După toate probabilităţile, *Albatrosul* zbură pe deasupra cîtorva locuri descoperite mai dinainte, în preajma Cercului Polar, la vest de ţara Graham, descoperită de Biscoë în 1832, şi de ţara Louis-Philippe, descoperită în 1838 de Dumont d'Urville, adică limita pînă la care se ajunsese pe acest continent necunoscut.

Cu toate astea, nimeni, pe bord, nu suferea de frig, temperatura fiind mult mai puţin scăzută decît te-ai fi putut aştepta. Ca şi cum uraganul ar fi fost un fel de Golfstrom aerian ce ducea cu sine oarecare căldură.

Ce păcat că întreg cuprinsul era cufundat într-o întunecime deplină! Trebuie să spunem totuşi că nici chiar în cazul cînd luna ar fi luminat văzduhul, călătorii noştri n-ar fi avut cine ştie ce de văzut. În perioada aceea de peste an, o uriaşă velinţă de omăt, o adevărată carapace de gheaţă, acoperea toată suprafaţa regiunilor polare. Nu se observa nici măcar acel *blink*[1] al sloiurilor de gheaţă, a căror scînteiere albicioasă dispare atunci cînd zările sînt cufundate în beznă. Aşa stînd lucrurile, cum mai puteau ei oare să deosebească forma uscatului, întinderea mărilor sau felul cum erau aşezate insulele? Cum mai puteau să determine reţeaua hidrografică desfăşurată peste aceste cuprinsuri? Cît priveşte configuraţia orografică, cum ar fi putut s-o înregistreze, de vreme ce dealurile şi munţii se confundau cu aisbergurile şi banchizele?

Puţin înainte de miezul nopţii, aurora australă reuşi să împrăştie negurile. Cu franjurile lui argintate şi fusceii răsfiraţi în văzduh ca spiţele unei roţi, meteorul avea înfăţişarea unui uriaş evantai deschis, ce acoperea jumătate din cer. Undele electrice emanate de el se pierdeau în cele din urmă spre Crucea Sudului, ale cărei stele în număr de patru străluceau la zenit. Fenomenul acesta era de o măreţie neasemuită, iar lumina lui destul de puternică pentru a da în vileag privelişte acestor cuprinsuri contopite sub acelaşi imaculat linţoliu fără de margini.

---

[1] Blink (în limba engleză) — licăr. (n. t.).

E de la sine înțeles că pe aceste meleaguri atît de apropiate de polul magnetic al emisferei australe, acul busolei, care o lua mereu razna, nu mai putea să dea nici o indicație precisă privitoare la direcția în care mergeau. Ba încă, la un moment dat, înclinația lui ajunsese la un asemenea grad încît Robur fu aproape sigur că treceau prin dreptul polului magnetic care se afla cu aproximație pe paralela șaptezeci și opt.

Iar ceva mai tîrziu, pe la ora unu noaptea, calculînd unghiul pe care arcul îl făcea cu verticala, inginerul scoase o exclamație: „Sîntem chiar deasupra Polului Sud!"

La picioarele lor se zărea o calotă albă, care, din păcate, nu lăsa să se vadă nimic din ce se afla sub țestul de gheață.

Puțin după aceea însă se stinseră și luminile aurorei australe, așa că punctul ideal în care se întretaie toate meridianele globului pămîntesc rămase tot nedescoperit.

Fără doar și poate, dacă Uncle Prudent și Phil Evans voiau să înmormînteze în cea mai tainică singurătate aeronava cu toți cei pe care-i purta prin văzduh, prilejul de față ar fi fost cel mai nimerit. Și dacă n-o făcură, altă explicație nu putea fi, de bună seamă, decît faptul că nu aveau încă în mînă mijlocul trebuincios.

Între timp uraganul bîntuia atît de turbat încît dacă *Albatrosul* ar fi întîlnit în cale vreo creastă de munte, s-ar fi sfărîmat ca o corabie cînd se izbește de stînci.

Într-adevăr, aparatul nu numai că nu era în stare să se dirijeze pe orizontală, dar nu mai era liber nici să se deplaseze în sus sau în jos.

Și tocmai atunci, din mijlocul cuprinsurilor antarctice crescură în fața lor niște piscuri. În orice clipă se putea produce o ciocnire și nu s-ar mai fi ales nimic din aeronavă.

Deznodămîntul acesta era cu atît mai de temut, cu cît, după ce trecură peste meridianul zero, vîntul începu a bate spre est. În momentul acela se iviră două puncte de foc la vreo sută de kilometri distanță, înaintea *Albatrosului*.

Erau cei doi vulcani ce fac parte din întinsul sistem al munților Ross, Erebus și Terror.

Nu cumva *Albatrosul* avea să fie mistuit de vîlvătăile lor, ca un fluture uriaș?

Prin ce emoții trecură timp de un ceas! Unul dintre vulcani, Erebus, părea că se năpustește asupra aeronavei care nu putea în nici un fel să iasă din făgașul uraganului. Vîlvătăile creșteau văzînd cu ochii. O perdea de văpăi le tăia drumul. Văzduhul era împînzit acum de o lumină vie. Chipurile celor de pe bord, bătute din plin de această

lumină, erau cumplite la vedere. Împietrite, fără să scoată un țipăt, fără să facă vreun gest, așteptau cu toții clipa îngrozitoare cînd pălălaia avea să-i înfășoare în dogoarea ei.

Uraganul, care tîra *Albatrosul* cu sine, îi cruță însă de această înspăimîntătoare catastrofă. Culcate la pămînt de suflul vijeliei, flăcările din vîrful muntelui Erebus îi făcură loc să treacă. Și aparatul zbură peste craterul ce vărsa foc și pară, sub o grindină de pietre vulcanice, pe care, din fericire, acțiunea centrifugă a elicelor de suspensie le azvîrli înapoi. Un ceas mai tîrziu, cele două gigantice torțe ce luminează marginea lumii în timpul nesfîrșitei nopți polare dispărură sub dunga orizontului.

La orele două din noapte trecură pe deasupra insulei Ballery situată la extremitatea coastei Descoperirii; din păcate însă nu putură s-o deosebească, fiind sudată cu pămînturile antarctice printr-un ciment de gheață.

De aici încolo, începînd de la Cercul Polar, pe care aeronava îl trecu din nou prin dreptul celui de-al o sută șaptezeci și cincilea meridian, uraganul o purtă valvîrtej peste banchize și peste aisberguri de care, în nenumărate rînduri, fu gata, gata să se sfarme.

Aeronava se deplasa pe meridianul Parisului, meridian care face un unghi de o sută cinci grade cu cel prin dreptul căruia trecuse peste cercul lumii antarctice.

În cele din urmă, dincolo de paralela șaizeci, vijelia, după anumite semne, păru a fi pe cale să se potolească. Tăria ei scăzu destul de simțitor. *Albatrosul* putu să fie iarăși stăpîn pe sine. Apoi — și-n momentul acela răsuflară toți ușurați — pătrunse din nou în zonele luminoase ale globului pămîntesc și ziua începu a miji iar la orele opt dimineața.

După ce scăpaseră de ciclonul de la capul Horn, Robur și ai săi se văzură izbăviți și de urgia uraganului. Purtați în zbor de la un cap la altul al ținuturilor polare, străbătînd șapte mii de kilometri în nouăsprezece ceasuri — adică mai bine de o leghe pe minut — viteză aproape de două ori mai mare decît aceea pe care o putea atinge *Albatrosul* sub acțiunea propulsoarelor sale în împrejurări obișnuite, se aflau acum din nou deasupra Pacificului.

Robur însă nu mai știa unde anume se găsea în momentul acela, din pricină că, în vecinătatea polului magnetic, acul busolei o luase razna. Trebuia, deci, să aștepte pînă ce soarele avea să răsară în condiții prielnice unei observații. Din păcate, în ziua aceea cerul era acoperit de nori groși și soarele nu ieși deloc la iveală. Cu atît mai mare fu așadar dezamăgirea inginerului, cu cît cele două elice propulsoare suferiseră unele stricăciuni în toiul furtunii.

Destul de contrariat din pricina acestui accident, Robur fu nevoit să meargă toată ziua cu o viteză relativ redusă. În clipa cînd trecu pe la antipodul Parisului, aparatul înainta cu şase leghe pe oră. Trebuia, dealtminteri, să ia seama să nu agraveze stricăciunile. În cazul cînd propulsoarele ar fi fost scoase din funcţiune, aeronava s-ar fi aflat într-o situaţie destul de proastă deasupra nemărginitelor cuprinsuri ale Oceanului Pacific. Aşa că inginerul îşi punea întrebarea dacă n-ar fi fost mai bine să facă reparaţiile pe loc, pentru a-şi putea urma călătoria.

A doua zi, 27 iulie, pe la orele şapte dimineaţa, pămîntul fu semnalat la nord. Puţin mai tîrziu putură să-şi dea seama că era vorba de o insulă. Dar care anume dintre miile de insule presărate pe întinsul Pacificului? Robur hotărî totuşi să facă un popas fără să aterizeze. După socoteala lui le ajungea o zi ca să repare stricăciunile în aşa fel, încît să poată pleca mai departe în aceeaşi seară.

Vîntul se potolise de tot — împrejurare binevenită pentru manevra pe care se gîndea s-o execute. Cel puţin în felul acesta, dat fiind că trebuia să-şi oprească înaintarea, *Albatrosul* nu avea să fie purtat cine ştie unde.

Un cablu lung de o sută cincizeci de picioare, de care se afla legată o ancoră, fu azvîrlit peste bord. Cînd ajunse în preajma insulei, ancora hîrşîi primii colţi de piatră, pentru a se înţepeni apoi zdravăn între două stînci. În clipa aceea, sub acţiunea elicelor de suspensie, cablul se întinse şi *Albatrosul* rămase nemişcat, ca o corabie ce ar fi ancorat la ţărm.

Pentru prima oară de la plecarea lui din Philadelphia, aparatul lua iarăşi legătura cu pămîntul.

Capitolul XV

ÎN CARE SE PETREC UNELE LUCRURI CE MERITĂ ÎNTR-ADEVĂR OSTENEALA DE-A FI POVESTITE

În timp ce *Albatrosul* se afla la oarecare altitudine, cei de pe bord putuseră să-şi dea seama că insula nu avea prea mare întindere. Care era însă paralela ce trecea pe acolo? Pe ce meridian acostaseră? Era cumva o insulă din Pacific, din Australia, din Oceanul Indian? Nu se putea şti nimic pînă ce Robur nu avea să-i determine poziţia. Cu toate astea, deşi ar fi putut foarte bine să nu ţină seamă de indicaţiile

compasului, inginerul avea motive să creadă că se aflau, mai degrabă, deasupra Oceanului Pacific. Odată cu răsăritul soarelui, condiţiile aveau să fie cum nu se poate mai potrivite pentru observaţie.

De la înălţimea la care se găseau — o sută cincizeci de picioare — insula, a cărei circumferinţă era de vreo cincisprezece mile, se desena ca o stea de mare cu trei braţe.

La capătul braţului dinspre sud ieşea din apă o insuliţă împresurată de stînci. Nicăieri pe ţărm nu se vedeau urmele refluxului, ceea ce nu făcea decît să întărească părerea lui Robur privitoare la poziţia insulei, deoarece fluxul şi refluxul sînt aproape inexistente în Oceanul Pacific.

La capătul braţului dinspre nord-vest se înălţa un munte de formă conică, a cărui altitudine putea fi apreciată cam la vreo mie două sute de picioare.

Nicăieri nu se vedeau băştinaşii; poate însă că aceştia se aflau pe ţărmul opus. În orice caz, dacă zăriseră aeronava, probabil că spaima îi îndemnase să se ascundă ori s-o rupă la fugă.

Albatrosul se apropiase de insulă pe la sud-est. În preajmă, într-un mic golfuleţ, un rîu îşi vărsa undele printre stînci. Nu departe se găseau cîteva vîlcele şerpuitoare, copaci de felurite soiuri şi vînat berechet, prepeliţe şi dropii. Dacă insula nu era cumva locuită, părea, în orice caz, cît se poate de prielnică pentru aşa ceva. Robur ar fi putut, firește, să aterizeze acolo; n-o făcuse însă, fără îndoială, fiindcă terenul foarte accidentat nu i se părea prea nimerit pentru un popas cu aeronava.

Aşteptînd să se poată din nou ridica în înălţimi, inginerul puse să se înceapă reparaţiile pe care se bizuia să le termine în ziua aceea. Elicele de suspensie, în perfectă stare, funcţionaseră în cele mai bune condiţii în toiul uraganului care, după cum am mai spus, mai curînd le înlesnise lucrul. În momentul acela era în funcţiune numai jumătate din sistemul de elice, adică tocmai atît cît trebuia ca să rămînă tot timpul întins cablul fixat perpendicular pe litoral.

În schimb, cele două propulsoare avuseseră de suferit mai mult chiar decît crezuse Robur. Braţele lor trebuiau îndreptate şi dres angrenajul ce le transmitea mişcarea de rotaţie.

Sub îndrumarea lui Robur şi a lui Tom Turner, echipajul se ocupă mai întîi de elicea din faţă. Era mai bine să înceapă cu ea, în eventualitatea că, dintr-o cauză oarecare, *Albatrosul* ar fi fost silit să plece înainte de a se fi terminat treaba. Propulsorul acesta era suficient pentru ca aparatul să-şi continue drumul.

Între timp, Uncle Prudent şi colegul său, după ce se plimbaseră o bucată de vreme pe platformă, se opriseră în cele din urmă la pupa.

Cît despre Frycollin, se simţea, că niciodată, liniştit. Oricum, era cu totul altceva acum! Să stai aşa suspendat, doar la o sută cincizeci de picioare de la pămînt!

Lucrul nu fu întrerupt decît atunci cînd soarele, ridicîndu-se deasupra orizontului, le îngădui să determine mai întîi unghiul orar, ca după aceea, cînd astrul ajunse la culminaţie, să stabilească meridianul locului.

Iată şi rezultatul observaţiilor făcute cu cea mai mare exactitate:

Longitudine: 176°17′ la est de meridianul zero.

Latitudine: 43°37′ emisfera australă.

Punctul acesta coincidea pe hartă cu poziţia insulei Chatham şi a insuliţei Viff care, împreună, sînt de asemenea cunoscute sub numele de insulele Broughton şi se găsesc la cincisprezece grade spre est de Tawai-Pomanu, insula meridională a Noii Zeelande, situată în zona sudică a Oceanului Pacific.

— Cam aşa socotisem şi eu, îi spuse Robur lui Tom Turner.

— Şi atunci, sîntem la... ?

— Patruzeci şi şase de grade sud de insula X, adică la o distanţă de două mii opt sute de mile.

— Un motiv mai mult ca să reparăm propulsoarele, răspunse contramaistrul. Pe drum, s-ar putea să avem de înfruntat vînturi potrivnice şi cu ce bruma de provizii mai avem, interesul nostru este să ajungem pe insula X cît mai degrabă.

— Aşa e, Tom, de aceea nădăjduiesc că am să pot pleca la noapte, chiar dac-ar fi s-o pornesc cu o singură elice, chit că pe cealaltă ar trebui s-o repar pe drum.

— Master Robur, întrebă Tom Turner, dar cu cei doi gentlemeni şi cu valetul lor ce facem?...

— Tom Turner, răspunse inginerul, crezi cumva că sînt de compătimit dacă ar fi să ajungă şi ei colonişti pe insula X?

Dar ce era, la urma urmei, această insulă X? O insulă pierdută în Oceanul Pacific, între Ecuator şi tropicul Cancerului, o insulă căreia i se potrivea perfect simbolul algebric dăruit de Robur în chip de nume. Se afla pe întinsul Mării Marchizelor, în afara tuturor rutelor folosite de navigaţia interoceanică. Aici îşi întemeiase Robur mica lui colonie, aici venea să poposească *Albatrosul* cînd era obosit de atîta zbor, aici se aproviziona din nou cu toate cele trebuincioase în necurmatele-i călătorii. Aici, pe insula X, Robur, avînd cu prisosinţă mijloace băneşti, găsise posibilitatea să-şi facă un şantier şi să-şi construiască aeronava şi tot aici putea s-o repare, ba la nevoie chiar s-o şi refacă. Depozitele erau pline cu materiale, alimente şi provizii

de tot felul, destinate întreţinerii celor vreo cincizeci de locuitori ce alcătuiau populaţia insulei.

Cu cîteva zile înainte de a fi trecut pe lîngă capul Horn, Robur îşi pusese în gînd să se înapoieze pe insulă, traversînd în diagonală Pacificul. Tocmai atunci, însă, ciclonul furase aeronava în vîrtejul lui. După aceea uraganul o purtase cu el pe deasupra meleagurilor australe. În cele din urmă, *Albatrosul* se pomenise din nou îndreptat pe făgaşul de la început şi dacă n-ar fi fost stricăciunile suferite de propulsoare, întîrzierea n-ar fi avut cine ştie ce importanţă.

Prin urmare, avea să se înapoieze pe insula X. Dar, aşa cum spusese contramaistrul Tom Turner, era cale lungă pînă acolo. Trebuiau să lupte, probabil, cu vînturi potrivnice. Şi numai folosind toată forţa mecanismului său *Albatrosul* putea prididi, reuşind să ajungă la destinaţie în termenul dorit. Pe o vreme statornică şi cu viteza obişnuită, traversarea urma să se facă în trei sau patru zile.

De aceea se şi hotărîse Robur să poposească pe insula Chatham. Acolo găsea condiţii mai bune pentru a repara elicea din faţă. Şi nu se mai temea, dacă s-ar fi stîrnit vreun vînt potrivnic, că s-ar putea să fie tîrît spre sud, cînd el voia să meargă spre nord. La căderea nopţii, reparaţiile trebuiau să fie terminate. Şi atunci avea să manevreze în aşa fel, ca să poată desprinde ancora dintre stînci. În cazul cînd era prea tare înţepenită, nu-i mai rămînea altceva de făcut decît să taie cablul şi să-şi ia din nou zborul spre Ecuator. Precum se vede, era cel mai simplu mod de a proceda şi cel mai potrivit de asemeni, şi treaba fu îndeplinită la ţanc.

Echipajul *Albatrosului*, ştiind că nu avea timp de pierdut, se apucase de lucru cu nădejde. Şi, în vreme ce la prova aeronavei se muncea de zor, între Uncle Prudent şi Phil Evans se desfăşura un schimb de păreri ale cărui urmări aveau să fie de o neasemuită gravitate.

— Phil Evans, începu Uncle Prudent, spune-mi, eşti la fel de hotărît ca mine să-ţi jertfeşti viaţa?

— Da, ca şi dumneata!

— Pentru ultima oară te întreb: este evident, nu-i aşa, că nu mai avem nimic de aşteptat din partea lui Robur?

— Nimic.

— Ei bine, Phil Evans, să ştii că eu m-am decis. De vreme ce *Albatrosul* urmează să plece pe-nserat, noaptea asta — mă auzi? — n-o să se sfîrşească fără ca noi să fi apucat să facem ceea ce ne-am pus în gînd! O să-i frîngem noi aripile păsării lui Robur! La noapte o să sară în slăvile cerului!

— Foarte bine, să sară! întări Phil Evans.

Precum se vede, cei doi colegi erau de acord din toate punctele de vedere, gata să întîmpine cu aceeaşi nepăsare moartea crîncenă ce-i aştepta.

— Ai făcut rost de ce trebuie?... întrebă Phil Evans.

— Da! Noaptea trecută, în timp ce Robur şi oamenii lui se străduiau în fel şi chip să scape aeronava, m-am strecurat în depozit şi am luat un cartuş cu dinamită!

— Ei, atunci, Uncle Prudent, să ne punem pe lucru...

— Nu, abia deseară! Cînd s-o înnopta, o să intrăm la noi în ruf, şi dumneata o să stai de strajă, să nu mă prindă careva!

Pe la orele şase, cei doi colegi cinară, ca de obicei, iar peste două ceasuri se retraseră la ei în cabină, ca doi oameni care se duc la culcare pentru a se întrema după o noapte de veghe.

Nici Robur, nici însoţitorii săi n-ar fi putut bănui catastrofa ce ameninţa *Albatrosul*.

Iată cum se gîndea Uncle Prudent să facă:

Aşa cum spusese el însuşi, izbutise să pătrundă în depozitul de muniţii instalat într-un compartiment din coca aeronavei şi să pună mîna pe o cantitate oarecare de praf de puşcă şi pe un cartuş din cele pe care inginerul le folosise în Dahomey. Înapoindu-se în cabină, ascunsese cu grijă cartuşul, cu ajutorul căruia se gîndea să prefacă în ţăndări *Albatrosul* în timpul nopţii, cînd aparatul îşi va fi luat din nou zborul în văzduh.

Phil Evans tocmai cerceta acum explozibilul furat de însoţitorul său.

Obiectul era alcătuit dintr-o armătură metalică, un fel de teacă în care se afla cam un kilogram de materie explozivă, adică o cantitate suficient de mare pentru a desface din încheieturi aeronava şi a sfărîma sistemul de elice. Dacă explozia nu reuşea să-l distrugă dintr-o dată, prăbuşindu-se, aparatul avea să se facă praf. Nimic mai simplu, aşadar, decît să pună cartuşul într-un colţ al cabinei, pentru ca să spargă platforma şi să avarieze coca, sfărîmîndu-i bordajul.

Pentru a provoca însă explozia, trebuia mai întîi să dea foc capsulei de fulminat cu care cartuşul era prevăzut. Operaţia aceasta era cea mai gingaşă din toate, deoarece capsula nu trebuia să se aprindă decît într-un anumit timp, calculat cu cea mai mare precizie.

Să vedem acum la ce se gîndise Uncle Prudent: îndată ce propulsorul din faţă avea să fie reparat, aeronava urma să plece mai departe spre nord; în momentul acela, probabil, Robur avea să vină cu oamenii lui la pupa, să pună în funcţiune şi elicea din spate. Prezenţa întregului echipaj acolo, în preajma cabinei, nu putea însă decît să-l stinghe-

rească pe Uncle Prudent de la lucru. Aşa că, pentru a declanşa explozia într-un timp dat, acesta chibzuise să se folosească de un fitil.

Iată ce-i destăinui el lui Phil Evans:

— Odată cu cartuşul, am luat şi nişte praf de puşcă. Cu praful ăsta m-am gîndit să fac un soi de fitil, care va pătrunde în capsula de fulminat, potrivindu-i lungimea în raport cu timpul necesar ca să ardă. Fitilul am de gînd să-l aprind la miezul nopţii, în aşa fel, ca explozia să se producă între orele trei şi patru dimineaţa.

— Grozavă combinaţie! îi răspunse Phil Evans.

Cei doi confraţi, precum se ştie, ajunseseră să privească în faţă cu sînge rece înspăimîntătoarea catastrofă în care le era dat să piară. Atîta ură clocotea în sufletul lor împotriva lui Robur şi alor săi, încît nu vedeau ceva mai bun de făcut decît să-şi jertfească viaţa numai şi numai ca să distrugă *Albatrosul*, odată cu cei pe care aeronava îi purta prin văzduh. Că era o faptă de smintit, mîrşavă chiar? Nici vorbă! Aici ajunseseră însă amîndoi, după ce timp de cinci săptămîni încheiate mocnise în ei o mînie ce nu se putuse dezlănţui, o furie pe care nu şi-o putuseră astîmpăra!

— Dar cu Frycollin cum rămîne, spuse Phil Evans, avem noi oare dreptul să dispunem de viaţa lui?

— De ce nu, de vreme ce noi ne-o jertfim pe a noastră! răspunse Uncle Prudent.

Rămîne de văzut dacă şi pentru Frycollin argumentul acesta era destul de puternic. Aşadar, Uncle Prudent se apucă îndată de lucru, iar Phil Evans se puse la pîndă să nu se apropie cineva de ruf.

Echipajul încă mai avea de furcă la prova. Aşa că nu exista nici un motiv să se teamă că s-ar putea să-i prindă cineva.

Uncle Prudent începu prin a pisa o cantitate mică de praf de puşcă, prefăcîndu-l într-o pulbere foarte fină, pe care o umezi uşor şi o vîrî într-un fel de teacă de pînză în chip de fitil. Aprinse fitilul şi constată că în zece minute se consuma o bucată de cinci centimetri din el, adică un metru în trei ore şi jumătate. Îl stinse apoi şi-l înfăşură strîns cu o sfoară învîrtită în spirală, introducîndu-l în capsula cartuşului.

Toată treaba asta se isprăvi pe la orele zece seara, fără să fi trezit nici cea mai mică bănuială. Atunci intră şi Phil Evans în cabină.

În ziua aceea fusese zor mare cu repararea elicei din faţă; se văzuseră însă nevoiţi s-o aducă pe bord ca să-i poată demonta braţele ce se strîmbaseră.

Cît priveşte pilele electrice, acumulatorii, nici una din sursele de energie mecanică ale *Albatrosului* nu avusese de suferit din pricina urgiei ciclonului. Aparatul mai avea cu ce să se alimenteze încă patru, cinci zile.

Se înnoptase cînd Robur şi oamenii săi îşi întrerupseră lucrul. Propulsorul din faţă nu fusese încă montat la loc. Mai aveau de robotit vreo trei ore pînă să poată fi pus în funcţiune. Aşa că, după ce se sfătui cu Tom Turner, inginerul hotărî să lase echipajul frînt de oboseală să se mai odihnească, urmînd ca a doua zi să facă şi ce mai rămăsese de făcut. Dealtminteri, ajustajul era o prea gingaşă operaţie pentru a fi efectuată altfel decît ziua-n amiaza mare, lumina reflectoarelor fiind totuşi prea slabă pentru aşa ceva.

Iată ceea ce nici Uncle Prudent şi nici Phil Evans n-aveau de unde să ştie. Bizuindu-se pe spusele lui Robur, chibzuiau că propulsorul din faţă avea să fie reparat pînă-n seară, cînd *Albatrosul* va porni, fără zăbavă, mai departe spre nord. Îl socoteau, aşadar, desprins de insulă, cînd aparatul încă mai era ancorat acolo. Această împrejurare avea să dea lucrurilor o cu totul altă întorsătură decît îşi închipuiseră ei.

Era o noapte întunecoasă, fără lună. Norii groşi sporeau şi mai mult întunecimea. Un vînt uşor stătea gata să se stîrnească. Se simţea cînd şi cînd suflînd dinspre sud-vest cîte o adiere ce nu reuşea să clintească însă din loc *Albatrosul;* aeronava stătea nemişcată în văzduh, în dreptul ancorei care, cu cablul întins vertical, o ţinea priponită.

În cabină, Uncle Prudent şi colegul său schimbau în răstimpuri cîte un cuvînt, stînd cu urechea aţintită la freamătul elicelor de suspensie ce acoperea toate celelalte zgomote de pe bord. Aşteptau amîndoi clipa în care puteau să intre în acţiune.

În sfîrşit, aproape de miezul nopţii, Uncle Prudent spuse:

— Acum e momentul!

Sub paturile din cabină se afla o ladă în chip de sertar. Acolo, în sertarul ăsta, puse Uncle Prudent cartuşul de dinamită împreună cu fitilul, care putea, astfel, să ardă fără să se dea în vileag nici prin miros, nici prin pîrîitul prafului de puşcă. Aprinse apoi capătul fitilului şi, împingînd la loc sertarul sub pat, spuse:

— Acum, hai cu mine la pupa să vedem ce se mai întîmplă.

Care nu le fu însă mirarea cînd, ieşind din cabină, văzură că timonierul nu era la postul său.

Phil Evans se aplecă atunci peste parmaclic.

— Ia uite, *Albatrosul* tot acolo a rămas! şopti el. Se vede că n-au isprăvit încă treaba... De aceea n-au mai putut să plece!

Uncle Prudent făcu un gest înciudat.

— Trebuie să stingem fitilul!

— Ba nu... S-o ştergem, mai bine!... răspunse Phil Evans.

— Da!... Pe cablul ancorei, în jos; e întuneric şi nu ne vede nimeni! O sută cincizeci de picioare — nimica toată!

— Nimica toată, adevărat, Phil Evans; ar trebui să fim nebuni ca să nu profităm de un asemenea noroc!

Mai întîi însă intrară din nou în cabină şi luară cu ei tot ce puteau cără în vederea unei şederi mai mult sau mai puţin îndelungate pe insula Chatham. Pe urmă, după ce închiseră uşa, se îndreptară, tiptil, spre prova. Voiau să-l trezească pe Frycollin, silindu-l să-şi ia tălpăşiţa împreună cu ei.

Era întuneric beznă. Norii începeau să se bolovănească venind dinspre sud-vest. Aeronava, chiar, se cam legăna niţel în ancoră, făcînd să se îndepărteze uşor de verticală cablul ce o ţinea priponită. Coborîrea, deci, era mai dificilă acum. Oricît ar fi fost de dificilă, însă, nu-i putea opri pe nişte oameni care, mai înainte, nu şovăiseră să-şi pună viaţa în joc.

Amîndoi merseră deci, tupilîndu-se, pe platformă şi oprindu-se în răstimpuri, să asculte, lipiţi de peretele vreunui ruf, dacă nu se auzea vreun zgomot. Tăcere desăvîrşită peste tot. Nici o rază de lumină la hublouri. Aeronava era cufundată nu numai într-o linişte deplină, dar şi într-un somn adînc. Uncle Prudent şi însoţitorul său se apropiau, tocmai, de cabina lui Frycollin, cînd Phil Evans încremeni deodată locului.

— Straja! şopti el.

Într-adevăr, un om stătea întins pe jos, lîngă ruf. Poate că dormea, dar dormea iepureşte. Mai fugi dacă poţi, în cazul cînd straja ar fi dat alarma!

Întîmplarea însă făcu să se afle la îndemîna lor nişte frînghii, nişte cîrpe şi cîlţi de care echipajul se slujise la repararea elicei.

Cîteva clipe mai tîrziu, omul zăcea cu un căluş în gură, îmbrobodit cu cîrpe şi legat de unul din stîlpii parmaclîcului, în aşa fel, încît nu putea nici crîcni şi nici face vreo mişcare.

Totul se petrecuse aproape pe nesimţite.

Uncle Prudent şi Phil Evans ciuliră urechea... Nici un zvon nu tulbură tăcerea ce domnea în cabine. Toată lumea dormea dusă pe bord.

Cei doi fugari — fiindcă putem să le spunem „fugari", nu-i aşa? — ajunseră în dreptul cabinei lui Frycollin. François Tapage sforăia de zor, ceea ce nu putea decît să-i liniştească.

Spre marea lui mirare, Uncle Prudent nici nu trebui să-şi dea măcar osteneala să împingă uşa lui Frycollin, fiindcă era deschisă. Intră pe jumătate în cabină, apoi, trăgîndu-se îndărăt:

— Nu-i nimeni! spuse el.

— Nimeni!... Da' unde poate să fie? murmură Phil Evans.

Merseră amîndoi de-a buşilea pînă la prova, socotind că, poate, Frycollin se culcase în vreun colţ, undeva...

Tot nimeni.

— Nu cumva puşlamaua ne-o fi luat-o înainte?... se întrebă Uncle Prudent.

— Ne-o fi luat-o sau nu, răspunse Phil Evans, gîndeşte-te că nu mai avem timp de pierdut! Haidem!

Şi, fără să mai stea în cumpănă, unul după altul, fugarii apucară cablul cu amîndouă mîinile şi-şi încolăciră picioarele în jurul lui; pe urmă, lăsîndu-se să alunece la vale, ajunseră jos sănătoşi, teferi.

Ce fericire pe ei să păşească din nou pe pămîntul a cărui lipsă o simţeau de atîta vreme, să umble pe un tărîm statornic, să nu mai fie jucăria văzduhului!

Se pregăteau tocmai să pătrundă în insulă, mergînd pe malul rîului în sus, cînd deodată o mogîldeaţă răsări în faţa lor. Era Frycollin.

Da, valetul avusese şi el aceeaşi idee ca şi stăpînu-său şi mai avusese şi îndrăzneala de a i-o lua înainte fără să-i spună nimic.

Nu era însă, acum, vreme pentru răfuieli; Uncle Prudent nu voia decît să caute un refugiu undeva, pe insulă, dar Phil Evans îl ţinu în loc.

— Uncle Prudent, fii bun şi ascultă-mă, spuse el. Iată-ne, în sfîrşit, scăpaţi din ghearele lui Robur. Gîndeşte-te, însă, ce moarte cumplită îl paşte şi pe el şi pe oamenii lui. O merită, nu zic nu! Dar, dacă şi-ar da cuvîntul de onoare că nu va încerca să pună iarăşi mîna pe noi...

— Cuvîntul unuia ca el!...

Uncle Prudent nu apucă să termine. O forfotă se iscase pe bordul *Albatrosului*.

Fără îndoială că se dăduse alarma şi evadarea avea să iasă la iveală.

— Ajutor!... Ajutor!... strigă cineva.

Era straja care izbutise să-şi scoată căluşul din gură. Paşi grabnici făceau să răsune platforma. Aproape imediat reflectoarele îşi azvîrliră snopii de lumină asupra unui larg cuprins.

— Uite-i!... Uite-i! strigă Tom Turner.

Fugarii fuseseră descoperiţi.

În aceeaşi clipă, la o comandă dată cu glas tare de Robur, elicele de suspensie îşi încetiniră mersul şi,în timp ce cablul era tras pe bord, *Albatrosul* începu a se apropia încetul cu încetul de pămînt.

Deodată glasul lui Phil Evans se auzi rostind răspicat:

— Inginer Robur, spuse el, îţi dai cuvîntul de onoare că ne laşi în libertate aici, pe insulă?...

— Niciodată! strigă Robur.

Răspunsul fu însoţit de un foc de puşcă, şi un glonte zgîrie umărul lui Phil Evans.

— Ah, golanii! izbucni Uncle Prudent.

Şi, cu briceagul în mînă se năpusti spre stîncile între care stătea înţepenită ancora. Aeronava se afla la o distanţă de numai vreo cincizeci de picioare de la pămînt...

Cît ai clipi, cablul fu retezat şi vîntul, care se înteţise simţitor, suflînd în coasta *Albatrosului*, îl mînă spre nord-est, deasupra mării.

Capitolul XVI

CARE VA LĂSA CITITORULUI O NEDUMERIRE, POATE, REGRETABILĂ

Era ceasul douăsprezece şi douăzeci. De pe bordul aeronavei fură slobozite încă vreo cinci, şase focuri de armă. Uncle Prudent şi Frycollin, sprijinindu-l pe Phil Evans, se pitulară la poalele stîncilor.

Nici un glonte nu-i nimerise. Deocamdată, nu mai aveau de ce să se teamă.

Primul lucru pe care-l făcu *Albatrosul*, în timp ce se îndepărta de insula Chatham, fu să se ridice la o altitudine de nouă sute de metri. Trebuia să atingă cea mai mare viteză de ascensiune ca să nu se prăbuşească în mare.

În momentul în care, scoţîndu-şi căluşul din gură, straja începuse să strige, Robur şi Tom Turner se şi repeziseră spre el şi se apucaseră să-l dezlege, descotorosindu-l totodată de cîrpa cu care fusese îmbrobodit. Pe urmă contramaistrul dăduse fuga la cabina lui Uncle Prudent şi a lui Phil Evans: era goală!

Pe de altă parte François Tapage scotocise cabina lui Frycollin: nimeni!

Văzînd că-i fugiseră prizonierii, Robur se lăsă năpădit de o mînie năprasnică. Prin evadarea lui Uncle Prudent şi a lui Phil Evans, secretul său, identitatea sa aveau să fie date în vileag.

Mai înainte, cu prilejul documentului azvîrlit în timp ce traversau în zbor continentul european, nu-şi făcuse prea mult sînge rău, zicîndu-şi că se putea foarte bine ca hîrtia să se fi rătăcit cine ştie unde!... Dar acum!...

Pe urmă se mai linişti.

„Nu-i nimic dac-au fugit! îşi spuse el. Tot n-au să poată pleca de pe insula Chatham în cîteva zile, aşa că am tot timpul să mă întorc înapoi!... Şi am să-i caut!... Las'că pun eu mîna pe ei!... Şi atunci..."

Într-adevăr, salvarea celor trei fugari era departe de a fi un lucru chiar atît de sigur. În momentul cînd *Albatrosul* devenea iarăşi stăpîn pe cîrmă, avea să facă, fără zăbavă, calea întoarsă spre insula Chatham, de unde fugarii nu puteau s-o şteargă prea curînd. În mai puţin de douăsprezece ore vor fi încăput din nou pe mîna inginerului.

În mai puţin de douăsprezece ore! Bine, dar în mai puţin de două ceasuri *Albatrosul* avea să fie nimicit! Cartuşul cu dinamită nu era, oare, ca o torpilă, agăţată de ea, ce urma să-şi împlinească misiunea distrugătoare în văzduh?

Între timp, vîntul se înteţise, mînînd aeronava spre nord-est. Deşi zbura cu o viteză redusă, probabil că pierduse din vedere insula Chatham în zori.

Pentru a se întoarce îndărăt, ţinînd piept vîntului, ar fi trebuit ca propulsoarele sau măcar unul dintre ele, cel din faţă, să poată fi pus în funcţiune.

— Tom, spuse inginerul, aprinde reflectoarele, să fie cît mai multă lumină.

— Da, master Robur.

— Şi toată lumea la lucru!

— Toată lumea! răspunse contramaistrul.

Nici nu mai putea fi vorba să lase treaba pe a doua zi. Cine se mai gîndea la oboseală acum! Nu era om pe bordul *Albatrosului* care să nu împărtăşească simţămintele comandantului. Nu era unul singur printre ei care să nu fie gata la orice, numai să poată pune mîna pe fugari! Îndată ce elicea din faţă avea să fie montată la loc, aveau să-şi ia zborul din nou spre insula Chatham şi, aruncînd iarăşi ancora, să pornească pe urmele prizonierilor. Atunci abia se vor apuca să repare şi elicea din spate şi aparatul va putea să-şi continue în deplină siguranţă zborul peste Pacific, spre insula X.

Pînă una, alta, însă, lucrul cel mai de seamă era ca *Albatrosul* să nu fie purtat cine ştie pînă unde spre nord-est. Din păcate însă vîntul sufla tot mai tare şi nu mai era chip nici să-l înfrunte, nici chiar să se oprească pe loc. Lipsit de propulsoare, aparatul era ca un balon nedirijabil. Fugarii, la pîndă pe ţărm, îl văzuseră dispărînd înainte ca explozia să-l fi prefăcut în ţăndări.

Firește că starea aceasta de lucruri îl silea pe Robur să se frămînte, îngrijorat de soarta planurilor sale. Nu cumva o să ajungă prea tîrziu pe insula Chatham?

Aşa că, în timp ce reparaţiile se desfăşurau în cel mai mare zor, hotărî să coboare în păturile inferioare ale atmosferei, cu gîndul că va da acolo peste nişte curenţi de aer mai slabi. Şi poate că, astfel, *Albatrosul* va reuşi să zăbovească prin partea locului pînă ce va fi iar în stare să ia vîntul în piept?

Manevra fu numaidecît executată. Vă închipuiţi, cred, spaima ce-ar fi simţit-o echipajul unei corăbii, privind în momentul acela mişcările aparatului scăldat în lumina reflectoarelor!

Cînd *Albatrosul* ajunse la o distanţă de numai cîteva sute de picioare de suprafaţa mării, se opri.

Din nefericire, Robur se văzu silit să constate că vîntul sufla mai tare în zona atmosferică inferioară şi că aeronava se îndepărta cu o viteză sporită. S-ar fi putut deci să fie purtată aşa pînă cine ştie unde spre nord-est, din care pricină întoarcerea ei pe insula Chatham ar fi suferit o întîrziere.

Pînă la urmă, după cîteva încercări, se dovedi că era mult mai bine să rămînă în păturile superioare, mai liniştite, ale atmosferei. Aşa că *Albatrosul* se înălţă din nou în văzduh, menţinîndu-se la o altitudine mijlocie de trei mii de metri. Acolo, chiar dacă nu putea să rămînă pe loc, cel puţin mişcarea de deplasare era mai înceată.

Inginerul îşi îngădui,deci, să spere că, în zorii zilei, de la altitudinea la care se afla, va putea să mai zărească încă ţărmurile insulei, a cărei poziţie o determinase cu cea mai mare precizie.

Încolo, Robur nici măcar nu-şi pusese întrebarea dacă fugarii vor fi fost bine primiţi de băştinaşi, în cazul cînd insula era locuită. Faptul că s-ar fi putut ca băştinaşii aceştia să le sară într-ajutor nu-l preocupa cîtuşi de puţin. Cu mijloacele ofensive pe care le avea la dispoziţie, *Albatrosul* avea să-i bage în răcori şi să-i împrăştie cît ai bate din palme. Captura prizonierilor nu putea fi nicidecum îndoielnică şi, după ce va fi pus iarăşi mîna pe ei...

„Nimeni nu poate să fugă de pe insula X!" îşi spuse Robur. Pe la unu după miezul nopţii, propulsorul din faţă era, în sfîrşit, reparat. Mai rămînea doar să fie aşezat la loc, operaţie ce necesita încă o oră de lucru. Cînd toată treaba va fi terminată, *Albatrosul* putea să-şi ia din nou zborul în direcţia sud-vest şi atunci aveau să demonteze şi propulsorul din spate.

Şi-n vremea asta fitilul ardea în cabina părăsită! Fitilul, din care mai bine de un sfert se şi făcuse scrum! Şi licărirea focului ce se apropia cu încetul de cartuşul cu dinamită!

Dacă oamenii de pe bord n-ar fi fost atît de prinşi de lucrul lor, de bună seamă că vreunul dintre ei ar fi auzit trosnetele uşoare ce începeau să se desluşească în cabină. Ar fi simţit poate mirosul de pulbere arsă. Şi s-ar fi neliniştit. S-ar fi dus să-i dea de ştire inginerului sau lui Tom Turner. Ar fi căutat cu toţii şi ar fi descoperit sertarul în care fusese pus explozibilul... Ar mai fi fost încă timp ca năstruşnicul *Albatros* împreună cu cei pe care-i purta prin văzduh să scape teferi.

Oamenii însă munceau de zor la prova, adică la douăzeci de metri de cabina fugarilor. Nu aveau încă nimic de făcut prin partea aceea a platformei, după cum nimic nu i-ar fi putut smulge de la o treabă ce se cerea săvîrşită cu cea mai mare atenţie.

Robur se afla şi el acolo şi, ca un bun mecanic ce era, nu stătea cu mîinile în sîn. Îi îndemna să lucreze cu sîrg, fără a nesocoti însă grija cu care totul trebuia făcut!

Era necesar — nu-i aşa? — să devină din nou cu desăvîrşire stăpîn pe aparatul născocit de el. Dacă nu reuşea să pună mîna pe fugari, aceştia aveau să se întoarcă pînă la urmă la ei, în ţară. Şi atunci s-ar face, nici vorbă, cercetări. Insula X n-ar mai putea rămîne tăinuită. Şi asta ar însemna sfîrşitul existenţei pe care echipajul *Albatrosului* şi-o făurise — o existenţă fără seamăn, supraomenească!

La un moment dat, Tom Turner se apropie de inginer. Era ora unu şi un sfert.

— Master Robur, spuse el, vîntul, pe cît mi se pare, a început să se mai domolească, dar în acelaşi timp tinde să-şi schimbe direcţia spre vest.

— Dar barometrul ce spune? întrebă Robur, după ce se uită la cer.

— E aproape staţionar, răspunse contramaistrul. Îmi face totuşi impresia că norii au început să coboare sub noi.

— Ai dreptate, Tom Turner. În cazul ăsta n-ar fi exclus să plouă pe mare. N-are decît, atîta vreme cît rămînem deasupra zonei ploioase! Măcar aşa ştim că vom putea isprăvi lucrul în tihnă.

— Dacă plouă, urmă Tom Turner, nu poate fi decît o bură de ploaie — cel puţin judecînd după forma norilor — şi e posibil ca, mai jos, vîntul să fi încetat cu totul

— Fără îndoială, Tom, răspunse Robur. Cred, totuşi, că-i mai bine să nu coborîm încă. Să reparăm întîi stricăciunile şi pe urmă o să putem manevra cum ne-o plăcea nouă. Aici i-aici.

La orele două şi cîteva minute, prima parte a operaţiei se terminase. După ce elicea din faţă fu montată la locul ei, se făcu contactul cu pilele ce o puneau în mişcare.

Elicea începu a se învîrti din ce în ce mai repede şi *Albatrosul*, luînd direcţia sud-vest, o porni, cu o viteză mijlocie, înapoi spre insula Chatham.

— Tom, spuse Robur, să tot fie, cred, două ore şi jumătate de cînd plutim aşa spre nord-est. Vîntul, între timp, judecînd după compas, nu şi-a schimbat direcţia. Sper, aşadar, ca într-o oră, cel mult, să ne aflăm iarăşi în preajma insulei.

— Şi eu cred tot aşa, master Robur, răspunse contramaistrul, deoarece zburăm cu doisprezece metri pe secundă. Între orele trei şi patru dimineaţa, *Albatrosul* va fi ajuns la punctul de plecare.

— Cu atît mai bine, Tom! rosti inginerul. Interesul nostru e să sosim în puterea nopţii şi, dacă se poate, să aterizăm fără să ne vadă nimeni. Fugarii, crezîndu-ne acum cine ştie pe unde, în nord, nu mai stau cu ochii în patru. Cînd *Albatrosul* va coborî pînă aproape de pămînt, vom căuta să-l dosim undeva, îndărătul unor stînci mai înalte de pe insulă. Pe urmă, chiar de-ar fi să zăbovim cîteva zile la Chatham...

— O să zăbovim, nici vorbă, master Robur, şi chiar de ar fi să luptăm cu o armată întreagă de băştinaşi...

— O să luptăm, Tom, fără doar şi poate c-o să luptăm, pentru *Albatrosul* nostru!

Inginerul se întoarse apoi către echipajul său, care aştepta noi ordine.

— Prieteni, spuse el, n-a sosit încă ceasul odihnei. Trebuie să muncim pînă-n zori.

Toată lumea, dealtfel, era gata de lucru.

Aveau de făcut aceleaşi reparaţii la propulsorul din spate ca şi la cel din faţă. Amîndouă suferiseră aceleaşi stricăciuni, din aceeaşi cauză, adică din pricina uraganului ce bîntuia pe deasupra continentului antarctic.

Pentru a putea trage însă elicea înăuntru, socotiră cu cale să oprească în loc timp de cîteva minute aeronava, ba chiar să-i imprime o mişcare de recul. La ordinul lui Robur, ajutorul mecanicului băgă motorul în marşarier, făcînd să se învîrtească în sens invers elicea din faţă. Aeronava începu, aşadar, să se dea încet, încet înapoi.

Toată lumea se pregătea, tocmai, să se ducă la pupa, cînd deodată Tom Turner fu izbit de un miros ciudat.

Gazele produse prin arderea fitilului se adunaseră în ladă şi începuseră acum să iasă din cabina fugarilor.

— Ia! tresări contramaistrul.

— Ce e? întrebă Robur.

— Nu simţiţi nimic?... Parcă miroase a praf de puşcă?!

— Într-adevăr, Tom.

— Şi mirosul vine de acolo, din spate, de la ruf!

— Da... chiar din cabina...

— Nu cumva ticăloşii ăia or fi dat foc aparatului?...

— De-ar fi numai foc!... exclamă Robur. Sparge uşa, Tom, sparge repede uşa!

Abia apucase însă contramaistrul să facă un pas, şi o explozie cumplită zgudui *Albatrosul.*

Pereţii cabinelor se făcură ţăndări. Reflectoarele se stinseră, deoarece curentul electric se întrerupse brusc şi se pomeniră cufundaţi în beznă. Totuşi, deşi majoritatea elicelor de suspensie, răsucite sau sfărîmate, fuseseră scoase din funcţiune, cîteva, la prova, continuau încă să se învîrtească.

Deodată, coca aeronavei se crăpă cam în dreptul primului ruf, ceva mai înapoi, în timp ce acumulatorii instalaţi înăuntru acţionau mai departe propulsorul din faţă, şi partea posterioară a platformei se rostogoli în adînc.

În aceeaşi clipă, aproape, se opriră şi ultimele elice de suspensie şi *Albatrosul* se prăbuşi în gol.

Vă închipuiţi ce cumplită cădere, de la asemenea înălţime de trei mii de metri, pentru cei opt oameni agăţaţi ca nişte naufragiaţi de epava aeronavei!

O cădere cu atît mai vertiginoasă cu cît propulsorul din faţă, ridicîndu-se în poziţie verticală, nu încetase să se învîrtească.

Atunci Robur, cu o prezenţă de spirit ce dovedea un sînge rece nemaipomenit, se lăsă cu încetul să lunece în jos pînă la ruf, ai cărui pereţi începuseră să se desfacă din încheieturi, apucă maneta de comandă şi schimbă sensul turaţiilor elicei care, din propulsoare, cum era, deveni elice de suspensie.

Era totuşi o cădere, deşi frînată într-o oarecare măsură, cel puţin însă epava nu se prăvăli cu acea viteză accelerată pe care o dobîndeşte, în genere, orice corp sub acţiunea gravitaţiei. Şi dacă, pînă la urmă, supravieţuitorii de pe *Albatros* erau sortiţi să moară înghiţiţi de valurile mării, cel puţin nu aveau să moară asfixiaţi din pricina coborîrii năprasnice, care le-ar fi tăiat suflarea.

Într-un interval de cel mult optzeci de secunde după explozie, rămăşiţele *Albatrosului* se şi cufundaseră în mare.

Capitolul XVII

ÎN CARE NE ÎNTOARCEM CU DOUĂ LUNI ÎN URMĂ, PENTRU CA SĂ CONTINUĂM POVESTIREA NOUĂ LUNI MAI TÎRZIU

Cu cîteva săptămîni mai înainte, la 13 iunie, a doua zi, adică, după şedinţa în care membrii Institutului Weldon se lăsaseră antrenaţi în nişte discuţii atît de furtunoase, în rîndurile întregii populaţii a oraşului Philadelphia, de culoare sau albă, se stîrnise o vîlvă mult mai uşor de constatat decît de zugrăvit.

Dis-de-dimineaţă încă toată lumea nu vorbea decît despre incidentul pe cît de neprevăzut pe atîta de revoltător din ajun. Un nepoftit, care pretindea c-ar fi inginer, un inginer care, cică, se numea, dacă se poate numi cineva aşa, Robur — Robur Cuceritorul! — un individ de obîrşie necunoscută, de naţionalitate anonimă, intrase tamnisam în sala de şedinţe şi se apucase să-i insulte... pe baloniști, să-i terfelească pe adepţii aerostatelor dirijabile, să ridice în slavă aparatele mai grele decît aerul, să stîrnească huiduielile celor de faţă, dînd naştere unui tărăboi nemaipomenit, să provoace ameninţările adversarilor săi, ameninţări pe care apoi le îndreptase împotriva acestora. În cele din urmă, părăsise tribuna în mijlocul unor detunături de revolvere, dispărînd fără urmă, şi cu toate cercetările făcute nu fusese chip să se afle ceva despre el.

Toate acestea, desigur, erau numai bune să dezlege limbile şi să înflăcăreze imaginaţia oamenilor. Aşa cum se şi întîmplă dealtfel, la Philadelphia, ca în toate celelalte treizeci şi şase de state ale republicii federative americane[1]; la drept vorbind, atît în Lumea Nouă cît şi în Lumea Veche.

Vă închipuiţi, însă, cît spori vîlva aceasta cînd, în seara zilei de 13 iunie, se stabili că nici preşedintele şi nici secretarul Institutului Weldon nu se mai întorseseră la domiciliile lor. Amîndoi erau, totuşi, oameni aşezaţi, cu scaun la cap, persoane onorabile. În ajun părăsiseră sala de şedinţe ca nişte cetăţeni ce nu se gîndeau decît să ia drumul spre casă, şi ca nişte holtei ce ştiau că n-avea să-i întîmpine nici o mutră acră în prag. Nu plecaseră cumva din oraş? Nu, sau cel puţin nu spuseseră nimic care să dea de bănuit aşa ceva. Ba chiar se înţeleseseră ca, în ziua următoare, să-şi reia fiecare locul respectiv la biroul clubului, unul ca preşedinte, celălalt ca secretar, în vederea unei şedinţe în cadrul căreia trebuiau să fie discutate evenimentele din ajun.

Şi pe lîngă dispariţia fără urmă a celor două simandicoase figuri ale statului Pennsylvania, nici o ştire despre valetul Frycollin. Nu era chip de găsit, la fel ca şi stăpînul său. Nu, într-adevăr, nici un negru, de la Toussaint-Louverture, Soulouque şi Dessaline încoace, nu mai dăduse prilej să se vorbească atîta despre el. Frycollin avea să dobîndească o situaţie importantă atît în rîndurile servitorimii din Philadelphia, cît şi printre toţi acei originali care prin cutare apucătură curioasă ajung să iasă în evidenţă pe aceste minunate meleaguri americane!

---

[1] Aceste state sînt azi în număr de cincizeci, la care se adaugă un district federal. (n. t.)

Nimic nou, nici a doua zi. Nici cei doi colegi, nici Frycollin nu dăduseră semn de viaţă. Serioasă îngrijorare. Ba chiar oarecare agitaţie. Mulţime strînsă buluc în jurul diverselor *Post and Telegraph Ofices*, în dorinţa de-a afla ceva veşti.

Tot nimic.

Şi cu toate astea, fuseseră văzuţi amîndoi ieşind de la Institutul Weldon, discutînd în gura mare, luîndu-l cu ei pe Frycollin, care-i aştepta afară, pentru ca pe urmă s-o apuce pe Walnut-Street, îndreptîndu-se spre Fairmont-Park.

Jem Cip, legumistul, dăduse mîna cu preşedintele, spunîndu-i:

— „Pe mîine!"

Iar William T. Forbes, fabricantul de zahăr din cîrpe, se despărţise cu o cordială strîngere de mînă de Phil Evans, care îl salutase, rostind de două ori:

„La revedere!... La revedere!..."

Miss Doll şi miss Mat Forbes, care erau legate de Uncle Prudent prin cele mai curate sentimente de prietenie, nu-şi mai puteau veni în fire din pricina acestei dispariţii şi umblau să afle ştiri despre ei, turuind tot timpul din gură, mai mult chiar ca de obicei...

Trecură astfel trei, patru, cinci, şase zile, pe urmă o săptămînă, încă una... Nimeni şi nici un semn care să ducă pe urmele celor trei dispăruţi.

Se făcuseră totuşi cercetări amănunţite în tot cartierul... Nimic! — În parc chiar, sub pîlcurile mari de copaci, în inima crîngurilor... Nimic! Nimic!

Atîta doar: se descoperi că în poiana cea mare iarba fusese călcată în picioare de curînd şi chiar într-un fel ce dădea de bănuit, deoarece nu-şi afla explicaţia. Iar la marginea pădurii din preajmă, se puteau desluşi, de asemeni, urmele unei încăierări. O bandă de tîlhari să fi ieşit cumva în calea celor doi confraţi şi să fi tăbărît asupra lor, la ora aceea înaintată din noapte, în mijlocul parcului pustiu?

S-ar fi putut să fie aşa. Drept care, poliţia întreprinse o anchetă după tipicul şi tărăgăneala legală. Făcură sondaje în Schuylkill-river, îi scormoniră fundul, cosiră ierburile încîlcite de pe maluri. Şi dacă nu găsiră nimic, osteneala lor nu se irosi în zadar, deoarece Schuylkill avea de mult nevoie să fie curăţat. Prilejul era, aşadar, cît se poate de binevenit. Oameni practici, edilii Philadelphiei!

Se folosi, atunci, publicitatea prin ziare. Fel de fel de anunţuri şi de reclamaţii — dacă nu chiar reclame — fură trimise tuturor gazetelor democrate sau republicane din Statele Unite, fără deosebire de culoare. În *Dailly Negro*, publicaţia specială a cetăţenilor de rasă neagră, apăru un portret al lui Frycollin, reprodus după ultima sa foto-

grafie. Se ofereau recompense şi premii oricui putea să dea vreo ştire despre soarta celor trei dispăruţi sau ar fi descoperit vreun indiciu menit să ducă pe urmele lor.

„Cinci mii de dolari! Cinci mii de dolari!... Oricare cetăţean ce..."

Degeaba. Suma de cinci mii de dolari rămase în casa de bani a Institutului Weldon.

„Dispăruţi fără urmă! Dispăruţi fără urmă! Dispăruţi!!! Uncle Prudent şi Phil Evans din Philadelphia!"

Vă închipuiţi, cred, ce harababură nemaipomenită era acum la club după dispariţia misterioasă a preşedintelui şi secretarului. Mai întîi de toate adunarea luă imediat măsuri să se suspende lucrările de construcţie a balonului *Go ahead*, lucrări ce se aflau totuşi într-un stadiu destul de înaintat. Dar cum, în ce fel putea fi dusă la bun sfîrşit această operă, cînd cei mai de seamă promotori ai întreprinderii, cei care îi hărăzisseră o parte din averea lor, socotită în timp şi în bani gheaţă, lipseau, cînd nu mai erau acolo, printre ei, ca s-o desăvîrşească? Se cuvenea, deci, să-i aştepte.

Tocmai atunci însă începu să se vorbească iar despre acel fenomen curios ce înfierbîntase în asemenea măsură minţile cîteva săptămîni mai înainte.

Într-adevăr, obiectul misterios fusese din nou văzut, sau mai bine-zis întrezărit, în mai multe rînduri, în păturile superioare ale atmosferei. Nimeni, firește, nu se gîndea să stabilească vreo legătură între această reapariţie atît de ciudată şi dispariţia nu mai puţin ciudată a celor doi membri ai Institutului Weldon. Ar fi trebuit, nici vorbă, să aibă cineva o imaginaţie extraordinar de dezvoltată pentru a face vreo apropiere între aceste două întîmplări.

În orice caz, asteroidul, bolidul sau dihania zburătoare, cum vreţi să-i spuneţi, fusese din nou observat în împrejurări ce îngăduiau ca forma şi dimensiunile lui să poată fi mai bine apreciate. Mai întîi în Canada, deasupra teritoriului cuprins între Ottawa şi Quebec, a doua zi chiar după dispariţia celor doi colegi; pe urmă, deasupra cîmpiilor din Far-West, în timp ce se lua la întrecere cu un tren de pe linia ferată principală a Pacificului.

Din ziua aceea, nedumeririle cercurilor de savanţi începură a se lămuri. Nu era vorba de un produs al naturii, ci de un aparat zburător constituind o punere în practică a principiului „mai greu decît aerul". Şi dacă făuritorul, stăpînul aeronavei, ţinea încă să păstreze un incognito deplin în privinţa sa, nu se mai putea spune acelaşi lucru şi despre invenţia lui pe care tocmai o scosese în vileag, şi încă la o mică înălţime, în cuprinsurile Far-Westului. Cît priveşte forţa mecanică de care dispunea aparatul şi felul mecanismelor ce îl puneau în mişcare, nu

se putea şti nimic. În orice caz, un lucru era sigur, că aeronava era înzestrată cu posibilităţi de locomoţie cu totul extraordinare. Într-adevăr, cîteva zile mai tîrziu, fusese semnalată în văzduhul Celestului Imperiu, pe urmă în partea de nord a Hindustanului, iar mai apoi deasupra vastelor stepe ale Rusiei.

Cine era, oare, îndrăzneţul mecanic, în puterea căruia se aflau asemenea posibilităţi de locomoţie, pentru care statele nu mai aveau graniţi, nici oceanele margini, care făcea ce voia în atmosfera terestră, ca şi cum era moşia lui? Să fi fost cumva acel Robur care azvîrlise cu atîta brutalitate în faţa membrilor Institutului Weldon teoriile sale, în ziua cînd venise hotărît să facă praf utopia baloanelor dirijabile?

Cîţiva oameni mai ageri la minte poate că se şi gîndiră la el. Dar — ceea ce era într-adevăr curios — nimănui nu-i veni în minte ipoteza că numitul Robur ar putea să aibă vreo legătură oarecare cu dispariţia celor doi membri ai Institutului Weldon.

Într-un cuvînt, totul ar fi rămas învăluit în mister, dacă în ziua de 6 iulie, la orele unsprezece şi treizeci şi şapte, n-ar fi sosit la New York o telegramă din Franţa.

Ce cuprindea, oare, această telegramă? Însuşi textul mărturiei găsite la Paris, într-o tabacheră, mărturie ce dezvăluia soarta celor două personaje, din pricina cărora Statele Unite se pregăteau să decreteze doliu naţional.

Aşadar, răpitorul cu pricina nu era altul decît Robur, inginerul venit anume la Philadelphia ca să nimicească în germene teoriile baloniştilor. El, va să zică, se afla pe bordul aeronavei *Albatros!* El, va să zică, răpise, ca să se răzbune, pe Uncle Prudent, Phil Evans şi pe deasupra şi pe Frycollin! Cîteşitrei pierduţi pe vecie, cel puţin aşa trebuiau consideraţi, în afară de cazul cînd, construind, într-un fel ori altul, vreo maşinărie în stare a se măsura cu acel năstruşnic aparat, prietenii lor de pe glob nu reuşeau cumva să-i aducă înapoi, pe pămînt!

Ce emoţie! Şi ce buimăceală! Telegrama din Paris sosise pe adresa Institutului Weldon. Membrii clubului fură imediat înştiinţaţi. Zece minute după aceea, toată Philadelphia, apoi, în mai puţin de un ceas, toată America aflase prin telefon vestea care se răspîndise cu ajutorul curentului electric prin nenumăratele fire ce împînzeau Noul Continent. Nimeni nu voia să creadă, şi cu toate astea era limpede ca lumina zilei. Trebuie să fie vreo păcăleală a vreunui mucalit nesărat, spuneau unii, vreun „banc" de prost gust, spuneau alţii. Cum să poată fi răpit cineva în Philadelphia şi încă într-un chip atît de misterios? Cum era cu putinţă ca *Albatrosul* să fi aterizat în Fairmont-Park fără să se fi semnalat prezenţa lui în văzduhul statului Pennsylvania?

Foarte bine. Erau, totuşi, serioase argumente. Cei neîncrezători aveau încă dreptul să se îndoiască. Drept pe care însă îl pierdură după şapte zile de la sosirea telegramei. La 13 iulie, pachebotul francez *Normandie* ancoră în golful Hudson, aducînd faimoasa tabacheră. De la New York, obiectul fu, apoi, trimis în mare grabă, pe calea ferată, la Philadelphia.

Era într-adevăr tabachera lui Uncle Prudent, preşedintele Institutului Weldon. Jem Cip n-ar fi făcut rău să mănînce mai substanţial în ziua aceea, deoarece fu gata-gata să leşine, în clipa cînd dădu cu ochii de ea. De atîtea ori, doar, luase cîte o priză de tabac în semn de prietenie! Miss Doll şi miss Mat recunoscură şi ele tabachera pe care o priviseră adesea cu gîndul tainic că într-o bună zi vor avea şi ele parte să-şi cufunde în ea degetele lor uscate de fete bătrîne! Pe urmă o recunoscu şi tatăl lor, William T. Forbes, şi Truk Milnor şi Bat T. Fyn, şi mulţi alţi membri ai Institutului Weldon! De sute de ori, poate, o văzuseră deschizîndu-se şi închizîndu-se la loc, în mîinile veneratului lor preşedinte. Existau, în sfîrşit, mărturiile tuturor prietenilor pe care-i avea Uncle Prudent în această vrednică cetate a Philadelphiei, unde după cum arată numele oraşului, aşa cum am mai spus şi altă dată, toţi locuitorii se au ca fraţii.

Aşadar, nu mai încăpea nici umbră de îndoială în privinţa asta. Nu numai tabachera preşedintelui, dar nici scrisul aşternut pe fila documentului nu îngăduiau celor neîncrezători să mai clatine din cap. Să fi văzut atunci plînsete şi mîini ridicate cu desperare la cer! Cum, Uncle Prudent şi colegul său să fie umflaţi, aşa, pe sus de o dihanie zburătoare, fără să poată nimeni mişca un deget măcar, ca să-i scape!

Societatea *Niagara-Falls* fu gata-gata să-şi întrerupă activitatea şi să oprească în loc căderile de apă, dat fiind că Uncle Prudent era cel mai mare acţionar al ei. La rîndul său, *Walton Watch Company* care, în urma dispariţiei lui Phil Evans, rămăsese fără director, se gîndi să lichideze fabrica de ceasuri.

Da, într-adevăr, peste tot era jale mare şi nu exagerăm cîtuşi de puţin spunînd acest lucru, deoarece în afară de cîţiva zănatici, fiindcă există zănatici chiar şi în Statele Unite, nimeni nu mai trăgea nădejde să-i mai vadă vreodată pe cei doi simandicoşi cetăţeni.

Deocamdată, după ce trecuse pe deasupra Parisului, nu se mai auzise nimic despre *Albatros*. Cîteva ore mai tîrziu fusese observat deasupra Romei şi atîta tot. Nici nu era de mirare, dat fiind viteza cu care aeronava traversase Europa de la nord la sud, apoi Marea Mediterană de la vest spre est. Datorită acestei viteze, nici o lunetă n-o putuse detecta în vreun punct oarecare de pe traiectoria ei. Zadarnic stătea la pîndă, zi şi noapte, personalul tuturor observatoarelor

din lume, căci mașina zburătoare a lui Robur Cuceritorul plecase atît de departe sau se înălțase atît de sus — în Icaria, cum spunea el — încît nimeni nu mai nădăjduia să-i poată da de urmă vreodată.

Se cuvine să adaug că dacă iuțeala cu care zbura fu oarecum mai redusă deasupra tărîmurilor africane, cum documentul nu ajunsese încă la cunoștința tuturor, nimănuia nu-i trecu prin minte să caute aeronava în înaltul cerului algerian. Nu se putea, desigur, să nu fi fost semnalată deasupra orașului Tombouctou; numai că observatorul acestui renumit oraș — dacă exista așa ceva pe acolo — nu avusese încă timp să trimită în Europa rezultatele observațiilor sale. Cît privește domnitorul regatului Dahomey, ar fi fost în stare mai curînd să reteze capetele a douăzeci de mii de supuși, cu miniștri cu tot, decît să se mărturisească învins în lupta cu dihania din văzduh. Era, doar, amorul lui propriu la mijloc!

Pe urmă, inginerul Robur trecu peste Atlantic. Ajunse în Țara de Foc, apoi în dreptul capului Horn. Zbură, în sfîrșit, cam fără voia lui, peste tărîmurile australe și peste nețărmuritele ghețuri polare. Iar de pe meleagurile antarctice nu văd cum s-ar fi putut afla vești.

Trecu și luna iulie și nici un ochi omenesc nu reușise încă să zărească măcar aeronava.

La sfîrșitul lui august, îndoielile privitoare la soarta prizonierilor lui Robur rămaseră la fel, neștirbite. Îți venea să te întrebi dacă nu cumva inginerul, aidoma lui Icar, primul mecanic de care pomenește istoria, nu fusese cumva victima propriei sale îndrăzneli.

În fine, douăzeci și șapte de zile din septembrie se depănară fără să se fi făcut vreun pas mai departe.

Firește că, în viață, te obișnuiești cu orice. Așa-i făcută firea omenească, să privească nepăsătoare suferințele ce se îndepărtează. Uiți fiindcă trebuie să uiți. De astă dată însă, trebuie s-o spunem spre cinstea lor, locuitorii globului terestru se siliră să nu alunece pe această pantă. Nu, nimeni nu rămase nepăsător față de soarta celor doi albi și a unui om de culoare, răpiți în ceruri, întocmai ca proorocul Ilie, dar în privința cărora biblia nu dădea nici o chezășie că se vor mai înapoia vreodată pe pămînt.

Și lucrul acesta se simți în Philadelphia mai mult ca oriunde. Era, dealtminteri, însoțit de unele temeri particulare. În chip de represalii, Robur îi răpise pe Uncle Prudent și pe Phil Evans, smulgîndu-i de pe pămîntul lor de baștină. O făcuse din răzbunare, desigur, deși în pofida oricărui drept. Dar setea lui de răzbunare se va mulțumi numai cu atît? Nu se va îndrepta oare și împotriva altor colegi ai lor de la Institutul Weldon? Și în cazul acesta, care dintre ei se putea socoti la adăpost de samavolniciile acestui preaputernic stăpîn al văzduhului?

Iată însă că în ziua de 28 septembrie se răspîndi un zvon în tot orașul. Se vorbea că Uncle Prudent și Phil Evans ar fi apărut din senin, în cursul după-amiezii, la domiciliul onorabilului președinte al Institutului Weldon.

Lucrul cel mai extraordinar era că zvonul cu pricina părea să fie adevărat, deși oamenii cu scaun la cap nu voiau să pună nici un temei pe el.

Pînă în cele din urmă însă toată lumea trebui să se plece în fața adevărului. Erau într-adevăr cei doi dispăruți, în carne și oase, nicidecum stafiile lor... Frycollin se înapoiase și el.

Mai întîi membrii clubului, apoi amicii, în sfîrșit sumedenie de oameni se înființară în fața casei lui Uncle Prudent. Cei doi colegi fură primiți cu alai, trecînd din mînă în mînă, în mijlocul strigătelor de hip, hip, ura-a-a!

Venise și Jem Cip, care se lipsise și de mîncare și de tot — avea la masă friptură la cuptor cu lăptuci — și William T. Forbes cu fetele lui, miss Doll și miss Mat. În ziua aceea, Uncle Prudent ar fi putut să se însoare cu amîndouă deodată, dacă ar fi fost mormon; nu era însă și nici nu manifesta intenția să devină. Venise și Truk Milnor, și Bat T. Fyn, în fine, toți membrii clubului. Și azi se mai întreabă, încă, lumea cum de-au reușit Uncle Prudent și Phil Evans să scape vii și nevătămați din miile de brațe prin care au fost nevoiți să treacă, străbătînd orașul de la un cap la altul.

În aceeași seară, Institutul Weldon trebuia să țină ședința lui săptămînală. Toată lumea era convinsă că cei doi colegi aveau să ia loc la masa prezidențială. Și, cum nu apucaseră încă să povestească nimic despre pățaniile lor — poate că nici nu le dăduseră, dealtminteri, răgaz să vorbească — toți nădăjduiau că de astă dată le vor împărtăși în amănunțime impresiile culese în timpul călătoriei.

Într-adevăr, dintr-un motiv sau altul, nici unul dintre ei nu scosese o vorbă. Nici chiar valetul Frycollin, pe care populația de culoare, în entuziasmul ei, era cît pe ce să-l rupă în bucăți.

Ceea ce însă nici unul dintre ei nu spusese sau nu voise să spună, vă vom destăinui noi:

Nu mai e nevoie, cred, să pomenim întîmplările știute din noaptea de 27 spre 28 iulie, îndrăzneața evadare săvîrșită de președintele și secretarul Institutului Weldon, emoția puternică pe care o încercaseră punînd piciorul pe terenul stîncos al insulei Chatham, focul de armă tras asupra lui Phil Evans, cablul tăiat și, în sfîrșit, *Albatrosul* care, în momentul acela, nu mai avea nici un propulsor în funcțiune, mînat în larg de vîntul dinspre sud-vest, în timp ce se ridica la o mare altitudine. Reflectoarele fiind aprinse, fugarii putuseră să-l urmărească din ochi cîtva timp. Nu trecuse însă mult și aparatul dispăruse cu totul.

Acum, fugarii nu mai aveau de ce să se teamă. Cum ar mai fi putut, oare, Robur să se înapoieze pe insulă, cînd elicele erau scoase din funcţiune pentru vreo trei, patru ore?

Pînă atunci, sfărîmat de explozie, *Albatrosul* n-avea să mai fie decît o biată epavă purtată de ape, iar oamenii din echipajul lui nişte hoituri sfîrtecate, pe care valurile oceanului nici măcar nu le puteau scoate la ţărm. Răzbunarea se va împlini pînă la capăt, în toată grozăvia ei.

Socotindu-se în legitimă apărare, Uncle Prudent şi Phil Evans nu avură nici un fel de remuşcări.

Phil Evans fusese rănit doar uşor de tot de glontele slobozit de pe bordul *Albatrosului*. Aşa că porniră tustrei să facă înconjurul insulei, în nădejdea că vor întîlni cumva nişte băştinaşi.

Şi nu se înşelară. Pe ţărmul apusean al insulei Chatham îşi aveau sălaşul vreo cincizeci de suflete care trăiau din pescuit. Oamenii văzuseră aeronava aterizînd. Şi-i primiră pe fugari ca pe nişte fiinţe supranaturale. Nu lipsi mult ca să li se şi închine. Fură găzduiţi în cea mai încăpătoare dintre colibe. Niciodată, desigur, Frycollin nu avea să mai întîlnească un prilej atît de fericit de a trece drept un zeu negru.

După cum chibzuiseră, Uncle Prudent şi Phil Evans nu mai zăriră înapoindu-se aeronava. Era firesc, deci, să tragă de aici încheierea că, probabil, catastrofa se întîmplase într-una din păturile superioare ale atmosferei. De aci înainte, îşi spuneau ei, n-o să se mai audă niciodată vorbindu-se despre inginerul Robur, nici despre miraculosul aparat pe bordul căruia cutreiera văzduhul împreună cu însoţitorii săi.

Acum nu mai aveau altceva de făcut decît să aştepte o ocazie prielnică pentru a se înapoia în America. Pasămite, însă, navigatorii nu prea dau tîrcoale insulei Chatham. Şi tot aşteptînd, trecu şi luna august, aşa încît pînă la urmă fugarii puteau foarte bine să se întrebe dacă nu cumva schimbaseră o închisoare cu alta, deşi Frycollin se simţea mai în largul său aici, decît în temniţa lui zburătoare.

În sfîrşit, în ziua de 3 septembrie se abătu un vas prin părţile insulei Chatham, spre a-şi împrospăta provizia de apă dulce. Dacă vă aduceţi aminte, Uncle Prudent, în momentul cînd fusese răpit la Philadelphia, avea asupra lui cîteva mii de dolari în bancnote, mai mult decît i-ar fi trebuit, adică, pentru a se înapoia în America. După ce le mulţumiră adoratorilor lor care îi copleşiră cu cele mai profunde mărturii de respect, Uncle Prudent, Phil Evans şi Frycollin se îmbarcară pentru Auckland. Nici unul din ei nu suflă o vorbă despre păţania lor; două zile mai apoi, sosiră în capitala Noii Zeelande.

Acolo, un pachebot de pe Pacific îi luă pe bord, şi, în ziua de 20 septembrie, după o călătorie cît se poate de liniştită peste ocean,

supraviețuitorii de pe *Albatros* debarcau la San Francisco. Nu spuseseră nimănui nici cine erau, nici de unde veneau; cum însă plătiseră din gros, nici că i-ar fi dat prin gînd vreunui căpitan de vas american să încerce a-i trage de limbă. La San Francisco, Uncle Prudent împreună cu colegul său și cu Frycollin luară primul tren de pe linia Pacificului și în ziua de 27 septembrie coborau la Philadelphia.

Iată, în cîteva cuvinte, istorisirea întîmplărilor petrecute de la evadarea lor și pînă la plecarea de pe insula Chatham. Și astfel, în seara aceleiași zile chiar, președintele și secretarul Institutului Weldon putură să ia loc la masa prezidențială, în mijlocul unei îmbulzeli nemaipomenite. Cu toate astea, nici unul dintre ei nu fusese vreodată atît de calm ca în seara aceea. Văzîndu-i, nimeni n-ar fi spus că se întîmplase vreo schimbare în viața lor, de cînd cu ședința de pomină din 12 iunie. Ca și cum aceste trei luni și jumătate n-ar fi lăsat nici cea mai mică urmă în viața lor!

După primele tunete de urale pe care amîndoi le întîmpinară fără să se arate cîtuși de puțin emoționați, Uncle Prudent, punîndu-și pălăria, începu a vorbi.

— Stimați cetățeni, spuse el, declar ședința deschisă.

Aplauze furtunoase și cît se poate de îndreptățite. Căci dacă nu era nimic extraordinar în faptul că ședința fusese deschisă, era totuși nemaipomenit ca ea să fi fost deschisă de însuși Uncle Prudent, asistat de Phil Evans.

Președintele așteptă pînă ce lumea își istovi entuziasmul prin strigăte și aplauze, apoi continuă:

— La ultima noastră ședință, domnilor, au avut loc discuții foarte aprinse (I-auzi, i-auzi!) între cei ce susțineau că elicea balonului nostru *Go ahead* trebuie montată în față și cei ce argumentau că trebuie montată la spate! (Mirare în rîndurile asistenței.) Noi, însă, am găsit între timp mijlocul de a-i împăca și pe unii și pe alții, și iată cum: montînd două elice, una în față și alta în spatele nacelei! (Tăcere, vădind o deplină stupefacție.)

Și atîta tot. Da, tot! Nici un cuvînt despre răpirea președintelui și secretarului! Nici un cuvînt despre *Albatros*, nici despre inginerul Robur! Nici un cuvînt despre călătoria lor! Nici un cuvînt despre modul în care prizonierii reușiseră s-o șteargă! Nici un cuvînt, în fine, despre ceea ce se petrecuse cu aeronava — dacă mai cutreiera încă văzduhul și dacă membrii clubului se mai puteau aștepta la noi represalii!

Firește că printre baloniști nu era unul căruia să nu-i fi stat pe limbă vreo întrebare de pus lui Uncle Prudent și Phil Evans; văzîndu-i, însă, atît de seriosi, de ferecați în ei, găsiră toți cu cale să le

respecte tăcerea. Cînd vor socoti ei de cuviinţă să vorbească, voi vorbi, fireşte, şi toată lumea se va simţi cît se poate de măgulită, ascultîndu-i.

La urma urmei, poate că era la mijloc vreun secret ce nu putea fi încă dat în vileag.

Uncle Prudent luă atunci din nou cuvîntul, înconjurat de o tăcere cum nu mai domnise nicicînd la şedinţele Institutului Weldon.

— Domnilor, spuse el, nu ne mai rămîne, aşadar, decît să terminăm de construit aerostatul *Go ahead,* a cărui menire este să cucerească văzduhul — cu aceasta şedinţa s-a încheiat.

Capitolul XVIII

CU CARE ACEASTĂ VERIDICĂ POVESTE A PERIPEŢIILOR *ALBATROSULUI* SE ÎNCHEIE FĂRĂ A SE FI ÎNCHEIAT, TOTUŞI

În ziua de 29 aprilie, în anul următor, la vreo şapte luni după întoarcerea neaşteptată a lui Uncle Prudent şi Phil Evans, toată Philadelphia era în picioare. Nimic politic de astă dată. Nu era vorba nici de alegeri, nici de vreun miting. Aerostatul *Go ahead,* construit pe cheltuiala Institutului Weldon, avea, în sfîrşit, să pună stăpînire asupra mediului său firesc.

Aeronaut — vestitul Harry W. Tinder, al cărui nume a mai fost pomenit la începutul acestei istorisiri, împreună cu un ajutor.

Călători — preşedintele şi secretarul Institutului Weldon. Nu li se cuvenea, oare, asemenea cinste? Nu fuseseră ei, oare, cei care veniseră în carne şi oase să protesteze împotriva oricărui aparat construit pe principiul „mai greu decît aerul"?

Trecuseră, totuşi, şapte luni, fără ca ei să fi deschis gura pentru a istorisi aventurile pe care le trăiseră. Nici Frycollin, oricît l-ar fi mîncat limba, nu scăpase o vorbuliţă despre inginerul Robur şi despre maşinăria lui minunată. Ca nişte neînduplecaţi balonişti ce erau, de bună seamă, Uncle Prudent şi Phil Evans nu voiau cu nici un chip să discute despre aeronave sau despre orice alt aparat de zbor. Atîta timp cît balonul *Go ahead* nu va fi ajuns în fruntea tuturor mijloacelor de locomoţie aeriană, nu voiau să admită nici una din invenţiile aviatorilor. Amîndoi credeau încă, ţineau morţiş să creadă, că singurul vehicul atmosferic era aerostatul şi că numai şi numai lui îi era deschis viitorul.

Dealtminteri, cel împotriva căruia se răzbunaseră atît de crîncen — şi pe bună dreptate, după părerea lor — acela nu mai exista acum. Şi nici vreunul dintre însoţitorii lui. Taina *Albatrosului* se afla îngropată în adîncurile Oceanului Pacific.

Cît priveşte posibilitatea ca inginerul Robur să fi avut vreun adăpost, vreo insulă pe întinsul neţărmurit al oceanului, ce-i slujea ca loc de popas, era doar o simplă ipoteză. În orice caz, cei doi confraţi hotărîseră să chibzuiască mai tîrziu dacă ar fi cu cale să facă oarecare cercetări în direcţia asta.

Venise, în sfîrşit, şi ziua cînd avea să se realizeze acea însemnată experienţă pe care Institutul Weldon o pregătea de atîta vreme şi atît de minuţios. *Go ahead* era, aşadar, modelul cel mai desăvîrşit dintre toate cele inventate pînă atunci în arta aerostaticii — ceea ce ar fi un *Inflexibil* sau un *Formidabil* în arta navală.

Go ahead avea toate atributele necesare unui aerostat. Volumul său îi îngăduia să se ridice la cele mai mari altitudini pe care le putea atinge un balon; faptul că era impermeabil — să se poată menţine un timp nelimitat în văzduh; rezistenţa lui — să înfrunte atît dilatarea gazului din interior, cît şi străşnicia ploilor şi a vîntului; capacitatea sa — să aibă o forţă ascensională destul de importantă pentru a putea ridica, împreună cu toate accesoriile, un întreg mecanism electric menit să imprime propulsoarelor sale o forţă motrice superioară tuturor rezultatelor obţinute în această direcţie pînă atunci. *Go ahead* avea o formă prelungă, aptă să-i înlesnească deplasarea pe orizontală. Nacela lui, semănînd cu platforma balonului construit de căpitanii Krebs şi Renard, era prevăzută cu tot utilajul trebuincios aeronauţilor: instrumente de fizică, cabluri, ancore, frînghii etc., etc. în afară de aparatele, pilele şi acumulatorii electrici ce constituiau izvoarele de energie mecanică ale aerostatului. Nacela era, de asemeni, înzestrată cu o elice în faţă şi cu o altă elice, împreună cu o cîrmă, la spate. Randamentul maşinilor aerostatului *Go ahead* probabil că era însă mult inferior randamentului celor de pe bordul *Albatrosului*.

După ce fusese umplut cu gaz, *Go ahead* fusese transportat în poiana din Fairmont-Park, exact în locul unde poposise timp de cîteva ore aeronava.

Nu mai e nevoie să spun, cred, că forţa lui ascensională se datora celui mai uşor dintre toate corpurile gazoase. Gazul aerian, de pildă, nu poseda decît o forţă ascensională de aproximativ şapte sute de grame de fiecare metru cub de gaz — prea puţin pentru a provoca o ruptură a echilibrului cu aerul înconjurător. Forţa ascensională a hidrogenului, în schimb, poate fi apreciată la o mie o sută de grame de fiecare metru cub de gaz. Balonul uriaş era umplut cu hidrogen

pur, preparat după metoda şi în aparatele speciale folosite de vestitul Henry Giffard. Aşadar, *Go ahead* avînd o capacitate de patruzeci de mii de metri cubi, forţa ascensională a gazului din interior era de o mie o sută înmulţit cu patruzeci de mii, adică de patruzeci şi patru de mii de kilograme.

Şi, cum spuneam, totul era pregătit în dimineaţa zilei de 29 aprilie. Imensul aerostat se legăna în aer, la cîteva picioare de pămînt, încă de la orele unsprezece, gata să se înalţe în văzduh.

Era o vreme minunată, parcă anume făcută pentru această memorabilă experienţă. Poate că, totuşi, ar fi fost mai bine să bată vîntul, pentru ca încercarea să fie cît mai concludentă. Într-adevăr, nimeni pînă atunci nu pusese la îndoială faptul că un balon ar putea fi dirijat într-o atmosferă calmă; lucrurile se schimbau însă în cazul cînd aerul se afla în mişcare şi în asemenea condiţii se cereau făcute experienţele.

Într-un cuvînt, nu bătea deloc vîntul şi nici nu era vreun semn că s-ar putea să bată. Ca niciodată în ziua aceea, America de Nord nu se pregătea să trimită în Europa occidentală vreuna din aprigele vijelii din care avea o nesecată rezervă, şi nu cred să fi fost zi mai bine aleasă pentru reuşita unei experienţe aeronautice.

Mai e nevoie, oare, să vorbesc despre puzderia de oameni ce se adunaseră în Fairmont-Park, despre mulţimea trenurilor ce revărsaseră asupra capitalei Pennsylvaniei un puhoi de curioşi veniţi din toate statele înconjurătoare, despre întreruperea activităţii industriale şi comerciale pentru a se da tuturor cetăţenilor posibilitatea să privească spectacolul — patroni, funcţionari, muncitori, bărbaţi, femei, bătrîni, copii, membri ai Congresului, reprezentanţi ai armatei, magistraţi, reporteri, băştinaşi — şi albi, şi oameni de culoare — toţi claie peste grămadă, în poiana cea mare din parc? Mai e nevoie, oare, să zugrăvesc manifestările zgomotoase ale gloatei, frămîntările ei inexplicabile, învolburările-i neaşteptate ce o făceau să tălăzuiască şi să palpite? Mai e nevoie, oare, să înregistrăm numărul strigătelor de hip! hip! ura! ce izbucniră de pretutindeni ca nişte pocnete de rachete, în clipa cînd Uncle Prudent şi Phil Evans se urcară pe platformă, sub aerostatul pe care flutura drapelul american? Mai e nevoie, în sfîrşit, să arătăm că majoritatea curioşilor nu veniseră, poate, să vadă balonul *Go ahead*, cît să-i privească pe cei doi inşi extraordinari pentru care Lumea Veche avea tot dreptul să fie invidioasă pe Lumea Nouă?

De ce doi şi nu trei? De ce nu şi Frycollin? Pentru că Frycollin, găsind că expediţia făcută pe bordul *Albatrosului* ajungea ca să-i asigure celebritatea, renunţase la cinstea de a-şi însoţi stăpînul. Aşa că, de astă dată, nu mai avu parte de aclamaţiile furtunoase cu care fură întîmpinaţi preşedintele şi secretarul Institutului Weldon.

Se înţelege de la sine că nici unul dintre membrii ilustrei asociaţii nu lipsea şi că toate locurile rezervate în incinta încercuită cu frînghii şi ţăruşi din mijlocul poienii erau ocupate. Se aflau acolo şi Truk Milnor şi Bat T. Fyn, şi William T. Forbes, la braţ cu cele două fete ale sale, miss Doll şi miss Mat. Toţi veniseră anume ca să arate că nimic pe lume n-ar fi în stare să-i despartă vreodată de adepţii principiului „mai uşor decît aerul".

La orele unsprezece şi douăzeci, o bubuitură de tun dădu de ştire că pregătirile se isprăviseră.

Go ahead nu mai aştepta decît semnalul de plecare. La unsprezece şi douăzeci şi cinci se auzi o a doua bubuitură de tun.

Ţinut de capetele frînghiilor reţelei, *Go ahead* se ridică la vreo cincizeci de metri deasupra poienii. De acolo, de sus, platforma domina toată mulţimea cuprinsă de o adîncă emoţie. Uncle Prudent şi Phil Evans, care stăteau în picioare, în faţă, duseră amîndoi mîna stîngă la piept, în semn că erau trup şi suflet cu întreaga asistenţă. Pe urmă ridicară dreapta spre zenit, în semn că sosise în sfîrşit clipa cînd cel mai mare balon din cîte fuseseră construite pînă în ziua aceea avea să pună stăpînire pe spaţiul supraterestru.

O sută de mii de mîini se lipiră, în aceeaşi clipă, de o sută de mii de piepturi şi alte o sută de mii de mîini se ridicară spre cer.

La unsprezece treizeci bubui o a treia lovitură de tun.

— Daţi-i drumul! strigă Uncle Prudent, rostind formula sacramentală.

Şi *Go ahead* se înălţă „maiestuos", ca să folosim şi noi adverbul consacrat de numeroasele reportaje asupra experienţelor aerostatice.

Era într-adevăr un spectacol nemaipomenit. Părea un vas ce părăsise tocmai şantierul. Într-adevăr, nu era, oare, *Go ahead* un vas lansat pe mările văzduhului?

Aerostatul se ridică drept în sus, pe o linie perfect verticală, dovadă că în atmosferă domnea liniştea cea mai desăvîrşită, oprindu-se la o altitudine de două sute cincizeci de metri.

Acolo începură să se desfăşoare manevrele pe orizontală. Mînat de cele două elice, *Go ahead* porni în întîmpinarea soarelui cu o viteză de zece metri pe secundă. Era exact viteza de deplasare a balenei în mediul lichid. Şi poate că nu greşim asemuindu-l cu colosul mărilor boreale, deoarece aerostatul avea chiar forma uriaşului cetaceu. O nouă salvă de urale îi salută pe iscusiţii aeronauţi.

Pe urmă, cu ajutorul cîrmei, *Go ahead* începu să execute tot felul de mişcări circulare, oblice sau rectilinii, după cum îl îndruma mîna timonierului. Se învîrti în cerc pe un spaţiu restrîns, merse înainte, îndărăt, în aşa fel încît să-i convingă şi pe cei care tăgăduiau cu încă-

pătînare posibilitatea de a dirija baloanele — dacă mai exista vreunul! Dacă ar mai fi existat, ar fi fost jupuit de viu!

Ce păcat însă că această măreaţă experienţă nu avu parte măcar de o adiere cît de uşoară! Într-adevăr, ce păcat! Spectatorii ar fi avut, atunci, prilejul să vadă aerostatul evoluînd, fără nici o şovăire, în fel şi chip, fie lunecînd pieziş ca o corabie ce merge în direcţia vîntului, fie înfruntînd curenţii de aer, ca un vapor.

În momentul acela *Go ahead* se ridică din nou, cu cîteva sute de metri mai sus.

Toată lumea înţelese de ce. Uncle Prudent şi însoţitorii săi încercau să găsească un curent de aer cît de slab în păturile superioare ale atmosferei, pentru ca experienţa să fie deplină. Dealtminteri, un sistem de balonaşe interioare, aidoma băşicii înotătoare a peştilor, balonaşe în care se putea introduce, prin pompare, o anumită cantitate de aer, îi îngăduia să se deplaseze pe verticală. În felul acesta, putea să se ridice în văzduh sau să coboare după bunul plac al aeronautului, fără să fie nevoit să arunce din lest ca să se înalţe sau să dea drumul la gaz ca să se lase mai jos. Cu toate astea era prevăzut cu o supapă în emisfera superioară, în eventualitatea că ar fi fost nevoit să coboare în grabă. În definitiv, nu era vorba decît de aplicarea sistemelor cunoscute mai dinainte, însă perfecţionate în cel mai înalt grad.

Go ahead se înălţa, aşadar, pe verticală. Şi cît era de uriaş, începuse să se micşoreze încetul cu încetul sub privirile spectatorilor, ca şi cum ar fi fost vorba de o simplă iluzie optică. Ceea ce nu făcea decît să aţîţe curiozitatea celor de faţă, care stăteau cu ochii pe cer, mai, mai să-şi frîngă gîtul. Balena mătăhăloasă se preschimbă treptat într-un marsuin care, la rîndul său, avea să scadă tot mai mult, devenind un mic porc-de-mare.

Mişcarea de ascensiune desfăşurîndu-se mai departe, *Go ahead* ajunse la o altitudine de patru mii de metri. Cum însă cerul era senin, fără o dîră de pîclă, balonul se văzu tot timpul.

Cu toate astea, rămăsese ca şi la început în dreptul pajiştei, ca şi cum ar fi fost pironit acolo cu nişte sfori divergente. Dacă văzduhul ar fi fost închis sub un clopot uriaş de sticlă, nu cred că atmosfera ar fi lîncezit mai mult ca în momentul acela. Nici o adiere cît de uşoară, nici mai sus, nici mai jos. Aerostatul manevra fără să întîmpine vreo rezistenţă, zărindu-se mic de tot din pricina depărtării, ca şi cum ar fi fost privit cu binoclul întors.

Deodată un ţipăt izbucni din mijlocul mulţimii, un ţipăt urmat de alte o sută de mii. Toate braţele se întinseră, aţintite spre un punct din zare. Şi punctul acesta se afla la nord-vest.

Acolo, în adîncul cerului azuriu, se ivise un corp mobil care se apropia, crescînd treptat. Să fi fost, oare, o pasăre ce-şi filfîia aripile în înaltul văzuhului? Sau vreun bolid a cărui traiectorie străbătea oblic păturile atmosferei? Se mişca în orice caz cu o viteză uluitoare şi foarte curînd avea să treacă pe deasupra capetelor mulţimii.

O bănuială încolţi aproape în aceeaşi clipă în minţile celor de faţă, ca transmisă de un curent electric în tot cuprinsul poienii.

Pe cît se părea însă *Go ahead* zărise şi el obiectul acela curios. Şi se simţise probabil ameninţat de vreo primejdie, fiindcă îşi sporise viteza, gonind spre vest.

Da, aşa era, mulţimea înţelesese! Un nume rostit de unul dintre membrii Institutului Weldon fu repetat de o sută de mii de guri:

„Albatrosul!... Albatrosul!..."

Era într-adevăr *Albatrosul!* Robur îşi făcuse iar apariţia în slava cerului! El era cel care, aidoma unei uriaşe păsări de pradă, stătea gata să se năpustească asupra lui *Go ahead!*

Şi cu toate astea, în urmă cu nouă luni, aeronava sfărîmată de explozie, cu elicele ciuntite, cu platforma frîntă în două, zăcea hîrbuită. De n-ar fi fost uluitorul sînge rece al inginerului, care se grăbise să schimbe sensul turaţiilor propulsorului din faţă, transformîndu-l într-o elice de suspensie, tot echipajul *Albatrosului* s-ar fi asfixiat din pricina prăbuşirii năprasnice a aparatului. Dar dacă reuşiseră să scape de asfixie, cum se făcea că nici el, nici oamenii lui nu se înecaseră în apele Pacificului?

Pasămite, resturile platformei, aripile propulsoarelor, pereţii cabinelor şi tot ce mai rămăsese de pe urma *Albatrosului* alcătuia totuşi ceea ce se cheamă o epavă. Cînd pasărea rănită se prăvăleşte în valuri, aripile ei o ajută să plutească încă o bucată de vreme pe unda mării. Robur şi însoţitorii săi stătuseră deci timp de cîteva ore, la început pe epava aparatului, apoi în barca de cauciuc pe care o regăsiseră la suprafaţa oceanului.

Providenţa — pentru cei care cred în amestecul ei în treburile omeneşti — sau întîmplarea — pentru cei care au slăbiciunea să nu creadă în providenţă — venise în ajutorul naufragiaţilor.

La cîteva ore după răsăritul soarelui, aceştia fuseseră zăriţi de echipajul unui vas, care coborîse numaidecît o luntre pe apă. Robur fusese luat pe bord împreună cu însoţitorii săi, şi nu numai ei, dar şi rămăşiţele plutitoare ale aeronavei. Inginerul se mulţumise să spună că aparatul se sfărîmase într-o ciocnire, păstrînd un incognito pe care i-l respectaseră cu toţii.

Vasul era o corabie cu trei catarge, sub pavilion englez, *Two Friends* [1] din Liverpool, şi se îndrepta spre Melbourne, unde ajunsese cîteva zile mai tîrziu.

Se aflau în Australia, dar încă destul de departe de insula X, unde trebuiau să se înapoieze.

Printre sfărîmăturile *rufului* din spate al aeronavei, inginerul reuşise să găsească o sumă mai mare de bani care-i îngăduise să îndestuleze nevoile însoţitorilor săi, fără să ceară nimic nimănui. Puţin după sosirea lui la Melbourne, Robur cumpărase o mică goeletă de o sută de tone, şi cum inginerul cunoştea rosturile marinăreşti, reuşise să ajungă pe insula X.

Din acea clipă nu mai avusese decît un singur gînd, o obsesie: să se răzbune. Dar, ca să se răzbune, era necesar să construiască un al doilea *Albatros*. Treabă uşoară, în definitiv, pentru un om care-l construise şi pe cel dintîi. Întrebuinţaseră, deci, tot ce mai putea folosi la ceva din aeronava distrusă şi, printre alte aparate, şi propulsoarele care fuseseră îmbareate, împreună cu celelalte rămăşiţe, pe goeletă. Întocmiseră la loc întreg mecanismul, cu ajutorul unor noi pile electrice şi acumulatori. Într-un cuvînt, în mai puţin de opt luni, totul era terminat şi un nou *Albatros*, aidoma celui sfărîmat de explozie, la fel de puternic şi de iute ca şi primul, stătea gata să-şi ia zborul în văzduh.

Se înţelege de la sine, cred, fără a mai fi nevoie să insistăm, că aparatul avea acelaşi echipaj şi că acest echipaj era mînios foc pe Uncle Prudent şi pe Phil Evans — în special — şi pe tot Institutul Weldon, în general.

Albatrosul părăsise insula X la începutul lui aprilie. Tot timpul zborului său se străduise să facă în aşa fel ca trecerea lui să nu fie observată în nici un punct de pe glob. Călătorise, aşadar, mai toată vremea printre nori. Ajungînd deasupra Americii de Nord, prin nişte coclauri neumblate din Far-West, aterizase. Acolo inginerul, păstrînd cel mai deplin incognito, ajunsese să afle un lucru care făcuse să-i crească inima de bucurie şi anume că Institutul Weldon era pe cale să-şi înceapă experienţele şi că *Go ahead*, în nacela căruia aveau să ia loc Uncle Prudent şi Phil Evans, se pregătea să pornească din Philadelphia la data de 23 aprilie.

Ce prilej straşnic pentru a potoli setea de răzbunare ce mistuia inima lui Robur şi alor săi!

Cumplită răzbunare, şi *Go ahead* nu putea cu nici un chip să scape de ea! O răzbunare în văzul lumii, care să dovedească totodată supe-

---

[1] Doi prieteni. (n. t.).

rioritatea aeronavei față de aerostate și față de toate celelalte aparate de același soi!

Iată de ce, în ziua aceea, aeronava ieșise la iveală în văzduh deasupra parcului Fairmont, ca un vultur ce s-ar fi năpustit din înaltul cerului.

Da, era cu adevărat *Albatrosul:* toată lumea îl recunoscuse, chiar și cei ce nu-l văzuseră în viața lor!

Go ahead fugea cît putea. Curînd însă își dădu seama că nu era chip să scape, zburînd așa, mai departe, pe orizontală. Așa încît își căută salvarea pe verticală, dar nu coborînd spre pămînt fiindcă aeronava ar fi putut să-i taie drumul, ci ridicîndu-se mai sus în văzduh, într-o zonă unde s-ar fi aflat la adăpost. Era o încercare plină de îndrăzneală, dar în același timp cît se poate de logică.

Între timp *Albatrosul* începuse și el să se înalțe. De dimensiuni mai mici decît ale aerostatului, părea un pește-cu-spadă urmărind o balenă pe care se pregătea s-o străpungă, ori un torpilor repezindu-se asupra unui cuirasat pe care avea să-l arunce năprasnic în aer.

Firește că toată lumea se uita la el cu inima pierită! În cîteva clipe aerostatul și ajunsese la cinci mii de metri înălțime. *Albatrosul* nu-l slăbise deloc, cît timp făcuse ascensiunea. Îi dădea mereu tîrcoale, învăluindu-l în cercuri tot mai strînse, pe măsură ce se învîrtea în jurul lui. Ar fi putut să-i vină de hac dintr-o dată, spintecînd învelișul atît de gingaș al balonului. Și atunci prăbușirea ar fi fost atît de cumplită, încît praful s-ar fi ales de Uncle Prudent și de însoțitorii săi.

Cu gura încleștată de spaimă și cu răsuflarea tăiată, publicul era cuprins de simțămîntul acela de groază, ce-ți strivește pieptul și-ți taie picioarele, atunci cînd vezi căzînd pe cineva de la o mare înălțime. Se pregătea o luptă aeriană, ce nu lăsa să se întrevadă nici măcar posibilitățile de salvare ale unei lupte navale — prima luptă de felul acesta, dar nu și ultima, fără îndoială, fiindcă progresul constituie una din legile lumii acesteia. Și dacă *Go ahead* își aninase jur împrejurul cercului său ecuatorial culorile americane, *Albatrosul* arborase și el drapelul înste at, cu un soare auriu, al lui Robur Cuceritorul.

Go ahead încercă să se îndepărteze de inamicul său, ridicîndu-se și mai sus. Lepădă, așadar, lestul pe care-l avea ca rezervă și făcu încă un salt de o mie de metri. Acum nu se mai zărea decît un punct pe cer. Cît privește *Albatrosul,* care se ținea mereu după el, sporise la maximum numărul de turații ale elicelor, făcîndu-se nevăzut.

Deodată un strigăt de groază se ridică din poiană.

Go ahead creștea văzînd cu ochii, iar aeronava ieșise din nou la iveală, coborînd odată cu el. De astă dată, însă, era vorba de o prăbușire. Gazul, dilatîndu-se peste măsură în zonele superioare ale at-

mosferei, făcuse să plesnească învelişul şi acum, pe jumătate dezumflat, balonul cădea la pămînt cu o iuţeală considerabilă.

Aeronava încetinise, la rîndul său, mişcarea elicelor de suspensie şi cobora şi ea cu aceeaşi viteză, reuşind să ajungă în dreptul balonului în momentul cînd acesta se afla la o distanţă de numai o mie două sute de metri de pămînt, şi să se alăture de el.

Robur avea de gînd să-i dea lovitura de graţie?... Nicidecum!... Voia să-i vină în ajutor, să-i salveze echipajul!

Atît de iscusită fu manevra executată, încît aeronautul împreună cu ajutorul său puteau cu uşurinţă să sară pe platforma aeronavei.

Nu cumva Uncle Prudent şi Phil Evans se încăpăţînau să respingă ajutorul lui Robur, refuzînd să fie salvaţi de el? Ar fi fost în stare, aşa cum îi ştim! Noroc că echipajul inginerului tăbărî asupra lor, silindu-i să treacă din nacela lui *Go ahead* pe bordul *Albatrosului*.

Pe urmă aeronava se depărtă puţin şi se opri în loc, în timp ce balonul, golit cu desăvîrşire de gaz, cădea jos peste copacii din preajma poienii, rămînînd agăţat acolo ca o zdreanţă uriaşă.

O tăcere înfiorătoare domnea pe pămînt: ca şi cum toate inimile ar fi încetat să mai bată. Multă lume închisese ochii ca să nu vadă sfîrşitul catastrofei.

Uncle Prudent şi Phil Evans erau, deci, iarăşi, prizonierii inginerului Robur. Şi acum că pusese mîna pe ei, avea cumva de gînd să-i răpească din nou în văzduh, acolo unde nimeni nu putea să-i ia urma?

S-ar fi putut.

Cu toate astea, în loc să se ridice în aer, *Albatrosul* continuă să coboare spre pămînt. Voia, poate, să aterizeze? Aşa bănuiră cu toţii şi mulţimea se trase deoparte să-i facă loc în mijlocul poienii.

Emoţia ajunsese la culme.

Albatrosul se opri însă la doi metri de pămînt. Şi atunci, în mijlocul tăcerii adînci ce se lăsase, se auzi glasul inginerului.

— Cetăţeni ai Statelor Unite, rosti el, preşedintele şi secretarul Institutului Weldon sînt din nou în puterea mea. Luîndu-i prizonieri, n-aş face decît să mă folosesc de dreptul meu de represalii. Văzînd însă ura pătimaşă dezlănţuită în sufletul lor de succesele *Albatrosului*, am înţeles că lumea nu este încă de ajuns de coaptă pentru însemnata revoluţie pe care cucerirea văzduhului o va produce cîndva. Uncle Prudent şi Phil Evans, sînteţi liberi!

Preşedintele şi secretarul Institutului Weldon,ca şi aeronautul împreună cu ajutorul său, nu avură de făcut decît o săritură pentru a pune din nou piciorul pe pămînt.

O clipă mai tîrziu *Albatrosul* se ridică la zece metri deasupra capetelor mulţimii.

— Cetăţeni ai Statelor Unite, continuă Robur, experienţa mea s-a încheiat şi pot să vă împărtăşesc de pe acum părerea ce mi-am format-o: cred că nu trebuie să precipităm niciodată lucrurile, nici chiar cînd e vorba de progres. Ştiinţa nu trebuie s-o ia înaintea moravurilor. Într-un cuvînt, fiece lucru se cuvine făcut la vremea lui. Venirea mea ar fi prematură azi şi n-aş putea birui atîtea interese divergente, contradictorii. Noţiunile nu sînt încă de ajuns de coapte pentru a se realiza o unire.

Plec,aşadar, luînd cu mine secretul descoperirii mele. Secretul acesta însă nu va fi pierdut pentru omenire. Lumea îl va dobîndi în ziua cînd va fi destul luminată ca să tragă foloase de pe urma lui şi destul de înţeleaptă ca să nu abuzeze de el. Bun rămas, cetăţeni ai Statelor Unite, bun rămas!

Şi, vînturînd aerul cu cele şaptezeci şi patru de elice ale sale, purtat de cele două propulsoare ce se învîrteau cu cea mai mare iuţeală, *Albatrosul* îşi luă zborul spre est, în mijlocul strigătelor furtunoase care, de astă dată, exprimau admiraţia mulţimii.

Cei doi colegi, adînc umiliţi şi, odată cu ei, şi ceilalţi membri ai Institutului Weldon, făcură singurul lucru ce le mai rămînea de făcut: o luară frumuşel spre casă, în timp ce lumea, schimbîndu-şi dintr-o dată atitudinea, era gata să le arunce în faţă — şi pe bună dreptate — cele mai usturătoare cuvinte.

. . . . . .

. . . . . .

Şi acum, rămîne totuşi întrebarea: „Cine este Robur? Se va şti vreodată?"

Se ştie chiar de pe acum. Robur este ştiinţa aşa cum va fi peste ani, poate chiar mîine. Este rezerva sigură a viitorului.

Dar *Albatrosul* ce face, mai cutreieră încă atmosfera ce înconjoară globul pămîntesc şi a cărei stăpînire nimeni nu poate să i-o răpească? De ce ne-am îndoi?

Dar cu Robur Cuceritorul ce se întîmplă: o să se mai arate vreodată, aşa cum a făgăduit? Nici vorbă că da! O să vină să dea în vileag secretul unei descoperiri în stare să schimbe condiţiile sociale şi politice ale omenirii.

Cît priveşte viitorul locomoţiei aeriene, nu încape îndoială că va fi al aeronavei, nicidecum al aerostatului.

Albatroşilor le este hărăzită, fără doar şi poate, cucerirea aerului!

STĂPÎNUL LUMII

Capitolul I

CE SE ÎNTÎMPLĂ PE MELEAGURILE NOASTRE

Șiragul de creste ce brăzdează, paralel cu litoralul american al Oceanului Atlantic, statele Carolina de Nord, Virginia, Maryland, Pennsylvania și New York e cunoscut deopotrivă sub numele de Munții Allegheny sau Munții Apalachas, fiind format din două lanțuri deosebite, adică din Munții Cimberland spre vest și Munții Albaștri spre est.

Dacă acest sistem orografic, cel mai important din cuprinsurile mai sus-arătate ale continentului american de nord, se desfășoară pe o lungime de aproape nouă sute de mile sau o mie șase sute de kilometri, în schimb nu depășește în medie altitudinea de șase mii de picioare, punctul culminant fiind atins de Muntele Washington[1].

Alcătuit ca o coloană vertebrală ale cărei extremități sînt scăldate pe de o parte de apele fluviului Alabama, iar de cealaltă parte de valurile golfului Saint Lawrence, Munții Allegheny nu sînt decît prea puțin cercetați de alpiniști. Înălțimile lor nu se profilează în păturile superioare ale atmosferei și deci nu sînt menite să-i atragă în aceeași măsură ca atîtea falnice piscuri de pe meleagurile Lumii Vechi sau a celei Noi. Și totuși există un punct printre altele de-a lungul acestei învăluiri de culmi, așa-numitul Great-Eyry, pe care turiștii nu l-ar fi putut escalada și care părea să fie, ca să zicem așa, inaccesibil.

Dealtminteri, cu toate că amatorii de ascensiune îl nesocotiseră pînă atunci, într-un răstimp destul de scurt, Great-Eyry avea nu numai să trezească atenția, dar chiar să stîrnească îngrijorarea tuturor, pentru anumite motive de un ordin cu totul special, pe care mă simt dator să vi le împărtășesc de la începutul istorisirii de față.

Iar dacă mi-am atribuit și mie un rol în această poveste, trebuie să știți c-am făcut-o numai pentru că eu însumi am fost îndeaproape amestecat, așa cum se va vedea mai încolo, luînd parte la unul dintre cele mai extraordinare evenimente, la care secolului douăzeci îi va fi fost, fără îndoială, sortit să asiste. Pînă și eu am ajuns să mă întreb cîteodată dacă într-adevăr a avut loc, dacă lucrurile s-au petrecut chiar

---

[1] 1918 metri altitudine. (n. a.).

așa cum mi le înfățișează memoria sau, mai bine zis, imaginația mea. Fiind însă în serviciul poliției din Washington, cu titlul de inspector principal, îndemnat pe de altă parte de o instinctivă curiozitate pe care, trebuie să vă spun, firea mea o manifestă în cel mai înalt grad, cum, de asemenea, de cincisprezece ani încoace mi-a fost dat să particip la atîtea și atîtea peripeții de tot felul, încredințîndu-mi-se adesea diverse misiuni secrete, pentru care aveam, dealtminteri, o deosebită înclinație, nu-i de mirare că șefii mei m-au împins într-o aventură atît de neverosimilă, în care aveam de înfruntat cele mai neguroase mistere. Numai că e neapărat necesar ca, din clipa cînd voi începe să-mi deapăn povestirea, să fiu crezut pe cuvînt. Fiindcă singura mărturie pe care o pot aduce în legătură cu aceste întîmplări prodigioase este a mea. Dacă se va găsi cineva care să nu-mi dea crezare, n-are decît să nu-mi dea crezare și gata!

Great-Eyry, ca să fiu mai precis, se află situat în rîndul pitorești înălțimi ale Munților Albaștri ce se profilează în partea occidentală a statului Carolina de Nord. Spinarea lui rotunjită se zărește destul de lămurit la ieșirea din Morganton, un tîrgușor situat lîngă Sataw-ba-river, chiar pe malul apei, și mult mai limpede încă de la marginea satului Pleasant-Garden, care se află cu cîteva mile mai aproape de poalele lui.

Dar, în definitiv, ce este acest Great-Eyry?... În ce măsură denumirea pe care i-au dat-o locuitorii ținuturilor din vecinătatea Munților Albaștri e sau nu îndreptățită?... Că aceștia din urmă au fost numiți așa din pricină că, în anumite condiții atmosferice, reliefurile lor se învesmîntă într-un văl azuriu, e de la sine înțeles. Înseamnă, așadar, că de vreme ce pentru toată lumea Great-Eyry este un cuib de vulturi, aici își găsesc adăpost pajurele, hultanii sau condorii?... Să fie oare un sălaș cu precădere îndrăgit de marile zburătoare ale acestor plaiuri? Le-a văzut cineva plutind în stoluri gălăgioase deasupra acestui bîrlog, pînă la care doar ele pot răzbate?... Nu, ce-i drept; dealtminteri nici nu se arată a fi mai numeroase prin partea locului decît prin celelalte coclauri ale Munților Allegheny. Dimpotrivă, chiar, după cum s-a observat, sînt zile cînd, apropiindu-se de Great-Eyry, păsăretul pare a fi îndemnat mai curînd a face calea întoarsă și, după ce-i dă cîteva tîrcoale în zbor, se grăbește să se împrăștie în toate direcțiile, împînzind văzduhul cu larma sa asurzitoare.

De unde i-o fi venit atunci numele de Great-Eyry? N-ar fi fost, oare, mai potrivit să i se spună „zănoagă" ca pretutindeni unde se găsesc asemenea văgăuni prin regiunile muntoase? Probabil că și aici, între pereții înalți de stîncă ce-o înconjoară, se cască o căldare adîncă și largă și cine știe, chiar, dacă nu cumva pe fundul ei se află și un lăculeț sau un iezer alimentat de ploile și de zăpezile de peste iarnă, așa cum există atîtea altele răspîndite pe plaiurile munților

Apalachas, la diferite altitudini, ca pretutindeni în Lumea Veche, ca şi în Lumea Nouă, în diverse sisteme orografice?... Şi nu s-ar cuveni, aşadar, ca, de aci încolo, să figureze ca atare în nomenclaturile geografice?...

În fine, ca să discutăm toate ipotezele posibile, nu s-ar fi putut oare să fi fost acolo craterul unui vulcan care zăcea de mult toropit de un somn adînc şi, în cazul acesta, cine ştie dacă într-o bună zi vulcanul cu pricina n-avea să se trezească iar la viaţă, sub năvala unor răbufniri din adînc?... Nu cumva vecinătăţile lui se puteau aştepta orişicînd la nişte urgii asemănătoare cu cele provocate de vulcanul Krakatau sau de năprasnicele dezlănţuiri ale Muntelui Pleşuv? În eventualitatea că s-ar fi aflat acolo un lac, nu există iarăşi un motiv de îngrijorare la gîndul că apele acestuia ar fi putut să pătrundă în măruntaiele pămîntului şi, în contact cu focul central, să se vaporizeze, ameninţînd cuprinsurile statului Carolina cu o erupţie de o intensitate egală cu aceea care a avut loc în 1902 în Martinica?

Fapt este că această ultimă ipoteză era sprijinită de anumite simptome, recent observate, ce dădeau în vileag prezenţa unei activităţi vulcanice, manifestată prin vaporii de apă emanaţi. Ba chiar într-un rînd ţăranii care munceau pe cîmp auziseră nu ştiu ce zgomote înfundate, fără să-şi poată explica de unde veneau.

Snopi de flăcări izbucniseră uneori, noaptea.

Great-Eyry începuse să fumege, iar cînd vîntul abătuse trîmbele de aburi spre est, în urma lor, pe pămînt, rămăseseră dîre de cenuşă sau de funingine. În sfîrşit, în negura nopţii, flăcările, cu searbăda lor licărire răsfrîntă de norii ce pluteau deasupra pămîntului, la o mică înălţime, învăluiau întregul ţinut într-o lumină sinistră.

Faţă de asemenea fenomene ciudate, nu-i de mirare dacă populaţia din partea locului era stăpînită de cele mai serioase temeri. Iar temerile astea se împleteau cu nevoia stăruitoare de a şti cu tot dinadinsul despre ce era vorba. Ziarele din Carolina întreţineau fără încetare vîlva în jurul aşa-numitului „mister" al muntelui Great-Eyry. Şi se întrebau dacă o asemenea vecinătate nu constituia un pericol pentru locuitori... Articolele lor stîrneau deopotrivă curiozitatea şi neliniştea — curiozitatea celor care, fiind în afara oricărei primejdii, manifestau un interes deosebit pentru fenomenele naturale, neliniştea celor care puteau să cadă oricînd victime, în cazul că ar fi existat, într-adevăr, o ameninţare din partea acestor fenomene pentru ţinuturile înconjurătoare. Şi marea majoritate a celor din urmă o alcătuiau locuitorii unor tîrguşoare ca Pleasant-Garden şi Morganton şi ai satelor sau ai numeroaselor ferme răspîndite la poalele Munţilor Apalachas.

Fără îndoială, erau suficiente motive să regretăm că alpiniștii nu-și dăduseră încă osteneala să pătrundă în creierii muntelui Great-Eyry. Nimeni pînă atunci nu trecuse peste meterezele stîncilor ce-l împresurau din toate părțile și, poate, chiar nici nu se afla undeva vreo trecătoare pe unde s-ar fi putut răzbate în interior.

Să nu fi existat totuși nici o altă culme prin apropiere, vreun pisc sau chiar un țanc de stîncă din vîrful căruia ochiul ar fi putut să aibă o priveliște cuprinzătoare asupra muntelui Great-Eyry, cercetînd tot întinsul plaiurilor lui?... Nu, și pe o rază de cîțiva kilometri, altitudinea lui nu era nicăieri depășită. Vîrful Wellington, unul din cele mai înalte vîrfuri ale Munților Allegheny, se afla mult prea departe.

De astă dată însă era absolut necesar să se efectueze o recunoaștere cît mai amănunțită a lui Great-Eyry. În interesul întregului ținut, trebuia să se știe dacă nu ascundea cumva craterul unui vulcan și dacă partea occidentală a statului Carolina nu putea fi amenințată de o eventuală erupție. Se cuvenea deci să se facă oricum o încercare de a-l escalada ca să se descopere, în sfîrșit, cauza fenomenelor observate.

Înainte însă de orice tentativă, despre care toată lumea știa că era cît se poate de dificilă, se ivi un prilej care oferea posibilitatea neîndoielnică de a cerceta structura intimă a vîrfului Great-Eyry, fără a se mai face ascensiunea lui.

Pe la începutul lui septembrie, anul acesta, un aerostat urma să-și ia zborul din Morganton avînd ca pasager pe aeronautul Wilker. Profitînd de briza ce sufla dinspre est, balonul avea să fie mînat spre Great-Eyry și, după toate probabilitățile, trebuia să treacă peste creasta muntelui. Și atunci, cînd va fi ajuns la o înălțime de cîteva sute de picioare deasupra lui, Wilker putea să-l examineze în voie cu ajutorul unei lunete puternice, cercetîndu-l pînă în cele mai adînci ascunzișuri,în așa fel încît să-și dea seama dacă într-adevăr în mijlocul falnicelor steiuri de piatră se deschidea gura unui vulcan. De fapt asta și era problema cea mai importantă. Din clipa în care va fi fost rezolvată, se putea ști cu certitudine dacă ținuturile din preajmă aveau motive să se teamă de vreo erupție într-un viitor mai mult sau mai puțin apropiat.

Ascensiunea fu executată după programul stabilit. Un vînt statornic, de intensitate mijlocie, cerul senin. Piclele dimineții tocmai se risipiseră în bătaia razelor strălucitoare ale soarelui. Aeronautul avea deci posibilitatea să scotocească cu privirea coclaurile muntelui pe tot întinsul lor, bineînțeles cu condiția ca să nu fie învăluite în ceață. Și dacă, într-adevăr, se aflau emanații de aburi, era exclus să nu le observe. În cazul acesta, prin forța împrejurărilor, trebuia să admitem existența unui vulcan în punctul respectiv al Munților Albaștri, vulcan al cărui crater era însuși vîrful Great-Eyry.

La început balonul se ridică la o altitudine de o mie cinci sute de picioare, ca să rămînă apoi locului nemişcat timp de un sfert de oră. La înălţimea aceea nu se mai simţea suflarea brizei ce adia, sprintenă, la suprafaţa pămîntului. Dar ce cumplită decepţie! Nu trecu mult şi aerostatul se urni din loc, antrenat de un alt curent atmosferic, îndreptîndu-se spre est. Ajunse astfel să se îndepărteze de crestele munţilor, şi nimeni nu era atît de naiv ca să spere că s-ar mai putea întoarce din drum. Curînd locuitorii tîrguşorului avură parte să-l vadă pierzîndu-se în zare, ca să afle ceva mai tîrziu că balonul aterizase în împrejurimile oraşului Raleigh din Carolina de Nord.

Dat fiind că încercarea dăduse greş de astă dată, hotărîră s-o reînnoiască în condiţii mai prielnice. Şi pe bună dreptate, căci nu mai trecu mult şi răbufnirile se auziră iarăşi, însoţite de fumegări întunecate ca o pîclă de funingine şi de o lumină pîlpîitoare, ce făcea să licărească norii. E lesne de înţeles deci pentru ce îngrijorarea localnicilor nu putea fi împrăştiată, vecinătăţile rămînînd mai departe sub ameninţarea de fiece clipă a unor fenomene seismice sau vulcanice.

Iată însă că, în primăvara aceluiaşi an, la începutul lunii aprilie, temerile mai mult sau mai puţin nedesluşite de pînă atunci avură motive destul de temeinice ca să sporească, preschimbîndu-se în spaimă. Iar ziarele locale se grăbiră a împărtăşi cu promptitudine groaza manifestată de cetăţeni. Întreaga regiune cuprinsă între munţi şi orăşelul Morganton stătea cu frica în sîn, în aşteptarea unui apropiat cataclism.

În noaptea dintre 4 şi 5 aprilie locuitorii din Pleasant-Garden fură treziţi din somn de o hurducătură puternică, urmată de un vacarm asurzitor. Vă închipuiţi ce panică nestăpînită îi cuprinse la gîndul că, probabil, se surpase în partea locului o bucată întreagă din lanţul muntos. Ieşiră toţi buzna din casă, gata să-şi ia lumea în cap de teamă să nu vadă căscîndu-se deodată sub ochii lor un abis uriaş, în care s-ar fi mistuit fără urme toate fermele, toate aşezările omeneşti, pe o rază de zece sau cincisprezece mile jur împrejur.

Era o noapte neagră ca păcura. Nori grei şi îndesaţi coborîseră asupra cîmpiei, acoperind-o ca un tavan. Ziua-n amiaza mare chiar, crestele Munţilor Albaştri ar fi rămas ascunse ochiului.

Era o asemenea întunecime, încît nu puteai vedea la doi paşi, nici răspunde la chemările ce se învălmăşeau din toate părţile. Pîlcuri, pîlcuri, bărbaţi, femei şi copii orbecăiau înspăimîntaţi, în căutarea drumurilor bătute, şi se îmbrînceau într-o hărmălaie năucitoare. Ici şi colo se auzeau glasuri înfricoşate:

— Cutremur de pămînt!

— Trebuie să fie o erupţie!...

— Unde?

— Pe Great-Eyry...

Şi pînă la Morganton se răspîndi zvonul că o ploaie de pietre, de lavă şi de cenuşă vulcanică se abătuse asupra cîmpiei.

Măcar unul dintre ei ar fi putut totuşi să observe că, în cazul în care ar fi fost vorba de o erupţie vulcanică, zgomotele s-ar fi înteţit din ce în ce. După cum, tot aşa, ar fi trebuit să apară limbi de flăcări pe creasta munţilor. În bezna nopţii, şuvoaiele incandescente de lavă n-ar fi scăpat nici ele privirii spectatorilor. Nimănuia însă nu-i trecuse prin minte aşa ceva şi, cotropiţi de spaimă cum erau, susţineau cu toţii sus şi tare că la ei în casă se simţiseră zguduiturile pămîntului. Dacă nu cumva, cine ştie, zdruncinătura nu va fi fost pricinuită de căderea unui bloc de piatră, ce se va fi desprins de undeva, din coastele munţilor.

Toată lumea stătea la pîndă cu frica în sîn, gata s-o rupă la fugă spre Pleasant-Garden sau Morganton.

Trecu astfel o oră încheiată, în care nu se mai întîmplă nimic nou. Abia dacă o suflare de vînt, zăgăzuită în parte de baricada Munţilor Apalachas, adia dinspre vest, prin frunzişul ţepos al coniferelor, ce creşteau înţesate prin văgăunile mlăştinoase.

Nu mai era deci nici un motiv de panică şi cetăţenii se pregăteau să se întoarcă iarăşi acasă. Pe cît se părea, nu mai aveau de ce să se teamă, deşi abia aşteptau toţi să se lumineze de ziuă.

Nu mai încăpea nici o îndoială că, undeva pe înălţimi, povîrnişul începuse să se surpe şi cine ştie ce colos de stîncă se prăvălise din creştetul muntelui Great-Eyry. Lucrul acesta putea fi constatat cu uşurinţă atunci cînd aveau să mijească zorile, cercetîndu-se terenurile de la poalele munţilor, pe o distanţă de cîteva mile.

Pe la orele trei dimineaţa însă o nouă alarmă: limbi de flăcări ţîşniseră deasupra crestei stîncoase. Scăldaţi în văpăi, norii iluminau văzduhul pe un larg cuprins. În acelaşi timp se auzeau nişte pîrîituri.

Să fi fost oare un incendiu izbucnit din senin pe culmi şi, dacă era aşa, care putea fi pricina?... În nici un caz nu fusese iscat de focul ceresc... Nici o scăpărare de fulger nu înfiora atmosfera. Ce-i drept, avea cu ce să fie alimentat. La înălţîmea unde bîntuia, Munţii Allegheny sînt încă acoperiţi de păduri, atît pe versantele piscurilor Cumberland, cît şi pe coastele Munţilor Albaştri. Sînt foarte multe specii de arbori ce cresc prin părţile acestea, chiparoşi, palmieri, precum şi alte esenţe cu frunze persistente.

„Erupţie!... erupţie!...“ se auzea strigîndu-se pretutindeni.

Într-adevăr, deci, Great-Eyry era craterul unui vulcan din sînul muntelui! Stins de cine ştie cînd, de ani şi ani de zile sau poate chiar de veacuri, începuse iarăşi a vărsa flăcări? Şi atunci probabil că vîlvă-

taia ce izbucnise avea să aducă cu sine o ploaie de pietre incandescente, un potop de materii eruptive?... Ce mai lipsea, aşadar, ca lava să se reverse ca un puhoi sau o avalanşă de foc şi să prefacă în scrum, mistuind tot ce ar fi întîlnit în cale, tîrguri, sate şi ferme, într-un cuvînt, tot ce se afla pe vastele întinsuri ale ţinutului, măturînd ogoare, păduri şi cîmpii pînă dincolo de Pleasant-Garden sau de Morganton?...

De astă dată panica se dezlănţui de-a binelea şi nimic n-ar mai fi putut s-o stăvilească. Înnebunite de spaimă, femeile îşi luară odraslele şi o porniră de-a valma pe drumuri, mergînd tot înainte spre est, mînate de acelaşi gînd: să se îndepărteze cît mai repede cu putinţă de teatrul acestor frămîntări tectonice. Părăsindu-şi casele, mulţi dintre locuitori îşi îndesau în boccele tot ce aveau mai de preţ şi lăsau slobode animalele din ogradă, cai, vite, oi, care o apucau razna, înspăimîntate, care-ncotro. Vă închipuiţi ce harababură putea să iste tot vălmăşagul ăsta de oameni şi dobitoace, în toiul unei nopţi negre ca păcura, prin pădurile primejduite de focul vulcanului, în preajma mlaştinilor ce ameninţau să-şi umfle apele, revărsîndu-se!... Ba chiar şi pămîntul pe care călcau nu putea, oare, din clipă în clipă, să se scufunde sub picioarele fugarilor?... Mai aveau timp să scape cu viaţă, dacă un puhoi de lavă incandescentă, cît toate zilele de mare, rostogolindu-se pe faţa cîmpiei, le-ar fi tăiat la un moment dat drumul, zădărnicindu-le orice încercare de fugă?...

Totuşi unii dintre fermierii mai cuprinşi din regiune, oameni mai chibzuiţi, nu se arătau cîtuşi de puţin grăbiţi să se amestece cu gloata de oameni înfricoşaţi, pe care se străduiseră în zadar să-i ţină în frîu.

Plecaţi în cercetare la faţa locului, în momentul cînd ajunseră la o milă distanţă de poalele muntelui, fermierii constatară că vîltoarea începuse să se potolească, iar pînă la urmă, probabil, să se stingă cu totul. La drept vorbind, după toate semnele, împrejurimile nu păreau ameninţate de vreo erupţie vulcanică. Nici o piatră nu ţîşnea în văzduh, nicăieri lava nu-şi croia drum la vale, scurgîndu-se pe povîrnişul muntelui, nici un zgomot nu se auzea cutreierînd adîncurile pămîntului... Aşadar, nici una din manifestările unor perturbaţii seismice în stare să răvăşească într-o clipă o ţară întreagă.

Se constată deci un lucru, în privinţa căruia nu mai încăpea nici o îndoială: că focul, ce izbucnise după meterezele muntelui Great-Eyry, începuse să descrească în intensitate. Norii învăpăiaţi de incendiu răspîndeau o lumină din ce în ce mai searbădă şi curînd cuprinsurile aveau să fie din nou cufundate în beznă pînă la revărsatul zorilor.

În vremea asta, droaia de fugari făcuse popas într-un loc destul de îndepărtat unde se socotea ferită de orice primejdie. Încetul cu încetul însă oamenii începură să se întoarcă din drum şi, înainte de

a se fi crăpat de ziuă, în mai multe sate şi, pe ici, pe colo, în cîte o fermă, lumea se înapoiase acasă.

Pe la orele patru dimineaţa, abia dacă se mai zăreau mijind unele pîlpîiri de lumină pe creste. Incendiul era pe cale să se stingă, nemaiavînd pesemne ce mistui şi, deşi nu se puteau încă şti precis cauzele, era de presupus totuşi că n-o să mai izbucnească.

În orice caz, după toate probabilităţile, Great-Eyry nu fusese locaşul unor fenomene vulcanice. Aşa stînd lucrurile, cetăţenii din împrejurimi nu păreau să mai fie la cheremul unei erupţii ori al unui cutremur de pămînt.

Către orele cinci dimineaţa însă un freamăt ciudat se răspîndi în aer, adiind dinspre munţi, de sus, de pe înălţimile cufundate încă în negura nopţii, aşa ca un gîfîit ritmic însoţit de o viguroasă bătaie de aripi. Şi poate că, dacă ar fi fost în faptul zilei, lumea de prin sate şi de pe la ferme ar fi avut prilejul să vadă trecînd în zbor o uriaşă pasăre de pradă, un fel de monstruos gigant al văzduhului, care se desprinsese de pe Great-Eyry, îndreptîndu-se ca o săgeată spre est!

Capitolul II

LA MORGANTON

În ziua de 27 aprilie am descins în oraşul Raleigh, capitala statului Carolina de Nord, venind dinspre Washington, de unde plecasem în ajun.

Cu două zile înainte, directorul general al poliţiei mă chemase la el în birou. Şeful mă aştepta cu o oarecare nerăbdare. Redau mai jos convorbirea pe care am avut-o cu acest prilej şi care a determinat plecarea mea:

— John Strock, mă luă el în primire din capul locului, sper c-ai rămas acelaşi agent isteţ şi devotat, aşa cum, în repetate rînduri, am putut constata cu toţii, în urma dovezilor de iscusinţă şi devotament pe care le-ai dat pînă acum?...

— Nu cred că eu aş fi cel mai indicat, domnule Ward, îi răspunsei închinîndu-mă, să mă pronunţ dacă am pierdut sau nu ceva din iscusinţa pe care spuneţi c-am dovedit-o... Cît despre devotament, vă pot asigura c-a rămas cu totul la dispoziţia dumneavoastră...

— Nu mă îndoiesc, continuă domnul Ward. O singură întrebare numai şi am terminat, o întrebare însă de astă dată ceva mai precisă: ai rămas oare acelaşi om pe care l-am cunoscut pînă acum, adică un om însufleţit de cea mai vie curiozitate, dornic de a lămuri cu orice preţ un mister?...

— Acelaşi, domnule Ward.

— Şi curiozitatea asta instinctivă a dumitale nu crezi c-a început să dea semne de oboseală, după ce atîta vreme te-ai lăsat călăuzit de ea?...

— Cîtuşi de puţin.

— Ei, atunci, Strock, uite ce vreau să-ţi spun.

Domnul Ward, bărbat de vreo cincizeci de ani pe atunci, cu o inteligenţă cît se poate de pătrunzătoare, era un om deosebit de capabil, aşa cum şi trebuia, pentru a fi pe deplin corespunzător importantelor atribuţii pe care le avea de îndeplinit. În cîteva rînduri îmi încredinţase unele misiuni dificile de care mă achitasem, chiar în chip mulţumitor atunci cînd fuseseră interese politice în joc, aşa încît mă privea cu ochi buni. Din păcate însă, de cîteva luni nu se mai ivise nici un prilej ca să-mi reiau activitatea şi mărturisesc că mă simţeam destul de prost să stau aşa, cu mîinile în sîn. Aşteptam deci cu oarecare nerăbdare să aflu mai degrabă ce anume avea să-mi comunice domnul Ward. Nu mă îndoiam că era vorba de ceva serios şi că aveam iarăşi ocazia să mă apuc de treabă.

Iată în ce chestiune mă chemase şeful poliţiei să-mi vorbească, o chestiune la ordinea zilei, cu care îşi bătea capul opinia publică, nu numai în Carolina de Nord sau în statele învecinate, dar pe tot cuprinsul Americii.

— Cred că ai auzit şi dumneata, nu-i aşa, începu dînsul, de cele întîmplate într-o anumită porţiune a Munţilor Apalachas, undeva în apropiere de un tîrguşor cu numele de Morganton?...

— Bineînţeles, domnule Ward, ba sînt convins chiar că asemenea fenomene puţin obişnuite, ca să zic aşa, îndeplinesc toate condiţiile pentru a stîrni curiozitatea, fie şi a celor mai puţin curioşi decît mine...

— Că într-adevăr e ceva neobişnuit la mijloc, dacă nu chiar ciudat, nu mai încape nici o îndoială, Strock. Se naşte însă întrebarea dacă nu cumva aşa-numitele fenomene observate pe Great-Eyry ar putea constitui o primejdie pentru locuitorii din ţinutul respectiv, dacă nu sînt, adică, simptomele premergătoare ale unei erupţii vulcanice sau ale unui cutremur de pămînt...

— Tot ce se poate, domnule Ward...

— Avem, aşadar, tot interesul, Strock, să ştim despre ce-i vorba. Dacă în faţa unei situaţii ce intră în categoria fenomenelor naturale

ne găsim, pur și simplu, lipsiți de orice mijloace, cei în cauză ar trebui totuși avertizați la timp în privința pericolului ce-i amenință.

— Asta-i datoria autorităților, domnule Ward, adăugai eu. Ar fi necesar să deslușim ce se întîmplă acolo sus...

— Ai dreptate, Strock, numai că, din păcate, pe cît se pare, e o treabă din cale-afară de anevoioasă. La tot pasul ai să întîlnești prin partea locului pe cîte cineva care să-ți spună că nu există om pe lume care să se poată cățăra pe stîncile de pe Great-Eyry, pentru a pătrunde în creierul munților... Dar, mă întreb eu, s-a încumetat oare vreodată un om să facă isprava asta și în condiții care să-i asigure izbînda?... Parcă nu-mi vine să cred. Dimpotrivă, părerea mea e că o asemenea încercare, făcută în mod serios, nu poate avea decît un rezultat mulțumitor.

— Nimic nu e imposibil, domnule Ward, și dacă nu s-a făcut încă nimic, probabil e numai din pricina cheltuielilor...

— Cheltuieli pe deplin îndreptățite, Strock, și de care nici nu trebuie să ții seama cînd e vorba să liniștești populația unui ținut întreg sau s-o pui în gardă în eventualitatea unei catastrofe, pe care ar putea-o evita... Dar o fi chiar așa cum se spune că Great-Eyry e ca o fortăreață ale cărei ziduri nimeni nu le poate escalada?... Cine știe dacă nu s-o fi aciuat acolo o bandă de tîlhari, în bîrlogul căreia nu se poate pătrunde decît prin anumite locuri, pe niște potecuțe cunoscute numai de ea?...

— Cum?... Aveți cumva vreo bănuială, domnule Ward, că niște tîlhari...

— Se prea poate să mă înșel, Strock; nu este exclus ca tot ce se întîmplă prin partea locului să se datoreze unor cauze firești... Ei, uite, tocmai asta vrem și noi să aflăm, cît mai precis și în cel mai scurt timp.

— Îmi permiteți să vă pun o întrebare, domnule Ward?

— Spune, Strock.

— După ce Great-Eyry va fi fost cercetat și vom fi ajuns să cunoaștem care este cauza acestor fenomene, în cazul cînd există acolo craterul unui vulcan și orișicînd o erupție ar fi iminentă, putem noi face oare ceva ca s-o împiedicăm?...

— Sigur că nu, Strock, dar cel puțin locuitorii din împrejurimi vor fi avertizați... Așezările din vecinătate vor ști la ce s-ar putea aștepta și nici fermierii nu vor avea de întîmpinat vreo surpriză. Cine știe dacă pe undeva, prin Munții Allegheny, nu există vreun vulcan din pricina căruia Carolina de Nord se află permanent amenințată de un dezastru la fel de pustiitor cum a fost cel ce a devastat insula Martinica sub ploaia de foc a Muntelui Pleșuv?... Măcar populația

să fie cruțată; toată lumea, pînă la ultimul om, trebuie să se poată pune la adăpost...

— Parcă nu-mi vine să cred, domnule Ward, că asupra acestor meleaguri ar putea să plutească o amenințare atît de cumplită...

— Nici eu nu doresc altceva, Strock; dealtfel, pe cît se pare, e cam îndoielnic c-ar putea să existe vreun vulcan în Munții Albaștri. Se știe că masivul Munților Apalachas nu este de formație vulcanică... Cu toate astea, judecînd după rapoartele pe care le-am primit, pe vîrful Great-Eyry s-ar fi văzut pîlpîind niște flăcări... Și tot așa, cică, s-ar fi simțit în împrejurimi dacă nu chiar un cutremur de pămînt, în orice caz un fel de frămîntare subterană, și asta pînă în apropiere de Pleasant-Garden... Dumneata ce crezi despre toate astea, să fie oare adevărate, sau numai născociri?... De aceea, vezi, trebuie să fim lămuriți în privința asta...

— E lucrul cel mai cuminte, domnule Ward, și n-are nici un rost să mai zăbovim...

— Tocmai de aceea, Strock, m-am decis să facem o anchetă asupra fenomenelor observate pe Great-Eyry. Trebuie să se ducă cineva cît mai grabnic la fața locului să culeagă toate informațiile posibile și să stea de vorbă cu cetățenii din tîrgurile învecinate și de pe la ferme... Ne-am gîndit, așadar, la unul din agenții noștri, o persoană demnă de toată încrederea și, dintre toți, te-am ales pe dumneata, Strock...

— Cu dragă inimă, domnule Ward, îmi arătai eu în gura mare bucuria. Puteți fi sigur c-o să fac tot ce-mi stă în putință ca să fiți pe deplin mulțumit...

— Sînt convins, Strock, țin chiar să-ți spun că-i o misiune parcă anume făcută pentru dumneata...

— Nici nu se putea găsi ceva mai potrivit, domnule Ward.

— Vei găsi un teren cît se poate de prielnic și, în același timp, sper, cea mai fericită ocazie ca să-ți satisfaci pasiunea atît de vie, care, după părerea mea, este esențială pentru firea dumitale...

— Întocmai.

— Dealtminteri, vei putea să acționezi așa cum vei socoti dumneata potrivit cu împrejurările. Cît privește cheltuielile, dacă va fi să organizezi o ascensiune, care s-ar putea să fie destul de costisitoare, îți las mînă liberă...

— Am să fac cum e mai bine, domnule Ward. Vă puteți lăsa liniștit în nădejdea mea...

— Și acu', Strock, aș vrea să-ți atrag atenția asupra unui lucru: ai grijă să procedezi cu cea mai mare discreție, cînd vei căuta să te documentezi la fața locului... Spiritele sînt încă mult prea agitate...

Nu se poate pune prea mare temei pe ceea ce o să-ţi povestească unul sau altul şi, în orice caz, fereşte-te să nu stîrneşti din nou panica...

— Am înţeles...

— Vei fi mandatarul nostru pe lîngă primarul oraşului Morganton, care va lucra de aci încolo mînă-n mînă cu dumneata... Încă o dată îţi spun, Strock, vezi, fii prudent, caută să nu amesteci pe nimeni în ancheta pe care ai s-o întreprinzi, în afară de persoanele de care vei socoti dumneata c-o să ai neapărată nevoie. Ne-ai dat în repetate rînduri suficiente dovezi de inteligenţă şi dibăcie pentru ca să fim pe deplin încredinţaţi că şi de astă dată vei reuşi...

— Dacă totuşi n-am să reuşesc, domnule Ward, înseamnă că mă voi fi izbit de nişte greutăţi pe care nici un om de pe lume nu le-ar putea dovedi, fiindcă pînă la urmă ar fi posibil să nu existe nici un mijloc de a răzbate înăuntrul fortăreţei de pe Great-Eyry şi în cazul acesta...

— În cazul acesta o să vedem ce-i de făcut. Îţi repet, noi ştim că eşti un om extrem de curios şi asta nu numai datorită meseriei, cît mai cu seamă firii dumitale, şi nu cred c-ai să găseşti o ocazie atît de minunată ca să-ţi satisfaci curiozitatea.

Domnul Ward avea perfectă dreptate.

— Şi cînd urmează să plec?... îl întrebai eu.

— Chiar mîine.

— Mîine deci am să pornesc din Washington, ca să ajung poimîine la Morganton.

— Nu uita să-mi scrii sau să-mi telegrafiezi, ca să mă ţii la curent cu ce se întîmplă...

— Fiţi fără grijă, domnule Ward... Înainte de a-mi lua rămas bun de la dumneavoastră, ţin să vă mulţumesc încă o dată pentru că v-aţi gîndit să-mi încredinţaţi mie ancheta asupra evenimentelor de pe Great-Eyry.

De unde puteam eu să bănuiesc ce mă aştepta!

Mă întorsei acasă imediat ca să mă pregătesc de plecare şi a doua zi, dis-de-dimineaţă, mă aflam în rapidul care se îndrepta spre capitala statului Carolina de Nord.

În seara aceleiaşi zile sosii la Raleigh, unde poposii peste noapte, iar a doua zi, după-amiază, trenul ce leagă localităţile din partea occidentală a statului respectiv mă depunea pe peronul gării Morganton.

La drept vorbind, Morganton nu este decît un tîrguşor. Aşezarea fiind construită pe terenuri de formaţie jurasică, bogate mai ales în zăcăminte de huilă, exploatările miniere din partea locului au o activitate destul de intensă. Izvoarele de ape minerale, ce abundă în tot ţinutul, atrag în timpul verii o mulţime de vilegiaturişti. Şi cum pămîn-

turile din împrejurimile orășelului sînt deosebit de fertile, agricultorii se aleg cu cîștiguri însemnate de pe urma culturii cerealelor ce-și desfășoară lanurile în mijlocul unei rețele de smîrcuri năpădite de plaur și trestii.

Pădurile alcătuite din arbori cu frunze persistente împînzesc regiunea. Singurul lucru a cărui lipsă se resimte prin partea locului sînt gazele naturale, acest neistovit izvor de forță, de lumină și de căldură care prisosește în schimb în majoritatea depresiunilor din Munții Allegheny.

Avînd în vedere compoziția solului și bogăția produselor sale, populația rurală atinge un procent destul de însemnat. Sate și ferme sînt cu duiumul, răspîndite pe tot cuprinsul, pînă la poalele Munților Apalachas, cînd îngrămădite pîlcuri, pîlcuri, în mijlocul pădurilor, cînd răzlețe ici, colo, pe costișele primelor ramificații muntoase.

Numărul localnicilor se ridica, așadar, la cîteva mii de oameni a căror viață era în mare primejdie, dacă într-adevăr pe Great-Eyry s-ar fi aflat craterul unui vulcan, dacă o erupție ar fi revărsat un potop de zgură și cenușă asupra vecinătăților, dacă puhoaie de lavă ar fi cotropit cîmpia sau dacă zguduiturile năprasnice ale unui cutremur de pămînt s-ar fi resimțit pînă în apropiere de Pleasant-Garden sau de Morganton.

Primarul orășelului Morganton, domnul Elias Smith, era un om cam de vreo patruzeci de ani, înalt de stat și vînjos, îndrăzneț și plin de inițiativă, cu o sănătate de fier, căreia toți medicii din cuprinsul celor două Americi nu i-ar fi venit de hac, la fel de călit și pentru gerurile de peste iarnă ca și pentru căldurile din timpul verii, călduri care adeseori în Carolina de Nord sînt insuportabile. Vînător înfocat așa cum nu cred să mai fi fost altul prin partea locului, deprins a hăitui nu numai lighioane mici îmblănite sau împenate, cît mai ales vajnic cînd era vorba să încolțească ursul sau pantera, jivine pe care le întîlnești tot atît de des prin desișurile de chiparoși sau prin văgăunile sălbatice ale cheilor ce străbat îndoitul lanț al Munților Allegheny.

Bogat proprietar de pămînturi, Elias Smith avea în stăpînire cîteva ferme în împrejurimile orașului Morganton. De unele din ele se ocupa personal, căutînd să le valorifice. Fermierii se pomeneau deseori cu el că vine să-i inspecteze: dealtfel, mai tot timpul cînd nu ședea acasă în așa numitul *home* al său din oraș, primarul era pe drumuri, fie în excursie, fie la vînătoare, mînat de nestăvilita-i pasiune cinegetică.

În cursul după-amiezii, am cerut să mă conducă cineva pînă la locuința lui Elias Smith. Primarul, care fusese înștiințat telegrafic, se afla acasă în ziua aceea. Mă grăbii să-i înmînez scrisoarea de recomandație a domnului Ward, în care se arăta misiunea ce mi se încre-

dinţase pe lîngă domnia-sa, şi astfel puteam socoti prezentările ca şi făcute.

Părintele orăşelului Morganton mă primi cît se poate de simplu, fără nici un fel de fasoane, cu pipa în gură şi paharul de brandy pe masă. Servitoarea aduse numaidecît încă un pahar şi, vrînd, nevrînd, trebui să-i fac pe plac gazdei, înainte de a fi apucat să schimbăm vreun cuvînt.

— Veniţi din partea domnului Ward, va să zică! începu el voios, ca omul în toane bune. Nu se poate, trebuie să bem mai întîi în sănătatea dumisale!

Nu scăpai pînă nu închinarăm paharele, deşertîndu-le pînă la fund, în cinstea directorului general al poliţiei...

— Şi acum s-auzim despre ce-i vorba?... mă întrebă Elias Smith.

Primarul orăşelului Morganton avu astfel prilejul să afle din gura mea motivul, precum şi scopul misiunii pe care o aveam în districtul respectiv al Carolinei de Nord. Începui deci prin a-i reaminti faptele sau, mai bine zis, fenomenele petrecute prin părţile acelea. De aceea, accentuai eu — şi primarul îmi dădu dreptate — lucrul cel mai important în clipa de faţă era ca localnicii să capete asigurări că nu se va întîmpla nimic sau dacă nu, cel puţin, să fie puşi în gardă. Şi-i explicai apoi că autorităţile se arătau pe drept cuvînt îngrijorate de situaţie şi se străduiau, pe cît le stătea în putinţă, să găsească o ieşire din impas. În încheiere, adăugai că şeful meu îmi dăduse împuternicire să efectuez cît mai rapid şi cu deplin succes o anchetă asupra evenimentelor de pe Great-Eyry. Nu trebuia să preget nici un moment, orice piedici mi s-ar fi pus în cale, nici să mă uit la bani, fiindcă, aşa cum era şi de aşteptat, ministerul era gata să suporte din bugetul său toate cheltuielile necesitate de misiunea mea.

Elias Smith mă ascultase fără să scoată o vorbă, avînd totuşi grijă între timp să umple atît paharul lui, cît şi pe al meu. Şi, cu toate că pîcîia mereu din pipă, nu păstram nici cea mai mică îndoială că era numai urechi. Îl vedeam cînd şi cînd înviorîndu-se la faţă şi ochii scăpărîndu-i sub streaşina sprîncenelor groase. Ca unul ce era cel mai înalt dregător al trebilor oraşului Morganton, nu se putea firesc să nu fie tulburat de cele întîmplate pe Great-Eyry, după cum tot aşa, probabil, aştepta cu aceeaşi nerăbdare ca şi mine să descopere, în sfîrşit, cauza acestor fenomene.

După ce-i împărtăşii tot ce aveam să-i comunic, Elias Smith rămase cîteva clipe cu ochii la mine fără să spună nimic.

— Care va să zică, rosti el într-un tîrziu, cei din Washington vor cu orice preţ să ştie — nu-i aşa? — ce fel de hram poartă Great-Eyry?

— Întocmai, domnule Smith...
— Şi dumneata?...
— Bineînţeles!...
— Şi eu, domnule Strock!

Va să zică, primarul oraşului Morganton era şi el un om tot atît de curios ca şi mine; într-adevăr, mai rar aşa chilipir!

— Vă daţi seama, nu-i aşa, adăugă dînsul, scuturîndu-şi pipa de scrum, ca proprietar am tot interesul să ştiu ce ar putea să fie cu drăcoveniile acelea de pe Great-Eyry, iar, pe de altă parte, ca primar al urbei noastre trebuie să am grijă de soarta celor pe care-i oblăduiesc...

— Cu atît mai mult deci, domnule Smith, îi răspunsei eu, aţi fost îndemnat să căutaţi ce anume putea să dea naştere acestor fenomene, care ameninţau să distrugă tot ţinutul!... Şi bănuiesc că vi s-au părut cu totul inexplicabile şi destul de îngrijorătoare pentru populaţia din împrejurimi...

— Mai ales inexplicabile, domnule Strock, pentru că să vă spun drept: nu-mi vine să cred că, sus, pe Great-Eyry s-ar putea afla o gură de vulcan, de vreme ce nicăieri, de la un cap la altul, lanţul Munţilor Allegheny nu este de natură vulcanică. Oricît aţi căuta, nici în cheile săpate în masivul Cumberland, nici prin văile Munţilor Albaştri n-o să găsiţi nicăieri nici o dîră de cenuşă, de zgură, de lavă sau de alte materii eruptive. De aceea, eu nu cred că districtul Morganton ar putea fi în primejdie...

— Sînteţi convins de asta, domnule Smith?

— Sigur că da.

— Şi atunci zguduiturile ce s-au resimţit în vecinătatea munţilor...?

— Da... zguduiturile... aşa e... zguduiturile!... îngînă domnul Smith dînd din cap. Dar, mai întîi, să fie oare adevărat că s-au produs nişte zguduituri?... Întîmplarea face ca tocmai în seara cu pricina, cînd a apărut vîlvoarea aceea pe culmi, să mă aflu la ferma mea de la Wildon, adică la o distanţă mai mică de o milă de Great-Eyry şi, dacă la un moment dat s-a auzit un freamăt nedesluşit în văzduh, n-am băgat de seamă să se fi clintit ceva, nici la suprafaţa, nici în adîncul pămîntului...

— Cu toate astea, judecînd după rapoartele trimise domnului Ward...

— Rapoartele întocmite într-un moment cînd toată lumea era cuprinsă de panică! mărturisi primarul. În orice caz, eu n-am pomenit nici un cuvînt despre asta în memoriul meu...

— Interesant... Cît despre flăcările ce-au ţîşnit, zice-se, peste ţancurile de stînci din vîrf...

— A, flăcările! Aici se schimbă socoteala, domnule Strock, fiindcă le-am văzut... Le-am văzut cu ochii mei, chiar și norii erau învăpăiați, luminînd priveliștea pînă foarte departe. Și, în același timp, au răbufnit niște zgomote de sus, de pe creștetul muntelui Great-Eyry... așa ca un șuierat, ca și cînd s-ar fi deșertat o căldare de aburi...

— Ați auzit chiar dumneavoastră? Precis?...

— Da... și acum încă-mi mai țiuie urechile!

— Dar, în mijlocul acestui vacarm, dacă vă mai amintiți, domnule Smith, nu vi se pare că la un moment dat s-ar fi deslușit ceva ca un fîlfîit de aripi uriașe?...

— Într-adevăr, domnule Strock. Dar stau și mă întreb: ca să vuiască văzduhul de freamătul aripilor ei, cum poate să arate pasărea aceea gigantică ce a zburat prin aer, după ce s-au stins și ultimele pîlpîiri ale focului?... Și ce aripi colosale trebuie să aibă?... De aceea, zic, nu cumva mi s-o fi părut și totul e numai o nălucire a închipuirii mele?... Să se fi aciuat pe Great-Eyry mai știu eu ce monștri înaripați? În cazul ăsta, lumea i-ar fi zărit mai de mult dînd tîrcoale uriașului lor cuib de piatră!... Da, da, e un mister la mijloc, un mister pe care nimeni pînă în momentul de față nu l-a putut lămuri...

— Dar pe care o să-l lămurim noi, domnule Smith, bineînțeles, dacă veți binevoi să-mi dați concursul...

— Cu dragă inimă, domnule Strock, mai încape vorbă! Cu atît mai mult cu cît am tot interesul să liniștesc populația...

— Atunci, mîine chiar, o să pornim la lucru...

— Chiar mîine!

Și cu această promisiune, domnul Smith și cu mine ne despărțirăm.

Mă înapoiai la hotel unde începui să mă organizez în vederea unei șederi ce se putea prelungi potrivit cu cerințele anchetei.

Nu pierdui din vedere, firește, să-i scriu domnului Ward, după cum ne înțeleseserăm. Începui prin a-i anunța sosirea mea la Morganton, ca după aceea să-i comunic rezultatele primei întrevederi pe care o avusesem cu primarul orașului, precum și hotărîrea luată de comun acord ca să ducem la bun sfîrșit, în cel mai scurt timp, acțiunea la care pornisem. Îmi luam totodată angajamentul de a-l informa, punct cu punct, despre străduințele noastre, fie prin scrisoare închisă, fie telegrafic, ca să poată fi în permanență la curent cu starea de spirit a cetățenilor din ținutul respectiv al Carolinei de Nord.

În după-amiaza aceleiași zile avu loc o nouă întrevedere cu domnul Smith, în urma căreia rămase stabilit să plecăm dis-de-dimineață, cum se va lumina de ziuă. Planul de acțiune, asupra căruia ne opriserăm amîndoi, socotindu-l cel mai indicat, era următorul:

Ascensiunea muntelui avea să fie făcută sub conducerea a două călăuze încercate, pentru care excursiile de genul acesta erau o îndelet-

nicire obișnuită. În repetate rînduri se căţăraseră pe cele mai înalte piscuri ale Munţilor Albaştri. Cu toate astea, niciodată pînă atunci nu se încumetasară să ia în piept urcuşul muntelui Great-Eyry, ştiind dinainte că nu puteau ajunge pe culmea lui, din pricina stîncilor ce se înălţau ca nişte metereze imposibil de escaladat; dealtfel, pînă în ultimul timp, cînd se produseseră fenomenele despre care am vorbit, Great-Eyry nu constituise un punct de atracţie pentru turişti. Oricum ar fi fost, ne puteam bizui pe cele două călăuze, pe care domnul Smith le cunoştea personal, oameni descurcăreţi, îndemînatici şi devotaţi. Eram, aşadar, hotărîţi să ne lăsăm în nădejdea lor, convinşi fiind că n-au să dea înapoi din faţa nici unui obstacol.

Pe deasupra, după cum presupunea domnul Smith, s-ar fi putut ca dorinţa noastră de a pătrunde în creierul muntelui să nu mai fie, de astă dată, un lucru imposibil de îndeplinit.

— Şi pentru care motiv?... îl descusui eu.

— Pentru că s-a desprins din vîrf, acum cîteva săptămîni, un bloc de piatră, care bănuiesc c-a lăsat o ştirbitură pe unde ne-am putea strecura...

— Ar fi, într-adevăr, un noroc, domnule Smith...

— O să vedem la faţa locului, domnule Strock, şi nu mai tîrziu decît mîine...

— Pe mîine, deci!

Capitolul III

GREAT-EYRY

A doua zi,dis-de-dimineaţă, Elias Smith şi cu mine părăseam oraşelul Morganton, în drum spre tîrguşorul Pleasant-Garden, pe şoseaua ce se desfăşura paralel cu Sarawba-River, ţinînd malul stîng al apei.

Plecasem întovărăşiţi de cele două călăuze — Harry Horn, om la vreo treizeci de ani, şi James Bruck, în vîrstă de douăzeci şi cinci de ani — statorniciţi amîndoi în oraş, îndeletnicirea lor fiind să conducă turiştii care doreau să viziteze cele mai frumoase poziţii din Munţii Albaştri şi Cumberland, masivele gemene ce alcătuiau lanţul Munţilor Allegheny. Alpinişti de forţă, cu picioare şi braţe vînjoase, iscusiţi şi încercaţi în practica meseriei lor, amîndoi cunoşteau ca-n palmă locurile din împrejurimi, pînă la poalele munţilor.

O brișcă trasă de doi telegari iuți trebuia să ne ducă pînă la marginea apuseană a statului Carolina.

Nu luasem prea multe provizii cu noi, doar pentru două, trei zile, socotind că expediția noastră n-avea să dureze mai mult. În privința asta ne puteam lăsa în nădejdea domnului Smith care se pricepea ce să aleagă pentru a ne pune la cale stomacul: conserve de carne de vită în suc, șuncă tăiată felii, o pulpă de căprioară bine rumenită, un butoiaș de bere, cîteva butelii de wisky și de rachiu tare și pîine cît să ne prisosească. Apă proaspătă găseam din belșug pe munte, unde la tot pasul gîlgîia cîte un șipot îndestulat de ploile torențiale ce cădeau mereu în acel anotimp.

Nici nu mai e nevoie să spun, cred, că primarul orașului Morganton, fiind un înfocat vînător, își atîrnase pușca de umăr la plecare și-și luase cu sine cîinele, Nisko, pe care-l vedeam alergînd și zbenguindu-se pe lîngă trăsură. Nisko avea misiunea de a stîrni vînatul, aducîndu-i-l în bătaia puștii, fie în adîncul pădurii, fie în cîmp deschis; pe toată durata ascensiunii, însă, avea să rămînă la fermă, la Wildon, în grija vizitiului. În orice caz, nu se putea ține după noi prin coclaurile muntelui, unde trebuia să trecem peste săritori și să ne cățărăm pe stînci.

Vremea se arăta destul de frumoasă, deși era încă răcoare afară, ca la sfîrșitul lui aprilie, cînd, în climatul american, uneori tot te mai înțeapă frigul.

Mînați de nestatornica briză ce sufla dinspre nețărmuritele întinsuri ale Atlanticului, nori fugari lunecau cu iuțeală pe boltă, lăsînd pe alocuri să răzbată în snopi razele soarelui, ce-și revărsa lumina peste întreaga cîmpie.

În prima zi, apucarăm să ajungem la Pleasant-Garden, unde trebuia să fim găzduiți peste noapte de primarul tîrgului, prieten bun cu domnul Smith. Pe drum avusesem răgaz să cercetez, plin de curiozitate, regiunea aceasta, unde ogoarele stau în bună vecinătate cu mlaștinile, iar smîrcurile cu pădurile de chiparoși. Șoseaua, altminteri întreținută în condiții satisfăcătoare, le străbate rînd pe rînd sau trece pe lîngă ele, fără să facă prea multe șerpuituri. Prin locurile mai umede, în care pămîntul e mîlos, chiparoșii cresc falnici, înălțîndu-și drept în sus tulpina zveltă, ușor bulbucată la poale, unde scoarța e învălurată de niște proeminențe de formă conică semănînd cu niște coturi de burlane din care localnicii obișnuiesc să facă stupi de albine. Strecurîndu-se prin frunzișul lor verzui, o boare de vînt legăna molcom lungile fire cărunte de mătreața arborilor, așa-numitele „bărbi spaniole", care atîrnau de pe crengile cele mai joase pînă aproape de pămînt.

O lume întreagă de vieţuitoare mişuna prin pădurile din partea locului. La tot pasul vedeai zbughind-o din loc, alungaţi de brişca noastră, şoareci de cîmp şi hîrciogi, papagali cu penele zugrăvite în cele mai vii culori şi guralivi de-ţi împuiau urechile, oposumi care o rupeau la fugă în sprintene salturi, cărîndu-şi odraslele în punga de sub pîntece; pe urmă, sumedenie de zburătoare, mii şi mii de păsări ce se risipeau în rămurişul copacilor, printre palmieri, smochini şi portocali, ai căror muguri aşteptau să se deschidă la cele dintîi adieri de primăvară, şi prin desişurile de rododendroni, atît de încîlcite uneori, încît nimeni n-ar fi reuşit să răzbată prin ele.

Sosirăm pe înserate la Pleasant-Garden, unde avurăm parte să fim găzduiţi peste noapte în condiţii mulţumitoare. Aveam tot timpul, în ziua următoare, să ajungem la ferma de la Wildon, care se afla chiar la poalele munţilor.

Pleasant-Garden este un tîrguşor mai modest, fără prea mare importanţă. Primarul ne primi cu braţele deschise şi cu masa întinsă. Cinarăm într-o atmosferă plină de veselie, în sala mare a unei locuinţe plăcute, ocrotită de stejari înalţi. Şi cum era şi de aşteptat, conversaţia se înfiripă de la început în jurul expediţiei puse la cale cu scopul de a cerceta configuraţia locurilor, încă nestrăbătute, din creierul muntelui Great-Eyry.

— Bună idee, ne-ncurajă gazda. Atîta vreme cît n-o să se ştie precis ce se petrece sau ce se ascunde acolo sus, populaţia rurală din împrejurimi o să trăiască cu frica-n sîn...

— Dar, întrebai eu, nu s-a întîmplat nimic în ultimul timp, de cînd a izbucnit vîlvătaia aceea pe Great-Eyry?...

— Nimic, domnule Strock. De aici, din Pleasant-Garden, se poate vedea desluşit spinarea muntelui pînă la vîrful Black-Dome care este mai înalt... Nici un zgomot nu ne-a ajuns la ureche şi nu s-a mai zărit nici o licărire de lumină... Dacă s-o fi aciuat cumva pe acolo vreo ceată de diavoli, înseamnă că, după ce au pus să se încingă frigările lor drăceşti, şi-au luat tălpăşiţa ca să se înfunde în cine ştie ce văgăună din Allegheny!...

— Diavoli, zici! exclamă domnul Smith. Dacă-i aşa, sper cel puţin că nu s-or fi cărăbănit fără să fi lăsat vreo urmă, pe unde au trecut, ceva, cît de mic, vreun sfîrc de codiţă sau niscaiva coarne!... Om trăi şi-om vedea!

A doua zi, adică în ziua de douăzeci şi nouă aprilie, brişca ne aştepta gata înhămată, încă din zori. Domnul Smith se instală la locul lui, iar eu alături de dînsul. Caii întinseră pasul la drum, pişcaţi de biciul vizitiului. La sfîrşitul acelei zile, a doua de cînd porniserăm

din Morganton, ne făcurăm socoteala să poposim la ferma de la Wildon, în vecinătatea primelor ramificații ale Munților Albaștri.

Privelișteа rămăsese neschimbată. Mereu aceleași păduri, întrerupte din loc în loc de mlaștini, din ce în ce mai rare însă, de la un timp, deoarece terenul începea să se înalțe treptat, cu cît ne apropiam de poalele munților. Și nici ținutul nu mai era chiar așa populat. Ici și colo cîte un sătuc rătăcit prin sihla de stejari rămuroși, cîte o fermă răzleață udată din belșug de numeroasele *rios* ce coborau din văgăuni, pentru a se vărsa în rîul Sarawba.

Fauna și flora erau aidoma ca în ajun și, orice s-ar spune, vînatul prisosea în asemenea măsură, încît nici un vînător nu se putea plînge de noroc.

— Mai că-mi vine să pun mîna pe pușcă și să-l fluier pe Nisko! îmi mărturisea domnul Smith. E pentru prima oară că mi se întîmplă să trec pe aici fără să împroșc cu alice prepelițele și iepurii!... Ce-or fi zicînd bietele lighioane de mine: probabil că nu le vine să-și creadă ochilor!... Doar dacă, cine știe, ni s-ar termina proviziile, căci, deocamdată, avem altele în cap... Sîntem la o vînătoare de mistere.

— Măcar de-am avea parte, domnule Smith, să nu ne întoarcem plouați, adăugai eu.

În dimineața aceea, drumul nostru ne purtă prin mijlocul unei cîmpii ce părea că nu mai are sfîrșit și pe care palmierii și chiparoșii creșteau pîlcuri, pîlcuri. Cît vedeai cu ochii, șesul era presărat cu puzderie de bordeie mărunte, făcute din pămînt și așezate la voia întîmplării, printre care mișuna un popor întreg de mici rozătoare. Acolo trăiau laolaltă mii și mii de veverițe dintr-o specie pe care mai toată lumea o cunoaște pe continentul american sub denumirea populară de „cîinele preriilor". Să nu vă închipuiți însă că li s-a spus așa pentru că ar prezenta vreo asemănare cît de neînsemnată cu vreun specimen din cutare sau cutare rasă canină. Nu, singurul motiv este faptul că aceste animale scot un fel de chelălăit ca de cotei. Și, într-adevăr, în timp ce treceam în goana trăsurii, făceau o larmă de-ți venea să-ți astupi urechile!

Fenomenul acesta nu e chiar atît de rar în Statele Unite, unde poți întîlni în multe locuri asemenea cetăți de patrupede, cu o numeroasă populație. Printre altele, naturaliștii menționează așa-numitul Dog-Ville[1], care adăpostește un număr de peste un milion de locuitori cu patru picioare.

Veverițele acestea, care se hrănesc îndeobște cu rădăcini și ierburi și adesea și cu lăcuste, fiind chiar grozav de ahtiate după lăcuste,

---

[1] Orașul cîinilor. (n. a.).

sînt dealtminteri niște vieţuitoare cu totul inofensive, în acelaşi timp însă şi foarte gălăgioase, încît îţi sparg urechile cu ţipetele lor.

Vremea se menţinuse frumoasă, atîta doar că bătea un vînticel cam rece. Fiindcă, de fapt, să nu vă închipuiţi că, aflîndu-se la treizeci şi cinci de grade latitudine, cele două state Carolina ar avea o climă ceva mai caldă. Dimpotrivă, iernile, cele mai adeseori, sînt din cale afară de aspre. O mulţime de portocali degeră din pricina frigului ce bîntuie pe aici şi, cîteodată, albia rîului Sarawba e înţesată de sloiuri de gheaţă.

După-amiază, lanţul Munţilor Albaştri, care se aflau acum la o distanţă de numai şase mile, ni se dezvălui în bună parte. Crestele se desenau lămurit pe cerul aproape senin, brăzdat doar de dîre uşoare de nori. Păduri dese creşteau la poalele munţilor, unde conifere le îşi încîlceau rămurişul, ba chiar şi sus, printre stîncile negricioase şi destul de ciudate ca înfăţişare, se profilau cîţiva arbori răzleţi. Ici şi colo se înălţau piscuri cu forme bizare, cel mai semeţ dintre toate fiind giganticul Black-Dome[1], al cărui creştet strălucea în răstimpuri, poleit de razele soarelui.

— V-aţi urcat vreodată pînă în vîrful acestei cupole, domnule Smith?... îl întrebai eu.

— Nu, îmi răspunse dînsul, dar, după cîte am auzit, urcuşul e destul de anevoios. Dealtfel, au fost cîţiva turişti care au reuşit să ajungă pînă sus, pe culme şi, din cele spuse de ei, se pare că totuşi de acolo, din vîrf, privirea nu poate pătrunde în ascunzişurile de pe Great-Eyry.

— Chiar aşa şi este, întări Harry Horn, călăuza. Eu însumi mi-am dat seama de asta cu ochii mei.

— Cine ştie, încercai eu să obiectez, poate n-o fi fost timpul prielnic...

— Dimpotrivă, domnule Strock, era o vreme de toată frumuseţea, numai că stîncile de pe Great-Eyry se înalţă ca nişte metereze de care se loveşte privirea.

— Haida-de! exclamă Smith. Să ştii că nu mi-ar părea rău cîtuşi de puţin să pun, în sfîrşit, piciorul într-un loc în care ţipenie de om n-a călcat încă pînă acum!

În orice caz, în ziua aceea Great-Eyry părea liniştit: nu fumega şi nici flăcări nu ţîşneau din măruntaiele lui.

Pe la ceasurile cinci, brişca noastră făcu un popas la Wildon, unde toţi oamenii de la fermă ieşiră să-şi întîmpine stăpînul.

Aşa cum fusese stabilit, aici urma să ne petrecem ultima noapte.

---

[1] 2 044 m altitudine. (n. a)

Caii fură deshămaţi pe loc şi mînaţi spre grajd, unde se găsea nutreţ cu prisosinţă, în timp ce trăsura era pusă la adăpost sub şopron. Vizitiul trebuia să aştepte întoarcerea noastră. Domnul Smith, dealtfel, nu avea nici cea mai mică îndoială că vom descinde la înapoiere în Morganton, cu misiunea împlinită pînă la capăt, spre mulţumirea tuturor.

La rîndul său, fermierul ne încredinţă că de cîtva timp nu se mai produsese nici un fenomen neobişnuit pe Great-Eyry. Ne aşezarăm deci să cinăm la masa comună, împreună cu argaţii de la fermă, şi peste noapte dormirăm duşi, fără ca somnul nostru să fie cît de cît tulburat.

A doua zi, în zori, trebuia să luăm în piept urcuşul muntelui. Înălţimea vîrfului Great-Eyry este de cel mult o mie opt sute de picioare, ceea ce în definitiv nu înseamnă mare lucru, reprezentînd adică o altitudine mijlocie printre cele înregistrate pe Munţii Allegheny. Puteam fi deci liniştiţi că n-o să avem de înfruntat cine ştie ce oboseală. În cîteva ore ne bizuiam să ajungem sus, pe creasta masivului. Ce-i drept, s-ar fi putut să întîmpinăm unele greutăţi de-a lungul drumului, prăpăstii de trecut sau mai ştiu eu ce obstacole pe care trebuia să le ocolim, mergînd tîrîş-grăpiş, pe cîte o brînă primejdioasă — adică ceea ce era neprevăzut în tentativa noastră, tot ce ne putea hărăzi întîmplarea. Aşa cum am văzut, călăuzele noastre nu erau în măsură să ne spună prea multe în privinţa asta. Pe mine îndeosebi mă îngrijora zvonul ce se încetăţenise prin împrejurimi, şi anume, că steiurile din vîrful muntelui Great-Eyry erau ca nişte metereze imposibil de escaladat. La urma urmei însă, nimeni nu ajunsese să constate faptul acesta la faţa locului şi apoi se putea să avem şi un pic de noroc, în cazul cînd blocul de piatră ce se desprinsese de pe înălţimi făcuse vreo ştirbitură în zidul cetăţii de stînci.

— În fine, îmi declară domnul Smith, după ce îşi aprinse pentru prima oară pipa în ziua aceea, tainul său fiind de douăzeci de lulele pe zi, de plecat, tot plecăm şi sper să fie într-un ceas bun. Cît timp o să ne ceară ascensiunea, c-o fi mai mult ori c-o fi mai puţin, asta, vezi, nu putem şti...

— În orice caz, domnule Smith, îl întrebai eu, a rămas hotărît, nu-i aşa, să ducem pînă la capăt ancheta noastră?

— Hotărît, domnule Strock.

— Şeful mi-a pus în vedere să-l fac pe afurisitul ăsta de Great-Eyry să-şi dea neapărat în vileag secretele.

— Şi o să-l facem, da, da, o să-l facem să le dea în vileag, de voie sau de nevoie, îmi răspunse domnul Smith, luînd Cerul drept martor pentru adevărul cuvintelor sale, chiar dac-ar trebui să scotocim pînă în măruntaiele muntelui.

— Cum s-ar putea foarte bine ca excursia noastră să țină mai mult decît o singură zi, adăugai eu, ar fi mai cuminte, cred, să ne luăm ceva merinde.

— Fii pe pace, domnule Strock, călăuzele noastre au tolba plină cu de-ale gurii, cît să le-ajungă pe două zile, și pe urmă nici noi nu plecăm cu buzunarele goale... Dealtminteri, chiar dacă va fi să-l las pe harnicul Nisko la fermă, în schimb am să-mi iau cu mine puşca. M-ar mira să nu se afle ceva vînat în zona împădurită și prin văgăunile de la poale... O să scăpărăm din amnar ca să putem perpeli vînatul în frigare, dacă nu cumva om găsi de-a gata, sus pe culme, vreun focșor aprins...

— Cum așa, aprins... domnule Smith?

— Și de ce nu, domnule Strock?... Limbile acelea de foc, vîlvoarea aceea de toată frumusețea, care a băgat în sperieți satele din împrejurimi... Cine poate să știe dacă vatra din care s-a iscat se va fi răcit de-a binelea și dacă nu cumva sub cenușă mai mocnește măcar o licărire cît de slabă?... Și pe urmă, dacă-i adevărat că există un crater în mijloc, craterul acesta nu poate fi decît al unui vulcan și crezi dumneata că un vulcan se poate stinge chiar așă, de tot, încît să nu mai găsești nici un pic de jeratic înăuntru?... Ba nu, zău, tare bicisnic trebuie să fie ca să nu aibă nici măcar o scînteie de foc, atîta cît să-și poată face omul niște cartofi prăjiți sau un ou răscopt!... În sfîrșit, așa cum ți-am mai spus, om trăi și-om vedea... Da, da, om vedea ce-o mai fi!

În ce mă privește, vă mărturisesc că nu aveam o părere bine stabilită. Mi se dăduse ordin să merg în recunoaștere pe Great-Eyry ca să văd ce se întîmplă cu el!... În cazul în care nu exista nici un pericol, cu atît mai bine; cunoscîndu-se situația, toată lumea o să fie liniștită. În adîncul inimii însă — și nu credeți oare că acesta era un sentiment foarte firesc din partea unui om asupra căruia pusese stăpînire demonul curiozității? — aș fi preferat, atît pentru satisfacția mea personală, cît și pentru vîlva de care s-ar fi bucurat misiunea mea, ca Great-Eyry să fie într-adevăr sediul unor fenomene a căror cauză mi-era dat s-o descopăr eu!

Iată acum și ordinea de bătaie pe care o stabilisem în vederea ascensiunii noastre: în frunte, cele două călăuze, a căror misiune era să caute locurile pe unde puteam trece; apoi Elias Smith și cu mine, mergînd în pas unul lîngă altul sau unul înainte și celălalt în urmă, după cît de largă era poteca.

Pentru început, Harry Horn și James Bruck o apucară pe firul unei viroage înguste, în pantă lină, ce șerpuia de-a lungul unor povîr-

nişuri destul de abrupte şi în care creşteau de-a valma o mulţime de arbuşti cu frunziş mohorît şi fructul ca de conifere, ferigi cu frunze bogate şi agrişi sălbatici, alcătuind un hăţiş încîlcit prin care nu era chip să-ţi deschizi drum.

Un popor întreg de păsări însufleţea împletitura aceea compactă de rămurişuri. Mai cu seamă papagalii erau gălăgioşi nevoie mare, nu le tăcea pliscul o clipă, împînzind văzduhul cu ţipetele lor piţigăiate. Aproape că nici nu se mai auzeau forfotind prin tufişuri veveriţele, deşi erau cu sutele.

Matca, pe care puhoaiele şi-o croiseră pe făgaşul acestor chei, şerpuia capricios printre spinările munţilor, urcînd treptat spre înălţimi. În anotimpul ploios sau cînd se dezlănţuia vreun potop, apele prindeau să se înfoaie din nou, sărind din treaptă în treaptă, în clocot de cascade. E adevărat că albia nu era udată decît atunci cînd cerul îşi desfereca izvoarele,şi faptul că nu găsisem măcar un strop de apă dovedea îndeajuns că, sus, pe Great-Eyry nu se afla nici un şipot care s-o alimenteze.

După o jumătate de oră de mers, urcuşul se dovedi atît de anevoios, încît mereu trebuia s-o apucăm pieziş, cînd spre dreapta, cînd spre stînga, adăugînd o mulţime de ocoluri călătoriei noastre. Drumul prin chei devenea pe drept cuvînt impracticabil, nicăieri piciorul nu mai întîlnea un punct de sprijin temeinic; ca să suim mai departe am fi fost nevoiţi să ne agăţăm de cîte un smoc de iarbă sau să ne tîrîm pe brînci şi, în condiţiile astea, firește că ascensiunea nu s-ar fi terminat înainte de asfinţitul soarelui.

— Pe legea mea, exclamă domnul Smith oprindu-se să mai răsufle, abia acum înţeleg de ce au fost aşa puţini turiştii care s-au urcat pe Great-Eyry... Aşa puţini, încît eu nu cunosc nici unul care să fi făcut treaba asta!...

— De fapt, îi răspunsei eu, nici nu merită osteneala! Şi dacă n-am avea anumite motive care ne obligă să ducem la bun sfîrşit încercarea asta...

— Aveţi perfectă dreptate, mărturisi Harry Horn, nici eu şi nici colegul meu, cu toate c-am făcut destule ascensiuni pe Black-Dome, urcîndu-ne pînă în vîrful muntelui, nu ţinem minte să fi întîmpinat vreodată atîtea greutăţi!...

— Greutăţi care ar putea foarte bine să se transforme în obstacole! adăugă James Bruck.

Vorba e că trebuia să hotărîm acum încotro s-o luăm ca să putem continua drumul. Atît în dreapta, cît şi-n stînga ne aţineau calea desişuri stufoase de copaci şi arbuşti. În definitiv, singura soluţie era s-o apucăm în aşa fel, încît panta să fie ceva mai domoală. Şi ne gîndeam

că în zona împădurită, după ce ne-am fi deschis drum prin hățișul din margine, însoțitorii mei și cu mine puteam fi mai siguri pe picioarele noastre. În orice caz n-am fi umblat bîjbîind la întîmplare. Nu trebuia totuși să pierdem din vedere că, de la un cap la altul al Munților Albaștri, versantele răsăritene nu erau defel accesibile excursioniștilor în locurile unde panta avea o înclinație mai mică de cincizeci de grade.

Oricum ar fi fost, lucrul cel mai bun era să ne bizuim pe acel instinct special cu care erau înzestrate cele două călăuze ale noastre și mai cu seamă James Bruck. Cred că băiatul ăsta de toată isprava era mai sprinten decît o capră sălbatică. Numai că, din păcate, nici eu și nici Elias Smith nu ne-am fi încumetat să punem piciorul prin locurile unde se avînta viteazul nostru.

Totuși, în ce mă privea, trăgeam nădejde că n-o să rămîn de căruță, fiind de felul meu destoinic la cățărat și în același timp deprins, ca puțini alții, cu exercițiile fizice. Eram hotărît, așadar, să mă țin pe urmele lui James Bruck, pretutindeni unde îl vor purta pașii, chiar dacă ar fi, cînd și cînd, să mă duc de-a rostogolul la vale. Nu tot așa stăteau însă lucrurile și cu cel mai de seamă demnitar al orașului Morganton, care nu mai era nici așa tînăr și nici așa vînjos, deși mai înalt și mai trupeș, și nici chiar așa sigur pe picioare. Pînă atunci, evident, se luptase din răsputeri să nu rămînă în urmă. Gîfîia uneori ca o focă și, împotriva voinței lui, îl sileam să se oprească puțin ca să-și tragă răsuflarea.

Într-un cuvînt, se dovedea că ascensiunea pe Great-Eyry necesita ceva mai mult timp decît ne făcusem noi socoteala. Ne bizuisem să ajungem la picioarele împrejmuirii de stînci înainte de orele unsprezece și cînd colo, după toate probabilitățile, miezul zilei avea să ne găsească încă pe drum, la cîteva sute de picioare mai jos. Într-adevăr, pe la zece, după ce încercasem în repetate rînduri să descoperim o potecă pe care să putem sui mai departe, după ce făcusem o mulțime de ocoluri și de nu știu cîte ori calea întoarsă, una din călăuze dădu semnalul de oprire. Ne aflam la liziera superioară a zonei împădurite unde copacii creșteau mai rari, așa încît privirea putea să răzbată printre ei pînă la temeliile de piatră ale vîrfului Great-Eyry.

— Uf! suspină domnul Smith, rezemîndu-se de trunchiul vînjos al unui palmier. Drept să vă spun, nu mi-ar strica un pic de răgaz, oleacă de odihnă și chiar un strop de mîncare!...

— Așa, vreun ceas, adăugai eu.

— Da, destul ne-am ostenit plămînii și picioarele, să-i mai dăm ceva de lucru și stomacului!

În privința asta toată lumea se arătă de acord. Trebuia, firește, să prindem puteri noi. Era însă un lucru care ne cam neliniștea în momentul acela: privelișteа pe care ne-o înfățișa coasta muntelui pînă în dreptul vîrfului Great-Eyry. Mai sus de noi se întindea un pripor golaș, unul din povîrnișuri denumite *blads* de oamenii din partea locului. Și nici un firicel de cărare nu se deslușea printre stîncile cu pereți abrupți.

Faptul acesta nu se putea să nu le dea de gîndit călăuzelor noastre.

— N-o să fie prea ușor... spuse Harry Horn, adresîndu-se colegului său.

— Dacă nu chiar imposibil! răspunse James Bruck.

La auzul acestor cuvinte mi se puse un nod în gît de necaz. Dacă mă întorceam din drum, fără să fi apucat cel puțin să pun piciorul pe Great-Eyry, ar fi însemnat că misiunea mea se dusese de rîpă, ca să nu mai spun că nici măcar nu mi-aș fi putut satisface curiozitatea!... Ba nu, zău, frumos mi-ar fi stat să mă prezint în fața domnului Ward, așa, plouat și cu obrazul dogorît de rușine!

Deschiserăm raniţele și ne întremarăm puterile cu friptură rece și pîine. Și folosirăm cu multă cumpătare bidoanele pentru a ne astîmpăra setea. Îndată ce terminarăm cu masa — care nu ținuse nici măcar o jumătate de ceas — domnul Smith se ridică de jos, gata de plecare.

James Bruck porni în frunte, iar noi nu avurăm altceva de făcut decît să ne ținem după el, silindu-ne să nu rămînem în urmă.

Înaintam tiriș, grăpiș. Călăuzele noastre nu-și ascundeau defel nedumerirea și la un moment dat Harry Horn o luă înainte ca să stabilească, odată pentru totdeauna, direcția în care trebuia să ne continuăm drumul.

Ne lăsă, așadar, să-l așteptăm preț de vreo douăzeci de minute. La întoarcere, ne indică direcția nord-vest și ne îndreptarăm cu toții într-acolo. În partea aceea, la o distanță de trei sau patru mile, se vedea răsărind vîrful Black-Dome. Precum se știe însă, n-ar fi avut nici un rost să luăm în piept povîrnișurile lui de vreme ce, de acolo, de pe culme, chiar înarmat cu o lunetă cît de puternică, ochiul n-ar fi putut pătrunde în adîncurile tăinuite ale lui Great-Eyry.

Urcușul era din cale-afară de obositor și de încet, mai ales de-a lungul acelor prăvălișuri lunecoase, pe care creșteau ici și colo cîțiva copăcei sau bogate tufe ierboase. De bine, de rău, reușisem să ne suim cu vreo două sute de picioare mai sus, cînd deodată călăuza din frunte se opri în fața unor făgașe ce brăzdau pămîntul în locul acela. Pe alocuri se vedeau zăcînd risipite pe jos rădăcini proaspăt smulse, crengi fărîmate și țancuri de stîncă făcute zob, ca și cum o avalanșă s-ar fi rostogolit pe versantul muntelui.

— Probabil că pe aici s-a rostogolit colosul de piatră desprins de pe Great-Eyry, își dădu cu părerea James Bruck.

— De bună seamă, răspunse domnul Smith, și cel mai bun lucru ar fi, cred, să ținem pîrtia pe care și-a croit-o în cădere.

Apucarăm deci pe urmele acelea și se dovedi că socoteala nu fusese greșită. Puteam acum să punem cu nădejde piciorul pe dîrele scrijelite de blocul de piatră. Ascensiunea se desfășură în condiții mai lesnicioase, aproape fără nici un fel de abateri de la drumul drept, așa încît pe la unsprezece și jumătate străbătusem așa-numitul *blad*, aflîndu-ne pe muchia lui.

În fața noastră, la o distanță de cel mult o sută de pași, dar la o înălțime de o sută de picioare, se ridicau zidurile de centură în care era ferecat Great-Eyry.

În partea aceea, priveliștea înfățișa cele mai năstrușnice contururi: piscuri ascuțite, colți de piatră și printre altele o stîncă cu o formă cît se poate de curioasă, profilîndu-se în zare ca un vultur uriaș, gata să-și ia zborul spre tăria cerului. După toate aparențele, muntele era apărat de niște metereze imposibil de escaladat, cel puțin pe latura lor dinspre est.

— Să ne odihnim cîteva clipe, ne propuse domnul Smith, și după aceea să vedem dacă nu e cu putință să găsim cumva un drum ocolit, pe lîngă Great-Eyry.

— În orice caz, ne atrase atenția Harry Horn, blocul acela de piatră s-a desprins de aici de sus și totuși în partea asta nu se vede nici o spărtură din centura de stînci...

Era într-adevăr așa, deși nu mai încăpea nici o îndoială că blocul ce se rostogolise la vale căzuse din sectorul acela.

După un popas de vreo zece minute, cele două călăuze se ridicară să plece și, apucînd-o cu toții pe un firicel de potecă, pe care alunecam la fiece pas, ajunserăm la marginea platoului. Acum nu mai aveam altceva de făcut decît să ne continuăm drumul pe brîna de la poalele stîncilor care, la o înălțime de vreo cincizeci de picioare, stăteau aplecate deasupra capetelor noastre, lărgindu-și circumferința ca pereții unui coș de nuiele. Chiar dacă am fi avut niște scări la îndemînă, am fi încercat zadarnic să ne urcăm pe culmea acestor parapete.

Fără doar și poate, Great-Eyry începea să capete în ochii mei înfățișarea unor tărîmuri fantastice. Nu m-ar fi prins mirarea să fi fost bîntuit de balauri, zmei sau mai știu eu ce alte specimene din galeria de monștri ai mitologiei, puși anume ca să-l păzească!

Între timp mergeam mai departe pe brîna ce înconjura ca o tranșee reduta de stînci, atît de simetric clădită, încît părea mai curînd o

lucrare ridicată de mîna omenească, decît o plăsmuire a naturii. Nicăieri o ştirbitură cît de mică, în inima acelor fortificaţii, nicăieri o răritură în urzeala aceea de piatră prin care să fi încercat a ne strecura. Cît vedeai cu ochii acelaşi zid compact,peste a cărui creastă, înaltă de o sută de picioare, era imposibil de trecut.

După un ceas şi jumătate de mers pe marginea podişului, ajunserăm din nou în punctul de plecare, acolo unde făcusem ultimul popas, la capătul aşa-numitului *blad.*

Nu mai puteam de necaz văzînd că dădusem greş şi aveam impresia că şi domnul Smith era cel puţin tot atît de supărat ca şi mine.

— Ei fir-ar al dracului să fie! îşi vărsă el focul. Nici acum, va să zică, n-o să aflăm ce ascunde acolo, înăuntru, afurisitul ăsta de Great-Eyry. Naiba să-l ia, dacă nu-i cumva vreun crater vulcanic...

— Nu ştiu dac-o fi sau nu vreun vulcan, îi tăiai eu vorba. De fapt nu se simte nici un zgomot suspect, nu se vede nici o dîră de fum şi nici vreo flacără ţişnind, nici un semn, aşadar, care să prevestească o erupţie apropiată!

Într-adevăr, înăuntru, ca şi afară, domnea aceeaşi tăcere adîncă. Nici o picătă de funingine nu se răspîndea în aer. Nici o licărire de foc nu aprindea norii, pe care briza ce adia dinspre răsărit îi mîna pe deasupra stîncilor. Nici o mişcare în văzduh, ca şi pe pămînt. Nici un zvon subteran, nici o clătinare pe care s-o fi simţit sub tălpi. Nimic altceva, în tot cuprinsul, decît liniştea desăvîrşită a înălţimilor.

Un lucru pe care trebuie să-l menţionez este că, judecînd după timpul necesar pentru a face înconjurul muntelui şi ţinînd totodată seama de greutăţile mersului pe brîna îngustă de la marginea podişului, Great-Eyry avea probabil o circumferinţă de o mie sau o mie cinci sute de picioare. Cît priveşte suprafaţa incintei, nu văd cum aş fi putut s-o apreciez, atîta vreme cît nu cunoşteam grosimea meterezelor de piatră ce-o înconjurau.

Se înţelege de la sine că împrejurimile erau cu desăvîrşire pustii, adică, în afară de cîteva păsări mari de pradă ce pluteau în văzduh deasupra zănoagei, nu se zărea nici o altă fiinţă vieţuitoare.

Cum în momentul acela ceasurile noastre arătau orele trei, domnul Smith spuse contrariat:

— Chiar dacă stăm aici pînă deseară, mai mult decît atîta tot n-o să putem afla!... Trebuie să plecăm, domnule Strock, dacă vrem s-ajungem la Pleasant-Garden pînă nu se înnoptează.

Cum însă nu mă învrednicesam să-i răspund şi nici să mă urnesc din locul unde mă aciuasem, adăugă venind lîngă mine:

— Ei, domnule Strock, văd că nu zici nimic!... Sau poate n-ai auzit ce ţi-am spus?...

La drept vorbind, îmi venea tare greu să mă las păgubaş, făcînd calea întoarsă fără să fi dus pînă la capăt misiunea cu care venisem!... Şi în acelaşi timp, odată cu imboldul stăruitor de a nu renunţa, simţeam sporindu-mi curiozitatea nesatisfăcută.

Dar ce era să fac?... Puteam eu să străpung brîul masiv de stîncă, să mă caţăr pe namilele acelea de piatră?

N-aveam încotro, trebuia să mă resemnez. Aşa că după ce mai aruncai o privire spre Great-Eyry, apucai pe urmele tovarăşilor mei de călătorie, care o porniseră pe *blad* la vale.

La întoarcere nu mai avurăm de întîmpinat cine ştie ce greutăţi şi nici oboseala drumului nu fu prea mare. Înainte de orele cinci, coborîsem şi ultimele pante de la poalele muntelui şi eram din nou oaspeţii fermierului de la Wildon, care ne aştepta în sala de primire cu băuturi răcoritoare şi mîncăruri consistente.

— Va să zică n-aţi reuşit să pătrundeţi înăuntru?... ne întrebă el.

— Nu, îi răspunse domnul Smith, şi pînă la urmă îmi vine să cred că toată povestea asta cu Great-Eyry nu există decît în imaginaţia bravilor noştri cetăţeni!

Seara, la opt şi jumătate, brişca se opri la Pleasant-Garden, în faţa casei primarului, care urma să ne găzduiască peste noapte.

Şi, în timp ce încercam zadarnic să aţipesc, mă tot frămîntam întrebîndu-mă dacă n-ar fi bine să mai rămîn cîteva zile în localitate în vederea unei noi ascensiuni pe care mă gîndeam s-o organizez. Puteam fi însă sigur că va avea mai mari sorţi de izbîndă decît prima expediţie?...

Lucrul cel mai înţelept, în definitiv, era să mă înapoiez la Washington ca să cer şi părerea domnului Ward. Aşa că, în ziua următoare, seara, la Morganton, după ce mă achitai de obligaţii faţă de cele două călăuze, îmi luai rămas bun de la domnul Smith şi mă grăbii să prind în gară rapidul ce pleca spre Raleigh.

Capitolul IV

UN CONCURS AL AUTOMOBIL-CLUBULUI

Misterul în care se afla învăluit Great-Eyry avea să iasă oare la iveală, într-o bună zi, datorită unor împrejurări pe care nimeni nu le putea întrezări?... Singur viitorul era în măsură să descopere acest

secret. Să fi fost atunci în joc interese chiar atît de puternice, care cereau ca situaţia să se lămurească neapărat?... Nici vorbă că da, de vreme ce soarta locuitorilor statornici în districtul respectiv al Carolinei de Nord putea să depindă de asta.

În orice caz, la vreo două săptămîni după aceea, cînd mă aflam din nou la Washington, atenţia tuturor era în egală măsură ocupată de un fapt care, făcînd parte din cu totul altă ordine de lucruri, stîrnise o vîlvă tot atît de mare. Şi faptul acesta era sortit să rămînă la fel de misterios ca şi fenomenele petrecute în ultima vreme pe Great-Eyry.

Cum vă spuneam deci, pe la mijlocul lunii mai, ziarele din Pennsylvania aduceau la cunoştinţa cititorilor o curiozitate care fusese recent semnalată în diferite puncte de pe teritoriul acelui stat.

De cîtva timp, pe şoselele ce porneau din Philadelphia, răsfirîndu-se ca spiţele unei roţi, circula un vehicul cu totul extravagant, care mergea cu o iuţeală atît de mare, încît nimeni nu reuşea să-şi dea seama nici de forma pe care putea s-o aibă, nici de categoria din care făcea parte, ba nici chiar de dimensiunile lui. Că era vorba de un automobil, în privinţa asta toată lumea se dovedea a fi întru totul de acord. Cît despre motorul ce-l punea în mişcare, oamenii se mulţumeau să facă tot felul de ipoteze mai mult sau mai puţin plauzibile,şi cînd imaginaţia mulţimii îşi ia avînt, nimeni nu e în stare să spună pînă unde poate să meargă.

Pe vremea aceea, cele mai perfecţionate tipuri de automobile, indiferent de sistemul lor de funcţionare, fie că erau acţionate cu aburi, cu petrol, cu alcool sau de un motor electric, nu reuşeau să depăşească viteza maximă de o sută treizeci de kilometri pe oră sau aproximativ treizeci de leghe a cîte patru kilometri, adică circa o milă şi jumătate pe minut, viteză pe care, în general, trenurile, fie chiar cele rapide sau exprese, cu mare greutate o ating pe liniile cele mai solid construite ale reţelelor de cale ferată din America şi de pe continentul european. În vreme ce maşina despre care vorbeam mergea desigur cu o iuţeală de două ori mai mare.

Nu mai e nevoie, cred, să adaug că un asemenea record constituia un pericol cît se poate de serios, atît pentru vehiculele întîlnite în cale, cît şi pentru pietoni. Bolidul acesta pe roate, ce ţîşnea ca un fulger din depărtare, precedat de un vuiet asurzitor, spinteca atît de vijelios, aerul, încît crengile arborilor de pe marginea drumului se frîngeau ca secerate, băgînd în sperieţi vitele ce păşteau pe cîmp şi alungînd păsărelele, prea gingaşe ca să poată înfrunta vîrtejele de praf pe care le stîrnea în mers.

Şi încă un amănunt curios asupra căruia ziarele insistau cu deosebire: macadamul de pe şosele părea abia atins de roţile aparatului,

care nu lăsau după ele vreo urmă mai adîncă, aşa cum sînt făgaşele făcute de hurducătura unor camioane grele. Nimic altceva decît o dîră uşoară, ca şi cum s-ar fi frecat numai de caldarîm. Iar colbăraia ce se ridica în văzduh se datora doar iuţelii năprasnice. „Asta ne face să credem, remarca un redactor de la *New York Herald*, că viteza de deplasare poate anula greutatea unui corp!"

Aşa cum era şi de aşteptat, reclamaţiile începuseră să curgă din diferitele districte ale Pennsylvaniei. Puteau fi oare permise asemenea performanţe nebuneşti din partea unei maşini care, în goana ei bezmetică, ameninţa să răstoarne şi să facă zob tot ce i-ar fi ieşit în cale, vehicule ca şi trecători?... Dar cum, vă întreb, prin ce mijloace era chip s-o opreşti?... Nu se ştia nici cine-i proprietarul ei, nici de unde vine, nici încotro se îndreaptă. Abia dacă apucai s-o zăreşti, în clipa cînd îţi trecea ca un proiectil pe sub ochi,cu o repeziciune năucitoare... Poftim de încearcă să prinzi din zbor o ghiulea, în momentul cînd ţîşneşte din gura tunului!...

Precum am mai spus, nu exista nici un fel de indiciu în privinţa sistemului de construcţie al motorului acestei maşini. Singurul lucru precis, fiindcă fusese constatat de toată lumea, era că automobilul respectiv nu lăsa în urma lui nici un fir de fum, nici o dîră de aburi, nici un miros de petrol sau de ulei mineral. De aici se putea trage concluzia că era vorba de un mecanism pus în mişcare de un fluid electric şi prevăzut cu nişte acumulatori de un tip cu totul necunoscut, constituind o sursă de energie, ca să zic aşa, inepuizabilă.

Astfel stînd lucrurile, imaginaţia mulţimii, înfierbîntată peste măsură, se simţi ispitită să vadă cu totul altceva în automobilul misterios: un fel de caretă supranaturală mînată de o arătare, unul din tartorii ce aţîţau focul gheenei, o piază-rea sosită de pe celălalt tărîm, o spurcăciune scăpată din ciine ştie ce menajerie de monştri sau, pentru a le întruchipa pe toate într-un prototip, de tartorul dracilor în persoană, Belzebut ori Scaraoţchi, care se încumeta să înfrunte orice împotrivire din partea oamenilor, avînd la îndemînă nevăzuta şi neţărmurita lui putere diavolească.

Chiar de-ar fi fost Satana în persoană, însă, tot n-avea dreptul să circule cu o viteză atît de mare pe şoselele Statelor Unite, fără o autorizaţie specială, fără un număr de ordine şi fără un permis în regulă, şi mai mult ca sigur nici o administraţie municipală nu i-ar fi îngăduit, cu nici un preţ, să umble cu „două sute cincizeci" pe oră. Aşadar, pentru ca viaţa cetăţenilor să poată fi pusă la adăpost,trebuia neapărat să se găsească un mijloc de a stăvili fantezia şoferului mascat.

Şi nu numai atît, dar Pennsylvania nu fu singura hărăzită să slujească drept velodrom pentru aceste exhibiţii sportive. Puţin mai tîrziu,

apariția mașinii avea să fie semnalată de rapoartele polițienești și în alte state, bunăoară în Kentucky, în preajma orașului Frankfort; în Ohio, în apropiere de Columbus; în Tennesse, undeva pe lîngă Nashville, în Missouri, în împrejurimile capitalei Jefferson; în fine, în Illinois, pe diverse șosele ce se îndreaptă spre Chicago.

Acum, cînd toată lumea era în stare de alarmă, autoritățile municipale aveau datoria să ia măsurile pe care le socoteau necesare împotriva acestui pericol obștesc. Ca să încerce cineva să prindă din urmă o mașină ce gonea cu asemenea iuțeală, firește că nici vorbă nu putea să fie. Exista totuși un mijloc care n-ar fi dat greș, și anume, acela de a se așeza în diverse locuri de-a curmezișul drumurilor niște baraje atît de solide, încît, izbindu-se de ele la un moment dat, să se sfărîme în mii de bucăți.

— Ba bine că nu! bodogăneau cei care nu puneau nici un temei pe așa ceva. Ca și cînd turbatul ăsta nu s-ar pricepe s-o ia pe de lături și să ocolească obstacolele...

— La o adică, să sară chiar peste baraje! le cîntau în strună alții.

— Păi dac-o fi chiar dracul gol, precum se spune, nu se poate să nu aibă aripi, de vreme ce-a fost și el înger odată, și atunci ce-l împiedică să-și ia zborul?

Vorbe de clacă, bineînțeles, care nu meritau nici cea mai mică atenție. Și apoi, vă întreb, dacă tartorul dracilor ar fi fost înzestrat cu o pereche de aripi, de ce atunci se încăpățîna să circule pe scoarța Pămîntului în loc să se avînte în spații, ca pasărea ce zboară liberă în văzduh?...

Cam astea erau împrejurările ce, pe bună dreptate, dădeau atîta bătaie de cap forurilor superioare ale poliției din Washington, ferm hotărîte să pună odată capăt unei situații care nu se mai putea prelungi.

Iată însă că, în ultima săptămînă a lunii mai, lucrurile luară o nouă întorsătură și totul părea să arate că Statele Unite reușiseră în sfîrșit să se descotorosească de „monstrul" ce rămăsese pînă atunci învăluit în mister. Ba chiar aveam motive să credem că Lumea Veche s-ar fi putut să fie scutită de vizita pe care automobilistul acesta, pe cît de năstrușnic, pe atît de periculos, o făcuse Lumii Noi.

Cum spuneam deci, la vremea aceea, în diferite ziare ale federației americane apărea o știre pe care v-o împărtășim la rîndul nostru în cele ce urmează; cît despre comentariile cu care o întîmpinară cititorii, sînt lesne de închipuit.

Din inițiativa Automobil-Clubului tocmai se organizase un concurs ce trebuia să se desfășoare în Wisconsin, pe una din șoselele de pe

teritoriul acestui stat, a cărui capitală este Madison. Șoseaua respectivă constituie, pe o distanță de două sute de mile, o pistă excelentă pentru asemenea concursuri, începînd de la Prairie du Chien, oraș aflat la frontiera de vest, și terminîndu-se după ce trece mai întîi prin Madison, puțin mai sus de Milwaukee, pe malul lacului Michigan. Singura care se poate spune că o depășește în privința asta, avînd un parcurs de optzeci și doi kilometri în linie dreaptă, este, în Japonia, șoseaua dintre Nikko și Namode.

Un mare număr de mașini, reprezentînd cele mai renumite mărci de automobile, erau înscrise să ia parte la acest concurs, unde se hotărîse, în prealabil, să fie admis orice sistem de motor, fără să se facă nici o distincție. Pînă și motocicletele puteau concura, disputînd aceleași premii ca și automobilele. Spectatorii aveau deci ocazia să vadă motociclete model Hurter și Dietrich în rînd cu mașinile ușoare produse de Goburn și Brille, frații Renault, Richard-Brasier, Decauville, Darrac, Ader, Bayard, Clément, Chenard și Walcker, cu autoturismele tip Gillet-Forest, Harward-Watson, cu limuzinele tip Mors, Mercedes, Charron-Girardot-Voigt, Hotchkiss, Paubard-Levassor, Dion-Bouton, Gardner-Serpollet, Turcat-Méry, Hirschler și Lobano etc., adică mărci de toate naționalitățile.

Suma pe care o totalizau diferitele premii era considerabilă, ridicîndu-se la cincizeci de mii de dolari, nici mai mult, nici mai puțin. Dat fiind valoarea acestor premii, întrecerea avea să fie cu siguranță plină de însuflețire. Precum se vede, cei mai vestiți fabricanți se grăbiseră să răspundă la invitația Automobil-Clubului, trimițînd cele mai perfecționate tipuri de mașini ieșite din atelierele lor. După datele obținute, erau vreo patruzeci de sisteme diferite; care acționate cu aburi, care cu alcool sau cu petrol, care cu motor electric; toate însă deopotrivă trecuseră cu succes examenul într-o serie de concursuri sportive de mare răsunet.

Se calculase că, avînd în vedere viteza maximă pe oră ce putea fi atinsă, adică între o sută treizeci și o sută patruzeci de kilometri, și în raport cu parcursul de două sute de mile, această competiție internațională nu putea să dureze decît trei ore. De aceea, pentru a înlătura orice pericol, autoritățile din Wisconsin suspendaseră circulația oricărui vehicul între Prairie du Chien și Milwaukee, în prima jumătate a zilei de 30 mai.

Așadar, nici un accident nu era posibil, afară de cele pe care le-ar fi putut suferi concurenții în toiul întrecerii. Asta însă era treaba lor, după cum se spune de obicei cu inima ușoară. În schimb, datorită măsurilor luate cu multă chibzuință, nu exista nici un motiv de îngrijorare atît pentru soarta vehiculelor, cît și a pietonilor. În ziua respectivă,

lumea dădu năvală, dornică să asiste la concurs, din toate colţurile Wisconsinului şi nu numai atît, dar printre spectatori erau cîteva mii de curioşi veniţi într-un suflet din statele învecinate, din Illinois, din Michigan, din Iowa, din Indiana, ba chiar şi din statul New York.

Se înţelege de la sine că printre aceşti amatori de competiţii sportive se aflau şi numeroşi străini, englezi, francezi, germani, austrieci, şi, cum era şi firesc, fiecare din ei dorea în adîncul inimii sale să cîştige concursul maşinile conduse de conaţionalii lui.

Trebuie de asemenea să menţionăm că, de vreme ce întrecerea despre care vorbim avea loc pe teritoriul Statelor Unite, patria fabuloasă a celor mai înfocaţi amatori de pariuri din lume, se făcuseră o mulţime de rămăşaguri în fel şi chip şi pe sume importante. Existau chiar agenţii speciale unde se primeau pariurile, al căror număr sporise considerabil pe Noul Continent, în ultima săptămînă a lunii mai, valoarea lor ridicîndu-se la nu ştiu cîte sute de mii de dolari.

Semnalul de plecare urma să fie dat la orele opt dimineaţa de către un starter care trebuia să cronometreze cursa. Pentru a se evita îmbulzeala ca şi accidentele ce s-ar fi produs din pricina ei, se hotărîse ca automobilele să pornească rînd pe rînd, la intervale de cîte două minute, în mijlocul unui furnicar de spectatori ce înnegreau marginile şoselei. Premiul întîi urma să fie acordat maşinii care avea să străbată în cel mai scurt timp distanţa dintre Prairie du Chien şi Milwaukee.

Primele zece maşini ieşite la sorţi plecaseră între orele opt şi opt şi douăzeci. Şi, după toate probabilităţile, bineînţeles în cazul cînd nu s-ar fi întîmplat nici un accident, aveau să ajungă la ţintă înainte de unsprezece. Celelalte trebuiau să urmeze în ordinea stabilită prin sorţi. De-a lungul şoselei erau postaţi, la o distanţă de o jumătate de milă unul de altul, agenţi de poliţie, care trebuiau să fie cu ochii în patru. Răspîndiţi pe tot parcursul, de la un capăt la altul al drumului, curioşii stăteau ticsiţi la start, şi veniseră în număr şi mai mare la Madison, adică la mijlocul traseului, pentru ca la Milwaukee, punctul terminus al întrecerii, să aştepte o mulţime imensă.

Trecuse o oră şi jumătate. Nu mai rămăsese nici un vehicul la startul de la Prairie du Chien. Datorită comunicărilor telefonice, publicul era pus la curent din cinci în cinci minute cu situaţia de pe traseu şi cu ordinea în care se perindau concurenţii. La jumătatea drumului dintre Madison şi Milwaukee se plasase în frunte o maşină de patru cilindri şi douăzeci cai-putere, fabricată de fraţii Renault şi dotată cu pneuri Michelin, după care venea la o mică distanţă un automobil Harward-Watson şi, în sfîrşit, o maşină Dion-Bouton. Între timp se produsese o serie de defecţiuni, unele motoare nu funcţionau cum trebuie, cîteva vehicule rămăseseră în pană şi, pe cît se părea,

dintre toți concurenții doar cel mult zece sau doisprezece mai puteau fi în măsură să ajungă la țintă. Dar cu toate că, pînă în momentul acela, cursa se soldase cu cîțiva accidentați, nici unul, din fericire, nu era grav rănit. Dealtminteri, chiar dacă s-ar fi întîmplat să-și piardă cineva viața,n-ar fi fost decît o bagatelă, căreia i s-ar fi acordat prea puțină importanță pe aceste tărîmuri ale continentului american, unde la fiece pas ți-e dat să întîlnești un prilej de mirare.

Se înțelege de la sine că, mai cu seamă în apropiere de Milwaukee, curiozitatea și pasiunile aveau să se dezlănțuie din plin, atingînd punctul culminant. Pe malul apusean al lacului Michigan se înălța un stîlp marcînd linia de sosire, prevăzut cu drapelele tuturor țărilor de pe glob.

Așadar, după orele zece, se știa lămurit că premiul cel mare, de douăzeci de mii de dolari, nu mai putea fi disputat decît de cinci automobile, două americane, două franceze și unul englez, datorită distanței considerabile cu care acestea reușiseră să depășească pe celelalte concurente, rămase în urmă din pricina diverselor accidente suferite pe parcurs. Vă puteți închipui cu ce înfierbîntare se făceau ultimele pariuri, cu atît mai mult, cu cît era în joc orgoliul național. Agențiile abia dacă mai pridideau să satisfacă cererile de care erau năpădite. Sumele puse la bătaie creșteau vertiginos. Reprezentanții celor mai renumite mărci, care se aflau în frunte, erau gata să se încaiere și dacă revolverul sau așa-numitul *bowie-knife* nu intraseră încă în acțiune, nici mult nu mai lipsea!

— Pariez, unu contra trei, pe Harward-Watson!...

— Unu contra doi, pe Dion-Bouton!...

— Unu la unu, pe frații Renault!...

Asemenea strigăte răsunau pe tot parcursul, pe măsură ce știrile transmise prin telefon se răspîndeau din gură în gură.

Pe la nouă și jumătate însă, după cum arăta ceasornicul primăriei din Prairie du Chien, la vreo două mile mai sus de respectivul orășel, se auzi răbufnind pe șosea un vuiet cumplit, ce se rostogolea, înfășurat într-un nor gros de praf și însoțit de niște șuierături asemănătoare cu semnalele unei sirene de vapor.

Spectatorii abia dacă mai apucară să se dea la o parte pentru a nu fi stîlciți, evitînd o nenorocire ce ar fi făcut cu siguranță sute de victime. Norul de colb trecu ca o trombă, așa încît cei de față nu reușiră să întrezărească mașinăria ce gonea cu asemenea viteză.

Se putea spune, fără nici o exagerare, că mergea probabil cu două sute patruzeci pe oră.

Dealtfel, cît ai clipi din ochi se și făcu nevăzută, lăsînd în urmă o lungă trîmbă de praf alb, aidoma dîrei de aburi pe care o lasă locomotiva unui rapid.

Evident nu putea fi decît un automobil înzestrat cu un motor într-adevăr excepţional. Păstrînd acelaşi ritm, timp de o oră, era imposibil să nu ajungă la un moment dat concurentele aflate în frunte, ba chiar să le şi întreacă, de vreme ce înainta cu o viteză de două ori mai mare decît a lor, şi să sosească primul la capătul cursei.

În aceeaşi clipă, toţi din toate părţile începură să strige în gura mare, deşi mulţimea ticsită pe marginea şoselei nu mai avea acum nici un motiv de alarmă.

— Trebuie să fie maşina infernală de care s-a zvonit acum vreo două săptămîni!...

— Sigur că da!... Aceea care a trecut prin Illinois, Ohio şi Michigan, fără ca poliţia să poată pune mîna pe ea!...

— Şi despre care nu s-a auzit nimic în ultima vreme, din fericire pentru viaţa cetăţenilor!...

— Ba se credea chiar că se isprăvise cu ea, că se făcuse praf cine ştie pe unde, că pierise pe veci!...

— Da, da!... Careta dracului, încinsă cu focul gheenei şi mînată de Sarsailă în persoană!

Chiar aşa, dacă nu era Satana, cine altul putea fi oare şoferul misterios care conducea cu o viteză fantastică nu mai puţin misteriosul automobil?...

În orice caz, nu mai încape nici o îndoială că maşina care alerga în momentul acela pe şosea spre Madison era una şi aceeaşi cu vehiculul ce făcuse mai înainte atîta vîlvă şi căruia nici un agent nu reuşise să-i dea de urmă! Dacă poliţia îşi închipuia cumva că nu va mai avea prilejul să audă vorbindu-se despre el, aflaţi atunci că se înşela amarnic — ceea ce se poate întîmpla la fel de bine pe continentul american, ca-n orice altă parte a lumii.

După uimirea încercată în primul moment, cei mai sprinteni la minte se repeziră la telefon să dea de ştire diverselor oficii de pe parcurs, atrăgîndu-le atenţia asupra pericolelor ce ameninţau automobilele în întrecere, risipite de-a lungul şoselei, atunci cînd conducătorul necunoscut, aflat la volanul maşinii ce străbătea fulgerător distanţele, avea să se năpustească asupra lor ca o avalanşă. Nici vorbă că aveau să fie strivite, sfărîmate, nimicite, şi cine ştie dacă, în schimb, din ciocnirea asta catastrofală, dumnealui n-o să scape teafăr, sănătos, ca şi cum nimic n-ar fi fost?...

După toate semnele, părea să fie atît de iscusit, mai iscusit chiar decît cel mai dibaci şofer din lume, şi atît de sigur pe ochii şi pe mîinile lui, în timp ce îşi conducea maşină, încît fără doar şi poate va şti cum să facă să nu se izbească de nici un obstacol! În orice caz, cu toate măsurile luate de autorităţile din Wisconsin, pentru ca

şoseaua să fie exclusiv la dispoziţia participanţilor la concursul automobilistic internaţional, situaţia nu mai era aceeaşi în momentul de faţă.

Iată ce puturăm afla din gura participanţilor la concurs, care, în urma telefoanelor primite, se văzuseră siliţi să întrerupă întrecerea ce trebuia să fie încununată cu marele premiu al Automobil-Clubului. După aprecierea lor, maşina miraculoasă mergea cu o sută treizeci de mile pe oră, nici mai mult, nici mai puţin. În orice caz, trecuse pe lîngă ei cu o viteză atît de mare, încît în momentul acela abia dacă apucaseră să desluşească înfăţişarea vehiculului respectiv, a cărui formă şuie îl făcea să semene cu un fus lung de aproximativ zece metri. Iar roţile lui se învîrteau atît de iute, încît spiţele păreau să se contopească. Încolo tot ce se mai putea spune era că maşina nu lăsa în urmă nici o dîră de aburi sau de fum şi nici un fel de miros.

Cît priveşte persoana care o conducea, stînd ferecată înăuntrul automobilului, nimeni nu reuşise măcar s-o zărească, aşa încît rămăsese la fel de misterioasă ca şi atunci cînd apariţia ei fusese pentru prima oară semnalată pe şoselele Statelor Unite.

Sosirea acestui *outsider* fusese anunţată din vreme la Milwaukee de oficiile telefonice. E lesne de închipuit, cred, vîlva pe care putea s-o stîrnească o veste de felul acesta. Primul lucru la care se gîndi toată lumea fu să caute printr-un mijloc oarecare să aţină calea „proiectilului", bunăoară să aşeze de-a curmezişul drumului un obstacol de care să se izbească, sfărîmîndu-se în mii de bucăţi!... Mai avea însă răgaz pentru aşa ceva, cînd maşina putea să sosească din moment în moment?... La ce bun, dealtminteri? Pînă la urmă, *volens aut nolens*, şoferul tot trebuia să se oprească, deoarece drumul carosabil se termina pe malul lacului Michigan peste care maşina nu ştiu cum ar fi putut să treacă, decît doar dacă s-ar fi metamorfozat într-un aparat de navigaţie...

Aşa îşi făcură în sinea lor socoteala spectatorii ce aşteptau grămadă pe şosea, mai sus de Milwaukee, după ce, bineînţeles, avuseseră grijă să se retragă la o distanţă destul de mare, ca să nu fie cumva daţi peste cap de vijelia aceea năprasnică.

Pe urmă şi acolo, ca şi la Prairie du Chien ori ca la Madison, cele mai extravagante ipoteze începură să se răspîndească. Şi chiar şi cei care nu voiau cu nici un chip să admită că şoferul misterios ar putea fi însuşi diavolul întruchipat nu pregetau totuşi să vadă în el un fel de monstru apocaliptic, scăpat din cine ştie ce fantastice vizuini.

Şi acum toată lumea aştepta cu cea mai mare curiozitate automobilul anunţat, care putea să apară, nu din minut în minut, ci din clipă-n clipă.

Şi chiar aşa, ceasul nu arăta nici unsprezece cînd se auzi un vuiet în depărtare, în vreme ce colbul de pe şosea se ridica rotindu-se învolburat în văzduh. Un sunet strident de ţignal spinteca mereu aerul, poftind mulţimea să se dea la o parte din calea zmeului. Precum se vedea nu avea de gînd să-şi micşoreze viteza... Cu toate astea lacul Michigan era la o distanţă de cel mult o jumătate de milă şi, aşa cum gonea nebuneşte, putea foarte bine să nimerească în fundul apei!... Ori poate că mecanicul nu mai era stăpîn pe maşinărie?...

În scurt timp, nu mai rămăsese nici o îndoială în privinţa asta. Ca fulgerul de repede, vehiculul ajunse în dreptul oraşului Milwaukee. Cine poate să ştie însă ce se va fi întîmplat mai tîrziu, după ce a trecut de Milwaukee? Să se fi cufundat oare în valurile lacului Michigan?...

Atîta doar se ştie că se făcuse nevăzut la prima cotitură, fără să lase nici o urmă pe unde trecuse.

Capitolul V

APROAPE DE LITORALUL NOII ANGLII

La vremea cînd ziarele americane împărtăşeau cititorilor întîmplările mai sus arătate, apucasem să mă întorc de o lună la Washington.

Îndată după sosire, prima mea grijă fusese să mă înfăţişez şefului meu. Numai că, din păcate, nu reuşii să dau ochii cu el numaidecît. Nu ştiu ce treburi familiale îl obligau să lipsească vreo cîteva săptămîni din oraş. Eram convins însă că domnul Ward cunoştea eşecul cu care se soldase misiunea mea. Reportajele apărute în diverse gazete din Carolina de Nord zugrăviseră în amănunţime şi cu cea mai mare exactitate ascensiunea pe care o făcusem pe Great-Eyry, împreună cu primarul oraşului Morganton.

Vă daţi seama, cred, cît sînge rău îmi făcusem din pricina acestei încercări zadarnice, ca să nu mai vorbesc de curiozitatea pe care nu reuşisem să mi-o satisfac. Într-adevăr, nu puteam deloc să mă împac cu gîndul că nici de aci înainte n-o să am prilejul acesta... Cum aşa: să nu ajung eu în vecii vecilor să descopăr tainele pe care Great-Eyry le ţinea ferecate?... Nu, odată cu capul! Chiar de ar fi să pornesc iar la atac, de zece ori, de douăzeci de ori în şir!...

Evident, nu putea fi chiar un lucru mai presus de puterile omeneşti să încerci a-ţi deschide drum spre inima cetăţii de piatră. S-ar fi putut,

bunăoară, ridica o schelă pînă la nivelul uriaşelor metereze sau sfredeli o galerie în peretele stîncilor masive ce o înconjurau ca un zid. Nu era, în orice caz, ceva imposibil. Doar inginerii noştri pun umărul, zi de zi, la lucrări mult mai grele. Atîta numai că, în toată povestea asta cu Great Eyry, mai trebuia să ţinem seama şi de cheltuielile care, în cazul de faţă, ar fi fost mult prea mari în raport cu foloasele.

Probabil că s-ar fi ridicat la vreo cîteva mii de dolari şi, la urma urmei, vă întreb, la ce ar fi slujit o atît de costisitoare operaţie?... Dacă în punctul respectiv din lanţul Munţilor Albaştri s-ar fi aflat un vulcan, nu exista nici un mijloc posibil pentru a-l stinge, după cum, tot aşa, în cazul cînd împrejurimile ar fi fost ameninţate de o erupţie, nimeni n-ar fi putut-o împiedica... Aşa încît toate eforturile ar fi fost făcute în pagubă; cel mult ar fi reuşit să potolească curiozitatea mulţimii.

În orice caz, oricît de puternic era interesul pe care-l manifestam pentru Great-Eyry şi cu toate că ardeam de nerăbdare să pun piciorul pe culmea lui, nu m-aş fi încumetat să mă aventurez într-o treabă ca asta pe propria mea cheltuială, mulţumindu-mă să-mi spun *in petto:*

„Mă mir cum de nu se găseşte vreun miliardar american pe care să-l ispitească o asemenea tentativă?... Iată un lucru pe care ar trebui cu orice preţ să-l ducă la bun sfîrşit un magnat ca Gould, ca Astor, ca Vanderbilt, Rockefeller, Mackay sau ca Pierrepont-Morgan!... Atîta rău! Numai aşa ceva nu le-ar trece prin minte! Trustmenii ăştia, cît sînt ei de bogaţi, au alte gînduri în cap!"

Ei, da, firește, dacă în măruntaiele muntelui, acolo sus între ziduri, s-ar fi găsit cumva nişte filoane bogate de aur sau de argint, atunci poate s-ar fi pus în mişcare... O asemenea ipoteză însă era lipsită de orice fundament! Lanţul Munţilor Apalachas nu se află nici în California, nici în Klondike, nici în Australia şi nici în Transvaal, îmbelşugate meleaguri dotate cu neistovite zăcăminte aurifere!...

În sfîrşit, în ziua de 15 iunie, dimineaţa, domnul Ward mă primi la el în birou. Şi cu toate că aflase rezultatul anchetei pe care mi-o încredinţase şi care dăduse greş, mă primi destul de bine.

— Lume nouă, s-a întors Strock, exclamă dînsul cînd mă văzu în prag. Bietul băiat, să nu facă el nici o scofală!...

— Chiar nici una, domnule Ward, de parcă m-aţi fi trimis într-o anchetă pe Lună, îi răspunsei. Fiindcă, ce-i drept, piedicile pe care le-am întîmpinat au fost pur materiale, dar, în condiţiile în care s-a desfăşurat operaţia, obstacolele acestea erau mai presus de puterile noastre!...

— Te cred, Strock, te cred din toată inima!... Fapt este că n-ai reuşit să descoperi nimic din ce se întîmplă pe Great-Eyry...

— Nimic, domnule Ward...

— Dar, ia spune, în vremea asta nu s-a mai văzut ţîşnind nici o limbă de foc?...

— Nici una.

— Şi nu s-a auzit nici un zgomot suspect?...

— Nici.

— Va să zică nu se ştie nici acum dacă e sau nu vorba de vreun vulcan?...

— Nici acum, domnule Ward, dar dacă vulcanul ăsta există într-adevăr, avem toate motivele să credem că doarme dus...

— Ei, spuse iar domnul Ward, nimic nu ne poate garanta că într-o bună zi n-o să se trezească din somn. Vezi dumneata, Strock, nu ajunge ca un vulcan să zacă aşa toropit, ci trebuie să fie cu desăvîrşire stins!... Doar dacă zvonurile astea nu se vor fi născut cumva în fantezia cetăţenilor din Carolina!...

— N-aş crede, domnule Ward, îl asigurai eu. Domnia sa, domnul Smith, primarul oraşului Morganton, ca şi amicul dumisale, primarul din Pleasant-Garden, sînt categorici în privinţa asta. Da, chiar aşa a fost. S-au văzut ţîşnind limbi de foc în vîrful muntelui Great-Eyry!... Da, într-adevăr, s-au auzit nişte zgomote curioase ce veneau dintr-acolo... Nu mai încape nici o îndoială că aceste fenomene s-au întîmplat în realitate!...

— Perfect, declară domnul Ward. Sînt de acord cu dumneata că nici primarii, nici cetăţenii aflaţi sub oblăduirea lor nu s-au înşelat!... Oricum ar fi, pînă la urmă, Great-Eyry n-a binevoit încă să-şi trădeze secretul...

— Cine vrea cu tot dinadinsul să-l afle, domnule Ward, trebuie să ştie şi cît costă treaba asta şi astfel, acoperind cheltuielile necesare, pînă la sfîrşit, nu se poate ca tîrnăcopul şi dinamita să nu vină de hac meterezelor de piatră...

— Nu mă îndoiesc! mărturisi domnul Ward. Numai că nu e ceva chiar atît de urgent, aşa că mai putem aştepta încă puţin! Dealtminteri, sînt convins că în cele din urmă natura o să ne dezvăluie de la sine misterul ăsta...

— Domnule Ward, îmi pare foarte rău, o spun cu mîna pe inimă, că n-am reuşit să duc pînă la capăt misiunea pe care mi-aţi încredinţat-o...

— Bine, bine, nu trebuie să-ţi faci sînge rău pentru asta. Strock, priveşte lucrurile cu înţelepciune, chiar dacă ai suferit un eşec!... Ştii doar că nu tot ce facem ne merge din plin şi că operaţiile puse la

cale de poliţie nu sînt chiar totdeauna neapărat încununate de succes!... Gîndeşte-te numai, în chestiunile penale, de cîte ori nu ne scapă din mînă vinovaţii, ba mai mult, aş putea spune chiar că n-am reuşi să arestăm nici măcar unul singur dintre ei, dacă ar fi ceva mai ageri la minte, mai puţin imprudenţi, îndeosebi dacă nu s-ar da singuri de gol ca nişte proşti!... Vorbind însă vrute şi nevrute, ne pică singuri în mînă!... Eu, să-ţi spun drept, cred că nimic nu poate fi mai uşor decît să pui la cale o fărădelege, un asasinat sau o tîlhărie, şi s-o înfăptuieşti în aşa fel încît să nu trezeşti nici o bănuială, zădărnicind toate străduinţele urmăritorilor. Îţi dai seama, Strock, că n-am să mă apuc tocmai eu să-i învăţ ce înseamnă dibăcia şi prudenţa pe domnii criminali!... Dealtfel, cum ţi-am spus, pe mulţi dintre ei poliţia n-a ajuns să-i descopere niciodată!

În privinţa asta, eram întru totul de părerea şefului meu: nicăieri parcă nu întîlneşti atîţia imbecili ca în lumea făcătorilor de rele!

Oricum însă mi se părea de mirare — de ce n-aş spune-o cinstit? — faptul că autorităţile, municipale sau mai ştiu eu care, nu reuşiseră încă să lămurească întîmplările petrecute recent pe teritoriul anumitor state. De aceea, cînd domnul Ward aduse vorba despre ele, nu mă putui împiedica să-i mărturisesc că eram peste măsură de nedumerit.

Mă refeream la vehiculul care, izbutind să scape de sub orice control, cutreierase în ultima vreme şoselele, constituind o cumplită primejdie pentru pietonii, caii şi trăsurile ce circulau pe aceleaşi drumuri. Se ştia în ce condiţii ajunsese să bată toate recordurile automobilistice de viteză. Autorităţile fuseseră încunoştiinţate de treaba asta încă din primele zile, drept care luaseră măsuri să i se dreseze proces-verbal de contravenţie năstrusnicului inventator şi să se pună odată pentru totdeauna capăt năzbîtiilor sale atît de periculoase. Nici nu-ţi dădeai seama cînd răsărea ca din pămînt, ieşind la iveală şi făcîndu-se nevăzut cu iuţeala fulgerului. O mulţime de agenţi destoinici se puseseră în mişcare, nici unul însă nu izbutise să dea de urma delicventului. Ba unde mai puneţi că de curînd, în toiul unui concurs organizat de Automobil-Clubul american între Prairie du Chien şi Milwaukee, străbătuse în mai puţin de două ore o distanţă de două sute de mile!...

De atunci nu se mai aflase nimic despre soarta lui!... Cine ştie dacă, ajungînd la capătul drumului şi neputînd să frîneze la timp din pricina avîntului pe care şi-l luase, aparatul nu va fi ajuns cumva pe fundul lacului Michigan?... Puteam fi oare convinşi că automobilul îşi găsise astfel sfîrşitul, împreună cu conducătorul lui, şi că, de aci încolo, în vecii vecilor, n-o să se mai audă vorbindu-se nici despre unul, nici despre celălalt?... În marea lor majoritate însă cetăţenii nu voiau să admită soluţia aceasta, fără doar şi poate cea mai fericită, ci cu atît mai vîrtos se aşteptau să-l vadă ieşind iar la iveală!

Îmi dădeam seama că pentru domnul Ward întîmplarea respectivă făcea parte din domeniul lucrurilor extraordinare și, la rîndul meu, mărturisesc că împărtășeam punctul său de vedere. Și, în cazul cînd îndrăcitul șofer nu avea să mai dea nici un semn de viață, eram pe deplin îndreptățiți să socotim apariția lui printre misterele sortite să rămînă pe veci nepătrunse pentru mintea omenească.

Șeful meu și cu mine stăturăm de vorbă, așadar, o bucată de vreme despre chestiunea aceasta, și tocmai cînd credeam că discuția e pe cale să se încheie, după ce făcu cîțiva pași prin încăpere, domnul Ward adăugă:

— Da!... Într-adevăr, nu mi-a fost dat pînă acum să văd o bazaconie ca asta, întîmplată în timpul concursului internațional, în apropiere de Milwaukee... Am să-ți arăt acum însă o altă bazaconie tot atît de mare!

Și domnul Ward îmi înmînă un raport proaspăt primit din partea poliției din Boston în legătură cu un fapt pe care, în aceeași seară, ziarele aveau să-l împărtășească publicului.

În timp ce-l citeam, domnul Ward luă loc la birou și se apucă să termine o scrisoare pe care tocmai începuse s-o scrie la sosirea mea. Mă așezai lîngă fereastră și, aplecîndu-mă cu cea mai mare atenție asupra raportului cu pricina, luai cunoștință de cuprinsul lui.

De cîteva zile, apele teritoriale ale Noii Anglii, în apropiere de litoralul statelor Maine, Connecticut și Massachusetts, erau tulburate de un fenomen asupra căruia nimeni nu reușise să se dumerească.

Era vorba de un corp masiv în mișcare, ce ieșea la iveală din apă la o depărtare de vreo două sau trei mile de coastă, zburdînd încolo și încoace cu o uimitoare sprinteneală. Apoi pornea mai departe, lunecînd printre valuri, ca în scurt timp să dispară în largul mării. Corpul acesta compact se deplasa cu o viteză atît de mare, încît cei de pe mal, folosind cele mai puternice ocheane, abia mai puteau să-l urmărească. Nu părea să fie mai lung de treizeci de picioare, avînd un aspect fusiform și o culoare verzuie, ce-l făceau să se confunde cu valurile mării. Cel mai adeseori fusese observat în diverse puncte de pe litoralul american situat între Capul Nord, pe teritoriul statului Connecticut,și Capul Sable în Noua Scoție, la extremitatea occidentală a coastei.

La Providence, la Boston, la Portsmouth, la Portland, mai multe șalupe cu aburi căutaseră în repetate rînduri să se apropie de corpul acela în veșnică mișcare, ba chiar să-l și fugărească. Nici una însă nu reușise să-l ajungă. Dealtfel, ar fi fost de prisos să încerce să-l urmărească, lucru de care toată lumea putuse să-și dea seama foarte curînd: în cîteva clipe se topea în depărtare, dispărînd din cîmpul vizual.

Nu e de mirare deci că se născuseră o sumedenie de opinii în privința identității obiectului cu pricina. Pînă una, alta, însă, nici una din ipotezele făcute nu se bizuia pe ceva sigur și nici chiar cei care toată viața trăiseră pe mare nu reușeau să dea de un căpătîi.

La început, și marinarii, și pescarii socotiseră că nu putea fi decît vreun mamifer din ordinul cetaceelor. Numai că, după cum se știe, animalele de felul acesta obișnuiesc să se cufunde cînd și cînd, la intervale regulate, pentru ca, după ce stau cîteva minute sub apă, să iasă la suprafață, făcînd să țîșnească prin răsuflătorile lor coloane de apă amestecată cu aer. Pînă în momentul acela însă niciodată animalul respectiv — dacă era într-adevăr o viețuitoare — nu „pusese havuzul în mișcare", cum spun vînătorii de balene, nu se dăduse de-a rostogolul în apă ca să se ascundă, după cum, tot așa, nimeni nu văzuse, nici nu auzise răbufnirile vijelioase ale respirației sale.

Și atunci, de vreme ce nu făcea parte din clasa mamiferelor marine, ce altceva mai putea să fie decît vreun monstru necunoscut, venit din adîncurile oceanului, aidoma celor pomeniți în legendele din vechime?... Cine știe ce soi de lighioană va fi fost, la fel cu calmarul[1], crakenul[2] sau leviatanul[3] ori cu vestiții șerpi de mare, lighioană de care, pe bună dreptate, pescarii se temeau să nu fie atacați?...

În orice caz, de cînd monstrul, oricare și oricum ar fi fost el, fusese zărit dînd tîrcoale coastelor Noii Anglii, ambarcațiile mai mici, șalupele de pescuit bunăoară, nu se mai încumetau să iasă în larg.

Îndată ce prindeau de veste că se arătase iar, se grăbeau care mai de care să se întoarcă din drum, îndreptîndu-se spre portul cel mai apropiat. Era, firește, o măsură de prudență necesară și, dacă dihania s-ar fi întîmplat să fie de felul ei ceva mai agresivă, înțelepciunea te sfătuia să nu-ți pui pielea-n joc.

În schimb, velierele de cursă lungă sau vapoarele mari n-aveau nici un motiv să se teamă de monstrul cu pricina, fie el orice ar fi fost, balenă sau altă jivină. Bineînțeles că echipajele lor îl zăriseră de mai multe ori la o distanță de cîteva mile. Dar cum încercau să se apropie de el, o lua din loc, îndepărtîndu-se cu asemenea iuțeală, încît cu nici un chip n-ar fi reușit să-l ajungă din urmă. Ba chiar odată, un mic bastiment din portul Boston, un crucișător, ieșise în larg ca să-i ațină calea sau, dacă nu, cel puțin să lanseze cîteva proiectile în direcția sa. Cît ai bate din palme însă monstrul se aflase la

---

[1] Calmar — moluscă cefalopodă de proporții impresionante, asemănătoare cu sepia. (n. tr.)

[2] Craken — caracatiță fabuloasă care, după cum ne spune legenda, bîntuie mările din jurul Norvegiei, fiind în stare, prin forța ei uriașă, să oprească din mers corăbiile. (n. tr.)

[3] Leviatan — monstru marin pomenit în Biblie. (n. t.)

o distanță mult prea mare care să-l mai poată atinge și expediția dăduse greș. Dealtfel pînă în momentul acela nu părea să fi pus gînd rău șalupelor pescărești.

Ajungînd aici, mă oprii o clipă din citit ca să-i spun domnului Ward:

— În definitiv, pînă acum nimeni n-a avut motiv să se plîngă de apariția monstrului... Cum văd, se ferește din calea vaselor mari, iar pe cele mici le cruță... Nu cred că locuitorii de pe coastă sînt chiar atît de neliniștiți...

— Și totuși uite că sînt, Strock, dovadă raportul de față...

— Cu toate astea, domnule Ward, dihania nu pare cîtuși de puțin primejdioasă... Din două, una — sau într-o bună zi o să plece aiurea, sau pînă la urmă o să fie capturată și ca mîine o s-o vedem la muzeul din Washington...

— Și dacă nu e un monstru marin... îmi tăie vorba domnul Ward.

— Atunci ce poate să fie? întrebai eu, destul de nedumerit de cuvintele sale.

— Citește mai departe! spuse domnul Ward.

Așa și făcui și iată ce-mi fu dat să aflu din lectura celei de-a doua părți a raportului, ce cuprindea unele pasaje subliniate de șeful meu cu creionul roșu.

O bucată de vreme toată lumea fusese convinsă că era vorba, într-adevăr, de un monstru marin, de a cărui prezență limanurile aveau să reușească odată și odată a se descotorosi, bineînțeles dacă lighioana avea să fie hărțuită cu toată strășnicia. Nu trecu mult însă și se produse o schimbare în opinia publică. În cele din urmă, cîțiva oameni mai luminați își puseră întrebarea dacă, în locul presupusului monstru, nu era cumva cine știe ce aparat de navigație, care se tot vîntura prin apele Noii Anglii.

Nu încăpea nici o îndoială că mecanismul acestui aparat atinsese o înaltă perfecțiune. Și poate că, înainte de a da în vileag secretul invenției sale, cel ce o născocise căuta să atragă cumva atenția mulțimii, dacă nu chiar să provoace oarecare panică în lumea navigatorilor. Siguranța cu care manevra, repeziciunea mișcărilor sale, ușurința cu care izbutea să scape de urmăritori, datorită excepționalei forțe de deplasare, toate astea erau parcă anume făcute ca să ațîțe curiozitatea!

La epoca respectivă fuseseră realizate însemnate progrese în arta navigației mecanice. Transatlanticele reușeau să atingă viteze atît de mari, încît nu le trebuia mai mult de cinci zile ca să străbată distanța

dintre vechiul și noul continent. Și inginerii nu-și spuseseră încă ultimul cuvînt.

Marina militară, dealtfel, nu rămăsese nici ea mai prejos. Crucișătoarele, torpiloarele și contratorpiloarele puteau foarte bine să se măsoare cu cele mai rapide pacheboturi de pe Atlantic, Pacific și de pe Oceanul Indian.

Dacă, așadar, era vorba de un vapor construit după un nou sistem, nimeni totuși nu izbutise încă să-și dea seama de aspectul lui exterior. Cît privește motorul cu care era înzestrat, nu încăpea nici o îndoială că avea o putere ce depășea cu mult cele mai perfecționate motoare de același gen. Imposibil de aflat însă dacă această forță dinamică se datora unui fluid și cărui fluid anume: vaporilor de apă sau electricității. Se știa doar atît: că, fiind lipsit de vele, nu se folosea de suflarea vîntului și că, de asemenea, neavînd nici hornuri, motorul nu era acționat de aburi.

Ajungînd la acest pasaj, ridicai din nou ochii de pe raport, întrerupîndu-mi lectura, și începui a rumega în minte ceea ce citisem pînă atunci.

— La ce te gîndești,Strock?... mă întrebă șeful.

— Mă gîndeam, domnule Ward, că vaporul despre care e vorba aici pare să aibă un motor tot atît de puternic și la fel de misterios ca și automobilul acela năstrușnic despre care nu s-a auzit nimic de cînd cu concursul American-Clubului...

— Ai într-adevăr impresia asta, Strock?...

— Da, domnule Ward.

Așa stînd lucrurile, nu ne rămînea decît să tragem următoarea concluzie: dacă automobilistul misterios dispăruse fără urmă, dacă se înecase cumva, cu mașină, cu tot, în lacul Michigan, trebuia neapărat să obținem cu orice preț secretul deținut de nu mai puțin misteriosul navigator, dorindu-i să nu-și găsească sfîrșitul în adîncul mării, înainte de a ni-l fi descoperit. Un inventator are tot interesul să-și valorifice invenția, nu-i așa? E cu putință oare ca Statele Unite sau oricare alt stat din lume să nu i-o plătească atîta cît ar cere el?...

Din păcate însă, din moment ce inventatorul vehiculului terestru păstrase pînă la urmă cel mai deplin incognito, nu era de așteptat cumva ca născocitorul aparatului nautic să țină și el să rămînă necunoscut?... Presupunînd chiar că primul mai trăia încă, fapt e că nu se mai știa nimic despre el. Nu s-ar putea, așadar, ca și cu cel de-al doilea să se întîmple la fel și, după ce se va fi învîrtit un timp în preajma orașelor Boston, Portsmouth și Portland, să dispară la rîndul său, fără să mai dea nici un semn de viață?...

Şi apoi mai era încă ceva ce venea în sprijinul acestei ipoteze şi anume faptul că, de cînd sosise raportul expediat din Washington, adică de douăzeci şi patru de ore, semafoarele de pe litoral nu mai semnalizau în larg prezenţa năstruşnicului aparat!...

Trebuie să vă mai spun că nici în altă parte nu se arătase, pe lîngă alte limanuri. Ca să dăm însă ca un fapt sigur că dispăruse definitiv, ar fi fost, orişicum, o prea mare îndrăzneală!

Se cuvine, dealtminteri, să reţinem un lucru destul de important şi anume: pe cît se părea, ideea c-ar fi vorba de un cetaceu, un calmar sau o caracatiţă de proporţii fabuloase, într-un cuvînt, de un animal marin, fusese cu desăvîrşire părăsită. În aceeaşi zi, diferite ziare din Statele Unite, ocupîndu-se de acest fapt divers, îl comentau în fel şi chip, ca să ajungă la încheierea că nu putea fi decît un aparat nautic, cu însuşiri superioare din punct de vedere al vitezei şi al posibilităţilor de manevră. Şi toate ajungeau la aceeaşi concluzie, susţinînd că, desigur, vasul cu pricina era înzestrat cu un motor electric, deşi pe nimeni nu-l ducea capul să spună care putea fi sursa de energie electrică în cazul de faţă.

Era totuşi de mirare că presa nu apucase încă să semnaleze cititorilor — ceea ce nu va întîrzia s-o facă, negreşit — o coincidenţă ciudată, care nu se putea să nu sară în ochi şi asupra căreia domnul Ward îmi atrase atenţia chiar în momentul cînd o remarcasem şi eu.

Într-adevăr, îndată după ce se constatase dispariţia automobilului năzdrăvan, nu mai puţinul năzdrăvanul vehicul nautic se arătase în larg. Iar cele două aparate dovedeau deopotrivă o prodigioasă forţă motrice... În cazul cînd ar fi ieşit din nou la iveală amîndouă, unul pe uscat şi altul pe mare, atît ambarcaţiile, cît şi pietonii şi vehiculele terestre erau ameninţate de o primejdie la fel de mare... Şi atunci poliţia trebuia neapărat să intervină şi să găsească un mijloc ca să asigure viaţa călătorilor pe apă ca şi pe uscat!

E tocmai ceea ce spunea şi domnul Ward — un lucru limpede ca lumina zilei... Dar cum, în ce fel s-ar fi putut face asta?...

În sfîrşit, după ce mai stăturăm de vorbă o bucată de vreme, mă pregăteam să plec, cînd domnul Ward mă opri să mă întrebe:

— Nu ţi se pare, Strock, că există o asemănare destul de curioasă între vaporul cu pricina şi automobilul misterios, judecînd după viteza prodigioasă cu care circulă amîndouă?...

— Sigur că da, domnule Ward!...

— Ei vezi, cine ştie dacă nu e vorba de una şi aceeaşi maşinărie?...

Capitolul VI

PRIMA SCRISOARE

După ce mă despărţii de domnul Ward, mă îndreptai spre locuinţa mea din Long-Street.

Acolo, mă gîndeam eu, puteam să chibzuiesc pe îndelete, fără să mă stinghereaşcă nimeni, neavînd nici nevastă, nici copil. Doar o slujnică bătrînă, care vedea de casă şi care stătea la mine de vreo cincisprezece ani, după ce mai înainte fusese în serviciul mamei mele.

Cu o lună în urmă obţinusem un concediu. Mai aveam încă două săptămîni de vacanţă, bineînţeles dacă între timp nu interveneau cine ştie ce împrejurări neprevăzute, bunăoară o misiune ce nu suferea nici cea mai mică amînare.

După cum se ştie însă fusesem silit să-mi întrerup concediul trei zile din pricina anchetei pe care o avusesem de făcut asupra fenomenelor de pe Great-Eyry.

Şi acum parcă n-o să mi se încredinţeze tot mie sarcina de a descurca iţele întîmplărilor petrecute recent pe şoseaua ce duce spre Milwaukee şi pe mare, în apropiere de litoral, în dreptul portului Boston?... În sfîrşit, o să vedem ce o să mai fie... Dar cum să dai de urma automobilului ori a vaporului cu pricina?... Bineînţeles, era la mijloc interesul obştesc. Siguranţa deplasărilor pe apă şi pe uscat cerea cu tot dinadinsul să se pornească o anchetă în sensul acesta... La drept vorbind însă, ce se putea face, atîta vreme cît vehiculele sau conducătorii lor nu erau nicăieri semnalaţi şi, chiar presupunînd c-ar fi fost, cum, prin ce mijloc putea cineva să le ajungă calea?...

Acasă, după masa de prînz, îmi aprinsei pipa şi despăturii ziarul... Dar să vă spun cinstit — nu prea obişnuiesc să-mi bat capul cu politica, iar nesfîrşitele hărţuieli dintre republicani şi democraţi nu mă interesează cîtuşi de puţin... Aşa că, din capul locului, începui cu rubrica faptelor diverse...

Să nu vă miraţi dacă am să vă mărturisesc că prima mea grijă fu să caut o informaţie oarecare, sosită din Carolina de Nord, în legătură cu evenimentele de pe Great-Eyry. Mă gîndeam c-am să găsesc poate vreo ştire transmisă din Morganton sau din Pleasant-Garden... Dealtminteri, domnul Smith îmi promisese cu mîna pe conştiinţă să mă ţină la curent cu tot ce se întîmplă. În cazul cînd cuibul de piatră ar fi fost din nou învăpăiat de flăcări, mi-ar fi dat imediat de veste printr-o telegramă. Eram convins că primarul oraşului Morganton nutrea cu aceeaşi ardoare ca şi mine dorinţa de a răzbate

cu orice preț prin brîul de stînci și nu aștepta decît să repete încercarea făcută împreună, îndată ce s-ar fi ivit ocazia... Dar, de la plecarea mea din Morganton, nu-mi sosise încă nici o depeșă acasă.

Citind ziarul, nu reușii să aflu nici o noutate. Și, fără să-mi dau seama, foile îmi scăpară din mînă și căzui pe gînduri...

Era ceva ce nu putea să-mi iasă deloc din minte, și anume, părerea pe care și-o exprimase domnul Ward, că s-ar putea ca vaporul și automobilul să fie de fapt una și aceeași mașină... Era perfect posibil deci ca ambele aparate să fi fost construite de aceeași mînă... În orice caz, ca să meargă cu o asemenea viteză fantastică, ce depășea aproape îndoit toate recordurile de viteză stabilite pînă în momentul acela, pe uscat ca și pe apă, înseamnă că motorul ce le punea în mișcare era identic...

„Trebuie să fie același inventator", îmi ziceam mereu în sinea mea.

După toate aparențele, supoziția aceasta nu păcătuia cu nimic împotriva adevărului. Pînă și faptul că niciodată cele două aparate nu fuseseră semnalate în același timp ne îngăduia să-i acordăm credit în oarecare măsură...

„Colac peste pupăză, mă gîndeam eu, după misterul de pe Great-Eyry, acum încă unul, misterul din golful Boston!... Și ăsta să aibă oare aceeași soartă ca și primul?... Să nu fie cu putință să dezlegăm nici unul din ele?..."

Trebuie să menționez că această nouă tevatură făcuse o vîlvă extraordinară, cu atît mai mult cu cît constituia o amenințare pentru viața cetățenilor. În cazul cînd s-ar fi produs o erupție vulcanică, ori un cutremur de pămînt, singurii care ar fi fost în primejdie erau locuitorii ținuturilor de la poalele Munților Albaștri... Pe cînd fie mașina, fie vaporul, puteau să răsară fără veste în oricare punct al rețelei rutiere de pe teritoriul Statelor Unite sau în dreptul oricărei porțiuni din litoralul american, și apariția lor ar fi atras după sine o seamă de pericole cît se poate de reale pentru toată populația...

Era ca și cum în orice moment te-ai fi putut aștepta să te lovească din senin trăsnetul, fără să prinzi dinainte de veste, văzînd că se schimbă vremea!...

Oricare cetățean, ce-ar fi avut chef să iasă din casă, se putea trezi cu năprasnicul șofer dîndu-l peste cap tam-nesam!... Să vedem, are cineva curajul să meargă pe o stradă sau pe șosea sub o ploaie de proiectile?... Numai despre asta era vorba în atîtea mii de ziare, pe care publicul le citea cu nesaț...

Nu aveam, așadar, de ce să mă mir că lumea se frămînta atîta din pricina acestor dezvăluiri și mai cu seamă bătrîna mea slujnică,

care era gata să dea crezare oricărei legende în legătură cu mai ştiu eu ce întîmplări supranaturale.

Chiar în aceeaşi zi, după cină, în timp ce strîngea masa, Grad se opri la un moment dat cu o farfurie într-o mînă şi cu carafa în cealaltă, privindu-mă drept în faţă:

— Ce veşti mai aveţi, conaşule? mă întrebă ea. Nimic nou?...

— Nimic, îi răspunsei eu, ghicind unde vrea să bată.

— Maşina aia nu s-a mai arătat nicăieri?...

— Nu, Grad.

— Nici vaporul?...

— Nici... Văd că ziarele cele mai bine informate nu pomenesc nimic!

— Dar... la dumneavoastră, la birou?

— Nici la birou nu se ştie mai mult!...

— Atunci, zău aşa, conaşule, nu vă fie cu supărare, ce rost mai are poliţia?...

— Şi eu am avut de multe ori prilejul să-mi pun aceeaşi întrebare!...

— Va să zică ne putem culca pe urechea cealaltă. Într-o bună zi o să ne pomenim cu pîrdalnicul acela de şofer că vine peste noi pe nepusă masă; ca mîine o să-l vedem în Washington, zburînd pe Long-Street, gata să dea peste oameni în orice moment.

— Ei... atunci, Grad, n-ar fi de mirare să punem mîna pe el...

— Aş vrea s-o văd şi pe asta, conaşule!...

— De ce nu?...

— Fiindcă şoferul ăsta e dracu' împielităt, şi unde s-a mai pomenit să pună cineva mîna pe dracu'?...

„Hotărît lucru, mă gîndii eu, diavolul a ajuns cal de bătaie şi sînt convins acum că n-a fost născocit decît pentru ca atîţia oameni de treabă să ajungă a explica tot ce nu poate fi explicat!... El a aprins vîlvătaia de pe Great-Eyry!... Tot el a bătut recordul de viteză pe şoseaua naţională din Wisconsin!... Şi tot el dă tîrcoale litoralului statelor Connecticut şi Massachusetts!...

Să lăsăm însă deoparte orice amestec din partea necuratului, aşa cum credeau unele capete mai puţin luminate!... Rămînea totuşi un fapt asupra căruia nu mai putea să încapă nici o îndoială şi anume că o fiinţă omenească se află în momentul de faţă în posesia unuia sau a două mijloace de locomoţie, infinit superioare celor mai perfecţionate vehicule cu tracţiune mecanică, de pe uscat sau de pe mare.

Şi atunci se punea întrebarea: cum se face că nu se mai auzea nimic despre el?... Îi era cumva frică să nu fie capturat pînă la urmă şi în felul acesta secretul invenţiei sale, pe care ţinea să-l păstreze cu orice preţ, să fie dat în vileag?... Doar dacă — vrînd, nevrînd, ne vedem mereu siliţi să ne gîndim la această eventualitate — doar

dacă nu va fi căzut victimă unui accident, luîndu-şi cu sine secretul pe lumea cealaltă!... Căci, dacă s-ar fi întîmplat să-şi găsească sfîrşitul pe fundul lacului Michigan sau în apele teritoriale ale Noii Anglii, cum am fi putut oare să dăm de urma lui?... Soarta lui va fi fost să treacă aşa, ca un meteor, ca un asteroid prin spaţiu, pentru ca peste o mie de ani aventura lui să fie pomenită în legendele ticluite pe gustul femeilor de treabă, ca Grad, din secolul treizeci!"

O bună bucată de vreme, ziarele din America, apoi şi cele europene se ocupară de acest eveniment. Articole peste articole. Ştiri fanteziste ce veneau să se adauge la alte informaţii tot atît de inexacte! Tot felul de baliverne ce se răspîndeau cu nemiluita! Publicul cititor de pe cele două continente urmărea totul cu un interes nemaipomenit — aşa cum era şi firesc, în definitiv. Cine ştie chiar dacă diferitele state europene nu priveau cu oarecare invidie faptul că inventatorul cu pricina îşi stabilise cîmpul de experienţă pe continentul american; în care caz, dacă era cumva originar de pe acele meleaguri, ţara respectivă ar fi putut să tragă foloase de pe urma genialei sale invenţii... Căci aflîndu-se în posesia unui asemenea aparat, dobîndit gratuit printr-un act de mărinimie patriotică ori obţinut cu bani grei, la un preţ oricît de mare, Statele Unite nu ajungeau oare să-şi asigure o incontestabilă superioritate?

Pe data de zece, în ziarul *New York* apăru primul articol în sensul acesta, articol care se bucură de un mare răsunet. Făcînd o comparaţie între viteza celor mai rapide crucişătoare ale marinei de război cu viteza noului tip de vapor lansat recent pe mare, autorul articolului arăta că datorită acestei performanţe, în eventualitatea că America ar fi reuşit să-l achiziţioneze, noul continent s-ar fi aflat doar la trei zile distanţă de Europa, în timp ce navele europene erau nevoite să traverseze oceanul tot în cinci zile, ca şi pînă acum.

Dacă mai înainte poliţia se străduise să descopere originea fenomenelor de pe Great-Eyry, putem spune că de astă dată dorea cu aceeaşi ardoare să se dumerească ce se întîmplase cu şoferul de soarta căruia în ultima vreme nu se mai aflase nimic. Era un subiect de conversaţie asupra căruia domnului Ward îi plăcea să revină mereu. Şi cu acest prilej, şeful meu aducea uneori vorba despre misiunea ce mi se încredinţase în satul Carolina şi care dăduse greş, fără să aibă intenţia de a mă necăji cîtuşi de puţin, sînt convins, cu atît mai mult cu cît îşi dădea seama că nu eram cu nimic vinovat... Cînd zidurile sînt prea înalte ca să le poţi escalada fără scară şi cînd scara lipseşte, evident că n-ai cum să treci mai departe... decît doar făcînd o spărtură... Aceasta însă nu-l împiedica pe domnul Ward să-mi amintească uneori:

— Va să zică, Strock — păcat de tine, zău! — n-ai putut să faci nimic?

— Bineînțeles, domnule Ward, și oricare ar fi fost în locul meu, vă rog să mă credeți, n-ar fi reușit... Treaba asta se face cu bani... Sînteți dispus să-i dați?

— Nu-i nimic, Strock, nu-i nimic, să sperăm că harnicul nostru inspector principal va avea ocazia să se reabiliteze... Uite, bunăoară, dandanaua asta cu mașina și cu vaporul dac-ai putea s-o lămurești cumva, îți dai seama ce satisfacție ar fi pentru noi și ce cinste pentru dumneata?

— Sigur că da, domnule Ward, numai să mi se dea ordin să m-apuc de lucru...

— Cine știe, Strock?... Răbdare... răbdare!...

Așa stăteau lucrurile cînd, în dimineața zilei de 15 iunie, la ora la care sosea de obicei poștașul, Grad îmi aduse o scrisoare; era vorba de o scrisoare recomandată, pentru care trebuia să semnez de primire.

Mă uitai la adresa de pe plic scrisă de o mînă necunoscută. Datată cu două zile în urmă, misiva purta ștampila oficiului poștal din Morganton.

Din Morganton?... Nu mai rămînea nici o îndoială că scrisoarea fusese expediată de domnul Elias Smith.

— Da, îi spusei bătrînei slujnice, e din partea domnului Smith... Nu poate să fie decît de la dînsul... Pe altcineva nu cunosc la Morganton. Și din moment ce s-a gîndit să-mi scrie, așa cum ne-am înțeles, înseamnă că are ceva important să-mi comunice...

— Morganton?... stărui Grad. Acolo unde ducă-se pe pustii a aprins blestematul acela de foc?

— Chiar așa, Grad.

— Doară nu i-o fi aminte conașului să se întoarcă iarăși acolo?

— Și de ce nu?

— Pentru că tare mi-e teamă să nu rămîneți, pînă la urmă, în căldarea aia de pe Great-Eyry și eu n-aș vrea, zău așa, să rămîneți acolo zălog!...

— Fii pe pace, Grad, dar, mai întîi, să vedem despre ce-i vorba.

Mă apucai să rup pecețile plicului făcut dintr-o hîrtie foarte groasă. Sigiliile din ceară roșie înfățișau un fel de stemă în relief, în mijlocul căreia se aflau trei stele.

Scosei afară scrisoarea: o foaie de hîrtie simplă, împăturită în patru și scrisă numai pe o parte.

Mă uitai în primul rînd la semnătură.

Nici pomeneală!... Nimic altceva decît două inițiale în josul ultimului rînd.

— Nu e de la primarul din Morganton... spusei eu.

— Atunci de la cine?... întrebă Grad, curioasă ca orice femeie și cu atît mai mult cu cît era o femeie bătrînă.

Cercetînd inițialele ce țineau locul iscăliturii, chibzuiam în sinea mea:

„Nu cunosc pe nimeni al cărui nume să înceapă cu literele astea, nici în Morganton și nici într-altă parte!"

Scrisul era destul de viguros, trăsăturile subțiri ca și cele groase fiind la fel de accentuate. Scrisoarea cuprindea nouăsprezece rînduri în total.

Redau mai jos textul originalului, pe care l-am păstrat cu grijă — cred că înțelegeți pentru ce — și în care, după cum am constatat cu nespusă uimire, împreună cu data respectivă era pomenit și numele misteriosului Great-Eyry.

„Great-Eyry, Munții Albaștri, Carolina de Nord, 13 iunie

Domnului *Strock*, inspector principal de poliție, Long Street, 34, Washington.

Domnule,

Vi s-a încredințat de curînd misiunea de a pătrunde în Great-Eyry.

În ziua de 28 aprilie ați venit aici însoțit de primarul orașului Morganton și de două călăuze.

Ați urcat pînă la poalele centurii de stînci și ați făcut înconjurul zidurilor, pe care nu le-ați putut escalada din pricina înălțimii lor.

Ați căutat o spărtură pe unde să puteți intra și n-ați găsit nimic.

Să știți un lucru: nimeni nu poate pătrunde în inima muntelui Great-Eyry, iar dacă pătrunde totuși, rămîne acolo pe veci.

V-aș sfătui să nu mai faceți a doua oară această tentativă, fiindcă n-ar reuși nici de astă dată, cum n-a reușit nici mai înainte și fiindcă s-ar putea să aibă consecințe grave pentru dumneavoastră.

Țineți deci seama de sfatul acesta, dacă nu vreți să vi se întîmple o nenorocire.

S.L."

Capitolul VII

TREI LA MÎNĂ

Trebuie să vă mărturisesc că, în primul moment, am fost peste măsură de surprins citind această scrisoare. La fiecare cuvînt, aproape, scoteam cîte un ah! ori un oh! de mirare. Bătrîna slujnică se uita la mine și nu știa ce să creadă.

— Conașul a primit cumva o veste proastă?...

Drept răspuns la întrebarea lui Grad — față de care nu aveam nimic de ascuns — mă mulțumii să-i citesc scrisoarea de la început și pînă la sfîrșit.

Grad asculta, privindu-mă cu o vădită îngrijorare...

— Probabil, cineva care se ține de pozne, spusei eu, dînd din umeri.

— Mai știi păcatul, o fi chiar Sarsailă, că doar acolo-i bîrlogul lui! adăugă Grad, căreia i se părea că în orice lucru dracul își virise coada.

Rămînînd singur, îmi mai aruncai o dată privirea asupra misivei atît de puțin așteptate și, după ce mă gîndii în fel și chip, rămăsei la părerea că nu putea fi ticluită decît de un ghiduș, care obișnuia să facă glume proaste. Nu se putea să mă înșel... Pățania mea era îndeobște cunoscută... Ziarele relataseră cu lux de amănunte expediția noastră în Carolina de Nord și încercarea pe care o făcusem de a escalada centura de stînci a muntelui Great-Eyry, și toată lumea știa pentru care motive anume domnul Smith și cu mine nu izbutisem să ducem lucrurile pînă la capăt... Și iată că, într-o bună zi, un măscărici, așa cum întîlnești în tot locul, chiar și pe meleagurile americane, luînd tocul în mînă, se apucase să așternă pe hîrtie, în bătaie de joc, o scrisoare plină de amenințări.

Într-adevăr, presupunînd că în văgăunile muntelui cu pricina se aciuase cumva o bandă de tîlhari care se temeau, desigur, să nu vină poliția peste ei, descoperindu-le ascunzișul, nici unul dintre răufăcători probabil că n-ar fi comis imprudența să-i dea în vileag... Aveau doar tot interesul — nu-i așa? — ca nimeni să nu prindă de veste că stăteau ascunși acolo, în bîrlog... Ar fi însemnat să pună iar agenții în mișcare, silindu-i să facă noi cercetări prin coclaurile Munților Albaștri... Cînd era vorba de o asemenea captură, formată dintr-o sleahtă de indivizi suspecți, știa poliția cum să le vină de hac!... Centura de stînci putea fi foarte simplu spintecată cu ajutorul melinitei sau dinamitei... Ce-i drept, însă, cum vor fi reușit oare tîlharii să răzbată înăuntru, decît doar dacă se afla pe undeva un loc de trecere, pe care noi nu ajunsesem să-l descoperim?... În orice caz, admițînd chiar c-ar fi fost așa, în vecii vecilor nici unul dintre ei n-ar fi făcut prostia să-mi trimită o scrisoare de felul acesta...

Nu mai rămînea decît o singură explicație: probabil că fusese scrisă de vreun păcălici, dacă nu cumva chiar de un nebun, drept care, după părerea mea, nu trebuia să fiu îngrijorat și nici măcar să mă sinchisesc cîtuși de puțin.

De aceea, cu toate că o clipă îmi trecuse prin minte să-l pun la curent şi pe domnul Ward, mă răzgîndii pînă la urmă. Eram sigur că pentru dînsul scrisoarea cu pricina n-ar fi avut nici un fel de importanţă. Mă ferii totuşi s-o distrug, păstrînd-o pentru orice eventualitate la mine, în birou. În cazul cînd mi-ar mai fi sosit şi altele croite pe acelaşi calapod şi semnate cu aceleaşi iniţiale, mă gîndeam să le strîng tot acolo, acordîndu-le acelaşi credit.

Trecură astfel cîteva zile. Mă duceam ca de obicei să lucrez în birourile poliţiei. Aveam de încheiat cîteva rapoarte şi nimic nu mă făcea să bănuiesc c-ar fi posibil să plec chiar atît de curînd din Washington. La drept vorbind, în meseria noastră, cine poate fi sigur de ziua de mîine? În orice moment se poate ivi cutare sau cutare problemă care te pune pe drumuri, obligîndu-te să cutreieri Statele Unite, din Oregon pînă la Florida şi din Maine în Texas!

Şi mă rodea mereu acelaşi gînd: dacă mi se încredinţa o nouă misiune, în cazul cînd nici de astă dată n-aş fi ieşit mai bine la socoteală decît cu expediţia de pe' Great-Eyry, nu mi-ar mai fi rămas altceva de făcut decît să-mi dau demisia şi să mă pensionez!...

Cît priveşte istoria cu şoferul, sau mai bine zis cu şoferii, de o bucată de vreme nu se mai auzise nimic. Ştiam că guvernul luase măsuri ca toate şoselele, fluviile, lacurile, toate apele teritoriale americane să fie supravegheate. Dar, practic vorbind, nu văd cum s-ar fi putut efectua supravegherea unui atît de imens teritoriu, cuprins între cel de-al şaizecilea şi cel de-al o sută douăzeci şi cincilea meridian şi între paralela treizeci şi paralela patruzeci şi cinci!... Pe de o parte Oceanul Atlantic, pe de alta Pacificul şi vasta întindere a golfului Mexic, ce scaldă coasta meridională a continentului, nu ofereau oare vasului dispărut ca prin farmec un spaţiu nemărginit, în care să se poată mişca în voie şi unde probabil i s-ar fi pierdut lesne urma?...

Dar, cum am mai spus, de o bucată de vreme nici unul din cele două aparate nu ieşise la iveală şi, după cîte se ştie, atunci cînd se arătase pentru ultima oară în lume, inventatorul lor nu căutase să aleagă nişte locuri mai puţin umblate, preferînd şoseaua naţională, din Wisconsin tocmai în ziua cînd se organizase un concurs, sau împrejurimile portului Boston, unde marea e necontenit brăzdată de mii de ambarcaţii!...

Aşadar, în cazul cînd inventatorul în chestiune nu-şi găsise sfîrşitul — ceea ce dealtminterea nu era exclus — fie că se afla în momentul de faţă departe de coastele Americii, poate pe undeva prin mările Vechiului Continent, fie că se retrăsese în cine ştie ce ascunziş, pe care îl cunoştea numai el; doar dacă printr-o întîmplare...

„Ei, chibzuiam eu cîteodată în sinea mea, dacă-i vorba de o ascunzătoare, pe cît de tainică pe atît de bine ferecată, personajul ăsta de basm nu putea afla ceva mai potrivit decît Great-Eyry!... Ce-i drept, nu prea știu cum ar fi reușit să răzbată acolo un automobil și cu atît mai puțin un vapor!... Doar păsările mari, pajurele sau condorii, sînt singurele în măsură să-și caute acolo adăpost!"

Trebuie să menționez că de cînd mă înapoiasem la Washington, nici o învolburare de flăcări nu mai băgase în sperieți populația din partea locului. Și deoarece domnul Elias Smith nu-mi scrisese nici un cuvînt în legătură cu asta, consideram, și pe bună dreptate, că nu se mai întîmplase nimic neobișnuit.

Totul te făcea să crezi că amîndouă aceste subiecte, urmărite cu atîta pătimașă rîvnă de opinia publică, cu tot atîta îngrijorare cît și curiozitate, aveau să rămînă înmormîntate în cea mai deplină uitare.

În ziua de 19 iunie, cam pe la nouă dimineața, mă pregăteam tocmai să mă duc la serviciu, cînd, ieșind din casă, văzui doi indivizi care se uitau la mine cu oarecare insistență. Cum nu-i cunoșteam, nici nu-i băgai în seamă și prea puțin m-aș fi sinchisit dacă, întorcîndu-mă acasă, nu mi-ar fi atras atenția menajera mea, Grad, pomenindu-mi despre ei.

De cîteva zile, bătrîna slujnică observase doi oameni care păreau să stea la pîndă, afară, în stradă; se plimbau de colo pînă colo prin fața casei, ca mai apoi să se ia după mine, zicea ea, cînd o porneam pe Long-Street în sus, spre palatul poliției.

— Ești sigură?... o întrebai eu.

— Da, conașule, uite, chiar ieri, cînd ați venit acasă, indivizii se țineau pas cu pas după dumneavoastră și, cum s-a închis poarta, au șters-o!

— Nu cumva ți s-o fi părut, Grad?

— Nu, conașule.

— Spune-mi, dacă te-ai întîlni cu acești doi inși, i-ai recunoaște?...

— Cum să nu!

— Ba nu, zău, Grad dragă, cum văd, ai fler, ca un adevărat policeman!... Să știi c-o să te angajez în brigada de securitate!...

— Vă arde de glumă, conașule!... Aflați că am ochii încă buni și că pot să văd foarte bine, fără ochelari, cum arată omul la față!... Ascultați ce vă spun, ăștia sînt puși ca să vă spioneze și ați face mai bine, credeți-mă, să trimiteți niște agenți pe urmele lor!...

— Să știi c-așa am să fac, Grad, promisei eu, ca s-o împac pe bătrînică. Am să vorbesc cu unul din detectivii mei și-n curînd o să aflu eu cam ce învîrtesc indivizii ăștia suspecți.

La drept vorbind, nici nu mă gîndeam să iau în serios spusele ei.

Socotii totuşi de cuviinţă să adaug:

— De azi încolo, cînd am să ies din casă, am să mă uit mai atent la trecători...

— E lucrul cel mai cuminte, conaşule!

Dar, cu toate că Grad se neliniştea pentru orice fleac, nu ştiu de ce nu voiam să pun nici un temei pe cuvintele sale.

— Dacă mai dau cu ochii de ei, stărui bătrîna, vin să vă dau de ştire, conaşule, pînă nu ieşiţi pe poartă...

— Ne-am înţeles atunci!

Căutai să pun capăt conversaţiei, bănuind că, din vorbă în vorbă, Grad pînă la sfîrşit o să încerce să mă încredinţeze că spionii ce se ţineau aşa de capul meu erau nici mai mult, nici mai puţin decît Scaraoţchi însuşi, împreună cu unul din trepăduşii lui.

În următoarele două zile însă se dovedi că nu stătea nimeni să mă pîndească, nici cînd ieşeam, nici cînd mă întorceam acasă. Drept care socotii în sinea mea că Grad probabil se înşelase.

Totuşi, în dimineaţa zilei de 22 iunie, mă pomenii cu Grad că intră buzna la mine în cameră, după ce urcase repede scările, bineînţeles, pe cît îi îngăduia vîrsta, ca să mă înştiinţeze, cu sufletul la gură:

— Conaşule... conaşule...

— Ce-i, Grad?

— Sînt jos...

— Cine? întrebai eu, care mă gîndeam la cu totul altceva în momentul acela, uitînd cu desăvîrşire că s-ar putea să fiu cumva „filat".

— Spionii...

— Ah, faimoşii spioni!...

— Chiar ei... jos, în stradă, în dreptul ferestrelor dumneavoastră; se uită încoace, v-aşteaptă să ieşiţi!

Mă apropiai de fereastră şi, dînd puţin la o parte perdeaua, ca să nu se bage de seamă, zării doi inşi aşteptînd pe trotuar.

Erau doi, într-adevăr, de statură mijlocie, zdraveni la trup, laţi în umeri, avînd între treizeci şi cinci şi patruzeci de ani şi îmbrăcaţi ca nişte oameni de la ţară, cu cîte o pălărie de pîslă ce le adumbrea faţa, cu pantaloni groşi şi cizme de toval în picioare şi cu un baston în mînă. De astă dată nu mai încăpea nici o îndoială că nu slăbeau din ochi poarta şi ferestrele locuinţei mele, pe care le cercetau stăruitor. Apoi, după ce schimbau cîteva cuvinte, se mai plimbau puţin pe trotuar, ca să se întoarcă iarăşi la postul lor de observaţie.

— Sînt indivizii aceia pe care ziceai că i-ai mai văzut, Grad?... întrebai eu.

— Sigur că da, conașule!

Așadar, acum nu mai aveam nici un motiv să cred că bătrînica se înșelase și-mi pusei în gînd să lămuresc lucrurile. Ca să mă țin după ei, nu făcea, hotărît nu! M-ar fi recunoscut imediat, iar ca să intru în vorbă cu dînșii, iarăși, la ce mi-ar fi folosit?...

„Astăzi chiar, îmi spusei, un agent o să facă de gardă în fața casei și dacă s-ar întîmpla să se mai abată pe aici deseară sau mîine dimineață, au să fie la rîndul lor filați... Urmăriți așa, pas cu pas, pînă unde-or avea chef să meargă, și nu se poate ca, pînă la sfîrșit, să nu fie identificați.

Și acum ce gînduri vor fi avînd, mă așteptau cumva ca să mă escorteze pînă la palatul poliției?... Rămînea de văzut și, dacă aveau într-adevăr să facă treaba asta, ar fi fost poate cazul să le oferim o găzduire, pentru care desigur nu vor avea nici un motiv să ne mulțumească."

Îmi luai pălăria și, în timp ce Grad stătea mai departe de pază la fereastră, coborîi scările, deschisei poarta și ieșii afară, în stradă.

Cei doi se făcură nevăzuți.

Semnalmentele lor însă mi se întipăriseră atît de bine în minte, încît nu cred că aveau să se mai șteargă vreodată.

Oricît căutai să fiu tot timpul cu ochii în patru, nu-i mai descoperii nicăieri.

Din ziua aceea, dealtfel, nici eu și nici Grad nu-i mai zărirăm la pîndă în fața casei și nici nu-mi mai ieșiră vreodată în cale.

În definitiv, admițînd că veniseră să mă spioneze, acum, că mă văzuseră cu ochii lor, știau poate tot ceea ce voiau să știe despre mine, așa că, de la o vreme, începui să nu mă mai sinchisesc de povestea asta, așa cum nu mă sinchiseam nici de scrisoarea semnată cu inițialele S. L.

Iată însă că din nou curiozitatea oamenilor fu zgîndărită, de astă dată datorită unor împrejurări într-adevăr extraordinare.

În primul rînd trebuie să vă reamintesc că ziarele încetaseră de a-și mai informa cititorii despre fenomenele de pe Great-Eyry care, în ultima vreme, nu se mai repetaseră. Și tot așa, nici un cuvînt despre automobilul sau despre vaporul misterios, a căror urmă nici cei mai iscusiți agenți ai noștri nu reușiseră s-o descopere. Și, pe cît se părea, toate aceste întîmplări erau sortite a fi date uitării, dacă un nou incident n-ar fi reîmprospătat amintirea lor.

În numărul din 22 iunie al ziarului *Evening Star*, mii și mii de cititori avură prilejul să ia cunoștință de cuprinsul articolului de mai jos, pe care toate gazetele din Statele Unite se grăbiră să-l reproducă a doua zi.

„Există în Kansas, la vest de capitala Topeka, la o distanță de vreo optzeci de mile, un lac, anume Kirdall, despre care lumea n-a prea auzit.

Cu toate astea merită să fie mai bine cunoscut și sîntem siguri că așa va fi, de vreme ce atenția tuturor e îndreptată asupra lui, datorită unei împrejurări cît se poate de curioase.

Situat într-o regiune muntoasă, lacul Kirdall nu pare să comunice în nici un fel cu rețeaua hidrografică a teritoriului.

Cantitatea de apă pe care o pierde prin evaporare o recuperează prin tributul ploilor abundente ce cad pe aceste plaiuri ale statului Kansas.

Potrivit aprecierilor, lacul are o suprafață de șaptezeci de mile pătrate, iar nivelul său pare-se că depășește întrucîtva media cotelor locale. Închis cum e în cadrul său orografic, nu se poate ajunge la el decît cu oarecare dificultăți, prin niște defileuri strîmte. Cu toate astea s-au înfiripat cîteva sate pe malurile sale. Și cum are o mare abundență de pește, pe fața lui mișună bărcile de pescari, ce-l străbat în toate direcțiile.

Trebuie să adăugăm că adîncimea lacului Kirdall este variabilă, diferențele fiind destul de mari. În apropiere de mal, adîncimea minimă este de cincizeci de picioare. Marginile acestei vaste căldări sînt formate din stînci abrupte, cu pereții aproape verticali. Valurile stîrnite de vînt se sparg vijelios de țărmuri, împroșcînd uneori locuințele de pe mal cu o ploaie de stropi, ca în toiul unei furtuni. Lacul, destul de adînc la periferie, se adîncește și mai mult spre centru, unde, pe alocuri, sondajele făcute au arătat că fundul coboară pînă la trei sute de picioare.

Apa lacului este dulce și limpede. Bineînțeles, nu există nici o specie de pești de mare, în schimb știucile, bibanii, păstrăvii, crapii, babuștele, țiparii ating dimensiuni puțin obișnuite, găsindu-se în cantități prodigioase.

Se înțelege de la sine, așadar, că pescuitul pe lac este deosebit de fructuos, avînd în același timp multă căutare. Numărul celor ce se îndeletnicesc cu el se ridică la cîteva mii pe puțin, iar al ambarcațiunilor de care se folosesc respectivii pescari, la cîteva sute. Pentru a întregi această flotilă, se cuvine să adăugăm aproximativ douăzeci de mici goelete și de șalupe, ce asigură serviciul nautic, făcînd legătura între diferitele așezări de pe malul lacului. Dincolo de munții ce-l înconjoară funcționează rețeaua de căi ferate, ce înlesnește desfacerea produselor acestei industrii pe teritoriul statului Kansas, ca și în statele învecinate.

Am socotit necesar să publicăm descrierea de mai sus a lacului Kirdall, pentru a facilita înțelegerea faptelor pe care vi le vom împărtăși."

Iată ce spunea *Evening Star* în cuprinsul acestui articol menit să facă mare senzație:

„De cîtva timp, pescarii din împrejurimi au observat unele perturbări inexplicabile ce se întîmplă la suprafața lacului. Sînt anumite momente cînd apa începe să se înfoaie, tălăzuind, ca și cum ar fi agitată de cine știe ce frămîntări din adînc. Fenomenul acesta se produce chiar în zilele cînd nu se simte nici cea mai ușoară suflare de vînt, cînd vremea e liniștită și cerul senin; apa începe să forfotească deodată, spumegînd. Aruncate de colo pînă colo de oscilațiile mișcărilor de ruliu și tangaj, ambarcațiile nu mai reușesc să păstreze direcția. Azvîrlite unele peste altele, sînt amenințate în orice clipă să se scufunde și se aleg de fiecare dată cu avarii serioase.

Tot ce se poate spune cu certitudine este că perturbările acestea își au obîrșia în cele mai adînci zone ale lacului Kirdall, fenomen pentru care s-au căutat tot felul de explicații.

În primul rînd, s-a pus întrebarea dacă agitația apelor nu se datora cumva unei mișcări seismice și dacă din pricina activității vulcanice fundul lacului nu suferea unele modificări. Ipoteza aceasta a fost înlăturată însă cînd s-a constatat că fenomenul de mai sus nu rămînea localizat, propagîndu-se pe toată întinderea lacului și în toate direcțiile, atît spre răsărit cît și spre apus, spre nord ca și spre sud, în mijloc ca și spre margini, succesiv, am putea zice chiar într-o anumită ordine, ceea ce exclude orice explicație bazată pe declanșarea unui cutremur de pămînt ori a unei erupții vulcanice.

N-a trecut mult și s-a emis o nouă ipoteză. Cauza care făcea să se frămînte atît de vijelios apa lacului Kirdall nu putea fi oare faptul că în adîncuri sălășluia un monstru marin?... Dar ca să fi venit de undeva, dinafară, respectivul monstru ar fi trebuit să găsească un mijloc de a pătrunde în iezer, dacă nu cumva se născuse și se dezvoltase în mediul lacustru, atingînd proporții gigantice, lucru care, mărturisim, ar fi greu de crezut. Lacul Kirdall nu comunică în nici un fel cu exteriorul. Cît privește existența unor vine subterane de apă, alimentate de rîurile din Kansas, este iarăși o explicație ce n-ar putea înfrunta o cercetare mai serioasă. Măcar dacă statul respectiv ar fi situat în apropiere de litoralul Oceanului Atlantic, Pacific sau al golfului Mexic!... Dimpotrivă, se află chiar în mijlocul continentului, la o distanță considerabilă de mările din jurul Americii.

Într-un cuvînt, problema nu pare chiar așa de lesne de rezolvat și e mult mai ușor să dai la o parte datele care din capul locului se dovedesc neîntemeiate, decît să descoperi adevărul.

Dar, din moment ce s-a demonstrat că prezența presupusului monstru în apa lacului Kirdall este perfect imposibilă, de ce nu ne-am gîndi mai curînd la o altă posibilitate, și anume aceea a unui submarin care cutreieră adîncurile lacului?... Nu există oare, în momentul de față, atîtea mașinării de genul acesta?... Acum cîțiva ani, bunăoară, la Bridgeport, în Connecticut, nu s-a lansat, dacă vă aduceți aminte, un aparat, *Protector*, care putea naviga tot atît de bine pe apă ca și pe sub apă, fiind de asemenea în măsură să meargă și pe uscat?... Construit de un inventator cu numele de Lake, aparatul era înzestrat cu două motoare, dintre care unul electric, de șaptezeci și cinci cai-putere, ce punea în mișcare o pereche de elice, iar celălalt cu petrol, de două sute cincizeci de cai-putere, fiind totodată prevăzut cu niște roți de fontă cu diametrul de un metru, care-i îngăduiau să se plimbe pe orice șosea la fel ca pe fundul mării.

Toate bune, dar presupunînd că perturbările observate s-ar datora deplasărilor unui submersibil construit după sistemul Lake, oricît de perfecționat ar fi el, rămîne totuși în suspensie întrebarea: cum a reușit să pătrundă în lacul Kirdall, prin ce canal subteran s-a putut strecura pînă acolo?... După cum v-am mai spus, iezerul se află într-o depresiune circulară înconjurată de munți, fiind la fel de inaccesibil pentru un vas de navigație, ca și pentru un monstru marin.

S-ar părea că nu există nici un răspuns posibil la obiecția de mai sus. Cu toate astea, singura ipoteză plauzibilă este că în adîncurile lacului Kirdall circulă un aparat de felul acesta, care, trebuie să menționăm, pînă în prezent nu s-a arătat niciodată la suprafață.

Dealtminterea, nu mai poate încăpea nici o îndoială în privința asta după cele petrecute la data de 20 iunie a.c.

În ziua respectivă, după-amiază, goeleta *Markel*, care naviga în direcția nord-vest, s-a ciocnit la un moment dat cu putere de un corp dur, ce plutea pe jumătate cufundat în apă. După cîte se știe, nu există nici un colț de stîncă în punctul acela, în care sondajele făcute au arătat că adîncimea lacului variază între optzeci și nouăzeci de picioare.

Lovită năprasnic în coastă, la babord, goeleta, care începuse să ia apă, s-ar fi dus la fund în cîteva minute. Noroc că echipajul a reușit să astupe spărtura pe care intra apa și vasul a putut astfel să ajungă în portul cel mai apropiat, care se află la o distanță de trei mile.

După ce vasul a fost descărcat și tras pe țărm, cercetîndu-se în exterior avaria suferită, s-a observat că goeleta *Markel* primise o lovitură ca de pinten, ce-i străpunsese coca.

În urma acestei constatări, nimeni, credem, nu mai poate nega faptul că în lacul Kirdall se află un submarin, care circulă pe sub apă cu cea mai mare viteză.

Dacă într-adevăr lucrurile stau aşa, e cazul să ne întrebăm: presupunînd că o maşină de felul acesta a reuşit să pătrundă în adîncul iezerului, cu ce scop a făcut-o?...

Putem crede oare că va fi găsit acolo un teren prielnic pentru asemenea experienţe?... Şi pe urmă, de ce nu iese niciodată la suprafaţă şi ce interes are să rămînă necunoscută?"

Articolul din *Evening Star* se încheia cu această asociaţie de idei, destul de curioasă:

„După automobilul misterios, vaporul misterios.

După vaporul misterios, submarinul misterios.

Trebuie oare să tragem concluzia că s-ar putea să fie cîteşitrele opera aceluiaşi genial inventator şi că, de fapt, toate la un loc alcătuiesc un singur aparat?"...

Capitolul VIII

CU ORICE PREŢ

Ca şi cum totul s-ar fi luminat dintr-o dată, părerea aceasta avu un răsunet nemaipomenit şi fu numaidecît acceptată, ca să zic aşa, cu unanimitate de glasuri. Dată fiind aplecarea pe care spiritul omenesc o mărturiseşte pentru tot ce pare extraordinar, adesea chiar pentru lucruri imposibile, nimeni nu mai păstra nici cea mai mică îndoială că lucrurile stăteau într-adevăr aşa. Nu numai că inventatorul era acelaşi, dar nici aparatul nu putea fi decît unul singur. Totuşi, practic vorbind, cum se putea opera oare o asemenea metamorfoză a unui automobil în vapor, iar mai apoi în submarin?... Un mijloc de locomoţie care putea fi în egală măsură folosit pe uscat, pe apă şi sub apă!... Dacă-i aşa, nu mai lipsea decît să zboare şi prin văzduh!

Orişicum ar fi fost însă, referindu-ne numai la constatările făcute pînă în momentul acela, precum şi la o serie întreagă de fapte ce se sprijineau în mod indiscutabil pe spusele numeroşilor martori, era într-adevăr un fenomen ce trebuia socotit, pur şi simplu, extraordinar. Aşa că publicul, care începuse să fie blazat în urma ultimelor evenimente, găsi de astă dată un stimulent menit să-i reîmprospăteze curiozitatea.

Din capul locului ziarele remarcară un lucru foarte just: presupunînd că ar fi fost vorba de trei maşini deosebite, toate trei erau desigur puse în mişcare de un motor, a cărui putere depăşea tot ce se realizase pînă atunci în domeniul acesta. Motorul în chestiune dăduse suficiente probe, din moment ce putea să atingă o viteză de o milă şi jumătate pe minut.

Ei bine, motorul acesta trebuia cu orice preţ achiziţionat de la inventatorul sistemului respectiv. Fie că el era adaptat la trei aparate deosebite sau la unul singur, în stare să circule prin medii atît de diferite. Şi într-un caz şi într-altul, tranzacţia trebuia încheiată, pentru a intra în posesia unui motor în măsură să dea asemenea rezultate strălucite şi a-l putea exploata, avînd toate drepturile asigurate.

Evident că nici celelalte state n-aveau să se dea înapoi de la nici un efort pentru a pune mîna pe un mecanism ce se dovedea a fi tot atît de util în armată, ca şi în marină. Vă daţi seama ce avantaje ar fi dobîndit o naţiune de pe urma lui, atît pe uscat, cît şi pe apă!... Bunăoară, cum puteau fi preîntîmpinate acţiunile lui distructive, de vreme ce nu exista nici un mijloc de a fi atins? Trebuia, aşadar, acaparat, punîndu-se la bătaie milioane peste milioane; în orice caz era cel mai bun plasament pentru milioanele americane.

Astfel judecau nu numai oficialităţile, dar şi omul de pe stradă. Articole peste articole apăreau în toate publicaţiile, răsucind pe toate feţele acest subiect palpitant. Şi, bineînţeles, aşa stînd lucrurile, Europa se silea să nu rămînă mai prejos decît Statele Unite.

Dar pentru ca invenţia să poată fi cumpărată trebuia, mai întîi, să se dea de urma inventatorului, şi aici era toată buba. Zadarnic fusese scotocit lacul Kirdall pînă la fund şi sonda plimbată de colo pînă colo prin apă! Însemna oare că submarinul nu mai cutreiera adîncurile lui? În cazul acesta, cum reuşise s-o şteargă?... Dar, mai bine-zis, cum venise? Încîlcită problemă!... Şi nici măcar nu se mai arătase în altă parte, aşa cum nici automobilul nu mai apăruse nicăieri pe şoselele Statelor Unite şi nici vaporul în preajma coastelor americane!

Adeseori, cînd treceam să-l văd pe domnul Ward, discutam amîndoi problema asta, care pe dînsul îl frămînta neîncetat. Era sau nu cazul ca agenţii să continue nişte cercetări care, deocamdată, nu duseseră la nici un rezultat?...

În dimineaţa zilei de 27 iunie însă mă pomenii chemat la palatul poliţiei, şi acolo nici nu apucai bine să intru în biroul domnului Ward, că dînsul mă şi luă în primire de la uşă:

— Ei, ce zici, Strock, nu crezi c-ai avea acum cea mai bună ocazie să-ţi iei revanşa?...

— Să-mi iau revanşa? În chestiunea aceea cu Great-Eyry?

— Exact.

— Ce ocazie?... întrebai eu, neştiind prea bine dacă şeful meu vorbea serios.

— Cum aşa, continuă dînsul, n-ai fi încîntat să dai de urma inventatorului care a născocit maşinăria aceea cu triplă întrebuinţare?...

— Mai încape vorbă, domnule Ward! protestai eu. Să-mi daţi numai ordin să m-apuc de lucru şi o să vedeţi c-am să fac tot ce se poate şi chiar şi ce nu se poate, ca să reuşesc!... Ce-i drept, cred c-o să fie destul de greu.

— Nu mă îndoiesc, Strock, poate chiar mai greu decît să pătrunzi în fortăreaţa de pe Great-Eyry!

Se simţea cît de colo că domnul Ward — ca să folosesc un cuvînt franţuzesc ce n-are corespondent în limba noastră — „me blaguait"[1], ceea ce se vedea că-i face plăcere, în legătură cu misiunea pe care o avusesem în ultimul timp. Totuşi nu punea nici un grăunte de răutate în vorbele sale, mai curînd s-ar fi zis că voia să-mi trezească ambiţia. Dealtfel, mă cunoştea îndeajuns şi ştia prea bine c-aş fi dat orice pe lume ca să pot repeta încercarea ce ieşise atît de prost prima oară. Nu aşteptam acum decît să văd ce instrucţiuni avea să-mi dea.

— Ştiu, Strock, îmi spuse domnul Ward, de astă dată pe un ton cît se poate de prietenesc, c-ai făcut tot ce stătea în puterea dumitale, aşa încît n-am să-ţi reproşez nimic... Acum însă nu mai e vorba de Great-Eyry. Atunci cînd guvernul va dori cu tot dinadinsul să străpungă centura de piatră, va fi destul să dezlege băierile pungii şi, cu cîteva mii de dolari, dorinţa îi va fi împlinită.

— Şi eu sînt de aceeaşi părere...

— Deocamdată însă, adăugă domnul Ward, cred că e mult mai util să punem mîna pe omul acela năzdrăvan, care pînă acum ne-a scăpat mereu printre degete... Treaba asta numai poliţia poate s-o facă, mai ales dacă-i destoinică!...

— Ce spun rapoartele: n-a mai fost semnalat nicăieri?...

— Nu, şi cu toate că avem destule motive să credem că se plimbă pe sub apă, în lacul Kirdall, n-am izbutit cu nici un chip să găsim vreo urmă. Îţi vine să te întrebi chiar dacă n-o fi avînd cumva darul de a se face nevăzut, ca un veritabil Proteu al tehnicii!

— În orice caz, chiar dacă n-are darul acesta, răspunsei eu, probabil că nu iese la iveală decît atunci cînd îi convine lui.

— Aşa e, Strock, de aceea, vezi, singurul mijloc de a ne descotorosi, odată pentru totdeauna, de originalul ăsta ar fi să i se ofere

---

[1] A lua peste picior. (n. t.).

o sumă atît de mare pentru invenţia lui, încît să nu-l lase inima să respingă tranzacţia.

Avea dreptate domnul Ward. În sensul acesta chiar, guvernul se gîndea să încerce a intra în tentative cu „eroul zilei" şi cred că niciodată o făptură omenească n-a meritat cu mai multă îndreptăţire acest titlu!... Prin mijlocirea cuvîntului tipărit, nu se putea ca pînă la urmă năstruşnicul personaj să nu ajungă să afle ce i se cerea... Şi să ia cunoştinţă de condiţiile excepţionale ce i se ofereau pentru a-şi dezvălui secretul...

— De fapt, rosti în concluzie domnul Ward, mă întreb la ce-i poate servi, ca particular, invenţia asta...? N-ar avea tot interesul să tragă foloase de pe urma ei?... Fiindcă nimic nu mă face să cred că necunoscutul ăsta ar fi un răufăcător care, graţie invenţiei sale, e-n stare oricînd să le dea cu tifla celor ce-ar vrea să-l înhaţe!

Va să zică, judecînd după destăinuirile şefului meu, înaltele foruri se gîndiseră să recurgă la alte mijloace ca să reuşească. Supravegherea pe care nenumăraţi agenţi o exercitaseră asupra şoselelor, fluviilor, rîurilor, lacurilor şi apelor teritoriale, pe o anumită porţiune din litoral, nu dăduse nici un rezultat. Şi numai în cazul cînd — ceea ce în definitiv se putea foarte bine — inventatorul nu pierise cumva cu aparat, cu tot, executînd cine ştie ce manevră periculoasă, dacă nimeni nu-l mai văzuse în ultima vreme, însemna că nu mai voia să iasă la iveală... Iar de cînd cu accidentul suferit de goeleta *Markel* pe lacul Kirdall, poliţia nu mai aflase nimic nou şi cercetările nu avansaseră nici măcar cu un pas. Tocmai asta-mi spunea şi domnul Ward, fără a căuta să-şi ascundă defel dezamăgirea.

Da, chiar aşa: numai decepţii şi dezamăgire şi, ceea ce le rezuma pe toate, dificultatea din ce în ce mai vădită de-a asigura liniştea cetăţenilor!... Încearcă numai să-i urmăreşti pe răufăcători, cînd vor fi ajuns să se facă nevăzuţi în doi timpi şi trei mişcări, atît pe uscat cît şi pe mare!... Încearcă numai să te ţii după ei sub apă!... Iar cînd dirijabilele vor fi atins cel mai înalt grad de perfecţiune, încearcă numai să-i fugăreşti pe bandiţi în văzduh!... Ba chiar mă întrebam dacă, într-o bună zi, colegii mei şi cu mine nu vom ajunge să stăm cu braţele încrucişate, fără să mai putem face nimic şi dacă atunci poliţiştii, devenind inutili, nu vor fi scoşi cu toţii la pensie!...

În momentul acela îmi zbură gîndul la scrisoarea primită cu vreo zece zile în urmă — scrisoare care, pe cît se părea, fusese expediată de pe Great-Eyry şi care îmi ameninţa nu numai libertatea, dar şi viaţa, în cazul cînd aş fi făcut o nouă tentativă!... Îmi adusei aminte totodată de spionajul atît de ciudat ce fusese urzit în jurul meu. De atunci nu mai primisem nici o misivă de felul acesta. Şi nici cu cei

doi indivizi suspecți nu mai avusesem prilejul să mă întîlnesc. Cu ochii în patru tot timpul, vigilentă, Grad nu-i mai văzuse dînd tîrcoale casei.

Mă gîndii o clipă dacă n-ar fi fost mai bine să-l pun la curent pe domnul Ward cu cele întîmplate. Dar, după oarecare chibzuire, îmi spusei că istoria asta cu Great-Eyry nu mai prezenta nici un interes. „Cealaltă" reușise să șteargă pînă și amintirea ei... Probabil că locuitorii din împrejurimi nu se mai gîndeau la ea, de vreme ce fenomenele, care la un moment dat îi făcuseră să stea cu frica în sîn, nu se mai repetaseră și acum fiecare din ei își vedea liniștit de treburi ca întotdeauna.

Rămăsei deci la hotărîrea de a împărtăși șefului meu cuprinsul scrisorii numai în cazul cînd împrejurările ar necesita mai încolo lucrul acesta. Dealtminteri, sînt sigur c-ar fi privit-o ca pe o glumă nesărată, făcută de cine știe ce mucalit.

Reluînd conversația întreruptă cîteva minute, domnul Ward îmi mărturisi:

— Vom căuta, prin urmare, să intrăm în legătură cu inventatorul, ca să începem negocierile... E adevărat că, pînă una, alta, din păcate, a dat bir cu fugiții, dar nu există nici un motiv ca, într-o bună zi, să nu iasă iarăși la iveală și să nu te miri dac-o să auzi c-a fost din nou semnalat în cutare sau cutare loc de pe teritoriul Statelor Unite.., Ne-am gîndit la dumneata, Strock, pentru treaba asta, așa că vezi să fii oricînd gata de plecare, cum vei fi anunțat, fără să pierzi nici o oră. Să nu mai faci nici un alt drum în oraș decît pînă la palatul poliției, unde, cînd va fi cazul, ai să primești ultimele instrucțiuni...

— Puteți fi sigur că ordinele dumneavoastră vor fi întru totul respectate, domnule Ward, îl asigurai eu. La primul semnal am să fiu gata să plec din Washington, oriunde va fi nevoie să mă duc... Dacă-mi permiteți, însă, aș mai avea de făcut o întrebare: trebuie să lucrez singur, sau poate c-ar fi indicat să mai iau cu mine...

— Așa mă și gîndeam, spuse domnul Ward tăindu-mi vorba. Alege-ți doi agenți în care să ai toată încrederea...

— Nimic mai ușor, domnule Ward. Și acum, dacă într-o zi sau alta s-ar întîmpla să dau peste omul nostru, ce trebuie să fac?...

— În prîmul rînd să nu-l scapi din ochi, ba, la nevoie chiar, să-l pui la popreală, pentru că vei avea asupra dumitale un mandat de arestare...

— E o măsură de precauție cît se poate de binevenită, domnule Ward. Dacă mă pomenesc cu el că sare deodată în automobil și-o ia din loc... Știți doar cu ce viteză merge: pas de mai încearcă să

pui mîna pe un tip ca ăsta, care goneşte cu două sute patruzeci pe oră!...

— De aia, vezi, nici nu trebuie să se întîmple una ca asta, Strock, aşa că imediat după ce-l vei fi arestat, ai grijă să-mi dai o telegramă... Restul rămîne în seama noastră.

— Vă puteţi bizui pe mine, domnule Ward. La orice oră din zi sau din noapte, am să fiu gata s-o pornesc împreună cu agenţii mei!... Vă mulţumesc că mi-aţi încredinţat misiunea asta, care, dacă se va sfîrşi cu bine, îmi va aduce multă cinste...

— Şi multe avantaje, adăugă şeful meu, dîndu-mi să înţeleg că puteam pleca.

Acasă, mă apucai să mă pregătesc de plecare, ca pentru o călătorie ce putea să dureze mai mult. Grad îşi închipuia probabil că mi se năzărise să iau din nou drumul spre Great-Eyry, şi cunoaştem cu toţii părerea pe care o avea bătrîna despre acest pridvor al gheenei. Cu toate astea, nu suflă nici un cuvînt şi la rîndul meu socotii că-i mai bine să nu-i spun nimic, oricît de sigur aş fi fost de discreţia ei.

Cît despre cei doi agenţi care trebuiau să mă însoţească, ştiam din capul locului pe cine am să iau. Cei pe care-i alesesem făceau parte din brigada de informaţii; în vîrstă unul de treizeci, celălalt de treizeci şi doi de ani; în diverse împrejurări şi sub ordinele mele, ambii dăduseră suficiente dovezi de străşnicie, inteligenţă şi îndrăzneală. Unul era John Hert din Illinois, celălalt Nab Walker, din Massachusetts. Nici nu cred că putea să fie alegere mai fericită.

Trecură astfel cîteva zile. Nu se mai ştia nimic nici de soarta automobilului, nici de a vaporului şi nici de a submarinului. Şi chiar dacă sosiră unele indicaţii la palatul poliţiei, toate se dovediră a fi lipsite de orice temei şi deci nu se socoti de cuviinţă să li se dea vreo urmare. Cît priveşte balivernele publicate în gazete, toate la un loc nu făceau nici două parale; dealtfel, se ştie că, în genere, nu se poate pune bază pe tot ce se scrie în ziare, cît ar fi ele de bine informate.

Totuşi se adeveri că „omul zilei" ieşise între timp de două ori la iveală; prima oară pe una din şoselele din Arkansas, undeva în apropiere de Little Rock, a doua oară, în împrejurimile Lacului Superior, mai exact pe ţărmul lui meridional.

Ceea ce părea însă cu totul inexplicabil era faptul că prima apariţie avusese loc în după-amiaza zilei de 26 iunie, iar a doua în aceeaşi zi, seara. Distanţa ce desparte aceste două puncte ale teritoriului este de opt sute de mile, nici mai mult, nici mai puţin. Dacă, datorită vitezei uluitoare cu care mergea, automobilul era în măsură să străbată

traiectul respectiv într-un timp destul de scurt, atunci nu se putea să nu fi atras atenţia în trecerea lui prin Arkansas, Missouri sau prin Wisconsin.

Într-adevăr, conducătorul maşinii nu avea posibilitatea să facă drumul acesta decît pe uscat, şi totuşi automobilul nu fusese semnalat nicăieri pe parcurs.

Nu mai ştiai ce să înţelegi din toate astea şi, la drept vorbind, de fapt, nimeni nu mai înţelegea nimic.

Dealtminteri, după această îndoită apariţie, o dată pe şoseaua ce duce spre Little Rock şi a doua oară undeva în apropiere de malul Lacului Superior, nici că-l mai văzuse cineva. Nu era deci încă momentul, pentru agenţii mei şi cu mine, să ne punem în mişcare.

Se ştie că guvernul ar fi vrut să intre în legătură cu şoferul misterios. Pentru asta trebuia însă să renunţe cu totul la ideea de a pune stăpînire asupra persoanei lui şi să caute a-şi atinge scopul prin alte mijloace. Lucrul cel mai important, în împrejurarea de faţă, şi de care opinia publică se arăta preocupată în cel mai înalt grad, era ca Statele Unite să aibă proprietatea exclusivă a unui aparat ce i-ar fi asigurat o superioritate incontestabilă asupra celorlalte ţări de pe glob, mai ales în caz de război. Se presupunea, dealtfel, că inventatorul era de origine americană, de vreme ce prezenţa lui nu se manifesta decît pe teritoriul american şi că, de bună seamă, ar fi preferat să ducă tratative cu guvernul respectiv.

Redăm mai jos anunţul pe care-l publicară toate ziarele din Statele Unite, la data de 3 iulie. Cuprinsul lui, cît se poate de precis, era formulat în termenii următori:

„În luna aprilie, anul curent, a fost semnalat un automobil, care a circulat pe şoselele din Pennsylvania, Kentucky, Ohio, Tennessee, Missouri şi Illinois, iar în ziua de 27 mai, în timpul concursului automobilistic desfăşurat sub auspiciile American-Clubului, pe şoseaua din Wisconsin, după care a dispărut.

În prima săptămînă a lunii iunie, o navă care se deplasa cu mare viteză a străbătut apele teritoriale ale Noii Anglii între Capul Nord şi Capul Sable, fiind mai insistent semnalată în dreptul portului Boston, după care a dispărut. Tot în luna iunie, în cea de-a doua jumătate a ei, un submersibil a manevrat în adîncurile lacului Kirdall din Kansas, după care a dispărut.

Totul ne îndreptăţeşte să credem că cele trei vehicule mai sus arătate au fost construite de acelaşi inventator, deşi s-ar putea ca de fapt să fie vorba de un singur aparat, capabil în egală măsură să circule pe uscat şi să navigheze pe mare, ca şi în adîncul mării.

Adresăm pe această cale numitului inventator, oricine ar fi el, o propunere în vederea achiziționării aparatului respectiv.

Invitîndu-l să iasă din anonimat, îl rugăm totodată să indice prețul de la care ar consimți să înceapă negocierile cu guvernul american și să trimită cît de curînd un răspuns la următoarea adresă: Palatul Poliției, Washington, districtul Columbia, Statele Unite ale Americii".

Așa glăsuia anunțul tipărit cu litere groase în ziare. Era mai mult ca sigur, deci, că foarte curînd avea să pice sub ochii celui în cauză, oriunde s-ar fi aflat el în momentul acela. Și, citindu-l, acesta nu putea să nu răspundă ori albă, ori neagră, deși ce motiv ar fi avut să nu accepte o asemenea ofertă?...

Nu ne mai rămînea, prin urmare, decît să așteptăm răspunsul lui.

E lesne de închipuit cît de aprig fu atîțată curiozitatea mulțimii. Din faptul dimineții și pînă seara, lumea se înghesuia, gălăgioasă și lacomă de noutăți, în fața palatului poliției, pîndind sosirea unei scrisori sau a unei telegrame. Reporterii nu se dezlipeau o clipă din loc. Cîtă cinste, dar și ce pleașcă ar fi fost pentru ziarul care ar fi publicat înaintea tuturor mult comentata știre!... Era doar vorba de aflat numele și situația necunoscutului dispărut fără urmă și dacă într-adevăr accepta să intre în tratative cu guvernul federației americane... Se înțelege de la sine că America era dispusă să nu se uite la bani. Nu se putea spune că duce lipsă de milioane și, la o adică, miliardarii ei erau gata să deschidă larg ușile caselor de fier veșnic pline!...

Trecu astfel o zi încheiată. O zi ce multor oameni, mai nerăbdători și mai nervoși din fire, li se va fi părut că ținuse mai mult de douăzeci și patru de ore și că orele la rîndul lor se lungiseră peste limita celor șaizeci de minute!

Nu sosise nici un răspuns, nici scrisoare, nici telegramă. Și nici în noaptea următoare. Și tot așa trei zile în șir!

Se întîmplă atunci ceea ce era de așteptat c-o să se întîmple. Cablogramele răspîndiseră în Europa vestea propunerilor americane, iar diferitele state de pe Vechiul Continent se găsiseră și ele dornice să profite de foloasele acestei invenții. De ce, așadar, nu i-ar face concurență, căutînd să intre în posesia unui aparat, de pe urma căruia se puteau obține avantaje atît de mari?... De ce să nu se arunce la rîndu-le în luptă, punînd milioanele lor la bătaie?...

Într-adevăr, marile puteri, Franța, Anglia, Rusia, Italia, Austria, Germania, se pregăteau să intre în acțiune. Numai țările mai mărunte nu se încumetau să se avînte într-o bătălie ce le-ar fi ruinat bugetul. Anunțuri, aidoma celor publicate în Statele Unite, apărură și în presa

europeană. Așa că, pînă la urmă, nu depindea decît de bunul plac al „șoferului" năzdrăvan ca să devină rivalul unor mari financiari ca Gould, Morgan, Astor, Vanderbilt sau Rothschild, din Franța, din Anglia sau din Austria!

Și cum personajul în cauză nu dădea nici un semn de viață, i se făcură propuneri categorice pentru a-l îndupleca să împrăștie misterul în care se învăluise. Lumea întreagă se transformă într-o piață publică, o bursă universală, în care se desfășurau cele mai fantastice licitații. De două ori pe zi se publicau cursurile care erau în necontenită creștere, mereu venind să se adauge alte milioane.

În cele din urmă, Statele Unite cîștigară lupta, în urma unei ședințe, rămasă de pomină, a Congresului, în care se votă suma de douăzeci de milioane de dolari, adică o sută de milioane de franci.

Ei bine, nu se găsi nici un singur cetățean american, din orice pătură a societății ar fi făcut parte, care să cîrtească împotriva unei asemenea risipe, considerînd că s-a mers prea departe, atît de mare preț se punea pe achiziționarea acestui miraculos mijloc de locomoție. Și-n primul rînd eu, care toată ziua îi tocam la ureche lui Grad, biata bătrînă, că oricum mașina „făcea mai mult decît atîta"!

Probabil însă că țările celelalte nu erau de aceeași părere, fiindcă ofertele lor se opriră mai jos de suma asta. Și, cum era de așteptat, concurența înfrîntă își vărsă focul, trăncănind verzi și uscate... Că inventatorul n-o să se dea niciodată în vileag... Că nici nu există... Și nici n-a existat vreodată... Că nu e decît un șarlatan de prima mînă... Dealtminteri, cine poate să știe dacă nu s-o fi dus de ripă cu mașină cu tot și-o fi zăcînd acum în fundul unei prăpăstii sau dacă marea nu-l va fi înghițit în adîncurile ei... Ziarele din Lumea Veche, care mai de care, scorneau la palavre cu nemiluita.

Din păcate însă timpul trecea. Nici o veste din partea omului nostru, nici măcar un rînd... Nu mai fusese nicăieri semnalat... Nimeni nu-l mai văzuse din ziua cînd dăduse o raită pe malul Lacului Superior!...

Dinspre partea mea, vă mărturisesc că, neștiind ce să mai cred pînă la urmă, începusem să deznădăjduiesc că istoria asta atît de ciudată va putea fi descîlcită cîndva.

Iată însă că în dimineața zilei de 15 iulie, în cutia poștală de la palatul poliției se găsi o scrisoare netimbrată.

După ce autoritățile luară cunoștință de cuprinsul ei, textul fu comunicat ziarelor din Washington, care se grăbiră să-l publice într-un număr special, împreună cu un facsimil după originalul respectiv.

Scrisoarea era formulată în felul următor:

Capitolul IX

A DOUA SCRISOARE

Pe bordul Năluci
15 iulie

Către Lumea Veche şi Lumea Nouă,

Singurul răspuns posibil la propunerile venite din partea diferitelor state europene, ca şi la cele făcute în ultimă instanţă de Statele Unite ale Americii, este cel de mai jos:

Vă spun categoric şi odată pentru totdeauna că nu mă interesează preţul oferit pentru cumpărarea aparatului construit de mine.

Invenţia aceasta n-o să fie, aşadar, nici franceză, nici germană, nici austriacă, nici rusă, nici engleză, nici americană.

Aparatul va rămîne proprietatea mea şi am să-l folosesc aşa cum voi socoti eu că-i mai bine.

Datorită lui am o putere nelimitată asupra lumii întregi şi nu există forţă omenească în măsură să-i ţină piept, în orişice împrejurări l-ar înfrunta.

Orice încercare de a-l captura e zadarnică. Nimeni nu poate şi nici nu va putea vreodată să se apropie de el. Iar răul pe care ar căuta cineva să mi-l facă, l-aş plăti cu vîrf şi îndesat.

Cît priveşte preţul ce mi s-a oferit, nu înseamnă nimic pentru mine şi n-am ce face cu el. Dealtminteri, cînd mi-ar veni gust să am milioane sau miliarde, n-aş avea decît să întind mîna ca să le culeg.

Aşadar, să ştie şi Vechiul şi Noul Continent că n-au nici un fel de putere asupra mea, pe cînd eu sînt perfect înarmat împotriva lor.

Închei această scrisoare, semnînd:

Stăpînul Lumii

Capitolul X

SCOS DE SUB SCUTUL LEGII

Aşa suna răspunsul adresat guvernului Statelor Unite şi depus la palatul poliţiei, fără să se fi recurs la serviciile poştei. Cît priveşte persoana care îl lăsase acolo, în noaptea de 14 spre 15 iulie, nimeni n-o zărise.

Cu toate acestea fuseseră destui curioşi care stătuseră de strajă, nerăbdători, în preajma palatului, de la scăpătatul soarelui şi pînă în

zorii zilei. Ce-i drept însă cum ar fi putut să-l vadă pe aducătorul scrisorii cu pricina — care era poate chiar autorul ei — furişîndu-se pe lîngă ziduri şi strecurînd-o în cutie?... Era întuneric beznă, o noapte cu lună nouă. Nu se zărea nimic de pe un trotuar pe altul.

După cum am mai spus, scrisoarea apăruse în facsimil în ziarele cărora autorităţile avuseseră grijă să le comunice din capul locului textul. Să nu vă închipuiţi însă că în primul moment se va fi gîndit cineva dintre cei ce-o citiseră:

„Trebuie să fie o glumă proaspăt făcută de cine ştie ce nătărău!"

Nu, asta era impresia pe care o avusesem eu cînd primisem, cu vreo cinci săptămîni mai înainte, scrisoarea trimisă de pe Great-Eyry. Dar, la drept vorbind, impresia asta mai dăinuia şi acum?... Nu cumva, între timp, chibzuind mai bine lucrurile, se modificase cît de cît?... În orice caz, nu mai eram chiar aşa sigur ca la început şi, în realitate, nu prea ştiam ce să cred.

Dealtfel, la Washington, ca în oricare alt punct de pe teritoriul Statelor Unite, părerea ce stăruia era cu totul alta. Ceea ce, în definitiv, era foarte firesc. Aşa că, dat fiind starea generală de spirit, dacă s-ar fi găsit cineva să susţină că mesajul respectiv nu trebuie luat în serios, mai toată lumea ar fi sărit să-i răspundă:

„Ba nu, aici nu poate fi vorba de mîna unui şarlatan... E scrisă chiar de inventatorul maşinii nălucă!"

Aşadar, datorită unei mentalităţi curioase — deşi, în fond, lesne de înţeles — ce prinsese rădăcini, pentru nimeni nu mai încăpea nici cea mai mică îndoială în privinţa asta. Toate întîmplările ciudate din ultimul timp, pentru care nu se găsea nici o cheie, aveau acum o explicaţie precisă.

Şi să vă spun în ce fel:

Dacă inventatorul dispăruse de o bucată de vreme, cu această nouă ispravă dădea iarăşi semne de viaţă... Nici vorbă deci să fi suferit vreun accident care-i pricinuise moartea, dimpotrivă, se pusese la adăpost într-un loc, pe care poliţia nu reuşise să-l descopere... Şi atunci se gîndise totuşi să răspundă la propunerile guvernului, scriind misiva de mai sus... Dar, în loc s-o fi pus la poştă, într-o localitate oarecare, de unde, firește, ar fi ajuns la adresa indicată, socotise cu cale să vină el însuşi s-o aducă în capitala Statelor Unite, depunînd-o cu mîna lui, aşa cum se arăta în comunicatul oficial, la palatul poliţiei.

Ei bine, dacă omul nostru se bizuise cumva că această nouă mărturie a existenţei sale va face oarecare vîlvă în cele două Lumi, dorinţa avea să i se împlinească mai mult chiar decît s-ar fi aşteptat. În ziua respectivă, milioane de oameni citiră şi recitiră ziarul şi nici unuia

dintre ei — ca să folosim expresia curentă — „nu-i veni să-şi creadă ochilor", deşi avea litera tipărită în faţă.

Scrisoarea pe care o cercetam mereu, cuvînt cu cuvînt, era scrisă cu trăsături apăsate. Fără îndoială că un grafolog ar fi deslușit în rîndurile aşternute pe hîrtie mărturiile unui temperament impulsiv, ale unui caracter mai colţuros.

Deodată îmi scăpă un strigăt, pe care din fericire Grad nu-l auzi. Cum de nu observasem mai curînd asemănarea dintre scrisul ce-l aveam sub ochi şi felul cum erau însăilate literele în scrisoarea venită din Morganton?

Şi pe urmă — o coincidenţă şi mai semnificativă — majusculele ce ţineau loc de semnătură nu erau chiar iniţialele cuvintelor „Stăpînul Lumii"? Iar mesajul în chestiune unde fusese scris?... Pe bordul *Năluciii*... Numele acesta nu putea fi decît al aparatului cu triplă întrebuinţare, aflat sub comanda misteriosului căpitan!...

Aşadar, rîndurile de faţă erau aşternute de aceeaşi mînă care mă ameninţa cu străşnicie, în prima scrisoare, în cazul cînd m-aş fi încumetat să reînnoiesc tentativa de pe Great-Eyry!...

Mă ridicai să iau din sertarul biroului misiva din 13 iunie pe care o pusei alături de facsimilul publicat în ziare... Nu mai încăpea nici o îndoială! Acelaşi scris curios, dovadă că mîna era aceeaşi!

Îmi pusei deci creierul sub teasc, căutînd să stabilesc consecinţele similitudinii, pe care deocamdată numai eu o cunoşteam, scrisului din cele două mesaje, care fără doar şi poate fuseseră trimise de comandantul *Năluciii* — vajnic nume, dar pe deplin meritat!...

Aşa stînd lucrurile, mă întrebam dacă nu cumva această coincidenţă nu mi-ar îngădui să reîncep cercetările în condiţii mai puţin îndoielnice?... Şi dacă nu cumva de astă dată vom reuşi să trimitem agenţii noştri pe nişte urme mai sigure, care să-i ducă la ţintă?...

Şi, în sfîrşit, ce legătură putea să existe între *Năluca* şi Great-Eyry; ce raporturi se puteau stabili între fenomenele petrecute în Munţii Albaştri şi nu mai puţin fenomenalele apariţii ale maşinii năzdrăvane?

Făcui ceea ce trebuia să fac în cazul de faţă şi, cu scrisoarea în buzunar, o pornii în grabă spre palatul poliţiei.

Mă interesai dacă domnul Ward era la dînsul în birou. Răspunsul fiind afirmativ, mă dusei întins acolo, ciocănii în uşă ceva mai tăricel, poate, decît s-ar fi cuvenit şi, auzind „intră!" dădui buzna înăuntru şi mă oprii gîfîind în faţa şefului meu.

Domnul Ward tocmai avea înaintea ochilor scrisoarea publicată în ziare, nu facsimilul, ci originalul însuşi depus la poliţie, în cutia de la intrare.

— Ai aflat ceva, Strock?...

— Vedeți și dumneavoastră, domnule Ward!

Scosesem din buzunar scrisoarea cu inițialele.

Domnul Ward o luă în mînă, se uită la ea și, înainte de a se apuca s-o citească, mă întrebă:

— Ce-i asta?

— O scrisoare semnată cu inițiale, după cum vă puteți da seama...

— Și de unde a fost trimisă?

— De la oficiul din Morganton, din Carolina de Nord...

— Cînd ai primit-o?...

— La 13 iunie... E aproape o lună...

— Și ce-ai crezut la început, cînd ai primit-o?...

— Că, probabil, e o glumă proastă...

— Dar... acum... Strock?

— Cred exact ceea ce o să credeți și dumneavostră, cu siguranță, domnule, după ce veți afla ce cuprinde.

Șeful meu luă din nou în mînă scrisoarea și o citi pînă la capăt.

— Văd că-i semnată cu niște inițiale... observă dînsul.

— Da, domnule Ward, inițiale care se întîmplă să fie chiar ale cuvintelor „Stăpînul Lumii" din facsimilul...

— Am aici originalul, îmi răspunse domnul Ward, ridicîndu-se de la birou.

— E limpede ca lumina zilei, adăugai eu, că ambele scrisori sînt ticluite de aceeași persoană...

— De aceeași, Strock...

— Vedeți cu cîtă strășnicie mă amenință, domnule Ward, în cazul cînd aș încerca din nou să pătrund în văgăuna de pe Great-Eyry...

— Da... te amenință cu moartea!... Dar ia spune-mi, Strock, e o lună de cînd ai primit scrisoarea asta... De ce nu mi-ai arătat-o pînă acum?

— Pentru că nu i-am dat nici un fel de importanță... Azi, însă, cînd am citit-o pe astălaltă, trimisă de pe *Năluca*, vrînd, nevrînd, a trebuit s-o iau în serios...

— Și foarte bine ai făcut, Strock. Faptul mi se pare că atîrnă greu în balanță și chiar mă întreb dacă nu e cumva de natură să ne îndrepte pe urmele acestui individ curios...

— Și eu mi-am pus aceeași întrebare, domnule Ward...

— Numai că... Nu-mi dau seama ce legătură poate să fie între *Năluca* asta și Great-Eyry?

— N-aș ști să vă spun și nici nu mă taie capul...

— Nu există decît o singură explicație, continuă domnul Ward, ce-i drept destul de fragilă, ca să nu zic chiar imposibilă...

— Care?

— Poate că, cine ştie, acolo, pe Great-Eyry, inventatorul va fi găsit un loc mai ferit unde să-şi adăpostească ustensilele...

— Asta ar fi culmea!... exclamai eu. Şi cum face ca să intre... ori să iasă de acolo?... După cîte mi-am dat seama cu ochii mei, domnule Ward, explicaţia dumneavoastră nu poate sta în picioare...

— Doar dacă nu cumva, Strock...

— Doar dacă?... îl îngînai eu.

— Dacă nu cumva aparatul construit de măria sa Stăpînul Lumii n-o fi avînd şi aripi care-i permit să-şi ia zborul spre adăpostul de pe Great-Eyry!...

La gîndul că *Năluca* s-ar putea întrece în zbor cu vulturii şi cu pajurele, nu mă putui împiedica să nu-mi dau în vileag, printr-un gest brusc, neîncrederea şi, bineînţeles, domnul Ward nu mai stărui asupra acestei presupuneri.

Dealtminteri, se aplecase din nou asupra celor două scrisori pe care le compara între ele, examinînd îndeaproape cu o mică lupă trăsăturile literelor, pentru a constata deplina lor similitudine. Nu numai mîna, ci chiar şi peniţa care le aşternuse pe hîrtie fusese aceeaşi... Şi pe urmă corelaţia dintre iniţialele din primul mesaj şi „Stăpînul Lumii" din cel de-al doilea.

După ce stătu pe gînduri cîteva clipe, domnul Ward îmi spuse:

— Scrisoarea dumitale, Strock, rămîne la mine. Acuma, într-adevăr, îmi vine să cred că ţi-e hărăzit să joci un rol destul de important în dezlegarea acestui caz atît de ciudat... Sau, mai bine-zis, acestor două cazuri!... Ce legătură poate fi între ele, zău dacă ştiu, totuşi cred că trebuia să existe o legătură... Şi fiindc-ai fost amestecat prima oară, n-ar fi de mirare să ai un amestec şi în problema de faţă...

— E tocmai ceea ce doresc şi eu, domnule Ward, şi să nu vă miraţi că auziţi asta din gura unui om curios...

— Ca dumneata, Strock!... Prea bine, aşa că nu pot decît să-ţi spun încă o dată: fii gata s-o porneşti la primul semnal.

Părăsii deci palatul poliţiei cu sentimentul că în scurtă vreme se va face iarăşi apel la serviciile mele, în care caz domnul Ward se putea bizui că agenţii mei şi cu mine, în mai puţin de un ceas, vom fi pe drum.

Între timp, spiritele erau tot mai agitate în urma refuzului cu care căpitanul *Nălucii* întîmpinase propunerea guvernului american. Opinia publică cerea să se ia măsuri, de asta îşi da seama toată lumea, atît la Casa Albă cît şi la minister... La drept vorbind însă cum, în ce fel?... De unde să-l scoţi pe Stăpînul Lumii şi, presupunînd chiar că ar fi ieşit din nou la iveală, cum să poţi pune mîna pe el?... Erau

atîtea lucruri inexplicabile în toate împrejurările în care se arătase! Că maşina construită de el era capabilă să atingă o viteză uluitoare, nu mai încăpea nici o îndoială. Dar în ce mod reuşise să pătrundă în lacul Kirdall, care nu avea nici un fel de comunicaţie cu vreo altă întindere de apă, şi cum ieşise de acolo? Ultima oară fusese semnalată apariţia ei la suprafaţa Lacului Superior, după cum am mai spus, fără ca s-o fi zărit cineva măcar într-un singur punct, pe parcursul de opt sute de mile dintre cele două lacuri!...

Într-adevăr, straşnică încurcătură şi ce de ciudăţenii ce nu puteau fi lămurite! Un motiv mai mult ca să se meargă pînă în pînzele albe... Din moment ce milioanele nu avuseseră nici o trecere, nu mai rămînea decît să se recurgă la forţă... Nici inventatorul şi nici invenţia lui, aşa cum declarase el însuşi, nu erau de vînzare, şi toată lumea ştia cu cîtă aroganţă îşi exprimase refuzul şi pe ce ton ameninţător!... Prea bine! De azi înainte avea să fie socotit în rînd cu răufăcătorii şi orice măsură s-ar fi luat împotriva lui, pentru a-l împiedica să pricinuiască vreun rău, toate mijloacele erau legitime... Era într-adevăr necesar pentru siguranţa cetăţenilor, şi nu numai a celor de pe continentul american, dar a tuturor locuitorilor de pe glob... Cît priveşte bănuiala că şi-ar fi găsit sfîrşitul într-o catastrofă, nu mai avea nici un temei, de cînd cu faimoasa scrisoare din 15 iulie. Omul trăia, era teafăr, sănătos, constituind un pericol public, un pericol de fiece clipă!...

Sub influenţa acestor opinii, guvernul publică în ziare anunţul următor:

„Deoarece comandantul Nălucii *refuză orice tratative pentru cesionarea secretului său, cu toate milioanele ce i s-au oferit în schimb, deoarece modul în care înţelege să folosească invenţia lui constituie un pericol împotriva căruia nu avem nici o posibilitate de a ne apăra, numitul comandant este scos de sub scutul legii. Orice măsuri luate cu scopul de a distruge atît aparatul, cît şi pe inventator sînt dinainte autorizate".*

Era o adevărată declaraţie de război, un război necruţător împotriva acestui Stăpîn al Lumii, care se bizuia chiar atît de mult pe forţele lui, încît îşi îngăduia să înfrunte o naţiune întreagă, naţiunea americană!

Începînd din ziua respectivă, premii de o valoare considerabilă erau făgăduite oricui avea să descopere ascunzişul periculosului individ, oricui ar fi reuşit să-l prindă, oricui ar fi descotorosit teritoriul ţării de prezenţa lui.

Aşa se înfăţişa situaţia în cea de-a doua jumătate a lunii iulie. Chibzuind însă bine lucrurile, ce altă concluzie se putea trage decît că numai întîmplarea era în măsură să găsească o ieşire din acest impas? Nu trebuia oare, înainte de toate, ca individul în cauză „scos de sub

scutul legii" să iasă iar la iveală în cutare sau cutare loc, să fie zărit şi semnalat de cineva, nu trebuia, de asemenea, ca împrejurările să fie de aşa fel, încît să înlesnească arestarea lui?... Căci, vezi bine, aparatul nu putea fi capturat atîta timp cît ar fi circulat în chip de automobil pe uscat, în chip de vapor pe mare sau ca submarin pe sub apă! Sigur că nu! Trebuia surprins fără veste, înainte de a fi apucat s-o şteargă din loc, dispărînd fără urmă datorită vitezei lui, pe care nu reuşea s-o atingă nici un alt mijloc de locomoţie din cîte se cunoşteau.

Eram deci tot timpul pe picior de plecare, aşteptînd doar un ordin din partea domnului Ward ca s-o pornesc la drum împreună cu agenţii mei. Ordinul însă nu mai sosea, şi pe bună dreptate, dat fiind că cel pe care-l viza nu voia deloc să se arate la faţă.

Luna iulie se apropia de sfîrşit. Ziarele încă mai discutau subiectul acesta, despre care aveau mereu ceva de împărtăşit cititorilor. Cînd şi cînd soseau informaţii proaspete, ce aţîţau peste măsură curiozitatea mulţimii. Mereu erau indicate alte făgaşuri.

În fond însă nimic serios. Telegramele se încrucişau în zbor, de la un capăt la altul al ţării, contrazicîndu-se şi anulîndu-se reciproc. Se înţelege de la sine, dealtfel, că momeala unor premii colosale trebuia să dea naştere la tot felul de erori, unele săvîrşite cu cele mai bune intenţii. Într-o zi era semnalat nu ştiu unde un vehicul care trecuse ca o trombă... Într-altă zi, un vapor care răsărise la suprafaţa unuia din nenumăratele lacuri ale Americii... Pe urmă, un submersibil care manevra în apropiere de litoral... De fapt, toate nu erau decît rodul imaginaţiei înfierbîntate a unor oameni surescitaţi şi, în acelaşi timp, înspăimîntaţi, care aveau tot felul de năluciri, privind lucrurile prin lentila măritoare a premiilor!...

În sfîrşit, în ziua de 29 iulie, şeful meu îmi trimise vorbă să trec de urgenţă pe la birou.

Douăzeci de minute mai apoi ne aflam faţă-n faţă.

— Pînă-ntr-o oră trebuie să pleci, Strock... mă încunoştiinţă dînsul.

— Unde?

— La Toledo.

— L-a văzut cineva?

— Da... O să capeţi acolo informaţii.

— Peste un ceas, agenţii mei şi cu mine vom fi pe drum.

— Bine, Strock, şi de astă dată îţi ordon categoric...

— Ordonaţi, domnule Ward.

— Să reuşeşti, Strock!... Să reuşeşti!

Capitolul XI

ÎN EXPEDIȚIE

Așadar, căpitanul-nălucă fusese iar semnalat într-un punct de pe teritoriul Statelor Unite. Nici prin gînd nu-i trecuse să dea o raită pe șoselele sau prin mările europene. Și cu toate că nu i-ar fi trebuit nici patru zile ca să traverseze Atlanticul, nu catadicsise s-o facă... Să-și fi statornicit, oare, cîmpul de experiență numai pe pămîntul Americii, de unde se putea trage concluzia că și el era american de origine?

Să nu vă miraţi dacă insist atît asupra faptului că submersibilul ar fi putut desigur să străbată cu înlesnire noianul de apă ce desparte Noul Continent de coastele Vechiului Continent. Fără a mai pune la socoteală că viteza cu care se deplasa îi îngăduia să facă o călătorie de scurtă durată în comparaţie cu posibilităţile de deplasare ale celor mai rapide pacheboturi ale Angliei, Franţei sau Germaniei, nu avea să se teamă, în definitiv, de nici unul din neajunsurile pricinuite de furtunile ce bîntuie în largul oceanului. Hula marină, bunăoară, era aproape inexistentă pentru el, fiindcă în orice clipă putea părăsi foarte simplu suprafaţa apei, ca să găsească o zonă de calm absolut, la o adîncime de aproximativ douăzeci de picioare.

Cert este însă că nu încercase să treacă Atlanticul şi în ipoteza că am fi reuşit să-l capturăm, treaba asta nu putea să se întîmple decît în Ohio, deoarece oraşul Toledo se afla în cuprinsul acestui stat.

Dealtminteri, secretul fusese păstrat cu străşnicie, nefiind cunoscut decît la palatul poliţiei şi de agentul care transmisese ştirea şi cu care urma să intru în legătură. Nici un ziar nu apucase să prindă din zbor o veste pe care cu siguranţă ar fi plătit-o cu bani buni. Nu trebuia cu nici un chip să fie dată în vileag pînă ce expediţia noastră nu-şi va fi atins ţelul. Firește că nici eu şi nici însoţitorii mei n-am fi suflat un cuvînt.

Agentul spre care fusesem îndrumat cu un mandat din partea domnului Ward se numea Arthur Wells şi mă aştepta la Toledo.

După cum se ştie, ne făcusem de o bucată de vreme pregătirile de plecare. Tot bagajul nostru era alcătuit din trei valize destul de uşoare, în eventualitatea că am fi fost nevoiţi să lipsim un timp mai îndelungat. John Hart şi Nab Walker avuseseră grijă să se înarmeze cu cîte un revolver portativ. Mă grăbii deci să-i imit. Cine ştie dacă, la un moment dat, nu eram obligaţi să trecem la atac sau să ne apărăm?...

Oraşul Toledo se află aşezat pe malul lacului Erie, la extremitatea dinspre Ohio, acolo unde apele lui încep a scălda hotarul nordic al

statului respectiv. În timpul nopții, rapidul, în care ni se reținuseră trei locuri, străbătu West Virginia și Ohio. Și, fără să fi suferit nici cea mai mică întîrziere, la orele opt dimineața, locomotiva se oprea în gara Toledo.

Arthur Wells ne aștepta pe peron. Înștiințat din vreme de sosirea inspectorului principal Strock, fusese nerăbdător, după cum îmi mărturisi, să intre cît mai degrabă în legătură cu mine, adică tocmai ceea ce doream și eu.

Abia apucasem să cobor din vagon și, văzîndu-l cum rătăcea cu privirile din călător în călător, îmi dădui seama că trebuie să fie omul meu.

Mă îndreptai deci spre el.

— Domnul Wells?... întrebai eu.

— Domnul Strock?...

— Da, eu.

— La dispoziția dumneavoastră... adăugă domnul Wells.

— E nevoie cumva să rămînem cîteva ceasuri la Toledo?... întrebai în continuare.

— Nu, dacă-mi permiteți, domnule Strock... În fața gării așteaptă un brec tras de doi telegari sprinteni; ar trebui, cred, să plecăm chiar acum, dacă vrem să ajungem la fața locului pînă nu se înserează.

— Bine, mergem atunci cu dumneata, îi răspunsei, făcîndu-le semn celor doi agenți să ne urmeze. E departe?

— Vreo douăzeci de mile...

— Și cum se numește locul?

— E vorba de golful Black-Rock.

Dar, cu toate că trebuia să punem cît mai curînd piciorul pe țărmul acestui golf, socotirăm de cuviință să căutăm un hotel unde să ne lăsăm valizele.

Într-un oraș cu o sută treizeci de mii de locuitori, găsirăm destul de ușor ceea ce ne trebuia, mulțumită domnului Wells.

Trăsura ne duse la White-Hotel și, după ce luarăm ceva în gură, la orele zece o și pornirăm la drum.

Brecul avea patru locuri, în afară de cel pe care-l ocupa vizitiul. Merindele, puse la păstrare în lada trăsurii, ne puteau ajunge la nevoie pentru cîteva zile.

Țărmul micului golf Black-Rock, cu desăvîrșire pustiu, deoarece nici țăranii din împrejurimi și nici pescarii nu obișnuiau să vină prin partea locului, nu ne putea oferi nici cea mai modestă ospitalitate. Nici han în care să ne astîmpărăm foamea, nici cameră în care să ne odihnim. Și ne aflam chiar în toiul căldurilor estivale, în luna iulie, tocmai cînd soarele dogorește mai tare. În ceea ce privea climatul, deci, nu trebuia să ne speriem dacă am fi fost cumva nevoiți să petrecem o noapte sau două sub cerul liber.

Mai mult ca sigur însă că, în cazul cînd încercarea noastră era sortită izbînzii, în cîteva ceasuri totul era terminat. Sau, prins pe nepusă masă, căpitanul *Nălucii* nu mai apuca să scape cu fuga, sau îşi şi luase tălpăşiţa şi atunci trebuia să ne lăsăm păgubaşi, fiindcă nu mai puteam trage nădejde să-l arestăm.

Arthur Wells, om la vreo patruzeci de ani, era unul din cei mai capabili agenţi ai poliţiei Statelor Unite. Vinjos, îndrăzneţ, plin de iniţiativă şi cu sînge rece, îşi dovedise în repetate rînduri destoinicia, uneori punîndu-şi în primejdie viaţa. Wells se bucura de toată încrederea şefilor săi, care puneau mare preţ pe serviciile lui. Venise cu o misiune la Toledo, pentru o pricină cu totul diferită, cînd întîmplarea îl pusese pe urmele *Nălucii*.

Sub biciul vizitiului, brecul înainta cu repeziciune pe ţărmul lacului Erie, în direcţia sud-vest, spre extremitatea acestuia. Desfăşurat ca o pînză, lacul este situat între teritoriul canadian şi statele Ohio, Pennsylvania şi New York. Şi cred că nu-i de prisos, pentru cele ce urmează, să arăt poziţia geografică, adîncimea şi întinderea lui, precum şi apele curgătoare ce-l alimentează, ca şi canalele prin care îşi revarsă surplusul.

Lacul Erie are o suprafaţă de douăzeci şi patru de mii şapte sute şaizeci şi opt de kilometri în cap. Dată fiind altitudinea la care se află, suprafaţa lui este cu aproape şase sute de picioare deasupra nivelului mării. Comunică, în partea de nord-vest, cu lacul Huron şi cu lacul Saint-Clair, ale căror ape le primeşte, şi cu rîul Detroit ce se varsă în el. În afară de aceştia, mai are o serie de afluenţi mai puţin importanţi ca Rocky, Guyahoga, Black-River. La rîndul său, lacul Erie se varsă, la nord-est, în lacul Ontario, prin intermediul rîului Niagara cu vestitele lui cataracte.

Cea mai mare adîncime stabilită prin sondajele efectuate în lacul Erie este de o sută treizeci şi cinci de picioare. Vă daţi seama deci ce noian de apă trebuie să fie acolo. În definitiv, ne aflam într-o regiune unică în felul ei, regiunea măreţelor lacuri ce se ţin lanţ la graniţa dintre teritoriul canadian şi Statele Unite ale Americii.

Cu toate că prin aceste ţinuturi trece paralela patruzeci, clima este deosebit de aspră în timpul iernii şi curenţii de aer din zona arctică, neavînd de înfruntat nici un obstacol în cale, bîntuie cu o putere năprasnică. Aşadar, nu trebuie să vă miraţi dacă am să vă spun că, în fiecare an, începînd din noiembrie şi pînă în aprilie, anul următor, lacul Erie este îngheţat tun pe toată suprafaţa lui.[1]

---

[1] La 12 aprilie 1867, autorul se găsea la Buffalo şi lacul Erie era complet îngheţat la suprafaţă (n. a.).

Cele mai importante orașe situate pe țărmurile acestui lac uriaș sînt: Buffalo, pe teritoriul statului New York, și Toledo, primul în partea de est, celălalt la extremitatea lui apuseană, apoi la sud, Cleveland și Sandusky, ambele pe teritoriul statului Ohio. În afară de acestea, pe malurile lui s-au înfiripat o seamă de așezări mai puțin însemnate, tîrguri mai mici sau sate. De aceea, există o activitate comercială destul de intensă pe aceste meleaguri, traficul anual pe lacul Erie ridicîndu-se, potrivit aprecierilor făcute, la nu mai puțin de două milioane două sute de mii de dolari.

Drumul pe care mergea brecul era plin de cotituri, șerpuind de-a lungul sinuozităților țărmului dantelat.

În timp ce vizitiul zorea caii, mînîndu-i la trap, din vorbă în vorbă, ajunsei să aflu din gura lui Arthur Wells faptele ce prilejuiseră telegrama trimisă poliției din Washington.

Cu patruzeci și opt de ore în urmă, adică în după-amiaza zilei de 27 iulie, Wells se îndrepta călare spre un mic tîrgușor, anume Hearly, și pe drum, la o distanță de vreo cinci mile de locul unde ne aflam, în timp ce trecea printr-un crîng, observase un submarin care se ridica la suprafața lacului. Strunise calul, descălecase și, dîndu-se după un hățiș, putuse să vadă cu ochii lui submarinul înaintînd spre țărmul golfului Black-Rock, pentru a se opri în cele din urmă. Vasul, ce ieșise tocmai din apă și acostase, să fi fost cumva însuși vaporul nălucă, cel ce se arătase cîndva în dreptul portului Boston, cel ce își manifestase mai apoi prezența în lacul Kirdall?...

În clipa cînd submersibilul ajunsese la poalele stîncilor, doi oameni săriseră pe țărm. Unul din ei n-o fi fost chiar Stăpînul Lumii, despre care nu se mai auzise nimic în ultimul timp, de cînd fusese semnalat pe Lacul Superior, iar submersibilul ce răsărise din adîncul lacului Erie, însăși misterioasa *Nălucă?*...

— Eram singur, îmi explică Wells. Singur la marginea golfului... Dacă ați fi fost și dumneavoastră, domnule Strock, împreună cu agenții, am fi putut încerca, așa, patru contra doi, să dăm lovitura și să-i umflăm pe cei doi pasageri, pînă nu apucau să se îmbarce iar și s-o ia la sănătoasa...

— Mai încape vorbă? îi răspunsei. Dar nu mai era nimeni altcineva pe bord?... N-are a face, să-i fi prins numai pe ăștia doi, poate c-am fi ajuns să știm în sfîrșit ce hram poartă...

— Mai ales, adăugă Wels, dacă unul din ei era într-adevăr căpitanul *Năluciî*...

— Singurul lucru de care mă tem însă, Wells, este ca nu cumva submarinul, oricare ar fi el, să fi părăsit, în lipsa dumitale, golful...

— Asta o s-o ştim abia peste cîteva ceasuri. Poate că s-o îndura Cerul să-l găsim tot acolo!... Şi atunci, la noapte, cînd s-o întuneca...

— Dar dumneata ce-ai făcut? îl descusui eu. N-ai rămas pînă seara în cring?

— Nu!... Am plecat pe la cinci şi-n aceeaşi seară eram la Toledo, de unde am trimis imediat o telegramă la Washington...

— Şi ieri ai pornit-o din nou spre golful Black-Rock?...

— Da.

— Submarinul era tot acolo?...

— În acelaşi loc.

— Şi cei doi pasageri?...

— Şi cei doi pasageri... Trebuie să fi păţit ceva, bănuiesc, de-au venit aici, în cotlonul ăsta pustiu, vreo stricăciune care trebuia reparată.

— Probabil, încuviinţai eu. Cine ştie ce s-o fi stricat de n-au putut să ajungă pînă la bîrlogul lor... Numai de-ar fi aşa!...

— Aşa trebuie să fie, vă spun eu, fiindcă o parte din ţalabalîcul de pe vas a fost cărat pe uscat şi, după cîte am putut să observ fără să le dau de bănuit, îmi făcea impresia că se lucra pe bord...

— Cine lucra, numai indivizii aceia doi?

— Numai ei.

— Şi totuşi, îi răspunsei, crezi dumneata că-i posibil să manevrezi cu un echipaj de două persoane un aparat care merge cu asemenea viteză şi care cînd e vapor, cînd automobil, cînd submarin?...

— Nu cred, domnule Strock... Dar ce pot să fac dacă în ziua aceea n-am văzut nici un alt om, în afară de cei doi din ajun. De cîteva ori au venit pînă în crîngul unde stăteam la pîndă, să taie nişte crengi ca să facă foc pe prundiş. E un loc atît de pustiu, încît nu visau să dea ochi cu nimeni.

— Spune-mi, i-ai putea recunoaşte?

— Ba bine că nu! Unul e de talie mijlocie, solid, cu o figură aspră, bărbos... celălalt mai mărunţel, scund şi gras... Pe la cinci am plecat iar, la fel ca-n ajun. Cum am sosit la Toledo mi s-a înmînat telegrama prin care domnul Ward mă înştiinţa că veniţi şi m-am dus la gară să v-aştept.

Un lucru era sigur deci: de treizeci şi şase de ore submersibilul poposise în golful Black-Rock, probabil în vederea unor reparaţii absolut necesare şi, dacă aveam un dram de noroc, se putea să-l găsim tot acolo. Cît priveşte faptul că *Năluca* cutreiera acum lacul Erie, explicaţia era foarte simplă, aşa cum şi eu şi Arthur Wells recunoscurăm de comun acord. Ultima oară aparatul fusese observat la suprafaţa Lacului Superior. Iar distanţa dintre acesta din urmă şi lacul Erie putea fi parcursă fie pe uscat, prin reţeaua rutieră din Michigan,

pe una din șoselele ce duc spre țărmul occidental al lacului Erie, fie pe apă, mergînd pe Detroit-River în sus, ba poate chiar și pe sub apă. Totuși, trecerea lui nu fusese nicăieri semnalată, pe una ori alta din aceste șosele, deși locul era supravegheat de poliție cu tot atîta seriozitate ca orice altă porțiune din teritoriul american. Nu mai rămînea, așadar, decît ipoteza că, între timp, automobilul se transformase fie în vapor, fie în submarin, și în aceste condiții, căpitanul de vas împreună cu însoțitorii lui puteau foarte lesne să ajungă, fără să atragă atenția, în largul lacului Erie.

Și acum, dacă între timp *Năluca* părăsise golful sau dacă s-ar întîmpla s-o șteargă chiar de sub nasul nostru, tocmai cînd ne pregătisem s-o capturăm, însemna că partida era definitiv pierdută?... N-aș fi putut s-o spun. În orice caz ar fi fost serios compromisă.

Știam totuși că, în momentul acela, în portul Buffalo, la capătul lacului Erie, se aflau două distrugătoare. Domnul Ward avusese grijă să mă încunoștiințeze de lucrul acesta, înainte de plecarea mea din Washington. La nevoie, printr-o telegramă adresată comandanților, distrugătoarele puteau fi trimise pe urmele *Năluciі*. Dată fiind însă iuțeala cu care mergea, cine s-ar fi putut bizui s-o prindă din urmă sau, dacă s-ar fi preschimbat pe loc într-un submarin, cum mai puteai oare să-i vii de hac, în adîncul lacului Erie, unde probabil ar fi căutat imediat să se pună la adăpost?... Arthur Wells era și el de acord că, în asemenea condiții, lupta nu putea fi decît inegală și că distrugătoarele nu aveau prea mulți sorți de izbîndă. Dacă, așadar, în noaptea următoare nu reușeam să facem nimic, însemna că expediția dăduse greș!

Wells îmi spusese că golful Black-Rock era un loc singuratic, pe unde rar întîlneai picior de om. Pînă și drumul ce leagă Toledo cu tîrgușorul Hearley, aflat la o depărtare de cîteva mile, îl ocolea, trecînd mai pe departe. Așa că, în clipa cînd va fi ajuns în dreptul golfului, brecul nostru nu putea fi zărit de pe țărm. Și cînd va fi sosit la liziera pădurii ce acoperea privelișteа lacului, putea foarte ușor să se tragă la umbra copacilor. Iar de acolo, după căderea nopții, mă gîndeam să merg, împreună cu însoțitorii mei, să ne așezăm la pîndă la marginea cealaltă, dinspre lac, a pădurii, de unde puteam observa cu ușurință tot ce se întîmpla în cuprinsul golfului.

Wells cunoștea, dealtfel, destul de bine locurile. Fusese de cîteva ori pe aici, de cînd se afla în Toledo. Împresurat de stînci abrupte, cu pereții aproape verticali, de care se spărgeau valurile, golful avea pe tot perimetrul o adîncime de treizeci de picioare.

Năluca putea deci să acosteze, fie în stare de imersiune, fie la suprafața apei. În vreo două, trei locuri numai, unde făcea cîte o gușă, țărmul se contopea cu fîșia de prundiș ce se întindea pînă la poalele sihlei, pe o lungime de vreo două sau trei sute de picioare.

Era şapte seara cînd brecul nostru, după un popas la jumătatea drumului, ajunse, în sfîrşit, la liziera pădurii. Cum nu se întunecase bine afară, nu puteam deocamdată să ne apropiem de ţărm, chiar ferindu-ne pe după copaci. Ar fi însemnat să ne dăm de gol şi, în cazul cînd aparatul mai era tot acolo, în doi timpi şi trei mişcări, ar fi dispărut în larg, bineînţeles, cu condiţia ca între timp reparaţiile să fi fost terminate.

— Rămînem aici?... îl întrebai pe Wells, văzînd că brecul se oprise în buza pădurii...

— Nu, domnule Strock! îmi răspunse agentul. E mai bine să ne aşezăm tabăra în pădure. Aşa putem fi siguri că n-au să prindă de veste...

— Şi crezi că trăsura poate răzbate printre copacii ăştia?...

— Poate, cum să nu, mă linişti Wells. Am cutreierat dumbrava în lung şi-n lat. Mai încolo, la vreo cinci, şase sute de paşi, se deschide un luminiş unde caii găsesc iarbă de păscut... Cînd o fi destul de întuneric afară, o să coborîm pe prund, pînă la poalele stîncilor ce mărginesc golful.

Nu-mi rămînea altceva de făcut decît să-i urmez sfatul.

Intrarăm deci cu toţii în pădure. Caii fură purtaţi de căpăstru, în timp ce însoţitorii mei şi cu mine mergeam pe jos.

Pinii maritimi, stejarii cu frunze persistente, chiparoşii creşteau la întîmplare, în pîlcuri sau răzleţi, în desiş. Pe jos se întindea un covor gros de ierburi şi de frunze uscate. Coroanele înalte ale copacilor se întreţeseau atît de strîns, încît ultimele raze ale soarelui ce stătea să asfinţească nu izbuteau să răzbată prin ele. Nu se vedea nici urmă de drum, nici firicel de cărare. Cu toate astea, deşi poticnindu-se de cîteva ori, brecul ajunse în mai puţin de zece minute la adăpost.

Încercuită de arbori înalţi, poiana se întindea ca o tipsie ovală, aşternută cu verdeaţă. Lumina nu amurgise încă şi umbrele nopţii aveau să coboare abia peste un ceas. Ne mai rămînea timp să ne pregătim pentru popas şi să ne odihnim un pic, după o călătorie destul de obositoare, pe un drum plin de hîrtoape.

Bineînţeles, cu toţii ardeam de nerăbdare să dăm tîrcoale golfului, ca să vedem cu ochii noştri dacă *Năluca* se afla tot acolo... Prudenţa însă ne ţinu în frîu. Încă puţină răbdare şi, ocrotiţi de negura nopţii, puteam coborî pe ţărm, fără să bage nimeni de seamă. Cel puţin asta era părerea lui Wells şi socotii mai cuminte să-i dau ascultare.

Caii, deshămaţi şi lăsaţi să pască slobozi în poiană, aveau să rămînă în paza vizitiului. După ce deschiseră lădiţa brecului, John Hart şi Nab Walker se apucară să scoată merindele, pe care le întinseră pe iarbă la rădăcina unui copac falnic, un chiparos de toată frumuseţea,

ce-mi amintea de esențele forestiere întîlnite în apropiere de Morganton și de Pleasant-Garden. Eram flămînzi și însetați. Aveam însă mîncare și băutură din belșug. Pe urmă, ca să ne treacă timpul mai repede, aprinserăm pipele.

În adîncul pădurii domnea o liniște desăvîrșită. Se stinsese și ultimul ciripit de pasăre. Odată cu înserarea, briza începea să se domolească încetul cu încetul și frunzele abia fremătau pe crengile din vîrful copacilor. Îndată după scăpătatul soarelui, cerul prinse a se întuneca văzînd cu ochii.

Mă uitai la ceas. Era opt și jumătate.

— Ar fi timpul, Wells...

— Cînd vreți dumneavoastră, domnule Strock.

— S-o pornim atunci.

I se puse în vedere vizitiului ca, în absența noastră, să nu lase caii să se depărteze de poiană.

Wells o porni înainte. Eu după el, urmat de John Hart și Nab Walker. Era întuneric beznă și cu mare greutate am fi nimerit drumul dacă nu l-am fi avut pe Wells călăuză.

În sfîrșit, am ajuns la liziera pădurii. În fața noastră se întinde prundișul scăldat de apele golfului Black-Rock.

E o liniște desăvîrșită, totul în jur e pustiu. Putem, așadar, să ne încumetăm a păși mai departe fără teamă. Dacă într-adevăr *Năluca* a rămas pe loc, înseamnă că-i ancorată după stînci. Dar o mai fi oare și acum tot acolo?... Asta-i întrebarea, unica întrebare, și, simțind că se apropie deznodămîntul acestei istorii urmărite cu atîta înfrigurare, trebuie să mărturisesc că inima îmi bate ceva mai tare în piept.

Wells ne face semn să înaintăm... Prundișul scrîșnește sub picioare... Nu avem de mers decît două sute de pași, treabă de cîteva minute, și iată-ne la gura uneia din strîmtorile ce dau spre lac...

Nimic... Absolut nimic!... Locul în care Wells știa că se afla, cu douăzeci și patru de ore în urmă, *Năluca*, e neted ca-n palmă!... Stăpînul Lumii a dispărut, așadar, din golful Black-Rock!

Capitolul XII

GOLFUL BLACK-ROCK

Se știe cît de ușor se lasă ispitită firea omenească de iluzii. Nici vorbă, se putea foarte bine ca aparatul căutat cu atîta stăruință să mai fie acolo. Bineînțeles, în cazul cînd acest aparat și submersibilul

pe care Wells îl zărise ieşind la suprafaţa apei, în după-amiaza zilei de 27 erau, într-adevăr, unul şi acelaşi lucru. Dacă sistemul său de locomoţie cu triplă utilizare suferise cumva o avarie ce-l împiedicase să se înapoieze, fie pe apă, fie pe uscat, la locul unde stătea ascuns de obicei, silindu-l să ancoreze în golful Black-Rock, ce concluzie puteam trage, văzînd că, totuşi, nu mai era acolo?... Concluzia nu putea fi decît una singură, şi anume că, după ce fusese din nou pus la punct, aparatul plecase mai departe şi că părăsise deci limanul acesta al lacului Erie...

Ei bine, cu toate că erau suficiente motive ca lucrurile să se fi petrecut aşa, nimeni dintre noi nu voise să se gîndească la eventualitatea aceasta, de-a lungul zilei ce acum se sfîrşise. Nu! N-aveam nici cea mai mică îndoială că era vorba cu adevărat de *Năluca,* aşa cum nu ne puteam cîtuşi de puţin îndoi că vasul rămăsese ancorat la poalele stîncilor, exact în locul unde Wells constatase că se află...

Vă închipuiţi, aşadar, dezamăgirea pe care o simţirăm, aş putea spune chiar disperarea noastră! Praful se alesese, va să zică, din toată expediţia! Chiar dacă *Năluca* mai naviga încă pe lac, la suprafaţa lui sau pe sub apă, încearcă numai să dai de ea, s-o ajungi din urmă, s-o capturezi! Era un lucru mai presus de puterile noastre, ba — de ce să ne amăgim fără rost? — mai presus de orice puteri omeneşti!

Wells şi cu mine încremenisem locului, abătuţi, în timp ce John Hart şi Nab Walker, care nu mai puteau de necaz, umblau de colo, colo, cercetînd toate cotloanele golfului.

Şi cînd te gîndeşti că ne luasem toate măsurile din timp, în aşa fel încît toţi sorţii de izbîndă erau de partea noastră! Dacă, în momentul cînd sosiserăm la faţa locului, cei doi inşi, despre care ne vorbise Wells, s-ar fi aflat cumva pe mal, am fi putut, tîrîndu-ne pe brînci, să ne apropiem de ei şi, tăbărînd asupra lor fără veste, să-i înşfăcăm pînă ce n-ar fi apucat să se îmbarce... Iar dacă se aflau pe bordul vasului, după stînci, i-am fi aşteptat să pună piciorul pe ţărm şi pe urmă nu era cine ştie ce mare scofală să le tăiem retragerea!... De vreme ce, atît în prima zi ca şi-n următoarea, Wells nu văzuse nici un alt om, în afară de aceştia doi, probabil că *Năluca* nu avea un echipaj mai numeros!

Aşa ne făcusem noi socoteala şi aşa ne gîndisem să procedăm... Numai că, între timp, din păcate, *Năluca* o luase din loc!

Rămăsesem deci pironit la gura strîmtorii şi abia dacă mă mai învredniceam să schimb cîte un cuvînt cu Wells. Dar mai era oare nevoie de vorbe ca să ne citim gîndurile?... După ciuda din primul moment, încetul cu încetul, începea să ne copleşească mînia... Ce ghinion, să dăm greş de la primul pas şi, pe deasupra, să ne simţim

incapabili de a continua expediția sau de a lua lucrurile iar de la început!...

Trecu aproape un ceas și noi tot nu ne înduram să ne urnim din loc... Scotoceam stăruitor cu privirile negura nopții... Cînd și cînd, o lucire pe care scăpărau undele tremura pe fața lacului, ca să se stingă apoi, odată cu speranțele noastre. Cîteodată ni se părea că întrezărim profilîndu-se ceva în întuneric — umbra compactă a unui vapor ce venea spre noi... Alteori, iarăși, parcă se făceau cercuri pe apă ca și cum între țărmurile golfului, undeva în adînc, s-ar fi mișcat ceva!... Dar toate aceste semne nedeslușite piereau numaidecît... Nu erau decît amăgiri ale simțurilor, năluci urzite de imaginația noastră ce bătea cîmpii!

În cele din urmă însoțitorii noștri se înapoiară.

— Nu se vede nimic?... mă grăbii să-i întreb.

— Nimic, răspunse John Hart.

— Ați cercetat golful jur împrejur?...

— Da, raportă Nab Walker, și n-am zărit nici urmă din echipajul pe care domnul Wells zice că l-a observat!

— Să mai așteptăm! spusei, căci nu mă puteam hotărî încă să mă întorc în pădure.

În același moment însă, ne atrase atenția nu știu ce freamăt, ce înfoia apele, prefirîndu-se pînă la poalele stîncilor.

— Parc-ar fi un clipocit de valuri, luă aminte Wells.

— Într-adevăr, recunoscui eu, coborînd instinctiv glasul. Dar de unde valuri?... Briza aproape că nici nu se mai simte... Să fie ceva ce agită apa la suprafață?...

— Sau în adînc?... adăugă Wells, care se aplecase să audă mai bine.

Într-adevăr, pe drept cuvînt ne puteam întreba dacă nu era cumva un vapor, ale cărui mașini stîrniseră frămîntarea asta, și care se îndrepta spre țărmul golfului.

Încremeniți locului, fără o vorbă, ne sileam să răzbatem cu privirea prin bezna nopții, în vreme ce clipocitul undelor, ce se spărgeau de stîncile țărmului, se auzea din ce în ce mai stăruitor.

Între timp, John Hart și Nab Walker se cățăraseră pe buza malului din dreapta. La rîndul meu, pe brînci, ca să fiu cît mai aproape de fața lacului, supravegheam frămîntarea apelor ce nu se potolea deloc. Dimpotrivă, se înteța tot mai mult și chiar începusem să deslușesc o bătaie ritmică, aidoma zgomotului iscat de o elice cînd se învîrtește.

— De astă dată nu mai încape nici o îndoială!... spuse Wells, aplecîndu-se către mine. E un vapor care vine spre noi...

— Cu siguranță, îi răspunsei. Doar dacă în lacul Erie n-o fi trăind cumva niscaiva rechini sau cetacee...

— Nu... E vapor... o ținea una și bună Wells. O fi venind încoace, spre fundul golfului, sau vrea să acosteze mai aproape de gura lui?...

— Ziceai că l-ai văzut în două rînduri ancorat aici, nu-i așa?

— Da, da, aici, domnule Strock.

— Ei bine, dacă-i vorba de același vas — și nu cred că poate fi altul — nu văd pentru ce nu s-ar întoarce la locul lui...

— Uite-l... uite-l! spuse deodată Wells, arătînd cu mîna spre deschizătura golfului.

Tovarășii noștri de drum se înapoiaseră lîngă noi. Lungiți în nisip, cîteșipatru priveam țintă în direcția indicată.

Vag de tot se întrezărea o umbră întunecată, ce se mișca prin pîcla nopții. Umbra se apropia încet și, pe cît ne puteam da seama, se afla cam la o distanță de o ancablură spre nord-est. Abia dacă se auzea duduitul motorului. Poate că, după ce oprise mașinile, vaporul înainta acum doar în virtutea inerției?...

Așadar, și de astă dată, aparatul avea să mîie peste noapte, la fel ca-n ajun, în adîncul golfului, lîngă liman!... De ce va fi ridicat, oare, ancora, plecînd din locul acesta, ca pînă la urmă să se înapoieze iar aici?... Să fi suferit cumva alte stricăciuni, din cauza cărora nu putea să iasă în larg?... Sau fusese, poate, nevoit să plece înainte de a se fi terminat reparațiile?... Ce motiv îl silea să tragă iarăși la țărm? Ori, cine știe, exista poate altă cauză invincibilă care-l împiedica, în cazul cînd s-ar fi transformat din nou în automobil, să se poată avînta în goana mare pe teritoriul statului Ohio?...

Toate aceste întrebări se învălmășeau în mintea mea și vă dați seama, cred, că nu eram deloc în măsură să le dezleg.

Toate socotelile pe care ni le făceam, Wells și cu mine, porneau de la convingerea că vasul respectiv era într-adevăr unul și același cu aparatul condus de Stăpînul Lumii, adică *Năluca*, așa cum menționase chiar el în scrisoarea prin care declara că refuză propunerile guvernului.

Și totuși convingerea noastră era departe de a fi o certitudine, deși nouă ni se părea că-i așa!...

Oricum ar fi fost, vaporul se apropia mereu și, judecînd după faptul că îndrăznea să se aventureze prin strîmtorile astea, căpitanul, cu siguranță, cunoștea ca-n palmă toate locurile prielnice navigației din cuprinsul golfului Black-Rock. Nu se vedea nici un felinar la bord, nici o rază de lumină care să răzbată prin hublouri. Cînd și cînd doar, se auzea motorul care funcționa cu presiune scăzută. Plescăitul valurilor era din ce în ce mai stăruitor și în cîteva minute, probabil, vasul avea să tragă „la chei".

Să nu credeţi că expresia aceasta, folosită de obicei în porturi, nu şi-ar avea rostul aici. Într-adevăr stîncile, aşa cum erau aşezate, alcătuiau o platformă, la vreo cinci, şase picioare mai sus de nivelul lacului, aşa încît locul era cum nu se poate mai potrivit pentru acostat.

— Să plecăm de aici!... spuse Wells apucîndu-mă de braţ.

— Nu! mă împotrivii eu. Să nu ne dăm cumva de gol. Mai bine să ne lipim de mal... să ne ascundem undeva într-un cotlon şi să aşteptăm.

— Atunci, vă urmăm.

Nu mai era nici un moment de pierdut. Încetul cu încetul, vasul se apropia de noi şi, pe puntea ce abia ieşea din apă, se desluşeau umbrele a doi oameni.

Se poate, oare, să nu fi fost, cu adevărat, decît doi inşi pe bord?...

După ce o luarăm înapoi prin gîtuitura săpată în mal, Wells, John Hart, Nab Walker şi cu mine începurăm să ne tîrîm de-a buşilea pe sub stînci. Ici şi colo se zărea căscîndu-se cîte o văgăună. Mă strecurai cu Wells într-una din ele, iar cei doi agenţi îşi găsiră ascunziş într-alta.

Dacă oamenii din echipajul *Năluci* coborau pe ţărm, nu aveau cum să ne vadă, acolo unde ne aflam, pe cînd noi puteam să-i vedem destul de bine şi să procedăm potrivit cu împrejurările.

După zgomotele ce ne veneau la ureche dinspre lac şi după cuvintele schimbate în limba engleză, ne dădeam seama că vasul acostase în sfîrşit. O parîmă fu azvîrlită chiar în dreptul gîtuiturii din care tocmai ieşisem.

Furişîndu-se pînă la gura ei, Wells observă că parîma era mînuită de unul din marinarii care sărise pe uscat pentru a trage vasul la edec.

Cîteva mînute mai tîrziu, prundişul scrîşni, frămîntat de paşi. Ieşind din gîtuitură, doi oameni se îndreptară spre liziera pădurii; mergeau unul după altul, luminîndu-şi drumul cu un felinar.

Ce căutau acolo, oare?... Nu cumva golful Black-Rock era locul în care poposea de obicei *Năluca*?... Poate că, cine ştie, căpitanul o fi avut alimente sau materiale depozitate în apropiere... Poate că se abătea pe acolo ca să se aprovizioneze, ori de cîte ori itinerarul atît de capricios al călătoriilor sale îl purtau prin părţile acestea ale teritoriului Statelor Unite?... Era chiar atît de convins că pe aici nu călca picior de om şi că n-avea să se teamă că l-ar putea vedea cineva?

— Ce facem?... întrebă Wells.

— Să-i aşteptăm să vină înapoi şi atunci...

Rămăsei însă cu gura căscată de uimire, fără să mai pot spune un cuvînt.

Cei doi oameni de pe vas nu se aflau nici la treizeci de paşi depărtare, cînd unul dintre ei se întoarse brusc, lăsînd să i se vadă chipul luminat din plin de felinarul pe care-l ţinea în mînă...

Chipul era al unuia din indivizii ce stătuseră la pîndă în faţa casei mele din Long-Street... Nu puteam să mă înşel!... Îl identificasem numaidecît, aşa cum l-ar fi identificat, de bună seamă, şi bătrîna mea slujnică... El era, da, într-adevăr, el era, unul din cei doi spioni pe care-i căutasem zadarnic, fără să le pot da de urmă!... De astă dată nu mai încăpea nici o îndoială că scrisoarea pe care o primisem venea din partea lor. Scrisoarea aceea, judecînd după trăsăturile de condei, părea să fi fost aşternută pe hîrtie de aceeaşi mînă ca şi mesajul trimis de Stăpînul Lumii!... Şi, ca şi acest mesaj, fusese scrisă, probabil, pe bordul *Năluciii*... Ce-i drept, ameninţările pe care le cuprindea se refereau la Great-Eyry, şi acest lucru mă făcea să mă întreb iarăşi, pentru a nu ştiu cîta oară, ce legătură putea să existe între Great-Eyry şi *Năluca*?...

În cîteva cuvinte, îl pusei la curent pe Wells cu cele întîmplate. Însoţitorul meu nu găsi altceva mai bun să-mi răspundă decît:

— Zău dacă mai înţeleg ceva!...

Între timp, cei doi inşi îşi văsuseră mai departe de drum spre liziera pădurii şi în curînd se pierdură printre copaci.

— Numai de n-ar da peste trăsura noastră!... murmură Wells.

— N-aş crede, dacă nu se afundă mai adînc în pădure...

— Oricum... Dacă dau peste ea?...

— Au să se întoarcă înapoi să se îmbarce şi atunci putem foarte simplu să le aţinem calea.

Nu se auzea nici un zgomot de pe lac, din punctul în care acostase vasul. Ieşii afară din văgăună şi, trecînd prin strîmtoare, mă oprii în dreptul grapinei ce se înfipsese în prundiş...

Vasul stătea la locul lui, liniştit, la capătul parîmei. Nici o licărire pe bord, nici ţipenie de om pe punte ca şi pe chei. Nu era oare cea mai bună ocazie?... Ce ne împiedica să sărim pe punte şi să aşteptăm acolo pînă se întorceau oamenii noştri?

— Domnule Strock... domnule Strock!

Era glasul lui Wells care mă chema.

Mă grăbii să fac stînga-mprejur şi să mă ghemuiesc în văgăună lîngă el.

Poate că era prea tîrziu să mai punem stăpînire pe vas, dar cine ştie dacă încercarea noastră n-ar fi dat greş în cazul cînd se aflau şi alţi oameni pe bord?...

Fapt este că, între timp, cel cu felinarul împreună cu însoţitorul lui se arătaseră iar la liziera pădurii şi coborau acum pe prundiş,

spre marginea lacului. Cu siguranță că nu descoperiseră nimic suspect. Cărînd fiecare cîte un balot, se strecurară prin gîtuitură și se opriră la poalele stîncilor teșite ca o platformă.

În momentul acela se auzi un glas strigînd:

— Dumneata ești, căpitane?...

— Da! răsună răspunsul.

Wells se aplecă la urechea mea să-mi spună:

— Sînt trei...

— Poate chiar patru... adăugai eu, dacă nu cinci ori șase!

Lucrurile începeau, așadar, să se complice. Puteam noi să dăm piept cu un echipaj atît de numeros?... În orice caz, cea mai mică imprudență ne-ar fi costat scump!... Acum că se înapoiaseră la vas, ce aveau de gînd oare să facă cei doi? Să se îmbarce cu baloturi, cu tot?... Și după aceea ce-o să se întîmple: vaporul o să ridice ancora și-o să plece, ieșind din golf, sau o să rămînă pe loc pînă în zorii zilei?... Dar dacă se punea în mișcare, n-ar fi însemnat să-i pierdem urma pe veci?... Cum să mai dăm de el?... Din moment ce părăsea lacul Erie, nu avea oare la dispoziție toate drumurile statelor limitrofe, dacă nu cumva prefera să navigheze pe Detroit-River ca să poată ajunge pe lacul Huron?...

O să ne mai întîlnim oare cîndva cu ocazia asta? S-ar mai putea, adică, să fie semnalat vreodată în apele golfului Black-Rock?

— Repede, pe bord... îi spusei lui Wells. Hart, Walker, dumneata și cu mine sîntem patru... Nu se așteaptă să fie atacați... Îi luăm prin surprindere... Ce-o vrea Dumnezeu! cum zic marinarii.

Mă pregăteam tocmai să-mi chem agenții, cînd Wells mă apucă de braț.

— Ia ascultați, îmi atrase el atenția.

În momentul acela cineva din echipaj trăgea la edec vasul ca să-l apropie de stînci.

Luai aminte la cuvintele pe care căpitanul le schimba cu oamenii săi:

— Totul e-n ordine?...

— Tot, căpitane.

— Mi se pare c-au mai rămas două baloturi?...

— Două.

— Le puteți căra pe amîndouă odată, ca să le încărcăm pe *Năluca?*

Năluca! Era, va să zică, aparatul condus de Stăpînul Lumii!...

— Pe amîndouă!. răspunse unul din oameni.

— Bine... atunci mîine în zori plecăm!

Să nu fi fost decît trei inşi pe bord, numai trei, căpitanul şi ceilalţi doi?...

Aceştia din urmă trebuiau să intre iar în pădure să care baloturile, pentru ca, la întoarcere, să se îmbarce din nou pe *Năluca*, să coboare apoi în cabina echipajului şi să se culce?... N-ar fi fost atunci momentul cel mai prielnic să-i atacăm, înainte de a-şi fi putut lua vreo măsură de apărare?...

Liniştiţi, deoarece auzisem chiar din gura căpitanului că n-avea de gînd să plece decît în zori, Wells şi cu mine socotirăm, de comun acord, că lucrul cel mai bun era să aşteptăm pînă ce oamenii din echipaj aveau să se înapoieze pe bord şi, după ce vor fi adormit cu toţii, să punem stăpînire pe *Năluca*...

Totuşi, nu puteam să-mi explic de ce ridicase căpitanul ancora în ajun, fără să fi îmbarcat tot calabalîcul, din pricina căruia fusese silit să acosteze acum din nou în golf.

Era zece şi jumătate. În momentul acela se auziră nişte paşi pe prundiş. Cel cu felinarul în mînă ieşi iar la iveală, împreună cu însoţitorul său, şi amîndoi o apucară în sus, spre dumbravă. Cum îi văzu intrînd în pădure, Wells se duse să le dea de ştire agenţilor noştri, iar eu mă furişai prin strîmtoare pînă la marginea apei.

Năluca stătea ancorată la locul ei. După cîte puteam să-mi dau seama, era vorba, într-adevăr, de un vas cu o formă alungită ca un fus, fără coşuri, fără catarge, fără greement, aidoma celui ce se plimbase prin apele teritoriale ale Noii Anglii.

Ne strecurarăm iarăşi în văgăunile noastre, după ce controlasem dacă revolverele funcţionează, cu gîndul că s-ar putea să ne folosim, la nevoie, de ele.

Trecuseră cinci minute de cînd cei doi inşi dispăruseră şi, din clipă în clipă, ne aşteptam să-i zărim întorcîndu-se cu baloturile. Şi, după ce se vor fi îmbarcat, nu ne mai rămînea decît să găsim momentul potrivit pentru a sări pe bord, asta însă numai peste un ceas, cînd puteam fi siguri că, într-adevăr, şi căpitanul şi însoţitorii lui dormeau duşi. Cu condiţia numai ca să nu aibă răgaz nici să dea drumul ambarcaţiei pe lacul Erie, nici s-o cufunde în adîncul apei.

Trebuie să mărturisesc că în toată cariera mea n-am stat pe ghimpi aşa cum stăteam în momentul acela!...

Aveam impresia că, de vreme ce trimişii zăboveau atîta în pădure, se întîmplase, probabil, ceva care-i împiedica să iasă din desiş...

Deodată se iscă un zgomot din senin, un tropot de cai ce păreau să fi scăpat din frîu, luînd-o razna pe sub streaşina pădurii...

Erau telegarii noştri, care părăsiseră luminişul înspăimîntaţi, năvălind spre prundiş...

În același moment ieșiră și cei doi din dumbravă, de astă dată alergînd cît îi țineau picioarele...

Telegarii noștri, pesemne, îi băgaseră în sperieți... Se vor fi gîndit, nici vorbă, că în pădure stăteau ascunși niscaiva polițiști, care-i pîndeau ca să-i înșface!...

De aceea fugeau acum, valvîrtej, spre trecătoare. După ce vor fi smuls grapina, dintr-un salt vor fi pe bordul *Năluci*i, care avea să dispară apoi ca fulgerul de repede. Ar fi însemnat să pierdem definitiv partida!...

— Înainte, băieți! strigai eu...

Și pe loc o pornirăm la vale, pe prundiș, ca să le tăiem calea fugarilor.

Dînd cu ochii de noi, aceștia lepădară imediat baloturile și, descărcîndu-și revolverele, îl răniră pe John Hart la picior.

La rîndul nostru le răspunserăm cu alte focuri, din păcate însă cu mai puțin succes. Fugarii nu păți nimic, nici măcar nu-și încetiniră pasul. Apucînd să iasă, în sfîrșit, din strîmtoare, se aruncară în apă fără să mai piardă vremea să desprindă grapina, și din cîteva mișcări de înot reușiră să ajungă pe bordul *Năluc*ii...

Căpitanul, în picioare la prova, cu revolverul în mînă, deschise focul; un glonte îl atinse ușor pe Wells.

Nab Walker și cu mine ne prinserăm cu mîinile de parîmă, opintindu-ne din răsputeri. Dar degeaba. Dacă o reteza cineva de pe bord, vaporul pînă la urmă tot avea să se urnească din loc...

Deodată grapina se smulse de la sine din prundiș și, agățîndu-se cu unul din brațe de centironul meu, în timp ce Walker se prăvălea pe spate, răsturnat de smucitură, mă trase după ea, în pofida sforțărilor mele de a mă desprinde...

În momentul acela, cu motorul sub presiune, *Năluca* țîșni din loc, părăsind cu cea mai mare viteză golful Black-Rock.

Capitolul XIII

PE BORDUL *NĂLUCII*

Cînd îmi venii în fire, afară se făcuse ziuă. O lumină scăzută se cernea prin hubloul gros al cabinei înguste, în care fusesem coborît... Cîte ceasuri trecuseră de atunci, n-aș fi putut să spun. Aveam totuși impresia, judecînd după razele-i piezișe, că soarele nu se înălțase prea mult deasupra orizontului.

Eram culcat într-un hamac cu cadru de lemn, cu o cuvertură întinsă peste mine. Hainele atîrnau într-un colţ, mi se zvîntaseră între timp. Iar centironul, spintecat pe jumătate de braţul grapinei, zăcea pe podele.

După cum mă simţeam, nu păream a fi rănit nicăieri. Atîta doar că aveam parcă plumb în oase. Şi dacă îmi pierdusem cunoştinţa, îmi dădeam seama prea bine că nu putea să fi fost din pricina slăbiciunii. În timp ce eram tîrît de odgon pe faţa lacului, în tot momentul capul mi se cufunda în apă, şi aş fi murit, probabil, asfixiat, dacă cei de pe vas nu m-ar fi tras la vreme sus, pe punte.

Şi acum, va să zică, mă aflam pe bordul *Năluciі*, singur, numai cu căpitanul şi cei doi oameni din echipaj?...

Probabil, ca să nu spun chiar cu siguranţă, asta era situaţia. Scena petrecută în ajun mi se înfăţişa din nou în minte — Hart, rănit de un glonte, prăbuşindu-se pe prundiş, Wells întîmpinînd un foc de revolver, Walker răsturnat pe spate, în clipa cînd grapina se agăţase de centiromul meu... La rîndul lor, ce puteau să-şi închipuie tovarăşii mei decît că-mi găsisem sfîrşitul în adîncul lacului Erie?...

Dar cum, în ce condiţii îşi urma călătoria, în momentul acela, *Năluca?...* Poate că, după ce-şi transformase între timp vaporul în automobil, căpitanul străbătea acum, în goana mare, cine ştie ce rută de pe teritoriul cutărui sau cutărui stat din împrejurimile lacului?... Dacă într-adevăr aşa se întîmplase, în timp ce zăcusem ceasuri întregi în nesimţire, însemna că maşina, mergînd cu maximum de viteză, va fi ajuns departe, departe de tot?... Sau, nu cumva, preschimbată din nou în submersibil, îşi continua drumul, ca mai înainte, pe sub apă?...

Nicidecum. În clipa de faţă, *Năluca* naviga pe întinsul unei pînze de apă larg desfăşurată. Lumina ce pătrundea în cabină era o dovadă că aparatul nu se afla în stare de imersiune.

Pe de altă parte, nu simţeam nici o zdruncinătură, aşa cum s-ar fi întîmplat, desigur, în cazul cînd aş fi mers cu automobilul pe o şosea.

Prin urmare, *Năluca* încă nu luase contact cu uscatul.

Mai rămînea de aflat dacă mai naviga şi acum în bazinul lacului Erie, dar asta era cu totul altă problemă. În cuprinsul atît de vast al acestei regiuni lacustre, căpitanul putea foarte bine să se fi îndreptat spre Detroit-River, mergînd pe firul apei în sus, pentru a ieşi în larg fie pe lacul Huron, fie pe Lacul Superior... Despre asta însă mi-ar fi fost greu să-mi dau seama.

Îmi luai totuşi inima în dinţi şi mă hotărîi să mă urc pe punte. Pe urmă, îmi ziceam, am să văd eu ce-am să fac. Mă dădui jos cu

chiu cu vai din hamac, îmi luai hainele şi începui să mă îmbrac, fără să ştiu dacă nu fusesem cumva încuiat în cabină.

Încercai apoi să clintesc chepengul ce se afla deasupra capului meu. Abia îl împinsei puţin şi capacul se şi deschise. Ridicîndu-mă puţin, mă pomenii pînă la brîu afară din cabină.

Primul lucru pe care-l făcui fu să mă uit peste balustrada vasului. Pretutindeni, cît vedeai cu ochii, acelaşi neţărmurit noian de apă! Nicăieri nici un liman în zare! Nimic altceva decît linia orizontului de unde cerul începea să se boltească! Nu puteam şti deocamdată dacă mă aflam pe un lac sau în largul mării. Dar nu-mi trebui mult ca să mă dumeresc. Cum înaintam cu o viteză destul de mare, apa spintecată de etrava navei ţîşnea pînă la pupa şi o bură măruntă îmi biciuia obrazul. Era apă dulce şi, după toate probabilităţile, chiar din lacul Erie.

În afară de asta, nu cred să fi trecut mai mult de şapte sau opt ore de cînd *Năluca* ridicase ancora din golful Black-Rock, deoarece soarele se afla doar la jumătatea distanţei dintre linia orizontului şi zenit. Iar dimineaţa respectivă nu putea fi decît a zilei de 31 iulie.

Prin urmare, avînd în vedere dimensiunile lacului Erie, adică aproximativ două sute de mii de mile lungime şi circa cincizeci de mii mile lăţime, n-aveam nici un motiv să fiu mirat că nu se zăreau ţărmurile, nici cel de est, dinspre statul New York, nici cel de vest, din marginea teritoriului canadian.

În momentul acela se aflau doi oameni pe punte, unul la prova, supraveghind mersul ambarcaţiei, celălalt mai spre pupa, la cîrmă, ţinînd direcţia nord-est, lucru de care puteam să-mi dau seama după poziţia soarelui. Primul era unul din cei doi spioni, de pe Long-Street, pe care-l descoperiserăm în preajma lacului Erie tocmai cînd se pregătea s-o ia în sus pe prundiş, spre dumbravă.

Al doilea era cel care purtase felinarul, în timpul raitei pe care o dăduseră prin pădure.

Pe cel de-al treilea, căruia i se adresaseră la înapoierea lor pe bord, numindu-l căpitan, îl căutai în zadar cu privirea. Nu se vedea nicăieri.

Vă puteţi închipui cît de mult aş fi vrut să dau ochi, în sfîrşit, cu făuritorul năstruşnicului aparat, comandantul *Năluciі*, personajul fabulos de care era preocupată toată suflarea omenească, temerarul inventator care nu pregeta să se ia la harţă cu întreaga omenire, proclamîndu-se, cu de la sine putere, Stăpînul Lumii!....

Mă îndreptai, aşadar, spre insul de la prova şi, după un moment de tăcere, mă hotărîi să-l întreb:

— Unde-i căpitanul?

Omul se uită la mine printre gene. Părea să nu fi înțeles întrebarea, deși știam din ajun, cînd îi auzisem glasul, că vorbea englezește.

După cum avui prilejul să observ, nu părea deloc neliniștit că ieșisem din cabină. Se mulțumi să-mi întoarcă spatele și să-și ațintească din nou privirea în zare.

Mă întorsei atunci spre pupa, cu gîndul de a repeta întrebarea. În clipa cînd ajunsei însă în dreptul timonierului, acesta mă împinse la o parte, așa că nici de astă dată nu izbutii să obțin un răspuns.

Trebuia, așadar, să aștept pînă se îndura să se arate la față cel ce ne întîmpinase cu focuri de revolver, pe mine și pe tovarășii mei, atunci cînd apucasem odgonul *Nălucii*, opintindu-ne să tragem vasul la edec.

Avui destul răgaz să examinez pe îndelete felul cum era alcătuit în exterior aparatul care mă purta cine știe unde...

Puntea și construcțiile de la suprafață erau făcute dintr-un metal cu totul necunoscut pentru mine. Aproape de centru, un chepeng pe jumătate ridicat acoperea încăperea destinată mașinilor, care funcționau regulat, aproape fără să producă zgomot. Așa cum am spus mai înainte, vasul nu avea nici catarge, nici velatură, nici măcar prăjina pavilionului ce se arborează de obicei la pupa. La prova, se zărea ieșind la iveală capătul unui periscop, cu ajutorul căruia *Năluca* se putea orienta pe sub apă.

De o parte și de alta a vasului se aflau două dispozitive metalice, răsfrînte în jos, aidoma celor menite să cerceteze deriva la unele corăbii olandeze de negoț, și a căror utilitate, în cazul de față, nu puteam să mi-o explic.

Un al treilea chepeng, de formă rotundă, așezat către prova, acoperea probabil cabina în care dormeau cei doi oameni din echipaj, atunci cînd *Năluca* nu era în plin mers.

Spre pupa, un chepeng identic permitea coborîrea în cabina căpitanului, care tot nu catadicsea să se arate.

Aceste capace erau perfect ajustate pe suportul lor, prevăzut cu o garnitură de cauciuc, deschizăturile respective fiind astupate ermetic, așa încît nici o picătură de apă nu putea să pătrundă înăuntru, în timpul peregrinărilor submarine.

Cît privește motorul, ce imprima o asemenea viteză amețitoare aparatului, nu reușii să descopăr nimic și tot așa în privința sistemului propulsor, nicăieri nu văzui nici urmă de elice sau de turbină. Singurul lucru pe care-l constatai fu acela că ambarcația nu lăsa în urmă decît o dîră lungă și cu un relief puțin pronunțat, datorită formei extrem de fine pe care o avea carena vasului și care-i dădea posibilitatea să alunece cu mare ușurință printre valuri, chiar în toiul unei furtuni.

În sfîrşit, ca să încheiem cu aceste amănunte, agentul care punea în mişcare tot acest mecanism nu erau nici aburii şi nici vaporii de benzină, de alcool sau de alte lichide volatile, care sînt în genere folosite la motoarele automobilelor sau submarinelor. Le-ar fi dat în vileag mirosul lor. Nu mai încăpea, deci, nici o îndoială că, în cazul de faţă, agentul în chestiune era electricitatea înmagazinată pe bord la un potenţial excepţional de mare.

Şi atunci se punea întrebarea: de unde provenea această energie? Să fi fost vorba oare de nişte pile electrice sau de acumulatori? Dar cum puteau fi încărcate pilele sau acumulatorii? Care era sursa pururi neistovită ce le furniza energia? Unde funcţiona generatorul care o producea?... Doar dacă nu cumva era captată din mediul ambiant, din atmosferă sau din apă, prin cine ştie ce procedee încă necunoscute pînă în ziua de azi?... Îmi făceam socoteala dacă, în condiţiile în care mă aflam, voi reuşi să descopăr vreodată toate aceste secrete...

Mă întorsei iarăşi cu gîndul la tovarăşii mei pe care-i lăsasem pe malul golfului Black-Rock. Unul din ei era rănit şi cine ştie dacă nu şi Wells, ba poate chiar şi Nab Walker?... Cînd m-or fi văzut aşa, agăţat de capătul odgonului care mă tîra după el, puteau oare să-şi închipuie că cei de pe bordul *Nălucii* mă vor pescui din apă?... Desigur că nu!... Mă întrebam chiar dacă nu cumva, între timp, domnul Ward nu primise o telegramă din Toledo, care-i anunţa moartea mea... Cine s-ar mai fi încumetat acum să pornească o nouă expediţie împotriva aşa numitului Stăpîn al Lumii?...

Tot felul de gînduri mi se învălmăşeau în cap, în timp ce aşteptam să iasă căpitanul pe punte...

Dumnealui însă nu dădea nici un semn de viaţă! Tot aşteptînd aşa, la un moment dat, foamea începu să-şi arate colţii şi pe drept cuvînt. Nu mai pusesem nimic în gură din ajun, cînd mîncasem pentru ultima oară împreună cu însoţitorii mei — admiţînd că lucrul acesta se petrecuse într-adevăr în ajun... Judecînd după sfîrşeala pe care o simţeam la stomac, îmi venea să mă întreb dacă nu cumva mă aflam pe bordul *Nălucii* de vreo două zile... ba poate chiar mai de mult...

Din fericire, incertitudinea în care mă aflam, neştiind dacă o să capăt sau nu ceva de mîncare, avea să se risipească repede.

Omul de la prova, care coborîse în cabină, ieşise tocmai din nou pe punte. Fără să scoată o vorbă, îmi puse nişte merinde în faţă şi se întoarse numaidecît la postul său.

Carne conservată, peşte uscat, biscuiţi marinăreşti şi o stacană de bere englezească atît de tare, încît trebui s-o îndoiesc cu apă, alcătuia tainul de prînz, pe care mă grăbii să-l onorez cum se cuvine. Echipajul

probabil că se ospătase înainte de a fi apucat eu să ies din cabină, fiindcă nimeni nu-mi ţinu de urît în timpul mesei.

Şi cum nu era chip să le scoţi nici cu cleştele vorba din gură, căzui iarăşi pe gînduri, frămîntînd mereu aceleaşi întrebări:

„Cum au să se sfîrşească peripeţiile astea?... O să am parte, odată şi odată, să dau ochi cu căpitanul invizibil şi s-o îndura oare să mă pună în libertate?... Sau dacă nu s-o îndura, am să reuşesc cumva să mi-o recapăt singur?... Depinde de împrejurări!... Dar cum să fac să pot scăpa de aici dacă *Năluca* o să navigheze tot timpul în larg, departe de ţărmuri, sau dacă îşi continuă drumul pe sub apă?... Deci, afară de cazul cînd aparatul s-ar transforma în automobil, însemna să renunţ la orice încercare de a evada?..."

Dar de ce nu v-aş spune-o cinstit?... Nici prin minte nu mi-ar fi trecut s-o şterg, aşa, pe furiş, fără să fi reuşit mai întîi să descopăr măcar cîteva din secretele *Nălucii*. Nu m-ar fi lăsat inima să scap asemenea ocazie. Deşi nu aveam, deocamdată, de ce să mă felicit pentru ultima mea expediţie — în care prea puţin lipsise ca să-mi pierd viaţa — deşi viitorul părea să mi se înfăţişeze în culori mai curînd sumbre decît luminoase, izbutisem totuşi să fac un pas înainte... Dar dacă mi-era sortit să nu mai pot intra niciodată în legătură cu semenii mei, dacă, aşa cum Stăpînul Lumii era scos de sub scutul legii, la rîndul meu, mi-era dat să rămîn pururea rupt de întreaga omenire?...

Între timp *Năluca* îşi continua drumul spre nord-vest, adică în direcţia axei longitudinale a lacului Erie. Mergea acum cu o viteză ceva mai redusă. Dacă ar fi sporit-o la maximum, nu i-ar fi trebuit mai mult de cîteva ore ca să ajungă la capătul dinspre nord-est al bazinului respectiv. Singura scurgere ce exista acolo pentru apele lacului Erie este rîul Niagara, care comunică pe de altă parte cu lacul Ontario. Iar cursul rîului Niagara este întrerupt, la un moment dat, de vestitele cataracte, la vreo cincisprezece mile mai jos de Buffalo, unul din cele mai importante oraşe ale statului New York. Din moment ce *Năluca* n-o apucase pe Detroit-River în sus, cum putea să iasă din cuprinsul acestui bazin, decît doar dacă şi-ar fi continuat drumul pe uscat?...

Soarele trecuse de amiază. Vremea era frumoasă şi, cu toate că arşiţa se înteţise, căldura nu era chiar atît de nesuferită, datorită brizei ce împrospăta aerul. Malurile lacului încă nu începuseră să apară nici în zarea ţărîmului canadian, nici a celui american.

La urma urmei, nu cumva căpitanul ţinea cu tot dinadinsul să nu se arate în faţa ochilor mei?... Să fi avut vreun motiv? Poate că era o măsură de precauţie, ce dovedea că ar fi avut intenţia să mă pună

în libertate, chiar în aceeaşi seară, după ce *Năluca* va fi acostat?... Parcă nu-mi venea să cred!

Pe la orele două după-amiază însă se auzi un zgomot uşor, după care chepengul din mijloc se ridică şi multaşteptatul personaj puse piciorul pe punte.

Trebuie să vă spun că nici dumnealui nu se sinchisi cîtuşi de puţin de mine, aşa cum nu se sinchisiseră nici oamenii din echipaj; se duse pur şi simplu la timonier şi-i luă locul la cîrmă. După cîteva cuvinte schimbate cu voce scăzută, timonierul coborî în compartimentul maşinilor.

Căpitanul îşi plimbă jur împrejur ochii pe linia orizontului, cercetă apoi busola, ce se afla în dreptul timonei, şi corectă puţin direcţia, în timp ce *Năluca* îşi sporea viteza.

Era un om de vreo cincizeci de ani, de statură mijlocie, lat în spate, cu capul mare şi părul mai mult sur decît alb, tuns scurt. Nu purta nici mustăţi şi nici favoriţi, doar un barbişon des, tăiat după moda americană. Avea braţe şi picioare musculoase, falca de jos cu maseteri puternici, pieptul larg şi, ca semn caracteristic, dovedind un caracter foarte energic, sprîncenele permanent încruntate. Fără îndoială era înzestrat cu o constituţie de fier, un om sănătos tun, cu sînge fierbinte, ce-i rumenea faţa arsă de soare.

Ca şi însoţitorii săi, căpitanul era îmbrăcat în haine marinăreşti peste care îşi pusese mantaua de ploaie şi, pe cap, purta o simplă beretă de lînă.

Mă uitam ţintă la el. Şi cu toate că nu căuta defel să-mi ocolească privirea, pe chipul său se citea o indiferenţă totală, ca şi cum nu s-ar fi aflat nici un om străin pe bord.

Nu mai e nevoie să adaug că recunoscusem în el, din capul locului, pe unul din cei doi indivizi ce stătuseră cîndva la pîndă, în faţa casei mele de pe Long-Street!

Şi de vreme ce eu ştiam acum cine este, fără doar şi poate că şi el, la rîndul său, recunoscuse în mine pe inspectorul principal Strock, căruia i se încredinţase misiunea de a pătrunde în ascunzătoarea de pe Great-Eyry!

Şi tot uitîndu-mă la el, îmi trecu la un moment dat prin minte un lucru la care niciodată nu mă gîndisem la Washington, şi anume că mai văzusem undeva figura aceea cu trăsături atît de caracteristice... Unde?... Pe o fişă, poate, de la biroul de informaţii sau, pur şi simplu, într-o fotografie, în mai ştiu eu ce vitrină?

Era o amintire atît de ceţoasă, încît mă întrebam dacă nu mă înşelam cumva.

Oricum, dacă însoţitorii lui nu fuseseră destul de politicoşi ca să-mi răspundă, poate că cel puţin el avea să-şi plece mai cu luare-aminte urechea la cuvintele mele?... În definitiv, vorbeam aceeaşi limbă, deşi n-aş fi pus mîna în foc că era, tot ca şi mine, american prin naştere... Doar să nu-şi fi pus în gînd a se preface că nu înţelege, ca să nu fie nevoit să-mi răspundă!...

La urma urmei, ce intenţii avea cu mine?... Voia cumva să se descotorosească fără multă tocmeală de persoana mea?... Poate că n-aştepta decît să coboare noaptea ca să-mi facă vînt peste bord? Puţinele lucruri pe care le ştiam despre el ajungeau ca să mă ia la ochi ca pe un martor primejdios!... În cazul ăsta, ar fi fost mai bine să mă fi lăsat agăţat de parîmă!... Cel puţin aşa nu mai era nevoie acum să mă expedieze în fundul lacului!...

Ridicîndu-mă de unde şedeam, mă îndreptai spre pupa şi mă proţăpii în faţa lui.

Se uită drept în ochii mei cu o privire arzătoare ca o flacără.

— Dumneavoastră sînteţi căpitanul?... îl întrebai.

Nimic, nici un cuvînt din partea lui.

— Vasul ăsta... e *Năluca,* nu-i aşa?...

Şi de astă dată întrebarea mea rămase fără de răspuns.

Făcui atunci un pas înainte şi dădui să-l apuc de braţ...

Mă împinse în lături, fără brutalitate, dar cu un gest ce vădea o putere neobişnuită.

Nu mă dădui totuşi bătut şi mă înfiinţai iarăşi în faţa lui:

— Ce aveţi de gînd cu mine?... îl întrebai, de astă dată ceva mai răstit.

Credeam că, în sfîrşit, acum, buzele lui, strîns încleştate din pricina supărării ce i se citea pe obraz, aveau să scape cîteva cuvinte. Probabil că de aceea se şi grăbi a întoarce capul, ca să-şi pună frîu gurii. Apăsă apoi cu mîna pe accelerator. Imediat maşina intră în viteză.

Simţii cum mă podideşte mînia şi, pierzîndu-mi cumpătul, mă pregăteam tocmai să-i strig:

„Bine, dacă-i aşa!... N-ai decît să nu-mi spui nimic!... Eu... te-am dibăcit acum, ştiu cine eşti, după cum ştiu cu certitudine că acesta e aparatul semnalat la Madison, la Boston şi pe lacul Kirdall!... Da, da! Aparatul care cutreiera în goana mare drumurile de uscat, faţa mărilor şi a lacurilor, ca şi adîncul apelor!... Iar vasul pe care ne aflăm se numeşte *Năluca,* iar dumneata eşti comandantul lui... Cu mîna dumitale ai scris scrisoarea trimisă guvernului... Dumneata care te crezi în stare să înfrunţi întreaga omenire... Dumneata, Stăpînul Lumii!"

Putea oare să tăgăduiască?... În momentul acela tocmai descoperisem faimoasele iniţiale gravate pe timonă.

Din fericire izbutii să mă stăpînesc şi, văzînd că nu e chip să capăt vreun răspuns la întrebările mele, mă întorsei la locul unde stătusem mai înainte, lîngă chepengul cabinei mele... Şi ceasuri întregi rămăsei cu ochii în zare, scrutînd depărtările, în speranţa că din clipă în clipă avea să iasă la iveală un colţ de uscat.

Da! Să aştept... Asta-i tot ce mai aveam de făcut... Să aştept!... Nu se putea ca înainte de scăpătatul zilei să nu se ivească la orizont malul lacului Erie, de vreme ce *Năluca* ţinea cu străşnicie direcţia nord-est!

Capitolul XIV

NIAGARA

Timpul totuşi trecea şi situaţia mea nu suferise nici cea mai mică schimbare. Timonierul luase iar cîrma în mînă, în vreme ce căpitanul supraveghea, înăuntru, mersul maşinilor. Aşa cum am mai avut prilejul s-o spun, motorul funcţiona aproape fără zgomot, cu o regularitate, într-adevăr, remarcabilă, chiar atunci cînd viteza creştea. Niciodată nu constatasem un cît de mic şoc, aşa cum se întîmplă în genere atunci cînd se folosesc cilindri şi pistoane. De aici puteam trage concluzia că deplasările *Nălucii,* în oricare din metamorfozele sale, se efectuau cu ajutorul unui sistem rotativ. Dar nu aveam nici o posibilitate să mă conving dacă în realitate era aşa.

Pe de altă parte, observam că vasul nu-şi schimba cîtuşi de puţin orientarea, continuînd să înainteze spre ţărmul nord-estic al lacului, adică în direcţia oraşului Buffalo.

„Ce i-o fi venit căpitanului să meargă pe ruta asta?... mă tot întrebam în sinea mea. Doar n-o fi avînd de gînd să ancoreze în port, în mijlocul puzderiei de vase de pescuit şi al flotilei comerciale?... Dacă vrea cumva să iasă din bazinul lacului Erie, nu cred că şi-a ales drumul cel mai potrivit pe albia Niagarei, căci oricît de năstruşnică ar fi invenţia lui, nu ştiu, zău, cum o să poată trece prin cataractă!... Singura cale ce-i stătea la îndemînă era Detroit-River, dar după cum văd *Năluca* se depărtează de el pe minut ce trece!..."

Deodată îmi fulgeră prin minte: cine ştie dacă nu cumva căpitanul aşteaptă să se lase noaptea ca să acosteze undeva, la ţărmul lacului

Erie? Pentru ca, transformîndu-se pe loc în automobil, să străbată ca vîntul meleagurile învecinate...

Dar dacă nu reuşeam s-o şterg pe parcurs, atîta timp cît ne aflam pe uscat, în vecii vecilor nu mai puteam trage nădejde să-mi redobîndesc libertatea...

Ce-i drept, aveam astfel prilejul să aflu, în sfîrşit, unde se găsea taina în care Stăpînul Lumii se fereca atît de straşnic, încît nimeni pînă atunci nu reuşise să-i descopere ascunzişul; asta, bineînţeles, în cazul cînd nu intenţiona să mă debarce într-un fel sau altul... Cred că nu mai e nevoie să explic ce înţelegeam eu prin debarcare.

Cunoşteam, totuşi, destul de bine capătul nord-estic al lacului, deoarece colindasem adesea cuprinsurile statului New York, între Albany, capitala statului, şi oraşul Buffalo. O anchetă, întreprinsă de poliţie cu trei ani în urmă, îmi îngăduise să cercetez în voie ţărmurile Niagarei, mai sus şi mai jos de cataractă, pînă la Suspension-Bridge, şi să vizitez cele două ostroave mai însemnate, situate între Buffalo şi tîrguşorul Niagara-Falls, pe urmă ostrovul Navy şi, în sfîrşit, Goat-Island care desparte căderile de apă de pe teritoriul american de cele de pe teritoriul Canadei.

Aşadar, în cazul cînd mi s-ar fi oferit ocazia să-mi iau tălpăşiţa, n-aş fi rătăcit pe un tărîm necunoscut. Totul era să mi se prezinte o asemenea ocazie, deşi mă întreb dacă în adîncul sufletului o doream cu adevărat şi dacă m-aş fi folosit de ea la momentul potrivit?..

Erau încă atîtea şi atîtea iţe nedescurcate în toată istoria asta, în care avusesem norocul sau, poate, ghinionul să fiu îndeaproape amestecat.

N-aveam nici un motiv să cred c-aş putea pune piciorul pe vreunul din malurile Niagarei. Cum s-o pornească *Năluca* aşa, razna, pe matca unui rîu al cărui curs era la un moment dat zăgăzuit? Şi tot aşa, probabil nici de ţărmul lacului nu intenţiona să se apropie. În cel mai rău caz avea să se scufunde din nou, şi, după ce va fi coborît pe Detroit-River în jos, avea să se preschimbe într-un autovehicul, pentru a-şi continua călătoria pe uscat, condus de şoferul său, pe şoseaua rutieră a Statelor Unite.

Cam astea erau gîndurile ce se îmbulzeau în mintea mea, în timp ce-mi roteam în zadar ochii cercetînd depărtările.

Şi mereu aceleaşi stăruitoare întrebări la care nu găseam răspuns: Pentru ce îmi trimisese căpitanul, aşa cum s-a văzut mai înainte, scrisoarea aceea plină de ameninţări?... În ce scop venise să mă supravegheze atunci, la Washington?... Şi, în sfîrşit, ce legătură exista între el şi Great-Eyry?... Că s-ar fi putut să pătrundă în bazinul lacului

Kirdall, prin nu știu ce canale subterane, mai zic! Dar ca să răzbată prin nebiruita cingătoare de stînci, asta nu... niciodată!...

Pe la orele patru după-amiază, ținînd seama pe de o parte de viteza cu care mergea *Năluca*, iar pe de altă parte, de direcția în care se îndrepta, ne aflam probabil la o depărtare de cel mult cincisprezece mile de orașul Buffalo, pe care așteptam din clipă în clipă să-l văd conturîndu-se la orizont, spre nord-est.

În timpul călătoriei noastre pe apă, zărisem de cîteva ori niște ambarcații trecînd la o distanță apreciabilă, distanță pe care căpitanul căuta s-o mențină așa cum socotea el de cuviință. Pe deasupra, *Năluca* nu ieșea prea mult la iveală deasupra apei și, de la o depărtare mai mare de o milă, abia dacă se deslușea pe fața lacului.

Între timp înălțimile ce înconjoară extremitatea lacului Erie începeau să se profileze în zare, formînd mai jos de Buffalo un fel de pîlnie prin care apele din acest bazin se revarsă în albia rîului Niagara. În dreapta, cîteva dune își înălțau ghebele și ici și colo se înfiripau pîlcuri de copaci. În larg se zăreau mai multe nave de transport și șalupe de pescuit, unele cu pînze, altele cu motor. Cerul era împîclit pe alocuri de trîmbe de fum, pe care o briză ce adia dinspre est le alunga peste lac.

Ce gînduri avea căpitanul, de se ducea așa, întins, spre port? Să nu fi avut nici măcar atîta minte ca să-și dea seama că n-are ce căuta acolo?... De aceea, din clipă în clipă, mă așteptam să manevreze timona, făcînd cale întoarsă spre țărmul apusean al lacului Erie, doar dacă nu cumva plănuia să-și petreacă noaptea în lac?...

Dar zău dacă puteam să înțeleg încăpățînarea cu care ținea mai departe capul spre Buffalo!...

În momentul acela timonierul, ai cărui ochi stăteau ațintiți scrutători spre nord-est, făcu un semn camaradului său. Acesta se ridică de la locul lui, îndreptîndu-se spre tambuchiul din mijloc, și coborî în camera mașinilor.

Căpitanul se grăbi să iasă numaidecît pe punte și, apropiindu-se de timonier, începu a se sfătui cu el cu voce scăzută.

Pilotul întinse mîna spre oraș arătîndu-i două puncte negre ce se deplasau la o distanță de vreo cinci, șase sute metri, la tribord.

Căpitanul privi cu atenție într-acolo, pe urmă, ridicînd din umeri, se duse de se așeză la pupa, fără să modifice direcția *Năluciі*.

După un sfert de oră reuși să deslușească două dîre de fum ce mijeau spre nord-est. Încetul cu încetul cele două puncte începură să capete o formă mai distinctă.

Erau două nave cu aburi care tocmai ieșiseră din portul Buffalo, îndreptîndu-se spre noi în pripă.

În momentul acela îmi trecu prin minte că navele acestea s-ar putea să fie chiar distrugătoarele despre care îmi pomenise domnul Ward, spunîndu-mi că li se încredinţase de o bucată de vreme misiunea de a supraveghea porţiunea respectivă de lac şi că, la nevoie, puteam să le solicit ajutorul. De tip recent, respectivele distrugătoare se numărau printre cele mai rapide nave cu aburi construite în Statele Unite. Puse în mişcare de motoare puternice, reprezentînd cel mai înalt nivel al perfecţiunii tehnice, reuşiseră să atingă, cu prilejul probelor la care fuseseră supuse, o viteză de douăzeci şi şapte de mile pe oră.

E adevărat că viteza *Nălucii* era cu mult superioară şi, chiar dacă s-ar fi întîmplat cumva să fie încolţită, aşa încît să nu aibă putinţa de a se retrage, era suficient să intre în stare de imersiune ca să scape de urmăritori.

În împrejurările de faţă, în locul distrugătoarelor ar fi fost mai indicate nişte submersibile, pentru ca lupta să poată avea cît de cît sorţi de izbîndă, şi nici chiar atunci nu ştiu dacă forţele ar fi fost egale.

În tot cazul, acum nu mai aveam nici cea mai mică îndoială că, într-adevăr, comandanţii acestor nave fuseseră avertizaţi probabil de Wells, care se grăbise să le bată o depeşă, de îndată ce se înapoiase la Toledo.

Evident că observaseră *Năluca* şi veneau acum întins spre ea. Cu toate astea, căpitanul părea că habar n-are, continuînd să ţină drumul drept înainte, spre Niagara.

Era interesant de ştiut ce voiau să facă distrugătoarele?... Cu siguranţă că intenţionau să manevreze în aşa fel, încît *Năluca* să fie nevoită a pătrunde în unghiul pe care-l formau malurile lacului în partea aceea, lăsînd Buffalo la tribord, dat fiind că Niagara nu-i putea oferi nici o portiţă de scăpare.

Între timp căpitanul luase iarăşi cîrma; unul dintre oamenii din echipaj stătea la prova, iar celălalt coborîse în camera maşinilor.

Ce mai aşteptau, de nu-mi ordonau încă să intru la mine, în cabină?... Şi totuşi nu primii nici un ordin, spre deplina mea mulţumire; dealtfel, nimeni nu se ocupa de mine, ca şi cum nici n-aş fi fost pe bord.

Observam, mărturisesc, cu inima ticăind de emoţie, apropierea distrugătoarelor. Navele, care, în momentul acela, se aflau la o distanţă mai mică de două mile, înaintau în aşa fel, încît să prindă *Năluca* între două focuri.

Cît despre Stăpînul Lumii, pe figura lui se citea cel mai adînc dispreţ. Ştia foarte bine că distrugătoarele n-aveau nici o putere asupra sa... Numai să dea un ordin, jos, la maşini, şi, oricît de sprintene

ar fi fost ele, îndată le-ar fi lăsat hăt, departe, în urmă!... Din cîteva turaţii ale motorului, *Năluca* ar fi ieşit din bătaia tunurilor. Iar ca proiectilele să poată lovi cumva submarinul în adîncul lacului Erie, asta era mai greu de crezut!...

După vreo zece minute, distanţa dintre noi şi cele două bastimente ce ne fugăreau era de numai o milă.

Căpitanul le lăsă totuşi să se apropie şi mai mult. Apoi apăsă pe manetă şi *Năluca,* mînată de propulsoarele ce acţionau cu o forţă sporită, zvîcni la suprafaţa lacului. Voia probabil să le joace un renghi şi distrugătoarelor, căci, în loc să se întoarcă, îşi continuă drumul. Cine ştie dacă nu va avea îndrăzneala să se strecoare printre ele, purtîndu-le de colo, colo, pînă cînd, odată cu căderea nopţii, bastimentele se vor vedea nevoite să se lase păgubaşe, încetînd o urmărire fără folos.

Oraşul Buffalo începuse să se contureze limpede pe malul lacului Erie. Edificiile lui, clopotniţele, elevatoarele se vedeau desluşit. Ceva mai încolo, spre nord-vest, la o distanţă de patru sau cinci mile, începea Niagara.

În condiţiile astea, ce-mi rămînea de făcut? Bizuindu-mă pe forţele mele, ca un bun înotător ce eram, cînd vom fi ajuns să trecem în curmeziş prin dreptul distrugătoarelor, sau, şi mai bine, la mijloc, între amîndouă, nu era oare cea mai bună ocazie s-o şterg, aruncîndu-mă în apă, ocazie care s-ar fi putut să nu se mai ivească niciodată?... Căpitanul cu siguranţă că n-o să-şi piardă vremea cu mine să mă caute!... Făcîndu-mi vînt în apă, poate c-aveam norocul să scap?... Cu siguranţă c-o să mă zărească cineva de pe puntea uneia din cele două nave... Cine ştie chiar dacă nu cumva comandanţii vor fi fost înştiinţaţi că s-ar putea să mă aflu şi eu pe bordul *Năluciii?...* O să vină oare vreo barcă să mă culeagă?...

Evident, aveam mult mai mulţi sorţi de izbîndă dacă *Năluca* şi-ar fi continuat drumul pe albia Niagarei. În momentul cînd am fi ajuns în dreptul ostrovului Navy, aveam prilejul să pun piciorul pe un ţărm binecunoscut. Dar nu-mi venea să cred că i s-ar fi năzărit căpitanului să urmeze făgaşul acestui rîu, care la un moment dat era întrerupt de faimoasele cataracte... aşa că mă gîndii să aştept pînă ce distrugătoarele aveau să se apropie şi mai mult şi să procedez văzînd şi făcînd...

Cinstit vorbind, nu reuşisem încă să iau o hotărîre... Nu!... Nu puteam să mă împac defel cu ideea că, dînd bir cu fugiţii, ar fi însemnat să pierd definitiv prilejul de a dezlega misterul *Năluciii...* Instinctele mele de poliţist clocoteau la gîndul c-ar fi fost destul să întind mîna ca să-l înşfac pe individul ăsta scos de sub scutul legii!... Nu!... N-am

s-o şterg!... Ar fi însemnat să las totul baltă şi să ies definitiv din joc... Dar, pe de altă parte, puteam eu să ştiu ce soartă mă paşte şi pînă unde o să mă poarte *Năluca*, dacă rămîneam mai departe pe bord?...

Era şase şi un sfert. Distrugătoarele se apropiau mereu, lăsînd între ele o distanţă de douăsprezece pînă la cincisprezece ancabluri. Aşa că, foarte curînd, *Năluca* urma să fie prinsă între ele, avînd pe unul la babord, iar pe celălalt la tribord.

Tot timpul nu mă urnisem din loc. Omul de la prova stătea alături de mine.

Neclintit la timonă, cu ochii scînteind sub sprîncenele încruntate, căpitanul nu aştepta, poate, decît să pună capăt scenei printr-o ultimă manevră...

Deodată, de pe bordul distrugătorului din stînga izbucni o bubuitură. Trecînd în zbor razant, la suprafaţa lacului, un proiectil lunecă pe lîngă prova *Năluciі* şi pieri undeva, dincolo de pupa distrugătorului din dreapta.

Sării drept în sus. În picioare, lîngă mine, omul din echipaj părea că aşteaptă un semn din partea căpitanului.

Acesta nici măcar nu întoarse capul şi cred că-n viaţa mea n-am să uit expresia dispreţuitoare ce i se întipărise pe faţă!... Într-o clipă mă pomenii împins spre cabina mea, al cărei chepeng se trînti imediat, odată cu capacele celelalte. Nu trecu mai mult de un minut pînă să se facă imersiunea... Submarinul dispăruse sub apă... Rînd pe rînd răbufniră alte cîteva lovituri de tun, al căror clocot înăbuşit îmi veni la ureche. Pe urmă totul amuţi definitiv. O lumină ceţoasă se cernea prin hubloul cabinei. Submersibilul luneca tăcut, fără mişcări de ruliu sau de tangaj, prin adîncurile lacului Erie.

Vedeţi, aşadar, cît de repede şi, în acelaşi timp, cu cîtă uşurinţă se săvîrşise metamorfoza *Năluciі*, nu mai puţin rapid şi nici mai puţin lesnicios, probabil, decît atunci cînd trebuia să circule pe uscat!

Şi acum, ce intenţiona oare să facă Stăpînul Lumii?... După toate probabilităţile, avea să schimbe direcţia submersibilului, dacă nu cumva, trăgînd la mal, *Năluca* avea să se transforme din nou în automobil. Chibzuind bine, mai curînd îmi venea să cred că se gîndea să schimbe direcţia spre vest, îndreptîndu-se spre gura lui Detroit-River, atunci cînd va fi socotit că distrugătoarele îi pierduseră urma. Deci imersiunea n-o să dureze mai mult decît răstimpul necesar pentru a ieşi din bătaia proiectilelor şi, odată cu căderea nopţii, firesc, avea să înceteze şi urmărirea.

Lucrurile însă nu se petrecură aşa. Abia trecuseră zece minute, cînd pe bord se simţi nu ştiu ce forfoteală. Din camera maşinilor

venea zvon de glasuri. Rumoarea era însoțită de zgomotul unui mecanism. Îmi făcea impresia că submersibilul suferise o avarie din pricina căreia se vedea nevoit să se ridice la suprafață...

Într-adevăr, nu mă înșelasem. Într-o clipă semiobscuritatea ce stăruia în cabina mea fu împînzită de lumină. *Năluca* ieșise din adînc... Se auzeau pași deasupra, pe punte, chepengurile erau toate deschise, chiar și cel de la cabina mea... Căpitanul își reluase locul la cîrmă, în timp ce oamenii din echipaj meștereau ceva înăuntru.

Mă uitai dacă distrugătoarele se mai vedeau cumva pe lac... Da... la o distanță de numai un sfert de milă... Îndată ce prinseră de veste că *Năluca* ieșise la iveală, începură s-o fugărească din nou. Acum însă în direcția rîului Niagara.

Drept să spun, nu puteam deloc să mă dumeresc ce rost avea manevra asta. Din moment ce ar fi pătruns pe albia rîului, nu mai avea cum să scape. Nu mai putea să se afunde în apă, din pricina unei defecțiuni oarecare, iar în cazul cînd ar fi vrut să se întoarcă din drum, aparatul ar fi găsit trecerea barată de distrugătoare. Poate că voia să acosteze și s-o șteargă, preschimbat în automobil, fie pe teritoriul statului New York, fie pe tărîmurile canadiene?...

În momentul acela *Năluca* avea un avans de o jumătate de milă. Distrugătoarele goneau pe urmele ei cu motoarele sub presiune, dar, ce-i drept, în condițiuni destul de neprielnice ca s-o poată lovi cu armamentul lor de vînătoare.

Năluca se mulțumi să păstreze aceeași distanță. Și cu toate astea era o nimica toată pentru ea s-o depășească, pentru ca mai tîrziu, după căderea nopții, să poată vira spre țărmul de vest al lacului!

Orașul Buffalo începuse să se topească treptat în zare, spre dreapta, și pe la orele șapte și ceva ni se deschiseră în față malurile Niagarei. Dacă o apuca pe albia rîului, știind prea bine totuși că nu mai avea nici o ieșire, însemna că, într-adevăr, căpitanul își pierduse mințile... Dar, la drept vorbind, nu era nebun de legat cel care se proclamase, ba chiar credea cu tot dinadinsul c-ar fi Stăpînul Lumii?...

Îl vedeam stînd acolo, la cîrmă, liniștit, nepăsător, fără să întoarcă măcar o singură dată capul, ca să arunce o privire asupra distrugătoarelor.

Prin părțile acelea, fața lacului era cu desăvîrșire pustie. Navele ce făceau legătura cu diversele tîrguri de pe malurile Niagarei puteau fi numărate pe degete și deocamdată nu se arăta nici una. Nici măcar o șalupă de pescuit nu ieșea în calea *Năluciі*. În orice caz, dacă cele două distrugătoare se încăpățînau să se țină mai departe după ea pe cursul Niagarei, aveau să fie silite destul de curînd să stopeze.

Aşa cum am mai spus, matca Niagarei e mărginită de un ţărm ce aparţine Statelor Unite, celălalt ţărm fiind dependent de teritoriul canadian. De o parte Buffalo, de cealaltă fortul Erie. Larg de aproape trei sferturi de milă, rîul se îngustează în preajma cascadei. Lungimea sa, măsurată între lacul Erie şi Ontario, este de circa cincisprezece leghe şi pe albia lui se scurg spre nord, pentru a se vărsa în Ontario, apele lacurilor Superior, Michigan şi Huron. Între Erie şi Ontario există o diferenţă de nivel de trei sute patruzeci de picioare. E de ajuns să ne amintim că înălţimea de la care se prăvăleşte cataracta este de o sută cincizeci de picioare, nici mai mult, nici mai puţin. Supranumită „Horse-Shoe-Fall", din pricină că e în formă de potcoavă, cascada a fost botezată de indigeni „Tunetul apelor", şi pe drept cuvînt. Vuietul ei ca de tunet ce răzbubuie necontenit se aude pînă foarte departe, la cîteva mile.

Între Buffalo şi tîrguşorul Niagara-Falls se află două ostroave care împart cursul rîului în două braţe: ostrovul Navy, situat la o leghe mai sus de Horse-Shoe-Fall, şi Great-Island, care separă căderile de apă de pe teritoriul american de vecinele lor de pe teritoriul Canadei. La una din extremităţile acestui din urmă ostrov se înalţa cîndva aşanumitul Terrapine-tower*, ridicat cu atîta semeţie în mijlocul puhoaielor, chiar pe buza prăpastiei. În cele din urmă însă fusese dărîmat, deoarece cataracta retrăgîndu-se puţin cîte puţin, la un moment dat, turnul ar fi ajuns să se surpe în abis.

Dintre localităţi se cuvin a fi menţionate două tîrguşoare aşezate pe cursul superior al rîului, Schlosser pe malul drept şi Chipewa pe malul stîng, mai exact, de o parte şi de alta a ostrovului Navy. În locul acesta, deoarece de aici încolo panta e din ce în ce mai repede, curentul apei devine tot mai puternic, pentru a da naştere, cu două mile mai jos, vestitei cataracte.

Năluca trecuse de fortul Erie. Spre apus, soarele stătea să scapete în zare, deasupra teritoriului canadian, în timp ce luna — era plină la data aceea — ieşise la iveală din pîclele ce învăluiau orizontul spre nord-vest. Abia peste un ceas, deci, avea să se înşereze.

Cu motoarele sub presiune, distrugătoarele continuau să ne urmărească la o distanţă de o milă, pe care se străduiau din răsputeri, dar fără nici un folos, s-o depăşească. Se zăreau lunecînd cu iuţeală malurile adumbrite de arbori şi presărate cu vile cochete de-a lungul cîmpiilor înverzite ce se întindeau de-o parte şi de alta.

De aici încolo *Năluca*, evident, nu mai putea să se întoarcă din drum. Distrugătoarele ar fi scufundat-o imediat, de astă dată fără

---

* Turnul broaştei ţestoase (n. a.)

scăpare. Ce-i drept, comandanţii lor n-aveau de unde să ştie ceea ce aflasem eu, anume că, din pricina unei defecţiuni, submersibilul fusese nevoit să se ridice la suprafaţă şi că, deocamdată, nu mai avea posibilitatea să scape de urmărire printr-o nouă imersiune. Cu toate astea, nu voiau să se dea bătuţi cu nici un chip, ţinînd drumul drept înainte, şi pe cît se părea aveau de gînd să meargă tot aşa mai departe, pînă în pînzele albe.

Dar dacă nu eram în stare să-mi explic îndîrjirea cu care ne hăituiau distrugătoarele, nu găseam o explicaţie nici pentru atitudinea căpitanului. În mai puţin de o jumătate de oră avea să se lovească de zăgazul pe care căderile de apă i-l puneau în cale. Oricît de perfecţionat ar fi fost aparatul, nu putea fi în măsură să treacă peste Horse-Shoe-Fall şi dacă s-ar fi întîmplat cumva să fie furat de puhoaiele vijelioase, ar fi dispărut fără urmă în prăpastia adîncă de o sută optzeci de picioare, pe care apele o săpaseră sub pragul cataractei. Îi mai rămînea totuşi un mijloc de scăpare dacă ar fi acostat la unul din ţărmurile rîului şi, punînd automobilul pe roate, ar fi luat-o la sănătoasa cu două sute patruzeci pe oră!...

Şi acum ce să fac?... Să încerc cumva s-o şterg, refugiindu-mă pe ostrovul Navy? Puteam foarte uşor să ajung înot pînă acolo... Dacă nu căutam să mă folosesc de prilejul acesta, în vecii vecilor Stăpînul Lumii nu s-ar fi hotărît să mă pună în libertate, dat fiind că reuşisem să descopăr o parte din secretele sale.

În momentul acela, însă, îmi dădui limpede seama că, de astă dată, n-o să fie chip să-mi iau tălpăşiţa. Chiar dacă nu mă ţineau ferecat în cabină, în orice caz, eram tot timpul supravegheat. În vreme ce căpitanul stătea la cîrmă, omul de pe covertă, care se afla lîngă mine, nu mă scăpa o clipă din ochi. La prima mişcare, m-ar fi înhăţat şi m-ar fi pus la popreală... Aşadar, soarta mea era acum strîns legată de soarta *Nălucii*.

Între timp, distanţa dintre vas şi distrugătoare se micşorase. Nu cumva, din pricina accidentului suferit, motorul *Nălucii* nu mai avea chiar atîta putere?... Şi totuşi căpitanul nu dădea nici cel mai mic semn de îngrijorare şi nici nu avea de gînd să acosteze.

Se auzea şuieratul aburilor ce ţîşneau prin supapele distrugătoarelor, amestecîndu-se cu vălătucii negri de fum.

Totodată, însă, se auzea şi mugetul cumplit al cataractei, ce clocotea la mai puţin de trei mile, mai jos.

Năluca îşi continua drumul, lunecînd pe braţul stîng al rîului, de-a lungul ostrovului Navy, pe care îl depăşi curînd. Un sfert de oră mai tîrziu ne ieşeau în întîmpinare primii copaci de pe Great-Island. Puhoaiele se năpusteau la vale cu o forţă din ce în ce mai mare

și dacă *Năluca* nu se hotăra să se oprească, distrugătoarele nu se mai puteau ține, cine știe cît, după ea!... Dacă turbatul ăsta de căpitan avea cumva chef să-și găsească sfîrșitul în vîltorile rostogolite de Horse-Shoe-Fall, distrugătoarele, în schimb, cred că n-aveau de gînd să se arunce după el în prăpastie!...

Într-adevăr, semnale repetate de sirenă săgetară aerul și distrugătoarele se opriră din mers, la o distanță de cel mult cinci sau șase sute de picioare de pragul cataractei. Apoi răbufniră niște detunături și mai multe proiectile trecură pe lîngă noi, fără să-și atingă ținta...

Soarele dispăruse în zare și în umbrele amurgului, spre nord, luna se profila scînteietoare pe cer. Aparatul înainta acum cu o viteză amețitoare, sporită de viteza curentului. Încă un minut și avea să se prăvălească în hăul întunecos ce se căsca în mijlocul căderilor de apă.

Priveam încremenit de groază cum se mistuia pe lîngă noi Great-Island, apoi cele trei mici ostroave de la capătul ei, învăluite în burnița stîrnită de frămîntarea vîrtejelor...

Mă ridicai în picioare, gata să mă azvîrl în apă, spre a mă refugia pe insulă...

În aceeași clipă mîinile omului de la prova se lăsară grele pe umerii mei...

Se auzi zgomotul unui mecanism, brusc declanșat în interior. Cele două mari dispozitive montate pe laturile aparatului se desfășurară ca niște aripi și, chiar în momentul cînd era gata să se prăvălească în adînc, tîrîtă de puhoaie, *Năluca* se înălță în văzduh, trecînd peste vijelioasele cataracte, prin mijlocul curcubeului urzit de razele lunii.

Capitolul XV

CUIBUL VULTURULUI

A doua zi cînd mă trezii în sfîrșit, după un somn destul de adînc, aparatul nu mai părea să facă nici o mișcare. Îmi dădui seama din primul moment: nu mergea în goana roților pe uscat, nu naviga nici pe apă și nici pe sub apă, și nici prin văzduh nu zbura. Însemna deci că inventatorul se înapoiase la el, în bîrlog, în ascunzătoarea misterioasă în care, pînă la el, nici o altă făptură omenească nu pusese încă piciorul?...

Și atunci, din moment ce nu socotise cu cale să se descotorosească de mine, voi avea parte, în cele din urmă, să-i descopăr secretul?...

Pe drept cuvînt se vor mira cititorii că fusesem în stare să dorm dus tot timpul călătoriei mele prin văzduh. Nici mie nu-mi venea parcă să cred. Mă întrebam dacă nu cumva somnul acesta fusese provocat de cine știe ce substanță soporifică, amestecată în mîncare, căpitanul *Năluciі* vrînd astfel să fie sigur că n-o să am prilejul să observ unde anume avea să aterizeze?... Tot ce pot să vă spun este că în viața mea n-am încercat o senzație atît de extraordinară ca în momentul cînd aparatul, în loc să fie smuls de clocotitoarele vîltori ale cataractei, își luase zborul printr-o simplă declanșare a mecanismului său, ca o pasăre ale cărei aripi uriașe băteau aerul cu o putere uluitoare!...

Așadar, aparatul născocit de Stăpînul Lumii avea patru funcții diferite, putîndu-se transforma, rînd pe rînd, în automobil, în vas de navigație, în submersibil și în mașină zburătoare. Pe pămînt, în apă, prin văzduh, în oricare din aceste trei elemente se putea deplasa la fel de ușor, cu aceeași forță și aceeași repeziciune!... Și cînd te gîndești că asemenea miraculoase prefaceri se îndeplineau în cîteva clipe!... Același mecanism acționa toate aceste mijloace diferite de locomoție! Văzusem cu ochii săvîrșindu-se, rînd pe rînd, metamorfozele! Ceea ce nu izbutisem încă să aflu, dar tot mai nădăjduiam să descopăr la un moment dat, era sursa de energie pe care o folosea aparatul și, în fine, cine putea fi inventatorul genial care, după ce îl făurise, piesă cu piesă, îl conducea cu atîta îndemînare și, în același timp, cu atîta îndrăzneală!

În momentul în care *Năluca*, înălțîndu-se, ajunsese să domine căderile de apă de pe țărmul canadian, stăteam rezemat de chepengul cabinei mele. Limpezimea înserării îmi îngăduia să observ direcția în care se îndrepta aviatorul.* Zburînd pe deasupra șuvoiului, aparatul depășise Suspension-Bridge, situat la vreo trei mile mai jos de Horse-Shoe-Fall, adică în locul unde apele rîului se năpustesc cu o iuțeală năprasnică în cotul pe care Niagara îl face, pentru a se vărsa în lacul Ontario.

Mi se păruse că, ajungînd în punctul acela, aeronava se abătuse spre est.

Căpitanul stătea, ca și mai înainte, la postul lui de la pupa. Nici nu mai încercasem să intru cu el în vorbă. La ce bun?... Tot n-ar fi catadicsit să-mi răspundă.

Remarcasem în schimb că *Năluca* se orienta cu o surprinzătoare ușurință. Fără doar și poate, cunoștea ca-n palmă căile văzduhului,

---

* Cuvîntul „aviator" e folosit de autor, deopotrivă, și pentru aparatul zburător și pentru conducătorul acestuia. (n. t.)

în orice caz, tot atît de bine cît cunoştea şi drumurile maritime şi pe cele de uscat.

Cunoscînd rezultatele la care izbutise să ajungă, puteam înţelege mai lesne imensul orgoliu al celui ce îndrăznise a se proclama singur Stăpînul Lumii. Nu stăpînea oare un aparat ce întrecea orice mecanism făurit de mîna omenească şi împotriva căruia oamenii nu aveau nici o putere?... Într-adevăr, pentru ce s-ar fi înduplecat să-l vîndă, pentru ce s-ar fi lăsat ispitit de milioanele cu care era îmbiat?... Da, acum puteam să-mi explic încrederea absolută în sine, pe care o mărturisea toată atitudinea lui!... Cine ştie unde putea să-l ducă ambiţia lui dacă, într-o bună zi, depăşind orice limită, ar fi degenerat în nebunie curată?...

La vreo jumătate de oră după ce *Năluca* îşi luase zborul, fără să-mi dau seama cum, căzusem în cea mai deplină nesimţire. Starea aceasta, după cum ziceam, fusese fără îndoială prilejuită de un soporific. Căpitanul, probabil, nu voia să-mi lase răgazul să mă dumeresc asupra direcţiei spre care se îndrepta.

Aşadar, n-aş putea să spun dacă aviatorul îşi continua zborul prin văzduh sau dacă îşi croia drum mai departe pe suprafaţa cutărei mări ori cutărui lac, în cazul cînd nu ar fi preferat cumva şoselele ce străbăteau teritoriul american. Nu mai ţin minte nimic, dar absolut nimic din tot ce s-a întîmplat în noaptea de 31 iulie spre 1 august.

Şi acum mă întrebam ce întorsătură avea să ia de aci încolo aventura şi, în primul rînd, în ce fel avea să se încheie pentru mine?...

Spuneam că, în momentul cînd somnul acela ciudat se destrămase, *Năluca* părea să fi încremenit într-o completă imobilitate. Nu se putea să mă înşel: în orice mod s-ar fi deplasat, chiar pe calea aerului, mi-aş fi dat seama că aparatul era în mişcare.

Cînd mă trezii, aşadar, mă aflam la mine în cabină, unde fusesem zăvorît fără să fi simţit nimic, aşa cum se întîmplase şi în prima noapte petrecută pe bord, în timp ce *Năluca* încă mai naviga pe lacul Erie.

Rămînea de văzut dacă de astă dată mi se va îngădui să ies pe punte, de vreme ce aparatul aterizase.

Încercai să ridic chepengul, dar acesta nici nu se clinti.

„Ei, asta-i acum! mă gîndii eu. Te pomeneşti că n-o să-mi mai dea drumul de aici pînă ce *Năluca* n-o s-o pornească iarăşi în călătorie, fie pe apă, fie în zbor?...."

Fiindcă, într-adevăr, numai în aceste împrejurări nu aveam nici o posibilitate de a evada!...

Vă puteţi închipui deci nerăbdarea şi neliniştea de care eram cuprins, neştiind cît avea să dureze popasul acesta pe uscat.

Nu cred să fi așteptat mai mult de un sfert de oră și un zgomot de drugi urniți din loc îmi ajunse la ureche. Chepengul fu ridicat de afară. Lumina și aerul proaspăt năvăliră din plin în cabină.

Dintr-un salt mă înființai din nou pe punte, la locul meu obișnuit.

Făcui ochii roată, îmbrățișînd într-o singură clipă zările, jur împrejur.

Așa cum bănuisem, *Năluca* se afla în stare de repaus pe sol, în adîncul unei căldări cu o circumferință de o mie cinci sute sau, poate, o mie opt sute de picioare. Un strat de pietriș gălbui era așternut peste tot. Oriunde te-ai fi uitat, nu se zărea nicăieri măcar un smoc de iarbă.

Căldarea avea forma unei elipse aproape perfecte, cu axa mare orientată în direcția nord-sud. Ce înălțime o fi avut însă brîul de stînci ce o împresura și care era configurația lui, privit de sus, de pe creastă, nu puteam să-mi dau seama. Deasupra noastră se învolburau neguri groase, pe care razele soarelui nu reușiseră încă să le risipească. Ici, colo trîmbe mari de ceață spînzurau pînă jos, pe fundul acoperit cu pietriș. Era, probabil, încă prea devreme și pîclele aveau să se împrăștie foarte curînd.

Îmi făcea impresia că temperatura ce stăruia în mijlocul acestor ziduri de piatră era destul de scăzută, cu toate că ne aflam în prima zi a lui august. Însemna deci că locul acela era situat undeva pe înălțimile Noului Continent... Unde anume?... Oricît de mare ar fi fost viteza cu care zburase, aparatul tot n-ar fi avut timp să traverseze Atlanticul sau Pacificul pentru că, de cînd decolase de pe Niagara, nu trecuseră mai mult de douăsprezece ore.

În momentul acela, căpitanul tocmai ieșea dintr-o văgăună, probabil o grotă săpată la temelia cetății de piatră cotropite de neguri.

Cînd și cînd, prin pînzele de ceață se întrezăreau umbrele unor păsări mari, al căror țipăt răgușit săgeta tăcerea adîncă. Cine știe dacă nu erau cumva înspăimîntate de aparatul care avea niște aripi cît toate zilele și cu care nu se puteau măsura, nici ca putere, nici în ce privește iuțeala zborului!

Totul mă făcea să cred că, într-adevăr, aici se afla ascunzișul unde poposea Stăpînul Lumii, la capătul fiecăreia din miraculoasele lui călătorii. Aici se afla garajul în care își punea la adăpost automobilul, portul în care ancora vaporul său, cuibul destinat aparatului său zburător!...

Năluca se odihnea pe fundul căldării. În sfîrșit, aveam prilejul s-o cercetez pe îndelete și, după cum se vedea, nimeni nu se gîndea să mă împiedice. Căpitanul părea să se sinchisească de mine tot atît cît se sinchisise și pînă atunci. Cu puțin înainte, cei doi oameni din echi-

paj se apropiaseră de el, apoi intraseră cîteşitrei în grota mai sus-pomenită. Puteam deci să examinez în voie aparatul, cel puţin pe dinafară. Cît priveşte amenajările interioare, deocamdată trebuia să mă mulţumesc numai cu închipuirea.

În afară de cabina mea, celelalte compartimente erau închise; degeaba încercai să le deschid. Mult mai interesant ar fi fost, poate, dacă aş fi ajuns să-mi dau seama ce fel de motor folosea *Năluca* în multiplele ei metamorfoze.

Sării jos de pe punte şi avui tot răgazul să purced la o primă cercetare.

Aparatul era fusiform, fiind ceva mai ascuţit la capătul anterior. Avea coca de aluminiu şi aripile dintr-o substanţă a cărei natură nu reuşii s-o descopăr. Cele patru roţi pe care era montat aveau un diametru de două picioare şi erau înconjurate de pneuri groase, care făceau ca mersul lui să fie lin, chiar în plină viteză. Spiţele se lăţeau în chip de palete şi probabil că, atunci cînd *Năluca* naviga la suprafaţa apei sau sub apă, îi dădeau posibilitatea să-şi accelereze viteza.

Principalele piese ale sistemului propulsor însă nu erau roţile, ci două turbine Parson, fixate longitudinal, de o parte şi de alta a chilei. Acţionate cu o viteză extraordinară de motorul navei, turbinele sfredeleau apa, determinînd înaintarea vasului; îmi pusei chiar întrebarea dacă nu cumva erau folosite şi pentru propulsarea aparatului în mediul atmosferic.

În orice caz, aparatul se putea susţine şi deplasa în spaţiu numai datorită aripilor uriaşe care, în stare de repaus, stăteau aplecate în jos şi lipite de bordurile navei, ca nişte dispozitive pentru derivă. Aşadar, sistemul aplicat de inventator se baza pe folosirea unui aparat „mai greu decît aerul", sistem ce-i dădea posibilitatea de a se mişca în spaţiu cu o viteză pe care nu reuşea s-o atingă zborul celor mai puternice păsări.

Cît priveşte agentul care punea în mişcare toate aceste mecanisme, aşa cum am mai spus, nu putea fi decît electricitatea. Unde erau însă încărcaţi acumulatorii, care putea fi sursa lor?... Să fi existat oare pe undeva un generator de energie electrică, menit să-i alimenteze?... Nu cumva într-una din grotele acelea, ce se deschideau în pereţii căldării, se aflau nişte dinamuri în funcţiune?...

Dacă, în urma cercetărilor făcute, avusesem prilejul să constat că aparatul era prevăzut cu roţi, turbine şi aripi, în schimb, nu ştiam încă nimic în privinţa mecanismului şi nici a agentului ce-l punea în mişcare. Gîndindu-mă bine, la ce mi-ar fi slujit însă descoperirea acestui secret?... Trebuia mai întîi să fiu liber ca să trag vreun folos,

şi acum, că apucasem să cunosc unele lucruri, Stăpînul Lumii nu s-ar fi înduplecat cu nici un preţ să-mi redea libertatea!...

Mai aveam o portiţă de scăpare. Să caut să-mi iau tălpăşiţa. Dar cînd voi mai întîlni o asemenea ocazie?... Dacă nu izbutisem s-o prind cîtă vreme *Năluca* fusese în călătorie, ce mai puteam nădăjdui acum, cînd poposisem în mijlocul acelor metereze de piatră?...

Problema fundamentală ce se cerea rezolvată înainte de toate era aceea a locului în care se afla situată depresiunea. Unde aterizase oare aparatul?... Exista cumva vreo comunicaţie cu ţinuturile înconjurătoare?... Să nu fi fost nici o ieşire nicăieri? Nu se putea pătrunde înăuntru decît trecînd pe deasupra meterezelor cu ajutorul unui aparat de zbor?... Şi, pe urmă, în ce regiune a Statelor Unite aeronava luase contact cu pămîntul?... Oricît de mare ar fi fost viteza cu care zbura, ţinînd seamă de faptul că nu decolase decît în ajun, cu siguranţă că *Năluca* nu putea să se fi depărtat de teritoriul Statelor Unite şi cu atît mai puţin să fi părăsit Lumea Nouă pentru Vechiul Continent!... Chibzuind bine, drumul parcurs în timpul nopţii putea fi oare mai lung de cîteva sute de leghe?...

Exista, ce-i drept, o ipoteză la care mă întorceam mereu cu gîndul şi care, din pricina asta, cred, merita să fie luată în consideraţie, dacă nu şi acceptată. N-ar fi fost posibil oare ca portul în care poposea de obicei *Năluca* să fie chiar Great-Eyry?... Cu atît mai mult cu cît aparatul de zbor putea să pătrundă cu cea mai mare uşurinţă acolo?... Din moment ce pajurile şi vulturii erau în stare s-o facă, de ce ar fi fost *Năluca* mai prejos decît ei? Căldarea aceea, zăvorîtă între stînci, nu constituia oare pentru Stăpînul Lumii un ascunziş atît de bine tăinuit, încît poliţia nu reuşise pînă acum să-l dibuiască? Distanţa dintre Niagara şi locul respectiv din masivul Munţilor Albaştri nu depăşea patru sute cincizeci de mile. În douăsprezece ore *Năluca* avusese tot răgazul să le străbată!...

Într-adevăr, ideea asta începuse să se înfiripe, încetul cu încetul, în cugetul meu! Legăturile ce existau între Great-Eyry şi autorul scrisorii semnate cu iniţiale se explicau, în felul acesta, cît se poate de lămurit. Şi ameninţările pe care mi le adresase în cazul cînd aş mai fi făcut o nouă tentativă. Şi faptul că fusesem urmărit într-o vreme. Dar fenomenele petrecute pe Great-Eyry nu eram oare îndreptăţit să i le atribui tot lui, cu toate că n-aş fi putut spune încă pentru care motiv?... Sigur că da! Mă aflam în Great-Eyry, nici vorbă! Dar, din moment ce nu reuşisem cu nici un preţ, mai înainte, să pătrund înăuntru, puteam oare să ies de acolo altfel decît cu ajutorul *Năluciî?*

Ah! Dacă negura s-ar fi împrăştiat în fine, poate c-aş fi izbutit să recunosc locurile... Şi cine ştie dacă, atunci, ipoteza pe care o făcusem nu s-ar fi dovedit conformă cu realitatea?...

Şi fiindcă mă puteam mişca în voie, deoarece nici căpitanul şi nici însoţitorii lui nu se sinchiseau de mine cîtuşi de puţin, îmi veni în gînd să fac înconjurul depresiunii.

În momentul acela se aflau cîteşitrei în grota de la extremitatea nordică a incintei, care, aşa cum am spus, avea forma unei elipse. O pornii deci în inspecţie de la extremitatea opusă.

Apropiindu-mă de zidul de piatră, o luai de-a lungul temeliilor, în care se deschideau tot felul de cotloane şi văgăuni. Deasupra se ridica peretele neted format din roci cu feldspat, ca întreg lanţul Munţilor Allegheny. Cît de înalt putea fi zidul acela de piatră şi cît de zimţuită putea fi creasta lui nu eram încă în măsură să-mi dau seama, pînă ce nu se vor fi risipit ceţurile, alungate de suflarea brizei sau topite de razele soarelui.

Deocamdată mă mulţumii să fac înconjurul brîului masiv de stînci, în văgăunile cărora lumina abia pătrundea. Tot felul de resturi se vedeau zăcînd împrăştiate în interiorul acestora, şi grămezi de ierburi uscate. Se mai desluşeau încă pe jos urmele lăsate în nisip de paşii căpitanului şi ai însoţitorilor săi.

Nici unul dintre ei nu ieşise încă la iveală, probabil că roboteau de zor înăuntru, în grotă, la gura căreia zăceau trîntite mai multe baloturi. Vor fi avut poate de gînd să le transporte pe bordul *Nălucii*. Mă întrebam chiar dacă nu cumva în momentul acela îşi strîngeau, ca să zic aşa, calabalîcul, pregătindu-se să părăsească pentru totdeauna ascunzişul?...

Într-o jumătate de ceas, isprăvisem de făcut înconjurul pereţilor şi-mi îndreptai din nou paşii spre mijlocul terenului. Din loc în loc pămîntul era presărat cu un strat de cenuşă înălbită de vreme, ce se aşternuse pe jos în crîmpeie largi, cu cioturi de bîrne şi de scînduri arse, tocuri de uşi şi ferestre de care mai atîrnau încă balamalele, schelete metalice răsucite de dogoarea focului, probabil rămăşiţele unui aparat ce căzuse pradă flăcărilor.

Cîndva, pesemne, în inima cetăţii de piatră izbucnise, întîmplător sau provocat, un incendiu... Nu era, deci, firesc să fac o legătură între incendiul acesta şi fenomenele observate cîndva pe muntele Great-Eyry, flăcările ce se înălţaseră peste creste, zgomotele ce se răspîndiseră în văzduh, băgînd în răcori pe locuitorii din împrejurimi, atît pe cei din Pleasant-Garden, ca şi pe cei din Morganton?... Dar de unde erau toate aceste hîrburi şi ce interes va fi avut căpitanul să le distrugă?...

În momentul acela, vîntul ce se stîrnise dinspre est trecu într-o răbufnire peste întreg cuprinsul. Cerul învăluit în pîcle se limpezi deoda-

tă. Căldarea fu scăldată în lumina revărsată de razele soarelui, ce se ridicase de două sulițe pe boltă,

Fără să vreau, dădui un țipăt!...

Creasta meterezelor stîncoase ce încingeau cuprinsul ieșise la iveală, la o înălțime de o sută de picioare. Și în aceeași clipă îmi sări în ochi stana aceea de piatră în chip de vultur, pe care, așa cum se profila pe cer, o recunoscui numaidecît.

Nu mai încăpea nici o îndoială, era stînca pe care și eu, și domnul Elias Smith o remarcasem în cursul ascensiunii pe Great-Eyry!...

Nu mai încăpea nici o îndoială, va să zică! În noaptea trecută, aparatul străbătuse în zbor distanța cuprinsă între lacul Erie și teritoriul Carolinei de Nord!... Aici era garat aparatul, în adîncul acestei zănoage!... Aici se afla, deci, cuibul de piatră, parcă anume făcut pentru năstrușnica pasăre gigantică, plăsmuită de genialul inventator, singurul om de pe lume care izbutise să treacă peste aceste ziduri atît de strașnic întărite?... Cine știe dacă nu descoperise cumva, în fundul unei văgăuni mai adînci, vreo galerie subterană ce răspundea în afară și care îi permitea să părăsească uneori Great-Eyry, lăsînd *Năluca* înăuntru, la adăpost?...

Acum, în sfîrșit, eram pe deplin luminat!... Acum puteam să-mi explic lămurit și prima scrisoare expediată de pe Great-Eyry, prin care eram amenințat cu moartea!... Dacă am fi reușit atunci să pătrundem în zănoagă, poate, că, cine știe, am fi ajuns să descoperim toate aceste secrete, înainte ca Stăpînul Lumii să fi apucat s-o șteargă, fugind din calea noastră?...

Rămăsesem locului, încremenit, cu ochii ațintiți asupra vulturului de piatră, cuprins de o emoție răscolitoare!... Mă întrebam dacă nu era de datoria mea să caut cu orice preț să distrug aparatul pînă ce n-avea să-și ia din nou zborul, vînturîndu-se prin lume...

În aceeași clipă se auzi un zgomot de pași.

Mă întorsei într-acolo.

Căpitanul, care venea spre mine, se opri în fața mea și mă privi drept în ochi.

Atunci simții că-mi ies din fire și, fără să vreau, lăsai să-mi scape aceste cuvinte:

— E Great-Eyry!... Great-Eyry!...

— Da, inspectore!

— Și dumneata ești... Stăpînul Lumii?...

— Da, eu... îmi răspunse înălțînd fruntea cu o mișcare plină de trufie. Eu... Robur... Robur Cuceritorul!

Capitolul XVI

ROBUR CUCERITORUL

De statură mijlocie, lat în spate, cu o structură geometrică închipuind un trapez regulat, a cărui bază mare era formată de linia umerilor, iar deasupra, înţepenită pe un gît vînjos, o căpăţînă mare, sferoidală. Nişte ochi ce scăpărau, arzători, în orbite, la cea mai uşoară tulburare sufletească, străjuiţi de sprîncenele pururea încruntate, semn al unei energii deosebit de viguroase. Părul tuns scurt, cu reflexe metalice, ca un ghemotoc de sîrmă, pieptul larg înfoindu-se şi slobozind aerul ca nişte foale, braţe, mîini, picioare pe măsura trunchiului; nici mustăţi, nici favoriţi, doar un barbişon tăiat după moda americană, lăsînd să se vadă articulaţia fălcilor şi muşchii maseteri ce, după aspect, păreau înzestraţi cu o putere formidabilă.

Iată în cîteva trăsături portretul acestui om extraordinar, aşa cum îl înfăţişa fotografia publicată în toate ziarele Statelor Unite la data de 13 iunie 18..., a doua zi după ce faimosul personaj îşi făcuse apariţia, într-un chip într-adevăr senzaţional, la una din şedinţele Institutului Weldon din Philadelphia.

În faţa mea, deci, se afla Robur Cuceritorul, care binevoia, în fine, să iasă din anonimat, aruncîndu-mi în obraz numele său răsunător ca o ameninţare, şi asta chiar între meterezele de piatră ale lui Great-Eyry!...

Aici ar fi locul, cred, să amintesc în cîteva cuvinte întîmplările ce atrăseseră asupra numitului Robur atenţia întregii ţări. Cu atît mai mult cu cît de ele sînt legate peripeţiile acestei miraculoase aventuri, al cărei deznodămînt era sortit să depăşească tot ceea ce mintea omenească şi-ar fi putut închipui.

În seara zilei de 12 iunie avea loc o adunare a Institutului Weldon sub preşedenţia lui Uncle Prudent, unul din personajele marcante ale capitalei statului Pennsylvania, secretar fiind un alt personaj nu mai puţin important, din aceeaşi localitate, Phil Evans. Se discuta problema atît de arzătoare a dirijabilelor. Sub auspiciile consiliului de administraţie, fusese construit aşa-numitul *Go ahead*, cu o capacitate de patruzeci de mii de metri cubi. Deplasarea lui pe orizontală trebuia să se efectueze cu ajutorul unui dinam menit să pună în mişcare elicea, o maşină în acelaşi timp puternică şi uşoară, în care se punea mare nădejde, aşteptîndu-se cele mai bune rezultate. Mai rămînea de văzut doar unde avea să fie montată elicea: la spatele nacelei, aşa cum pretindeau unii, sau în faţă, după dorinţa altora?

Cum nu ajunsese încă la o înţelegere în privinţa aceasta, în ziua respectivă, „avantiştii" şi „arieriştii" erau ca de obicei în conflict. Discuţia se înfierbîntase chiar în asemenea măsură, încît puţin mai lipsea ca să se iste o încăierare între cîţiva dintre membrii Institutului Weldon.

Tocmai cînd harabăbura era în toi, cineva dinafară, un necunoscut, ceru stăruitor să i se dea voie a intra în sala de şedinţe.

Solicitatorul fu primit şi se prezentă sub numele de Robur. La cererea lui, i se dădu cuvîntul, în mijlocul celei mai desăvîrşite tăceri. Luînd atunci o poziţie fermă, în dezbaterea angajată în jurul dirijabilelor, declară sus şi tare că, de vreme ce omul reuşise să ajungă stăpînul mărilor mulţumită corăbiilor cu pînze şi navelor puse în mişcare de roţi sau de elice, nu va putea să ajungă stăpîn asupra spaţiului atmosferic decît folosindu-se de aparate mai grele decît aerul, argumentînd că pentru a te mişca în toată libertatea în sînul acestui element, trebuie neapărat să ai o greutate mai mare ca a lui.

În fond era iar vorba de veşnicul conflict între aerostatică şi aviaţie. În cursul acestei şedinţe, în care partizanii principiului „mai uşor decît aerul" erau în număr precumpănitor, la un moment dat discuţiile deveniră atît de aprinse, încît Robur, pe care unii din adversarii săi îl porecliseră în ironie Cuceritorul, se văzu silit să părăsească sala.

Dar, la vreo cîteva ore după dispariţia acestui personaj atît de original, Uncle Prudent şi Phil Evans fură victimele unei răpiri săvîrşite cu o rară îndrăzneală.

În momentul cînd treceau prin Fairmont-Park, însoţiţi de valetul Frycollin, cîţiva oameni tăbărîră asupra lor, le puseră cîte un căluş în gură, îi legară fedeleş, apoi, oricît încercară ei să li se împotrivească, îi purtară pe sus, pe aleile pustii, pentru a-i urca în cele din urmă cu de-a sila într-un aparat ce staţiona în mijlocul unei pajişti. În zorii zilei, ferecaţi în aparatul lui Robur, pluteau în văzduh deasupra unor tărîmuri pe care se căzneau în zadar să le recunoască.

Uncle Prudent şi Phil Evans avură astfel prilejul să constate că oratorul din ajun nu-i dusese de nas şi că se afla, într-adevăr, în posesia unui aparat de zbor construit pe principiul „mai greu decît aerul". Datorită aparatului respectiv, spre norocul sau ghinionul lor — puteau acum să facă o călătorie cu totul extraordinară.

Aeronava, concepută şi realizată de Robur, se baza pe o dublă utilizare dată elicei care, învîrtindu-se, îl făcea să se deplaseze în direcţia axei. Dacă axa era verticală, se ridica drept în sus, iar dacă era orizontală se deplasa într-un plan orizontal. Întocmai ca elicopterul, care se înalţă în văzduh deoarece loveşte pieziş aerul ca şi cum s-ar deplasa pe un plan înclinat.

Aeronava pomenită aici, *Albatrosul,* era alcătuită dintr-o şarpantă lungă de treizeci de metri, prevăzută cu două propulsoare, unul aşezat înainte şi altul la spate, şi cu un întreg dispozitiv format din treizeci şi şapte de elice de suspensie montate pe axe verticale, pe laturile construcţiei, cincisprezece de o parte şi cincisprezece de alta, iar şapte, mai înainte, la mijlocul aparatului. Toate la un loc alcătuiau o arboradă de treizeci şi şapte de catarge, cu braţe în loc de vele, cărora maşinile instalate în rufurile de sub platformă le imprimau o mişcare de rotaţie vertiginoasă.

Cît priveşte forţa necesară pentru susţinerea în aer şi deplasarea aeronavei, putem spune că nu era generată nici de vaporii de apă sau de vreun alt lichid, nici de aerul comprimat sau de vreun alt gaz elastic. Robur nu făcuse apel nici la diferite amestecuri explozive, mulţumindu-se să recurgă la un agent folosit în atîtea şi atîtea scopuri diferite, vreau să zic electricitatea. Unde şi cum se alimenta inventatorul cu energia electrică necesară ca să încarce acumulatorii?... Probabil — fiindcă nimeni nu izbutise să-i afle secretul — o capta din aerul înconjurător, în care se află totdeauna o cantitate mai mare sau mai mică de fluid electric, tot aşa cum faimosul căpitan Nemo o capta din apa înconjurătoare, atunci cînd pornea să cutreiere, pe bordul *Nautilului,* adîncurile oceanului.

Trebuie să vă spun că nici chiar lui Uncle Prudent sau lui Phil Evans nu le-a fost dat să descopere secretul acesta, în timpul acestei călătorii prin văzduh, care avea să poarte *Albatrosul* în zbor jur împrejurul sferoidului terestru.

Echipajul aflat la ordinele lui Robur se compunea dintr-un contramaistru, pe nume John Turner, trei mecanici, două ajutoare şi un bucătar, în total opt oameni, adică tocmai cîţi trebuiau pentru serviciul de bord.

Să nu uităm nici cuvintele rostite odată de Robur faţă de pasagerii săi, care se pomeniseră pe nepusă masă tovarăşii săi de drum: „Am reuşit să ajung stăpînul celei de a şaptea părţi din lume, mai vastă decît Australia, Oceania, Asia, America şi Europa, stăpînul uriaşelor domenii atmosferice, al aşa-numitei Icarii aeriene, pe care mii şi mii de icarieni o vor colinda într-un viitor apropiat!"

Aşa începu faimoasa expediţie plină de peripeţii a *Albatrosului,* care îşi luă zborul pe deasupra vastelor cuprinsuri ale Americii de Nord.

Zadarnic Uncle Prudent şi Phil Evans îşi manifestară nemulţumirea, dînd glas unor proteste pe deplin justificate, Robur se arătă neînduplecat, avînd de partea sa dreptul celui mai tare. Aşa că, pînă la urmă, trebuiră să se resemneze sau, mai bine-zis, să se plece în faţa acestui drept.

Zburînd spre vest, *Albatrosul* trecu pe deasupra uriaşului lanţ al Munţilor Stîncoşi, pe deasupra plaiurilor Californiei, lăsînd apoi în urmă San Francisco, străbătu în zbor Pacificul de nord pînă în dreptul peninsulei Kamceatka. Sub ochii pasagerilor de pe bordul aviatorului prinseră a se desfăşura întinsurile Celestului Imperiu, a cărui capitală, Pekin, se zări în mijlocul celor patru ziduri de centură ale sale. Sub acţiunea elicelor de suspensie *Albatrosul* se ridică la o altitudine şi mai mare, pentru a trece peste crestele Munţilor Himalaya, peste vîrfurile albe de nămeţi şi peste scînteietorii gheţari. Nici o clipă nu se abătu de la direcţia iniţială, spre est. După ce zbură peste meleagurile Persiei şi întinsurile Mării Caspice, trecu fruntariile continentului european, pluti apoi peste stepele moscovite şi, apucînd-o pe Volga în sus, fu semnalat deasupra Moscovei, deasupra Petersburgului şi deasupra teritoriului Finlandei, în sfîrşit, de nişte pescari de pe Baltica. Pătrunse în spaţiul aerian al Suediei, pe paralela oraşului Stockholm, în cel al Norvegiei pe paralela oraşului Kristiania, cîrmi apoi spre sud, pluti la o mie de metri înălţime deasupra Franţei, pentru ca, în dreptul Parisului, să se lase în jos, dominînd de la o altitudine de o sută de picioare metropola, în bătaia puternicelor reflectoare de pe bord, ce lăsau să coboare asupra oraşului doi snopi scînteietori de raze. În sfîrşit, începură a se desfăşura tărîmurile Italiei, făcînd să defileze sub ochii lor Florenţa, Roma şi Neapole, pe urmă apele Mediteranei, pe care o traversară în diagonală. Aeronava ajunse astfel în dreptul coastelor Africii, deasupra vastelor ei cuprinsuri pe care le străbătu, începînd cu capul Spartel de pe litoralul Marocului şi pînă în Egipt, trecînd pe deasupra Algeriei, Tunisiei şi Tripolitaniei. Cîrmind apoi spre Tombouctou, regina Sudanului, se avîntă peste întinsurile Atlanticului. De aci înainte ţinu tot timpul direcţia sud-vest, şi nimic nu reuşi să-i curme zborul, deasupra neţărmuritei pînze de apă, nici chiar furtunile năprasnice, nici chiar urgia unei gigantice trombe care o prinse în vîrtejele ei şi din clocotul căreia aparatul reuşi să scape teafăr, spulberînd-o cu lovituri de tun.

Cînd uscatul se ivi, în fine, la orizont, se aflau la gura Strîmtorii Magellan. *Albatrosul* trecu pe deasupra ei de la nord spre sud, pentru a o părăsi la extremitatea Capului Horn, încumetîndu-se a-şi continua drumul peste stihiile Pacificului de miazăzi.

Înfruntînd apoi cumplitele pustietăţi ale Antarcticei, după ce avu de înfruntat un ciclon, de-a cărui urgie nu reuşi să scape decît refugiindu-se în centrul acestuia unde domnea un relativ calm, Robur îşi continuă plimbarea peste cuprinsurile aproape necunoscute ale Ţării Graham. Împresurat de splendorile fără de seamăn ale aurorei australe, aparatul se roti timp de cîteva ceasuri deasupra Polului. Prins

iarăşi de prăpădul uraganului, mînat de forţa lui năprasnică spre vulcanul Erebus, ce scuipa foc pe gură, reuşi ca prin minune să nu piară mistuit de flăcări.

În cele din urmă, spre sfîrşitul lunii iulie, după ce răzbise din nou în largul Pacificului, se opri în preajma unei insule din Oceanul Indian. Aruncată peste bord, ancora se înţepeni între stîncile de pe ţărm, şi pentru prima oară de la plecare, *Albatrosul* făcu, în fine, un popas, la o înălţime de o sută cincizeci de picioare, menţinîndu-se în aer cu ajutorul elicelor de suspensie.

Insula cu pricina, după cum Uncle Prudent şi colegul său avură prilejul să afle, era insula Chatham, situată la cincisprezece grade spre est de Noua Zeelandă. Iar pricina pentru care aeronava se oprise acolo era faptul că propulsoarele, avariate în toiul ultimului uragan, trebuiau reparate neapărat pentru ca aparatul să-şi poată urma călătoria spre insula X — o insulă necunoscută din Oceanul Pacific, pe care fusese construit *Albatrosul* — şi care se afla încă destul de departe, la o distanţă de două mii opt sute de mile.

Uncle Prudent şi Phil Evans îşi dădeau prea bine seama că, după ce se vor fi terminat reparaţiile, *Albatrosul* avea să se vînture mai departe prin lume, la nesfîrşit. Aşa că nu trebuiau să scape ocazia de a evada atîta timp cît aparatul era ancorat.

Cablul ancorei ce ţinea fixat *Albatrosul* avea o lungime de cel mult o sută cincizeci de picioare. Lăsîndu-se să alunece de-a lungul lui, cei doi pasageri împreună cu valetul lor Frycollin puteau să ajungă fără prea mare caznă pe pămînt, iar dacă evadarea se înfăptuia în toiul nopţii, n-aveau nici un motiv să se teamă că i-ar putea zări cineva. Ce-i drept, în momentul cînd se va fi luminat de ziuă, lipsa lor avea să fie descoperită numaidecît şi, cum nu exista nici o posibilitate să părăsească insula Chatham, cu siguranţă că fugarii aveau să fie din nou înhăţaţi.

Se gîndiră atunci la o soluţie destul de îndrăzneaţă, şi anume: să frîngă aripile năstruşnicei aeronave, făcînd-o să sară în aer cu ajutorul unui cartuş de dinamită şterpelit din depozitul de muniţii de pe bord; să nimicească aparatul împreună cu inventatorul lui şi cu întregul echipaj. Pînă să explodeze cartuşul, aveau tot răgazul s-o şteargă pe cablu în jos şi să privească apoi cum se prăbuşeşte *Albatrosul*, din care n-avea să mai rămînă nici o fărîmă.

Zis şi făcut. În aceeaşi seară aprinseră cartuşul şi, fără să bage nimeni de seamă, se lăsară să alunece, rînd pe rînd, pe cablu. Cei de pe bord însă prinseră de veste că evadaseră. Îndată, de sus, de pe platformă, fură trase asupra lor mai multe focuri de puşcă, dintre care nici unul însă nu-şi atinse ţinta. Uncle Prudent se repezi şi reteză

pe loc cablul ancorei, iar *Albatrosul*, lipsit de ajutorul elicelor de propulsie, o porni mînat de vînt, pentru ca, puțin după aceea, să se prăbușească, prefăcut în țăndări din pricina exploziei, în valurile Oceanului Pacific.

Vă mai aduceți aminte, cred, că Uncle Prudent, Phil Evans și Frycollin dispăruseră în noaptea de 12 spre 13 iunie, după plecarea lor de la Institutul Weldon. De atunci nu se mai știa ce se întîmplase cu ei. Imposibil de formulat vreo ipoteză în privința asta. Exista oare vreo legătură cît de îndepărtată între dispariția aceasta uluitoare și incidentul provocat de Robur în cursul memorabilei ședințe?... Nimănuia nu-i trecu prin cap așa ceva.

Colegii celor doi onorabili cetățeni începură să fie îngrijorați, văzînd că nu mai ies la iveală. Se făcură cercetări, poliția se puse și ea în mișcare, se trimiseră telegrame în toate părțile, în lungul și în latul Noului ca și Vechiului Continent. Nimic, nici un rezultat. Pînă și premiul de cinci mii de dolari, făgăduit oricărui cetățean în măsură să dea vreo informație cu privire la persoanele dispărute, rămase mai departe în casa de fier a Institutului Weldon.

Asta era, deci, situația. Cazul făcuse foarte mare vîlvă, mai cu seamă în cuprinsul Statelor Unite; și acum încă mi-l aduc aminte, de parc-ar fi fost ieri.

În ziua de 20 septembrie însă începu să circule un zvon care, răspîndit la început în Philadelphia, nu întîrzie să se împrăștie mai departe.

Uncle Prudent și Phil Evans descinseseră, în după-amiaza zilei respective, la domiciliul onorabilului președinte al Institutului Weldon.

În aceeași seară, convocați imediat la o ședință, membrii institutului făcură o primire entuziastă celor doi colegi ai lor. La întrebările ce li se puseră, însă, unul și celălalt răspunseră cu toată rezerva sau, mai bine-zis, nici nu se învredniciră măcar să răspundă. Iată ce se întîmplase, așa cum ieși în vileag mai tîrziu:

După evadarea lor și prăbușirea *Albatrosului*, Uncle Prudent și Phil Evans căutaseră să-și asigure existența, pînă ce avea să se ivească prilejul de a părăsi insula Chatham. Pe țărmul occidental dăduseră peste sălașul unui trib de indigeni, care-i primiseră destul de bine. Din păcate însă insula nu se afla în drumul navelor, care ancorau doar în răstimpuri îndelungate acolo. Neavînd încotro, naufragiații se înarmaseră cu răbdare și după vreo cinci săptămîni, în sfîrșit, reușiseră să se îmbarce pentru America.

Din momentul în care se înapoiară acasă, Uncle Prudent și Phil Evans nu avură decît un singur gînd în minte, și știți care?... Pur și simplu, să ducă mai departe lucrarea de care se apucaseră, terminînd construcția balonului *Go ahead*, spre a se avînta din nou în

păturile superioare ale atmosferei, pe care le cutreieraseră de curînd pe bordul aeronavei. De n-ar fi făcut-o, ar fi însemnat că nu sînt americani get-beget.

În anul următor, în ziua de 20 aprilie, aerostatul era gata să-şi ia zborul sub conducerea lui Harry W. Tynder, vestitul aeronaut, care avea misiunea să-i însoţească în călătorie pe preşedintele şi pe secretarul Institutului Weldon.

Trebuie să spun că, de la reîntoarcerea lor, nu se mai auzise nimic despre Robur, ca şi cum nici n-ar fi existat vreodată. Dealtfel, nu erau suficiente motive să credem că explozia de pe bordul *Albatrosului*, care pierise în adîncurile Oceanului Pacific, pusese capăt totodată şi carierei lui, bogate în peripeţii?...

Sosi şi ziua sortită ascensiunii. Eram şi eu de faţă, printre miile de spectatori ce se înghesuiau în parcul Fairmont. După cîte se ştie, avînd în vedere volumul său colosal, *Go ahead* urma să se ridice la cele mai mari înălţimi. Se înţelege de la sine că disputa dintre „avantişti" şi „arierişti" fusese aplanată într-un mod pe cît de simplu, pe atît de logic, montîndu-se, atît în partea dinainte, cît şi la spatele nacelei, cîte o elice pusă în mişcare cu ajutorul unui curent electric, a cărui intensitate depăşea toate rezultatele obţinute pînă atunci în direcţia aceasta.

Vremea era cît se poate de favorabilă, nici un norişor pe cer şi nici cea mai uşoară adiere de vînt.

La unsprezece şi douăzeci o lovitură de tun dădu de veste mulţimii adunate că *Go ahead* era gata de plecare.

„Daţi-i drumul!"

Formula sacramentală fu pronunţată cu un glas detunător chiar de Uncle Prudent, cu gura lui. Aerostatul se înălţă încetul cu încetul, falnic, în văzduh. Urmară apoi cîteva încercări de deplasare pe orizontală, operaţie încununată de succesul cel mai strălucit.

Deodată se auzi un strigăt — un strigăt care o clipă mai tîrziu răsună dintr-o sută de mii de piepturi!...

În zare, spre nord-vest, se ivise un corp în mişcare, ce se apropia cu o viteză uimitoare.

Era acelaşi aparat care, cu un an înainte, îi răpise fără veste pe cei doi membri ai Institutului Weldon, pentru a-i plimba după aceea pe deasupra continentului european, Asiei, Africii, şi a celor două Americi.

„Albatrosul!... Albatrosul!"

Da... el era şi probabil că şi inventatorul său, Robur, se afla pe bord: Robur Cuceritorul!

Vă închipuiţi ce ochi făcură Uncle Prudent şi Phil Evans văzînd *Albatrosul*, pe care-l socoteau nimicit!... Şi chiar aşa se şi întîmplase; aparatul fusese distrus de explozie şi rămăşiţele lui se prăbuşiseră în

valurile Pacificului împreună cu inginerul care-l construise şi cu întreg echipajul! Salvaţi însă în foarte scurt timp de un vas ce-i pescuise din apă, naufragiaţii reuşiseră să debarce pe coasta Australiei, unde nu zăboviseră mult, fiind grăbiţi să se înapoieze pe insula X.

Robur nu mai avea decît un singur gînd acum: să se răzbune. Şi pentru ca răzbunarea să fie deplină, se apucase să construiască un alt aparat, o aeronavă mai perfecţionată chiar decît prima. Prinzînd de veste apoi că foştii săi pasageri, preşedintele şi secretarul Institutului, Weldon, se pregăteau să reia experienţa cu *Go ahead*, o pornise fără întîrziere spre Statele Unite, unde, aşa cum s-a văzut, sosise la ţanc, în ziua şi la ora fixată.

Şi acum ce avea de gînd să facă: să tabere cumva, ca o gigantică pasăre de pradă, asupra lui *Go ahead*?... Ducîndu-şi pînă la capăt răzbunarea, poate că Robur voia totodată să demonstreze, în faţa tuturor, superioritatea aeronavei asupra aerostatelor şi a oricărui alt aparat mai uşor decît aerul?...

Uncle Prudent şi Phil Evans, care se aflau în nacelă, îşi dădură seama de pericolul ce-i pîndea şi de soarta ce li se hărăzise. *Go ahead* trebuia să fugă neapărat, dar nu deplasîndu-se pe orizontală, fiindcă într-o clipă aeronava i-ar fi luat-o înainte, ci înălţîndu-se în păturile superioare ale atmosferei, unde poate avea norocul să scape de aprigul său adversar.

Go ahead se ridică deci la o înălţime de cinci mii de metri. *Albatrosul* se ţinu după el, executînd la rîndul său o mişcare de ascensiune, în timpul căreia îi dădu mereu tîrcoale fără să-l slăbească o clipă — după cum spuneau ziarele în relatările ce mi s-au întipărit cuvînt cu cuvînt în minte — evoluînd pe o traiectorie circulară, a cărei rază se micşora tot mai mult, la fiecare nouă rotire. Se pregătea cumva să-l nimicească dintr-o singură lovitură, spintecînd învelişul atît de fragil al balonului?...

Lepădînd o parte din lest, *Go ahead* se înălţă cu o mie de metri mai sus... Sporind la maximum turaţiile elicelor sale, *Albatrosul* continuă să-l fugărească.

Deodată se produse o explozie. Sub presiunea gazului din interior, care din pricina altitudinii se dilatase peste măsură, învelişul balonului plesnise şi, pe jumătate dezumflat, aerostatul cobora vertiginos, gata să se prăbuşească la pămînt.

În acelaşi moment *Albatrosul* se repezi spre el, dar nu pentru a-i da lovitura de graţie, ci spre a-i sări într-ajutor. Da! Uitînd că venise acolo să se răzbune, Robur se apropie de *Go ahead* şi de echipajul acestuia, ca să-l salveze luîndu-l pe platforma aeronavei sale. Pe urmă balonul, aproape cu totul golit de gaz, căzu peste arborii din Fairmont-Park, ca o imensă zdreanţă.

Toată lumea stătea cu sufletul la gură, încremenită de spaimă!

Toţi aşteptau să vadă ce-o să mai urmeze, acum cînd preşedintele şi secretarul Institutului Weldon se aflau din nou la cheremul inginerului Robur... Să fi avut oare de gînd să dispară din nou cu ei în văzduh, de astă dată pentru totdeauna?...

Lucrurile se lămuriră aproape numaidecît. După ce se opri cîteva minute, la o altitudine de cinci sau şase sute de metri, *Albatrosul* continuă să coboare, ca şi cum ar fi vrut să aterizeze pe pajiştea din Fairmont-Park. Şi totuşi, la ce se putea aştepta din partea mulţimii? Avîndu-l la îndemînă, lumea, scoasă din minţi, ar fi fost în stare să se stăpînească şi n-ar fi tăbărît oare asupra aeronavei? Cum ar fi lăsat să-i scape prilejul de a-l captura, în sfîrşit, pe Robur Cuceritorul?

Albatrosul se lăsa din ce în ce mai jos şi abia cînd ajunse la vreo cinci, şase picioare distanţă de la pămînt se opri, elicele de suspensie continund să se învîrtească.

Mulţimea tălăzui, gata-gata să cotropească poiana.

În momentul acela vocea lui Robur răsună peste capetele tuturor. Transcriu mai jos textual frazele pe care le rosti cu acest prilej:

„Cetăţeni ai Statelor Unite, preşedintele şi secretarul Institutului Weldon sînt din nou în puterea mea. Luîndu-i prizonieri, n-aş face decît să mă folosesc de dreptul meu de represalii. Văzînd însă ura pătimaşă dezlănţuită în sufletul lor de succesele *Albatrosului,* am înţeles că lumea nu este încă de ajuns de coaptă pentru însemnata revoluţie pe care cucerirea văzduhului o va produce cîndva. Uncle Prudent şi Phil Evans, sînteţi liberi!"

Preşedintele şi secretarul Institutului Weldon, împreună cu aeronautul Tynder, abia apucară să sară jos de pe platformă, şi aeronava se ridică la treizeci de picioare deasupra solului, unde era ferită de orice primejdie.

Robur îşi urmă cuvîntarea:

„Cetăţeni ai Statelor Unite, experienţa mea s-a încheiat, dar fiecare lucru trebuie făcut la timpul său. Deocamdată n-aş putea birui atîtea interese divergente, contradictorii. Plec, aşadar, luînd cu mine secretul descoperirii mele. Secretul acesta, însă, nu va fi pierdut pentru omenire. Lumea îl va dobîndi cînd va fi destul de luminată ca să nu abuzeze niciodată de el. Bun rămas, cetăţeni ai Statelor Unite!"

Apoi, ridicat în tărie de elicele sale, purtat de propulsoare, *Albatrosul* pieri în depărtări, spre est, petrecut de uralele mulţimii.

Am ţinut să înfăţişez în amănunţime scena din urmă, pentru a da posibilitatea cititorului să cunoască starea de spirit în care se afla insul acesta atît de ciudat. După cum vedeţi, simţămintele de care era

animat în momentul acela față de omenire nu erau dușmănoase. Omul se mulțumea să păstreze totul pentru viitor. Fără doar și poate însă se simțea în atitudinea lui încrederea nestrămutată pe care o avea în geniul său și nemăsuratul orgoliu alimentat de conștiința puterii pe care o deținea.

Nu-i de mirare deci că sentimentele acestea, cu trecerea vremii, se înrădăcinaseră atît de adînc în el, încît omul năzuia acum, nici mai mult, nici mai puțin, decît să înrobească lumea întreagă, după cum se vădea din ultima lui scrisoare și din amenințările lui atît de semnificative. Nu cumva, între timp, starea asta de surescitare mintală se agravase înspăimîntător de mult, atît de mult, încît cine știe la ce lucruri nesăbuite l-ar fi putut împinge?...

Cît privește cele întîmplate mai tîrziu, din momentul cînd *Albatrosul* dispăruse din văzduh, ceea ce aflasem acum îmi îngăduia să reconstitui cu înlesnire faptele. Năstrușnicul inventator nu se mulțumise să plăsmuiască o mașină zburătoare, oricît de perfecționată ar fi fost. Îi venise în minte să construiască un aparat capabil să se deplaseze pe uscat, pe apă și sub apă, ca și în văzduh. Și atunci, probabil, pe șantierul de pe insula X, o echipă de oameni aleși pe sprînceană, păstrînd cu strășnicie secretul, reușiseră să alcătuiască, piesă cu piesă, mașina menită a realiza această triplă performanță. Pe urmă, cel de-al doilea *Albatros* fusese, la rîndul său, distrus, după cum bănuiam eu, în cetatea de stînci de pe Great-Eyry, unde pînă atunci nu călcase încă picior de om. Cam în aceeași vreme *Năluca* începuse să cutreiere drumurile de pe teritoriul Statelor Unite, mările din preajmă și spațiul aerian al Americii. Mai departe se cunosc împrejurările în care, după ce fusese în van fugărită pe întinsul lacului Erie, izbutise să scape de urmăritori pe calea aerului, luîndu-mă cu ea ostatec pe bord!

Capitolul XVII

ÎN NUMELE LEGII

În ce chip avea să se sfîrșească oare aventura în care cu bună știință mă avîntasem?... Stătea cumva în puterea mea să provoc, mai curînd sau mai tîrziu, deznodămîntul?... Cine altul decît Robur ținea ițele în mînă?... Mă gîndeam că niciodată, probabil, n-o să am prilejul s-o întind la fugă, așa cum făcuseră Uncle Prudent și Phil Evans pe insula Chatham... Trebuia să mai aștept încă, dar cine putea să știe cît avea să dureze așteptarea asta?...

În orice caz, curiozitatea mea fusese satisfăcută în parte, adică în privința misterului ce planase pînă atunci asupra lui Great-Eyry. Acum, cînd ajunsesem să pun piciorul în incinta redutei de piatră, cunoșteam pe deplin cauzele fenomenelor observate în împrejurimi pe această culme a Munților Albaștri. Eram deci convins că cetățenii Carolinei de Nord, statorniciți prin partea locului, atît cei de la țară, cît și locuitorii tîrgului Pleasant-Garden sau ai orășelului Morganton, nu erau amenințați de vreo erupție vulcanică sau de vreun cutremur de pămînt. Nici o izbucnire plutonică nu mocnea în măruntaiele pămîntului. Nici un crater nu se căsca pe aceste înălțimi ale Munților Allegheny. Great-Eyry era, pur și simplu, ascunzătoarea în care se aciuase Robur Cuceritorul. Cu strășnicie ferecată în mijlocul brîului de stînci, zănoaga în care își depozita proviziile și toate materialele necesare, Robur o descoperise, pesemne, printr-o întîmplare, cu prilejul uneia din cutreierările lui prin văzduh, văzînd în ea o tainiță mult mai ferită, probabil, decît insula X din Oceanul Pacific...

Și chiar dacă ajunsesem să cunosc secretul acesta, ce anume știam, în definitiv, despre miraculosul aparat de locomoție și despre diferitele lui moduri de funcționare?... În ipoteza că mecanismul său cu multiple întrebuințări era pus în mișcare cu ajutorul energiei electrice, energie pe care, la fel ca și *Albatrosul*, o capta, printr-un procedeu cu totul inedit, din aerul ambiant, era interesant de știut cum se prezenta întregul dispozitiv. Nu mi se îngăduise însă nici măcar o singură dată să arunc o privire asupra lui și puteam fi sigur că nici de acum încolo nu mi se va îngădui.

Cît privește libertatea mult rîvnită, întrebîndu-mă dacă voi mai avea parte vreodată s-o redobîndesc, chibzuiam în sinea mea:

„Fără doar și poate că Robur ține cu tot dinadinsul să rămînă necunoscut... E de văzut acum ce are de gînd să facă, pînă la urmă, cu aparatul. Judecînd după amenințările sale, tare mă tem că mai curînd ne putem aștepta la necazuri, decît la foloase din partea lui!... În orice caz, sînt convins că va căuta și pe viitor să păstreze același incognito în care s-a menținut pînă în momentul de față!... Există totuși un om, unul singur, în stare să stabilească identitatea celui ce-și spune Stăpînul Lumii și Robur Cuceritorul și omul acesta sînt eu, ostatecul lui, eu care am împuternicirea să-l arestez în orice clipă, eu care am chiar datoria să-i pun mîna pe umăr în numele legii!...

Pe de altă parte, avea rost să mai aștept vreun ajutor din afară?... Nici pomeneală! Autoritățile erau, bineînțeles, la curent cu cele întîmplate în golful Black-Rock... Agenții John Hart și Nab Walker, împreună cu Wells, avuseseră tot timpul să se înapoieze la Washington...

Cunoscînd situaţia, domnul Ward nu putea să-şi facă prea mari iluzii în privinţa soartei mele. În fond,nu exista decît următoarea alternativă:

Sau, în momentul cînd *Năluca* ieşise din golf, tîrîndu-mă după ea agăţat de odgon, mă înecasem în lacul Erie, sau, pescuit de oamenii de pe bordul *Năluciі*, mă aflam acum în mîinile căpitanului acesteia.

În primul caz nu-i rămînea decît să-i pună cruce inspectorului principal John Strock de la poliţia din Washington.

În celălalt caz, putea oare trage nădejde că va mai avea parte să dea ochii cu el vreodată?...

Precum se ştie, tot timpul nopţii şi a doua zi *Năluca* navigase la suprafaţa lacului Erie. Pe la orele patru după-amiază, în apropiere de Buffalo, două distrugătoare porniseră pe urmele ei; vasul reuşise totuşi să scape, fie sporindu-şi viteza pentru a se distanţa de ele, fie intrînd în imersiune. Chiar dacă urmărirea continuase şi între malurile Niagarei, la un moment dat, navele de luptă fuseseră silite să se oprească din pricina puhoaielor ce ameninţau să le tîrască în clocotul cataractelor. Şi cum începuse să se întunece afară, ce puteau să-şi închipuie echipajele distrugătoarelor decît că *Năluca* îşi va fi aflat pieirea în hăul ce se căsca sub vîltorile cascadei?... Între timp se lăsase noapte şi, după toate aparenţele, nu cred ca aparatul să fi fost văzut de cineva, nici în clipa cînd se înălţase în văzduh, desprinzîndu-se de Horse-Shoe-Fall, nici mai tîrziu pe parcursul călătoriei aeriene pînă la Great-Eyry...

Cît despre mine, nu ştiam dacă să mai încerc sau nu să-l descos pe Robur... Numai de-ar catadicsi măcar să mă asculte!... Nu era destul, oare, că-mi trîmbiţase numele lui în obraz? După socoteala sa, din moment ce-i cunoşteam numele, nu trebuia să mă declar mulţumit?...

Timpul trecea fără să aducă nici un fel de schimbare. Robur, împreună cu oamenii săi, muncea de zor, punînd la punct aparatul ale cărui maşini necesitau diverse reparaţii. Mă gîndii deci că în curînd avea să-şi ia din nou zborul şi că, probabil, am să mă număr şi eu printre pasageri. Cu toate că, la drept vorbind, puteau foarte bine să mă părăsească în văgăuna asta, de unde nu aveam nici o posibilitate să scap şi unde pentru o bună bucată de vreme aş fi avut cu ce să-mi întreţin viaţa...

Ceea ce mă izbi, cu deosebire, în momentul acela fu starea de spirit a lui Robur, care părea tot timpul cuprins de exaltare. Ce o mai fi urzit oare creierul său pururea înfierbîntat?... Ce planuri mai punea la cale? Unde, spre care tărîmuri voia s-o pornească? Nu i-o fi abătut cumva să-şi aducă la îndeplinire ameninţările cuprinse în ultima lui

scrisoare, amenințări ce, fără îndoială, nu puteau să se fi zămislit decît într-o minte zănatică?...

În noaptea următoare, mă culcai într-una din grote, pe un așternut de ierburi uscate, avînd la îndemînă cîte ceva de-ale gurii. În ziua de 2 și 3 august reparațiile continuară. Ocupați cum erau, pînă peste cap, cu lucrul, Robur și cu oamenii lui din echipaj abia dacă apucară să schimbe cîteva cuvinte. Avură grijă să-și reîmprospăteze merindele, pregătindu-se, probabil, pentru o plecare mai îndelungată. Cine putea ști dacă *Năluca* n-avea să se avînte iarăși în spațiu, peste mări și țări, și dacă nu cumva comandantul ei intenționa să aterizeze iarăși pe insula X, în largul Oceanului Pacific?... Îl vedeam uneori plimbîndu-se pe gînduri, încolo și încoace, în ocolul îngrădit de stînci, oprindu-se în loc și ridicînd un braț amenințător spre Dumnezeu, cu care pretindea să împartă stăpînirea lumii!... Și mă întrebam dacă nemăsurata lui trufie nu-l va împinge, în cele din urmă, în pragul nebuniei — nebunie pe care însoțitorii săi, și ei cam într-o doagă, nu vor fi în stare s-o țină în frîu. Cine știe în ce aventuri s-ar putea să-i mai arunce? Nu se socotise el oare, în sinea lui, mai tare decît stihiile, pe care se încumeta să le înfrunte cu atîta îndrăzneală, încă de pe vremea cînd nu se afla decît în posesia unei aeronave? Dar acum, cînd uscatul, apele și văzduhul îi puneau la dispoziție un spațiu nemărginit, unde nimeni nu era în stare să-l urmărească?

Mă puteam deci aștepta la orice, de aci încolo, chiar la cele mai cumplite catastrofe. Iar ca să scap din văgăuna de pe Great-Eyry înainte de a fi pornit, vrînd, nevrînd, într-o călătorie, nu era posibil! Și nici mai apoi nu vedeam cum aș fi putut evada, atîta vreme cît *Năluca* săgeta văzduhul în zbor sau cutreiera mările. Doar dacă ar fi mers pe uscat și cu o viteză nu prea mare. Slabă speranță, cred că sînteți de acord?

Așa cum am spus, de la sosirea mea pe Great-Eyry, încercasem la un moment dat să aflu din gura lui Robur ce soartă îmi pregătea, dar nu reușisem să capăt nici un răspuns. În ziua aceea mă hotărîi să mai încerc o dată.

Așadar, după-amiaza îmi făcui de lucru prin fața celei mai încăpătoare dintre grotele săpate în pereții de piatră, căreia îi tot dădeam tîrcoale. Robur, care stătea proțăpit la gura ei, mă urmărea din ochi, privindu-mă cu oarecare stăruință. Voia cumva să intre în vorbă cu mine?... Mă apropiai de el.

— Domnule comandant, începui eu, v-am pus ceva mai înainte o întrebare la care n-ați binevoit să-mi răspundeți. Vă întreb din nou, ce-aveți de gînd cu mine?

Eram față-n față, la doi pași unul de altul. Cu brațele încrucișate pe piept, Robur se uita la mine cu o privire ce mă făcu să înghețe.

Da, da, să-ngheţ, ăsta-i cuvîntul!... Fiindcă nu era privirea unui om cu mintea întreagă: în sclipirea ochilor lui nu mai părea să fie nimic omenesc.

Repetai întrebarea, de astă dată cu o voce mai autoritară. O clipă îmi veni să cred că Robur se va învrednici, în sfîrşit, să-şi descleştеze gura.

— Ce aveţi de gînd cu mine?... Îmi daţi sau nu drumul de aici?

Nu mai încăpea nici cea mai mică îndoială, Robur era într-adevăr stăpînit de o idee fixă, ce nu-l mai slăbea nici o clipă. Se mulţumi doar să întindă braţul spre cer, făcînd din nou acelaşi gest pe care-l observasem la el în timp ce se plimba prin zănoagă... Ca şi cînd o forţă neînduplecată îl atrăgea spre tăriile albastre, ca şi cînd s-ar fi desprins cu desăvîrşire de pămînt şi destinul său ar fi fost să trăiască numai în văzduh, rămînînd de-a pururi călător în spaţiul atmosferic...

Fără să-mi răspundă nimic, ca şi cum nici nu m-ar fi auzit, Robur intră iarăşi în peşteră, unde, puţin mai tîrziu, pătrunse şi Turner.

Cît timp avea să mai dureze şederea sau, mai bine-zis, popasul *Năluci* pe Great-Eyry?... Habar n-aveam. De un singur lucru apucai să-mi dau seama, în după-amiaza zilei de 3 august, şi anume că se terminaseră toate reparaţiile, precum şi curăţenia aparatului. *Rufurile* fuseseră încărcate cu proviziile păstrate în cuprinsul încercuit de stînci. În cele din urmă Tom Turner împreună cu celălalt om din echipaj se apucară să adune toate resturile de materiale, îngrămădindu-le în mijlocul ocolului, lăzi goale, bucăţi de scînduri şi tot ce mai rămăsese de pe urma răposatului *Albatros*, jertfit noului sistem de locomoţie. Sub mormanul de rămăşiţe fusese aşternut un strat gros de ierburi uscate. În momentul acela îmi trecu prin minte că, probabil, Robur se pregătea să părăsească definitiv ascunzătoarea, ca să nu se mai întoarcă niciodată.

Într-adevăr, ştia foarte bine că toată lumea era cu ochii aţintiţi asupra lui Great-Eyry şi că recent se făcuse o expediţie cu scopul de a pătrunde în zănoagă... Mai curînd sau mai tîrziu se putea deci aştepta la o nouă încercare, cu mai mari sorţi de izbîndă, şi, temîndu-se că, pînă la sfîrşit, adăpostul lui va fi luat cu asalt, era de la sine înţeles că nu voia să lase nici o urmă a şederii sale acolo!...

Soarele scăpătase după crestele Munţilor Albaştri. Razele lui nu mai învăluiau decît vîrful Black-Dome, ce se vedea înălţîndu-se spre nord-est. Probabil că *Năluca* mai zăbovea doar pînă la căderea nopţii, cînd avea să-şi ia zborul. Nimeni nu apucase încă să afle că, din automobil sau din vas de navigaţie, putea oricînd să se transforme în aparat de zbor. Dealtminteri, nu fusese pînă atunci semnalată nicăieri în spaţiu. Oare omenirea n-avea să cunoască cea de-a patra

metamorfoză a *Năluciі* decît în ziua cînd Stăpînul Lumii se va fi hotărît să-şi pună în aplicare nesăbuitele lui ameninţări?...

Pe la orele nouă era întuneric beznă în adîncul zănoagei. Nici o licărire de stea pe cerul acoperit cu nori groşi, ce se învălătuceau mînaţi de vîntul dinspre est. Zborul *Năluciі* nu putea fi observat nici de pe teritoriile americane, nici de pe întinsurile mărilor învecinate.

În momentul acela, apropiindu-se de rugul înjghebat în mijlocul ariei, Turner dădu foc aşternutului de ierburi uscate. Văpaia cuprinse totul într-o clipită. Ţîşnind din negura deasă de fum, snopi strălucitori de flăcări se ridicau mai sus decît meterezele de stînci ale lui Great-Eyry. Probabil că locuitorilor din Morganton şi Pleasant-Garden li se va fi năzărit şi de astă dată că vulcanul intrase iarăşi în activitate, căci ce putea să însemne vîlvătaia aceea decît o erupţie ce urma să se dezlănţuie din moment în moment!

Priveam flăcările ce se înteţiseră şi ascultam trosnetele ce detunau în văzduh. În picioare, pe puntea *Năluciі,* Robur privea şi el pălălaia, în timp ce Turner şi camaradul său împingeau înapoi, spre rug, aşchiile aprinse pe care răbufnirile focului le azvîrleau pe jos.

Încetul cu încetul, văpaia începu să pălească. Încă puţin şi nu mai rămase decît o movilă de jeratic ce mocnea sub un linţoliu gros de spuză; tăcerea se aşternu din nou în mijlocul nopţii ca păcura.

Deodată simţii că mă apucă de braţ cineva. Turner mă mîna spre aparat. N-ar fi avut rost să mă împotrivesc şi, la urma urmei, mă gîndeam că, orice s-ar fi întîmplat, tot era mai bine decît să rămîn aşa, părăsit, în văgăună, fără un strop de mîncare!

Cum pusei piciorul pe punte, Turner se îmbarcă la rîndul său împreună cu celălalt om din echipaj, care se duse să-şi ia în primire postul la prova, în timp ce Turner cobora în camera maşinilor, unde erau aprinse nişte becuri electrice, care nu lăsau să răzbată nici o rază de lumină afară.

Robur stătea, ca de obicei, la cîrmă, gata să apese pe regulator, pentru a modifica după dorinţă viteza şi direcţia aparatului.

Cît despre mine, mă văzui silit să mă tolănesc pe fundul cabinei, al cărei chepeng se închise imediat. Aşa că, nici în noaptea aceea, la fel cum păţisem şi-n noaptea plecării noastre de la Niagara-Falls, nu-mi era dat să observ manevrele *Năluciі.*

Totuşi, dacă nu puteam să văd nimic din ce se întîmpla pe bord, îmi rămînea în schimb posibilitatea de-a auzi zgomotele mecanismului. La un moment dat avui senzaţia că aparatul se desprindea de pămînt, înălţîndu-se încetul cu încetul. Apoi, după cîteva mişcări de balansare, turbinele montate pe chilă începură a funcţiona din plin, cu o viteză uluitoare, în timp ce aripile uriaşe băteau aerul în cadenţă.

Aşadar, *Năluca* părăsise coclaurile muntelui Great-Eyry — poate chiar pentru totdeauna — „ieşind în spaţiu" aşa cum se spune despre o navă c-a ieşit în largul mării. Plana deasupra dublului lanţ al masivului Allegheny şi, probabil, n-avea să coboare din păturile superioare ale atmosferei decît după ce va fi depăşit întregul sistem orografic din ţinutul respectiv.

Care era însă direcţia zborului? Aparatul domina cumva din slăvile cerului vastele plaiuri ale Carolinei de Nord, în drum spre Oceanul Atlantic?... Sau, dimpotrivă, o pornise întins spre vest, pentru a traversa apoi Oceanul Pacific?... Dacă nu cumva se-îndrepta spre sud, grăbindu-se să ajungă deasupra Golfului Mexic?... Cum, după ce semn, am să-mi pot da seama — cînd avea să se lumineze de ziuă — deasupra cărei întinderi de ape va pluti pe căile văzduhului, dacă jur împrejur, cît voi putea cuprinde cu ochii, cerul şi marea se vor îngemăna la orizont?...

Trecură astfel cîteva ceasuri, ce mi se părură infinit de lungi... Măcar de-aş fi căutat să-mi omor timpul trăgînd un pui de somn!... Gîndurile însă se îmbulzeau în mintea mea cu duiumul, cele mai multe fără nici o legătură între ele. Mă simţeam dus fără voia mea pe tărîmurile imposibilului, aşa cum eram purtat în slăvi, pe aripile unei lighioane zburătoare!... Cu viteza pe care o luase, cine ştie unde putea să ajungă, dacă o să zboare aşa toată noaptea asta fără sfîrşit? Mă gîndeam la uluitoarea călătorie a vestitului *Albatros*, ale cărei peripeţii fuseseră publicate de Institutul Weldon după relatările lui Uncle Prudent şi Phil Evans... Expediţia pe care o făcuse atunci Robur Cuceritorul cu ajutorul aeronavei putea foarte bine s-o mai repete o dată, în condiţii mult mai prielnice, fiind stăpîn peste uscat, peste mări şi peste văzduh!...

În fine, cea dintîi geană de lumină se prefiră în cabina mea. Oare acum mi-era îngăduit să ies la aer şi să mă aşez la locul meu de pe punte, aşa cum fusesem liber s-o fac în timp ce navigam pe lacul Erie?...

Încercai să împing chepengul. Se deschise. Ieşii afară pînă la brîu. Jur împrejurul *Năluciî* privirea întîlnea acelaşi noian de apă desfăşurat pînă la orizont. Aparatul se afla deasupra unui ocean, la o înălţime ce, judecînd din ochi, putea fi de o mie pînă la o mie două sute de picioare.

Robur nu se zărea nicăieri; probabil era ocupat în camera maşinilor.

Turner stătea la cîrmă, iar camaradul său, ca de obicei, la prova.

Punînd piciorul pe punte văzui, în sfîrşit, ceea ce nu reuşisem să văd în timpul zborului de noapte de la cascada Niagarei la Great-

Eyry: modul cum funcţionau viguroasele aripi ce filfîiau la tribord şi babord, cum băteau aerul pe care îl sfredeleau totodată şi turbinele montate de-o parte şi de alta, sub flancurile aparatului.

După poziţia soarelui, a cărui înălţime deasupra orizontului era de cîteva grade, putui să-mi dau seama că ne îndreptam spre sud. Prin urmare, dacă *Năluca* păstrase aceeaşi direcţie de cînd trecuse peste centura de stînci a zănoagei, însemna că întinderea aceea de ape, ce tălăzuia sub noi, era Golful Mexic.

Pe cît se părea, avea să fie zăpuşeală mare în ziua aceea şi dinspre apus începuseră să se adune pe cer nori groşi, vineţii. Erau semne ce prevesteau o apropiată furtună şi pe care, firește, le observă şi Robur cînd, pe la orele opt, se urcă pe punte, ca să-l înlocuiască pe Turner. Poate că-şi va fi adus aminte în momentul acela de tromba marină în care *Albatrosul* era cît pe ce să piară sau de formidabilul ciclon din vîltoarea căruia reuşise să iasă ca prin minune, deasupra pustietăţilor antarctice?...

E adevărat însă că, în asemenea împrejurări, *Năluca* era în măsură să facă un lucru pentru care o aeronavă n-ar fi avut mijloacele necesare. Putea adică să părăsească păturile superioare ale atmosferei, în care elementele se înteţeau în luptă, coborînd pe suprafaţa mării, sau, dacă şi acolo hula marină bîntuia cu prea multă înverşunare, să se cufunde în adînc, în căutarea unei zone de calm desăvîrşit.

După anumite indicii — fiind probabil înzestrat cu însuşirile unui *weather-wise* [1] — Robur îşi făcu socoteala că, în orice caz, vijelia n-avea să se dezlănţuie pînă la sfîrşitul zilei. Îşi urmă deci drumul prin văzduh; abia după-amiaza se decise să navigheze în continuare pe faţa mării, dar nu pentru că s-ar fi temut să nu se strice cumva timpul. Întocmai ca o pasăre de mare, o fregată bunăoară sau un alcion, *Năluca* putea să se odihnească în voie pe valuri, cu deosebirea că organele ei, făurite din metal şi puse în mişcare de o inepuizabilă sursă de electricitate, nu cunoşteau oboseala.

Cît vedeai cu ochii, neţărmurita desfăşurare de ape era cu desăvîrşire pustie. Nu se zărea nici o pînză şi nici o dîră de fum, din zare în zare, pînă în cele mai adînci depărtări. Ceea ce mă făcea să cred că prezenţa aparatului nu putuse fi nicăieri semnalată, în spaţiul aerian.

Nici un eveniment deosebit nu se întîmplă în cursul după-amiezii. *Năluca* îşi continua drumul cu o viteză mijlocie. Ce intenţii va fi avut comandantul, mi-era cu neputinţă să ghicesc. Păstrînd mai departe aceeaşi direcţie, la un moment dat trebuia să-i iasă în cale ori una

---

[1] Persoană în măsură să facă, intuitiv, pronosticuri asupra timpului. (n. t.)

ori alta dintre Antilele Mari, iar, mai încolo, la cealaltă extremitate a golfului, litoralul Venezuelei ori al Columbiei. Dar cine știe dacă, peste noapte, n-avea de gînd să se înalțe iar în văzduh, pentru a traversa pe calea aerului lungul istm pe care se află Guatemala și Nicaragua, îndreptîndu-se spre insula X din largul Oceanului Pacific?...

În amurg, soarele scăpătă la orizont într-o baltă de sînge. Fața mării licărea în mii de focuri în jurul *Năluci*i, care stîrnea puzderie de scîntei spintecînd apa. Pe cît se părea, în curînd avea să se dezlănțuie, așa cum spun marinarii, „o furtună turbată".

Robur, probabil, era și el de aceeași părere.

În loc să rămîn mai departe pe punte, vrînd, nevrînd, trebui să intru iar în cabina al cărei chepeng se închise peste mine.

Cîteva clipe mai tîrziu, după zgomotele ce se auzeau pe bord, îmi dădui seama că aparatul se pregătea să intre în imersiune. Într-adevăr, după vreo cinci minute, *Năluca* luneca liniștită, croindu-și drum prin adîncurile mării.

Sleit de oboseală și de gîndurile ce mă frămîntau necontenit, mă cufundai într-un somn adînc, de astă dată spontan, nu provocat de cine știe ce substanță soporifică.

Cînd mă trezii — după cîte ceasuri, n-aș putea să spun — submersibilul nu se ridicase încă la suprafață.

Nu trebui să aștept prea mult pînă ce vasul execută și această manevră. Lumina zilei începu a se cerne prin hublouri, în timp ce mișcările de ruliu și tangaj deveneau din ce în ce mai pronunțate, datorită hulei marine destul de puternice.

Mă instalai, așadar, la locul meu de lîngă chepeng și făcui ochii roată, cercetînd orizontul.

Vijelia amenința să izbucnească din moment în moment. Pe cer, spre nord-est, se adunaseră nori groși, între care prinseră a scăpăra fulgere orbitoare. Și în același timp, tunetele se rostogoleau în văzduh, răzbubuind din zare în zare, îndelung repetate de ecou.

Eram uimit văzînd cu ce iuțeală creștea furtuna, abătîndu-se din înălțimi. Atît de aprig și de năprasnic se porni iureșul ei, încît un vas cu pînzele desfășurate abia ar fi avut răgaz să le strîngă, ca nu cumva să se aplece pe unul din borduri.

Vîntul se dezlănțui cu o înverșunare nemaipomenită, ca și cum ar fi spart brusc zăgazul pe care i-l puneau norii în cale. Într-o clipă, marea începu să se înfoaie, zbuciumîndu-se cumplit. Talazurile despletite se spărgeau, revărsîndu-și puhoaiele clocotitoare asupra *Năluc*ii și, dacă nu m-aș fi agățat cu toată nădejdea de balustradă, puțin mai lipsea să fiu azvîrlit peste bord.

Singurul lucru pe care-l avea de făcut comandantul era să transforme pe loc aparatul în submarin. La o adîncime de cîteva zeci de picioare s-ar fi aflat în deplină siguranță și s-ar fi putut bucura iarăși de tihnă. Stăruind să înfrunte încă o bucată de vreme furia mării ce se zbuciuma, năbădăioasă, ar fi însemnat să meargă de bunăvoie la pieire...

Robur stătea la postul lui pe punte de unde nu mă urnisem încă, așteptînd ordinul de a coborî în cabină. Și totuși nu primii nici un ordin, după cum nu se luase nici o măsură în vederea imersiunii.

Cu o flacără mai vie ca niciodată în ochi, Robur stătea nepăsător în mijlocul furtunii, privind-o drept în față, ca și cum ar fi sfidat-o, știind că n-are nici un motiv să se teamă de ea. *Năluca* nu mai avea însă nici un moment de pierdut, trebuia să se cufunde fără zăbavă și totuși Robur nu părea încă hotărît s-o facă.

Nu! Stătea mai departe, înțepenit într-o atitudine trufașă, ca unul care, în nestrămutatul său orgoliu, se crede mai presus de întreaga omenire. Privindu-l, mă întrebam, cu un fior de spaimă, dacă omul ăsta nu era cumva o făptură fantastică, venită de pe tărîmul unei lumi supranaturale!...

În momentul acela buzele lui rostiră următoarele cuvinte, pe care le auzii lămurit, cu tot vuietul amarnic al vijeliei:

— Eu... Robur... Robur... Stăpînul Lumii!...

Făcu apoi un gest, al cărui tîlc Turner și camaradul său îl prinseră imediat. Era un ordin pe care, sărmanii de ei, smintiți fiind, la fel ca și comandantul lor, îl executară fără să stea o clipă pe gînduri.

Cu aripile larg desfășurate, *Năluca* se înălța în aer, așa cum se ridicase cîndva deasupra cascadei Niagara. Dar, dacă atunci căutase să scape din vîltorile cataractei, de astă dată zborul său nesăbuit o mînă drept în toiul vijeliei, acolo unde vîrtejurile erau mai năprasnice.

Aparatul săgeta văzduhul printre mii de fulgere, în clocotul tunetelor ce zguduiau cuprinsurile, sub cerul impînzit de văpăi. Își croia drum printre țîșniturile orbitoare de foc, cu riscul de a fi în orice clipă lovit de trăsnet!

Robur nici nu se clintise din loc. Cu o mînă pe cîrmă, cu alta pe maneta regulatorului, întețind mișcările aripilor ce băteau din răsputeri aerul, mîna aparatul tot mai departe, căutînd parcă înadins locurile în care furtuna bîntuia mai vajnic și în care descărcările electrice se declanșau cu o violență nemaipomenită.

Ar fi trebuit să tabere cineva asupra nebunului, să nu-l lase să azvîrle aparatul în mijlocul puhoiului de foc din tării! Ar fi trebuit să-l silească să coboare cît mai degrabă, căutînd în adîncul apelor salvarea pe care n-o putea afla nici la suprafața mării și nici în păturile

superioare ale atmosferei!... Acolo putea să aştepte pe deplin liniştit să se potolească în fine cumplita încrîncenare a stihiilor!...

În momentul acela, toate instinctele mele, toată rîvna datoriei de care eram însufleţit se înflăcărară deodată în mine cu o forţă covîrşitoare!... Da! Era nebunie curată, dar puteam oare să stau aşa, cu mîinile încrucişate, puteam să nu arestez un răufăcător ca ăsta, pe care statul îl scosese de sub scutul legii, care ameninţa întreaga omenire cu invenţia lui atît de primejdioasă, puteam să nu-l înşfac de guler, să nu-l dau pe mîna justiţiei?... Eram sau nu eram inspectorul principal de poliţie Strock?... Şi, uitînd că mă aflam deasupra unui ocean răscolit de vijelie şi că aveam de înfruntat de unul singur trei oameni dintr-o dată, zvîcnii din loc spre pupa şi cu un glas ca de tunet, mai puternic chiar decît vacarmul furtunii, strigai, năpustindu-mă asupra lui Robur:

— În numele legii!...

În aceeaşi clipă *Năluca* se cutremură ca şi cînd ar fi fost săgetată de o descărcare electrică extrem de puternică. Toată carcasa ei se scutură, aşa cum omul tremură din toate mădularele cînd vine în contact cu un curent electric.

Lovit în plin, chiar în mijlocul armăturii, aparatul începu să se desfacă din încheieturi.

Sub descărcările trăsnetelor, ce se abătuseră rînd pe rînd asupra ei, cu aripile frînte şi turbinele sfărîmate, *Năluca* se prăvăli de la o înălţime de peste o mie de picioare în adîncul golfului!...

Capitolul XVIII

ULTIMUL CUVÎNT ÎL ARE BĂTRÎNICA GRAD

Cînd îmi venii în simţire, după ce zăcusem fără cunoştinţă cîteva ore, mai mulţi marinari, care se îngrijiseră de mine străduindu-se să mă trezească la viaţă, înconjurau hamacul din cabina în care fusesem transportat.

Cineva, la căpătîiul meu, un ofiţer, după cum putui să-mi dau seama, îmi puse cîteva întrebări. Reuşind să-mi limpezesc amintirile, îi răspunsei rînd pe rînd la fiecare din ele.

Le povestii tot. Da! Tot, din fir-a-păr, şi sînt convins că, ascultîndu-mă, cei de faţă îşi vor fi închipuit că aveau, pesemne, de-a face cu un biet nenorocit care, dacă scăpase cu viaţă, nu scăpase şi cu mintea întreagă!

Mă aflam pe bordul vaporului *Ottawa*, care tocmai traversa golful Mexic în drum spre New Orleans. În timp ce căuta să scape de urgia vijeliei, echipajul zărise epava de care mă agăţasem şi mă pescuise din apă, luîndu-mă pe vas.

Eram salvat; numai eu-însă, căci Robur Cuceritorul împreună cu cei doi însoţitori îşi sfîrşiseră în adîncul golfului aventuroasa lor existenţă. Pierise, aşadar, pentru totdeauna, Stăpînul Lumii, lovit de trăsnetul pe care se încumetase să-l înfrunte în tării. Şi, pierind, luase cu sine în neant secretul extraordinarei sale invenţii!

Cinci zile mai tîrziu apărea la orizont coasta Louisianei şi, în dimineaţa zilei de 10 august, *Ottawa* arunca ancora în rada portului.

Îmi luai rămas bun de la ofiţerii de pe bord şi mă grăbii să iau trenul spre Washington, urbea mea natală, pe care de atîtea ori mă gîndisem că n-am s-o mai văd în vecii vecilor!...

Şi cum primul om cu care doream să dau ochii era domnul Ward, de la bun început îmi îndreptai paşii spre palatul poliţiei.

Vă închipuiţi, cred, surpriza şi bucuria şefului meu, care încremeni de uimire cînd mă văzu răsărind în pragul biroului său! Nu avusese, oare, toate motivele să creadă, întemeindu-se pe ştirile aduse de tovarăşii mei de călătorie, că-mi rămăseseră oasele pe fundul lacului Erie?

Îi împărtăşii deci, pe îndelete, toate păţaniile prin care trecusem de cînd nu mai ştia nimic de soarta mea — cum fuseserăm urmăriţi de cele două distrugătoare pe faţa lacului, apoi cum îşi luase *Năluca* zborul, ridicîndu-se deasupra cataractelor Niagarei, popasul pe care-l făcuse între meterezele zănoagei Great-Eyry şi, în sfîrşit, catastrofa întîmplată în toiul furtunii ce se dezlănţuise în Golful Mexic. Abia atunci, domnul Ward avu prilejul să afle că aparatul născocit de geniala iscusinţă a lui Robur putea să zboare prin spaţiu cu aceeaşi uşurinţă cu care se deplasa pe uscat sau pe apă...

Şi, dacă te gîndeşti bine, omul care avea la îndemînă o asemenea maşinărie nu se putea oare numi pe drept cuvînt „Stăpînul Lumii", aşa cum îi plăcea inventatorului să-şi spună?... Fără doar şi poate, lumea întreagă ar fi fost în fiecare clipă ameninţată, cu atît mai mult cu cît n-ar fi avut mijloacele necesare să se apere.

Orgoliul de care era însă stăpînit acest om extraordinar, depăşind orice măsură, aşa cum văzusem cu ochii mei, îl îndemnase să dea piept cu cea mai cumplită dintre forţele naturii şi era, într-adevăr, un miracol că reuşisem totuşi să scap viu şi nevătămat din catastrofa aceea îngrozitoare.

Domnul Ward mă asculta şi parcă nu-i venea să-şi creadă ochilor.

— În sfîrşit, rosti el, bine că te-ai întors, dragă Strock! Asta-i principalul!... Acum dumneata eşti omul zilei în locul faimosului Ro-

bur. Sper că treaba asta n-o să ţi se urce la cap, că n-o să ajungi să-ţi pierzi minţile, dintr-o deşartă îngîmfare, ca zănaticul acela de inventator...

— Nici o grijă, domnule Ward, îl liniştii eu. Trebuie să recunoaşteţi totuşi că nici cel mai curios om de pe lume n-a avut parte, pînă acum, să treacă prin asemenea încercări...

— Ai dreptate, Strock!... Dumneata ai reuşit să descoperi misterul de pe Great-Eyry şi metamorfozele *Nălucii,* şi asta înseamnă ceva!... Din nefericire, secretele pe care le deţinea Stăpînul Lumii au pierit odată cu el!...

În aceeaşi seară, toate gazetele de pe teritoriul Statelor Unite dezvăluiră cititorilor aventurile trăite de mine, mărturiile mele neputînd fi puse nicicum la îndoială şi, după spusele domnului Ward, mă pomenii dintr-o dată omul zilei.

Iată ce scria într-una din ele:

„Datorită inspectorului Strock, poliţia americană a bătut recordul. În timp ce aiurea, investigaţiile se fac în genere — cu mai mult sau mai puţin succes — pe uscat şi pe apă, poliţiştii noştri au mers pe urmele criminalilor pînă în adîncurile lacurilor şi ale oceanelor, ba chiar şi în văzduh..."

Procedînd însă aşa cum am mai arătat pînă aici, nu cred să fi îndeplinit decît nişte lucruri care — cine ştie? — poate că la sfîrşitul acestui secol, vor face parte din atribuţiile obişnuite ale viitorilor mei colegi.

Vă puteţi închipui primirea pe care mi-o făcu bătrîna menajeră, cînd mă întorsei acasă la mine, în Long-Street! La vederea mea — „vedenia" poate că ar fi cuvîntul potrivit — crezui că biata femeie o să dea ochii peste cap!... Apoi, după ce ascultă cu lacrimile pe obraz păţaniile mele, mulţumi Providenţei că mă scosese teafăr la liman din atîtea primejdii.

— Ei vedeţi, domnule! rosti ea în cele din urmă. Vedeţi... N-am avut dreptate?...

— Cînd asta, dragă Grad?...

— Cînd v-am spus că, acolo, pe Great-Eyry, îşi făcuse bîrlogul Scaraoţchi?

— Ei, asta e, doar n-ăi fi crezînd că Robur era Scaraoţchi...

— N-o fi fost, îmi întoarsse vorba bătrînica, dar zău că merita să fie!

CUPRINS

ROBUR CUCERITORUL

CAPITOLUL I
În care se vede cum oamenii tobă de carte pot fi la fel de bine puşi în încurcătură, ca şi cei ignoranţi 5

CAPITOLUL II
În care membrii Institutului Weldon poartă o discuţie aprinsă, fără a reuşi să cadă de acord 12

CAPITOLUL III
În care nu este nevoie să vă prezentăm noul personaj, deoarece are grijă s-o facă singur 20

CAPITOLUL IV
În care, vorbind despre valetul Frycollin, autorul încearcă să reabiliteze luna 28

CAPITOLUL V
În care preşedintele şi secretarul Institutului Weldon cad la învoială să întrerupă pentru un timp ostilităţile 34

CAPITOLUL VI
Peste care inginerii, mecanicii şi alţi oameni pricepuţi în aceste lucruri ar face, poate, mai bine să treacă 42

CAPITOLUL VII
În care Uncle Prudent şi Phil Evans nu vor încă să se lase înduplecaţi 50

CAPITOLUL VIII
În care se va vedea că Robur se hotărăşte să răspundă la întrebarea capitală ce i s-a pus 57

CAPITOLUL IX
În care *Albatrosul* străbate aproape zece mii de kilometri pentru a face, în cele din urmă, un salt uluitor 67

CAPITOLUL X
În care vom vedea cum şi de ce a ajuns valetul Frycollin să fie coborît cu hîrzobul 80

CAPITOLUL XI
În care se vede cum mînia lui Uncle Prudent creşte proporţional cu pătratul vitezei 91

CAPITOLUL XII
În care inginerul Robur se poartă aşa, ca şi cum ar avea de gînd să concureze pentru unul din premiile Montyon 98

CAPITOLUL XIII
În care Uncle Prudent şi Phil Evans traversează din ţărm în ţărm oceanul, fără să simtă răul de mare 108

CAPITOLUL XIV
În care *Albatrosul* face un lucru pe care nimeni n-o să mai ajungă vreodată să-l facă 118

CAPITOLUL XV
În care se petrec unele lucruri ce merită într-adevăr osteneala de-a fi povestite 129

CAPITOLUL XVI
Care va lăsa cititorului o nedumerire, poate, regretabilă 138

CAPITOLUL XVII
În care ne întoarcem cu două luni în urmă, pentru ca să continuăm povestirea nouă luni mai tîrziu 143

CAPITOLUL XVIII
Cu care această veridică poveste a peripeţiilor *Albatrosului* se încheie fără a se fi încheiat, totuşi 153

STĂPÎNUL LUMII

CAPITOLUL I
Ce se întîmplă pe meleagurile noastre 163

CAPITOLUL II
La Morganton 170

CAPITOLUL III
Great-Eyry 179

CAPITOLUL IV
Un concurs al Automobil-Clubului 191

CAPITOLUL V
Aproape de litoralul Noii Anglii 200

CAPITOLUL VI
Prima scrisoare 209

CAPITOLUL VII
Trei la mină 214

CAPITOLUL VIII
Cu orice preț 223

CAPITOLUL IX
A doua scrisoare 232

CAPITOLUL X
Scos de sub scutul legii 232

CAPITOLUL XI
În expediție 239

CAPITOLUL XII
Golful Black-Rock 246

CAPITOLUL XIII
Pe bordul *Nălucii* 254

CAPITOLUL XIV
Niagara 262

CAPITOLUL XV
Cuibul vulturului 271

CAPITOLUL XVI
Robur Cuceritorul 279

CAPITOLUL XVII
În numele legii 288

CAPITOLUL XVIII
Ultimul cuvînt îl are bătrînica Grad 298

Proiect RI 2010

31

JULES VERNE

Colecția Editurii Ion Creangă

LECTOR: ECATERINA ȘIȘMANIAN
TEHNOREDACTOR: FLORICA PREDA

DAT LA CULES 22.II.1982.
BUN DE TIPAR 10.VIII.1982.
APĂRUT 1982. COMANDA NR. 2022.

COMANDA NR. 20 142
Combinatul poligrafic „Casa Scînteii"
Piața Scînteii nr. 1, București,
Republica Socialistă România

JULES VERNE

1. O CĂLĂTORIE SPRE CENTRUL PĂMÎNTULUI
2. OCOLUL PĂMÎNTULUI ÎN OPTZECI DE ZILE
3. CINCI SĂPTĂMÎNI ÎN BALON
4. STEAUA SUDULUI
5. CĂPITANUL HATTERAS
6. ŞCOALA ROBINSONILOR. RAZA VERDE
7. DOCTORUL OX
8. DOI ANI DE VACANTĂ
9. UN BILET DE LOTERIE. FARUL DE LA CAPĂTUL LUMII
10. UIMITOAREA AVENTURĂ A MISIUNII BARSAC
11. CELE 500 MILIOANE ALE BEGUMEI. ŞARPELE DE MARE
12. VULCANUL DE AUR
13. 20 000 DE LEGHE SUB MĂRI
14. DE LA PĂMÎNT LA LUNĂ. ÎN JURUL LUMII
15. UIMITOARELE PERIPEŢII ALE JUPÎNULUI ANTIFER
16. INSULA CU ELICE
17. BURSE DE CĂLĂTORIE
18. CASA CU ABURI
19. INDIILE NEGRE. GOANA DUPĂ METEOR
20. INSULA MISTERIOASĂ (voL. I)
21. INSULA MISTERIOASĂ (voL. II)
22. MINUNATUL ORINOCO
23. CASTELUL DIN CARPAŢI. ÎNTÎMPLĂRI NEOBIŞNUITE
24. ŢINUTUL BLĂNURILOR (voL. I)
25. ŢINUTUL BLĂNURILOR (voL. II)
26. CĂPITAN LA CINCISPREZECE ANI
27. 800 LEGHE PE AMAZON
28. COPIII CĂPITANULUI GRANT (voL. I)
29. COPIII CĂPITANULUI GRANT (voL. II)
30. TESTAMENTUL UNUI EXCENTRIC
31. ROBUR CUCERITORUL. STĂPÎNUL LUMII
32. CLOVIS DARDENTOR. SECRETUL LUI WILHELM STORITZ
33. AGENJIA THOMPSON
34. HECTOR SERVADAC
35. UN ORAŞ PLUTITOR. SPĂRGĂTORII BLOCADEI. INVAZIA MĂRII
36. PILOTUL DE PE DUNĂRE
37. SATUL AERIAN. ÎNCHIPUIRILE LUI JEAN MARIE CABIDOULIN
38. PRICHINDEL
39. CESAR CASCABEL
40. CLAUDIUS BOMBARNAC. KERABAN ÎNCĂPĂŢÎNATUL

EDITURA ION CREANGĂ

Proiectul RI - Jules Verne 2010